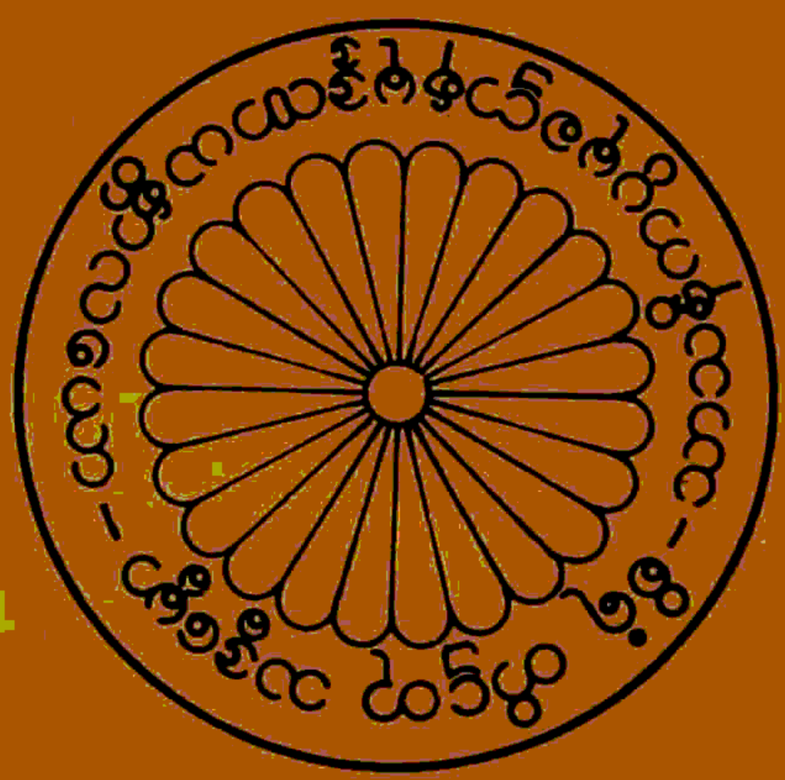
ငဘဝင

ပါဠိတော် ထားဝယ်စာစု

ဗုဒ္ဓဘာသာ ထားဝယ်ခရိုင်

ဗောဓိပင်မြေ ပါဠိတော်
ကာလသုတ်ကဲ့သို့ ကောင်းကျိုးပေးသော ဓမ္မစကြာ

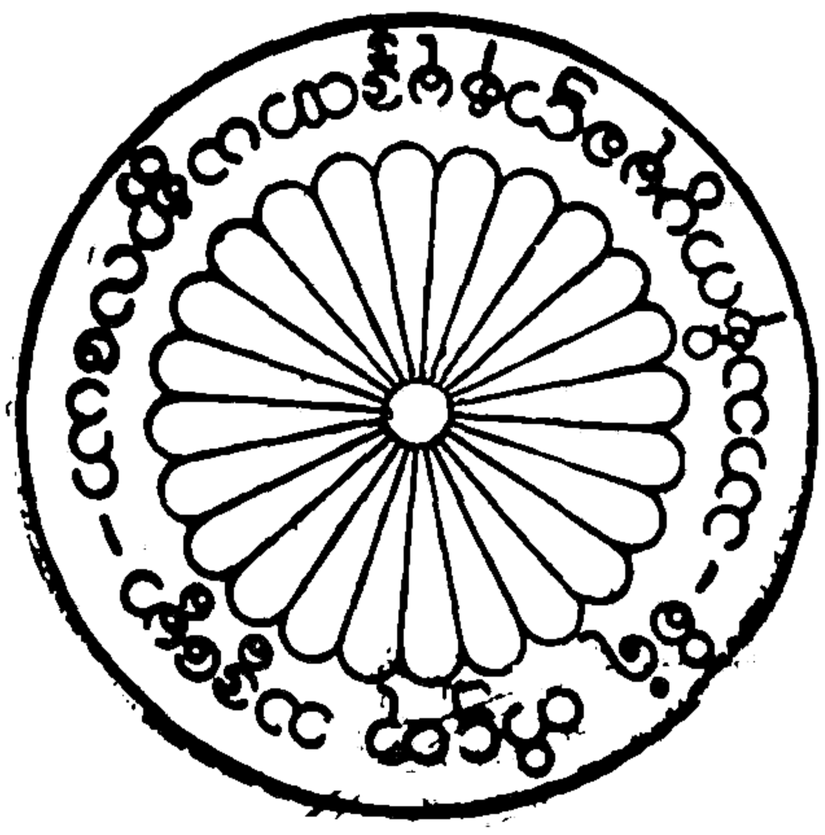
ထာယဝိဇနပုပ္ပဝါဒီဖ

ဓမ္မစာရီဘိက္ခု ကောဏ္ဍညဆရိယ

tbbl-

ဝေဖြီ ၂၆၁၀ ၁၉၆၈ ၄၃၂၀ ၁၉၇၆

ဒေါက်တာ ကလောင်နာမည်ကြီး
ဗဟုသုတကိုယ်စွမ်းဆောင် ဒီဗစ်ဂိုဟက

ထာဝရငြိမ်းချမ်းရေး

ဖော်ပြသူ ကိုကောင်းမွန်ဖေ

စုဆုဝဂ္ဂအဋ္ဌကထာ

အကြိမ်		အုပ်ရေ	စုနှစ်
ပထမအကြိမ်	ရိုက်နှိပ်ခြင်း	အုပ်ရေ-၃၀၀၀	၁၉၅၆-ခုနှစ်
ဒုတိယအကြိမ်	(ပြန်လည်)ရိုက်နှိပ်ခြင်း	အုပ်ရေ-၃၀၀၀	၁၉၉၁-ခုနှစ်

ပုံနှိပ်သူ-ဒေါ်ဝါ၊ အင်တာနေရှင်နယ် ပုံနှိပ်တိုက် (၀၂၅၀)
အမှတ် ၁၄၇၊ ၃၁-လမ်း ရန်ကုန်မြို့

ရန်ကုန်မြို့၊ ကမ္ဘာဓေးဆေးပညာသုတေသနရေးဦးစီးဌာန
ဒုတိယညွှန်ကြားရေးမှူး ဦးဓေအောင်သန်း
(မှတ်ပုံတင်အမှတ်-၀၂၄၀၅/၀၂၅၂)က ထုတ်ဝေသည်။

ဒုဋ္ဌဝဏ္ဏိဒိအဋ္ဌကထာ

မာတိကာ ပိဋ္ဌင်္

ဒုဋ္ဌဝဏ္ဏအဋ္ဌကထာ

၁-ကမ္မက္ခန္ဓက

ဓာဇဋ္ဌနိယကမ္မကထာ ၁
အဓမ္မကမ္မဒ္ဓါဒသကကထာ ၁
နမ္ဗုဋ္ဌပ္ပဿမ္ဘေတမ္မအဋ္ဌာရသကာဒိကထာ ၃
နိယဿကမ္မကထာ ၃
ပမ္မာဇနိယကမ္မကထာ ၃
ပဋိသာရဏီယကမ္မကထာ ၃
အဓမ္မကမ္မာဒိဒ္ဓါဒသကကထာ ၄
အာပတ္တိယာ အဒဿနေ ဥက္ခေပနီယကမ္မကထာ ၄

၂-ပါရိဝါသိကက္ခန္ဓက

ပါရိဝါသိကဝတ္တကထာ ၆
မူလာယပဋိကဿနာရဟဝတ္တကထာ ၁၄
မာနတ္တစာရိကဝတ္တကထာ ၁၅

၃-သမုစ္စယက္ခန္ဓက

သုက္ကဝိဿဋ္ဌိကထာ ၁၆
ပရိဝါသကထာ ၁၈
ပဋိဆ္ဆန္နပရိဝါသကထာ ၃၂
သမောဓာနပရိဝါသကထာ ၃၃
အဋ္ဌသမောဓာနပရိဝါသကထာ ၃၃

မာတိကာ			ပိဋ္ဌင်္	
ဒွေမာသပရိဝါသကထာ	....	....	၃၄	
သုဒ္ဓန္တပရိဝါသာဒိကထာ	....	....	၃၄	
ဒွေ ဘိက္ခုဝါရ ကောဒသကာဒိကထာ	....	....	၃၅	

၄-သမထက္ခန္ဓက

သမ္မုခါဝိနယကထာ	....	....	၃၆
သတိဝိနယကထာ	....	....	၃၆
အမူဠ္ဟဝိနယကထာ	....	....	၃၇
ယေဘုယျသိကာကထာ	....	....	၃၇
တဿပါပိယသိကာကထာ	....	....	၃၈
တိဏဝတ္ထာရကာဒိကထာ	....	....	၃၈
အဓိကရဏကထာ	....	....	၃၉
အဓိကရဏဝူပသမနသမထကထာ	....	....	၄၁
တိဝိဓသလာကဂ္ဂါဟကထာ	....	....	၄၂
တဿပါပိယသိကာဝိနယကထာ	....	....	၄၃

၅-ခုဒ္ဒကဝတ္ထုက္ခန္ဓက

ခုဒ္ဒကဝတ္ထုကထာ	....	....	၄၄

၆-သေနာသနက္ခန္ဓက

ဝိဟာရာနုဇာနနကထာ	....	....	၅၀
အာသနပ္ပဋိဗာဟနာဒိကထာ	....	....	၆၄
သေနာသနဂ္ဂါဟကထာ	....	....	၆၅
ဥပနန္ဒဝတ္ထုကထာ	....	....	၇၅
အဝိသဟိယဝတ္ထုကထာ	....	....	၇၆
နဝကမ္မဒါနကထာ	....	....	၈၄
အညတြပရိဘောဂပဋိက္ခေပါဒိကထာ	....	....	၈၆
သံဃဘဏ္ဍာဒိအနုဇာနနကထာ	....	....	၈၈

မတိကာ			စဉ့်ကပ်
ဥဒ္ဒေသဘတ္တကထာ	....	....	၀၀
နိမန္တနဘတ္တကထာ	....	....	၉၅
သလာကဘတ္တကထာ	....	....	၉၀
ပက္ခိကဘတ္တာဒိကထာ	....	....	၁၀၃

၇-သံဃဘေဒကက္ခန္ဓက

ဆသက္ခပဠဂ္ဂါနကထာ	....	....	၁၁၀
ဃကာသနီယကမ္မာဒိကထာ	....	....	၁၁၁
သံဃ်ဘေဒကကထာ	....	....	၁၁၁
ဥပါလိပဉ္ဍာကထာ	....	....	၁၁၂

၈-ဝတ္တက္ခန္ဓက

အာဂန္တုကဝတ္တကထာ	....	....	၁၁၇
အာဝါသိကဝတ္တကထာ	....	....	၁၁၇
ဂမိကဝတ္တကထာ	....	....	၁၁၈
အနုမောဒနဝတ္တကထာ	....	....	၁၁၉
ဘတ္တဂ္ဂဝတ္တကထာ	....	....	၁၁၉
ပိဏ္ဍစာရိကဝတ္တကထာ	....	....	၁၂၀
အာရညိကဝတ္တကထာ	....	....	၁၂၁
သေနာသနဝတ္တကထာ	....	....	၁၂၁
စန္တာဃရဝတ္တာဒိကထာ	....	....	၁၂၁

၉-ပါတိမောက္ခဋ္ဌပနက္ခန္ဓက

ပါတိမောက္ခုဒ္ဒေသယာစနကထာ	....	....	၁၂၃
ပါတိမောက္ခသဝနာရဟကထာ	....	....	၁၂၃
ဓမ္မိကာဓမ္မိကပါတိမောက္ခဋ္ဌပနကထာ	....	....	၁၂၄
ဓမ္မိကပါတိမောက္ခဋ္ဌပနကထာ	....	....	၁၂၄

။ငထဘွိုး့ ငယဖွငဂ ကငထယဒီးဆပ်ဝဒိ်ဖ်

ဒ်ငင .... ငထယါထိဝဃင

ယနိုယယဖွဂငထိဂင-၂င

ငငင .... ငထယဒဂငယိုဖွငယဒိုင်ဖ်နွဲ့ဒိုဖ်

ယနိုယယဖွဂငဇိုဂ-ငင

၈၂င .... ငထယဒ်ဖ်ငခဖ်နွဲ့ဒဂိုဂငဂါဖ်ဒ်ဖ်ါယဖွင

၇၂င .... ငထယါထိဝစ်ဖွထါပဒဖွဂဂငခဂငဟဂ

ယနိုယဒ်ဖ်ါယဖွင-ဝင

၅၂င .... ငထယထိဂဂင့်ဒ်ဂယယဖွစ်ယဒငခဒ

၅၂င .... ငထယဒိထဂဒငဒ်ဂါ့ဂါ ဒ်ယဒဒငခဒ

၆၂င .... ငထယဂိဝဒိထယဖွ်ဃဝဒိဂ ဒ်ယဒဒငခဒ

၄၂င .... ငထယပ်ဆဒ်ဖ်ဒငထိဆ

ငယဖွဂ

ယဒ်ဖ်ဂ ငထယဒိဆပ်ဝဒိ်ဖ် [ဇ]

ပရိဝါရအဋ္ဌကထာ

မာတိကာ ဒိဋ္ဌက်

သောဠသမဟာဝါရ

ပဉ္စင်္ဂိဝါရဝဏ္ဏနာ ၁၃၇
ကတာပတ္တိဝါရာဒိဝဏ္ဏနာ ၁၄၀

သမုဋ္ဌာနသီသဝဏ္ဏနာ

ပဌမပါရာဇိကသမုဋ္ဌာနဝဏ္ဏနာ ၁၄၂
ဒုတိယပါရာဇိကသမုဋ္ဌာနဝဏ္ဏနာ ၁၄၃
သဉ္စရိတ္တသမုဋ္ဌာနဝဏ္ဏနာ ၁၄၅
သမနုဘာသနာသမုဋ္ဌာနဝဏ္ဏနာ ၁၄၆
ကထိနသမုဋ္ဌာနဝဏ္ဏနာ ၁၄၇
ဧဠကလောမသမုဋ္ဌာနဝဏ္ဏနာ ၁၄၈
ပဒသောဓမ္မသမုဋ္ဌာနဝဏ္ဏနာ ၁၄၉
အဒ္ဓါနသမုဋ္ဌာနဝဏ္ဏနာ ၁၄၉
ဆေယျသတ္ထသမုဋ္ဌာနဝဏ္ဏနာ ၁၄၉
ဓမ္မဒေသနာသမုဋ္ဌာနဝဏ္ဏနာ ၁၅၀

အနုရုပေယျာလ

ကတိပုဏ္ဏာဝါရဝဏ္ဏနာ ၁၅၁

ခန္ဓကပုဏ္ဏာဝါရ

ပုဏ္ဏာဝိသဇ္ဇနာဝဏ္ဏနာ ၁၅၅

ကေုဋ္ဌရိကနယ

ကေကဝါရဝဏ္ဏနာ ၁၅၇
ဒုကဝါရဝဏ္ဏနာ ၁၅၉

မာတိကာ			ဗိဉ်ခက်
တိကဝါရဝဏ္ဏနာ	....	....	၁၆၂
စတုက္ကဝါရဝဏ္ဏနာ	....	....	၁၆၇
ပဉ္စကဝါရဝဏ္ဏနာ	....	....	၁၇၂
ဆက္ကဝါရဝဏ္ဏနာ	....	....	၁၇၈
သတ္တကဝါရဝဏ္ဏနာ	....	....	၁၇၉
အဋ္ဌကဝါရဝဏ္ဏနာ	....	....	၁၈၀
နဝကဝါရဝဏ္ဏနာ	....	....	၁၈၁
ဒသကဝါရဝဏ္ဏနာ	....	....	၁၈၂
ကောဒသကဝါရဝဏ္ဏနာ	....	....	၁၈၃
ဥပေါသထာဒိပုစ္ဆာဝိဿဇ္ဇနာ			
အတ္ထဝသပကရဏာဝဏ္ဏနာ	....	....	၁၈၅
ပဌမဂါထာသင်္ကိတ			
သတ္ထုနဂရေသု ပညတ္တသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ	....	....	၁၈၇
စတုဗိပတ္တိဝဏ္ဏနာ	....	....	၁၈၇
ဆေဒနကာဒိဝဏ္ဏနာ	....	....	၁၈၈
အသာဓာရဏာဒိဝဏ္ဏနာ	....	....	၁၈၉
ပါရာဇိကာဒိအာပတ္တိဝဏ္ဏနာ	....	....	၁၉၁
အဓိကရဏဘေဒ			
ဥက္ကောဋနဘေဒါဒိဝဏ္ဏနာ	....	....	၁၉၄
အဓိကရဏနိဒါနာဒိဝဏ္ဏနာ	....	....	၁၉၅
သတ္ထုသမထနိဒါနဝဏ္ဏနာ	....	....	၁၉၉
သတ္ထုသမထနာနာတ္ထာဒိဝဏ္ဏနာ	....	....	၁၉၉
ဒုတိယဂါထာသင်္ကိတ			
စောဒနာဒိပုစ္ဆာဝိဿဇ္ဇနာဝဏ္ဏနာ	....	....	၂၀၀

ပရိဝါရအဋ္ဌကထာ [ဆ]

မာတိကာ ဝိဋ္ဌက်

စောဒနာကဏ္ဍ

အနုဝိဇ္ဇကကိစ္စဝဏ္ဏနာ ၂၀၃

စောဒကပုဏ္ဏာဝိဿဇ္ဇနာဝဏ္ဏနာ ၂၀၃

စူဠသင်္ဂါမ

အနုဝိဇ္ဇကဿ ပဋိပတ္တိဝဏ္ဏနာ ၂၀၅

မဟာသင်္ဂါမ

ဝေဟာရဋ္ဌေန ဇာနိတမ္မာဒိဝဏ္ဏနာ ၂၁၀

အဂတိအဂန္တုဝဏ္ဏနာ ၂၁၀

ကထိနဘေဒ

ကထိနအတ္ထတာဒိဝဏ္ဏနာ ၂၁၂

ပုဗ္ဗကရဏာနိဒါနာဒိဝိဘာဂဝဏ္ဏနာ ၂၁၃

ကထိနာဒိဇာနိတမ္မဝိဘာဂဝဏ္ဏနာ ၂၁၄

ဥပါလိပဉ္စက

အနိဿိတဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ ၂၁၅

နပ္ပဋိပ္ပဿမ္ဘနဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ ၂၁၅

ဝေါဟာရဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ ၂၁၆

ဒိဋ္ဌာဝိကမ္မဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ ၂၁၈

မုသာဝါဒဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ ၂၂၀

ဘိက္ခုနောဝါဒဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ ၂၂၀

ဥဗ္ဘာဟိကဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ ၂၂၁

အဓိကရဏာဓူပသမဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ ၂၂၂

သံဃဘေဒကဝဂ္ဂဒွယဝဏ္ဏနာ ၂၂၃

အာဝါသိကဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ ၂၂၄

ကထိနတ္ထာရဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ ၂၂၄

အာပတ္တိသမုဋ္ဌာနဝဏ္ဏနာ ၂၂၅

မာတိကာ ဖိုင်နှာ

အပရဒုတိယဝါဏိဇာသစ်ကိက

(၁) ကာယိကာဒိအာပတ္တိဝဏ္ဏနာ ၂၂၆
(၂) ဒေသနာဂါမိနိယာဒိဝဏ္ဏနာ ၂၂၇
(၃) ပါစိတ္တိယဝဏ္ဏနာ ၂၃၀
(၄) အဝန္ဒနိယပုဂ္ဂလာဒိဝဏ္ဏနာ ၂၃၄
(၅) သောဋ္ဌသကမ္မာဒိဝဏ္ဏနာ ၂၃၆

သေခိယဝတ္တကထာ

(၁) အဝိပ္ပဝါသပဋ္ဌာဝဏ္ဏနာ ၂၃၇
(၂) ပါရာဇိကာဒိပဋ္ဌာဝဏ္ဏနာ ၂၃၈
(၃) ပါစိတ္တိယာဒိပဋ္ဌာဝဏ္ဏနာ ၂၄၀

ပဏ္ဍုကလောမကဝတ္ထု

ကမ္မဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ ၂၄၃
အပလောကနကမ္မကထာ ၂၅၀
အတ္ထဝသဝဂ္ဂါဒိဝဏ္ဏနာ ၂၆၀

ပရိဝါရအဋ္ဌကထာယ မာတိကာ နိဋ္ဌိတာ။

နိဂမနကထာ ၂၆၂

ဝိနယအဋ္ဌကထာယ မာတိကာ နိဋ္ဌိတာ။

ဒိနယဓိဋ္ဌာန

စူဠဝဂ္ဂဒုတိယဘာဏဝါရော

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

၁-ကမ္မက္ခန္ဓကံ

တဇ္ဇနီယကမ္မကထာ

၁။ စူဠဝဂ္ဂဿ[1] ပဠမေ ကမ္မက္ခန္ဓကေ တာဝ **ပဏ္ဍုကလောဟိတကာ**တိ ပဏ္ဍုကော စေဝ လောဟိတကော စာတိ ဆမ္ဘဂ္ဂိယေသု[2] ဒွေ ဇနာ၊ တေသံ နိဿိတကာဝိ ပဏ္ဍုကလောဟိတကာတ္တေဝ ပညာယန္တိ။ **မလဝါမလံ ပဋိမဉ္စေထာ**တိ သုဒ္ဓဖလံ ပဋိဝဒထ။ **အလမတ္ထုတရာ**တိ သမတ္ထတရာ။

အဓမ္မကမ္မဒ္ဝါဒသကကထာ

၄။ **အသမ္မုခါ ကတန္တိ**အာဒီသု သံဃမဇ္ဈဝိနယပုဂ္ဂလသမ္မုခါနံ ဝိနာ ကတံ၊ စုဒ္ဒိတကံ အပ္ပဋိပုစ္ဆိတ္ဝာ ကတံ၊ တဿေဝ အပ္ပဋိညာယ ကတံ။ **အဒေသနာဂါမိနိယာ**တိ ပါရာဇိကာပတ္တိယာ ဝါ သံဃာဒိသေသာပတ္တိယာ ဝါ။ ဣတ္ထေ ပုရိမကေသု တီသု တိကေသု နဝ ပဒါ အဓမ္မေနကတံ ဝဂ္ဂေန-ကတန္တိ ဤမေဟိ သဒ္ဒိ[3] ဧကေကံ ဂဟေတ္ဝာ နဝ တိကာ ဝုတ္တာ၊ ဧဝံ သဗ္ဗေပိ ဒွါဒသ တိကာ ဟောန္တိ။ ပဋိပက္ခဝသေန သုက္ကပက္ခေသုပိ ဧတေယေဝ ဒွါဒသ တိကာ ဝုတ္တာ။

၁-စူလ္လဝဂ္ဂဿ (သီ၊ သျာ) ၂-ဆသု ဆမ္ဘဂ္ဂိယေသု (က) ၃-ကတ္ဝာ (သျာ)

၆။ **အနုလောမိကေဟိ ဂိဟိသံသဂ္ဂေဟိ**တိ ပဗ္ဗဇိတာနံ အနနုစ္ဆဝိကေဟိ သဟသောကိတာဒိဟိ ဂိဟိသံသဂ္ဂေဟိ[၁]။ ( )[၂]

တိဏ္ဏံ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခူနန္တိအာဒိ ဧကေကေနာပိ အဂ်ေန တဇ္ဇနီယကမ္မံ ကာတုံ ဝဋ္ဋတီတိ ဒဿနတ္ထံ ဝုတ္တံ။ တဇ္ဇနီယဿ ဟိ ဝိသေသေန ဘဏ္ဍနကာရကတ္တံ အဂ်ံ၊ နိယဿဿ[၃] အဘိဏှာပတ္တိကတ္တံ၊ ပဗ္ဗာဇနီယဿ ကုလဒူသကတ္တံ ဝုတ္တံ။ ဣမေသု ပန တီသု အဂ်ေသု ယေန ကေနစိ သဗ္ဗာနိပိ ကာတုံ ဝဋ္ဋတိ။ ယဒိ ဧဝံ ယံ စမ္မေယျကဿန္တကေ ဝုတ္တံ "တဇ္ဇနီယကမ္မာရဟဿ နိယဿကမ္မံ ကရောတိ။ပ။ ဥပသမ္မဒါရဟံ အဇ္ဈေတိ၊ ဧဝံ ခေါ ဥပါလိ အဓမ္မကမ္မံ ဟောတိ အဓိနယကမ္မံ၊ ဧဝဥ္စ ပန သံဃော သာတိသာရော ဟောတိ" တိ ဣဒံ ဝိရုဇ္ဈတိ။ ဣဒဉ္စ ဝိရုဇ္ဈတိ။ ကသ္မာ? ဝစနတ္ထနာနာတ္တတော၊ "တဇ္ဇနီယကမ္မာရဟဿာ"တိ ဣမဿ ဟိ ဝစနဿ ကမ္မသန္နိဋ္ဌာနံ အတ္ထော၊ "တိဏ္ဏံ ဘိက္ခဝေ"တိအာဒိ-ဝစနဿ အဂ်ဿမ္ပဝေါ၊ တသ္မာ ယဒါ သံဃေန သန္နိပတိတ္ဝာ "ဣဒံ နာမ ဣမဿ ဘိက္ခုနော ကမ္မံ ကရောမာ"တိ သန္နိဋ္ဌာနံ ကတံ ဟောတိ၊ တဒါ ကမ္မာရဟော နာမ ဟောတိ။ တဿ ဣမိနာ လက္ခဏေန တဇ္ဇနီယာဒိကမ္မာ-ရဟဿ နိယဿကမ္မာဒိကရဏံ "အဓမ္မကမ္မဉ္စေဝ အဝိနယကမ္မဉ္စာ"တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ယဿ ပန ဘဏ္ဍနကာရကာဒိသု အဂ်ေသု အညတရံ အဂ်ံ အတ္ထိ၊ တဿ အာကာ၌မာနော သံဃော ယထာနုညာတေသု အဂ်ေသု စ ကမ္မေသု စ ယေန ကေနစိ အဂ်ေန ယံကိဉ္စိ ကမ္မံ ဝဝတ္ထပေတ္ဝာ တံ ဘိက္ခုံ ကမ္မာရဟံ ကတ္ဝာ ကမ္မံ ကရေယျ။ အယမေတ္ထ ဝိနိစ္ဆယော။ ဧဝံ ပုဗ္ဗေနာပရံ သမေတိ။

တတ္ထ ကိဉ္စာပိ တဇ္ဇနီယကမ္မေ ဘဏ္ဍနကာရကဝသေန ကမ္မဝါစာ ဝုတ္တာ၊ အထ ခေါ ဗာလဿ အဗျတ္တဿ အာပတ္တိဗဟုလဿ တဇ္ဇနီယကမ္မံ ကရောန္တေန ဗာလအဗျတ္တဝသေနေဝ ကမ္မဝါစာ ကာတဗ္ဗာ။ ဧဝဥ္ဒိ ဘူတေန ဝတ္ထုနာ ကတံ ကမ္မံ ဟောတိ၊ န စ အညဿ ကမ္မဿ ဝတ္ထုနာ။ ကသ္မာ? ယသ္မာ ဣဒမ္ပိ အနညာတန္တိ။ ဧသေ နယော သဗ္ဗတ္ထ။ **အဋ္ဌာရသ သမ္မာဝတ္တနဝတ္ထူနိ** ပါရိ-ဝါသိကက္ခန္ဓကေ ဝက္ခာယိဿာမ။

၁-သံသဂ္ဂေဟိ (သီ)

၂-( )ဣမသ္မိ' ဒ္ဝာနေ သျာ-ကပေါတ္ထကေသု "န ဥပသမ္မာဒေတဗ္ဗ"န္တိအာဒိပဒါနံ ဝတ္ဗုနာ ဒိဿတိ၊ သာ ပန ပါရိဝါသိကက္ခန္ဓကဝဏ္ဏနာယံ ပရိပုဏ္ဏာကာရေန အာဂမိဿတိ။

၃-နိယဿဿ (သျာ၊ က)

နပဋိပဿမ္ဘေတဗ္ဗအဋ္ဌာရသကာဒိကထာ

၈။ **လောမံ ပါတေန္တီ**တိ ပန္ဓလောမာ ဟောန္တိ၊ ဘိက္ခူ။ အနုဝတ္တန္တီတိ အတ္ထော။ **နေတ္ထာရံ ဝတ္ထုန္တီ**တိ နိတ္ထရန္တာနံ တေန္တိ နေတ္ထာရံ။ ယေန သက္ကာ နိဿာရဏာ နိတ္ထရိတုံ၊ တံ အဋ္ဌာရသဝိဓံ သမ္မာဝတ္တနံ ဝတ္တန္တီတိ အတ္ထော။ ကိတ္တကံ ကာလံ ဝတ္တံ ပူရေတဗ္ဗန္တိ။ ဒသ ဝါ ပဉ္စ ဝါ ဒိဝသာနိ။ ဤမသ္မိံ ဟိ ကမ္မကွန္ဓကေ တ္ထေကေန ဝတ္တံ ပူရိတမေဝ ဟောတိ။

နိယဿကမ္မကထာ

.၁၁။ သေယျသကဝတ္ထုသ္မိံ **အဝိဿု ဘိက္ခု**။ **ပကတၱ**တိ အဝိဿု ဘိက္ခု။ နိစ္စံ ဗျာဝဋာ ဟောန္တိ။ သေသံ တဇ္ဇနိယေ ဝုတ္တသဒိသမေဝ။

ပဗ္ဗာဇနီယကမ္မကထာ

၂၁။ အဿဇိပုနဗ္ဗသုကဝတ္ထု သံဃာဒိသေသဝဏ္ဏနာယံ ဝုတ္တံ။

၂၇။ **ကာယိကေန ဒေဝနာ**တိအာဒီသု ပနေတ္ထ ကာယိကော ဒေဝါ နာမ ကာယကီဠာ ဝုစ္စတိ။ သေသပဒဒ္ဒယေပိ ဧသေဝ နယော။ **ကာယိကော အနာစာရော** နာမ ကာယဒ္ဒါရေ ပညတ္တသိက္ခာပဒဝိတိက္ကမော ဝုစ္စတိ။ သေသ-ဒ္ဒယေပိ ဧသေဝ နယော။ **ကာယိကံ ဥပဃာတိကံ** နာမ ကာယဒ္ဒါရေ ပညတ္တ-သိက္ခာပဒဿ အသိက္ခနဘာဝေန ဥပဟနနံ ဝုစ္စတိ၊ နာသနံ ဝိနာသနန္တိ အတ္ထော။ သေသဒ္ဒယေပိ ဧသေဝ နယော။ **ကာယိကော မိစ္ဆာဇီဝော** နာမ ပဋိက္ခိတ္တဝေဇ္ဇကမ္မာဒိဝသေန တေလပစနအရိဋ္ဌပစနာဒီနိ။ **ဝါစသိကော မိစ္ဆာ-ဇီဝော** နာမ ဂိဟိနံ သာသနသမ္ပဋိစ္ဆနာရောစနာဒီနိ။ **ကာယိကဝါစသိကော** နာမ တဒုဘယံ။ သေသံ တဇ္ဇနိယေ ဝုတ္တနယမေဝ။

ပဋိသာရကိယကမ္မကထာ

၃၃။ သုဓမ္မဝတ္ထုသ္မိံ ပန **အနုပလောဓကတ္ထော**တိ နု အာပုစ္ဆိတ္ထော။ **တေ-ဒေဝါစော**တိ "ကိံ တေ ဂဟပတိ ထေရာနံ ပဋိယတ္တ"န္တိ သဗ္ဗံ ဝိဝရာပေတ္ထော ဒိဿော တေံ အဝေါစ။ **ကော စ ခေါ ဣဒ နတ္ထိ ယဒိဒံ တိလသံဂုဋိကော**တိ ယော အယံ တိလသက္ခလိကော နာမ ဝုစ္စတိ၊ သော နတ္ထိတိ အတ္ထော။ တဿ ကိရ

၁-သမ္မာဝတ္တံ (က)

ဂဟပတိနော ဝံသေ အာဒိမှိ ဧကော ပုရိယော အဟောသိ၊ တေန နံ ထေရော ဇာတိယာ ခုံသေတုကာမော ဧဝမာဟ။ **ယဒေဝ ကိန္တိ**တိ ဧဝံ ဗဟုံ ဗုဒ္ဓဝစနံ ရတနံ ပဟာယ ကိန္တိဒေဝ တိလသံဂုဠိကာဝစနံ ဘာသိတံ။ ကုက္ကုဠပေါတက-ဥဒါဟရဏေန ဇ္ဈံ ဒဿေတိ "ယထာ သော နေဝ ကာကဝသိတံ, န ကုက္ကုဠဝသိတံ အကာသိ၊ ဧဝံ တထာပိ နေဝ ဘိက္ခုဝစနံ, န ဂိဟိဝစနံ ဝုတ္တ"န္တိ။

အဓမ္မကမ္မာဒိဒ္ဝါဒသကကထာ

၃၇။ **အသမ္မုခါ ကတန္တိ**အာဒယော တိကာ ဝုတ္တပ္ပကာရာ ဧဝ။

၃၉။ အဂ်သမန္နာဂမော ပုရိမေဟိ အသဒိသော။ တတ္ထ ယထာ လာဘံ နလာဘန္တိ၊ ဧဝံ ပရိသဂ္ဂန္တေါ ပရဂ္ဂမန္တေါ **အလာဘာယ ပရိသဂ္ဂတိ** နာမ။ သေ နယော အနတ္ထာဒိသု။ တတ္ထ **အနတ္ထော**တိ အတ္ထဘင်္ဂေါ။ **အနာဝါသော**တိ တသ္မိံ ဌာနေ အဝသနံ။ **ဂိဟိနံ ဗုဒ္ဓဿ အဝဏ္ဏန္တိ** ဂိဟိနံ သန္တိကေ ဗုဒ္ဓဿ အဝဏ္ဏံ ဘာသတိ။ **ဓမ္မိကံ ပဋိဿဝံ နာ သဗ္ဗာပေတီ**တိ ယထာ သစ္ဆော ဟောတိ၊ ဧဝံ နာ ကရောတိ။ ဝဿာဝါသံ ပဋိဿုဏိတ္ဝာ နာ ဂစ္ဆတိ၊ အညံ ဝါ ဧဝရူပံ ကရောတိ။ **ပဉ္စန္နံ ဘိက္ခုဓေ**တိအာဒိ ကေဂ်ေနပိ ကမ္မာရဟာဘာဝဒဿနတ္ထံ ဝုတ္တံ။ သေသမေတ္ထ ဥတ္တာနတ္ထမေဝ။

အာပတ္တိယာ အဒဿနေ ဥက္ခေပနီယကမ္မကထာ

၄၆။ ဆန္နဝတ္ထုသ္မိံ **အာဝါသပရိဗ္ဘာဇ္ဇ ဘိက္ခဓေ သံသဇ္ဇာ**တိ သဗ္ဗာဝါသေသု အာရောစေထ။

၅၀။ **ဘဏ္ဍနကာရကော**တိအာဒိသု ဘဏ္ဍနာဒိပစ္စယာ အာပန္နံ အာပတ္တိံ ရောပေတ္ဝာ တဿာ အဒဿနေယေဝ ကမ္မံ ကာတဗ္ဗံ။တိကာ ဝုတ္တပ္ပကာရာ ဧဝ။

၅၁။ သမ္မာဝတ္တနာယံ ပနေတ္ထ တေစတ္တာလိသ ဝတ္တာနိ။ တတ္ထ နာ **အနုဒ္ဓံ-သေတဗ္ဗော**တိ နာ စောဒေတဗ္ဗော။ **နာ ဘိက္ခု ဘိက္ခူ**ဟီတိ အညော ဘိက္ခု အညေဟိ ဘိက္ခူဟိ နာ ဘိန္နိတဗ္ဗော။ **နာ ဂိဟိဒ္ဓဇော**တိ ဩဒါတဝတ္ထာနိ အစ္ဆိန္ဒ-ဒဿပုပ္ဖဒဿာနိ စ နာ ဓာရေတဗ္ဗာနိ။ **နာ တိတ္ထိယဒ္ဓဇော**တိ ကုသစီရာဒိနိ နာ ဓာရေတဗ္ဗာနိ။ **နာ အာသာဒေတဗ္ဗော**တိ နာ အပသာဒေတဗ္ဗော။ **အန္တော ဝါ ဗဟိ ဝါ**တိ ဂိဟာရဿ အန္တော ဝါ ဗဟိ ဝါ။ နာ တိတ္ထိယာဒိပဒတ္တယံ

ဥတ္တာနမေဝ။ သေသံ သဗ္ဗံ ပါရိဝါသိကက္ခန္ဓကေ ဝတ္ထုယိဿာမ။ သေသံ တဇ္ဇနိယေ ဝုတ္တာနယမေဝ။ အာပတ္တိယာ အပ္ပဋိကမ္မေ ဥက္ခေပနိယကမ္မံ ဇုမိနာ သဒိသမေဝ။

၆၅။ အရိဋ္ဌဝတ္ထု၊ ခုဒ္ဒကဝတ္ထုနာယံ ဝုတ္တံ။ "ဘဏ္ဍနကာရကော"တိအာဒိသုယံ ဒိဋ္ဌိံ နိဿာယ ဘဏ္ဍနာဒိနိ ကရောတိ၊ တဿာ အပ္ပဋိနိဿဂ္ဂေယေဝ ကမ္မံ ကာတဗ္ဗံ။ သေသံ တဇ္ဇနိယေ ဝုတ္တာနယမေဝ။ သမ္မာဝတ္တာနာယမ္ပိ ဟိ ဇုဓ တေစတ္တာလီသံယေဝ ဝတ္တာနိတိ။

ကမ္မက္ခန္ဓကဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂—ပါရိဝါသိကက္ခန္ဓက

ပါရိဝါသိကဝတ္တကထာ

၇၅။ ပါရိဝါသိကက္ခန္ဓကေ **ပါရိဝါသိကာ**တိ ပရိဝါသံ ပရိဝသန္တော။ တတ္ထ စတုဗ္ဗိဓော ပရိဝါသော အပ္ပဋိစ္ဆန္နပရိဝါသော ပဋိစ္ဆန္နပရိဝါသော သုဒ္ဓန္တပရိဝါသော သမောဓာနပရိဝါသောတိ။ တေသု "ယော သော ဘိက္ခဝေ အညောပိ အညတိတ္ထိယပုဗ္ဗော ဣမသ္မိံ ဓမ္မဝိနယေ အာကခ်ံတိ ပဗ္ဗဇ္ဇံ၊ အာကခ်ံတိ ဥပသမ္ပဒံ၊ တဿ စတ္တာရော မာသေ ပရိဝါသော ဒါတဗ္ဗော"တိ ဧဝံ မဟာခန္ဓကေ ဝုတ္တော တိတ္ထိယပရိဝါသော အပ္ပဋိစ္ဆန္နပရိဝါသော နာမ။ တတ္ထ ယံ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ တံ ဝုတ္တမေဝ။ အယံ ပန ဣဓ အနဓိပ္ပေတော။ သေသာ တယော ယေန သံဃာဒိသေသာပတ္တိ အာပန္နော စေဝ ဟောတိ ပဋိစ္ဆာဒိတာ စ၊ တဿ ဒါတဗ္ဗာ။ တေသု ယံ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ တံ သမုစ္စယက္ခန္ဓကေ ဝက္ခာမ။ တေ ပန ဣဓ အဓိပ္ပေတာ၊ တသ္မာ တေသု ယံကိဉ္စိ ပရိဝါသံ ပရိဝသန္တော "ပါရိဝါသိကာ"တိ ဝေဒိတဗ္ဗော။

ပကတတ္တာနံ ဘိက္ခူနန္တိ ဌပေတ္ဝာ နဝကတရံ ပါရိဝါသိကံ အဝသေသာနံ အန္တမသော မူလာယပဋိကဿနာရဟာဒိနမ္ပိ။ **အဘိဝါဒနပစ္စုဋ္ဌာနန္တိ** ယံ တေ အဘိဝါဒနာဒိံ ကရောန္တိ၊ တံ သာဒိယန္တိ သမ္ပဋိစ္ဆန္တိ၊ န ပဋိက္ခိပန္တိတိ အတ္ထော။ တတ္ထ **သာမီစိကမ္မန္တိ** ဌပေတ္ဝာ အဘိဝါဒနာဒိနိ အညဿ အနုဋ္ဌဝိကဿ ဗီဇနဝါတဒါနာဒိနော အာဘိသမာစာရိကဿေတံ အဓိဝစနံ။ **အာသနာဘိဟာရန္တိ** အာသနဿ အဘိဟရဏံ၊ အာသနံ ဂဟေတ္ဝာ အဘိဂမနံ, ပညာပနမေဝ ဝါ။ သေယျာဘိဟာရေပိ ဧသေဝ နယော။ **ပါဒေါဒကန္တိ** ပါဒဓောဝနဥဒကံ။ **ပါဒပီဌန္တိ** ဓောတပါဒဋ္ဌပနကံ။ **ပါဒကထလိကန္တိ** အဓောတပါဒဋ္ဌပနကံ ပါဒဃံသနံ ဝါ။ **အာပတ္တိ ဒုက္ကဋဿာ**တိ သဗ္ဗဝိဟာရိကာနမ္ပိ သာဒိယန္တဿ ဒုက္ကဋမေဝ၊ တသ္မာ တေ ဝတ္တုမ္ပဇာ "အဟံ ဝိနယဂမ္မံ ကရောမိ၊ မယံ ဝတ္တံ မာ ကရောထ၊ မာ မံ ဂါမပ္ပဝေသနံ အာပုစ္ဆထာ"တိ။ သစေ သဗ္ဗဝါပဗ္ဗဇိတာ ကုလပုတ္တာ "တုမ္ဟေ ဘန္တေ တုမ္ဟာကံ ဝိနယဂမ္မံ ကရောထာ"တိ ဝတ္ဝာ ဝတ္တံ ကရောန္တိ၊ ဂါမပ္ပဝေသနမ္ပိ အာပုစ္ဆန္တိယေဝ၊ ဝါရိတကာလတော ပဋ္ဌာယ အနာပတ္တိ။ **မိထု ယထာဝုဍ္ဎန္တိ** ပါရိဝါသိကဘိက္ခူနံ အညမညံ ယော ယော ဝုဍ္ဎော၊ တေန တေန နဝကဟရဿ သာဒိတုံ။

၁-၀ ၃-၉၈-ပိဋ္ဌေ။

ပဠေ ယထာဝုဒ္ဓံန္တိ ပကတတ္တေဟိဝိ သဒ္ဓိံ ဝုမ္ဗုပဋိပါဋိယာ ဧဝ။ တသ္မာ ပါတိမောက္ခေ ဥဒ္ဒိဿမာနေ ဟတ္ထပါသေ နိသီဒိတုံ ဝဋ္ဋတိ။ မဟာပစ္စရိယံ ပန "ပါဋိယာ အနိသီဒိတ္ဝာ ပါဋိံ ဝိဟာယ ဟတ္ထပါသံ အမုဉ္စန္တေန နိသီဒိတဗ္ဗ" န္တိ ဝုတ္တံ။ ပါရိသုဒ္ဓိဥပေါသထေ ကရိယမာနေ သံဃနဝကဋ္ဌာနေ နိသီဒိတ္ဝာ တတ္ထေဝ နိသိန္နေန အတ္တနော ပါဋိယာ ပါရိသုဒ္ဓိဥပေါသထော ကာတဗ္ဗော။ ပဝါရဏာ-ယပိ သံဃနဝကဋ္ဌာနေ နိသီဒိတ္ဝာ တတ္ထေဝ နိသိန္နေန အတ္တနော ပါဋိယာ ပဝါရေတဗ္ဗံ။ သံဃေန ဃဏ္ဍိံ ပဟရိတ္ဝာ ဘာဇိယမာနံ ဝဿိကသာဋိကမ္ပိ အတ္တနော ပတ္တဋ္ဌာနေ ဂဟေတုံ ဝဋ္ဋတိ။

ဩဝိဿကောဇနန္တိ ဝိဿဇ္ဇနံ ဝုစ္စတိ။ သစေ ဟိ ပါရိဝါသိကဿ ဒ္ဝေ တီဏိ ဥဒ္ဒေသဘတ္တာဒီနိ ပါပုဏန္တိ၊ အညော စဿ ပုဂ္ဂလိကဘတ္တပစ္စာသာ ဟောတိ၊ တာနိ ပဋိပါဋိယာ ဂဟေတ္ဝာ "ဘန္တေ ဟေဋ္ဌာ ဂါဟေထ၊ အဇ္ဇ မယ္ဟံ ဘတ္တပစ္စာသာ အတ္ထိ၊ သ္ဝေ ဂဏှိဿာမိ" တိ ဝတ္ဝာ ဝိဿဇ္ဇေတဗ္ဗာနိ။ ဧဝံ တာနိ ပုနဒိဝသေသု[1] ဂဏှိတုံ လဘတိ။ ပုနဒိဝသေ သဗ္ဗပဌမံ တေဿ ဒါတဗ္ဗန္တိ ကုရုန္ဒိယံ ဝုတ္တံ။ ယဒိ ပန နာ ဂဏှာတိ နာ ဝိဿဇ္ဇေတိ၊ ပုနဒိဝသေ နာ လဘတိ။ ဣဒံ ဩဝိဿကောဇနံ နာမ ပါရိဝါသိကသေဝ ဩဒိဿ အနုညာတံ။ ကသ္မာ? တဿ ဟိ သံဃနဝကဋ္ဌာနေ နိသိန္နဿ ဘတ္တဂ္ဂေ ယာဂုခဇ္ဇကာဒီနိ ပါပုဏန္တိ ဝါ နာ ဝါ၊ တသ္မာ "ဧသာ ဘိက္ခာဟာရေန[2] မာ ကိလမိတ္ထာ" တိ ဣဒမဿ သင်္ဂဟကရဏတ္ထာယ ဩဒိဿ အနုညာတံ။

ဘတ္တာန္တိ အာဂတာဂတေဟိ ဝုမ္ဗုပဋိပါဋိယာ ဂဟေတ္ဝာ ဂန္တွာ ဝိဟာရေ သံဃဿ စတုဿာလဘတ္တံ၊ တေ ယထာဝုဍ္ဎံ လဘတိ။ ပါဋိယာ ပန ဂန္တုံ ဝါ ဋ္ဌာတုံ ဝါ နာ လဘတိ၊ တသ္မာ ပါဋိတော ဩသက္ကိတ္ဝာ ဟတ္ထပါသေ ဋ္ဌိတေန ဟတ္ထံ ပသာရေတ္ဝာ ယထာ သေနော နိပတိတ္ဝာ ဂဏှာတိ၊ ဧဝံ ဂဏှိတဗ္ဗံ။ အာရာမိက-သမဏုဒ္ဒေသေဟိ အာဟရာပေတုံ နာ လဘတိ။ သစေ သယမေဝ အာဟရန္တိ၊ ဝဋ္ဋတိ။ ရညော မဟာပေဋ္ဌဘတ္တေဝိ ဧသေဝ နယော။ စတုဿာလဘတ္တေ ပန သစေ ဩကောဇနံ ကတ္တုကာမော ဟောတိ၊ အတ္တနော အတ္ထာယ ဥက္ခိတ္တေ ဝိယ္ယော "အဇ္ဇ မေ ဘတ္တံ အတ္ထိ၊ သ္ဝေ ဂဏှိဿာမိ" တိ ဝတ္တဗ္ဗံ။ ပုနဒိဝသေ ဒ္ဝေ ဝိယ္ယော လဘတိတိ မဟာပစ္စရိယံ ဝုတ္တံ။ ဥဒ္ဒေသဘတ္တာဒီနိဝိ ပါဋိတော ဩသက္ကိတ္ဝာဝ ဂဟေတဗ္ဗာနိ။ ယတ္ထ ပန နိသီဒါပေတ္ဝာ ပရိဝိသန္တိ၊ တတ္ထ သာမဏေရာနံ ဓေဋ္ဌကေန, ဘိက္ခူနံ သံဃနဝကေန ဟုတ္ဝာ နိသီဒိတဗ္ဗံ။

၁-ပုနပုနဒိဝသေသု (သီ) ၂-ဘိက္ခာစာရေန (သျာ)

၇၆။ ဇာဒါနိ ယာ အယံ သမ္မာဝတ္တနာ ဝုတ္တာ၊ တတ္ထ **နာ ဥပသမ္ပာဒေတမ္ဗန္တိ** ဥပဇ္ဈာယေန ဟုတ္ဝာ နာ ဥပသမ္ပာဒေတမ္ဗံ၊ ဝတ္တံ နိက္ခိပိတ္ဝာ ပန ဥပသမ္ပာဒေတုံ ဝဋ္ဋတိ။ အာစရိယေန ဟုတ္ဝာပိ ကမ္မဝါစာ နာ သာဝေတမ္ဗာ၊ အညဿိံ အသတိ ဝတ္တံ နိက္ခိပိတ္ဝာ သာဝေတုံ ဝဋ္ဋတိ။ **နာ နိဿယော**တိ အာဂန္တုကာနံ နိဿယော နာ ဒါတမ္ဗော။ ယေဟိပိ ပကတိယာဝ နိဿယော ဂဟိတော၊ တေ ဝတ္တမ္ဗာ "အဟံ ဝိနယကမ္မံ ကရောမိ၊ အသုကတ္ထေရဿ နာမ သန္တိကေ နိဿယံ ဂဏှာထ၊ မယ္ဟံ ဝတ္တံ မာ ကရောထ၊ မာ မံ ဂါမပ္ပဝေသနံ အာပုစ္ဆထာ"တိ။ သစေ ဧဝံ ဝုတ္တေပိ ကရောန္တိယေဝ၊ ဝါရိတကာလတော ပဋ္ဌာယ ကရောန္တေသုပိ အနာပတ္တိ။

နာ သာမဏေရောတိ အညော သာမဏေရော နာ ဂဟေတမ္ဗော။ ဥပဇ္ဈံ ဒတ္ဝာ ဂဟိတသာမဏေရောပိ ဝတ္တမ္ဗာ "အဟံ ဝိနယကမ္မံ ကရောမိ၊ မယ္ဟံ ဝတ္တံ မာ ကရောထ၊ မာ မံ ဂါမပ္ပဝေသနံ အာပုစ္ဆထာ"တိ။ သစေ ဧဝံ ဝုတ္တေပိ ကရောန္တိယေဝ၊ ဝါရိတကာလတော ပဋ္ဌာယ ကရောန္တေသုပိ အနာပတ္တိ။ ဘိက္ခုနောဝါဒကသမ္မုတိ နာမ အာမိပစ္စဋ္ဌာနဘူတာတိ ပဋိက္ခိတ္တာ။ တသ္မာ ဘိက္ခုသံဃသ္သ ဝတ္တမ္ဗံ "ဘန္တေ အဟံ ဝိနယကမ္မံ ကရောမိ၊ ဘိက္ခုနောဝါဒကံ ဇာနာထာ"တိ၊ ပဋိဗလသ္သ ဝါ ဘိက္ခုသ္သ ဘာရော ကာတမ္ဗော။ အာဂတာ ဘိက္ခုနိယော "သံဃသန္တိကံ ဂစ္ဆထ၊ သံဃော ဝေါ ဩဝါဒဒါယကံ ဇာနိဿတီ"တိ ဝါ, "အဟံ ဝိနယကမ္မံ ကရောမိ၊ အသုကဘိက္ခုသ္သ နာမ သန္တိကံ ဂစ္ဆထ၊ သော ဝေါ ဩဝါဒံ ဒဿတီ"တိ ဝါ ဝတ္တမ္ဗော။

သာ အာပတ္တီတိ သုက္ကဝိဿဋ္ဌိယာ ပရိဝါသေ ဒိန္နေ သုက္ကဝိဿဋ္ဌိ နာပဇ္ဇိတမ္ဗော။ **အညာ ဝါ တာဒိသိကာ**တိ ကာယသံသဂ္ဂါဒိဂရုကာပတ္တိ။ **တတော ဝါ ပါဝိဋ္ဌတရာ**တိ ပါရာဇိကာပတ္တိ။ သတ္တသု ဟိ အာပတ္တီသု ဒုဋ္ဌာသိတာပတ္တိ ပါဝိဋ္ဌာ၊ ဒုက္ကဋာပတ္တိ ပါဝိဋ္ဌတရာ။ ဒုက္ကဋာပတ္တိ ပါဝိဋ္ဌာ၊ ပါဋိဒေသနိယာပတ္တိ ပါဝိဋ္ဌတရာတိ ဧဝံ ပါစိတ္တိယထုလ္လစ္စယသံဃာဒိသေသပါရာဇိကာပတ္တိသု နယော နေတမ္ဗော။ တာသံ ဝတ္ထု။သုပိ ဒုဋ္ဌာသိတဝတ္ထု၊ ပါဝိဒ်ံ၊ ဒုက္ကဋဝတ္ထု၊ ပါဝိဋ္ဌ-တရန္တိ ပုရိမနယေနေဝ ဘေဒေါ ဝေဒိတမ္ဗော။ ပဏ္ဏတ္တိဝဇ္ဇသိက္ခာပဒေ ပန ဝတ္ထုပိ အာပတ္တိပိ ပါဝိဋ္ဌာ။ လောကဝဇ္ဇေ ဥဘယမ္ပိ ပါဝိဋ္ဌတရံ။

ကမ္မန္တိ ပရိဝါသကမ္မဝါစာ ဝုစ္စတိ၊ တံ ကမ္မံ "အကတံ ဒုက္ကဋ"န္တိ-အာဒိဟိ ဝါ, "ကိံ ဣဒံ ကမ္မံ နာမ ကသိကမ္မံ ဝေါရကမ္မကမ္မ"န္တိအာဒိဟိ ဝါ ဝစနေဟိ နာ ဂရဟိတမ္ဗံ။ **ကမ္မိကာ**တိ ယေဟိ ဘိက္ခူဟိ ကမ္မံ ကတံ၊ တေ ဝုစ္စန္တိ၊ တေ ဗာလာ အဗျတ္တာတိအာဒိဟိ ဝစနေဟိ နာ ဂရဟိတမ္ဗော။

နာ သဝစနီယံ ကာတမ္ဟိ ပလိဗောဓတ္ထာယ[1] ဝါ ပက္ကောသနတ္ထာယ **ဝါ** သဝစနီယံ နာ ကာတမ္ဟံ၊ ပလိဗောဓတ္ထာယ ဟိ ကရောန္တော "အဟံ အာယသ္မန္တံ ဋ္ဌမသ္မိံ ဝတ္ထုသ္မိံ သဝစနီယံ ကရောမိ၊ ဋ္ဌမမ္ပာ အာဝါသာ ကေပဒမ္ပိ မာ ပက္ကာမိ၊ ယာဝ နာ တံ အဓိကရဏံ ဝူပသန္တံ ဟောတီ"တိ ဧဝံ ကရောတိ။ ပက္ကောသနတ္ထာယ ကရောန္တော "အဟံ တေ သဝစနီယံ ကရောမိ၊ ဟေ မယာ သဒ္ဓိံ ဝိနယဓရာနံ သမ္မုခီဘာဝံ ဂစ္ဆာမာ"တိ ဧဝံ ကရောတိ၊ တဒုဘယမ္ပိ နာ ကာတမ္ဟံ။

နာ အနုဝါဒါဒါတိ ဝိဟာရေ ဇေဋ္ဌကဋ္ဌာနံ နာ ကာတမ္ဟံ၊ ပါတိမောက္ခုဒ္ဒေသကေန ဝါ ဓမ္မဒ္ဓေသကေန ဝါ နာ ဘဝိတမ္ဟံ၊ နာဝိ တေရသသု သမ္မုတီသု ကေသမ္မုတိဝသေနာပိ ဋ္ဌဿရိယကမ္မံ ကာတမ္ဟံ။ **နံ ဆြကာသော**တိ "ကရောတု မေ အာယသ္မာ ဆြကာသံ၊ အဟံ တံ ဝတ္တုကာမော"တိ ဧဝံ ပကတတ္တဿ ဆြကာသော နာ ကာရေတဗ္ဗော၊ ဝတ္ထုနာ ဝါ အာပတ္တိယာ ဝါ နာ စောဒေတဗ္ဗော၊ "အယံ ပုဗ္ဗေ တေ ဒေါသော"တိ နာ သာရေတဗ္ဗော။ **နာ ဘိက္ခူဟိ သဗ္ဗယောဇေတဗ္ဗန္တိ** အညမညံ ယောဇေတ္ဝာ ကလဟော နာ ကာရေတဗ္ဗော။

ပုရတောဝတိ သံဃတ္ထေရေန ဟုတ္ဝာ ပုရတော နာ ဂန္တဗ္ဗံ၊ ဒွါဒသဟတ္ထံ ဥပစာရံ မုဉ္စိတ္ဝာ ကေကေန ဂန္တဗ္ဗံ။ နိသိဒနေပိ ဧသေဝ နယော။ **အာသန-ပရိယန္တေ**တိ ဘတ္တဂ္ဂါဒိသု သံဃနဝကာသနံ ဝုစ္စတိ၊ သွာဿ ဒါတဗ္ဗော၊ တတ္ထ နိသိဒိတမ္ဟံ။ **သေယ္ယာပရိယန္တေ**တိ သေယ္ယာနံ ပရိယန္တေ၊ သမ္ဗလာမကံ မဒ္ဒပိဋ္ဌံ။ အယဉ္ဒိ ဝဿဂ္ဂေန အတ္တနော ပတ္တဒ္ဒာနေ သေယ္ယံ ဂဟေတုံ နာ လဘတိ၊ သမ္ဗဘိက္ခူဟိ ဝိစိနိတ္ဝာ ဂဟိတာဝသေသာ မဂ်လဂ္ဂထဘရိတာ ဝေတ္တလတာဒိဝိနဒ္ဓါ လာမကသေယ္ယာ အာသ ဒါတမ္ဟာ။ **ဝိဟာရပရိယန္တေ**တိ ယထာ စ သေယ္ယာ၊ ဧဝံ ဝဿနအာဝါသောပိ ဝဿဂ္ဂေန အတ္တနော ပတ္တဒ္ဒာနေ တဿ နာ ဝဋ္ဋတိ၊ သမ္ဗဘိက္ခူဟိ ဝိစိနိတ္ဝာ ဂဟိတာဝသေသာ ပန ရဇောဟတ-ဘူမိ ဇတုကမူသိကဘရိတာ ပက္ကာသာလာ အာသ ဒါတမ္ဟာ။ သစေ ပကတတ္တာ သမ္ဗေ ရုက္ခမူလိကာ အဇ္ဈောကာသိကာ စ ဟောန္တိ၊ ဆန္နံ နာ ဥပေန္တိ၊ သမ္ဗေပိ ဧတေဟိ ဝိဿဋ္ဌာဝါသာ နာမ ဟောန္တိ။ တေသု ယံ ဋ္ဌန္တိ၊ တံ လဘတိ၊ ဝဿူပနာယိကဒိဝသေ ပစ္ဆယံ ကေပသေ ဒ္ဒတ္ဝာ ဝဿဂ္ဂေန ဂဏှိတုံ လဘတိ။ သေနာသနံ နာ လဘတိ၊ နိဗဒ္ဓဝဿာဝါသိကံ သေနာသနံ ဂဏှိတုကာမေန ဝတ္တံ နိက္ခိပိတ္ဝာ ဂဟေတဗ္ဗံ။

၁-ပလိဗောဓတာယ (သီ)

တေန စ သော သာဒိတမ္ဖေါတိ ယံ အသ အာသနာဒိပရိယန္တံ ဘိက္ခူ ဒေန္တိ၊ သော ဧဝ သာဒိတမ္ဖေါ။ **ပုရေသမက္ကေန ဝါ ပစ္ဆာသမက္ကေန ဝါ**တိ ဥတိပဝါရိတဋ္ဌာနေ "တွေကေ ဘိက္ခူ ဂဟေတွာ အာဂစ္ဆထာ"တိ နိမန္တိတေန "ဘန္တေ အသုကံ နာမ ကုလံ ဘိက္ခူ နိမန္တေသိ၊ ထေ တတ္ထ ဂစ္ဆာမာ"တိ ဧဝံ သံဝိဓာယ ဘိက္ခူ ပုရေသမက္ကော ဝါ ပစ္ဆာသမက္ကော ဝါ ကတ္ဝာ နှ ဂန္တုံ။ "ဘန္တေ အသုကသ္မိံ နာမ ဂါမေ မနုဿာ ဘိက္ခူနံ အာဂမနံ ဇာနန္တိ၊ သာဓု ဝတသ သစေ တေသံ သဂ်ဟံ ကရေယျာထာ"တိ ဧဝံ ပန ပရိယာယေန ကထေတုံ ဝဋ္ဋတိ။

နှ အာရညိကင်္ဂန္တိ အာဂတာဂတာနံ အာရောစေတုံ ဟရာယမာနေန-အာရညိကဓုတင်ံ နှ သမာဒါတဗ္ဗံ။ ယေနာပိ ပကတိယာ သမာဒိန္နံ၊ တေန ဒုတိယံ ဘိက္ခုံ ဂဟေတွာ အရညေ အရုဏံ ဥဋ္ဌာပေတဗ္ဗံ၊ နှ စ ကေကေန ဝတ္ထဗ္ဗံ။ တထာ ဘတ္တဂ္ဂါဒိသု အာသနပရိယန္တေ နိသဇ္ဇာယ ဟရာယမာနေန ပိဏ္ဍပါတိကဓုတင်ံမို နှ သမာဒါတဗ္ဗံ။ ယော ပန ပကတိယာဝ ပိဏ္ဍပါတိကော၊ တဿ ပဋိသေဓော နတ္ထိ။

နှ စ တံပဗ္ဘဉ္ဇယာတိ "နိဟဋဘတ္တော ဟုတ္ဝာ ဝိဟာရေယေဝ နိသိဒိတွာ ဘုဉ္ဇန္တော ရတ္တိယော ဂဏယိဿာမိ၊ ဂစ္ဆတော မေ ဘိက္ခုံ ဒိသွာ အနာရော-စေန္တဿ ရတ္တိစ္ဆေဒေါ သိယာ"တိ ဇာမိနာ ကာရဏေန ပိဏ္ဍပါတော နှ နိဟရာပေတဗ္ဗော။ **မာ မံ ဇာနိ**ဿူတိ မာ မံ ကေဘိက္ခုပိ ဇာနာတူတိ စ ဇာမိနာ အဇ္ဈာသယေန ဝိဟာရေ သာမဏေရေဟိ ပစာပေတွာ ဘုဉ္ဇိတုမို နှ လဘတိ၊ ဂါမံ ပိဏ္ဍာယ ပဝိသိတဗ္ဗမေဝ။ ဂိလာနဿ ပန နဝကမ္မအာစရိယု-ပဇ္ဈာယကိစ္စာဒိပသုတဿ ဝါ ဝိဟာရေယေဝ အစ္ဆိတုံ ဝဋ္ဋတိ။ သစေပိ ဂါမေ အနေကသတာ ဘိက္ခူ ဝိစရန္တိ၊ နှ သက္ကာ ဟောတိ အာရောစေတုံ၊ ဂါမကာဝါသံ ဂန္ဒွာ သဘာဂဋ္ဌာနေ ဝသိတုံ ဝဋ္ဋတိ။

အာဂန္တုကေနာတိ ကဿိ ဝိဟာရံ ဂတေန တတ္ထ ဘိက္ခူနံ အာရောစေတဗ္ဗံ။ သစေ သဗ္ဗေ ကေဋ္ဌာနေ ဋ္ဌိတေ ပဿတိ၊ ကေဋ္ဌာနေ ဋ္ဌိတေနေဝ အာရော-စေတဗ္ဗံ။ အထ ရုက္ခမူလာဒိသု ဝိသုံ ဝိသုံ ဋ္ဌိတာ ဟောန္တိ၊ တတ္ထ တတ္ထ ဂန္ဒွာ အာရောစေတဗ္ဗံ။ သဗ္ဗေသ္မ အနာရောစေန္တဿ ရတ္တိစ္ဆေဒေါ စ ဟောတိ၊ ဝတ္တဘေဒေ စ ဒုက္ကဋံ။ အထ ဝိဘိနန္တော ကေစ္စေ နှ ပဿတိ၊ ရတ္တိစ္ဆေဒေါဝ ဟောတိ၊ နှ ဝတ္တဘေဒဒုက္ကဋံ။

အာဂန္တုကဿာတိ အတ္တနော ဝသနဋိဟာရံ အာဂတဿာပိ ကေဿ ဝါ ဗဟူနံ ဝါ ဝုတ္တနယေနေဝ အာရောစေတဗ္ဗံ။ ရတ္တိစ္ဆေဒဝတ္တဘေဒါဝိ စေတ္ထ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ သစေ အာဂန္တုကာ မုဟုတ္တံ ဝိဿမိတ္ဝာ ဝါ အဝိဿမိတ္ဝာ ဧဝ ဝါ ဝိဟာရမဇ္ဈေန ဂစ္ဆန္တိ၊ တေသမ္ပိ အာရောစေတဗ္ဗံ။ သစေ တဿ အဇာနန္တဿေဝ ဂစ္ဆန္တိ၊ အယ္ဟ ပန ဂတကာလေ ဇာနာတိ၊ ဂန္ဓာ အာရောစေတဗ္ဗံ။ သမ္ပာပုဏိတုံ အသက္ကောန္တဿ ရတ္တိစ္ဆေဒေါ ဟောတိ၊ န ဝတ္တဘေဒဒုက္ကဋံ။ ယေပိ အန္တောဝိဟာရံ အပ္ပဝိသိတ္ဝာ ဥပစာရသီမံ ဩက္ကမိတ္ဝာ ဂစ္ဆန္တိ၊ အယ္ဟ နေသံ ဆတ္တသဒ္ဒံ ဝါ ဥက္ကာသိတသဒ္ဒံ ဝါ ခိပိတသဒ္ဒံ ဝါ သုတ္ဝာဝ အာဂန္တုကဘာဝံ ဇာနာတိ၊ ဂန္ဓာ အာရောစေတဗ္ဗံ။ ဂတကာလေ ဇာနိန္တေနပိ အနုဗန္ဓိတ္ဝာ အာရောစေတဗ္ဗမေဝ။ သမ္ပာပုဏိတုံ အသက္ကောန္တဿ ရတ္တိစ္ဆေဒေါဝ ဟောတိ၊ န ဝတ္တဘေဒဒုက္ကဋံ။ ယောပိ ရတ္တိံယေဝ အာဂန္ဓာ ရတ္တိံယေဝ ဂစ္ဆတိ၊ သောပိဿ ရတ္တိစ္ဆေဒံ ကရောတိ၊ အညာတတ္ထာ ပန ဝတ္တဘေဒဒုက္ကဋံ နတ္ထိ။ သစေ အဇာနိတ္ဝာဝ အဇ္ဈာနံ ကရောတိ၊ အကတမေဝ ဟောတီတိ ကုရုန္ဒိယံ ဝုတ္တံ၊ တသ္မာ အဓိကာ ရတ္တိယော ဂဟေတ္ဝာ ကာတဗ္ဗံ။ အယံ အပဏ္ဏကပဋိပဒါ။

နဒီအာဒိသု နာဝါယ ဂစ္ဆန္တမ္ပိ ပရတီရေ ဋ္ဌိတမ္ပိ အာကာသေန ဂစ္ဆန္တမ္ပိ ပဗ္ဗတတလအရညာဒိသု ဒူရေ ဋ္ဌိတမ္ပိ ဘိက္ခုံ ဒိသ္ဝာ သစေ "ဘိက္ခု" တိ ဝဝတ္ထာနံ အတ္ထိ၊ နာဝါဒိဟိ ဝါ ဂန္ဓာ မဟာသဒ္ဒံ ကတ္ဝာ ဝါ ဝေဂေန အနုဗန္ဓိတ္ဝာ ဝါ အာရောစေတဗ္ဗံ၊ အနာရောစေန္တဿ ရတ္တိစ္ဆေဒေါ စေဝ ဝတ္တဘေဒဒုက္ကဋဉ္စ။ သစေ ဝါယမန္တောပိ သမ္ပာပုဏိတုံ ဝါ သာဝေတုံ ဝါ နသက္ကောတိ၊ ရတ္တိစ္ဆေဒေါဝ ဟောတိ၊ န ဝတ္တဘေဒဒုက္ကဋံ။ သံဃသေနာဘယတ္ထေရော ပန ဝိသယာဝိသယေန ကထေတိ။ "ဝိသယေ ကိရ အနာရောစေန္တဿ ရတ္တိစ္ဆေဒေါ စေဝ ဝတ္တဘေဒဒုက္ကဋဉ္စ ဟောတိ၊ အဝိသယေ ပန ဥဘယမ္ပိ နတ္ထီ" တိ။ ကရဝိကတိဿတ္ထေရော "သမဏော အယန္တိ ဝဝတ္ထာနမေဝ ပမာဏံ၊ သစေပိ အဝိသယော ဟောတိ၊ ဝတ္တဘေဒဒုက္ကဋမေဝ နတ္ထိ၊ ရတ္တိစ္ဆေဒေါ ပန ဟောတိယေဝါ" တိ အာဟ။

ဥပေါသထေတိ "ဥပေါသထံ သမ္ပာပုဏိဿာမာ" တိ အာဂန္တုကာ ဘိက္ခူ အာဂစ္ဆန္တိ၊ ဇုဋ္ဌိယာ ဂစ္ဆန္တာပိ ဥပေါသထဘာဝံ ဥတ္ဝာ သြဲ့တရိတ္ဝာ ဥပေါသထံ ကရောန္တိ၊ တသ္မာ အာဂန္တုကသောဓနတ္ထံ ဥပေါသထဒိဝသေ အာရောစေတဗ္ဗံ။ ပဝါရဏာယပိ ဧသေဝ နယော။ **ဂိလာနေနာ**တိ ဂန္တုံ အသမတ္ထော။ **ဒူတေနာ**တိ ဇေတ္ထ အနုပသမ္ပန္နံ ပေသေတုံ နဝဋ္ဋတိ၊ ဘိက္ခုံ ပေသေတ္ဝာ အာရောစာပေတဗ္ဗံ။

အဘိက္ခုကော အာဝါသောတိ သုညဝိဟာရော။ ယတ္ထ ဧကော ဘိက္ခု နတ္ထိ၊ တတ္ထ ဝါသတ္ထာယ န ဂန္တဗ္ဗံ။ န ဟိ တတ္ထ ဝုတ္ထရတ္တိယော ဂဏ္ဌန္တိ ဟောန္တိ၊ ပကတတ္တေန ပန သဒ္ဓိံ ဝဋ္ဋတိ။ ဒသဝိဓန္တရာယေ ပန သစေပိ ရတ္တိယော ဂဏ္ဌန္တိ န ဟောန္တိ၊ အန္တရာယတော ပရိမုစ္စနတ္ထာယ ဂန္တဗ္ဗမေဝ။ တေန ဝုတ္တံ "အညတြ အန္တရာယာ"တိ။ နာနာသံဝါသကေဟိ သဒ္ဓိံ ဝိနယကမ္မံ ကာတုံ န ဝဋ္ဋတိ။ တေသံ အနာရောစနေပိ ရတ္တိစ္ဆေဒေါ နတ္ထိ၊ အဘိက္ခုကာဝါသသဒိသမေဝ ဟောတိ။ တေန ဝုတ္တံ **ယတ္ထသူ ဘိက္ခူ။ နာနာသံဝါသကာ**တိ။ သေသံ ဥပေါသထက္ခန္ဓကေ ဝုတ္တနယမေဝ။

ဂဏော။ ကေစ္ဆန္နေ အာဝါသေတိအာဒီသု **အာဝါသော** နာမ ဝသနဋ္ဌာယ ကတသေနာသနံ။ **အနာဝါသော** နာမ စေတိယဃရံ ဗောဓိဃရံ သမ္မုဇ္ဇနီ-အဋ္ဋကော ဒါရုအဋ္ဋကော ပါနီယမာဠွော ဝစ္စကုဋီ ဒွါရကောဋ္ဌကောတိ ဧဝမာဒိ။ တတိယပဒေန တဒုဘယမ္ပိ ဂဟိတံ။ ဧတေသု ယတ္ထ ကတ္ထစိ ကေစ္ဆန္နေ ဆဒနတော ဥဒကပတနဋ္ဌာနပရိစ္ဆေဒေ သြကာသေ ဥက္ခိတ္တကော ဝသိတုံ န လဘတိ။ ပါရိဝါသိကော ပန အန္တောအာဝါသေယေဝ န လဘတိတိ မဟာ-ပစ္စရိယံ ဝုတ္တံ။ မဟာအဋ္ဌကထာယံ ပန "အဝိသေသေန ဥဒကပါတေန ဝါရိတ"န္တိ ဝုတ္တံ။ ကုရုန္ဒိယံ "ဧတေသု ဇေတ္တေကေသု ပဗ္ဗဝတ္ထေသုဒနဗန္ဓဋ္ဌာနေသု ပါရိဝါသိကဿ စ ဥက္ခိတ္တကဿ စ ပကတတ္တေန သဒ္ဓိံ ဥဒကပါတေန ဝါရိတ"န္တိ ဝုတ္တံ၊ တသ္မာ နာနုပစာရေပိ ကေစ္ဆန္နေ န ဝဋ္ဋတိ။ သစေ ပနေတ္ထ တဒဟုပသမ္ပန္နေပိ ပကတတ္တေ ပဌမံ ပဝိသိတ္ဝာ နိပန္နေ သဒ္ဓိဝသောပိ ပါရိဝါသိကော ပစ္ဆာ ပဝိသိတ္ဝာ ဇာနန္တော နိပဇ္ဇတိ၊ ရတ္တိစ္ဆေဒေါ စေဝ ဝတ္တဘေဒဒုက္ကဋ္ဌဉ္စ။ အဇာနန္တသ္သ ရတ္တိစ္ဆေဒေါဝ၊ န ဝတ္တဘေဒဒုက္ကဋံ။ သစေ ပန တသ္မိံ ပဌမံ နိပန္နေ ပစ္ဆာ ပကတတ္တော ပဝိသိတ္ဝာ နိပဇ္ဇတိ၊ ပါရိဝါသိကော စ ဇာနာတိ၊ ရတ္တိစ္ဆေဒေါ စေဝ ဝတ္တဘေဒဒုက္ကဋဉ္စ။ နော စေ ဇာနာတိ၊ ရတ္တိစ္ဆေဒေါဝ၊ န ဝတ္တဘေဒဒုက္ကဋံ။

ဝုဋ္ဌာတဗ္ဗံ၊ နိမန္တေတဗ္ဗောတိ တဒဟုပသမ္ပန္နပ္ပိ ဒိသ္ဝာ ဝုဋ္ဌာတဗ္ဗမေဝ၊ ဝုဋ္ဌာယ စ "အဟံ ဣမိနာ သုခနိသိန္နော ဝုဋ္ဌာပိတော"တိ ပရမ္မုခေန န ဂန္တဗ္ဗံ၊ "ဣဒံ အာစရိယ အာသနံ၊ ဏ္ဍ နိသီဒထာ"တိ ဧဝံ နိမန္တေတဗ္ဗောယေဝ။ နဝကေန ပန "မဟာထေရံ သြဗ္ဘံ ကရောမီ"တိ ပါရိဝါသိကဏ္ဍေရဿ သန္တိကံ န ဂန္တဗ္ဗံ။ **ကောသနေ**တိ သမာနဝဿိကာသနေ မဉ္စေ ဝါ ပီဌေ ဝါ။ **နဝ ဆမာယံ နိသိန္နေ**တိ ပကတတ္တေ ဘူမိယံ နိသိန္နေ ဣတရေန အန္တမသော တိဏ-သန္ထာရေပိ [illegible] ဝါ နဲ့ နိသီဒိတဗ္ဗံ။ ဒွါဒသဟတ္ထံ ပန

ဥပစာရံ မုဩ်တွာ နိသီဒိတုံ ဝဋ္ဋတိ။ **ကေစက်မေတိ** သဟာယေန ဝိယ သဒ္ဓိံ စက်မန္တော ကေသ္မိံ စက်မေ။

ဆမာယံ စက်မန္တိန္တိ ဆမာယံ စက်မန္တော၊ အယမေဝ ဝါ ပါဌော။ အယံ ပနေတ္ထ အတ္ထော၊ အကတပရိစ္ဆေဒါယ ဘူမိယာ စက်မန္တေ ပရိစ္ဆေဒံ ကတွာ ဝါလိကံ အာကိရိတွာ အာလမ္ဗနံ ယောဇေတွာ ကတစက်မေ နိစေဝိ နစက်မိတမ္ဗံ၊ ကော ပန ဝါဒေါ ဣဋ္ဌကာစယသမွန္နေ ဝေဒိကာပရိက္ခိတ္တေတိ။ သစေ ပန ပါကာရပရိက္ခိတ္တော ဟောတိ ဒ္ဝါရကောဋ္ဌကယုတ္တော ပဗ္ဘတန္တရ-ဝနန္တရဂုမ္ဗန္တရေသု ဝါ သုပဋ္ဌိတ္တေ၊ တာဒိသေ စက်မေ စက်မိတုံ ဝဋ္ဋတိ။ အပ္ပဋိက္ခိတ္တေပိ ဥပစာရံ မုဩ်တွာ ဝဋ္ဋတိ။

ဝုဋ္ဌတရေနာတိ ဇေဋ္ဌေ သစေ ဝုဋ္ဌတရေ ပါရိဝါသိကေ ပဌမံ နိပန္နေ ဣတရော ဇာနန္တော ပစ္ဆာ နိပဇ္ဇတိ၊ ရတ္တိစ္ဆေဒေါ စသ ဟောတိ၊ ဝတ္တဘေဒေ စ ဒုက္ကဋံ။ ဝုဋ္ဌတရသ ပန ရတ္တိစ္ဆေဒေါဝ၊ န ဝတ္တဘေဒဒုက္ကဋံ။ အဇာနိတွာ နိပဇ္ဇတိ၊ ဒ္ဝိန္နမ္ပိ ဝတ္တဘေဒေါ နတ္ထိ၊ ရတ္တိစ္ဆေဒေါ ပန ဟောတိ။ အထ နဝကပါရိဝါသိကေ ပဌမံ နိပန္နေ ဝုဋ္ဌတရော ပစ္ဆာ နိပဇ္ဇတိ၊ နဝကော စ ဇာနာတိ၊ ရတ္တိ စသ ဆိဇ္ဇတိ၊ ဝတ္တဘေဒေ စ ဒုက္ကဋံ ဟောတိ။ ဝုဋ္ဌတရသ ရတ္တိစ္ဆေဒေါဝ၊ န ဝတ္တဘေဒေါ။ နော စေ ဇာနာတိ၊ ဒ္ဝိန္နမ္ပိ ဝတ္တဘေဒေါ နတ္ထိ၊ ရတ္တိစ္ဆေဒေါ ပန ဟောတိ။ သစေ ဒ္ဝေပိ အပစ္ဆာပုရိမံ နိပဇ္ဇန္တိ၊ ဝုဋ္ဌတရသ ရတ္တိစ္ဆေဒေါဝ၊ ဣတရသ ဝတ္တဘေဒေါပိတိ ကုရုန္ဒိယံ ဝုတ္တံ။ ဒ္ဝေ ပါရိဝါသိကာ သမဝဿာ၊ ဧကော ပဌမံ နိပန္နော၊ ဧကော ဇာနန္တောဝ ပစ္ဆာ နိပဇ္ဇတိ၊ ရတ္တိ စ ဆိဇ္ဇတိ၊ ဝတ္တဘေဒေ စ ဒုက္ကဋံ။ ပဌမံ နိပန္နသ ရတ္တိစ္ဆေဒေါဝ၊ န ဝတ္တဘေဒေါ။ သစေ ပစ္ဆာ နိပဇ္ဇန္တော၀ပိ န ဇာနာတိ၊ ဒ္ဝိန္နမ္ပိ ဝတ္တဘေဒေါ နတ္ထိ၊ ရတ္တိစ္ဆေဒေါ ပန ဟောတိ။ သစေ ဒ္ဝေပိ အပစ္ဆာပုရိမံ နိပဇ္ဇန္တိ၊ ဒ္ဝိန္နမ္ပိ ရတ္တိစ္ဆေဒေါယေဝ၊ န ဝတ္တဘေဒေါ။ သစေ ဟိ ဒ္ဝေ ပါရိဝါသိကာ ဧကတော ဝသေယျုံ၊ တေ အညမညသ အဇ္ဈာစာရံ ဉတွာ အဂါရဝါ ဝါ ဝိပ္ပဋိသာရိနော ဝါ ဟုတွာ ပါဝိဋ္ဌတရံ ဝါ အာပတ္တိံ အာပဇ္ဇေယျုံ ဝိဇ္ဇမေယျုံ ဝါ၊ တသ္မာ နေသံ သဟသေယျာ သမ္ဘပ္ပကာရေန ပဋိက္ခိတ္တာ။ သေသံ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတမ္ဗံ။ မူလာယပဋိကဿနာရဟာဒယော စေတ္ထ ပါရိဝါသိကာနံ ပကတတ္တဋ္ဌာနေ ဋိတာတိ ဝေဒိတမ္ဗာ။

ပါရိဝါသိကစတုတ္ထော စေ ဘိက္ခဝေ ပရိဝါသန္တိ ဣတ္ထေ ပါရိဝါသိကံ စတုတ္ထံ ကတွာ အညသ ပရိဝါသဒါနာဒိနိ ကာတုံ န ဝဋ္ဋတိ။ ဧတေသ္မေဝါယံ

ဂဏပူရကော နာ ဟောတိ၊ သေသသံဃကမ္မေသု ဟောတိ။ ဂဏော ပန အပဟောန္တေ ဝတ္တံ နိက္ခိပါပေတွာ ဂဏပူရကော ကာတဗ္ဗောတိ။

၈၃။ ဣမံ ပန ဝတ္တကထံ သုတွာ ဝိနယဓရဥပါလိတ္ထေရဿ ရဟောဂတဿ ဧဝံ ပရိဝိတက္ကော ဥဒပါဒိ "ဘဂဝတာ ဗဟု ပါရိဝါသိကဝတ္တံ ပညတ္တံ၊ ကတိဟိ နု ခေါ တ္ထေ ကာရဏေဟိ ရတ္တိစ္ဆေဒေါ ဟောတီ"တိ၊ သော ဘဂဝန္တံ ဥပသင်္ကမိတွာ တမတ္ထံ ပုစ္ဆိ။ ဘဂဝါ စဿ ဗျာကာသိ။ တေန ဝုတ္တံ **အဏ္ဏ ခေါ အာယသ္မာ ဥပါလိ။ပ။ ရတ္တိစ္ဆေဒါ**တိ။ တတ္ထ **သဟဝါသော**တိ ယ္ဟာယံ ပကတတ္တေန ဘိက္ခုနာ သဒ္ဓိံ ကေစ္ဆန္ဒေတိအာဒိနာ နယေန ဝုတ္တော ကေတော ဝါသော။ **ဒိပ္ပဝါသော**တိ ကေကဿေဝ ဝါသော။ **အနာရောစနာ**တိ အာဂန္တုကာဒိနံ အနာရောစနာ။ ဧတေသု တီသု ကေကေန ကာရဏေန ရတ္တိစ္ဆေဒေါ ဟောတိ။

၈၄။ **နာ သင်္ကော်စီ**တိ သံဃသ္သ မဟန္တတာယ တတ္ထ တတ္ထ ဂန္တွာ သဗ္ဗေသံ အာရောစေတုံ အသက္ကောန္တော သောဓေတုံ နာ သက္ကောန္တီ။ **ပရိဝါသံ နိက္ခိပါမိ၊ ဝတ္တံ နိက္ခိပါမီ**တိ ဣမေသု ဒ္ဝီသု ပဒေသု ကေနာပိ နိက္ခိတ္တောဝ ဟောတိ ပရိဝါသော၊ ဒ္ဝီဟိ သုနိက္ခိတ္တောယေဝ။ သမာဒါနေပိ သေဝ နယော။ ဧဝံ ဝတ္တံ သမာဒိယိတွာ ပရိဝုတ္ထပရိဝါသဿ မာနတ္တံ ဂဏ္ဟတော ပုန ဝတ္တ-သမာဒါနကိစ္စံ နတ္ထိ၊ သမာဒိန္နဝတ္တောယေဝ ဟေသ၊ တသ္မာဿ ဆာရတ္တံ မာနတ္တံ ဒါတဗ္ဗံ၊ စိဏ္ဏမာနတ္တော အဗ္ဘေတဗ္ဗော။ ဧဝံ အနာပတ္တိကော ဟုတွာ သုဒ္ဓန္တေ ပတိဋ္ဌိတော တိဿော သိက္ခာ ပူရေတွာ ဒုက္ခဿန္တံ ကရိဿတီတိ။

ပါရိဝါသိကဝတ္တကထာ နိဋ္ဌိတာ။

မူလာယပဋိကဿနာရဟဝတ္တကထာ

၈၆။ **မူလာယပဋိကဿနာရဟာ ဘိက္ခု။ သာဒိယန္တိ ပကတတ္တာနံ** ဒ္ဝေပေတွာ နဝကတရံ မူလာယပဋိကဿနာရဟံ အဝသေသာနံ အန္တိမသော ပါရိဝါသိကာဒိနမ္ပိ။ ဣမေသဉ္စိ ပါရိဝါသိကမူလာယပဋိကဿနာရဟမာနတ္တာ-ရဟမာနတ္တာစာရိကအဗ္ဘာနာရဟာနံ ပဉ္စန္နံ ဒ္ဝေပေတွာ အတ္တနော အတ္တနော နဝကတရံ သေသာ သဗ္ဗေ ပကတတ္တာ ဧဝ။ ကသ္မာ? မိထု ယထာဝုဏ္ဍံ အဘိဝါဒနာဒိနံ အနုညာတတ္တာ၊ တေန ဝုတ္တံ "အဝသေသာနံ အန္တိမသော ပါရိဝါသိကာဒိနမ္ပီ"တိ။ မူလာယပဋိကဿနာရဟာဒိလက္ခဏံ ပန နေသံ

ပရတော အာဝိဘဝိဿတိ။ သေသမေတ္ထ ဇာတော ပရေသု စ မာနတ္ထာဝရဟာဒိ-ဝတ္ထေသု ပါရိဝါသိကဝတ္ထေ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတမ္ဗံ။

၈၇။ **မူလာယပဋိကဿနာရဟစတုတ္ထာ စေ**တိအာဒိသုပိ ယထေဝ ပါရိ-ဝါသိကော၊ ဧဝံ ဧတေပိ ဧတေသု ဝိနယကမ္မေသု ဂဏပူရကာ နု ဟောန္တိ၊ သေသသံဃကမ္မေသု ဟောန္တိ။

မာနတ္ထစာရိကဝတ္ထုကထာ

၉၀။ မာနတ္ထစာရိကဿဝတ္ထေသု ဒေဝသိကံ အာရောစေတမ္ပန္တိ ဝိသေသော။

၉၂။ ရတ္တိစ္ဆေဒေသု **ဥနေ ဂဏေတိ** ထေ **ဂဏောတိ** စတ္တာရော ဝါ အတိရေကာ ဝါ၊ တသ္မာ သစေပိ တီဟိ ဘိက္ခူဟိ သဒ္ဓိံ ဝသတိ၊ ရတ္တိစ္ဆေဒေါ ဟောတိယေဝ။ မာနတ္ထနိက္ခေပသမာဒါနေသု ဝုတ္တသဒိသောဝ ဝိနိစ္ဆယော။ သေသံ သမ္မတ္ထ ဥတ္တာနမေဝါတိ။

ပါရိဝါသိကကဋ္ဌကဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃—သမုဒ္ဒယက္ခန္ဓကာ

သုက္ကဝိဿဇ္ဇိကထာ

၉၇။ သမုဒ္ဒယက္ခန္ဓကေ **ဆာရတ္တံ** မာနတ္တာနိ ထြေ စတုဗ္ဗိဓံ မာနတ္တံ အပ္ပဋိဆ္ဆန္နမာနတ္တံ ပဋိဆ္ဆန္နမာနတ္တံ ပက္ခမာနတ္တံ သမောဓာနမာနတ္တာနိ။ တတ္ထ **အပ္ပဋိဆ္ဆန္နမာနတ္တံ** နာမ ယံ အပ္ပဋိဆ္ဆန္နာယ အာပတ္တိယာ ပရိဝါသံ အဒတ္ဝာ ကေဝလံ အာပတ္တိံ အာပန္နဘာဝေနေဝ မာနတ္တာရဟာသ မာနတ္တံ ဒိယျတိ။ **ပဋိဆ္ဆန္နမာနတ္တံ** နာမ ယံ ပဋိဆ္ဆန္နာယ အာပတ္တိယ့ာ ပရိဝုတ္ထပရိဝါသဿ ဒိယျတိ။ **ပက္ခမာနတ္တံ** နာမ·ယံ ပဋိဆ္ဆန္နာယ ဝါ အပ္ပဋိဆ္ဆန္နာယ ဝါ အာပတ္တိယာ အဒ္ဓမာသံ ဘိက္ခူနိံ ဒိယျတိ။ **သမောဓာနမာနတ္တံ** နာမ ယံ ဩမာယ ကေတော ကတ္ဝာ ဒိယျတိ။ တေသု ဇ္ဈဒံ "အပ္ပဋိဆ္ဆန္နာယ ဆာရတ္တံ မာနတ္တ''န္တိ ဝစနတော "အပ္ပဋိဆ္ဆန္နမာနတ္တ"န္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ တံ ဒေန္တေန သစေ ကေံ အာပတ္တိံ အာပန္နော ဟောတိ၊ ဇ္ဈဓ ဝုတ္တနယေန ဒါတဗ္ဗံ။ သစေ ဒွေ ဝါ တိဿော ဝါ တတုတ္တရိံ ဝါ အာပန္နော၊ ယထေဝ "ကေံ အာပတ္တိ"န္တိ ဝုတ္တံ၊ ဧဝံ "ဒွေ အာပတ္တိယော တိဿော အာပတ္တိယော"တိ ဝတ္တဗ္ဗံ။ တတုတ္တရိ ပန သစေပိ သတံ ဝါ သဟဿံ ဝါ ဟောတိ၊ "သမ္ဗဟုလာ"တိ ဝတ္တဗ္ဗံ။ နာနာဝတ္ထုကာယေပိ ကေတော ကတ္ဝာ ဒါတဗ္ဗာ၊ တာသံ ဒါနဝိဓိ ပရိဝါသဒါနေ ကထယိဿာမ။

ဧဝံ အာပတ္တိဝသေန ကမ္မဝါစံ ကတ္ဝာ ဒိန္နေ မာနတ္တေ "ဧဝမေတံ ဓာရယာမီ"တိ ကမ္မဝါစာပရိယောသာနေ မာဠကသီမာယမေဝ "မာနတ္တံ သမာဒိယာမိ၊ ဝတ္တံ သမာဒိယာမီ"တိ ဝုတ္တနယေန ဝတ္တံ သမာဒါတဗ္ဗံ။ ဝတ္တံ သမာဒိယိတ္ဝာ တတ္ထေဝ သံဃဿ အာရောစေတဗ္ဗံ၊ အာရောစေန္တေန စ ဧဝံ အာရောစေတဗ္ဗံ—

"အဟံ ဘန္တေ ကေံ အာပတ္တိံ အာပဇ္ဇိံ သဇ္ဇေတနိကံ သုက္ကဝိဿဋ္ဌိံ အပ္ပဋိဆ္ဆန္နံ၊ သောဟံ သံဃံ ကေိသာ အာပတ္တိယာ သဇ္ဇေတနိကာယ သုက္ကဝိဿဋ္ဌိယာ အပ္ပဋိဆ္ဆန္နာယ ဆာရတ္တံ မာနတ္တံ ယာစိံ၊ တဿ မေ သံဃော ကေိသာ အာပတ္တိယာ သဇ္ဇေတနိကာယ သုက္ကဝိဿဋ္ဌိယာ အပ္ပဋိဆ္ဆန္နာယ ဆာရတ္တံ မာနတ္တံ အဒါသိ။ သောဟံ မာနတ္တံ စရာမိ၊ ဝေဒ့ယာမဟံ[1] ဘန္တေ၊ 'ဝေဒယတီ'တိ မံ သံဃော ဓာရေတူ"တိ။

ဇ္ဈမ္ပေ ပန အတ္ထံ ဂဟေတ္ဝာ ယာယ ကာယစိ ဘာသာယ[2] အာရောစေတုံ ဝဋ္ဋတိယေဝ။ အာရောစေတ္ဝာ သစေ နိက္ခိဝိတုကာမော၊ ဝုတ္တနယေနေဝ

၁-ဝေဒိယာမဟံ (သျာ) ၂-ဝါစာယ (သမ္မတ္ထ)

သံဃမဇ္ဈေ နိက္ခိပိတမ္ပံ။ မာဠကတော ဘိက္ခု။သု နိက္ခန္တေသု ကေသေသု ကေသေ နိက္ခိပိတုံ ဝဋ္ဋတိ။ မာဠကတော နိက္ခမိတ္ဝာ သတိံ ပဋိလဘန္တေန သဟာယော ဟုတ္ဝာ သန္တိကေ နိက္ခိပိတမ္ပံ။ သစေ သောပိ ပက္ကန္တော၊ အညေသု ယေသု မာဠကေ နာရောစိတံ၊ တေသု အာရောစေတ္ဝာ နိက္ခိပိတမ္ပံ။ အာရောစေန္တေန ပန အဝသာနေ "ဝေဒယတိတိ မံ အာယသ္မာ ဓာရေတူ"တိ ဝတ္တမ္ပံ။ ဒွိန္နံ အာရောစေန္တေန "အာယသ္မန္တာ ဓာရေန္တေ။"တိ, တိက္ခုံ အာရောစေန္တေန "အာယသ္မန္တော ဓာရေန္တေ။"တိ ဝတ္တမ္ပံ။ နိက္ခိတ္တကာလတော ပဋ္ဌာယ ပကတတ္တဋ္ဌာနေ တိဋ္ဌတိ။

သစေ အပ္ပဘိက္ခုကော ဝိဟာရော ဟောတိ၊ သဘာဂါ ဘိက္ခူ ဝသန္တိ၊ ဝတ္တံ အနိက္ခိပိတ္ဝာ အန္တောဝိဟာရေယေဝ ရတ္တိယော ဂဏှော်တမ္ပာ။ အထ နံ သက္ကာ သောခေံတုံ၊ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝတ္တံ နိက္ခိပိတ္ဝာ ပစ္ဆာသမယေ စတူဟိ ပဉ္စဟိ ဝါ ဘိက္ခူဟိ သဒ္ဓိံ ပရိက္ခိတ္တသ္မ ဝိဟာရသ္မ ပရိက္ခေပတော, အပရိက္ခိတ္တသ္မ ပရိက္ခေပါရဟဋ္ဌာနတော ဒ္ဝေ လေဍ္ဍုပါတေ အတိက္ကမိတ္ဝာ မဟာမဂ္ဂတော သြက္ကမ္မ ဂမ္ဗေန ဝါ ဝတိယာ ဝါ ပဋိစ္ဆန္နဋ္ဌာနေ နိသီဒိတမ္ပံ။ အန္တောအရဏ္ဏေယေဝ ဝုတ္တနယေန ဝတ္တံ သမာဒိယိတ္ဝာ အာရောစေတမ္ပံ။ သစေ အညော ကောစိ ဘိက္ခု ကေနစိဒေဝ ကရဏီယေန တံ ဌာနံ အာဂစ္ဆတိ၊ သစေ သေ တံ ပဿတိ၊ သဒ္ဒံ ဝါသ သုဏာတိ၊ အာရောစေတမ္ပံ။ အနာရောစေန္တသ္မ ရတ္တိစ္ဆေဒေါ စေဝ ဝတ္တဘေဒေါ စ။

အထ ဒွါဒသဟတ္ထံ ဥပစာရံ သြက္ကမိတ္ဝာ အဇာနန္တသ္မေဝ ဂစ္ဆတိ၊ ရတ္တိစ္ဆေဒေါ ဟောတိ ဧဝ၊ ဝတ္တဘေဒေါ ပန နတ္ထိ။ အာရောစိတကာလတော ပဋ္ဌာယ စ ကေ ဘိက္ခုံ ဌပေတ္ဝာ သေသေဟိ သတိ ကရဏီယေ ဂန္တုမ္ပိ ဝဋ္ဋတိ။ အရဏ္ဏေ ဥဋ္ဌိတေ တသ္မ ဘိက္ခုသ္မ သန္တိကေ ဝတ္တံ နိက္ခိပိတမ္ပံ။ သစေ သောပိ ကေနစိ ကမ္မေန ပုရေအရဏ္ဏေယေဝ ဂစ္ဆတိ၊ အညံ ဝိဟာရတော နိက္ခန္တံ ဝါ အာဂန္တုကံ ဝါ ယံ ပဌမံ ပဿတိ၊ တသ္မ သန္တိကေ အာရောစေတ္ဝာ ဝတ္တံ နိက္ခိပိတမ္ပံ။ အယဉ္စ ယသ္မာ ဂဏသ္မ အာရောစေတ္ဝာ ဘိက္ခူနဉ္စ အတ္ထိဘာဝံ သလ္လက္ခေတ္ဝာဝ ဝသိ၊ တေနသ္မ ဥိနေ ဂဏော စရဏဒေါသော ဝါ ဝိပ္ပဝါသော ဝါ နာ ဟောတိ။ သစေ နာ ကဉ္စိ ပဿတိ၊ ဝိဟာရံ ဂန္ဒွာ အတ္တနာ သဒ္ဓိံ ဂတဘိက္ခူသု ကေသ သန္တိကေ နိက္ခိပိတမ္ပန္တိ မဟာသုမတ္ထေရော အာဟ။ မဟာပဒုမတ္ထေရော ပန "ယံ ပဌမံ ပဿတိ၊ တသ္မ အာရောစေတ္ဝာ နိက္ခိပိတမ္ပံ။ အယံ နိက္ခိတ္တဝတ္တသ္မ ပရိဟာရော"တိ အာဟ။

ဧဝံ ဆာရတ္တံ မာနတ္တံ အဗ္ဘေတုံ စရိတ္ဝာ ယတ္ထ သိယာ ဝိသတိဂဏော ဘိက္ခုသံဃော၊ တတ္ထ သော ဘိက္ခု အဗ္ဘေတမ္ဗော။ အဗ္ဘေန္တေဟိ စ ပဌမံ

အဇ္ဈာနာရဟော ကာတမ္မော။ အယဉ္ဍိ နိက္ခိတ္တဝတ္တတ္တာ ပကတတ္တဋ္ဌာနေ ဌိတော၊ ပကတတ္တသ္သ စ အဇ္ဈာနံ ကာတုံ န ဝဋ္ဋတိ၊ တသ္မာ ဝတ္တံ သမာဒါပေတမ္မော။ ဝတ္တေ သမာဒိန္နေ အဇ္ဈာနာရဟော ဟောတိ။ တေနာပိ ဝတ္တံ သမာဒိယိတ္ဝာ အာရောစေတ္ဝာ အဇ္ဈာနံ ယာစိတမ္ဗံ။ အနိက္ခိတ္တဝတ္တသ္သ ပုန ဝတ္တသမာဒါနကိစ္စံ နတ္ထိ။ သော ဟိ ဆာရတ္တာတိက္ကမေနေဝ အဇ္ဈာနာရဟော ဟောတိ၊ တသ္မာ သော အဇ္ဈေတမ္မော။ တတြ ယွာယံ ၁ "ဝဇ္ဇ ပန ဘိက္ခဝေ အဇ္ဈေတမ္မော"တိ ပါဠိယံယေဝ အဇ္ဈာနဝိဓိ ဝုတ္တော၊ အယဉ္ဍ ကောပတ္တိဝသေန ဝုတ္တော။ သစေ ပန ဒွေ တိသော သမ္မဟုလာ ဝါ ကေဝတ္တုကာ ဝါ နာနာဝတ္တုကာ ဝါ အာပတ္တိယော ဟောန္တိ၊ တာသံ ဝသေန ကမ္မဝါစာ ကာတမ္မာ။ ဧဝံ အပ္ပဋိဆ္ဆန္နမာနတ္တံ ဒါတမ္ဗံ။ ပဋိဆ္ဆန္နမာနတ္တံ ပန ယသ္မာ ပဋိဆ္ဆန္နာယ အာပတ္တိယာ ပရိဝုတ္ထပရိဝါသဿ ဒါတမ္ဗံ ဟောတိ၊ တသ္မာ နံ ပရိဝါသကထာယံယေဝ ကထယိဿာမ။

ပရိဝါသကထာ

၁၀၂။ "တေန ဟိ ဘိက္ခဝေ သံဃော ဥဒါယိဿ ဘိက္ခုနော ကိဿာ အာပတ္တိယာ သဉ္ဇေတနိကာယ သုက္ကဝိဿဋ္ဌိယာ ကောဟပဋိဆ္ဆန္နာယ ကောဟပရိဝါသံ ဒေတူ"တိအာဒိနာ နယေန ပါဠိယံ အနေကေဟိ အာကာရေဟိ ပရိဝါသော စ မာနတ္တဉ္ဍ ဝုတ္တံ။ တဿ ယသ္မာ အာဂတာဂတဋ္ဌာနေ ဝိနိစ္ဆယော ဝုစ္စမာနော ပါဠိ ဝိယ အတိဝိတ္ထာရံ အာပဇ္ဇတိ၊ န စ သက္ကာ ဟောတိ သုခေန ပရိဂ္ဂဟေတုံ၊ တသ္မာ နံ သမောဓာနေတ္ဝာ ဇ္ဈဓေဝ ဒဿယိဿာမ။

အယံ ဟိ ဇ္ဈဓ အဓိပ္ပေတော ပရိဝါသော နာမ ပဋိဆ္ဆန္နပရိဝါသော, သုဒ္ဓန္တပရိဝါသော, သမောဓာနပရိဝါသောတိ တိဝိဓော ဟောတိ။ တတ္ထ ပဋိဆ္ဆန္နပရိဝါသော တာဝ ယထာပဋိဆ္ဆန္နာယ အာပတ္တိယာ ဒါတဗ္ဗော။ ကဿစိ ဟိ ကောဟပဋိဆ္ဆန္နာ အာပတ္တိ ဟောတိ, ယထာ အယံ ဥဒါယိတ္ထေရဿ၊ ကဿစိ ဒ္ဝိဟာဒိပဋိဆ္ဆန္နာ, ယထာ ပရတော အာဂတာ ဥဒါယိတ္ထေရဿေဝ၊ ကဿစိ ကော အာပတ္တိ ဟောတိ, ယထာ အယံ၊ ကဿစိ ဒွေ တိသော တတုတ္တရိ ဝါ, ယထာ ပရတော အာဂတာ၊ တသ္မာ ပဋိဆ္ဆန္နပရိဝါသံ ဒေန္တေန ပဌမံ တာဝ ပဋိဆ္ဆန္နဘာဝေါ ဇာနိတဗ္ဗော။

အယံ ဟိ အာပတ္တိ နာမ ဒဿဟာကာရေဟိ ပဋိဆ္ဆန္နာ ဟောတိ။ တတ္ထာယံ မာတိကာ၊ အာပတ္တိ စ ဟောတိ အာပတ္တိသညီ စ၊ ပကတတ္တော စ ဟောတိ

ပကတတ္ထသည္ဳ စ၊ အနန္တရာယိကော စ ဟောတိ အနန္တရာယိကသည္ဳ စ၊ ပဟု စ ဟောတိ ပဟုသည္ဳ စ၊ ဆာဒေတုကာမော စ ဟောတိ ဆာဒေတိ စာတိ။

တတ္ထ **အာပတ္တိ စ ဟောတိ အာပတ္တိသည္ဳ စာ**တိ ယံ အာပန္နော၊ သာ အာပတ္တိယေဝ ဟောတိ။ သောပိ စ တတ္ထ အာပတ္တိသည္ဳယေဝ။ ဣတိ ဇာနန္တော ဆာဒေတိ၊ ဆန္နာဝ ဟောတိ။ အထ ပနာယံ တတ္ထ အနာပတ္တိသည္ဳ၊ အစ္ဆန္နာ ဟောတိ၊ အနာပတ္တိ ပန အာပတ္တိသည္ဳာယပိ အနာပတ္တိသည္ဳာယပိ ဆာဒေန္တေနာပိ အစ္ဆာဒိတာဝ ဟောတိ။ လဟုကံ ဝါ ဂရုကာတိ ဂရုကံ ဝါ လဟုကာတိ ဆာဒေတိ၊ အလဇ္ဇိပဂ္ဂေ တိဋ္ဌတိ၊ အာပတ္တိ ပန အစ္ဆန္နာ ဟောတိ။ ဂရုကံ လဲဟုကာတိ မည္ဳမာနော ဒေသေတိ၊ နေဝ ဒေသိတာ ဟောတိ, န ဆန္နာ။ ဂရုကံ ဂရုကာတိ ဥတ္ဘာ ဆာဒေတိ၊ ဆန္နာ ဟောတိ။ ဂရုကလဟုကဘာဝံ န ဇာနာတိ၊ အာပတ္တိ[1] ဆာဒေမီတိ[2] ဆာဒေတိ၊ ဆန္နာဝ ဟောတိ။

ပကတတ္တောတိ တိဝိဓံ ဥက္ခေပနိယကမ္မံ အကတော။ သော စေ ပကတတ္တသည္ဳ ဟုတ္ဘာ ဆာဒေတိ၊ ဆန္နာ ဟောတိ။ အထ "မယ္ဂံ သံဃေန ကမ္မံ ကတ"န္တိ အပကတတ္တသည္ဳ ဟုတ္ဘာ ဆာဒေတိ၊ အစ္ဆန္နာ ဟောတိ။ အပကတတ္တေန ပကတတ္တသည္ဳနာ ဝါ အပကတတ္တသည္ဳနာ ဝါ ဆာဒိတာပိ အစ္ဆန္နာဝ ဟောတိ။ ဝုတ္တမ္ဧိ စေတံ—

အာပတ္တိ ဂရုကံ သာဝသေသံ၊
ဆာဒေတိ အနာဒရိယံ ပဋိစ္စ။
န ဘိက္ခုနိ နော စ ဖုသေယျ ဝတ္ထုံ၊
ပဥ္ဘာ မေသာ ကုသလေဟိ စိန္တိတာတိ[3]။
အယံ ဟိ ပဠော ဥက္ခိတ္တကေန ကထိတော။

အနန္တရာယိကောတိ ယဿ ဒဿသု အန္တရာယော၌ကောပိ နတ္ထိ၊ သော စေ အနန္တရာယိကသည္ဳ ဟုတ္ဘာ ဆာဒေတိ၊ ဆန္နာ ဟောတိ။ သစေပိ သော ဘိရုကဇာတိကတာယ အန္ဓကာရေ အမနုဿစက္ကာမိဂဘယေန အန္တရာယိကသည္ဳ ဟုတ္ဘာ ဆာဒေတိ၊ အစ္ဆန္နာဝ ဟောတိ။ ယဿ ဟိ ပဗ္ဘတဝိဟာရေ ဝသန္တဿ ကန္ဒရံ ဝါ နဒိံ ဝါ အတိက္ကမိတ္ဘာ အာရောစေတဗ္ဗံ ဟောတိ၊ အန္တရာမဂ္ဂေ စ စက္ကာဝါဠအမနုဿာဒိဘယံ အတ္ထိ၊ မဂ္ဂေ အဇဂရာ နိပဇ္ဇန္တိ၊ နဒီ ပူရာ ဟောတိ၊ ကေသ္ဝိ ပန သတိယေဝ အန္တရာယေ အန္တရာယိကသည္ဳ

၁–ဆာဒေဿာမီတိ (က)　　၂-ဝိ ၅-၃၇၉-ဝိဋ္ဌေ။

ဟုတ္ဝာ ဆာဒေတိ၊ အစ္ဆန္နာဝ ဟောတိ။ အန္တရာယိကဿ ပန အန္တရာယိက-ဿညာယ ဝါ အနန္တရာယိကသညာယ ဝါ ဆာဒယတော အစ္ဆန္နာဝ ဟောတိ။

ပဟုတိ ယော သက္ကောတိ ဘိက္ခုနော သန္တိကံ ဂန္တ္ဝေ အာရောစေတုန္တု၊ သော စေ ပဟုသညီ ဟုတ္ဝာ ဆာဒေတိ၊ ဆန္နာ ဟောတိ။ သစသ မုခေ အပုမတ္တကော ဂဏ္ဍော ဝါ ဟောတိ၊ ဟနုကဝါတော ဝါ ဝိဇ္ဈတိ၊ ဒန္တော ဝါ ရုဇ္ဈတိ၊ ဘိက္ခာ ဝါ မန္ဒာ လဒ္ဓါ ဟောတိ၊ တာဝတကေန ပန နေဝ ဝတ္တုံ န သက္ကောတိ, န ဂန္တုံ၊ အပိစ ခေါ န သက္ကောမီတိ သညီ ဟောတိ၊ အယံ ပဟု ဟုတ္ဝာ အပုဟုသညီ နာမ။ ဣမိနာ ဆာဒိတာပိ အစ္ဆာဒိတာ။ အပုဟုနာ ပန ဝတ္တုံ ဝါ ဂန္တုံ ဝါ အသမတ္ထေန ပဟုသညိနာ ဝါ အပုဟုသညိနာ တံ၊ ဆာဒိတာ ဟောတု၊ အစ္ဆာဒိတာဝ။

ဆာဒေတုကာမော စ ဟောတိ ဆာဒေတိ စာတိ ဣဒံ ဥတ္တာနတ္ထမေဝ။ သစေ ပန ဆာဒေဿာမီတိ ဓုရနိက္ခေပံ ကတ္ဝာ ပုရေဘတ္တေ ဝါ ပစ္ဆာဘတ္တေ ဝါ ပဌမယာမာဒိသု ဝါ လဇ္ဇီဓမ္မံ သြက္ကမိတ္ဝာ အန္တောအရုဏေယေဝ အာရောစေတိ၊ အယံ ဆာဒေတုကာမော န ဆာဒေတိ နာမ။

ယဿ ပန အဘိက္ခုကေ ဌာနေ ဝသန္တဿ အာပတ္တိ အာပဇ္ဇတ္ဝာ သဘာဂဿ ဘိက္ခုနော အာဂမနံ အာဂမေန္တဿ, သဘာဂသန္တိကံ ဝါ ဂစ္ဆန္တဿ အဒ္ဓမာသော၀ိ မာသော၀ိ အတိက္ကမတိ၊ အယံ န ဆာဒေတု-ကာမော ဆာဒေတိ နာမ၊ အယမ္ပိ အစ္ဆန္နာဝ ဟောတိ။

ယော ပန အာပန္နမတ္တောဝ အဂိုံ အက္ကန္တပုရိသော ဝိယ သဟသာ အပက္ကမိတ္ဝာ သဘာဂဌာနံ ဂန္ဒွာ အာဝိ ကရောတိ၊ အယံ န ဆာဒေတု-ကာမောဝ န ဆာဒေတိ နာမ။ သစေ ပန သဘာဂံ ဒိသ္ဝာပိ "အယံ မေ ဥပဇ္ဈာယော ဝါ အာစရိယော ဝါ"တိ လဇ္ဇာယ နာရောစေတိ၊ ဆန္နာဝ ဟောတိ အာပတ္တိ။ ဥပဇ္ဈာယာဒိဘာဝေါ ဟိ ဣဓ အပုမာဏံ၊ အဝေရိသဘာဂမတ္တမေဝ ပမာဏံ။ တသ္မာ အဝေရိသဘာဂဿ သန္တိကေ အာရောစေတဗ္ဗာ။

ယော ပန ဝိသဘာဂေါ ဟောတိ သုတ္ဝာ ပကာသေတုကာမော၊ ဧဝရူပဿ ဥပဇ္ဈာယဿာပိ သန္တိကေ နာရောစေတဗ္ဗာ။ တတ္ထ ပုရေဘတ္တံ ဝါ အာပတ္တိံ အာပန္နော ဟောတု ပစ္ဆာဘတ္တံ ဝါ ဒိဝါ ဝါ ရတ္တိံ ဝါ၊ ယာဝ အရုဏံ န ဥဋ္ဌဟတိ၊ တာဝ အာရောစေတဗ္ဗံ။ ဥဋ္ဌဟိတေ အရုဏေ ပဋိဗ္ဗုန္နော ဟောတိ၊ ပဋိဗ္ဗုဒနပစ္စယာ စ ဒုက္ကဋံ အာပဇ္ဇတိ။ သဘာဂသံဃာဒိသေသံ အာပန္နဿ ပန သန္တိကေ

ပကတတ္တာသညိ စ၊ အနန္တရာယိကော စ ဟောတိ အနန္တရာယိကာသညိ စ၊ ပဟု စ ဟောတိ ပဟုသညိ စ၊ ဆာဒေတုကာမော စ ဟောတိ ဆာဒေတိ စာတိ။

တတ္ထ **အာပတ္တိ စ ဟောတိ အာပတ္တိသညိ စာ**တိ ယံ အာပန္နော၊ သာ အာပတ္တိယေဝ ဟောတိ။ သောဝိ စ တတ္ထ အာပတ္တိသညိယေဝ။ ဣတိ ဇာနန္တော ဆာဒေတိ၊ ဆန္နာဝ ဟောတိ။ အထ ပနာယံ တတ္ထ အနာပတ္တိသညိ၊ အစ္ဆန္နာ ဟောတိ၊ အနာပတ္တိ ပန အာပတ္တိသညာယပိ အနာပတ္တိသညာယပိ ဆာဒေန္တေနာပိ အစ္ဆာဒိတာဝ ဟောတိ။ လဟုကံ ဝါ ဂရုကာတိ ဂရုကံ ဝါ လဟုကာတိ ဆာဒေတိ၊ အလဇ္ဇိပဏ္ဍေ တိဋ္ဌတိ၊ အာပတ္တိ ပန အစ္ဆန္နာ ဟောတိ။ ဂရုကံ လဟုကာတိ မညမာနော ဒေသေတိ၊ နေဝ ဒေသိတာ ဟောတိ, န ဆန္နာ။ ဂရုကံ ဂရုကာတိ ဥတ္တာ ဆာဒေတိ၊ ဆန္နာ ဟောတိ။ ဂရုကလဟုကဘာဝံ န ဇာနာတိ၊ အာပတ္တိံ ဆာဒေမီတိ[1] ဆာဒေတိ၊ ဆန္နာဝ ဟောတိ။

ပကတတ္တောတိ တိဝိဓံ ဥက္ခေပနိယကမ္မံ အကတော။ သော စေ ပကတတ္တသညိ ဟုတ္ဝာ ဆာဒေတိ၊ ဆန္နာ ဟောတိ။ အထ "မယှံ သံဃေန ကမ္မံ ကတ"န္တိ အပကတတ္တသညိ ဟုတ္ဝာ ဆာဒေတိ၊ အစ္ဆန္နာ ဟောတိ။ အပကတတ္တေန ပကတတ္တသညိနာ ဝါ အပကတတ္တသညိနာ ဝါ ဆာဒိတာပိ အစ္ဆန္နာဝ ဟောတိ။ ဝုတ္တမ္ပိ စေတံ—

အာပဇ္ဇတိ ဂရုကံ သာဝသေသံ၊
ဆာဒေတိ အနာဒရိယံ ပဋိစ္စ။
န ဘိက္ခုနိ နော စ ဖုသေယျ ဝဇ္ဇံ၊
ပဥ္စာ မေသာ ကုသလေဟိ စိန္တိတာတိ[2]။

အယံ ဟိ ပဥ္စော ဥက္ခိတ္တကေန ကထိတော။

အနန္တရာယိကောတိ ယဿ ဒဿသု အန္တရာယေသု ကောပိ နတ္ထိ၊ သော စေ အနန္တရာယိကသညိ ဟုတ္ဝာ ဆာဒေတိ၊ ဆန္နာ ဟောတိ။ သစေပိ သော ဘိရုကဇာတိကတာယ အန္ဓကာရေ အမနုဿစက္ကမိဂဘယေန အန္တရာယိကသညိ ဟုတ္ဝာ ဆာဒေတိ၊ အစ္ဆန္နာဝ ဟောတိ။ ယဿ ဟိ ပဗ္ဗတဝိဟာရေ ဝသန္တဿ ကန္ဒရံ ဝါ နဒိံ ဝါ အတိက္ကမိတ္ဝာ အာရောစေတပ္ပံ ဟောတိ၊ အန္တရာမဂ္ဂေ စ စက္ကဝါဠအမနုဿာဒိဘယံ အတ္ထိ၊ မဂ္ဂေ အဇဂရာ နိပဇ္ဇန္တိ၊ နဒီ ပူရာ ဟောတိ၊ ကေသို့ံ ပန သတိယေဝ အန္တရာယေ အန္တရာယိကသညိ

၁–ဆာဒေဿာမီတိ (က)　　၂-ဝိ ၅-၃၇၉-ပိဋ္ဌေ။

အတိရေကပဉ္စသံဝစ္ဆရပဋိစ္ဆန္နန္တိ ဧဝံ ယာဝ သဋ္ဌိသံဝစ္ဆရ၊ အတိရေကသဋ္ဌိ-သံဝစ္ဆရပဋိစ္ဆန္နန္တိ ဝါ တတော ဝါ ဘိယ္ယောပိ ဝတ္ဝာ ယောဇနာ ကာတဗ္ဗာ။

သစေ ပန ဒွေ တိသော တတ္ထရိ ဝါ အာပတ္တိယော ဟောန္တိ၊ ယထာ ဣမ ကေံ အာပတ္တိန္တိ ဝုတ္တံ၊ ဧဝံ ဒွေ အာပတ္တိယော တိသော အာပတ္တိယောတိ ဝတ္တုမ္ပိ။ တတော ပရံ ပန သတံ ဝါ ဟောတု သဟသံ ဝါ၊ သမ္မဟုလာတိ ဝတ္တုံ ဝဋ္ဋတိ။ နာနာဝတ္ထုကာသုပိ အဟံ ဘန္တေ သမ္မဟုလာ သံဃာဒိသေသာ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇိံ ကေံ သုက္ကဝိဿဋ္ဌိံ ကေံ ကာယသံသဂ္ဂံ ကေံ ဒုဋ္ဌုလ္လဝါစံ ကေံ အတ္တကာမံ ကေံ သဉ္စရိတ္တံ ကောဟပဋိစ္ဆန္နာယောတိ ဧဝံ ဂဏနဝသေန ဝါ, ၊အဟံ ဘန္တေ သမ္မဟုလာ သံဃာဒိသေသာ အာပတ္တိယော အာဖဇ္ဇိံ နာနာဝတ္ထုကာယော ကောဟပဋိစ္ဆန္နာယောတိ ဧဝံ ဝတ္ထုကိတ္တနဝသေန ဝါ, အဟံ ဘန္တေ သမ္မဟုလာ သံဃာဒိသေသာ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇိံ ကောဟ-ပဋိစ္ဆန္နာယောတိ ဧဝံ နာမမတ္တဝသေန ဝါ ယောဇနာ ကာတဗ္ဗာ။

တတ္ထ နာမံ ဒုဝိဓံ သဇာတိသာမာရဏ္ဏာ သမ္ဘသာမာရဏ္ဏာ။ တတ္ထ သံဃာဒိသေသောတိ သဇာတိသာမာရဏံ။ အာပတ္တိတိ သမ္ဘသာမာရဏံ။ တသ္မာ သမ္မဟုလာ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇိံ ကောဟပဋိစ္ဆန္နာယောတိ ဧဝံ သမ္ဘသာမာရဏာနာမဝသေနပိ ဝတ္တုံ ဝဋ္ဋတိ။ ဣဒံ ဟိ သမ္ဘမ္ပိ ပရိဝါသာဒိကံ ဝိနယကမ္မံ ဝတ္ထုဝသေန ဂေါတ္တဝသေန နာမဝသေန အာပတ္တိဝသေန စ ကာတုံ ဝဋ္ဋတိယေဝ။

တတ္ထ သုက္ကဝိဿဋ္ဌိတိ ဝတ္ထု စေဝ ဂေါတ္တဉ္စ။ သံဃာဒိသေသောတိ နာမဉ္စေဝ အာပတ္တိ စ။ ကာယသံသဂ္ဂေါတိ ဝတ္ထု စေဝ ဂေါတ္တဉ္စ။ သံဃာဒိသေသောတိ နာမဉ္စေဝ အာပတ္တိ စ။ တတ္ထ သုက္ကဝိဿဋ္ဌိံ ကာယသံသဂ္ဂန္တိ အာဒိနာ ဝစနေနာပိ နာနာဝတ္ထုကာယောတိ ဝစနေနာပိ ဝတ္ထု စေဝ ဂေါတ္တဉ္စ ဂဟိတံ ဟောတိ။ သံဃာဒိသေသောတိ ဝစနေနာပိ အာပတ္တိယောတိ ဝစနေနာပိ နာမဉ္စေဝ အာပတ္တိ စ ဂဟိတာ ဟောတိ။ ဣမ ပန ဧကံ အာပတ္တိံ အာပဇ္ဇိံ သဉ္ဇေတနိကံ သုက္ကဝိဿဋ္ဌိန္တိ နာမမ္ပိ ဝတ္ထုဂေါတ္တာနိပိ ဂဟိတာနေဝ။ ယထာ စ ဣမ အယံ ဥဒါယိ ဘိက္ခူတိ ဝုတ္တံ၊ ဧဝံ ယော ယော အာပန္နော ဟောတိ၊ တဿ တဿ နာမံ ဂဟေတ္ဝာ အယံ ဣတ္ထန္နာမော ဘိက္ခူတိ ကမ္မဝါစာ ကာတဗ္ဗာ။

ကမ္မဝါစာယရိယောသာနေ စ တေန ဘိက္ခုနာ မာဠကသီမာယမေဝ “ပရိဝါသံ သမာဒိယာမိ ဝတ္တံ သမာဒိယာမီ”တိ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝတ္တံ

သမာဒါတဗ္ဗံ။ သမာဒိယိတ္ဝာ တတ္ထေဝ သံဃဿ အာရောစေတဗ္ဗံ၊ အာရောစေန္တေန စ ဧဝံ အာရောစေတဗ္ဗံ—

"အဟံ ဘန္တေ ကေဝံ အာပတ္တိံ အာပန္နံ သန္ဓေတနိကံ သုက္ကဝိဿဋ္ဌိံ ကောဟပေတ္ဝာ နိဿဋ္ဌံ၊ သောဟံ သံဃံ ကေဝိဿာ အာပတ္တိယာ သန္ဓေတနိကာယ သုက္ကဝိဿဋ္ဌိယာ ကောဟပေတ္ဝာ နိဿဋ္ဌာယ ကောဟပရိဝါသံ ယာစိံ၊ တဿ မေ သံဃော ကေဝိဿာ အာပတ္တိယာ သန္ဓေတနိကာယ သုက္ကဝိဿဋ္ဌိယာ ကောဟပေတ္ဝာ နိဿဋ္ဌာယ ကောဟပရိဝါသံ အဒါသိ၊ သောဟံ ပရိဝသာမိ၊ ဝေဒယာမဟံ ဘန္တေ၊ ဝေဒယတီတိ မံ သံဃော ဓာရေတူ"တိ။

ဣမဉ္စ ပနတ္ထံ ဂဟေတ္ဝာ ယာယ ကာယစိ ဘာသာယ ဝါ အာရောစေတုံ ဝဋ္ဋတိ-ယေဝ။ အာရောစေတ္ဝာ သစေ နိက္ခိပိတုကာမော၊ ဝုတ္တနယေနေဝ သံဃမဇ္ဈေ နိက္ခိပိတဗ္ဗံ။ မာဠကတော ဘိက္ခု သု နိက္ခန္တေသု ကေဿာပိ သန္တိကေ နိက္ခိပိတုံ ဝဋ္ဋတိ။ မာဠကတော နိက္ခမိတ္ဝာ သတိံ ပဋိလဘန္တေန သဟဂစ္ဆန္တဿ သန္တိကေ နိက္ခိပိတဗ္ဗံ။ သစေ သောပိ ပက္ကန္တော၊ အညဿ ယဿ မာဠကေ နာရောစိတံ၊ တဿ အာရောစေတ္ဝာ နိက္ခိပိတဗ္ဗံ။ အာရောစေန္တေန စ အဝဿာနေ "ဝေဒယတီတိ မံ အာယသ္မာ ဓာရေတူ"တိ ဝတ္တဗ္ဗံ။ ဒုိန္နံ အာရောစေန္တေန "အာယသ္မန္တာ ဓာရေန္တု"တိ, တိဏ္ဏံ အာရောစေန္တေန "အာယသ္မန္တော ဓာရေန္တု"တိ ဝတ္တဗ္ဗံ။ နိက္ခိတ္တကာလတော ပဋ္ဌာယ ပကတတ္တဋ္ဌာနေ တိဋ္ဌတိ။

သစေ အပ္ပဘိက္ခုကော ဝိဟာရော ဟောတိ၊ သဘာဂါ ဘိက္ခူ။ ဝသန္တိ၊ ဝတ္တံ အနိက္ခိပိတ္ဝာ ဝိဟာရေယေဝ ရတ္တိပရိဂ္ဂဟော ကာတဗ္ဗော။ အထ န သက္ကာ သောဓေတုံ၊ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝတ္တံ နိက္ခိပိတ္ဝာ ပစ္ဆာသမယေ ဧကေန ဘိက္ခုနာ သဒ္ဓိံ မာနတ္တဝဏ္ဏနာယံ ဝုတ္တနယေနေဝ ဥပစာရသီမံ အတိက္ကမိတ္ဝာ မဟာမဂ္ဂါ ဩက္ကမ္မ ပဋိစ္ဆန္နေ ဌာနေ နိသီဒိတ္ဝာ အန္တောအရုဏေယေဝ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝတ္တံ သမာဒိယိတ္ဝာ တဿ ဘိက္ခုနော ပရိဝါသော အာရောစေတဗ္ဗော။ အာရောစေန္တေန သစေ နဝကတရော ဟောတိ၊ အာဝုသောတိ ဝတ္တဗ္ဗံ။ သစေ ဝုဍ္ဎတရော၊ ဘန္တေတိ ဝတ္တဗ္ဗံ။ သစေ အညော ကောစိ ဘိက္ခု၊ ကေနစိဒေဝ ကရဏီယေန တံ ဌာနံ အာဂစ္ဆတိ၊ သစေ သေ တံ ပဿတိ၊ သဒ္ဒံ ဝါ သုဏာတိ၊ အာရောစေတဗ္ဗံ၊ အနာရောစေန္တဿ ရတ္တိစ္ဆေဒေါ စေဝ ဝတ္တ-ဘေဒေါ စ။ အထ ဒ္ဝါဒသဟတ္ထံ ဥပစာရံ သြက္ကမိတ္ဝာ အဇာနန္တသ္သေဝ ဂစ္ဆတိ၊ ရတ္တိစ္ဆေဒေါယေဝ ဟောတိ၊ ဝတ္တဘေဒေါ ပန နတ္ထိ။

ဥဂ္ဂတေ အရုဏေ ဝတ္တံ နိက္ခိပိတဗ္ဗံ။ သစေ သော ဘိက္ခု ကေနစိဒေဝ ကရဏီယေန ပက္ကန္တော ဟောတိ၊ ယံ အညံ သမ္ဗဟုလံ ပဿတိ၊ တဿ အာရောစေတွာ နိက္ခိပိတဗ္ဗံ။ သစေ ပန ကဉ္စိ န ပဿတိ၊ ဝိဟာရံ ဂန္တွာ အတ္တနာ သဒ္ဓိံ ဂတဘိက္ခုဿ သန္တိကေ နိက္ခိပိတဗ္ဗန္တိ မဟာသုမတ္ထေရော အာဟ။ မဟာပဒုမတ္ထေရော ပန "ယံ ပဋမံ ပဿတိ၊ တဿ အာရောစေတွာ နိက္ခိပိတဗ္ဗံ၊ အယံ နိက္ခိတ္တဝတ္တဿ ပရိဟာရော"တိ အာဟ။

ဧဝံ ယတ္တကာနိ ဒိဝသာနိ အာပတ္တိ ပဋိစ္ဆန္နာ ဟောတိ၊ တတ္တကာနိ တတော အဓိကတရာနိ ဝါ ကုက္ကုစ္စပိနောဒနတ္ထာယ ပရိဝသိတွာ သံဃံ ဥပသင်္ကမိတွာ ဝတ္တံ သမာဒိယိတွာ မာနတ္တံ ယာစိတဗ္ဗံ။ အယံ ဟိ ဝတ္တေ သမာဒိန္နေ ဧဝံ မာနတ္တာရဟော ဟောတိ နိက္ခိတ္တဝတ္တေန ပရိဝုတ္ထတ္တာ။ အနိက္ခိတ္တဝတ္တဿ ပန ပုန သမာဒါနကိစ္စံ နတ္ထိ၊ သော ဟိ ပဋိစ္ဆန္နဒိဝသာတိက္ကမေနေဝ မာနတ္တာရဟော ဟောတိ၊ တသ္မာ တဿ မာနတ္တံ ဒါတဗ္ဗမေဝ။ ဧဒံ ပဋိစ္ဆန္နမာနတ္တံ နာမ။ တံ ဒေန္တေန သစေ ဧကာပတ္တိ ဟောတိ၊ ပါဠိယံ ဝုတ္တနယေနေဝ ဒါတဗ္ဗံ။ အထ ဒ္ဝေ ဝါ တိဿော ဝါ၊ "သောဟံ ပရိဝုတ္ထပရိဝါသော သံဃံ ဒ္ဝိန္နံ အာပတ္တီနံ တိဿန္နံ အာပတ္တီနံ ကောဟပဋိစ္ဆန္နာနံ ဆာရတ္တံ မာနတ္တံ ယာစာမီ"တိ ပရိဝါသေ ဝုတ္တနယေနေဝ အာပတ္တိယော စ ဒိဝသေ စ သလ္လက္ခေတွာ ယောဇနာ ကာတဗ္ဗာ။

အပဋိစ္ဆန္နာပတ္တိ ပဋိစ္ဆန္နာပတ္တိယာ သမောဓာနေတွာပိ ဒါတုံ ဝဋ္ဋတိ။ ကထံ? ပဋိစ္ဆန္နာယ ကောဟပရိဝါသံ ဝသိတွာ—

> "အဟံ ဘန္တေ ကံ အာပတ္တိ အာပဇ္ဇိံ သဉ္ဇေတနိကံ သုက္ကဝိဿဋ္ဌိံ ကောဟပဋိစ္ဆန္နံ၊ သောဟံ သံဃံ ကိဿာ အာပတ္တိယာ သဉ္ဇေတနိကာယ သုက္ကဝိဿဋ္ဌိယာ ကောဟပဋိစ္ဆန္နာယ ကောဟပရိဝါသံ ယာစိံ၊ တဿ မေ သံဃော ကိဿာ အာပတ္တိယာ သဉ္ဇေတနိကာယ သုက္ကဝိဿဋ္ဌိယာ ကောဟပဋိစ္ဆန္နာယ ကောဟပရိဝါသံ အဒါသိ၊ သောဟံ ပရိဝုတ္ထ-ပရိဝါသော။ အဟံ ဘန္တေ ကံ အာပတ္တိ အာပဇ္ဇိံ သဉ္ဇေတနိကံ သုက္ကဝိဿဋ္ဌိံ အပဋိစ္ဆန္နံ။ သောဟံ ဘန္တေ သံဃံ တာသံ အာပတ္တီနံ သဉ္ဇေတနိကာနံ သုက္ကဝိဿဋ္ဌီနံ ပဋိစ္ဆန္နာယ စ အပဋိစ္ဆန္နာယ စ ဆာရတ္တံ မာနတ္တံ ယာစာမီ"တိ။

အထဿ တဒနုရူပံ ကမ္မဝါစံ ကတ္ဝာ မာနတ္တံ ဒါတဗ္ဗံ။ သစေ ပဋိစ္ဆန္နာ ဒ္ဝေ, အပဋိစ္ဆန္နာ ကော၊ ပဋိစ္ဆန္နာနဉ္စ အပဋိစ္ဆန္နာယ စာတိ ဝတ္တဗ္ဗံ။ အထ

ပဋိဆ္ဆန္နာ ကော, အပ္ပဋိဆ္ဆန္နာ ဒွေ၊ ပဋိဆ္ဆန္နာယ စ အပ္ပဋိဆ္ဆန္နာနဉ္စာတိ ဝတ္တဗ္ဗံ။ သစေ ပဋိဆ္ဆန္နာပိ ဒွေ, အပ္ပဋိဆ္ဆန္နာပိ ဒွေ၊ ပဋိဆ္ဆန္နာနဉ္စ အပ္ပဋိဆ္ဆန္နာနဉ္စာတိ ဝတ္တဗ္ဗံ။ သမ္ဗတ္တ အနုရူပံ ကမ္မဝါစံ ကတ္ဝာ မာနတ္တံ ဒါတဗ္ဗံ။ စိဏ္ဏမာနတ္တာသု စ တဒနုရူပမေဝ ကမ္မဝါစံ ကတ္ဝာ အဗ္ဘာနံ ကာတဗ္ဗံ။ ဣဓ ပန ကောပတ္တိဝသေန ဝုတ္တံ။ ဣတိ ယံ ပဋိဆ္ဆန္နာယ အာပတ္တိယာ ပရိဝါသာဝသာနေ မာနတ္တံ ဒိယျတိ၊ ဣဒံ ပဋိဆ္ဆန္နမာနတ္တံ နာမ။ ဝေမေတ္တ ကေနေဝ ယောဇနာမုခေန ပဋိဆ္ဆန္န-ပရိဝါသော စ ပဋိဆ္ဆန္နမာနတ္တာနု ဝုတ္တနိ္တ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ပက္ခမာနတ္တံ သမောဓာန-မာနတ္တာနု အဝသေသပရိဝါသကထာဝသာနေ ကထယိဿာမ။

သုဒ္ဓန္တပရိဝါသော သမောဓာနပရိဝါသောတိ ဟိ ဒွေ ပရိဝါသာ အဝသေသာ။ တတ္ထ **သုဒ္ဓန္တပရိဝါသော** နာမ ပရတော အဓမ္မိကမာနတ္တစာရာဝသာနေ[1] "တေန ခေါ ပန သမယေန အညတရော ဘိက္ခု သမ္ဗဟုလာ သံဃာဒိသေသာ အာပတ္တိယော အာပန္နော ဟောတိ၊ အာပတ္တိပရိယန္တံ နု ဇာနာတိ၊ ရတ္တိပရိယန္တံ နု ဇာနာတီ"တိ ဣမသ္မိံ ဝတ္ထုသ္မိံ အနုညာတပရိဝါသော။ သော ဒုဝိဓော ဖုဋ္ဌသုဒ္ဓန္တော မဟာသုဒ္ဓန္တောတိ။ ဒုဝိဓောပိ စေသ ရတ္တိပရိစ္ဆေဒံ သကလံ ဝါ ကေစ္စံ ဝါ အဇာနန္တသ္သ စ အသ္သရန္တသ္သ စ တတ္ထ ဝေမတိကသ္သ စ ဒါတဗ္ဗော။ အာပတ္တိပရိယန္တံ ပန ဣဒေကာ[2] အဟံ အာပတ္တိယော အာပန္နောတိ ဇာနာတု ဝါ မာ ဝါ၊ အကာရဏမေတံ။

တတ္ထ ယော ဥပသမ္ပဒတော ပဋ္ဌာယ အနုလောမက္ကမေန ဝါ အာရောစိ-တဒိဝသတော ပဋ္ဌာယ ပဋိလောမက္ကမေန ဝါ "အသုကဉ္စ အသုကဉ္စ ဒိဝသံ ဝါ ပက္ခံ ဝါ မာသံ ဝါ သံဝစ္ဆရံ ဝါ တဝ သုဒ္ဓဘာဝံ ဇာနာသီ"တိ ပုစ္ဆိယမာနော "အာမ ဘန္တေ ဇာနာမိ၊ ဣဒေကံ နာမ ကာလံ အဟံ သုဒ္ဓေါ"တိ ဝဒတိ၊ တဿ ဒိန္နော သုဒ္ဓန္တပရိဝါသော **ဖုဋ္ဌသုဒ္ဓန္တော**တိ ဝုစ္စတိ။

တံ ဂဟေတ္ဝာ ပရိဝသန္တေန ယတ္တကံ ကာလံ အတ္တနော သုဒ္ဓိံ ဇာနာတိ၊ တတ္တကံ အပနေတ္ဝာ အဝသေသံ မာသံ ဝါ ဒွေမာသံ ဝါ ပရိဝသိတဗ္ဗံ။ သစေ မာသမတ္တံ အသုဒ္ဓေါ်မ့ိတိ သလ္လက္ခေတ္ဝာ အဂ္ဂဟေသိ၊ ပရိဝသန္တော စ ပုန အညံ မာသံ သရတိ၊ တမ့ိ မာသံ ပရိဝသိတဗ္ဗမေဝ၊ ပုန ပရိဝါသဒါနကိစ္စံ နတ္ထိ။ အထ ဒွေမာသံ အသုဒ္ဓေါ်မ့ိတိ သလ္လက္ခေတ္ဝာ အဂ္ဂဟေသိ၊ ပရိဝသန္တော စ မာသမတ္တမေဝါဟံ အသုဒ္ဓေါ်မ့ိတိ သန္နိဋ္ဌာနံ ကရောတိ၊ မာသမေဝ ပရိဝသိတဗ္ဗံ၊

၁–အဓမ္မိကမာနတ္တာဝသာနေ (သီ)　　၂–တ္တေကာ (သီ)

ပုန ပရိဝါသဒါနကိစ္စံ နတ္ထိ။ အယံ ဟိ သုဒ္ဓန္တပရိဝါသော နာမ ဥဒ္ဓမ္မိ အာရော-
ဟတိ၊ ဟေဋ္ဌာပိ သြရောဟတိ၊ ဇုဒမဿ လက္ခဏံ။ အညသ္မိံ ပန အာပတ္တိဝုဋ္ဌာနေ
ဇုဒံ လက္ခဏံ၊ ယော အပ္ပဋိစ္ဆန္နံ အာပတ္တိံ ပဋိစ္ဆန္နာတိ ဝိနယကမ္မံ ကရောတိ၊
တဿ အာပတ္တိ ဝုဋ္ဌာတိ။ ယော ပဋိစ္ဆန္နံ အပ္ပဋိစ္ဆန္နာတိ ဝိနယကမ္မံ ကရောတိ၊
တဿ န ဝုဋ္ဌာတိ။ အစိရပဋိစ္ဆန္နံ စိရပဋိစ္ဆန္နာတိ ကရောန္တဿာပိ ဝုဋ္ဌာတိ။
စိရပဋိစ္ဆန္နံ အစိရပဋိစ္ဆန္နာတိ ကရောန္တဿ န ဝုဋ္ဌာတိ။ ကေ အာပတ္တိ အာပဇ္ဇိတ္ဝာ
သမ္မဟုလာတိ ကရောန္တဿာပိ ဝုဋ္ဌာတိ၊ ကေ ဝိနာ သမ္မဟုလာနံ အာဘာဝတော။
သမ္မဟုလာ ပန အာပဇ္ဇိတ္ဝာ ကေ အာပဇ္ဇိန္တိ ကရောန္တဿ န ဝုဋ္ဌာတိ။

ယော ပန ယထာဝုတ္တေန အနုလောမပဋိလောမနယေန ပုစ္ဆိယမာနော့ပိ
ရတ္တိပရိယန္တံ န ဇာနာတိ နေဝ သရတိ ဝေမတိကော ဝါ ဟောတိ၊ တဿ
ဒိန္နော သုဒ္ဓန္တပရိဝါသော **မဟာသုဒ္ဓန္တော**တိ ဝုစ္စတိ။ တံ ဂဟေတ္ဝာ ဂဟိတ-
ဒိဝသတော ပဋ္ဌာယ ယာဝ ဥပဝသမဒါဒိဝသော၊ တာဝ ရတ္တိယော ဂဏေတ္ဝာ
ပရိဝသိတဗ္ဗံ။ အယံ ဥဒ္ဒံ နာရောဟတိ၊ ဟေဋ္ဌာ ပန သြရောဟတိ။ တသ္မာ
သစေ ပရိဝသန္တော ရတ္တိပရိစ္ဆေဒေ သန္နိဋ္ဌာနံ ကရောတိ "မာသော ဝါ
သံဝစ္ဆရော ဝါ မယှံ အာပန္နသာ"တိ၊ မာသံ ဝါ သံဝစ္ဆရံ ဝါ ပရိဝသိတဗ္ဗံ။
ပရိဝါသယာစနဒါနလက္ခဏံ ပနေတ္ထ ပရတော ပါဠိယံ အာဂတနယေနေဝ
ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ကမ္မဝါစာပရိယောသာနေ ဝတ္တာသမာဒါနမာနတ္တအဗ္ဘာနာနိ ဝုတ္တ-
နယာနေဝ။ အယံ သုဒ္ဓန္တပရိဝါသော နာမ။

သမောဓာနပရိဝါသော နာမ တိဝိဓော ဟောတိ သြဓာနသမောဓာနော
အဿသမောဓာနော မိဿကသမောဓာနောတိ။ တတ္ထ **သြဓာနသမောဓာနော**
နာမ အန္တရာပတ္တိံ အာပဇ္ဇိတ္ဝာ ပဋိစ္ဆာဒေန္တဿ ပရိဝုတ္ထဒိဝသေ သြဓုနိတ္ဝာ
မက္ခေတ္ဝာ ပုရိမာယ အာပတ္တိယာ မူလဒိဝသပရိစ္ဆေဒေ ပဏ္ဍာ အာပန္နံ အာပတ္တိံ
သမောဒဟိတ္ဝာ ဒါတဗ္ဗပရိဝါသော ဝုစ္စတိ။ သော ပရတော "တေန ဟိ
ဘိက္ခဝေ သံဃော ဥဒါယိံ ဘိက္ခုံ အန္တရာ ကိဿာ အာပတ္တိယာ သဇ္ဇေတနိ-
ကာယ သုက္ကဝိဿဋ္ဌိယာ ပဏ္ဍာဟံပဋိစ္ဆန္နာယ မူလာယ ပဋိကဿိတ္ဝာ ပုရိမာယ
အာပတ္တိယာ သမောဓာနပရိဝါသံ ဒေတူ"တိ ဇုတော ပဋ္ဌာယ ဝိတ္ထာရတော
ပါဠိယံယေဝ အာဂတော။

အယံ ပနေတ္ထ ဝိနိစ္ဆယော—ယော ပဋိစ္ဆန္နာယ အာပတ္တိယာ ပရိဝါသံ
ဂဟေတ္ဝာ ပရိဝသန္တော ဝါ မာနတ္တာရဟော ဝါ မာနတ္တံ စရန္တော ဝါ
အဗ္ဘာနာရဟော ဝါ အညံ အာပတ္တိံ အာပဇ္ဇိတ္ဝာ ပုရိမာယ အာပတ္တိယာ
သမာ ဝါ ဥနတရာ ဝါ ရတ္တိယော ပဋိစ္ဆာဒေတိ၊ တဿ မူလာယပဋိကဿနေန

တော့ ပရိဝုတ္ထဒိဝသေ စ မာနတ္တစိဏ္ဏဒိဝသေ စ သမ္ဗေ သြခုနိတ္ဘာ အဒိဝသေ ကဘ္ဘာ ပဆ္ဆာ အာပန္နာပတ္တိ° မူလာပတ္တိယံ သမောဓာယ ပရိဝါသော ဒါတဗ္ဗော။ တေန သစေ မူလာပတ္တိ ပက္ခပဋိစ္ဆန္နာ, အန္တရာပတ္တိ ဥိနကပက္ခပဋိစ္ဆန္နာ၊ ပုန ပက္ခမေဝ ပရိဝါသော ပရိဝသိတဗ္ဗော။ အထာပိ အန္တရာပတ္တိ ပက္ခပဋိစ္ဆန္နာဝ၊ ပက္ခမေဝ ပရိဝသိတဗ္ဗံ။ တေနုပါယေန ယာဝ သဒ္ဓိဝသပဋိစ္ဆန္နာ မူလာပတ္တိ၊ တာဝ ဝိနိစ္ဆယော ဝေဒိတဗ္ဗော။ သဒ္ဓိဝသာနိ ပရိဝသိဘ္ဘာ မာနတ္တာရဟော ဟုတ္ဘာပိ ဟိ ကေဒိဝသံ အန္တရာပတ္တိ° ပဋိစ္ဆာဒေတ္ဘာ ပုနပိ သဒ္ဓိဝသာနိ ပရိဝါသာရဟော ဟောတိ။

သစေ ပန အန္တရာပတ္တိ မူလာပတ္တိကော အဘိရေကပဋိစ္ဆန္နာ ဟောတိ၊ တတ္ထ ကိ° ကာတဗ္ဗန္တိ ဝုတ္တေ မဟာသုမတ္ထေရော အာဟ “ဒဇတေကိစ္ဆော အယံ ပုဂ္ဂလော၊ အတေကိစ္ဆော နာမ အာဝိကာရပေတ္ဘာ ဝိသဇ္ဇေကဗ္ဗော”တိ။ မဟာပဒုမတ္ထေရော ပနာဟ “ကသ္မာ အတေကိစ္ဆော နာမ၊ နနု အယံ သမုစ္စယက္ခန္ဓကော နာမ ဗုဒ္ဓါနံ ဌိတကာလသဒိသော၊ အာပတ္တိ နာမ ပဋိစ္ဆန္နာဝါ ဟောတု အပ္ပဋိစ္ဆန္နာ ဝါ သမကဥိနတရအတိရေကပဋိစ္ဆန္နာ ဝါ၊ ဝိနယဓရဿ ကမ္မဝါစံ ယောဇေတုံ သမတ္ထဘာဝေယေဝတ္ထ ပမာဏံ၊ တသ္မာ ယာ အတိရေကပဋိစ္ဆန္နာ ဟောတိ၊ တံ မူလာပတ္တိ° ကတ္ဘာ တတ္ထ ဋ္ဌတရံ သမောဓာယ ပရိဝါသော ဒါတဗ္ဗော”တိ၊ အယံ သြခေနသမောဓာနော နာမ။

အဋ္ဌသမောဓာနော နာမ သမ္ဗဟုလာသု အာပတ္တိသု ယာ ကော ဝါ ဒ္ဝေ ဝါ တိသော ဝါ သမ္ဗဟုလာ ဝါ အာပတ္တိယော သမ္ဗစိရပဋိစ္ဆန္နာယော၊ တာသံ အဋ္ဌေန သမောဓာယ တာသံ ရတ္တိပရိစ္ဆေဒဝသေန အဝသေသာနံ ဥိနတရပဋိစ္ဆန္နာနံ အာပတ္တိနံ ပရိဝါသော ဒိယျတိ၊ အယံ ဝုစ္စတိ အဋ္ဌသမောဓာနော။ သောပိ ပရတော “တေန ခေါ ပန သမယေန အညတရော ဘိက္ခု သမ္ဗဟုလာ သံဃာဒိသေသာ အာပတ္တိယော အာပန္နော ဟောတိ ကော အာပတ္တိ ကောဟပဋိစ္ဆန္နာ ကော အာပတ္တိ ဒ္ဝိဟပဋိစ္ဆန္နာ”တိအာဒိနာ နယေန ပါဠိယံ အာဂတောယေဝ။

ယဿ ပန သတံ အာပတ္တိယော ဒဿာဟပဋိစ္ဆန္နာ၊ အပရမ္ပိ သတံ အာပတ္တိယော ဒဿာဟပဋိစ္ဆန္နာတိ ဧဝံ ဒဿကွတ္ဘုံ ကတ္ဘာ အာပတ္တိသဟဿံ ဒိဝသသတပဋိစ္ဆန္နံ ဟောတိ၊ တေန ကိ° ကာတဗ္ဗန္တိ။ သဗ္ဗံ သမောဒဟိတ္ဘာ ဒဿ ဒိဝဇသေ ပရိဝသိတဗ္ဗံ။ ဧဝံ ကေနေဝ ဒဿာဟေန ဒိဝသသတမ္ပိ ပရိဝသိတမေဝ ဟောတိ။ ဝုတ္တမ္ပိ စေတံ—

ဒသသတံ ရတ္တိသတံ၊ အာပတ္တိယော ဆာဒယိတ္ဝာန။
ဒသ ရတ္တိယော ဝသိတ္ဝာန၊ မုစ္စေယျ ပါရိဝါသိကော[၁]( )၂တိ။

အယံ အဋ္ဌသမောဓာနော နာမ။

မိဿကသမောဓာနော နာမ ယော နာနာဝတ္ထုကာ အာပတ္တိယော ကေတော ကတ္ဝာ ဒိယျတိ။ တတြာယံ နယော—

"အဟံ ဘန္တေ သမ္မဟုလာ သံဃာဒိသေသာ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇိံ ကေ သုက္ကဝိဿဋ္ဌိံ ကေ ကာယသံသဂ္ဂံ ကေ ဒုဋ္ဌုလ္လဝါစံ ကေ အတ္တကာမံ ကေ သဉ္စရိတ္တံ ကေ ကုဋိကာရံ ကေ ဝိဟာရကာရံ ကေ ဒုဋ္ဌဒေါသံ ကေ အညဘာဂိယံ ကေ သံဃဘေဒံ ကေ ဘေဒါနုဝတ္တကံ ကေ ဒုဗ္ဗစံ ကေ ကုလဒူသကံ၊ သောဟံ ဘန္တေ သံဃံ တာသံ အာပတ္တိနံ သမောဓာနပရိဝါသံ ယာစာမီ"တိ—

တိက္ခတ္တုံ ယာစာပေတ္ဝာ တဒနုရူပါယ ကမ္မဝါစာယ ပရိဝါသော ဒါတဗ္ဗော။

ဏ္ဍေ စ သံဃာဒိသေသာ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇိံ နာနာဝတ္ထုကာယော-တိပိ သံဃာဒိသေသာ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇိန္တိပိ ဧဝံ ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တနယေန ဝတ္ထုဝသေနပိ ဂဏတ္တဝသေနပိ နာမဝသေနပိ အာပတ္တိဝသေနပိ ယောဇေတ္ဝာ ကမ္မဝါစံ ကာတုံ ဝဋ္ဋတိယေဝါတိ၊ အယံ မိဿကသမောဓာနော။ သမ္ဗ-ပရိဝါသကမ္မဝါစာဝသာနေ ပန နိက္ခိတ္တာနိက္ခိတ္တဝတ္တာဒိကထာ ပုရိမနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗာတိ။

ပရိဝါသကထာ နိဋ္ဌိတာ။

ဏ္ဍဒါနိ ယံ ဝုတ္တံ "ပက္ခမာနတ္တဉ္စ သမောဓာနမာနတ္တဉ္စ အဝသေသပရိဝါသ-ကထာဝသာနေ ကထယိဿာမာ"တိ၊ တသ္မောကာသော သမ္ပတ္တော၊ တသ္မာ ဝုစ္စတိ—**ပက္ခမာနတ္တန္တိ** ဘိက္ခုနိယာ ဒါတဗ္ဗမာနတ္တံ။ တံ ပန ပဋိစ္ဆန္နာယပိ အပ္ပဋိစ္ဆန္နာယပိ အာပတ္တိယာ အဖုမာသမေဝ ဒါတဗ္ဗံ။ ဝုတ္တံ ဟေတံ "ဂရုဓမ္မံ အဇ္ဈာပန္နာယ ဘိက္ခုနိယာ ဥဘတောသံဃေ ပက္ခမာနတ္တံ စရိတဗ္ဗ"န္တိ[၂]။ တံ ပန ဘိက္ခုနိဟိ အတ္တနော သိမံ သောဓေတ္ဝာ ဝိဟာရသီမာယ ဝါ, ဝိဟာရသီမံ

၁-ဝိ ၅-၃၆၉-ဝိဋ္ဌေ။ ၂-(ပဠာ မေသာ ကုဿလေဟိစ္စ နိဒ္ဒိတာ) (သမ္ဗတ္ထ) ပရိဝါရပါဠိယံ ပန နတ္ထိ။
၃-ဝိ ၄-၄၄၄-ဝိဋ္ဌေ။

သောဓေတုံ အသက္ကောန္တိဟိ ခက္ကသိမာယ ဝါ သမ္ဘန္တိမေန ပရိဏ္ဍေဒေန စတု-ဝဂ္ဂဂဏံ သန္ဓိပါတာပေတွာ ဒါတမ္ဗံ။ သစေ ကော အာပတ္တိ ဟောတိ၊ ကိသာ ဝသေန, သစေ ဒွေ ဝါ တိသော ဝါ သမ္ဗဟုလာ ဝါ ကေ-ဝဏ္ဍကာ ဝါ နာနာဝဏ္ဍကာ ဝါ၊ တာသံ တာသံ ဝသေန ဝဏ္ဍဒေါဇ္ဇ-နာမအာပတ္တိသု ယံ ယံ ဣစ္ဆတိ၊ တံ တံ အာဒါယ ယောဇနာ ကာတဗ္ဗာ။

တတြိဒံ ကောပတ္တိဝသေန မုခမတ္တဒဿနံ၊ တာယ အာပန္နာယ ဘိက္ခုနိယာ ဘိက္ခုနိသံဃံ ဥပသင်္ကမိတ္တာ ကေသံ ဥတ္တရာသင်္ဃံ ကရိတ္တာ ဝုဎ္ဎာနံ ဘိက္ခုနိနံ ပါဒေ ဝန္ဒိတ္တာ ဥက္ကုဋိကံ နိသီဒိတ္တာ အဉ္ဇလိံ ပဂ္ဂဟေတ္တာ ဧဝမဿ ဝစနီယော—"အဟံ အယ္ယေ ကေ အာပတ္တိံ အာပဇ္ဇိံ ဂါမန္တရံ၊ သာဟံ အယ္ယေ ကိသာ အာပတ္တိယာ ဂါမန္တရာယ ပက္ခမာနတ္တံ ယာစာမီ"တိ။

ဧဝံ တိက္ခတ္တုံ ယာစာပေတ္တွာ ဗျတ္တာယ ဘိက္ခုနိယာ ပဋိဗလာယ သံဃော ဉာပေတဗ္ဗော—

"သုဏာတု မေ အယ္ယေ သံဃော၊ အယံ ဣတ္ထန္နာမာ ဘိက္ခုနိ ကေ အာပတ္တိံ အာပဇ္ဇိ ဂါမန္တရံ၊ သာ သံဃံ ကိသာ အာပတ္တိယာ ဂါမန္တရာယ ပက္ခမာနတ္တံ ယာစတိ၊ ယဒိ သံဃဿ ပတ္တကလ္လံ၊ သံဃော ဣတ္ထန္နာမာယ ဘိက္ခုနိယာ ကိသာ အာပတ္တိယာ ဂါမန္တရာယ ပက္ခမာနတ္တံ ဒဒေယျ၊ သော ဉတ္တိ။

သုဏာတု မေ အယ္ယေ သံဃော။ပ။ ဒုတိယမ္ပိ။ တတိယမ္ပိ တေမတ္တံ ဝဒါမိ။ သုဏာတု မေ အယ္ယေ သံဃော။ပ။ ဒေတိ။ပ။ ဒိန္နံ သံဃေန ဣတ္ထန္နာမာယ ဘိက္ခုနိယာ ကိသာ အာပတ္တိယာ ဂါမန္တရာယ ပက္ခမာနတ္တံ၊ ခမတိ သံဃဿ၊ တသ္မာ တုဏ္ဍီ၊ ဧဝမေတံ ဓာရယာမီ"တိ။

ကမ္မဝါစာပရိယောသာနေ ဝတ္တံ သမာဒိယိတ္တွာ ဘိက္ခုမာနတ္တကထာယ ဝုတ္တနယေနေဝ သံဃသ အာရောစေတ္တွာ နိက္ခိတ္တဝတ္တံ ဝသိတုကာမာယ တတ္ထေဝ သံဃမဇ္ဈေ ဝါ ပက္ကန္တာသု ဘိက္ခုနိသု ကေဘိက္ခုနိယာ ဝါ ဒုတိယိ-ကာယ ဝါ သန္တိကေ ဝုတ္တနယေနေဝ နိက္ခိပိတဗ္ဗံ။ အညိဿာ ပန အာဂန္တုကာယ သန္တိကေ အာရောစေတ္တွာ နိက္ခိပိတဗ္ဗံ။ နိက္ခိတ္တကာလတော ပဋ္ဌာယ ပကတတ္တ-ဋ္ဌာနေ တိဋ္ဌတိ။ ပုန သမာဒိယိတ္တွာ အရဏ်ံ ဥဋ္ဌာပေန္တိယာ ပန ဘိက္ခုနိနံယေဝ သန္တိကေ ဝသိတုံ န လဘတိ။ "ဥဘတောသံဃေ ပက္ခမာနတ္တံ စရိတဗ္ဗ"န္တိ ဟိ ဝုတ္တံ။ တသ္မာ အဿာ အာစရိယုပဇ္ဈာယာဟိ ဝိဟာရံ ဂန္ത္ဝာ သင်္ဃကပက္ခေ

ဋ္ဌတော ဧကော မဟာထေရော ဝါ ဓမ္မကထိကော ဝါ ဘိက္ခု ဝတ္တဗ္ဗော "ကိသာ ဘိက္ခုနိယာ ဝိနယကမ္မံ ကတ္တုမ္မမတ္ထိ၊ တတြ နော အယျာ စတ္တာရော ဘိက္ခူ။ ပသေထာ"တိ။ သင်္ဃံ အကာတုံ န လဗ္ဘတိ၊ ပသေဿာမိတိ[1] ဝတ္တုမ်ံ။ စတူဟိ ပကတတ္တဘိက္ခုနိဟိ မာနတ္တစာရိနိံ ဘိက္ခုနိံ ဂဟေတ္ဝာ အန္တောအရုဏေယေဝ နိက္ခမိတ္ဝာ ဂါမူပစာရတော ဒွေ လေဋ္ဌုပါတေ အတိက္ကမိတ္ဝာ မဂ္ဂါ သြက္ကမ္မ ဂုမ္ဗဝတိအာဒီဟိ ပဋိစ္ဆန္နဋ္ဌာနေ နိသီဒိတဗ္ဗံ။ ဝိဟာရူပစာရတောပိ ဒွေ လေဋ္ဌုပါတာ အတိက္ကမိတဗ္ဗာ၊ စတူဟိ ပကတတ္တ-ဘိက္ခူဟိပိ တတ္ထ ဂန္တဗ္ဗံ။ ဂန္ဓာ ပန ဘိက္ခုနိဟိ သဒ္ဓိံ နေ ကေဋ္ဌာနေ နိသီဒိတဗ္ဗံ၊ ပဋိက္ကမိတ္ဝာ အဝိဒူရဋ္ဌာနေ နိသီဒိတဗ္ဗံ။ ကုရုန္ဒိမဟာပစ္စရိသု ပန "ဘိက္ခုနိဟိပိ ဗျတ္တံ ဧကံ ဝါ ဒွေ ဝါ ဥပါသိကာယော, ဘိက္ခူဟိပိ ဧကံ ဝါ ဒွေ ဝါ ဥပါသကေ အတ္တရက္ခဏတ္ထာယ[2] ဂဟေတ္ဝာ ဂန္တဗ္ဗ"န္တိ ဝုတ္တံ။ ကုရုန္ဒိယံယေဝ စ "ဘိက္ခုနုပဿယသ္မ စ ဝိဟာရသ္မ စ ဥပစာရံ မုဉ္စိတုံ ဝဋ္ဋတီ"တိ ဝုတ္တံ၊ ဂါမသာတိ န ဝုတ္တံ။

ဧဝံ နိသိန္နေသု ပန ဘိက္ခူသု စ ဘိက္ခုနိသု စ တာယ ဘိက္ခုနိယာ "မာနတ္တံ သမာဒိယာမိ၊ ဝတ္တံ သမာဒိယာမိ"တိ ဝတ္တံ သမာဒိယိတ္ဝာ ဘိက္ခုနိသံဃသ္မ တာဝ ဧဝံ အာရောစေတဗ္ဗံ—

> "အဟံ အယ္ယေ ဧကံ အာပတ္တိံ အာပဇ္ဇိံ ဂါမန္တရံ၊ သာဟံ သံဃံ ကိသာ အာပတ္တိယာ ဂါမန္တရာယ ပက္ခမာနတ္တံ ယာစိံ၊ တသ္မေ သံဃော ကိသာ အာပတ္တိယာ ဂါမန္တရာယ် ပက္ခမာနတ္တံ အဒါသိ၊ သာဟံ ပက္ခမာနတ္တံ စရာမိ၊ ဝေဒယာမဟံ အယ္ယေ၊ ဝေဒယတီတိ မံ သံဃော ဓာရေတူ"တိ။

တတော ဘိက္ခုသံဃသ္မ သန္တိကံ ဂန္ဓာ ဧဝံ အာရောစေတဗ္ဗံ "အဟံ အယျာ ဧကံ အာပတ္တိံ အာပဇ္ဇိံ။ပ။ ဝေဒယာမဟံ အယျာ၊ ဝေဒယတီတိ မံ သံဃော ဓာရေတူ"တိ။ ဇ္ဈာဝိ ယာယ ကာယစိ ဘာသာယ? အာရောစေတုံ ဝဋ္ဋတိ။

အာရောစေတ္ဝာ စ ဘိက္ခုနိသံဃသ္မေဝ သန္တိကေ နိသီဒိတဗ္ဗံ၊ အာရောစိ-တကာလတော ပဋ္ဌာယ ဘိက္ခူနံ ဂန္တုံ ဝဋ္ဋတိ။ သစေ သာသ့က်ံ ဟောတိ၊ ဘိက္ခုနိယော တတ္ထေဝ ဌာနံ ပစ္စာသီသန္တိ၊ ဌာတဗ္ဗံ။ သစေ အညော ဘိက္ခု ဝါ

၁-ပသေယျာမာတိ (သီ) ၂-အာရက္ခတ္ထာယ (သီ)

ဘိက္ခုနိ ဝါ တံ ဌာနံ ဧတိ၊ ပဿန္တိယာ အာရောစေတဗ္ဗံ။ နော စေ အာရောစေတိ၊ ရတ္တိစ္ဆေဒေါ စေဝ ဝတ္တဘေဒဒုက္ကဋ္ဌာ။ သစေ အဇာနန္တိယာ ဧဝ ဥပစာရံ ဩက္ကမိတ္ဝာ ဂစ္ဆတိ၊ ရတ္တိစ္ဆေဒေါဝ ဟောတိ၊ နော ဝတ္တဘေဒဒုက္ကဋံ။ သစေ ဘိက္ခုနိယော ဥပစ္ဈာယဒိနံ ဝတ္တကရဏတ္ထံ ပဂေဝ ဂန္တုကာမာ ဟောန္တိ၊ ရတ္တိဝိပ္ပဝါသဂဏနာယ ဂစ္ဆန္တိယာ ဂမနူပစ္ဆေဒကံ ကေံ ဘိက္ခုနိံ ဌပေတ္ဝာ ဂန္တဗ္ဗံ။ တာယ အရုဏေ ဥဋ္ဌိတေ တဿာ သန္တိကေ ဝတ္ထံ နိက္ခိဝိတဗ္ဗံ။ ဧတေနုပါယေန အခဏ္ဍာ ပဋိဒဿ ရတ္တိယော မာနတ္တံ စရိတဗ္ဗံ။

အနိက္ခိတ္တဝတ္တာယ ပန ပါရိဝါသိကက္ခန္ဓကေ ဝုတ္တနယေနေဝ သမ္မာ ဝတ္တိတဗ္ဗံ။ အယံ ပန ဝိသေသော၊ "အာဂန္တုကဿ အာရောစေတဗ္ဗ"န္တိ ဣဒ္ဓေ ယတ္တကာ ပုရေဘတ္တံ ဝါ ပစ္ဆာဘတ္တံ ဝါ တံ ဂါမံ ဘိက္ခူ။ ဝါ ဘိက္ခုနိယော ဝါ အာဂစ္ဆန္တိ၊ သဗ္ဗေသံ အာရောစေတဗ္ဗံ။ အနာရောစေန္တိယာ ရတ္တိစ္ဆေဒေါ စ ဝတ္တဘေဒဒုက္ကဋ္ဌာ။ သစေပိ ရတ္တိံ ကောစိ ဘိက္ခု တံ ဂါမူပစာရံ ဩက္ကမိတ္ဝာ ဂစ္ဆတိ၊ ရတ္တိစ္ဆေဒေါ ဟောတိယေဝ၊ အဇာနနပစ္စယာ ပန ဝတ္တဘေဒတော မုစ္စတိ။ ကုရုန္ဒိအာဒိသု ပန အနိက္ခိတ္တဝတ္တဘိက္ခူနံ ဝုတ္တနယေနေဝ ကထေ-တဗ္ဗန္တိ ဝုတ္တံ။ တံ ပါရိဝါသိကဝတ္တာဒိနံ ဥပစာရသီမာယ ပရိစ္ဆိန္နတ္တာ ယုတ္တတရံ ဒိဿတိ။ ဥပေါသထေ အာရောစေတဗ္ဗံ၊ ပဝါရဏာယ အာရောစေတဗ္ဗံ။ စတုန္နံ ဘိက္ခူနဉ္စ ဘိက္ခုနီနဉ္စ ဒေဝသိကံ အာရောစေတဗ္ဗံ။ သစေ ဘိက္ခူနံ တသ္မိံ ဂါမေ ဘိက္ခာစာရော သမ္ပဇ္ဇတိ၊ တတ္ထေဝ ဂန္တဗ္ဗံ။ နော စေ သမ္ပဇ္ဇတိ၊ အညတြ စရိတ္ဝာပိ တတြ အာဂန္ဘာ အတ္ထာနံ ဒဿေတ္ဝာ ဂန္တဗ္ဗံ။ ဗဟိဂါမေ ဝါ သင်္ကေတဋ္ဌာနံ ကာတဗ္ဗံ "အသုကသ္မိံ နာမ ဌာနေ အမှေ ပဿိဿသိ"တိ ၁။ တာယ သင်္ကေတဋ္ဌာနံ ဂန္ဘာ အာရောစေတဗ္ဗံ။ သင်္ကေတဋ္ဌာနေ အဒိဿွာ ဝိဟာရံ ဂန္ဘာ အာရောစေတဗ္ဗံ။ ဝိဟာရေ သမ္ဗဘိက္ခူနံ အာရောစေတဗ္ဗံ။ သစေ သဗ္ဗေသံ သက္ကာ နု ဟောတိ အာရောစေတုံ၊ ဗဟိဥပစာရသီမာယ ဌတ္ဝာ ဘိက္ခုနိယော ပေသေတဗ္ဗာ၊ တာဟိ အာနိတာနံ စတုန္နံ ဘိက္ခူနံ အာရောစေတဗ္ဗံ။ သစေ ဝိဟာရော ဒူရော ဟောတိ သာသင်္ကာ၊ ဥပါသကေ စ ဥပါသိကာယော စ ဂဟေတ္ဝာ ဂန္တဗ္ဗံ။ သစေ ပန အယံ ကော ဝသတိ၊ ရတ္တိဝိပ္ပဝါသံ အာပဇ္ဇတိ၊ တသ္မာသာ ကော ပကတတ္တာ ဘိက္ခုနိ သမ္မန္နိတ္ဝာ ဒါတဗ္ဗာ ကေစ္ဆန္နေ ဝသနတ္ထာယ။

ဧဝံ အခဏ္ဍံ မာနတ္တံ စရိတ္ဝာ ဝိသတိဂဏော ဘိက္ခုနိသံဃေ ဝုတ္တနယေနေဝ အဗ္ဘာနံ ကာတဗ္ဗံ။ သစေ မာနတ္တံ စရမာနာ အန္တရာပတ္တိံ အာပဇ္ဇတိ၊ မူလာယ

၁-ပဿိဿန္တိတိ (သီ)

ပဋိကသိတ္ဝာ တသာ အာပတ္တိယာ မာနတ္တံ ဒါတဗ္ဗန္တိ ကုရုန္ဒိယံ ဝုတ္တံ။ ဣဒံ ပကာ္ဍမာနတ္တံ နာမ။

သမောဓာနမာနတ္တံ ပန တိဝိဓံ ဟောတိ ဩဓာနသမောဓာနံ အဿသမောဓာနံ မိဿကသမောဓာနန္တိ။ တတ္ထ ယဒေတံ ပရတော ဥဒါယိတ္ထေရဿ ပဿာဟပဋိစ္ဆန္နာယ အာပတ္တိယာ ပရိဝါသံ ပရိဝသန္တဿ ပရိဝါသေ စ မာနတ္တာရဟဉ္စာနေ စ အန္တရာပတ္တိံ အာပဇ္ဇိတ္ဝာ မူလာယပဋိကဿိတဿ "တေန ဟိ ဘိက္ခဝေ သံဃော ဥဒါယိဿ ဘိက္ခုနော တိဿန္နံ အာပတ္တိနံ ဆာရတ္တံ မာနတ္တံ ဒေတူ"တိ မာနတ္တံ အနုညာတံ၊ ဣဒံ **ဩဓာနသမောဓာနံ** နာမ။ ဣဒံ ဟိ ပုနပ္ပုနံ မူလာယပဋိကဿနေန ပရိဝုတ္ထဒိဝသေ ဩဓုနိတ္ဝာ ပုရိမာပတ္တိဟိ သဒ္ဓိံ သမောဓာယ ဒိန္နံ၊ တသ္မာ ဩဓာနသမောနန္တိ ဝုစ္စတိ။ ကုရုန္ဒိယံ ပန "သမောဓာနပရိဝါသံ ဝုတ္ထဿ ဒါတဗ္ဗံ မာနတ္တံ သမောဓာနမာနတ္တ"န္တိ ဝုတ္တံ။ တမ္ပိ တေန ပရိယာယေန ယုဇ္ဇတိ။

အဿသမောဓာနံ ပန **မိဿကသမောဓာနဉ္စ** အဿသမောဓာနမိဿကသမောဓာနပရိဝါသာဝသာနေ ဒါတဗ္ဗမာနတ္တမေဝ ဝုစ္စတိ။ တံ ပရိဝါသကမ္မဝါစာနုသာရေန ယောဇေတ္ဝာ ဒါတဗ္ဗံ။ တ္ထောဝတာ ယံ ဝုတ္တံ—"တေန ဟိ ဘိက္ခဝေ သံဃော ဥဒါယိဿ ဘိက္ခုနော ကိဿာ အာပတ္တိယာ သန္တေ-တနိကာယ သုက္ကဝိဿဋ္ဌိယာ ကောဟပဋိစ္ဆန္နာယ ကောဟပရိဝါသံ ဒေတူတိ-အာဒိနာ နယေန ပါဠိယံ အနေကေဟိ အာကာရေဟိ ပရိဝါသော စ မာနတ္တာရဟဉ္စ ဝုတ္တံ၊ တသ္မ ယသ္မာ အာဂတာဂတဋ္ဌာနေ ဝိနိစ္ဆယော ဝုစ္စမာနော ပါဠိဝိယ အတိဝိတ္ထာရံ အာပဇ္ဇတိ၊ န စ သက္ကာ ဟောတိ သုခေန ပရိဂ္ဂဟေတုံ၊ တသ္မာ နံ သမောဓာနေတ္ဝာ ဇ္ဈေဝ ဒဿေသ္သာမာ"တိ၊ တဒိဒံ အတ္ထတော သမ္မာဒိတံ ဟောတိ။

ပဋိစ္ဆန္နပရိဝါသကထာ

၁၀၂။ ဣဒါနိ ယာ တာဝ အယံ ပဋိစ္ဆန္နာယ[1] ကိဿာ အာပတ္တိယာ ဝသေန ပါဠိ ဝုတ္တာ၊ သာ ဥတ္တာနတ္ထာဝ။

၁၀၃။ တတော ပရံ ဒ္ဝိဟတီဟစတုဟပဉ္စာဟပဋိစ္ဆန္နာနံ ဝသေန ပါဠိ ဝတ္ဝာ ပဉ္စာဟပဋိစ္ဆန္နာယ ပရိဝါသတော ပဋ္ဌာယ အန္တရာပတ္တိ ဒဿိတာ။ ယသ္မာ ပန တံ အာပတ္တိံ အာပန္နော မူလာယပဋိကဿနာရဟော နာမ ဟောတိ၊

၁-အပဋိစ္ဆန္နာယ (သျာ၊ က)

တသ္မာဿ တတ္ထ မူလာယပဋိကဿနံ အနုညာတံ။ သစေ ပန နိက္ခိတ္တဝတ္ထော အာပဇ္ဇတိ၊ မူလာယပဋိကဿနာရဟော နု ဟောတိ။ ကသ္မာ? ယဿ္မာ နု သော ပရိဝသန္တော အာပန္နော၊ ပကတတ္တဋ္ဌာနေ ဋ္ဌိတော အာပန္နော၊ တသ္မာ တဿာ အာပတ္တိယာ ဝိသုံ မာနတ္တံ စရိတဗ္ဗံ။ သစေ ပဋိစ္ဆန္နာ ဟောတိ၊ ပရိဝါသောပိ ဝသိတဗ္ဗော။ ယဿ္မေတံ မူလာယပဋိကဿနံ ဝုတ္တံ၊ တသ္မိမ္ပိ ကတေ ပရိဝုတ္ထ-ဒိဝသာ မက္ခိတာ ဟောန္တိ။ ဣတိ ပရိဝါသေ အန္တရာပတ္တိံ ဒဿေတ္ဝာ ပုန မာနတ္တာရဟဿ အန္တရာပတ္တိံ ဒဿေတ္ဝာ မူလာယပဋိကဿနံ ဝုတ္တံ၊ တသ္မိမ္ပိ ကတေ ပရိဝုတ္ထဒိဝသာ မက္ခိတာဝ ဟောန္တိ။ တတော ပရိဝုတ္ထပရိဝါသဿ တာသံ တိဿန္နမ္ပိ အာပတ္တီနံ သမောဓာနမာနတ္တံ ဒဿိတံ။ တတော မာနတ္တ-စာရိကဿ အန္တရာပတ္တိံ ဒဿေတ္ဝာ မူလာယပဋိကဿနံ ဝုတ္တံ၊ တသ္မိံ ပန ပဋိကဿနေ ကတေ မာနတ္တစိဏ္ဏဒိဝသာပိ ပရိဝုတ္ထဒိဝသာပိ မက္ခိတာဝ ဟောန္တိ။ တတော အဇ္ဈာနာရဟဿ အန္တရာပတ္တိံ ဒဿေတ္ဝာ မူလာယပဋိ-ကဿနံ ဝုတ္တံ။ တသ္မိမ္ပိ ကတေ သဗ္ဗေ တေ မက္ခိတာဝ ဟောန္တိ။ တတော ပရံ သဗ္ဗာ အန္တရာပတ္တိယော ယောဇေတ္ဝာ အဇ္ဈာနကမ္မံ ဒဿိတံ။ ဧဝံ ပဋိစ္ဆန္နဝါရေ ကောဟပဋိစ္ဆန္နာဒိဝသေန ပဉ္စ အန္တရာပတ္တိဝသေန စတသ္သောတိ နဝ ကမ္မဝါစာ ဒဿိတာ ဟောန္တိ။

သမောဓာနပရိဝါသကထာ

၁၂၅။ တတော ပရံ ပက္ခပဋိစ္ဆန္နာယ အာပတ္တိယာ အန္တောပရိဝါသတော ပဋ္ဌာယ ပဉ္စာဟပဋိစ္ဆန္နာယ အန္တရာပတ္တိယာ ဝသေန သမောဓာနပရိဝါသော စ သမောဓာနမာနတ္တဉ္စ ဒဿိတံ။ ဏ္ဍေ စ မာနတ္တစာရိကမာနတ္တာရဟ-ကာလေပိ အာပန္နာယ အာပတ္တိယာ မူလာယပဋိကဿနေ ကတေ မာနတ္တ-စိဏ္ဏဒိဝသာပိ ပရိဝါသပရိဝုတ္ထဒိဝသာပိ သဗ္ဗေ မက္ခိတာဝ ဟောန္တိ။ ကသ္မာ? ယဿ္မာ ပဋိစ္ဆန္နာ အန္တရာပတ္တိ။ တေနေဝ ဝုတ္တံ "မူလာယ ပဋိကဿိတ္ဝာ ပုရိမာယ အာပတ္တိယာ သမောဓာနပရိဝါသံ ဒတ္ဝာ ဆာရတ္တံ မာနတ္တံ ဒေတူ"တိ။ တတော ပရံ သဗ္ဗာ အန္တရာပတ္တိယော ယောဇေတ္ဝာ အဇ္ဈာနကမ္မံ ဒဿေတ္ဝာ သုက္က-ဝိဿဋ္ဌိဝတ္ထု နိဒ္ဒါဝိတံ။

အဋ္ဌသမောဓာနပရိဝါသကထာ

၁၃၄။ တတော ကောပတ္တိမူလကဿ အာပတ္တိဝုဏ္ဏကဿာတိ ဒ္ဝေ နယေ ဒဿေတ္ဝာ အဋ္ဌသမောဓာနပရိဝါသော ဒဿိတော။

တတော သဠိစ္စ အနာရောစိတာပတ္တိဝုဋ္ဌံ ဒဿေတွာ သဠိစ္စ အဇာနန-အသရဏဝေမတိကဘာဝေဟိ အနာရောစိတာယ အာပတ္တိယာ ပဆ္ဆာ လဇ္ဇိ-ဓမ္မေ ဝါ ဥဂ္ဂဏှာသရဏှာနိဗ္ဗေမတိကဘာဝေသု ဝါ ဥပ္ပန္နေသု ယံ ကာတဗ္ဗံ၊ တံ ဒဿေတုံ "ဣဓ ပန ဘိက္ခဝေ"တိအာဒိနာ နယေန ပါဠိ ဌပိတာ။ တတော အဇာနနအသရဏဝေမတိကပဋိဆ္ဆန္နာနံ အပဋိဆ္ဆန္နဘာဝံ ဒဿေတုံ တထေဝ ပါဠိ ဌပိတာ။

ဒွေမာသပရိဝါသကထာ

၁၃၈။ တတော ဒွိန္နံ အာပတ္တီနံ ဒွေမာသပဋိဆ္ဆန္နာနံ ဧကမာသပရိဝါသ-ယာစနဝတ္ထုံ ဒဿေတွာ အသဠိစ္စ အဇာနနအသရဏဝေမတိကဘာဝေဟိ အနာရောစိတေ ဧကတရသ္မိံ မာသေ ပဆ္ဆာ လဇ္ဇိဓမ္မာဒိသု ဥပ္ပန္နေသု ယံ ကာတဗ္ဗံ၊ တံ ဒဿေတုံ အဇာနနအသရဏဝေမတိကပဋိဆ္ဆန္နဿ စ အာပန္နဘာဝံ ဒဿေတုံ ပုရိမနယေနေဝ ပါဠိ ဌပိတာ။

သုဒ္ဓန္တပရိဝါသာဒိကထာ

၁၅၆။ တတော "အာပတ္တိပရိယန္တံ နဇာနာတိ၊ ရတ္တိပရိယန္တံ နဇာနာ-တိ"တိအာဒိနာ နယေန သုဒ္ဓန္တပရိဝါသော ဒဿိတော။

၁၆၀။ တတော ပရံ ပါရိဝါသိကံ အာဒိံ ကတွာ ဝိဇ္ဇမာနတွာ ပုနဥပသမ္ပန္နာ-ဒိသု ပဋိပတ္တိဒဿနတ္ထံ ပါဠိ ဌပိတာ။

၁၆၅။ တတ္ထ **အန္တရာ သမ္ဗဟုလာ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇတိ ပရိမာဏာ အပဋိဆ္ဆန္နာယော**တိအာဒိသု အာပတ္တိပရိဆ္ဆေဒဝသေန ပရိမာဏာယော စေဝ အပဋိဆ္ဆန္နာယော စာတိ အတ္ထော။

၁၆၆။ **ပန္နရသိမံ အာပတ္တိံ ဟရန္တေ**တိ ဧကော၀ သော အာပတ္တိံ ဟရန္တော၊ ပဆ္ဆာ ဆာဒိတတ္တာ ပန "ပန္နရသိမံ အာပတ္တိံ ဟရန္တေ"တိ ဝုတ္တံ။ **ပုရိမသ္မိန္တိ** ဏ္ဍောပိ ဧသေ၀ နယော။

၁၇၀။ **၀ဝတ္ထိတာ သန္တိန္နာ**တိ သဘာဂဝိသဘာဂါနမေ၀ေတံ ပရိယာယ-၀စနံ။

ဒွေဘိက္ခုဝါရကောဒသကာဒိကထာ

၁၈၁။ တတော ပရံ ယော ပဋိစ္ဆာဒေတိ၊ တသ္မိံ ပဋိပတ္တိဒဿနတ္ထံ **ဒွေဘိက္ခူ**တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ **မိဿက**န္တိ ထုလ္လစ္စယာဒိဟိ မိဿကံ။ **သုဒ္ဓက**န္တိ သံဃာဒိသေသံ ဝိနာ လဟုကာပတ္တိကွန္ဓမေဝ။

၁၈၄။ တတော ပရံ အဝိသုဒ္ဓဝိသုဒ္ဓဘာဝဒဿနတ္ထံ **ဒ္ဝေ ပန ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခူ သမ္မဟုလာ သံဃာဒိသေသာ**တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ ဗျဉ္ဇနတော ဝါ အဓိပ္ပါယတော ဝါ အနုတ္ထာနံ နာမ ကိဉ္စိ နတ္ထိ၊ တသ္မာ တဉ္စ ဒ္ဝတော ပုဗ္ဗေ အာဝုတ္တဉ္စ သမ္ဗံ ပါဋိအနုသာရေနေဝ ဝေဒိတမ္ဗန္တိ။

သမုစ္စယကွန္ဓကဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၄-သမထကွန်ဓိက

သမ္မုခါဓိနယကထာ

၁၀၆-၁၀၇။ သမထကွန်ဓကေ "အဓမ္မဝါဒိ ပုဂ္ဂလော"တိအာဒီနိ ဆ မာတိကာပဒါနိ နိက္ခိပိတ္ဝာ "အဓမ္မဝါဒိ ပုဂ္ဂလော ဓမ္မဝါဒိ ပုဂ္ဂလံ သညာ-ပေတိ"တိအာဒိနာ နယေန ဝိတ္ထာရော ဝုတ္တော။ တတ္ထ **သညာပေတီ**တိ ကာရဏာပတိရူပကာနိ ဝတ္ဝာ ပရိတောသေတ္ဝာ ဇာနာပေတိ။ **နိဒ္ဒါပေတီ**တိ ယထာ သော တံ အတ္ထံ နိဗ္ဗာယတိ ဩလောကေတိ၊ ဧဝံ ကရောတိ။ **ပေက္ခတိ အနုပေက္ခတီ**တိ ယထာ သော တံ အတ္ထံ ပေက္ခတိ စေဝ ပုနပ္ပုနဉ္စ ပေက္ခတိ၊ ဧဝံ ကရောတိ။ **ဒဿတိ အနုဒဿတီ**တိ တေသညေဝ ပရိယာယဝစနာနိ။ **အဓမ္မေန ဝူပသမ္မတီ**တိ ယသ္မာ သော အဓမ္မမေဝ "အယံ ဓမ္မော"တိအာဒိနာ နယေန မောဟေတ္ဝာ ဒဿေတိ၊ တသ္မာ အဓမ္မေန ဝူပသမ္မတိ နာမ။

၁၀၈။ **ဓမ္မေန ဝူပသမ္မတီ**တိ ယသ္မာ ဓမ္မဝါဒိ ဓမ္မမေဝ "အယံ ဓမ္မော"တိ-အာဒိနာ နယေန အမောဟေတ္ဝာ ဒဿေတိ၊ တသ္မာ ဓမ္မေန ဝူပသမ္မတိ နာမ။

သတိဝိနယကထာ

၁၉၅။ **ပဠိမာနိ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မိကာနိ သတိဝိနယဿ ဒါနာနိ**တိ ဣဿ သုဒ္ဓဿ အနာပတ္တိကဿ ဒါနံ ကော်၊ အနုဝဒိတဿ ဒါနံ ကော်၊ ယာစိတဿ ဒါနံ ကော်၊ သံဃေန ဒါနံ ကော်၊ ဓမ္မေန သမဂ္ဂဒါနံ ကေန္တိ ဧဝံ ပဠု။ တောနိ ပန ဧကေကအင်္ဂဝသေန နာ လဗ္ဘန္တိ၊ တသ္မာ ဒေသနာမတ္တမေဝေတံ၊ ပဠင်္ဂ-သမန္နာဂတံ ပန သတိဝိနယဒါနံ ဓမ္မိကန္တိ အယမေတ္ထ အတ္ထော။ တတ္ထ စ **အနုဝဒ္ဓန္တိ**တိ စောဒေန္တိ။ သေသံ ဥတ္တာနမေဝ။ အယံ ပန သတိဝိနယော ဓိဏာသဝဝသေဝ ဒါတဗ္ဗော၊ နာ အညဿ အန္တမသော အနာဂါမိနောပိ။ သော စ ခေါ အညေန စောဒိယမာနသေဝ၊ နာ အစောဒိယမာနဿ။ ဒိန္နေ စ ပန တသ္မိံ စောဒကဿ ကထာ နာ ရုဟတိ။ စောဒေန္တော‌ပိ "အယံ ဓိဏာသဝေါ သတိဝိနယလဒ္ဓေါ၂၊ ကော တုယ္ဟံ ကထံ ဂဟေဿတီ"တိ အပဿာဒေတဗ္ဗတံ အာပဇ္ဇတိ။

၃-ယထာယောဂံ (သီ)　　၂-သတိဝိနယံ လဒ္ဓေါ (သီ၊ က)

အမူဋ္ဌဝိနယကထာ

၁၉၆။ **ဘာသိတပရိက္ကန်္ခန်္ဒိ**[1] ဝါစာယ ဘာသိတံ ကာယေန ပရိက္ကန်္ဒံ[2]။ ပရိက္ကမိတ္ဝာ[3] ကတန္တိ အတ္ထော။ **သရတာယသ္မာ ဧဝရူပိံ အာပတ္တိံ အာပန္နိတာ**တိ ဣတ္ထ သရတု အာယသ္မာ ဧဝရူပိံ အာပတ္တိံ အာပန္နိတာ၊ အာယသ္မာ ဧဝရူပိယာ အာပတ္တိယာတိ အယမတ္ထော။ အာပန္နိတ္ဝာတိ ဝါ ပါဌော၊ တဿတ္ထော—ပဌမံ အာပန္နိတ္ဝာ ပစ္ဆာ တံ အာပတ္တိံ သရတု[4] အာယသ္မာတိ။

ယေဘုယျသိကာကထာ

၂၀၂။ **ယေဘုယျသိကာယ ဂူပသမေတုန္တိ** ဣတ္ထ ယဿာ ကိရိယာယ ဓမ္မဝါဒိနော ဗဟုတရာ၊ ဧသော ယေဘုယျသိကာ နာမ။

၂၀၄။ အဓမ္မိကသလာကဂ္ဂါဟေသု **ဩရမတ္တက**န္တိ ပရိတ္တံ အပ္ပမတ္တကံ ဘဏ္ဍနမတ္တမေဝ။ **နဝ ဂတိဂတ**န္တိ ဒ္ဝေ တယော အာဝါသေ နဂတံ၊ တတ္ထ တတ္ထေဝ ဝါ ဒ္ဝတ္တိက္ခတ္တုံ အဝိနိစ္ဆိတံ။ **နဝ သရိတသာရိတ**န္တိ ဒ္ဝတ္တိက္ခတ္တုံ တေဟိ ဘိက္ခူဟိ သယံ သရိတံ ဝါ အညေဟိ သာရိတံ ဝါ နဟောတိ။ **ဇာနာတီ**တိ သလာကံ ဂါဟေန္တော ဇာနာတိ "အဓမ္မဝါဒိ ဗဟုတရာ"တိ။ **အဗ္ဗဝနာမာ**တိ ဋ္ဌမိနာ နိဟာရေန သလာကာယ ဂ၊ါဟိယမာနာယ "အဝိ နာမ အဓမ္မဝါဒိနော ဗဟုတရာ အဿူ"တိ အယမဿ အတ္ထာသယော ဟောတိ။ အပရေသုပိ ဒ္ဝီသု ဧသေဝ နယော။

အဓမ္မေန ဂဏ္ဟန္တီတိ အဓမ္မဝါဒိနော "ဧဝံ မယံ ဗဟူ ဘဝိဿာမာ"တိ ဒ္ဝေ ဒ္ဝေ သလာကာယော ဂဏ္ဟန္တိ။ **ဝဂ္ဂါ ဂဏ္ဟန္တီ**တိ ဒ္ဝေ ဓမ္မဝါဒိနော ဧကံ ဓမ္မဝါဒိသလာကံ ဂဏ္ဟန္တိ "ဧဝံ ဓမ္မဝါဒိနော နဗဟူ ဘဝိဿန္တိ"တိ မညမာနာ။ **နဝ ယထာဒိဋ္ဌိယာ ဂဏ္ဟန္တီ**တိ ဓမ္မဝါဒိနော ဟုတ္ဝာ "ဗလဝပက္ခံ ဘဇိဿာမာ"တိ အဓမ္မဝါဒိသလာကံ ဂဏ္ဟန္တိ။ ဓမ္မိကသလာကဂ္ဂါဟေသု အယမေဝတ္ထော ပရိဝတ္တေတ္ဝာ ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဧဝံ သလာကံ ဂါဟေတ္ဝာ သစေ ဗဟုတရာ ဓမ္မဝါဒိနော ဟောန္တိ၊ ယထာ တေ ဝဒန္တိ၊ ဧဝံ တံ အဓိကရဏံ ဂူပသမေတဗ္ဗံ၊ ဧဝံ ယေဘုယျသိကာယ ဂူပသန္တံ ဟောတိ။ အယမေတ္ထ သဒ္ဓေပေါ။ ဝိတ္ထာရော ပန ပရတောဝိ အာဂမိဿတိ။

၁-ဘာသိတပရိကန္တန္တိ (သီ၊ သျာ)
၂-ပရိကန္တံ (သီ၊ သျာ)
၃-ပရဏ္ဏမိတ္ဝာ (သျာ)၊ ပရိဏ္ဏမေတ္ဝာ (က)
၄-သရတိ (သီ)

တဿပါဝိယသိကာကထာ

၂၀၇။ **အသုစီ**တိ အသုစိဟိ ကာယဝစီကမ္မေဟိ သမန္နာဂတော။ **အလဇ္ဇီ**တိ သဇ္ဇိဿ အာပတ္တိနာဒိနာ အလဇ္ဇီလက္ခဏေန သမန္နာဂတော။ **သာနုဝါဒေါ**တိ သဉ်ပဝါဒေါ။ ဣတိ ဣမေသဉ္စ တိဏ္ဏံ အင်္ဂါနံ ဝသေန တီဏိ ကရဏာနိ, သံဃေန ကရဏံ, ဓမ္မေန သမ္ဂဂ်ေန ကရဏာန်္ဂိ ဣမာနိ စ ဒွေတိ ပဉ္စ တဿ-ပါဝိယသိကာကမ္မဿ ကရဏာနိ နာမ ဟောန်္ဂိ။ သေသမေတ္ထ တဇ္ဇနီယာဒီသု ဝုတ္တနယမေဝ။ အယံ ပနေတ္ထ ဝစနတ္ထော—ဣဒံ ဟိ ယော ပါပုဿန္နတာယ ပါဝိယော ပုဂ္ဂလော၊ တဿ ကတ္တုဗ္ဘတော တဿပါဝိယသိကာကမ္မန်္ဂိ ဝုစ္စတိ။

တိဏ္ဏဝတ္ထာရကာဒိကထာ

၂၁၂။ **ကက္ခဠတ္တာယ, ဝါဠတ္တာယာ**တိ ကက္ခဠဘာဝါယ စေဝ ဝါဠဘာဝါယ စ။ **ဘေဒါယာ**တိ သံဃဘေဒါယ။ **သဗ္ဗေဟေဝ ကေဠာ**န်္ဂိ ကာယစိ ဆန်ဒံ အနာဟရိတ္ဝာ ဂိလာနေါ တတ္ထေဝ အာနေတ္ဝာ ကေတော သန္နိပတိတဗ္ဗံ။ **တိဏ္ဏဝတ္ထာရကေန ဝူပသမေယျာ**တိ ဧတ္ထ ဣဒံ ကမ္မံ တိဏ္ဏဝတ္ထာရကသဒိသတ္တာ တိဏ္ဏဝတ္ထာရကောတိ ဝုတ္တံ။ ယထာ ဟိ ဂ္ဂထံ ဝါ မုတ္တံ ဝါ ဃဋ်ဋယမာနံ ဒုဂ္ဂန္ဓတာယ ဗာဓတိ၊ တိဏ္ဏေဟိ အဝတ္ထရိတ္ဝာ သုပ္ပဋိစ္ဆာဒိတသ ပနဿ သော ဂန္ဓော န ဗာဓတိ၊ ဧဝမေဝ ယံ အဓိကရဏံ မူလာနုမူလံ ဂန္ဒ္ဓာ ဝူပသမိယမာနံ ကက္ခဠတ္တာယ ဝါဠတ္တာယ ဘေဒါယ သံဝတ္တတိ၊ တံ ဣမိနာ ကမ္မေန ဝူပသန္တံ ဂ္ဂထံ ဝိယ တိဏ္ဏဝတ္ထာရကေန ပဋိစ္ဆန်ံ သုဝူပသန္တံ ဟောတိတိ ဣဒံ ကမ္မံ တိဏ္ဏဝတ္ထာရကသဒိသတ္တာ တိဏ္ဏဝတ္ထာရကောတိ ဝုတ္တံ။

၂၁၃။ **ထုလ္လဝဇ္ဇန်**ဿ ပါရာဇိကဉ္စေဝ သံဃာဒိသေသဉ္စ။ **ဂိဟိပဋိသံယုတ္တန်**္ဂိ ဂိဟိနံ ဟိနေန ခုံသနဝမ္ဘနဓမ္မိကပဋိသဝေသု အာပန္နံ အာပတ္တိံ။

၂၁၄။ **ဝေဠု ပန ဘိက္ခဝေ တေ ဘိက္ခူ။ တာဟိ အာပတ္တီဟိ ဝုဋ္ဌိတာ ဟောန်္ဂိ**တိ ဧဝံ တိဏ္ဏဝတ္ထာရကကမ္မဝါစာယ ကတာယ ကမ္မဝါစာပရိ-ယောသာနေ ယတ္တကာ,တတ္ထ သန္နိပတိတာ၊ အန်္ဂမသော သုတ္တာဝိ သမာပန္နာဝိ အညဝိဟိတာဝိ သဗ္ဗေ တေ ဘိက္ခူ။ ယာဝ ဥပသမ္ပဒမဏ္ဍလတော ပဋ္ဌာယ တဏ္ဍုလဝဋ္ဋကေ ဂိဟိပဋိသံယုတ္တကေ ဌပေတ္ဝာ အဝသေသာ အာပတ္တိယော အာပန္နာ၊ သဗ္ဗာဟိ တာဟိ အာပတ္တီဟိ ဝုဋ္ဌိတာ ဟောန်္ဂိ။ ( )[၁] ယေ ပန

၁-(ဒိဋ္ဌာဝိကမ္မန်္ဂိ) (သျာ၊က)

"နံ မေတံ ခမတီ"တိ အညမညံ ဒိဋ္ဌဝိကမ္မံ ကရောန္တိ၊ တေဟိ ဝါ သဒ္ဒိဿ အာပတ္တိံ အာပဇ္ဇိတ္ဝာပိ တတ္ထ အနာဂတာ၊ အာဂန္ဆာ ဝါ ဆန္ဒံ ဒတ္ဝာ ပရိဝေဏာဒိသု နိသိန္နာ၊ တေ အာပတ္တိဟိ နံ ဝုဋ္ဌဟန္တိ။ တေန ဝုတ္တံ "ဌပေတ္ဝာ ဒိဋ္ဌဝိကမ္မံ ဌပေတ္ဝာ ယေ နံ တတ္ထ ဟောန္တိ"တိ။

အဓိကရဏကထာ

၂၁၅။ **ဘိက္ခုနိံ အနုပခဇ္ဇာဘိ** ဘိက္ခုနိံ အန္တော ပဝိသိတ္ဝာ။ ဝိဝါဒါ-ဓိကရဏာဒိနံ ဝစနတ္ထော ဒုဋ္ဌဒေါသဝတ္ထုနာယံ ဝုတ္တောယေဝ။ **ဝိပန္နတာယ ဒေဝါဟာရော**တိ စိတ္တဒုက္ခတ္ထံ ဒေဝါဟာရော၊ ဖရုသဝစနန္တိ အတ္ထော၊ **ယော တတ္ထ အနုဝါဒေါ**တိ ယော တေသု အနုဝဒန္တေသု ဥပဝါဒေါ။ **အနုဝဒနာ**တိ အာကာရနိဒ္ဒေသနမေတံ၊ ဥပဝဒနာတိ အတ္ထော။ **အနုလ္လပနာ အနုဘဏနာ**တိ ဥဘယံ အနုဝဒနဝေဝစနမတ္တမေဝ။ **အနုသမ္ပဝင်္ကတာ**တိ ပုံနပ္ပုနံ ကာယ-စိတ္တဝါစာဟိ တတ္ထေဝ သမ္ပဝင်္ကတာ၊ အနုဝဒနဘာဝေါတိ အတ္ထော။ **အဒ္ဓုဿဟနတာ**တိ ကဿာ ဧဝံ နု ဥပဝဒိဿာမိ, ဥပဝဒိဿာမိယေဝါတိ ဥဿာဟံ ကတ္ဝာ အနုဝဒနာ။ **အနုမလပ္ပဒါနန္တိ** ပုရိမဝစနဿ ကာရဏံ ဒဿေတ္ဝာ ပစ္ဆိမဝစနေန ဗလပ္ပဒါနံ။

ကိစ္ဆယတာ ကရဏီယတာတိ ဇေတ္ထ ကိစ္ဆမေဝ ကိစ္ဆယံ၊ ကိစ္ဆယဿ ဘာဝေါ ကိစ္ဆယတာ။ကရဏီယဿ ဘာဝေါ ကရဏီယတာ၊ဥဘယမ္ပေတံ သံဃကမ္မဿေဝ အဓိဝစနံ။ **အပလောကနကမ္မန္တိ**အာဒိ ပန တဿေဝ ပဘေဒဝစနံ။ တတ္ထ **အပလောကနကမ္မံ** နာမ သိမဋ္ဌကသံဃံ သောဓေတ္ဝာ ဆန္နာရဟာနံ ဆန္ဒံ အာဟရိတ္ဝာ သမဂ္ဂဿ သံဃဿ အနုမတိယာ တိက္ခတ္တုံ သာဝေတ္ဝာ ကတ္တဗ္ဗကမ္မံ။ **ဉတ္တိကမ္မံ** နာမ ဝုတ္တနယေနေဝ သမဂ္ဂဿ သံဃဿ အနုမတိယာ ဧကာယ ဉတ္တိယာ ကတ္တဗ္ဗကမ္မံ။ **ဉတ္တိဒုတိယကမ္မံ** နာမ ဝုတ္တနယေနေဝ သမဂ္ဂဿ သံဃဿ အနုမတိယာ ဧကာယ ဉတ္တိယာ ဧကာယ စ အနုဿာဝနာယာတိ ဧဝံ ဉတ္တိဒုတိယာယ အနုဿာဝနာယ ကတ္တဗ္ဗကမ္မံ။ **ဉတ္တိစတုတ္ထကမ္မံ** နာမ ဝုတ္ထ-နယေနေဝ သမဂ္ဂဿ သံဃဿ အနုမတိယာ ဧကာယ ဉတ္တိယာ တိဟိ စ အနုဿာဝနာဟိတိ ဧဝံ ဉတ္တိစတုတ္ထာဟိ တိဟိ အနုဿာဝနာဟိ ကတ္တဗ္ဗကမ္မံ။

တတ္ထ အပလောကနကမ္မံ အပလောကေတ္ဝာဝ ကာတဗ္ဗံ၊ ဉတ္တိကမ္မာဒိ-ဝသေန နံ ကာတဗ္ဗံ။ ဉတ္တိကမ္မမ္ပိ ဧကံ ဉတ္တိံ ဌပေတ္ဝာဝ ကာတဗ္ဗံ၊ အပလောကန-ကမ္မာဒိဝသေန နံ ကာတဗ္ဗံ။ ဉတ္တိဒုတိယကမ္မံ ပန အပလောကေတ္ဝာ ကတ္တဗ္ဗမ္ပိ အတ္ထိ၊ အကတ္တဗ္ဗမ္ပိ အတ္ထိ။ တတ္ထ သီမာသမ္ပတ္တိ သီမာသမ္ပဟနံ ကထိနဒါနံ

ကထိနုဒ္ဒါရော ကုဋိဝတ္ထုဒေသနာ ဝိဟာရဝတ္ထုဒေသနာတိ ဇာမာနိ ဆ ကမ္မာနိ ဂရုကာနိ, အပလောကေတွာ ကာတုံ န ဝဋ္ဋန္တိ၊ ဥတ္တိဒုတိယကမ္မဝါစံ သာဝေတွာဝ ကာတဗ္ဗာနိ။ အဝသေသာ တေရသ သမ္ဘုတိယော သေနာ-သနဂ္ဂါဟကမတကစီဝရဒါနာဒိသမ္ဘုတိယော စာတိ ဓေရူပါနိ လဟုကကမ္မာနိ အပလောကေတွာပိ ကာတုံ ဝဋ္ဋန္တိ၊ ဥတ္တိကမ္မဥတ္တိစတုတ္ထကမ္မဝသေန ပန နာ ကာတဗ္ဗမေဝ။ ဥတ္တိစတုတ္ထကမ္မံ ဥတ္တိဇ္ဈ တိသော စ ကမ္မဝါစာယော သာဝေတွာဝ ကာတဗ္ဗံ၊ အပလောကနကမ္မာဒိဝသေန နာ ကာတဗ္ဗန္တိ အယမေတ္ထ သခ်ေပေါ။

ဝိတ္ထာရတော ပန ဇာမာနိ စတ္တာရိ ကမ္မာနိ "ကတိဟာကာရေဟိ ဝိပဇ္ဇန္တီ"တိ-အာဒိနာ နယေန ပရိဝါရာဝသာနေ ကမ္မဝဂ္ဂေ တေသံ ဝိနိစ္ဆယော အာဂတော-ယေဝ။ ယံ ပန တတ္ထ အနုတ္တာနံ၊ တံ ကမ္မဝဂ္ဂေယေဝ ဝဏ္ဏယိဿာမ။ ဧဝံ ဟိ သတိ န အဋ္ဌာနေ ဝဏ္ဏနာ ဘဝိဿတိ၊ အာဒိတော ပဋ္ဌာယ စ တဿ တဿ ကမ္မဿ ဝိညာတတ္တာ သုဝိညေယ္ယော ဘဝိဿတိ။

၂၁၆။ **ဝိဝါဒါဓိကရဏဿ ကိံ မူလန္တိအာဒိနိ** ပါဠိဝသေနေဝ ဝေဒိ-တဗ္ဗာနိ။

၂၂၀။ **ဝိဝါဒါဓိကရဏံ သိယာ ကုသလန္တိအာဒိသု** ယေန ဝိဝဒန္တိ၊ သော စိတ္တုပ္ပါဒေါ ဝိဝါဒေါ၊ သမထေဟိ စ အဓိကရဏီယတာယ အဓိကရဏန္တိ ဝေမာဒိနာ နယေန အတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။

၂၂၂။ **အာပတ္တာဓိကရဏံ သိယာ အကုသလံ၊ သိယာ အဗျာကတံ၊ နတ္ထိ အာပတ္တာဓိကရဏံ ကုသလန္တိ** ဣဿ သန္ဓာယဘာသိတဝသေန အတ္ထော ဝေဒိ-တဗ္ဗော။ ယသ္မိံ ဟိ ပထဝိခဏနာဒိကေ အာပတ္တာဓိကရဏေ ကုသလစိတ္တံ အင်္ဂံ ဟောတိ၊ တသ္မိံ သတိ န သက္ကာ ဝတ္တုံ "နတ္ထိ အာပတ္တာဓိကရဏံ ကုသလ"န္တိ၊ တသ္မာ နယိဒံ အင်္ဂပ္ပဟောနကစိတ္တံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ ဣဒံ ပန သန္ဓာယ ဝုတ္တံ—ယံ တာဝ အာပတ္တာဓိကရဏံ လောကဝဇ္ဇံ၊ တံ ကေန္တေ အကုသလမေဝ၊ တတ္ထ "သိယာ အကုသလ"န္တိ ဝိကပ္ပေါ နတ္ထိ။ ယံ ပန ပဏ္ဏတ္တိ-ဝဇ္ဇံ၊ တံ ယသ္မာ သဋ္ဌိစ္ဆ "ဣမံ အာပတ္တိံ ဝိတိက္ကမာမီ"တိ ဝိတိက္ကမန္တသ္သေဝ အကုသလံ ဟောတိ၊ အသဋ္ဌိစ္ဆ ပန ကိဋ္ဌိ အဇာနန္တသ္သ သဟသေယ္ယာဒိဝသေန အာပဇ္ဇတော[1] အဗျာကတံ ဟောတိ၊ တသ္မာ တတ္ထ သဋ္ဌိစ္ဆာသဋ္ဌိစ္ဆဝသေန ဣမံ

၁-အာပဇ္ဇနတော (သမ္မတ္ထ)

ဝိကပ္ပဘာဝံ သန္ဓာယ ဇာဒံ ဝုတ္တံ "အာပတ္တာဓိကရဏံ သိယာ အကုသလံ၊သိယာ အဗ္ယာကတံ၊ နတ္ထိ အာပတ္တာဓိကရဏံ ကုသလ"န္တိ။

သစေ ပန "ယံ ကုသလစိတ္တော အာပဇ္ဇတိ၊ ဇာဒံ ဝုစ္စတိ အာပတ္တာဓိကရဏံ ကုသလ"န္တိ ဝဒေယျ၊ အစိတ္တကာနံ ပန ဒ္ဝေကလောမပဒသောဓမ္မာဒိသမုဋ္ဌာနာနမ္ပိ ကုသလစိတ္တံ[1] အာပဇ္ဇေယျ၊ န စ တတ္ထ ဝိဇ္ဇမာနမ္ပိ ကုသလစိတ္တံ အာပတ္တိယာ အင်္ဂံ။ ကာယဝစီဝိညတ္တိဝသေန ပန စလိတပ္ပဝတ္တာနံ ကာယဝါစာနံ အညတရမေဝ အင်္ဂံ၊ တဿ ရူပက္ခန္ဓပရိယာပန္နတ္တာ အဗ္ယာကတန္တိ။

ယံ ဇာနန္တောတိအာဒိမ္ပိ ပန အယမတ္ထော—ယံ စိတ္တံ အာပတ္တိယာ အင်္ဂံ ဟောတိ၊ တေန ဝတ္ထုံ ဇာနန္တော "ဇာဒံ ဝိတိက္ကမာမီ"တိ ဝိတိက္ကမကာရေန သဒ္ဒိံ ဇာနန္တော သဉ္ဇာနန္တော ဝိတိက္ကမစေတနာဝသေန စေတေတ္တာ ပကပ္ပေတ္တာ ဥပက္ကမဝသေန မဒ္ဒန္တော အာဘိဝတရိတ္တာ နိရာသင်္ကစိတ္တံ ပေသေတ္တာ ယံ အာပတ္တာဓိကရဏံ ဝိတိက္ကမံ[2] အာပဇ္ဇတိ၊ တဿ ဧဝံ ဝိတိက္ကမတော ယော ဝိတိက္ကမော၊ ဇာဒံ ဝုစ္စတိ "အာပတ္တာဓိကရဏံ အကုသလ"န္တိ။

အဗ္ယာကတဝါရေပိ ယံ စိတ္တံ အာပတ္တိယာ အင်္ဂံ ဟောတိ၊ တဿ အာဘောဝေန အဇာနန္တော ဝိတိက္ကမာကာရေန စ သဒ္ဒိံ အဇာနန္တော အသဉ္ဇာနန္တော အာပတ္တိအင်္ဂဘူတာယ ဝိတိက္ကမစေတနာယ အာဘောဝေန အစေတေတ္တာ သဉ္ဇိစ္စ မဒ္ဒနဿ အာဘောဝေန အနာဘိဝတရိတ္တာ နိရာသင်္ကစိတ္တံ အပေသေတ္တာ ယံ အာပတ္တာဓိကရဏံ ဝိတိက္ကမံ အာပဇ္ဇတိ၊ တဿ ဧဝံ ဝိတိက္ကမတော ယော ဝိတိက္ကမော၊ ဇာဒံ ဝုစ္စတိ "အာပတ္တာဓိကရဏံ အဗ္ယာကတ"န္တိ။

၂၂၄။ **အယံ ဝိဝါဒါ နော အဓိကရဏန္တိအာဒိသု** သမထေဟိ အဓိကရဏီယတာယ အာဘောဝတော နောအဓိကရဏန္တိ ဝေမတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။

အဓိကရဏဝူပသမနသမထကထာ

၂၂၅။ **ယာဝတိကာ ဧ ဘိက္ခူ။ ကမ္မပ္ပတ္တာ**တိ ဗ္ဘေ စတုဝဂ္ဂကရဏေ ကမ္မေ စတ္တာရော, ပဉ္စဝဂ္ဂကရဏေ ပဉ္စ, ဒသဝဂ္ဂကရဏေ ဒသ, ဝီသတိဝဂ္ဂကရဏေ ဝီသတိ ဘိက္ခူ။ ကမ္မပ္ပတ္တာတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

၁-ကုသလတ္တံ (သီ)

၂-ဝိတိက္ကမတိ (သီ၊ သျာ)

၂၃၀။ **သုပရိဂ္ဂဟီတန္တိ** သုဋ္ဌု ပရိဂ္ဂဟိတံ ကတ္ဝာ သမ္ပဒိန္နံ တမ္ဗံ။ သမ္ပဒိန္နံ တ္ဝာ စ ပန "အဇ္ဇ ဘဏ္ဍာကံ ဓောဝါမ၊ အဇ္ဇ ပတ္တံ ပစာမ၊ ဣဇ္ဇေကော ပလိဗောဓော အတ္ထီ"တိ မာနနိဂ္ဂဟတ္ထာယ ကတိပါဟံ အတိက္ကာမေတမ္ဗံ။

၂၃၁။ **အနတ္ထာနိ စေဝ ဘဿာနိ ဇာယန္တီ**တိ အဟရိမာဏာနိ ဇုတော စိတော စ ဝစနာနိ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ။ ဘာသာနိတိပိ ပါဠ္ဍော၊ အယမေဝတ္ထော။ **ဥဒ္ဒာဟိကာယ သမ္မန္နိတမ္ဗော**တိ အပလောကေတ္ဝာ ဝါ သမ္မန္နိတမ္ဗော ပရတော ဝုတ္တာယ ဥတ္တိဒုတိယာယ ဝါ ကမ္မဝါစာယ။ ဧဝံ သမ္မတေဟိ ပန ဘိက္ခူဟိ ဝိသုံ ဝါ နိသီဒိတ္ဝာ, တဿာယေဝ ဝါ ပရိသာယ "အညေဟိ အသမ္မတေဟိ န ကိဉ္စိ ကထေတမ္ဗ"န္တိ သာပေတ္ဝာ တံ အဓိကရဏံ ဝိနိစ္ဆိဟမ္ဗံ။

၂၃၃။ **တတြာဿာ**တိ တဿံ ပရိသတိ ဘဝေယျ။ **နေဝ သုတ္တံ အာဂတန္တိ** န မာတိကာ အာဂတာ။ **နော သုတ္တဝိဘင်္ဂေါ**တိ ဝိနယောပိ န ပဂုဏော။ **ဗျဉ္ဇနဆာယာယ အတ္ထံ ပဋိမာဟတီ**တိ ဗျဉ္ဇနမတ္တမေဝ ဂဟေတ္ဝာ အတ္ထံ ပဋိ-သဲ့ဓေတိ။ ဇာတရူပရဇတခေတ္တဝတ္ထုပဋိဂ္ဂဟဏာဒီသု ဝိနယဓရေဟိ ဘိက္ခူဟိ အာပတ္တိယာ ကာရိယမာနေ ဒိသ္ဝာ "ကိံ ဣမေ အာပတ္တိယာ ကာရေထ၊ နနု ဇာတရူပရဇတပဋိဂ္ဂဟဏာ ပဋိဝိရတော ဟောတီတိ ဧဝံ သုတ္တေ ပဋိဝိရတိ-မတ္တမေဝ ဝုတ္တံ၊ နတ္ထိ ဇေ္ဈ အာပတ္တီ"တိ ဝဒတိ။ အပရော ဓမ္မကထိကော သုတ္တသာ အာဂတတ္တာ သြလမ္ဗေတ္ဝာ နိဝါသေန္တာနံ အာပတ္တိယာ အာရောပိယမာနာယ "ကိံ ဣမေသံ အာပတ္တိံ ရောပေထ၊ နနု ပရိမဏ္ဍလံ နိဝါသေဿာမိတိ သိက္ခာ ကရဏီယာတိ ဧဝံ သိက္ခာကရဏမတ္တမေဝေတ္ထ ဝုတ္တံ၊ နတ္ထိ ဇေ္ဈ အာပတ္တီ"တိ ဝဒတိ။

၂၃၄။ **ယထာ ဗဟုတရာ ဘိက္ခူ**တိ ဇေ္ဈ ဧကေနပိ အဓိကာ ဗဟုတရာဝ၊ ကော ပန ဝါဒေါ ဒ္ဝိဟိ တိဟိတိ။

တိဝိဓသလာကဂ္ဂါဟကထာ

၂၃၅။ **သညတ္တိယာ**တိ သညာပနတ္ထာယ။ **ဂုဠ္ဠကန္တိ**အာဒီသု အလဋ္ဌ-ဿန္နာယ ပရိသာယ ဂုဠ္ဠကော သလာကဂ္ဂါဟော ကာတဗ္ဗော၊ လဋ္ဌဿန္နာယ ပရိသာယ ဝိဝဋ္ဋကော၊ ဗာလုဿန္နာယ သကဏ္ဍဇပ္ပကော။ **ဝဏ္ဏာ-ဝဏ္ဏာယော ကတ္ဝာ**တိ ဓမ္မဝါဒိနဥ္စ အဓမ္မဝါဒိနဥ္စ သလာကာယော နိမိတ္တသညံ အာရောပေတ္ဝာ အညမညံ ဝိသဘာဂါ ကာတဗ္ဗာ၊ တတော တာ သမ္ဗာဝိ

စိဝရဘောဂေ ကတွာ ဝုတ္တနယေန ဂါဓေတဗ္ဗာ။ **ဒုဂ္ဂဟောတိ ပန္ဓုကြိုတမ္ဗန်** "ဒုဂ္ဂဟိတာ သလာကာယော"တိ ဝတွာ ပုန ဂဟေတွာ ယာဝတတိယံ ဂါဟေတမ္ဗာ။ **သုဂ္ဂဟောတိ သာဓေတမ္ဗန်** ကေသ္မိမ္ပိ ဓမ္မဝါဒိမ္ပိ အတိရေကဇာတေ "သုဂ္ဂဟိတာ သလာကာယော"တိ သာဓေတဗ္ဗံ။ ယထာ စ တေ ဓမ္မဝါဒိနော ဝဒန်၊ တထာ တံ အဓိကရဏံ ဝူပသမေတမ္ဗန်။ အထ ယာဝတတိယမ္ပိ အဓမ္မဝါဒိနောဝ ဗဟုတရာ ဟောန်၊ "အဇ္ဇ အကာလော၊ သွေ ဇာနိဿာမာ"တိ ဝုဋ္ဌဟိတွာ အလဇ္ဇိနံ ပက္ခဘေဒတ္ထာယ ဓမ္မဝါဒိပက္ခံ ပရိယေသိတွာ ပုနဒိဝသေ သလာကဂ္ဂါဟော ကာတဗ္ဗော၊ အယံ ဂဠဋ္ဌကော သလာကဂ္ဂါဟော။

သကဏ္ဍဇပုကေ ပန **ဂဟိတေ ဝတ္တဗ္ဗော**တိ ဣဒ္ဓေ သစေ သံဃဿေရော အဓမ္မဝါဒိသလာကံ ဂဏှာတိ၊ သော ဧဝံ အဝဗောဓေတဗ္ဗော "ဘန္တေ တုမှေ မဟလ္လကာ ဝယောအနုပ္ပတ္တာ၊ တုမှာကံ ဧတံ နယုတ္တံ၊ အယံ ပန ဓမ္မဝါဒိသလာကာ"တိ အဿ ဧကတရာ သလာကာ ဒဿေတဗ္ဗာ။ သစေ သော တံ ဂဏှာတိ၊ ဒါတဗ္ဗာ။ အထ နေဝ အဝဗုဇ္ဈတိ၊ တတော "မာ ကဿစိ အာရောစေဟီ"တိ ဝတ္တဗ္ဗော။ သေသံ ဝုတ္တနယမေဝ။ ဝိဝဒ္ဓကော[1] ဝိဝဒ္ဓဿေဝ။

တသပါဝိယသိကာဝိနယကထာ

၂၃၈။ **ပါရာဇိကသာမန္တံ ဝါ**တိ ဣဒ္ဓေ မေထုနဓမ္မေ ပါရာဇိကသာမန္တံ နာမ ဒုက္ကဋံ ဟောတိ၊ အဒိန္နာဒါနာဒိသု ထုလ္လစ္စယံ။ **နိဗ္ဗေဋ္ဌေန္တော**တ္တော် နှ သရာမိတိ ဝစနေန နိဗ္ဗေဋ္ဌယမာနံ။ **အတိဝေဋ္ဌေတီ**တိ ဣဃ်ာယသ္မာတိအာဒိဝစနေဟိ အတိဝေဋ္ဌယတိ။ **သရာမိ ခေါ အဟံ အာဝုသော**တိ ပါရာဇိကပဋိဇ္ဈာဒနတ္ထာယ ဧဝံ ပဋိဇာနာတိ။ ပုန တေန အတိဝေဋ္ဌယမာနော "သရာမိ ခေါ"တိ ပဋိညံ ဒတွာ "ဣဒါနိ မံ နာသေဿန္တီ"တိ ဘယေန **ဒဝါယ မေ**တိအာဒိမာဟ။ တေသ တသပါဝိယသိကာကမ္မံ ကာတဗ္ဗံ။ သစေ သီလဝါ ဘဝိဿတိ၊ ဝတ္တံ ပရိပူရေတွာ ပဋိပဇ္ဇိဿတိ၊ နော စေ၊ တထာ နာသိတကောဝ ဘဝိဿတိ။ သေသံ သဗ္ဗတ္ထ ဥတ္တာနတ္ထမေဝါတိ။

သမထက္ခန္ဓကဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁-ဝိဝဒ္ဓကေ (သျာ၊ က)

၅-ခုဒ္ဒကဝတ္ထုက္ခန္ဓက

ခုဒ္ဒကဝတ္ထုကထာ

၂၄၃။ ခုဒ္ဒကဝတ္ထုက္ခန္ဓကေ **မလ္လမုဋ္ဌိကာ**တိ မုဋ္ဌိကမလ္လာ။ **ဂါမမုဒ္ဒဝါတိ**[1] ဆဝိရာဂမင်္ဂနာနာနုယုတ္တာ နာဂရိကမနုဿာ။ ဂါမမောဒ္ဒဝါတိပိ[2] ပါဌော၊ သော်ဝတ္ထော။ **ထဇ္ဇော**တိ နာနာတိတ္ထေ နိခဏိတ္တာ ဌပိတတ္ထမ္ဘော။

ကုဇ္ဇေတိ ဇုဋ္ဌကာသိလာဒါရုကုဋ္ဋာနံ အညတရသ္မိံ။ **အဇ္ဇာနေ နာယန္တီ**တိ တေ အဋ္ဋာနံ[3] နာမ ရုက္ခံ ဖလကံ[4] ဝိယ တစ္ဆေတ္ဝာ အဋ္ဌပဒါကာရေန ရာဇိယော ဆိန္ဒိတ္ဝာ နာနာတိတ္ထေ နိခဏန္တိ၊ တတ္ထ စုဏ္ဏာနိ အာကိရိတ္ဝာ မနုဿာ ကာယံ ဃံသန္တိ။ **ဂန္ဓဟတ္ထကေနာ**တိ နာနာတိတ္ထေ ဌပိတေန ဒါရုမယဟတ္ထေန၊ တေန ကိရ စုဏ္ဏာနံ ဂဟေတ္ဝာ မနုဿာ သရီရံ ဃံသန္တိ။ **ကုရုဝိန္ဒကသုတ္တိယာ**တိ ကုရုဝိန္ဒကပါသာဏစုဏ္ဏာနိ လာခါယ ဗန္ဓိတ္ဝာ ကတဂုဋ္ဌကကလာပကော ဝုစ္စတိ၊ တံ ဥဘောသု အန္တေသု ဂဟေတ္ဝာ သရီရံ ဃံသန္တိ။ **ဝိဂ္ဂယှ ပရိကမ္မံ ကာရာပေန္တီ**တိ အညမညံ သရီရေန သရီရံ ဃံသန္တိ။ **မလ္လကံ** နာမ မကရဒန္တကေ ဆိန္ဒိတ္ဝာ မလ္လကမူလသဏ္ဌာနေန ကတံ မလ္လကန္တိ ဝုစ္စတိ။ ဇုဒံ ဂိလာနဿာပိ န ဝဋ္ဋတိ။

၂၄၄။ **အကတမလ္လကံ** နာမ ဒန္တေ အစ္ဆိန္ဒိတ္ဝာ ကတံ၊ ဇုဒံ အဂိလာနဿေဝ န ဝဋ္ဋတိ၊ ဇုဋ္ဌကာခဏ္ဍံ ပန ကပါလခဏ္ဍံ ဝါ ဝဋ္ဋတိ။ **ဥက္ကာသိက**န္တိ ဝတ္ထဝဋ္ဋိံ။ တသ္မာ နာယန္တေန ယဿ ကဿစိ နာနသာဋကဝဋ္ဋိယာ ပိဋ္ဌိံ ဃံသိတုံ ဝဋ္ဋတိ။ **ပုထုပါဏိက**န္တိ ဟတ္ထပရိကမ္မံ ဝုစ္စတိ။ တသ္မာ သဗ္ဗေသံ ဟတ္ထေန ပိဋ္ဌိပရိကမ္မံ ကာတုံ ဝဋ္ဋတိ။

၂၄၅။ **ဝလ္လိကာ**တိ ကဏ္ဏတော နိက္ခန္တမုတ္တောလမ္ဗကာဒိနံ ဧတံ အဓိဝစနံ။ န ကေဝလဉ္စ ဝလ္လိကာ ဧဝ၊ ယံကိဉ္စိ ကဏ္ဏပိဋ္ဌိနံ အန္တမသော တာလပဏ္ဏမ္ပိ န ဝဋ္ဋတိ။ **ပါမင်္ဂ**န္တိ ယံကိဉ္စိ ပလမ္ဗကသုတ္တံ။ **ကဏ္ဏသုတ္တက**န္တိ ယံကိဉ္စိ ဂိဟိပရိဘောဂဝတ္ထံ။ **ကဋိသုတ္တက**န္တိ ယံကိဉ္စိ ကဋိပိဋ္ဌိနံ အန္တမသော သုတ္တတန္တမတ္တမ္ပိ။ **ဆြဝဋိက**န္တိ ဝလယံ။ **ကာယူရာဒိနိ**[5] ပါကဋာနေဝ။ (အက္ခကာနံ ဟေဋ္ဌာ ဗာဟာဘရဏံ)[6] ယံကိဉ္စိ အာဘရဏံ န ဝဋ္ဋတိ။

၁-ဂါမုပဒ္ဒဝါတိ (သီ)၊ ဂါမပ္ပဒဝါတိ (သျာ)

၂-ဂါမပေါဒ္ဒဝါတိပိ (သီ)၊ ဂါမပေါသကာတိပိ (သျာ)　　၃-အဇ္ဇာနံ (သီ၊ သျာ)

၄-ရုက္ခဖလကံ (က)　　၅-ကေယူရာဒိနိ (သျာ)　　၆-(　) သီ-သျာပေါတ္ထကေသု နတ္ထိ။

၂၄၆။ **ခုမာသိကံ ဝါ ခုဝဂ်ံလံ ဝါ**တိ ဣတ္ထေ သစေ ကေသာ အန္တေ၁-ဒွေမာသေ ဒွဂ်ံလံ ပါပုဏန္တိ၊ အန္တောဒွေမာသေဝ ဆိန္နိတဗ္ဗာ။ ဒွဂ်ံလေဟိ၂ အတိက္ကာမေတုံ န ဝဋ္ဋတိ။ သစေပိ န ဒိဿာ၊ ဒွေမာသတော ကေဒိဝသမ္ပိ အတိက္ကာမေတုံ န ဝဋ္ဋတိယေဝ။ ဧဝမယံ ဥဘယေနပိ ဥက္ကဋ္ဌပရိစ္ဆေဒေါ ဝုတ္တော၊ တတော ဩရံ ပန နဝဋ္ဋနဘာဝေါ နာမ နတ္ထိ။

ကောဋ္ဌေန ဩသဉ္ဇေတ္ဗီတိ ကောဋ္ဌေန ဩလိခိတ္တာ သန္နိသီဒါပေန္တီ။ **ဖဏဓကနာ**တိ ဒန္တမယာဒိသု ယေန ကေနစိ။ **ဟတ္ထဖဏကနာ**တိ ဟတ္ထေနေဝ ဖဏာကိစ္စံ ကရောန္တာ အဂ်ံလိဟိ ဩသဇ္ဇေန္တိ။ **သိတ္ထတေလကနာ**တိ မဓုသိတ္ထကနိယျာသာဒိသု ယေန ကေနစိ စိက္ကလေန ၂။ **ဥဒကတေလကနာ**တိ ဥဒကမိဿကေန တေလေန။ မဇ္ဈန္တိကာယ သမ္ဗတ္ထ ဒုက္ကဋံ၊ ဥဒ္ဓလောမေန ပန အနုလောမနိပါတနတ္ထံ ဟတ္ထံ တေမေတ္တာ သိသံ ပုဉ္ဆိတဗ္ဗံ၊ ဥက္ခာဘိ-တတ္တာရဇသိရာနမ္ပိ အလ္လဟတ္ထေန၃ ပုဉ္ဆိတုံ ဝဋ္ဋတိ။

၂၄၇။ **နဘိက္ခဝေ အာဒါသေဝါ ဥဒကပတ္တေ ဝါ**တိ ဣတ္ထေ ကံသပတ္တာဒိနိပိ ယေသု မုခနိမိတ္တံ ပညာယတိ၊ သမ္ဘာနိ အာဒါသသဒိသမေဝ ဂစ္ဆန္တိ။ **ကဠိ-ယာဒိနိပိ** စ ဥဒကပတ္တာသဒိသမေဝ၊ တသ္မာ ယတ္ထ ကတ္ထစိ ဩလောကေန္တသ္သ ဒုက္ကဋံ။ **အာမဏ္ဍပန္ထယာ**တိ "သဉ္ဆိ၄ နု ခေါ မေ ဝဏ္ဏော၊ ဥဒါဟု နတၳေါ"တိ ဇာနနတ္ထံ, "ဇိဏ္ဏော နု ခေါမှိ နော"တိ ဧဝံ အာယုသဒ္ဓိံ သြလောကနတ္ထမ္ပိ ဝဋ္ဋတိတိ ဝုတ္တံ။

မုခံ အာလိမ္ပန္တီတိ ဝိပ္ပသန္နဆဝိရာဂကရေဟိ မုခါလေပနေဟိ အာလိမ္ပန္တိ။ **ဥပ္ပဒ္ဒေန္တီ**တိ နာနာဥမ္မဒ္ဒနေဟိ ဥမ္မဒ္ဒေန္တိ။ **စုဏ္ဏေန္တီ**တိ မုခစုဏ္ဏကေန မက္ခေန္တိ။ **မနောသိလိကာယ မုခံ လဉ္ဆေန္တီ**တိ မနောသိလာယ တိလကာဒိနိ လဉ္ဆနာနိ ကရောန္တိ၊ တာနိ ဟရိတာလာဒိဟိပိ နဝဋ္ဋန္တိယေဝ။ **အဂ်ရာဂါဒယော** ပါကဋာယေဝ။ သမ္ဗတ္ထ ဒုက္ကဋံ။

၂၄၈။ **နဘိက္ခဝေ နခ္ခံ ဝါ**တိအာဒိသု ယံကိဉ္စိ နခ္ခံ အန္တမသော မောရ-နခ္ခမ္ပိ ဒဿနာယ ဂစ္ဆန္တသ္သ ဒုက္ကဋံ။ သယမ္ပိ နခ္ခန္တသ္သ ဝါ နခ္ခာပေန္တသ္သ ဝါ ဒုက္ကဋမေဝ။ **ဂီတမ္ပိ** ယံကိဉ္စိ နဋ္ဌဂီတံ ဝါ သာဓုဂီတံ ဝါ, အန္တမသော ဒန္တ-ဂီတမ္ပိ ယံ ဂါယိဿာမာတိ ပုဗ္ဗဘာဂေ သြက္ကဇန္တာ ကရောန္တိ၊ တေမ္ပိ န ဝဋ္ဋတိ။ သယံ ဂါယန္တသ္သာပိ ဂါယာပေန္တသ္သာပိ ဒုက္ကဋမေဝ။ **ဝါဒိတမ္ပိ**

၁-ဒွဂ်ံလံ (သျာ)
၂-အဒ္ဒဟတ္ထေန (သီ၊က)
၃-စိက္ကဏေန (သီ)
၄-သဉ္ဆိ (သီ)

ယံကိုဠ္ဠိ နဝဋ္ဋတိ။ ယံ ပန နိဒ္ဒါဘန္တော ဝါ သာသကော် ဝါ ဋ္ဌတော အစ္ဆရိကံ ဝါ[1] ဖောဋ္ဋေတိ ၂၊ ပါဏိံ ဝါ ပဟရတိ၊ တတ္ထ အနာပတ္တိ။ သမ္ဗံ အန္တရာရာမေ ဋ္ဌတသ ပဿတော အနာပတ္တိ။ ပဿိဿာမိတိ ဝိဟာရတော ဝိဟာရံ ဂစ္ဆန္တသ အာပတ္တိယေဝ။ အာသနသာလာယ နိသိန္နော ပဿတိ၊ အနာပတ္တိ။ ပဿိဿာမိတိ ဥဋ္ဌဟိတွာ ဂစ္ဆတော အာပတ္တိ။ ဝိထိယံ ဌတွာ ဂိဝံ ပရိ-ဝတ္တေတွာ ပဿတောပိ အာပတ္တိယေဝ။

၂၄၉။ **သရကုတ္တိန်** သရကိရိယံ။ **ဘင်္ဂါ ဟောတိ**တိ အလဒ္ဓံ ဥပ္ပါဒေတုံ န သက္ကောတိ လဒ္ဓံ သမာပဇ္ဇိတုံ။ **ပစ္ဆိမာ ဇနတာ**တိ အမှာကံ အာစရိယာပိ ဥပဇ္ဈာယာပိ ဧဝံ ဂါယိ်သူတိ ပစ္ဆိမော ဇနော ဒိဋ္ဌာနုဂတိ် အာပဇ္ဇတိ၊ တထေဝ ဂါယတိ။ **နု ဘိက္ခဝေ အာယတကေနာ**တိ ဇေဋ္ဌ အာယတကော နာမ တံ တံ ဝတ္ထုံ ဘိန္ဒိတွာ အက္ခရာနိ ဝိနာသေတွာ ပဝတ္တော။ ဓမ္မေ ပန သုတ္တန္တံ ဝတ္ထုံ နာမ အတ္ထိ၊ ဇာတကံ ဝတ္ထုံ နာမ အတ္ထိ၊ ဂါထာဝတ္ထုံ နာမ အတ္ထိ၊ တံ ဝိနာသေတွာ အတိဒီဃံ ကာတုံ နဝဋ္ဋတိ။ စတုရဿေန ဝတ္ထေန ပရိမဏ္ဍလာနိ ပဒဗျဉ္ဇနာနိ ဒသေတဗ္ဗာနိ။ **သရဘညန်**ဿ သရေန ဘဏနံ။ သရဘညော **ကိရ** တရင်ဝတ္တု[2], ဓောတကံ ဝတ္ထု, ဂလိတဝတ္ထာဒိနိ ဒွတ္တိ်သ ဝတ္ထာနိ အတ္ထိ၊ **တေသု** ယံ ဣစ္ဆတိ၊ တံ ကာတုံ လဘတိ။ သဗ္ဗေသံ ပဒဗျဉ္ဇနံ အဝိနာသေတွာ ဝိကာရံ အကတွာ သမဏသာရုပ္ပေန စတုရဿေန နယေန ပဝတ္တေနံယေဝ လက္ခဏံ။

ဗာဟိရလောမိ ဥဏ္ဏိန်ဿ ဥဏ္ဏလောမာနိ ဗဟိ ကတွာ ဥဏ္ဏပါဝါရံ ပါရုပန်ဿ၊ တထာ ဓာရေန်ဿ ဒုက္ကဋံ။ လောမာနိ အန္တော ကတွာ ပါရုပိတုံ ဝဋ္ဋတိ။ **သမဏကပွကထာ** ဘူတဂါမသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာယံ ဝုတ္တာ။

၂၅၁။ **နု ဘိက္ခဝေ အတ္တနော အင်္ဂဇာတ**န်ဿ အင်္ဂဇာတံ ဆိန္ဒန်ဿေဝ ထုလ္လစ္စယံ။ အညံ ပန ကဏ္ဏနာသာအင်္ဂုလိအာဒိ် ယံကိုဠ္ဠိ ဆိန္ဒန်ဿ တာဒိသံ ဝါ ဒုက္ခံ ဥပ္ပါဒေန်ဿ ဒုက္ကဋံ။ အဟိကီဋဒဋ္ဌာဒိသု ပန အဥ္ဇ-အာဗာဓပစ္စယာ ဝါ လောဟိတံ ဝါ မောစေန်ဿ ဆိန္ဒန်ဿ ဝါ အနာပတ္တိ။

၂၅၂။ **စန္ဒနဂဏ္ဌိ ဥပ္ပန္နာ ဟောတိ**တိ စန္ဒနဃဋိကာ ဥပ္ပန္နာ ဟောတိ။ သော ကိရ ဥဒ္ဓုမ္ဗ အဓေ၊ စ ဇာလာနိ ပရိက္ခိပါပေတွာ ဂဏ်ါယ နဒိယာ ကီဠတိ၊ တသ နဒိသောတေန ဝုယ္ဘမာနာ စန္ဒနဂဏ္ဌိ အာဂန္ဆာ ဇာလေ လဂ္ဂါ၊ တမသ ပုရိသာ အာဟရိတွာ အဒံသု၊ ဧဝံ သာ ဥပ္ပန္နာ ဟောတိ။ **ဒုဒ္ဒိပါဋိဟာရိယ**န်ဿ

၁-အစ္ဆရံ ဝါ (သီ၊ သျာ) ၂-ပေါဒ္ဒေတိ (သီ) ၃-တရင်ဘေဒဝတ္ထု (သီ)

ဇ္ဈေ ဝိကုပ္ပနိဒ္ဓိပါဋိဟာရိယံ ပဋိက္ခိတ္တံ၊ အဓိဋ္ဌာနိဒ္ဓိ ပန အပ္ပဋိက္ခိတ္တာတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

နာ ဘိက္ခဝေ သောဝဏ္ဏမယော ပတ္တောဘိအာဒိသု သစေပိ ဂိဟီ ဘတ္တဂ္ဂေ သုဝဏ္ဏတဋ္ဋကာဒိသု ဗျဥ္ဇနံ ကတ္ဝာ ဥပနာမေန္တိ၊ အာမသိတုမ္ပိ န ဝဋ္ဋတိ။ ဖလိကမယကာစမယကံသမယာနိ ပန တဋ္ဋကာဒိနိ ဘာဇနာနိ ပုဂ္ဂလိကပရိဘောဂေနေဝ န ဝဋ္ဋန္တိ၊ သံဃိကပရိဘောဂေန ဝါ ဂိဟိဝိကဋ္ဌာနိ ဝါ ဝဋ္ဋန္တိ။ တမ္မလောဟမယောပိ ပတ္တောဝ န ဝဋ္ဋတိ၊ ထာလကံ ပန ဝဋ္ဋတိတိ ဇုဒံ သဗ္ဗံ ကုရုန္ဒိယံ ဝုတ္တံ။ **မဏိမယော**တိ ဇ္ဈေ ပန ဇုန္ဒနိလာဒိမဏိမယော ဝုတ္တော။ **ကံသမယော**တိ ဇ္ဈေ ဝဋ္ဋလောဟမယောပိ သင်္ဂဟိတော။

၂၅၃။ **လိခိတုန္တိ** တနုကရဏတ္ထာယေတံ ဝုတ္တံ။ **မကတိမဏ္ဍလန္တိ** မကရဒန္တဏ္ဍိန္နကမဏ္ဍလမေဝ။

၂၅၄။ **အာဝဋ္ဋိတ္ဝာ**တိ အညမညံ ပဟရိတ္ဝာ။ **ပတ္တာဓာရကန္တိ** ဇ္ဈေ ဒန္တဝလ္လိဝေတ္တာဒိဟိ ကတေ ဘူမိအာဓာရကေ တယော, ဒါရုအာဓာရကေ ဒ္ဝေ ပတ္တေ ဥပရုပရိ ဌပေတုံ ဝဋ္ဋတိတိ ကုရုန္ဒိယံ ဝုတ္တံ။ မဟာအဋ္ဌကထာယံ ပန ဝုတ္တံ "ဘူမိအာဓာရကေ တိဏ္ဏံ ပတ္တာနံ အနောကာသော၊ ဒ္ဝေ ဌပေတုံ ဝဋ္ဋတိ။ ဒါရုအာဓာရကဒဏ္ဍာဓာရကေသုပိ သုသဇ္ဈိတေသု သော ဝ နယော။ ဘမကောဋိသဒိသော ပန ဒါရုအာဓာရကော တိဟိ ဒဏ္ဍကေဟိ ဗဒ္ဓေါ, ဒဏ္ဍကာဓာရော စ ကေသုပိ ပတ္တသ အနောကာသော၊ တတ္ထ ဌပေတ္ဝာပိ ဟတ္ထေန ဂဟေတ္ဝာ ဝေ နိသီဒိတဗ္ဗံ။ ဘူမိယံ ပန နိက္ကုဇ္ဈိတ္ဝာ ကေမေဝ ဌပေတဗ္ဗ" န္တိ။

မိစ္ဆာတိ အာလိန္ဒကမိဿိကာဒိနံ[1] အန္တေ။ သစေ ပန ပရိဝတ္တေတ္ဝာ တတ္ထေဝ ပတိဋ္ဌာတိ၊ ဝေရုပါယ ဝိတ္ထိဏ္ဏာယ မိဿိယာ ဌပေတုံ ဝဋ္ဋတိ။ **ပရိဘဏ္ဍန္တေ**တိ ဗာဟိရပဿေ ကတာယ တနုကမိဿိကာယ အန္တေ။ မိဿိယံ ဝုတ္တနယေနေဝေတ္ထာပိ ဝိနိစ္ဆယော ဝေဒိတဗ္ဗော။

စောဠကန္တိ ယံ ပတ္ထရိတ္ဝာ ပတ္တော ဌပိယတိ၊ တသ္မိံ ပန အသတိ ကဋ္ဌသာရကေ ဝါ တဋ္ဋိကာယ ဝါ မတ္တိကာပရိဘဏ္ဍကတာယ ဘူမိယာ ဝါ ယတ္ထ န ဒုဿတိ၊ တထာရုပါယ ဝါလိကာယ ဝါ ဌပေတုံ ဝဋ္ဋတိ။ ပံသုရဇာဒိသု ပန ခရဘူမိယံ ဝါ ဌပေန္တသ ဒုက္ကဋံ။ **ပတ္တမာဠကံ** ဇုဠုကာဟိ ဝါ ဒါရုဟိ ဝါ ကာတုံ

၁-အာလိန္ဒကမိဿကာဒိနံ (သီ၊ သျာ)

ဝဋ္ဋတိ။ **ပတ္တကဏ္ဍောလိကာ**တိ[1] မဟာမုခကုဏ္ဍသဏ္ဌာနာ ဘဏ္ဍကုက္ခလိကာ ဝုစ္စတိ။ **ယော လဂ္ဂေယျာ**တိ ယတ္ထ ကတ္ထစိ လဂ္ဂေန္တသ္သ ဒုက္ကဋမေဝ။ စိဝရံသေဝိ ဗန္ဓိတ္ဘာ ဌပေတုံ န ဝဋ္ဋတိ။ ဘဏ္ဍကဋ္ဌပနတ္ထမေဝ ဝါ ကတံ ဟောတု နိသီဒနသယနတ္ထံ ဝါ၊ ယတ္ထ ကတ္ထစိ မဉ္စေ ဝါ ပီဌေ ဝါ ဌပေန္တသ္သ ဒုက္ကဋံ၊ အညေန ပန ဘဏ္ဍကေန သဒ္ဓိံ ဗန္ဓိတ္ဘာ ဌပေတုံ ဝဋ္ဋတိ။ အဋ္ဌနိယံ ဗန္ဓိတ္ဘာ သြလမ္ဗေတုံ ဝါ ဝဋ္ဋတိ၊ ဗန္ဓိတ္ဘာပိ ဥပရိ ဌပေတုံ န ဝဋ္ဋတိယေဝ။ သစေ ပန မဉ္စော ဝါ[2] ပီဌံ ဝါ ဥက္ခိပိတ္ဘာ စိဝရံသာဒိသု အဋ္ဌကဆန္နေန ဌပိတံ ဟောတိ၊ တတ္ထ ဌပေတုံ ဝဋ္ဋတိ။ အံသဝဋ္ဓနကေန အံသကူဋေ လဂ္ဂေတ္ဘာ အကေ် ဌပေတုံ ဝဋ္ဋတိ။ ဆတ္တေ ဘတ္တပူရောပိ အံသကူဋေ လဂ္ဂိတပတ္တောပိ ဌပေတုံ န ဝဋ္ဋတိ၊ ဘဏ္ဍကေန ပန သဒ္ဓိံ ဗန္ဓိတ္ဘာ ဝါ အဋ္ဌကံ ကတ္ဘာ ဝါ ဌပိတေ ယော. ကောစိ ဌပေတုံ ဝဋ္ဋတိ။

၂၅၅။ **ပတ္တဟတ္ထေနာ**တိ ဇတ္ထေ န ကေဝလံ ယဿ ပတ္တော ဟတ္ထေ၊ သော ဧဝ ပတ္တဟတ္ထော၊ နာ ကေဝလဉ္စ ကဝါဋမေဝ ပဏာမေတုံ နာ လဘတိ၊ အပိစ ခေါ ပန ဟတ္ထေ ဝါ ပိဋ္ဌိပါဒေ ဝါ ယတ္ထ ကတ္ထစိ သရီရာဝယဝေ ပတ္တသ္သိံ သတိ ဟတ္ထေန ဝါ ပါဒေန ဝါ သီသေန ဝါ ယေန. ကေနစိ သရီရာဝယဝေန ကဝါဋံ ဝါ ပဏာမေတုံ ဃဋိကံ ဝါ ဥက္ခိပိတုံ သက္ကောတိ သော ဧဝ ကိုက္ခိကာယ အဝါပုရိတုံ နာ လဘတိ။ အံသကူဋေ ပန ပတ္တံ လဂ္ဂေတ္ဘာ ယထာသုခံ အဝါပုရိတုံ လဘတိ။

တုမ္ဗကဋ္ဌာဟန္တိ လာဗုကဋ္ဌာဟံ ဝုစ္စတိ၊ တံ ပရိဟရိတုံ နာ ဝဋ္ဋတိ။ လဘိတ္ဘာ ပန တာဝကာလိကံ ပရိဘုဉ္ဇိတုံ ဝဋ္ဋတိ။ ဃဋိကဋ္ဌာဟေပိ ဧသေဝ နယော။ **ဃဋိကဋ္ဌာဟ**န္တိ ဃဋိကပါလံ။ **အဘုံ မေ**တိ ဥတြာသဝစနမေတံ။ **သမ္ဗံသုကူလိကေနာ**တိ ဇတ္ထ စိဝရဉ္ဇ မဉ္ဇပိဋ္ဌဉ္ဇ ပံသုကူလံ ဝဋ္ဋတိ၊ အဇ္ဈောဟရဏီယံ ပန ဒိန္နကမေဝ ဂဟေတဗ္ဗံ။

စလကာနိတိ စမ္ဗေတ္ဘာ[3] အပရိဒ္ဓါမိသာနိ။ **အင်္ဂါကာနိ**တိ မဏ္ဍမံသအင်္ဂိကာနိ။ **ဥဒ္ဓိဋ္ဌောဒကန္တိ** မုခရိက္ခာလနောဒကံ။ တေသု ယံကိဉ္စိ ပတ္တေန နိဟရန္တသ္သ ဒုက္ကဋံ။ ပတ္တံ ပဋိဂ္ဂဟံ ကတ္ဘာ ဟတ္ထံ ဓောရိတုမ္ပိ န လဗ္ဘတိ။ ဟတ္ထဓောတပါဒဓောတဥဒကမ္ပိ ပတ္တေ အာကိရိတ္ဘာ နိဟရိတုံ နာ ဝဋ္ဋတိ။ အနုဏ္ဍိဋ္ဌံ သုဒ္ဓပတ္တံ ဥဏ္ဍိဋ္ဌဟတ္ထေန ဂဏှိတုံ နာ ဝဋ္ဋတိ၊ ဝါမဟတ္ထေန ပနေတ္ထ ဥဒကံ အာသိဉ္စိတ္ဘာ ဧကံ

၁-ပတ္တကဏ္ဍောလိကာတိ (သီ) ၂-မဉ္စံ ဝါ (က)

၃-ဆဋ္ဌေတ္ဘာ ဝမေတ္ဘာ (သျာ)၊ စုမ္ဗေတ္ဘာ (က)

ဥဒကဂဏ္ဍုသံ ဂဟေတွာ ဥစ္ဆိဋ္ဌဟတ္ထေန ဂဏ္ဍိတုံ ဝဋ္ဋတိ။ ဇေဋ္ဌော ဝတာပိ ဟိ သော ဥစ္ဆိဋ္ဌပတ္တော ဟောတိ၊ ဟတ္ထံ ပန ဗဟိ ဥဒကေန ဓိက္ခာလေတွာ ဂဟေတုံ ဝဋ္ဋတိ။ မဏ္ဍမံသဖလာဖလာဒိနိ ခါဒန္တော ယံ တတ္ထ အင်္ဂိံ ဝါ စလကံ ဝါ ဆဒ္ဒေတုကာမော ဟောတိ၊ တံ ပတ္တေ ဒွပေတုံ န လဘတိ။ ယံ ပန ပဋိခါဒိတုကာမော ဟော့တိ၊ တံ ပတ္တေ ဒွပေတုံ လဘတိ။ အင်္ဂိကကဏ္ဍကာဒိနိ တတ္ထေဝ ကတွာ ဟတ္ထေန လုဋ္ဌိတွာ ခါဒိတုံ ဝဋ္ဋတိ။ မုခတော နိဟဋ္ဌံ ပန ယံကိဉ္စိ ပုန ခါဒိတုကာမော[1] ဟောတိ၊ တံ ပတ္တေ ဒွပေတုံ န လဘတိ။ သိင်္ဂီဝေရနာဠိကေရခဏ္ဍာနိ ဘုံသိတွာ ပုန ဒွပေတုံ လဘတိ။

. ၂၅၆။ **နမတက**န္တိ သတ္ထကဝေဒနကံ ပိလောတိကခဏ္ဍံ။ **ဒဏ္ဍသတ္ထက**န္တိ ပိပ္ပလကံ ဝါ အညမ္ပိ ဝါ ယံကိဉ္စိ ဒဏ္ဍံ ယောဇေတွာ ကတသတ္ထကံ။

ကဏ္ဏကီတာ ဟောန္တီတိ မလဂ္ဂဟိတာ ဟောန္တိ။ **ကိဏ္ဏေန ပူရေတုန္တိ** ကိဏ္ဏစုဏ္ဏေန ပူရေတုံ။ **သတ္ထုဃာတိ** ဟလိဒ္ဒိမိဿကေန ပိဉ္ဍစုဏ္ဏေန။ **သရိတက**န္တိ ပါသာဏစုဏ္ဍံ ဝုစ္စတိ၊ တေန ပူရေတုံ အနုဇာနာမီတိ အတ္ထော။ **မဓုသိတ္ထကေန သာရေတု**န္တိ မဓုသိတ္ထကေန မက္ခေတုံ။ **သရိတကံ ပရိဘိဇ္ဇတီ**တိ တံ မက္ခိတမဓု-သိတ္ထကံ ဘိဇ္ဇတိ။ **သရိတသိပါဋိက**န္တိ မဓုသိတ္ထကပိလောတိကံ၊ သတ္ထကော သက-သိပါဋိယာ ပန သရိတသိပါဋိကာယ အနုလောမာတိ ကုရုန္ဒိယံ ဝုတ္တံ။ **ကထိန**န္တိ နိသေဇ္ဇိမ္ပိ တတ္ထ အတ္ထရိတဗ္ဗကဋ္ဌသာရကကိလဉ္ဇာနံ အညတရမ္ပိ။ **ကထိန-ရဇ္ဇု**န္တိ ယာယ ဒုပဋ္ဋစီဝရံ သိဗ္ဗန္တော ကထိနေ စီဝရမ္ပိ ဗန္ဓန္တိ။ **ကထိနံ နပ္ပ-ဟောတီ**တိ ဒီဃသာ ဘိက္ခုနော ပမာဏေန ကတံ ကထိနံ၊ တတ္ထ ရဿသာ ဘိက္ခုနော စီဝရံ ပတ္ထရိယမာနံ နပ္ပဟောတိ၊ အန္တောယေဝ ဟောတိ၊ ဒဏ္ဍကေ-န ပါပုဏာတီတိ အတ္ထော။ **ဒဏ္ဍကထိန**န္တိ တာသ မဇ္ဈေ ဇုတရာသ ဘိက္ခုနော ပမာဏေန အညံ နိသေဇ္ဇိံ ဗန္ဓိတုံ အနုဇာနာမီတိ အတ္ထော။

ဗီဇလကန္တိ ဒဏ္ဍကထိနပ္ပမာဏေန ကဋ္ဌသာရကဿ ပရိယန္တေ ပဋိ-သံဟရိတွာ ဒုဂုဏကရဏံ။ **သလာက**န္တိ ဒုပဋ္ဋစီဝရဿ အန္တရေ ပဝေသန-သလာကံ။ **ဝိနဒ္ဓနရဇ္ဇု**န္တိ မဟာနိသေဇ္ဇိယာ သဒ္ဓိံ ခုဒ္ဒကံ နိသေဇ္ဇိံ ဝိနဒ္ဓိတုံ ရဇ္ဇုံ[2]။ **ဝိနဒ္ဓနသုတ္တ**န္တိ ခုဒ္ဒကနိသေဇ္ဇိယာ စီဝရံ ဝိနဒ္ဓိတုံ သုတ္တကံ။ **ဝိနဒ္ဓိတ္ဝာ စီဝရံ သိဗ္ဗိတုန္တိ** တေန သုတ္တကေန တတ္ထ စီဝရံ ဝိနဒ္ဓိတ္ဝာ သိဗ္ဗိတုံ။ **ဝိသမာ ဟောန္တီ**တိ ကာစိ ခုဒ္ဒကာ ဟောန္တိ၊ ကာစိ မဟန္တာ။ **ကဋိမုက**န္တိ ပမာဏသညာဂရဏံ ယံကိဉ္စိ တာလပဏ္ဏာဒိံ။ **မောဃသုတ္တက**န္တိ ဝမ္ဗကိနံ

၁-န ခါဒိတုကာမော (သီ၊ က)

၂-ဝိနဒ္ဓိတရဇ္ဇုံ (သျာ)

ဒါရူသု ကာဋ္ဌသုတ္တေန ဝိယ ဟလိဒ္ဒိသုတ္တေန သညာကရဏံ။ **အင်္ဂုလိယာ ပဒိဋ္ဌဏာနီ**တိ သူစိမုခံ အင်္ဂုလိယာ ပဒိဋ္ဌဆန်။ **ပဒိဋ္ဌဟန်** အင်္ဂုလိကောသကံ။

၂၅၇။ **အာဝေသနဝိတ္ထကံ** နာမ ယံကိဉ္စိ ပါတိစက်ောဋ္ဌကာဒိ။ **ဥစ္စ-ဝတ္ထု**ကန်ဲ ပံသုံ အာကိရိတ္ဝာ ဥစ္စဝတ္ထုကံ ကာတုံ အနုဇာနာမီတိ အတ္ထော။ **ဩဂုဗ္ဗေတ္ဝာ**[၁] **ဥလ္လိတ္တာဝလိတ္တံ ကာတုန်** ဆဒနံ ဩဂုဗ္ဗေနိတ္ဝာ ဃနဒဏ္ဍကံ ကတ္ဝာ အန္တော စေဝ ဗဟိ စ မတ္တိကာယ လိမ္ပိတုန်ဲ အတ္ထော။ **ဧဝါယံသိကာယာ**တိ ဝေဠုံ ဝါ ရုက္ခဒဏ္ဍံ ဝါ အန္တောကတ္ဝာ တေန သဒ္ဒိံ သံဃရိတုန်ဲ အတ္ထော။ **ပန္ဓနံ**[၂]**ဏ္ဍု**[၂]န်ဲ တထာ သံဃရိတသ္မ ပန္ဓနရဇ္ဇုံ။

၂၅၈။ **ကဋ္ဌဆ္ဆုပရိဿာဝနံ** နာမ တိသု ဒဏ္ဍကေသု ဝိနဒ္ဓိတ္ဝာ ကတံ။

၂၅၉။ **ယော နု ဒဒေယျာ**တိ အပရိဿာဝနကသ္မေ ယော နု ဒဒါတိ၊ တသ္မ အာပတ္တိ။ ယော ပန အတ္တနော ဟတ္ထေ ပရိဿာဝနေ ဝိဇ္ဇမာနေပိ ယာစတိ၊ တသ္မ နု အကာမာ ဒါတဗ္ဗံ။ **ဒဏ္ဍပရိဿာဝနန်**ဲ ရဇကာနံ ခါရ-ပရိဿာဝနံ ဝိယ စတ္ဂသု ပါဒေသု ဗဒ္ဓနိသ္မေကိကာယ သာဋကံ ဗန္ဓိတ္ဝာ မဇ္ဈေ-ဒဏ္ဍကေ ဥဒကံ အာသိဉ္စိတဗ္ဗံ၊ တံ ဥဘောပိ ကောဋ္ဌာသေ ပူရေတ္ဝာ ပရိဿဝတိ။ **ဩတ္ထရကံ** နာမ[၂] ယံ ဥဒကေ ဩတ္ထရိတ္ဝာ ဃဋ္ဋနေန ဥဒကံ ဂဏ္ဟန်ဲ၊ တံ ဟိ စတ္ဂသု ဒဏ္ဍကေသု ဝတ္ထံ ဗန္ဓိတ္ဝာ ဥဒကေ စတ္တာရော ခါဏုကေ နိခဏိတ္ဝာ တေသု ဗန္ဓိတ္ဝာ သဗ္ဗပရိယန္တေ ဥဒကတော မောစေတ္ဝာ မဇ္ဈေ ဩတ္ထရိတ္ဝာ ဃဋ္ဋေန ဥဒကံ ဂဏ္ဟန်ဲ။ **မကသကုဋိကာ**တိ စိဝရကုဋိကာ ဝုစ္စတိ။

၂၆၀။ **အဘိသန္ဒာကာယာ**တိ သေမှာဒိဒေါသုဿန္နကာယာ[၃]။ **အဂ္ဂဉ္ဇံ**န် နာမ ဒ္ဗါရဗာဟာယ သမပ္ပမာဏောယေဝ အဂ္ဂဇ္ဇတ္ထမ္ဘော ဝုစ္စတိ။ ယတ္ထ တိဏံ စတ္တာရိ ဆိဒ္ဒါနိ ကတ္ဝာ သူစိယော ဒေန်ဲ။ **ကဋိသိသကံ** နာမ ဒ္ဗါရဗာဟံ ဝိဒ္ဓိတ္ဝာ တတ္ထ ပဝေသိတော အဂ္ဂဇ္ဇပါသကော ဝုစ္စတိ။ **သူစိကာ**တိ တတ္ထ မဇ္ဈေ ဆိဒ္ဒံ ကတ္ဝာ ပဝေသိတာ။ **ဃဋိကာ**တိ ဥပရိ ယောဇိတာ။ **မဇ္ဈလိကံ ကာတုန်**ဲ နိစဝတ္ထုကံ စိနိတုံ။ **ဂူမနေတ္ထာ**နန်ဲ ဂူမနိက္ခမနဆိဒ္ဒံ။ **ဝါသေတုန်**ဲ ဂန္ဓေန ဝါသေတုံ။ **ဥဒကဒ္ဒါန**[၄]န်ဲ[၄] ဥဒကတ္ထပနဋ္ဌာနံ။ တတ္ထ ဃဋ္ဋေန ဥဒကံ ဒ္ဒပေတ္ဝာ သရာဝကေန ဝဋ္ဋေတဗ္ဗံ။ **ကောဋ္ဌကော**တိ ဒ္ဗါရကောဋ္ဌကော။

၁-ဩဂုဗ္ဗေဘ္ဝာ (သီ၊ သျာ၊ က)
၂-သေမှာဒိဒေါသာဘိသန္နကာယာ (သျာ)
၃-ဩတ္ထရိကံ နာမ (သျာ)
၄-ဥဒကာဝေနန်ဲ (သီ)

၂၆၁။ **တီဿော ပဋိဆ္ဆာဒိယော**တိ ဇာတေ ဇန္တုဿရပဋိဆ္ဆာဒိ စ ဥဒကပဋိဆ္ဆာဒိ စ ပရိကမ္မံ ကရောန္တဿေဝ ဝဋ္ဋတိ၊ သေသေသု အဘိဝါဒနာဒီသု နဝဋ္ဋတိ။ ဝတ္ထုပဋိဆ္ဆာဒိ သဗ္ဗကမ္မေသု ဝဋ္ဋတိ။ **ဥဒကံ နဟာတီ**တိ နှာနောဒကံ နဟာတိ။

၂၆၂။ **တုလန္တိ** ပက္ကိကာနံ ဝိယ ဥဒကဥဇ္ဈာဟနကတုလံ။ **ကရကဋကော** ဝုစ္စတိ ဂေါဏော ဝါ ယောဇေတွာ ဟတ္ထေဟိ ဝါ ဂဟေတွာ ဒီဃဝရတ္တာဒီဟိ အာကဍ္ဎနယန္တံ။ **စက္ကဝဋ္ဋကန္တိ** အရဟဋ္ဌဃဋိယန္တံ[1]။ **စမူခက္လံ** နာမ တုလာယ ဝါ ကရကဋကေ ဝါ ယောဇေတဗ္ဗကံ စမူဘာဇနံ။ **ပါကဋာ[2] ဟောတီ**တိ အပံရိက္ခိတ္တာ ဟောတိ။ **ဥဒကပုဉ္ဆနီ** ဒက္ခိဏယာဝိ ဝိသာဏယာဝိ ဒါရုမယာဝိ ဝဋ္ဋတိ၊ တဿာ အသတိ စောဋကေနာဝိ ဥဒကံ ပစ္ဆုဒ္ဓရိတုံ ဝဋ္ဋတိ။

၂၆၃။ **ဥဒကမာတိကာ**န္တိ ဥဒကဿ အာဂမနမာတိကံ။ **နိလ္လေခဏန္တာဝဿရုံ** နာမ အာဝိဒ္ဓပက္ခပါသကံ ဝုစ္စတိ၊ ဂေါပါနသိနံ ဥပရိ မက္ခလေ ပက္ခပါသကေ ဌပေတွာ ကတကဋ္ဌဒနဿေတံ နာမံ။ **စာတုမာသိ နိသီဒနေနာ**တိ နိသီဒနေန စတ္တာရော မာသေ နိပ္ပဝသိတဗ္ဗန္တိ အတ္ထော။

၂၆၄။ **ပုပ္ဖါဘိကိဏ္ဏော**တိ ပုပ္ဖေဟိ သန္ထတော[3]သု။ **နမတကံ** နာမ ဌေကလောမေဟိ ကတံ အဝါယိမံ စမူခက္လပရိဟာရေန[4] စ ပရိဘုဉ္ဇိတဗ္ဗံ။ **အာသိတ္တကုပဓာနံ** နာမ တမ္မလောဟေန ဝါ ရဇတေန ဝါ ကတာယ ပေဋ္ဌာယ တေံ အဓိဝစနံ၊ ပဋိက္ခိတ္တာ ပန ဒါရုမယာဝိ နဝဋ္ဋတိ။ **မဏ္ဍောရိကာ**တိ ဒက္ခဏဝေရကော ဝုစ္စတိ။ ယဋ္ဌိအာဓာရကပက္ခာဓာရကပစ္ဆိကဝိဇ္ဇာနိပိ ဏ္ဍေဝ ပဝိဋ္ဌာနိ။ အာဓာရကသခ်ေပဂမနတော ဟိ ပဋ္ဌာယ ဆိဒ္ဒံ ဝိဒ္ဓမ္ပိ အဝိဒ္ဓမ္ပိ ဝဋ္ဋတိယေဝ။ **ဇောဇနေ**တိ ဏ္ဍေ သစေ ဇောဝေါ ဘိက္ခု ဘာဇနတော ဖလံ ဝါ ပူဝံ ဝါ ဂဟေတွာ ဂစ္ဆတိ၊ တသ္မိံ အပဂတေ ဇုတရဿ သေသကံ ဘုဉ္ဇိတုံ ဝဋ္ဋတိ။ ဇုတရဿာပိ တသ္မိံ ခိဏေ[5] ပုန ဂဟေတုံ ဝဋ္ဋတိ။

၂၆၅။ **အဋ္ဌဟင်္ဂိကော**တိ ဏ္ဍေ ဇေကေနဝိ အင်္ဂေန သမန္နာဂတဿ အန္တောသိမာယ ဝါ နိသိမံ ဂန္ဓာ နဒီအာဒိသု ဝါ နိက္ခုဇ္ဇိတုံ ဝဋ္ဋတိယေဝ။ ဇေံ နိက္ခုဇ္ဇိတေ ပန ပဏ္ဍေ တဿ ဂေဟေ ကောစိ ဒေယျဓမ္မော နု

၁-အရဃဋ္ဌဃဋိယန္တံ (သီ) အရဟတ္ထဃဋိယန္တံ (က)　　၂-အပါရုတာ (သီ)
၃-စမူခက္လပရိဘောဂေန (က)　　၄-ခဏော (သျာ၊က)

ဂဟေတဗ္ဗော၊ "အသုကဿ ဂေဟေ ဘိက္ခံ မာ ဂဏှိတ္ထာ"တိ ဒါသေသု ဝိဟာရေသုပိ ပေသေတဗ္ဗံ။ ဥက္ကုဇ္ဇနကာလေ ပန ယာဝတတိယံ ယာစာပေတွာ ဟတ္ထပါသံ ဝီဇဟာပေတွာ ဥတ္တိဒုတိယကမ္မေန ဥက္ကုဇ္ဇိတဗ္ဗော။

၂၆၈။ **ပုရက္ခတွာ**တိ အဂ္ဂတော ကတ္တာ။ **သံဟရန္တူ**တိ သံဟရိယန္တူ။ **စေလပဋိက**န္တိ စေလသန္ထရံ။ ဧသာ ကိရ "သစေ အဟံ ပုတ္တံ လဒ္ဓာမိ၊ အက္ကမိဿတိ မေ ဘဂဝါ စေလပဋိက"န္တိ ဇာမိနာ အစ္ဆာသယေန သန္ထရိ၊ အဘဗ္ဗော စေသ ပုတ္တလာဘာယ၊ တဿာ ဘဂဝါ နာ အက္ကမိ။ ယဒိ အက္ကမေယျ၊ ပစ္ဆာ ပုတ္တံ အလဘန္တော "နာယံ သဗ္ဗညူ"တိ ဒိဋ္ဌိံ ဂဏ္ဟေယျ၊ ဇာဒံ တာဝ ဘဂဝတော အနက္ကမနေ ကာရဏံ။ ယသ္မာ ပန ဘိက္ခူပိ ယေ အဇာနန္တာ အက္ကမေယျုံ၊ တေ ဂိဟိနံ ပရိဘူတာ ဘဝေယျုံ၊ တသ္မာ ဘိက္ခူ ပရိဘာဝတော မောစေတုံ သိက္ခာပဒံ ပညပေသိ၊ ဇာဒံ သိက္ခာပဒပညာပနေ ကာရဏံ။

မဂ်လတ္ထာယ ယာစိယမာနေနာတိ အပဂတဂဗ္ဘာ ဝါ ဟောတု ဂရုဂဗ္ဘာ ဝါ၊ ဧဝရူပေသု ဌာနေသု မဂ်လတ္ထာယ ယာစိယမာနေန အက္ကမိတုံ ဝဋ္ဋတိ။ **ဓောတပါဒကံ** နာမ ပါဒဓောဝနဋ္ဌာနေ ဓောတေဟိ ပါဒေဟိ အက္ကမနတ္ထာယ ပစ္ဆတ္ထရဏံ အတ္ထတံ ဟောတိ၊ တံ အက္ကမိတုံ ဝဋ္ဋတိ။

၂၆၉။ **ကတကံ** နာမ ပဒုမကဏ္ဏိကာကာရံ ပါဒဃံသနတ္ထံ ကဏ္ဏကေ ဥဋ္ဌာပေတွာ ကတံ၊ တံ ဝဋ္ဋံ ဝါ ဟောတု စတုရဿာဒိဘေဒံ ဝါ၊ ဗာဟုလိကာနုယောဂတ္ထာ ပဋိက္ခိတ္တမေဝ၊ နေဝ ပဋိဂ္ဂဟေတုံ, န ပရိဘုဉ္ဇိတုံ ဝဋ္ဋတိ။ **သက္ခရာ**တိ ပါသာဏော ဝုစ္စတိ၊ ပါသာဏဖေဏကောပိ ဝဋ္ဋတိ။ **ဝိဂူပနန္တိ** ဗီဇနိ ဝုစ္စတိ။ တာလဝဏ္ဏံ ပန တာလပဏ္ဏေဟိ ဝါ ကတံ ဟောတု ဝေဠုဒန္တေဟိ ဝါ မောရပိဉ္ဆေဟိ ဝါ စမ္မဝိကတိဟိ ဝါ၊ သဗ္ဗံ ဝဋ္ဋတိ။ **မကသဗီဇနီ** ဒန္တမယဝိသာဏမယဒဏ္ဍကာပိ ဝဋ္ဋတိ။ ဝါကမယဗီဇနိယာ ကေတကပါရောဟကုန္တာလပဏ္ဏာဒိမယာပိ[၁] သင်္ဂဟိတာ။

၂၇၀။ **ဂိလာနဿ ဆတ္တန္တိ** ဧတ္ထ ယဿ ကာယဒါဟော ဝါ ပိတ္တကောပေါ ဝါ ဟောတိ, စက္ခု ဝါ ဒုဗ္ဗလံ၊ အညော ဝါ ကောစိ အာဗာဓော ဝိနာ ဆတ္တေန ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တဿ ဂါမေ ဝါ အရညေ ဝါ ဆတ္တံ ဝဋ္ဋတိ။ ဝဿေ ပန စီဝရဂုတ္တတ္ထံ ဝါဠမိဂစောရဘယေသု စ အတ္တဂုတ္တတ္ထမ်ိ ဝဋ္ဋတိ။ ဧကပဏ္ဏစ္ဆတ္တံ ပန သဗ္ဗတ္ထေဝ ဝဋ္ဋတိ။

၁-....ကန္ဒလပဏ္ဏာဒိမယာပိ (သီ) ကဏ္ဏလပဏ္ဏာဒိမယာပိ (သျာ)

အာသ်ဃာတိ အသိ အဃ။ **ဝိဇ္ဇောတလတိ**တိ ဝိဇ္ဇောတတိ။ **ဒဏ္ဍာသမ္ဘုတိန္တိ** ဏ္ဍေ ပမာဏယုတ္တော စတုဟတ္ထောဲယေဝ ဒဏ္ဍော သမ္ဘုန္နိတ္တာ ဒ၊်တဗ္ဗော၊ တတော ဥိနာတိရိတ္တော ဝိနာပိ သမ္ဘုတိယာ သဗ္ဗေသံ ဝဋ္ဋတိ။ သိက္ခာ ပန အဂိလာနဿ နု ဝဋ္ဋတိ၊ ဂိလာနဿာပိ သမ္ဘုန္နိတ္တာဝ ဒါတဗ္ဗာ။

၂၇၃။ **ရောမန္ထကဿာ**တိ ဏ္ဍေ ဌပေတ္တာ ရောမန္ထကံ သေသာနံ အာဂတံ ဥဂ္ဂါရံ မုခေ သန္ဓာရေတ္တာ ဂိလန္တာနံ အာပတ္တိ။ သစေ ပန အသန္ဓာရိတမေဝ ပရဂလံ ဂစ္ဆတိ၊ ဝဋ္ဋတိ။

ယံ ဒ်ိယျမာနန္တိ ယံ ဒါယကေဟိ ဒ်ိယျမာနံ ပဋ္ဌဂ္ဂဟိတဘာဇနတော ဗဟိ ပတိတံ၊ တံ ဘိက္ခုနာ သာမံ ဂဟေတ္တာ ပရိဘုဉ္ဇိတုံ အနုဇာနာမိတိ အတ္ထော။ ဧတံ ဘောဇနံဝဂ္ဂေ ဝဏ္ဏိတမေဝ။

၂၇၄။ **ကုပ္ပံ ကရိဿာမီ**တိ သဒ္ဒံ ကရိဿာမိ။ နခါဒိဟိ နခစ္ဆေဒနေ အာပတ္တိ နတ္ထိ၊ အနုရက္ခဏတ္ထံ ပန နခစ္ဆေဒနံ အနုညာတံ။ **ဗီသတိမဋ္ဌန္တိ** ဝိသတိဝိ နခေ လိခိတမဋ္ဌေ ကာရာပေန္တိ။ **မလမတ္တန္တိ** နခတော မလမတ္တံ အပကဍိတုံ အနုဇာနာမိတိ အတ္ထော။

၂၇၅။ **ခုရသိပါဋိုကန္တိ** ခုရကောသကံ။ **မဿုံ ကပ္ပါပေန္တိ**တိ ကတ္တရိယာ မဿုံ ဆေဒါပေန္တိ။ **မဿုံ ဝဏ္ဏာပေန္တိ**တိ မဿုံ ဒ်ိဃံ ကာရေန္တိ။ **ဂေါလောမိက**န္တိ ဟနုကဋ္ဌိ ဒ်ိဃံ ကတ္တာ ဌပိတံ ဇဋ္ဌကမဿု ဝုစ္စတိ။ **စတုရဿက**န္တိ စတုကောဏံ။ **ပရိမုခ**န္တိ ဥရေ လောမသံဟရဏံ[1]။ **အနုဒုက**န္တိ ဥဒရေ လောမရာဇိဋ္ဌပနံ။ **အာပတ္တိ ဒုက္ကဋဿာ**တိ မဿုကပ္ပါပနာဒိသု သဗ္ဗတ္ထ အာပတ္တိ ဒုက္ကဋဿ။ **အာဗာဓပစ္စယာ သမ္ဘာဓေ လောမ**န္တိ ဂဏ္ဍဝနရုဓိအာဒိအာဗာဓပစ္စယာ။ **ကတ္တရိကာယာ**တိ ဂဏ္ဍဝဏရုဓိသိသရောဂါဗာဓပစ္စယဘ။ သက္ခရာဒိဟိ နာသိကာလောမဂ္ဂါဟာပနေ အာပတ္တိ နတ္ထိ၊ အနုရက္ခဏတ္ထံ ပန သဏ္ဌာသော အနုညာတော။ **နု ဘိက္ခဝေ ပလိတံ ဂါဟာပေတဗ္ဗ**န္တိ ဏ္ဍေ ယံ ဘမုကာယ ရုါ နလာဋေ ဝါ ဒါဋိကာယ ဝါ ဥဂ္ဂန္တွာ ဗီဘစ္ဆံ ဋ္ဌိတံ၊ တာဒိသံ လောမံ ပလိတံ ဝါ အပလိတံ ဝါ ဂါဟာပေတုံ ဝဋ္ဋတိ။

၂၇၇။ **ကံသပတ္ထရိကာ**တိ ကံသဘဏ္ဍဝါဏိဇာ။ **မဋ္ဌနမတ္တန္တိ** ဝါသိကတ္တရယဋ္ဌိအာဒိနံ ဗဋ္ဌနမတ္တံ။

၁-လောမရာဇိသံဟရဏ (သျာ)

၂၇၀။ နံ **ဘိက္ခဝေ အကာယမန္ဝဲနေနာ**တိ ဣတ္ထေ အဗန္ဓိတ္ဝာ နိက္ခမန္တေန ယတ္ထ သရုတိ၊ တတ္ထ ဗန္ဓိတဗ္ဗံ။ အာသနသာလာယ ဗန္ဓိဿာမီတိ ဂန္တုံ ဝဋ္ဋတိ။ သမိုဉ္ဇေ ယာဝ နံ ဗန္ဓတိ၊ နံ တာဝ ပိဏ္ဍာယ စရိတဗ္ဗံ။ **ကလာပုကံ** နာမ ပေါရဏဂ္ဂါလံ။ **ဒေဒ္ဒုဘကံ** နာမ ဥဒကသပ္ပဝိသဿ ဒိသံ။ **မုရဇံ** နာမ မုရဇဝဏ္ဏ-သကုဏာနံ ဝေဒ္ဓေတ္ဝာ ကတံ။ **မဒ္ဒဝိကံ** နာမ ပါမင်္ဂသဏ္ဌာနံ။ ဤဒိသံ ဟိ ကေမိုံ နဝဋ္ဋတိ၊ ပဂေဝ ဗဟူနိ။ **ပဒ္မံ ကံ သူကရန္တကဿ** ဣတ္ထေ ပကတိဝိတာ ဝါမန္တကဏ္ဏက-ဝါယိမာ ဝါ ပဒ္မကာ ဝဋ္ဋတိ၊ သေသာ ကုဥ္ဇရဋ္ဌိကာဒိဘေဒါ နဝဋ္ဋန္တိ။ **သူကရန္တကံ** နာမ ကုဥ္ဇကာကောသကသဏ္ဌာနံ ဟောတိ၊ ဧကရဇ္ဇုကံ ပန မုဒ္ဒိကာယဗန္ဓနဇ္ဇု သူကရန္တကံ အနုလောမေတိ။ **အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ မုရဇံ မဒ္ဒဝိကဿ** ဣဒံ ဒသာသုယေဝ အနုညာတံ။ ပါမင်္ဂဒသာ စေတ္ထ စတုန်နံ ဥပရိ နဝဋ္ဋတိ။ **သောဘကံ**[1] နာမ ဝေဒ္ဓေတ္ဝာ မုခဝဋ္ဋိသိဗ္ဗနံ။ **ဂုဏကံ** နာမ မုဒ္ဒိကသဏ္ဌာနေန သိဗ္ဗနံ။ ဧဝံ သိဗ္ဗိတာ ဟိ အန္တော ထိရာ ဟောန္တိ။ **ဗဓနန္တော**တိ ပါသန္တော ဝုစ္စတိ။

၂၈၀။ **ဟတ္ထိသောဏ္ဍကံ** နာမ နာဘိမူလတော ဟတ္ထိသောဏ္ဍသဏ္ဌာနံ သြလမ္ဗကံ ကတ္ဝာ နိဝတ္တံ စောဋ္ဌကဏ္ဍတ္ထိနံ နိဝါသနံ[2] ဝိယ။ **မဏ္ဍဝါဋကံ** နာမ ဧကတော ဒသန္နံ ဧကတော ပါသန္နံ သြလမ္ဗေတ္ဝာ နိဝတ္တံ။ **စတုကဏ္ဏကံ** နာမ ဥပရိ ဒွေ, ဟေဋ္ဌတော ဒွေတိ ဧဝံ စတ္တာရော ကဏ္ဏေ ဒဿေတ္ဝာ နိဝတ္တံ။ **တာလဝဏ္ဏကံ** နာမ တာလဝဏ္ဏာကာရေန သာဋကံ သြလမ္ဗေတ္ဝာ နိဝါသနံ။ **သတဝလိကံ**[3] နာမ ဒီဃသာဋကံ အနေကက္ခတ္တုံ သြဘဇ္ဇိတ္ဝာ သြဝဋ္ဋိကံ ကရောန္တေန နိဝတ္တံ၊ ဝါမဒက္ခိဏပသေသု ဝါ နိရန္တရံ ဝလိယော ဒဿေတ္ဝာ နိဝတ္တံ။ သစေ ပန ဇာဏုတော ပဋ္ဌာယ ဧကော ဝါ ဒွေ ဝါ ဝလိယော ဟညာယန္တိ၊ ဝဋ္ဋတိ။

သံဝေလ္လိယံ နိဝါသေန္တီ[4]တိ မလ္လကမ္မကာရာဒယော ဝိယ ကစ္ဆံ ဗန္ဓိတ္ဝာ နိဝါသေန္တိ၊ ဧဝံ နိဝါသေတုံ ဂိလာနဿပိ မဂ္ဂပ္ပဋိပန္နဿပိ နဝဋ္ဋတိ။ ယမ္ပိ မဂ္ဂံ ဂစ္ဆန္တော ကေဝံ ဝါ ဒွေ ဝါ ကောဏေ ဥက္ခိပိတ္ဝာ အန္တရဝါသကဿ ဥပရိ လဂ္ဂေန္တိ၊ အန္တော ဝါ ကေဝံ ကာသာဝံ တထာ နိဝါသေတ္ဝာ ဗဟိ အပရံ နိဝါသေန္တိ၊ သဗ္ဗံ နဝဋ္ဋတိ။ ဂိလာနော ပန အန္တော ကာသာဝဿ သြဝဋ္ဋိကံ ဗဿေတ္ဝာ အပရံ ဥပရိ နိဝါသေတုံ လဘတိ။ အဂိလာနေန ဒွေ နိဝါသေန္တေန

၁-သောဘကံ (သီ၊သျာ) ၂-စောဋ္ဌကိတ္ထိနိဝါသနံ (သီ) စောဋ္ဌကဏ္ဍတ္ထိနံ နိဝါသနံ (သျာ)
၃-သတဝလ္လိကံ (သျာ၊က)

သဂ္ဃံ ကတွာ နိဝါသေတဗ္ဗာနိ။ ဣတိ ယဉ္စ ဣဓ ပဋိက္ခိတ္တံ, ယဉ္စ သေခိယ-ဝတ္ထုနာယံ၊ တံ သဗ္ဗံ ဝဇ္ဇေတွာ နိဗ္ဗိကာရံ တိမဏ္ဍလံ ပဋိစ္ဆာဒေန္တေန ပရိမဏ္ဍလံ နိဝါသေတဗ္ဗံ၊ ယံကိဉ္စိ ဝိကာရံ ကရောန္တော ဒုက္ကဋဿ နာ မုစ္စတိ။ "နာ ဘိက္ခဝေ ဂိဟိပါရုတံ ပါရုပိတဗ္ဗ"န္တိ ဧဝံ ပဋိက္ခိတ္တံ ဂိဟိပါရုတံ အပါရုပိတွာ ဥဘော ကဏ္ဏေ သမံ ကတွာ ပါရုပနံ ပရိမဏ္ဍလပါရုပနံ နာမ၊ တံ ပါရုပိတဗ္ဗံ။

တတ္ထ ယံကိဉ္စိ သေတပဋပါရုတံ ပရိဗ္ဗာဇကပါရုတံ ဧကသာဋကပါရုတံ သောဏ္ဍပါရုတံ အန္ဓကပုရိကပါရုတံ မဟာဧဠကပါရုတံ ကုဋိပဝေသကပါရုတံ ဗြာဟ္မဏပါရုတံ ပါဠိကာရကပါရုတန္တိ ဧဝမာဒိ ပရိမဏ္ဍလလက္ခဏတော အသ္သဋာ ပါရုတံ၊ သဗ္ဗမေတံ ဂိဟိပါရုတံ နာမ။ တသ္မာ ယထာ သေတပဋာ ဗုဒ္ဓပါလကနိဂဏ္ဌာ ပါရုပန္တိ၊ ယထာ စ ဧကစ္စေ ပရိဗ္ဗာဇကာ ဥရံ ဝိဝရိတွာ သိသု အံသကူဋေသု ပါရုဏံ ဌပေန္တိ၊ ယထာ စ ကေသဝဋကာ မနုဿာ နိဝတ္ထသာဋကာသာ ဧကံသကရဏတ္ထံ ပိဋ္ဌိ ပါရုပိတွာ ဥဘော ကဏ္ဏေ ဥဘောသု အသ္သာဒေသု ဌပေန္တိ၊ ယထာ စ သုရာသောဏ္ဍာဒယော သာဋကေန ဂီဝံ ပရိက္ခိပန္တာ ဥဘော အန္တေ ဥဒရေ ဝါ သြလမ္ဗေန္တိ၊ ပိဋ္ဌိယံ ဝါ ခိပန္တိ၊ ယထာ စ အန္ဓကပုရိကာယော အက္ခိတာရကမတ္တံ ဒဿေတွာ သြဂုဏ္ဌိကံ ပါရုပန္တိ၊ ယထာ စ မဟာဧဠော ဒီဃသာဋကံ နိဝါသေတွာ တသ္သေဝ ဧကေနန္တေန သကလသရီရံ ပါရုပန္တိ၊ ယထာ စ ကဿကာ ခေတ္တကုဋိံ ပဝိသန္တာ သာဋကံ ပလိဝေဋေတွာ ဥပကစ္ဆကေ ပက္ခိပိတွာ တသ္သေဝ ဧကေနန္တေန သရီရံ ပါရုပန္တိ၊ ယထာ စ ဗြာဟ္မဏာ ဥဘိန္နံ ဥပကစ္ဆကာနံ အန္တရေန သာဋကံ ပဝေသေတွာ အံသကူဋေသု ပက္ခိပန္တိ[1]၊ ယထာ စ ပါဋိကာရကော ဘိက္ခု ဧကံသပါရုပနေန ပါရုတံ ဝါမဟတ္ထံ ဝိဝရိတွာ စိဝရံ အံသကူဋံ အာရောပေတိ၊ ဧဝံ အပါရုပိတွာ သဗ္ဗေပိ ဧတေ အညေ စ ဧဝရူပေ ပါရုပနဒေါသေ ဝဇ္ဇေတွာ နိဗ္ဗိကာရံ ပရိမဏ္ဍလံ ပါရုပိတဗ္ဗံ။ တထာ အပါရုပိတ္ဘာ အာရာမေ ဝါ အန္တရဃရေ ဝါ အနာဒရေန ယံကိဉ္စိ ဝိကာရံ ကရောန္တသ္သ ဒုက္ကဋံ။

၂၀၁။ **မုဏ္ဍဝဋ္ဋီ**တိ ယထာ ရညော ကုဟိဉ္စိ ဂစ္ဆတော ပရိက္ခာရာဘဏ္ဍ-ဝဟနမနုဿာတိ အဓိပ္ပါယော။ **အန္တရာကာဓေ**န္တိ မဇ္ဈေ လဂ္ဂေတွာ ဒ္ဝိဟိ ဝဟိတဗ္ဗဘာရံ။

၁-ပါရုပန္တိ (က)

၂၀၂။ **အစက္ခုဿန္တိ** စက္ခုနံ ဟိတံ နု ဟောတိ၊ ပရိဟာနိံ ဇနေတိ။ **နန္တဲ့ဒေတိ** နု၊ ရုစ္စတိ။ **အဋ္ဌုံလပရမန္တိ** မနုဿာနံ ပမာဏံလေန အဋ္ဌုံလပရမံ။ **အတိမဋ္ဌဟကန္တိ** အတိခုဒ္ဒကံ။

၂၀၃။ **ဒါယံ အာလိမ္ပန္တိ** တိဏဝနဒါသု အဂ္ဂိံ ဒေန္တိ။ **ပဋ္ဌိန္တိ** ပဋိအဂ္ဂိံ။ **ပရိတ္တာန္တိ** အပဟရိတကရဏေန ဝါ ပရိခါခဏနေန ဝါ ပရိတ္တာဏံ။ ဏ္ဍေ ပန အနုပသမ္ပန္နေ သတိ သယံ အဂ္ဂိံ ဒါတုံ နု လဘတိ၊ အသတိ အဂ္ဂိမ္ပိ ဒါတုံ လဘတိ၊ ဘူမိံ တဏ္ဍုလာ တိဏာနိပိ ဟရိတုံ, ပရိခမ္ပိ ခဏိတုံ, အလ္လသာခံ ဘဉ္ဇိတ္ဝာပိ အဂ္ဂိံ နိဗ္ဗာပေတုံ လဘတိ၊ သေနာသနံ ပတ္တံ ဝါ အပတ္တံ ဝါ တထာ နိဗ္ဗာပေတုံ လဘတိယေဝ။ ဥဒကေန ပန ကပ္ပိယေနေဝ လဘတိ၊ နု ဇာတရေန။

၂၀၄။ **သတိ ကရဏီယေ**တိ သုဏ္ဍကဒ္ဒါဒိဂ္ဂဟဏကိစ္စေ သတိ။ **ပေါရိသိယန္တိ** ပုရိသပ္ပမာဏံ။ **အာပဒါသူ**တိ ဝါဠမိဂါဒယော ဝါ ဒိသ္ဝာ မဂ္ဂမူဠ္ဠော ဝါ ဒိသာ သြလောကေတုကာမော ဟုတ္ဝာ ဒဝဒ္ဒါဟံ ဝါ ဥဒကောဃံ ဝါ အာဂစ္ဆန္တံ ဒိသ္ဝာ ဓေရုပါသု အာပဒါသု အတိဥစ္စမ္ပိ ရုက္ခံ အာရောဟိတုံ ဝဋ္ဋတိ။

၂၀၅။ **ကလျာဏဝါက္ကရဏာ**တိ မဓုရသဒ္ဒါ။ **ဆန္နသော အာရောပေမာ**တိ ဝေဒံ ဝိယ သက္ကတဘာသာယ ဝါစနာမဂ္ဂံ အာရောပေမ။ **သကာယ နိရုတ္တိယာ**တိ ဏ္ဍေ သကာ နိရုတ္တိ နာမ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေန ဝုတ္တပ္ပကာရော မာဂဓိကော ဝေါဟာရော။

၂၀၆။ **လောကာယတံ** နာမ သဗ္ဗံ ဥစ္ဆိဋ္ဌံ သဗ္ဗံ အနုစ္ဆိဋ္ဌံ၊ သေတော ကာကော၊ ကာဠော ဗကော ဇုမိနာ စ ဇုမိနာ စ ကာရဏေနာတိ ဝေမာဒိနိရုတ္တိကကာရဏပဋိသံယုတ္တံ တိတ္ထိယသတ္ထံ။

၂၀၇။ **အန္တရာ အဟောသီ**တိ အန္တရိတာ အဟောသိ ပဋိစ္ဆန္နာ။

၂၀၉။ **အာဗာဓပ္ပစ္စယာ**တိ ယသ္မ အာဗာဓသ္မ လသုဏံ ဘေသဇ္ဇံ၊ တပ္ပစ္စယာတိ အတ္ထော။

၂၉၀။ **ပဿာဝပါဒုကန္တိ** တ္ထေ ပါဒုကာ ဇုဋ္ဌကာဟိပိ သိလာဟိပိ ဒါရုဟိပိ ကာတုံ ဝဋ္ဋတိ။ **ဝစ္စပါဒုကာယပိ** ဧသေဝ နယော။ **ပရိဝေဏန္တိ** ဝစ္စကုဋိပရိက္ခေပဉ္စာနန္တရံ။

၂၉၃။ **ယထာဓမ္မော ကာရေတဗ္ဗော**တိ ဒုက္ကဋဝတ္ထုမှိ ဒုက္ကဋေန, ပါစိတ္တိယဝတ္ထုမှိ ပါစိတ္တိယေန ကာရေတဗ္ဗော။ ပဟရဏ္တော် ကတံ **ပဟရဏီ**တိ ဝုစ္စတိ၊ ယဿ ကဿစိ အာဝုဓသဒ္ဒါတသော်တံ အဓိဝစနံ၊ တံ ဌပေတွာ အညံ သဗ္ဗံ **လောဟဘဏ္ဍံ** အနုဇာနာမီတိ အတ္ထော။ **ကတကဋ္ဌ ကုဇ္ဇကာရိကဋ္ဌော**တိ ဇတ္ထု ကတကံ ဝုတ္တမေဝ။ **ကုဇ္ဇကာရိကဋ္ဌော**တိ ဓနိယသော်ဝ သဗ္ဗမတ္တိကာမယကုဋိ ဝုစ္စတိ။ သေသံ သဗ္ဗတ္ထ ဥတ္တာနမေဝါတိ။

ဧဠကဝတ္ထုကွန္ဒကဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၆-သေနာသနက္ခန္ဓကံ

၀ိဟာရုဒ္ဒာနနိကထာ

၂၉၄။ သေနာသနက္ခန္ဓကေ **အပညတ္တိ ဟောတီ**တိ အနုနုညာတံ ဟောတိ။ **၀ိဟာရော** နာမ အမုယောဂါဒိမုတ္တကော အဝသေသော၀ါသော။ **အနုယောဂေါ**တိ သုပက္ကွဝက်ဂေဟံ။ **ပါသာဒေါ**တိ ဒိဃပါသာဒေါ။ **ဟဒ္ဒိယန္တိ** ဥပရိအာကာသတလေ ပတိဋ္ဌိတကူဋာဂါရော ပါသာဒေါယေ၀။ ဂုဟာတိ ဇဋ္ဌကာဂုဟာ သိလာဂုဟာ ဒါရုဂုဟာ ပံသုဂုဟာ။ **အာဂတာနာဂတဿ စာတုဒ္ဒိသဿ သံဃဿာ**တိ အာဂတဿ စ အနာဂတဿ စ (စပ္ပုသု ဒိသာဿု အပ္ပဋိဟတစာရဿ)[1] စာတုဒ္ဒိသဿ သံဃဿ။

၂၉၅။ အနုမောဒနဂါထာသု **သီတံ ဥဏှန္တိ** ဥတုဝိသဘာဂ၀သေန ဂုတ္တိ။ **သိသိရေ စာဝိ ဂုဒ္ဓိယော**တိ ဇေဋ္ဌ **သိသိရော**တိ သမ္ဖုသိတက၀ါတော ဂုတ္တိ. **ဂုဒ္ဓိယော**တိ ဥဇုကမေဃဂုဒ္ဓိယော ဇေ၀။ တောနိ သဗ္ဗာနိ **ပဋိဟန္တီ**တိ ဇ္ဈမိနာဂ ပဒေန ယောဇေတဗ္ဗာနိ။

ပဋိဟညတိတိ ဝိဟာရေန ပဋိဟညတိ။ **လေဏ္ဍန္တိ** နိလိယနဋ္ဌံ။ **သုခဋ္ဌာ**နန္တိ သိတာဒိပရိဿယာဘာ၀ေန သုခ၀ိဟာရဋ္ဌာနံ။ **ဗျာယိတုန္တု ဝိပဿိတုန္တိ** ဇ္ဈာန၌ ပဒဋ္ဌယံ သုခဋ္ဌာတိ ဇ္ဈမိနာ၀ ပဒေန ယောဇေတဗ္ဗံ။ ဇ္ဈာနံ ကိ ဥဋ္ဌံ ဟောတိ၊ သုခဋ္ဌာ ဝိဟာရဒါနံ၊ ကတမံ သုခဋ္ဌံ၊ ဗျာယိတုံ ဝိပဿိတုန္တု ယ သုခ၊ တဒဋ္ဌံ။ အထ ဝါ ပရုပဒေနပိ ယောဇေတဗ္ဗံ၊ ဗျာယိတုန္တု ဝိပဿိတုန္တု ဝိဟာရဒါနံ၊ ဇ္ဈာန ဗျာယိဿန္တိ ဝိပဿိဿန္တိတိ ဒဒတော **ဝိဟာရဒါနံ သံဃဿ အဂ္ဂံ ဗုဒ္ဓေန ဝဏ္ဏိတံ**။ ဂုတ္တံ ဟေတံ "သော စ သဗ္ဗဒဒေါ ဟောတိ၊ ယော ဒဒါတိ ဥပဿယ"န္တိ ၂။

ယသ္မာ စ အဂ္ဂံ ဝဏ္ဏိတံ၊ **တသ္မာ ဟိ ပဏ္ဍိတေ**ာ **ပေါသော**တိ ဂါထာ။ **၀ါသယေတ္ထ ဗဟုဿုတေ**တိ ဇ္ဈေ ဝိဟာရေ ပရိယတ္တိဗဟုဿုတေ စ ပဋိ၀ေဓ-ဗဟုဿုတေ စ ၀ါသေယျ။ **တေသံ အန္တေ၀ါသေ**တိ ယံ တေသံ အနုစ္ဆ၀ိကံ အန္တေ၀ါသ ပါနဉ္စ ဝတ္ထာနိ စ မဉ္စပီဌာဒိသေနာသနာနိ စ၊ တံ သဗ္ဗံ တေသု ဥဇုဘူတေသု အကုဋိလစိတ္တေသု။ **ဒဒေယျာ**တိ နိဒဟေယျ။ တဉ္စ ခေါ ဝိပ္ပသန္နေန စေတသာ၊

၁-( )နတ္ထိ သီ-သျာပေါတ္ထကေသု။ ၂-သံ ၁-၂၉-ဝိဇ္ဇေ။

နံ စိတ္တာပ္ပသာဒံ ဝိရာဓေတွာ။ ဧဝံ ဝိပ္ပသန္နစိတ္တာသ ဟိ **ဇေ တသ္သ ဓမ္မံ ဒေသေန္တိ။ ပ။ ပရိနိဗ္ဗာတိ အနာသဧဝါတိ**။

၂၉၆။ **အာဝိဉ္ဇနဆိဒ္ဒံ အာဝိဉ္ဇနရဇ္ဇု**[1]ဿ္မိ ဣတ္ထေ ရဇ္ဇု နာမ သစေပိ ဒ္ဝိဝိနဂုံဒ္ဒေန ကတာ ဟောတိ၊ ဝဋ္ဋတိယေဝ၊ နံ ကာစိ နံ ဝဋ္ဋတိ။ **တိဏ္ဏံ တာဠဒါနီတိ** ကိသော ကုဋ္ဌိကာယော။ **ယန္တကံ သူစိက**ဿ္မိ ဣတ္ထေ ယံ ယံ ဇာနာတိ၊ တံ တံ ယန္တကံ၊ တသ္သ ဝိဝရဏသူစိကဉ္စ ကာတုံ ဝဋ္ဋတိ။ **ဓေဒိကာဝါတပါနံ** နာမ စေတိယေ ဓေဒိကာသဒိသံ။ **ဇာလဝါတပါနံ** နာမ ဇာလကမ္မံ။ **သလာကဝါတပါနံ** နာမ ထမ္ဘကဝါတပါနံ။ **စက္ကလိက**ဿ္မိ ဣတ္ထေ စောဠကပါဒပုဉ္ဆနံ ဒုန်ကုံ အနုဇာနာမီတိ အတ္ထော။ **ဝါတပါနဘိသိ**တိ ဝါတပါနပ္ပမာဏေန ပံ ကတ္ဝာ ဗန္ဓိတုံ အနုဇာနာမီတိ အတ္ထော။ **မိဓိ**ဿ္မိ မိဓုကံ[2]။ **ဗိဒလမဉ္စက**ဿ္မိ ဧ ဝေဿ္ဘမဉ္စံ၊ ဝေဠုဝိလိဝေဟိ ဝါ ဝိတံ။

၂၉၇။ **အာသန္ဒိကော**တိ စတုရဿဝိဒ္ဒံ ဝုစ္စတိ။ "ဥစ္စကမ္ဟိ အာသန္ဒိက"ဿ္မိ ပဒေ ကေတောဘာဝေန ဒီဃဝိဒ္ဒမေဝ ဟိ အင်္ဂဏ်လပါဒကံ ဝဋ္ဋတိ၊ [illegible] နာမ တိသု ဒိသာသု အပဿယံ ကတ္ဝာ ကတမဉ္စော၊ အဿဟ္ဟိ ပမာဏာတိက္ကန္တော ဝဋ္ဋတိ။ **ဘဒ္ဒဝိဒ္ဒ**ဿ္မိ ဝေတ္တမယံ ဝိဒ္ဒံ ဝုစ္စတိ။ **ဝိဒ္ဒိကာ**တိ ဝိလောတိကာဗဒ္ဓဝိဒ္ဒမေဝ။ **ဧဠကပါဒဝိဒ္ဒံ** နာမ ဒါရုပဋ္ဋိကာယ ဥပရိ ပါဒေ ဒ္ဒပေတ္ဝာ ဘောဇနဖလကံ ဝိယ ကတဝိဒ္ဒံ ဝုစ္စတိ။ **အာမလကဝဋ္ဋိကဝိဒ္ဒံ** နာမ အာမလကာကာရေန ယောဇိတံ ဗဟုပါဒဝိဒ္ဒံ။ ဣမာနိ တာဝ ပါဠိယံ အာဂတဝိဒ္ဒာနိ။ ဒါရုမယံ ပန သဗ္ဗံ ဝိဒ္ဒံ ဝဋ္ဋတိတိ အယမေတ္ထ ဝိနိစ္ဆယော။ **ကောဇ္ဆ**ဿ္မိ ဥသိရမယံ ဝါ မုဉ္ဇပဗ္ဗဇမယံ ဝါ။

အင်္ဂဏ်လပရိမံ မဉ္ဇပဋ္ဌိပါဒကဿ္မိ ဣတ္ထေ. မနုဿာနံ ပမာဏဂ်လမေဝ အင်္ဂဏ်လံ။ **စိမိလိကာ** နာမ ပရိကမ္မကတာယ ဘူမိယာ ဆဝိသံရက္ခဏတ္ထာယ အတ္ထရဏံ ဝုစ္စတိ။ **ရုက္ခတူလ**ဿ္မိ သိမ္မလိရုက္ခာဒီနံ ယေသံ ကေသဉ္စိ ရုက္ခာနံ တူလံ။ **လတာတူလ**ဿ္မိ ဒီရဝဠ္လိအာဒီနံ ယာသံ ကာသဉ္စိ ဝဠ္လိနံ တူလံ။ **ပေါဋ္ဌကိတူလ**ဿ္မိ ပေါဋ္ဌကိတိဏာဒီနံ ယေသံ ကေသဉ္စိ တိဏဇာတိကာနံ အန္တမသော ဥဿ္ဟုနဋ္ဌာဒီနမ္ပိ တူလံ။ ဧတေဟိ တိဟိ သဗ္ဗဘူတဝါမာ သင်္ဂဟိတာ ဟောန္တိ။ ရုက္ခဝဠ္လိတိဏဇာတိယော ဟိ မုဒ္ဒိတ္ဝာ အညော ဘူတဝါမော နာမ နတ္ထိ၊ တသ္မာ ယဿ ကဿစိ ဘူတဝါမဿ တူလံ

၁-မိဒ္ဓန္တိ မိဒ္ဒိကံ (သီ) မိဓိန္တိ ဗိဠဖလကံ (သျာ)　　၂-ဗိဒလမဉ္ဇန္တိ (သီ၊သျာ)

ဗိမ္ဗောဟနေ[1] ဝဋ္ဋတိ၊ ဘိသိ ပန ပါပုဏိတ္ဝာ သမ္ဗမ္ဗေတံ အကပ္ပိယတ္ထုလန္တိ ဝုစ္စတိ။ န ကေဝလဉ္စ ဗိမ္ဗောဟနေ ဧတံ တ္ထုလမေဝ၊ ဟံသမောရာဒိနံ သမ္ဗသကုဏာနံ သီဟာဒီနံ သမ္ဗစတုပ္ပဒါနဉ္စ လောမမ္ပိ ဝဋ္ဋတိ။ ပိယင်္ဂုပုပ္ဖဗကုဋ္ဌပုပ္ဖါဒိ ပန ယံကိဉ္စိ ပုပ္ဖံ န ဝဋ္ဋတိ။ တမာလပတ္တံ သုဒ္ဓမေဝ န ဝဋ္ဋတိ၊ မိဿကံ ပန ဝဋ္ဋတိ။ ဘိသိန် အနုညာတံ ပဉ္စဝိဓံ ဥက္ကာဒိတ္ထုလမ္ပိ ဝဋ္ဋတိ။

အဒ္ဓကာယိကာနီတိ ဥပဓုကာယပ္ပမာဏာနိ။ ယေသု ကဋိတော ပဋ္ဌာယ ယာဝ သီသံ ဥပဒဟန္တိ။ **သီသပ္ပမာဏံ** နာမ ယဿ ဝိတ္ထာရတော တီသု ကဏ္ဏေသု ဒ္ဝိန္နံ ကဏ္ဏာနံ အန္တရံ မိနိယမာနံ ဝိဒတ္ထိ စေဝ စတုရင်္ဂုလဉ္စ ဟောတိ၊ မဇ္ဈဋ္ဌာနံ မုဋ္ဌိရတနံ ဟောတိ။ ဒီဃတော ပန ဒိယဓုရတနံ ဝါ ဒ္ဝိရတနံ ဝါတိ ကုရုန္ဒိယံ ဝုတ္တံ။ အယံ သီသပ္ပမာဏဿ ဥက္ကဋ္ဌပရိစ္ဆေဒေါ၊ ဣတော ဥဒ္ဓံ န ဝဋ္ဋတိ၊ ဟေဋ္ဌာ ပန ဝဋ္ဋတိ။ အဂိလာနဿ သီသုပဓာနဉ္စ ပါဒုပဓာနဉ္စာတိ ဒ္ဝယမေတံ ဝဋ္ဋတိ။ ဂိလာနဿ ဗိမ္ဗောဟနာနိ သန္ထရိတ္ဝာ ဥပရိ ပစ္ဆတ္ထရဏံ ကတ္ဝာ နိပဇ္ဇိတုမ္ပိ ဝဋ္ဋတိ။ ယာနိ ပန ဘိသိနံ အနုညာတာနိ ပဉ္စ ကပ္ပိယတ္ထုလာနိ၊ တေဟိ ဗိမ္ဗောဟနံ မဟန္တမ္ပိ ဝဋ္ဋတိတိ ဖုဿဒေဝတ္ထေရော အာဟ။ ဝိနယဓရေ-ဥပတိဿတ္ထေရော ပန ဗိမ္ဗောဟနံ ကရိဿာမိတိ ကပ္ပိယတ္ထုလံ ဝါ အကပ္ပိယ-တ္ထုလံ ဝါ ပက္ခိပိတ္ဝာ ကရောန္တဿ ပမာဏမေဝ ဝဋ္ဋတိတိ အာဟ။

ပဉ္စ ဘိသိယောတိ ပဉ္စဟိ ဥက္ကာဒီဟိ ပူရိတဘိသိယော။ တ္ထုလဂဏနာယ ဟိ ဧတာသံ ဂဏနာ ဝုတ္တာ။ တတ္ထ ဥက္ကာဂဟဏေန န ကေဝလံ ဧဋ္ဌက-လောမမေဝ ဂဟိတံ၊ ဌပေတ္ဝာ ပန မနုဿလောမံ ယံကိဉ္စိ ကပ္ပိယာကပ္ပိယ-မံသဇာတိနံ ပက္ခိစတုပ္ပဒါနံ လောမံ၊ သဗ္ဗံ ဇုဓ ဥက္ကာဂဟဏေနေဝ ဂဟိတံ။ တသ္မာ ဆန္နံ စိဝရာနံ ဆန္နံ အနုလောမစိဝရာနဉ္စ အညတရေန ဘိသိမ္ဟိ ကတ္ဝာ တံ သဗ္ဗံ ပက္ခိပိတ္ဝာ ဘိသိ ကာတုံ ဝဋ္ဋတိ။ ဧဋ္ဌကလောမာနိ ပန အပက္ခိပိတ္ဝာ ကမ္ဗလမေဝ စတုဂ္ဂုဏံ ဝါ ပဉ္စဂုဏံ ဝါ ပက္ခိပိတ္ဝာ ကကာပိ ဥက္ကာဘိသိသင်္ခေမေဝ ဂစ္ဆတိ။

စောဠဘိသိအာဒီသု ယံကိဉ္စိ နဝစောဠံ ဝါ ပုရာဏစောဠံ ဝါ သံဟရိတ္ဝာ ဝါ အန္တော ပက္ခိပိတ္ဝာ ဝါ ကတာ **စောဠဘိသိ**၊ ယံကိဉ္စိ ဝါကံ ပက္ခိပိတ္ဝာ ကတာ **ဝါကဘိသိ**၊ ယံကိဉ္စိ တိဏံ ပက္ခိပိတ္ဝာ ကတာ **တိဏဘိသိ**၊ အညတြ သုဒ္ဓတမာလပတ္တံ ယံကိဉ္စိ ပဏ္ဏံ ပက္ခိပိတ္ဝာ ကတာ **ပဏ္ဏဘိသိ**တိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ တမာလပတ္တံ ပန အညေန မိဿမေဝ ဝဋ္ဋတိ၊ သုဒ္ဓံ န ဝဋ္ဋတိ။ ဘိသိယာ

၁-ဗိမ္ဗောဟနေ (က)

ပမာဏနိယမော နတ္ထိ၊ မဉ္ဇဘိသိ ပိဋ္ဌဘိသိ ဘူမတ္ထရဏဘိသိ စက်မနဘိသိ ပါဒပုဉ္ဆနဘိသိတိ ဧတာသံ အနုရူပတော သလ္လက္ခေတ္ဝာ အတ္တနော ရုစိဝသေန ပမာဏံ ကာတဗ္ဗံ။ ယံ ပနေတံ ဥဏ္ဏာဒိပဉ္စဝိဓတူလမ္ပိ ဘိသိယံ ဝဋ္ဋတိ၊ တံ မသူရကေပိ ဝဋ္ဋတိတိ ကုရုန္ဒိယံ ဝုတ္တံ၊ ဧတေန မသူရကံ ပရိဘုဉ္ဇိတုံ ဝဋ္ဋတိတိ သိဒ္ဓံ ဟောတိ။

မဉ္ဇဘိသိံ ပိဋ္ဌေ သန္ထရန္တီတိ[1] မဉ္ဇဘိသိံ ပိဋ္ဌေ အတ္ထရန္တိ၊ အတ္ထရဏတ္ထာယ ဟရန္တီတိ[2] ယုဇ္ဇတိ။ **ဥလ္လောကံ အကရိတ္ထာ**တိ ဧဟဋ္ဌာ စိမိလိကံ အဒတ္ထာ။ **ဖောသိတုန္တိ** ရဇနေန ဝါ ဟလိဒ္ဒိယာ ဝါ ဥပရိ ဖုသိတာနိ ဒါတုံ။ **ဘတ္တိကမ္မံ**နွိ အိသိစ္ဆဝိယာ ဥပရိ ဘတ္တိကမ္မံ။ **ဟတ္ထဘတ္တိ**နွိ ပဏ္ဍုလိဘတ္တိံ။

၂၉၈။ **ဇုက္ကာသ**နွိ ရုက္ခနိယျာသံ ဝါ သိလေသံ ဝါ။ **ပိဋ္ဌမဉ္ဍ**နွိ ပိဋ္ဌခလိံ။ **ကုက္ကုကမတ္တိက**နွိ ကုက္ကုကမိဿကမတ္တိကံ။ **သာသပကုဋ္ဌ**နွိ[3] သာသပပိဋ္ဌံ။ **သိတ္ထတေလက**နွိ ဝိလိနမဒုသိတ္ထကံ။ **အစ္ဆုဿနံ ဟောတီ**တိ ဗိန္ဒု ဗိန္ဒု ဟုတ္ဝာ တိဋ္ဌတိ။ **ပစ္ဆုဒ္ဓရိတုန္တိ** ပုဉ္ဆိတုံ။ **ဂဏ္ဍုပဒါဒိက**နွိ ဂဏ္ဍုပဒါဒိဂ္ဂထမတ္တိကံ။ **ကသာဝ**နွိ အာမလကဟရိတကာနံ ကသာဝံ။

၂၉၉။ **နု ဘိက္ခဝေ ပဋိဘာနစိတ္တာ**နွိ ဣတ္ထေ နု ကေဝလံ ဇုတ္တိပုရိသရူပမေဝ၊ တိရစ္ဆာနရူပမ္ပိ အန္တမသော ဂဏ္ဍုပဒါဒိရူပမ္ပိ ဘိက္ခုနော သယံ ကာတုံ ဝါ ‘‘ကရောဟီ’’တိ ဝတ္တုံ ဝါ န ဝဋ္ဋတိ၊ “ဥပါသက ဒွါရပါလံ ကရောဟိ”တိ ဝတ္တုမ္ပိ န လဗ္ဘတိ။ ဇာတကပကရဏအသဒိသဒါနာဒီနိ ပန ပသာဒနိယာနိ နိဗ္ဗိဒါ-ပဋိသံယုတ္တာနိ ဝါ ဝတ္ထုန္တိ ပရေဟိ ကာရာပေတုံ လဗ္ဘတိ။ မာလာကမ္မာဒီနိ သယမ္ပိ ကာတုံ လဗ္ဘတိ။

၃၀၀။ **အဋ္ဌကမန္ဒာ**တိ ကေဂ်ဏာ မနုဿာဘိကိဏ္ဏာ။ **တယော ဂဇ္ဇေ**တိ ဣတ္ထေ **သိဝိကာဂဇ္ဇော**တိ စတုရဿဂဇ္ဇော။ **နာဠိကာဂဇ္ဇော**တိ ဝိတ္ထာရတော ဒီဃတိဂုဏာယာမော ဒီဃဂဇ္ဇော။ **ဟမ္မိယဂဇ္ဇော**တိ အာကာသတလေ ကူဋာဂါရဂဇ္ဇော ဝါ မုဏ္ဏာစ္ဆဒနဂဇ္ဇော ဝါ။

ကုလဏ်ပါဒကနွိ ရုက္ခံ ဝိဇ္ဈိတ္ဝာ တတ္ထ ခါဏုကေ အာကောဋေတ္ဝာ ကတံ၊ ဟံ အာဟရိမံ[4] ဘိက္ခိပါဒံ ဇိဏ္ဏကုဋ္ဋပါဒဿ ဥပတ္ထမ္ဘနတ္ထံ ဘူမိယံ ပတိဋ္ဌာပေတုံ

၁-သံဟရန္တိတိ (သီ၊ သျာ၊ က)　　၂-ဟရန္တိတိဝ (သီ၊ သျာ)
၃-သာသပကုဏ္ဍန္တိ (သီ) သာသပကုဋ္ဋန္တိ (သျာ)　　၄-အသံဟာရိမံ (သျာ)

အနုဇာနာမီတိ. အတ္ထော။ **ပရိတ္တာဇကာဒီနံ**ကန္တိ ဝဿပရိတ္တာဇကတ္ထံ ကိဋ္ဌိကံ။ **ဥဒ္ဒသုဓ**[1]န္တိ ဝန္ဆကဂေါမယေန စေဝ ဆာရိကာယ စ သဒ္ဓိံ မဒ္ဒိတမတ္တိကံ။

အာဠိန္ဒော နာမ ပမုခံ ဝုစ္စတိ။ **ပဃနံ** နာမ ယံ နိက္ခမန္တော စ ပဝိသန္တော စ ပါဒေဟိ ဟနန္တိ၊ တဿ ဝိဟာရဒ္ဒါရေ ဥဘတော ကုဋ္ဌံ နိဟရိတ္ဝာ ကတ-ပဒေသသေတံ အဓိဝစနံ။ "ပဃာန"န္တိပိ ဝုစ္စတိ။ **ပကုဋ္ဌ**န္တိ မဇ္ဈေ ဂဗ္ဘသ္သ သမန္တာ ပရိယာဂါရော ဝုစ္စတိ။ "ပကုဋ္ဌ"န္တိပိ ပါဌော။ **သြသာရကန္တိ**[2] အနာဋိန္ဒကေ ဝိဟာရေ ဝံသံ ဒတ္ဝာ တတော ဒဏ္ဍကေ သြသာရေတ္ဝာ ကတဆဒနပမုခံ။ **သံသာရဏကိဋ္ဌကော** နာမ စက္ကလယုတ္တော ကိဋ္ဌကော။

၃၀၁။ **ပါနိယဘာဇနန္တိ** ဝိဝန္တာနံ ပါနိယဒါနဘာဇနံ။ ဥဠုင်္ကော စ ထာလကဉ္စ ပါနိယသဒ္ဒဿ အနုလောမာနိ။

၃၀၃။ **အပေသိ**တိ ဒိဃဒါရုမှိ ခါဏုကေ ပဝေသေတ္ဝာ ကဏ္ဏကသာခါဟိ ဝိနဒ္ဓိတ္ဝာ ကတံ ဒ္ဝါရထကနကံ။ **ပလိဃော**တိ ဂါမဒ္ဝါရေသု ဝိယ စက္ကယုတ္တံ ဒ္ဝါရထကနကံ။

၃၀၅။ အဿတရိဟိ ယုတ္တာ ရထာ **အဿတရိရထာ**။ **အာမုတ္တ-မဏိကုဏ္ဍလာ**တိ အာမုတ္တမဏိကုဏ္ဍလာနိ။

ပရိနိဗ္ဗုတောတိ ကိလေသပရိနိဗ္ဗာနေန ပရိနိဗ္ဗုတော။ **သီတိဘူတော**တိ ကိလေသာတပါဘာဝေန သီတိဘူတော။ **နိရူပဓီ**တိ ကိလေသုပဓိအဘာဝေန နိရူပဓိတိ ဝုစ္စတိ။

သဗ္ဗာ အာသတ္တိယော ဆေတ္ဝာတိ ရူပါဒိသု ဝါ ဝိသယေသု သဗ္ဗာဝေသု ဝါ ပတ္ထနာယော ဆိန္ဒိတ္ဝာ။ **ဟဒယေ ဒရန္တိ** စိတ္တေ ကိလေသဒရထံ ဝိနေတ္ဝာ။ **ဝေယျာယိကန္တိ** ဝယကရဏံ ဝုစ္စတိ။

၃၀၇။ **အာဒေယျဝါစော**တိ တဿ ဝစနံ ဗဟူ ဇနာ အာဒိယိတဗ္ဗံ သောတဗ္ဗံ မညန္တိတိ အတ္ထော။ **အာရာမေ အက်ံသူ**တိ ယေ သဓနာ၊ တေ အတ္တနော ဓနေန အကံသု။ ယေ မန္ဒဓနာ စေဝ အဓနာ စ၊ တေသံ ဓနံ အဒါသိ။ ဣတိ သော သတသဟဿကဟာပဏော သတသဟဿ္ဿနကဉ္စ ဘဏ္ဍံ ဒတ္ဝာ ပဉ္စစတ္တာလိသယောဇနိကေ အဒ္ဓါနေ ယောဇနေ ယောဇနေ ဝိဟာရပတိဋ္ဌာနံ ကတ္ဝာ သာဝတ္ထိံ အဂမာသိ။

၁-ဥဒ္ဒါသုဓန္တိ (သျာ) ဥဒ္ဒသုဝန္တိ (သီ) ၂-သြသရကောတိ (သီ) သြသာရကိန္တိ (သျာ)

ကောဋိသန္ထံ ရံ သန္ထရုပေသိတိ ကဟာပဏကောဋိယာ ကဟာပဏကောဋိံ ပဋိပါဒေတွာ သန္ထရိ။ ယေ တတ္ထ ရက္ခာ ဝါ ပေါက္ခရဏိယော ဝါ၊ ဘေသံ ပရိဒက္ခပပွမာဏံ ဂဟေတွာ အညသ္မိံ ဌာနေ သန္ထရိတွာ အဒါသိ။ ဧဝမဿ အဋ္ဌာရသကောဋိကံ နိဓာနံ ပရိက္ခယံ အဂမာသိ။

ကုမာရဿ ဧတဒဟောသိတိ ဂဟပတိနော ဧဝံ ဗဟုဓနံ စဇန္တသ္သာပိ မုခဿ ဝိပ္ပသန္နာကာရံ ဒိသ္ဝာ ဧတံ အဟောသိ။ **ကောဋ္ဌကံ မာပေသိ**တိ သတ္တဘူမိကံ ဒွါရကောဋ္ဌကပါသာဒံ မာပေသိ။

အထ ခေါ အနာထပိဏ္ဍိကော ဂဟပတိ ဧကဒိဝသေန ဝိဟာရေ ကံ့ဏ္ဍုပေသိ။ ပ။ မဏ္ဍပေ ကာရာပေသိတိ အပရာဟိပိ အဋ္ဌာရသဟိ ကောဋီဟိ ဧတေ ဝိဟာရဒယော ကာရာပေသိ အဋ္ဌကရီသပွမာဏာယ ဘူမိယာ။ ဝိပသ္သိဿ ဟိ ဘဂဝတော ပုနဗ္ဗသုမိတ္ထေရော ဂဟပတိ ယောဇနပွမာဏံ ဘူမိံ သုဝဏ္ဏိဋ္ဌကာသန္ထရေန ကိဏိတွာ ဝိဟာရံ ကာရာပေသိ။ သိခိဿ ပန သိရိဝဍ္ဎော ဂဟပတိ တိဂါဝုတပွမာဏံ သုဝဏ္ဏယဋ္ဌိသန္ထရေန။ ဝေဿဘုဿ သောတ္ထိဇော ဂဟပတိ အဍ္ဎယောဇနပွမာဏံ သုဝဏ္ဏဖာလသန္ထရေန[1]။ ကကုသန္ဓဿ ပန အဓ္ဘုတော ဂဟပတိ ဂါဝုတပွမာဏံ သုဝဏ္ဏဟတ္ထိပဒသန္ထရေန။ ကောဏာဂမနဿ ဥဒေါ ဂဟပတိ အဍ္ဎဂါဝုတပွမာဏံ သုဝဏ္ဏိဋ္ဌကာသန္ထရေန။ ကဿပဿ သုမင်္ဂလော ဂဟပတိ ဝိသတိဥသဘပွမာဏံ သုဝဏ္ဏကဉ္စုပသန္ထရေန။ အမှာကံ ဘဂဝတော သုဒတ္တော ဂဟပတိ အဋ္ဌကရီသပွမာဏံ ဘူမိံ ကဟာပဏသန္ထရေန ကိဏိတွာ ဝိဟာရံ ကာရာပေသီတိ။ ဧဝံ အနုပုဗ္ဗေန ပရိဟာယန္တိ သမ္ပတ္တိယောတိ အလမေဝ သဗ္ဗသမ္ပတ္တိသု ဝိရဇ္ဇိတုံ အလံ ဝိမုစ္စိတုန္တိ။

၃၀၈။ **ခဏ္ဍာန္တိ** ဘိန္နောကာသော။ **ဖုလ္လန္တိ** ဖလိတောကာသော။ **ပဋိသန်ဓိရိဿတီ**တိ ပါကတိကံ ကရိဿတိ။ လဒ္ဓနဝကမ္မေန ပန ဘိက္ခုနာ ဝါသိဖရဏသုခါဒနာဒီနိ ဂဟေတ္ဝာ သယံ နာ ကာတဗ္ဗံ၊ ကတာကတံ ဇာနိတဗ္ဗံ။

၃၁၀။ **ဝိဋ္ဌိတော ဝိဋ္ဌိတော ဂစ္ဆာ**တိ ထေရော ကိရ ဂိလာနေ ပဋိဇဂ္ဂန္တော ဇိဏ္ဏော ဝုဎ္ဎော သင်္ကန္တော သဗ္ဗပစ္ဆတော အာဂစ္ဆတိ၊ ဇဒမဿ စာရိတ္တံ။ တေန ဝုတ္တံ "ဝိဋ္ဌိတော ဝိဋ္ဌိတော ဂန္တာ"တိ။ **အဂ္ဂါသနန္တိ** ထေရာသနံ။ **အဂ္ဂေါဒကန္တိ** ဒက္ခိဏောဒကံ။ **အဂ္ဂဝိဇ္ဇာန္တိ** သံဃတ္ထေရပိဇ္ဇံ။ **အန္တရာ သတ္ထိနံ ကရိတွာ**တိ စတုန္နံ ပါဒါနံ အန္တရေ ကရိတွာ။

၁-သုဝဏ္ဏထာလသန္ထရေန (သီ)

၃၁၅။ **ပတိဋ္ဌာပေသိ**တိ အဋ္ဌာရသကောဋိပရိမ္ဗာဂံ ကတ္ဝာ ပတိဋ္ဌာပေသိ။ ဧဝံ သဗ္ဗာပိ စတုပဏ္ဏာသကောဋိယော ပရိမ္ဗိ။

အာသနပ္ပဋိမဟနာဒီကထာ

၃၁၆။ **ဝိပ္ပကတဘောဇနော**တိ အန်ဆရဃရေ ဝါ ဝိဟာရေ ဝါ အရညေ ဝါ ယတ္ထ ကတ္ထစိ ဘုဉ္ဇမာနော ဘိက္ခု အနိဋ္ဌိတေ ဘောဇနေ န ဝုဋ္ဌာပေတဗ္ဗော။ အန်ဆရဃရေ ပန္ထော အာဂတေန ဘိက္ခုံ ဂဟေတ္ဝာ ဂန္တုံ္ဗ။ သစေ မနုဿာ ဝါ ဘိက္ခု။ ဝါ "ပဝိသထာ"တိ ဝဒန္တိ၊ "မယိ ပဝိသန္တေ ဘိက္ခု။ ဥဋ္ဌဟိဿန္တိ"တိ ဝတ္တုံ္ဗ။ "ဧထ ဘန္တေ အာသနံ အတ္ထီ"တိ ဝုတ္တေန ပန ပဝိသိတဗ္ဗံ။ သစေ ကောစိ ကိဉ္စိ န ဝဒတိ၊ အာသနသာလံ ဂန္ဓာ အတိသမိံ အဂန္ဓာ သဘာဂဋ္ဌာနေ ဌာတဗ္ဗံ။ ဩကာသေ ကတေ "ပဝိသထာ"တိ ဝုတ္တေန ပန ပဝိသိတဗ္ဗံ။ သစေ ပန ယံ အာသနံ တသ္မ ပါပုဏာတိ၊ တတ္ထ အာဂုဉ္ဆန္တော ဘိက္ခု နိသိန္နော ဟောတိ၊ တံ ဥဋ္ဌာပေတုံ ဝဋ္ဋတိ။ ယာဂုခဇ္ဇကာဒီသု ပန ယံကိဉ္စိ ပိဝိတွာ ဝါ ခါဒိတွာ ဝါ ယာဝ အညော အာဂစ္ဆတိ၊ တာဝ နိသိန္နံ ရတ္တဟတ္ထပါသေ ဝုဋ္ဌာပေတုံ န ဝဋ္ဋတိ[၁]။ ဝိပ္ပကတဘောဇနောယေဝ ဟိ သော ဟောတိ။

သစေ ဝုဋ္ဌာပေတီတိ သစေ အာပတ္တိံ အတိက္ကမိတ္ဝာပိ ဝုဋ္ဌာပေတိယေဝ။ **ပဝါရိတော စ ဟောတီ**တိ ယံ သော ဝုဋ္ဌာပေသိ၊ အယဉ္စ ဘိက္ခု ပဝါရိတော စ ဟောတိ၊ တေန ဝတ္တဗ္ဗော "ဂစ္ဆ ဥဒကံ အာဟရာဟီ"တိ။ ဝုဏှတရံ ဟိ ဘိက္ခုံ အာဏာပေတုံ ဋ္ဌဒမေဝ ကေ ဌာနန္တိ။ သစေ သော ဥဒကမ္ပိ န အာဟရတိ၂၊ တတော ယဉ္စ နဝကတရေန ကတ္တဗ္ဗံ၊ တံ ဒဿေန္တော **သာဓုကံ သိက္ခာနိ**တိအာဒိမာဟ။

ဂိလာနဿ ပတိရူပံ သေယျန္တိ ထေ ယော ကာသဘဂန္ဓရာတိသာရုဒိဟိ ဂိလာနော ဟောတိ၊ ခေဠမလ္လကဝစ္ဆကပါလာဒိနိ ဌပေတဗ္ဗာနိ ဟောန္တိ၊ ကုဋ္ဌိ ဝါ ဟောတိ၊ သေနာသနံ ဒုဿေတိ၊ ဧဝရူပဿ ဟေဋ္ဌာပါသာဒပဋ္ဋာ-သာလာဒီသု အညတရံ ကေမန္တံ သေနာသနံ ဒါတဗ္ဗံ။ ယသ္မိံ ဝာသန္တေ သေနာသနံ န ဒုဿတိ၊ တသ္မ ဝရသေယျာပိ ဒါတဗ္ဗာဝ။ ယောပိ သိနေဟ-ပါနဝိရေစနနတ္ထုကမ္မာဒီသု ယံကိဉ္စိ ဘေသဇ္ဇံ ကရောတိ၊ သဗ္ဗော သော ဂိလာနောယေဝ၊ တသ္မာပိ သလ္လက္ခေတ္ဝာ ပတိရူပံ သေနာသနံ ဒါတဗ္ဗံ။ **လေသကပ္ပေနာ**တိ အပ္ပကေန သိသာဗာဓဒီမတ္တေန။ **ဘိက္ခု။ ဂစ္ဆတ္ဝာ**တိ "တ္ထောကာ နာမ ဘိက္ခု။"တိ ဝိဟာရေ ဘိက္ခုနံ ပရိစ္ဆေဒံ ဥတ္ဝာ။

၁-ဝုဋ္ဌာပေတုံ ဝဋ္ဋတိ (သီ)　　၂-ဥဒကမ္ပိ အာဟရတိ (သီ)

သေနာသနက္ခန္ဓကထာ

၃၁၈။ **သေယျာ**တိ မဇ္ဈိမာနာနိ ဝုစ္စန္တိ။ **သေယျဂ္ဂေနာ**တိ သေယျာပရိစ္ဆေဒေန၊ ဝဿူပနာယိကဒိဝသေ ကာလံ ဃောသေတ္ဝာ ကေမဇ္ဈိမာနံ ကေသဉ္စိ ဘိက္ခူနော ဂါဟေတုံ အနုဇာနာမီတိ အတ္ထော။ **သေယျဂ္ဂေန ဂါဟေန္တော**တိ သေယျာပရိစ္ဆေဒေန ဂါဟိယမာနာ။ **သေယျာ ဥဿာရယိ'သူ**တိ မဇ္ဈိမာနာနိ အတိရေကာနိ အဟေသုံ။ ဝိဟာရဋ္ဌာဟာဒိသုပိ ဧသေဝ နယော။ **အနုဘာဂ**န္တိ ပုန အပရမ္ပိ ဘာဂံ ဒါတုံ။ အတိမန္ဒေသု ဟိ ဘိက္ခူသု ကေကဿ ဘိက္ခုနော ဒွေ တီဏိ ပရိဝေဏာနိ ဒါတမ္ပီ။ **န အကာမာ ဒါတမ္ဗော**တိ အနိစ္ဆာယ န ဒါတမ္ဗော။ တတ္ထ ဝဿူပနာယိကဒိဝသေ ဂဟိတေ အနုဘာဂေ ပစ္ဆာ အာဂတာနံ နာ အတ္ထနော အရုစိယာ သော အနုဘာဂေါ ဒါတမ္ဗော။ သစေ ပန ယေန ဂဟိတော၊ သော စ အတ္ထနော ရုစိယာ တံ အနုဘာဂံ ဝါ ပဌမဘာဂံ ဝါ ဒေတိ၊ ဝဋ္ဋတိ။

နိဿီမေ ဋ္ဌိတဿာတိ ဥပစာရသိမတော ဗဟိ ဋ္ဌိတဿ၊ အန္တော ဥပစာရသိမာယ ပန ဒူရေ ဋ္ဌိတသာပိ လဗ္ဘတိယေဝ။ **သေနာသနံ ဂဟေတ္ဝာ**တိ ဝဿူပနာယိကဒိဝသေ ဂဟေတ္ဝာ။ **သမ္မကာလံ ပဋိမာဟန္တိ**တိ စတုမာသစ္ဆယေန ဥတုကာလေပိ ပဋိမာဟန္တိ။ တီသု သေနာသနဋ္ဌိဟေသု ပုရိမကော စ ပစ္ဆိမကော စာတိ ဒ္ဝေ ဂါဟာ ထာဝရာ။

အန္တရာမုတ္တကေ အယံ ဝိနိစ္ဆယော၊ ကေသ္မိ ဝိဟာရေ မဟာလာဘ သေနာသနံ ဟောတိ၊ သေနာသနသာမိကာ ဝဿူပဂတံ ဘိက္ခုံ သမ္ဗဟန္တိ သက္ကစ္စံ ဥပဋ္ဌဟိတ္ဝာ ပဝါရေတ္ဝာ ဂမနကာလေ ဗဟိံ သမဏ္ဍပရိက္ခာရံ ဒေန္တိ။ မဟာထေရာ ဒူရတောပိ အာဂန္ဒ္ဝာ ဝဿူပနာယိကဒိဝသေ တံ ဂဟေတ္ဝာ ဖာသုံ ဝသိတ္ဝာ ဝုတ္ထဝဿာ လာဘံ ဂဏှိတ္ဝာ ပက္ကမန္တိ။ အာဝါသိကာ "မယံ ဏ္ဍေပ္ပုနံ လာဘံ နာ လဘာမ၊ နိစ္စံ အာဂန္တုကမဟာထေရာဝ လဘန္တိ၊ တေယေဝ တံ အာဂန္ဒ္ဝာ ပဋိဇဂ္ဂိဿန္တီ"တိ ပလုဇ္ဇနဘိယ နာ ဩလောကေန္တိ။ ဘဂဝါ တဿ ပဋိဇဂ္ဂနတ္ထံ အပရဇ္ဇုဂတာယ ပဝါရဏာယ အာယတိံ ဝဿာဝါသတ္ထာယ "အန္တရာမုတ္တကော ဂါဟေတဗ္ဗော"တိ အာဟ။

တံ ဂါဟေန္တေန သံဃတ္ထေရော ဝတ္တဗ္ဗော "ဘန္တေ အန္တရာမုတ္တကသေနာသနံ ဂဏှထာ"တိ။ သစေ ဂဏှာတိ၊ ဒါတဗ္ဗံ။ နော စေ၊ တေနေဝုပါယေန အနုထေရံ အာဒိံ ကတ္ဝာ ယော ဂဏှာတိ၊ တဿ, အန္တမသော သာမဏေရဿာပိ ဒါတဗ္ဗံ။ တေန တံ သေနာသနံ အဋ္ဌမာသေ ပဋိဇဂ္ဂိတဗ္ဗံ။

ဆဒနဘိတ္တိဘူမိသု ယံကိဉ္စိ ခဏ္ဍံ ဝါ ဖုလ္လံ ဝါ ဟောတိ၊ တံ သဗ္ဗံ ပဋိသင်္ခရိတဗ္ဗံ။ ဥဒ္ဒေသပရိပုစ္ဆာဒီဟိ ဒိဝသံ ခေပေတ္ဝာ ရတ္တိံ တတ္ထ ဝသိတုမ္ပိ ဝဋ္ဋတိ၊ ရတ္တိံ ပရိဝေဏေ ဝသိတ္ဝာ တတ္ထ ဒိဝသံ ခေပေတုမ္ပိ ဝဋ္ဋတိ၊ ရတ္တိန္ဒိဝံ တတ္ထေဝ ဝသိတုမ္ပိ ဝဋ္ဋတိ။ ဥတုကာလေ အာဂတာနံ ဝုဏှာနံ နှ ပဋိဗာဟိတဗ္ဗံ။ ဝဿူပနာယိကဒိဝသေ ပန သမ္ဗတ္တေ သစေ သံဃတ္ထေရော "မယှံ ဣဒံ သေနာသနံ ဒေထာ"တိ ဝဒတိ၊ နံ လဘတိ။ "ဘန္တေ ဣဒံ အန္တရာမုတ္တကံ ဂဟေတ္ဝာ အဋ္ဌမာသေ ဇကေန ဘိက္ခုနာ ပဋိဇဂ္ဂိတ"န္တိ ဝတ္ဝာ နှ ဒါတဗ္ဗံ၊ အဋ္ဌမာသေ ပဋိဇဂ္ဂကဘိက္ခုသေဝ ဂဟိတံ ဟောတိ။

ယသ္မိံ ပန သေနာသနေ ဇကသံဝစ္ဆရေ ဒ္ဝိက္ခတ္တုံ ပစ္စယေ ဒေန္တိ ဆမာသစ္စယေန ဆမာသစ္စယေန၊ တံ အန္တရာမုတ္တကံ နှ ဂါဟေတဗ္ဗံ။ ယသ္မိံ ဝါ တိက္ခတ္တုံ ဒေန္တိ စတုမာသစ္စယေန စတုမာသစ္စယေန၊ ယသ္မိံ ဝါ စတုက္ခတ္တုံ ဒေန္တိ တေမာသစ္စယေန တေမာသစ္စယေန၊ တံ အန္တရာမုတ္တကံ နှ ဂါဟေတဗ္ဗံ။ ပစ္စယေနေဝ ဟိ တံ ပဋိဇဂ္ဂနံ လဘိဿတိ။ ယသ္မိံ ပန ဇကသံဝစ္ဆရေ သကိဒေဝ ဗဟုပစ္စယေ ဒေန္တိ၊ တေ အန္တရာမုတ္တကံ ဂါဟေတဗ္ဗန္တိ။ အယံ တာဝ အန္တောဝဿေ ဝဿူပနာယိကဒိဝသေန ပါဠိယံ အာဂတသေနာသနဂ္ဂါဟကထာ။

အယံ ပန သေနာသနဂ္ဂါဟော နာမ ဒုဝိဓော ဟောတိ ဥတုကာလေ စ ဝဿာဝါသေ စ။ တတ္ထ ဥတုကာလေ[1] တာဝ ကေစိ အာဂန္တုကာ ဘိက္ခူ ပုရေဘတ္တံ အာဂစ္ဆန္တိ၊ ကေစိ ပစ္ဆာဘတ္တံ ပဌမယာမံ ဝါ မဇ္ဈိမယာမံ ဝါ ပစ္ဆိမယာမံ ဝါ၊ ယေ ယဒါ အာဂစ္ဆန္တိ၊ တေသံ တဒါဝ ဘိက္ခူ။ ဥဋ္ဌာပေတ္ဝာ သေနာသနံ ဒါတဗ္ဗံ၊ အကာလော နာမ နတ္ထိ။ သေနာသနပညာပကေန ပန ပဏ္ဍိတေန ဘဝိတဗ္ဗံ၊ ကံ ဝါ ဒွေ ဝါ မဉ္ဇ္ဈာနာနိ ဥပေတဗ္ဗာနိ။ သစေ ဝိကာလေ ကော ဝါ ဒွေ ဝါ ထေရာ အာဂစ္ဆန္တိ၊ တေ ဝတ္တုမ္ပဇာ "ဘန္တေ အာဒိတော ပဋ္ဌာယ ဝုဋ္ဌာပိယမာနေ သမ္ဗေါ ဘိက္ခူ။ ဥဇ္ဈင်္ဃိကာ ဘဝိဿန္တိ၊ တုမ္ဟေ အမှာကံ ဝသနဋ္ဌာနေယေဝ ဝသထာ"တိ။

ဗဟူသု ပန အာဂတေသု ဝုဋ္ဌာပေတ္ဝာ ပဋိပါဋိယာ ဒါတဗ္ဗံ။ သစေ ကေနစိ ပဌမံ ပရိဝေဏံ ပဟောတိ၊ ကေနစိ ပရိဝေဏံ ဒါတဗ္ဗံ။ တတ္ထ အဂ်္ဂိသာလဒီဃသာလမဇ္ဈိမသာလာဒယော သမ္ဗေါ တသ္မေဝ ပါပုဏန္တိ။ ဧဝံ အပ္ပဟောန္တေ ပါသာဒဋ္ဌေန ဒါတဗ္ဗံ။ ပါသာဒေသု အပ္ပဟောန္တေသု ဩဝရကဋ္ဌေန ဒါတဗ္ဗံ။

၁-ဥတုကာလံ (က)

သြဂရကေသု အပ္ပဟောန္တေသု သေယျထေန ဒါတဗ္ဗံ။ သေယျထေသု အပ္ပ-ဟောန္တေသု မဇ္ဈိမာနေန ဒါတဗ္ဗံ။ မဇ္ဈိမာနေ အပ္ပဟောန္တေ ကေဝိဋ္ဌကဋ္ဌာန၀သေန ဒါတဗ္ဗံ။ ဘိက္ခုနော ပန ဋ္ဌတောကာသမတ္တံ နဂါဟေတဗ္ဗံ။ ဧတံ ဟိ သေနာသနံ နာမ နဟောတိ။ ဝိဋ္ဌကဋ္ဌာနေ ပန အပ္ပဟောန္တေ ကေ မဇ္ဈိမာနံ ၀ါ ဝိဋ္ဌကဋ္ဌာနံ ၀ါ ၀ါရေန ၀ါရေန ဂဟေတ္ဝာ "ဘန္တေ ဝိဿမထာ"တိ တိက္ခိတ္တုံ ဇနာနံ ဒါတဗ္ဗံ၊ နဟိ သက္ကာ သီတသမယေ သဗ္ဗရတ္တိံ အဇ္ဈောကာသေ ၀သိတုံ။ မဟာထေရေန ပဌမယာမံ ဝိဿမိတ္ဝာ နိက္ခမိတ္ဝာ ဒုတိယတ္ထေရဿ ၀တ္တဗ္ဗံ "အာဝုသော ဋ္ဌ၀ ပဝိသာဟီ"တိ။ သစေ မဟာထေရော နိဒ္ဒါဂရကော ဟောတိ၊ ကာလံ နဇာနာတိ၊ ဥက္ကာသိတ္ဝာ ဒွါရံ အာကောဋေတ္ဝာ "ဘန္တေ ကာလော ဇာတော၊ သီတံ.အနုဒဟတီ"တိ ၀တ္တဗ္ဗံ။ တေန နိက္ခမိတ္ဝာ သြကာသော ဒါတဗ္ဗော၊ အဒါတုံ နလဘတိ။ ဒုတိယတ္ထေရေနပိ မဇ္ဈိမယာမံ ဝိဿမိတ္ဝာ ပုရိမနယေနေ၀ ဋ္ဌတရဿ ဒါတဗ္ဗံ။ နိဒ္ဒါဂရကော ၀ုတ္တနယေနေ၀ ၀ုဋ္ဌာပေတဗ္ဗော။ ဧ၀ံ ဧကရတ္တိံ ဧကမဇ္ဈဋ္ဌာနံ တိက္ခိတ္တုံ ဒါတဗ္ဗံ။ ဇမ္ဗုဒီပေ ပန ဧကစ္စေ ဘိက္ခူ "သေနာသနံ နာမ မဇ္ဈဋ္ဌာနံ ၀ါ ပိဋ္ဌဋ္ဌာနံ ၀ါ ကိဩဒေ၀ ကဿစိ သပ္ပါယံ ဟောတိ၊ ကဿစိ အသပ္ပါယ"န္တိ အာဂန္တုကာ ဟောန္တု ၀ါ မာ ၀ါ၊ ဒေ၀သိကံ သေနာသနံ ဂါဟေန္တိ။ အယံ ဥတုကာလေ သေနာသနက္ခန္ဓကဿ နာမ။

၀ဿာ၀ါသေ ပန အတ္ထိ အာဂန္တုကဝတ္တံ၊ အတ္ထိ အာ၀ါသိကဝတ္တံ။ အာဂန္တုကေန တာ၀ သကဋ္ဌာနံ မုဋ္ဌိတ္ဝာ အညတ္ထ ဂန္တွာ ၀သိတုကာမေန ၀ဿူပနာယိကဒိ၀သမေ၀ တတ္ထ နဂန္တဗ္ဗံ။ ၀သနဋ္ဌာနံ ၀ါ ဟိ တတြ သမ္ဘာ၀ံ ဘ၀ေယျ၊ ဘိက္ခာစာရော ၀ါ နသမ္ပဇ္ဇေယျ၊ တေန နဖာသုံ ဝိဟာရေယျ။ တသ္မာ "ဣဒါနိ မာသမတ္တေန ၀ဿူပနာယိကာ ဘ၀ိဿတိ"တိ တံ ဝိဟာရံ ပဝိသိတဗ္ဗံ။ တတ္ထ မာသမတ္တံ ၀သန္တော သစေ ဥဒ္ဒေသတ္ထိကော၊ ဥဒ္ဒေသသမ္ဘတ္တိံ သလ္လက္ခေတ္ဝာ, သစေ ကမ္မဋ္ဌာနိကော၊ ကမ္မဋ္ဌာနသပ္ပါယတံ သလ္လက္ခေတ္ဝာ, သစေ ပစ္စယတ္ထိကော၊ ပစ္စယလာဘံ သလ္လက္ခေတ္ဝာ အန္တော၀ဿေ သုခံ ၀သိဿတိ။

သကဋ္ဌာနတော စ တတ္ထ ဂန္ဆန္တေန နဂေါစရဂါမော ဃဋ္ဋေတဗ္ဗော၊ နတတ္ထ မနုဿာ ၀တ္တဗ္ဗာ "တုမှေ နိဿာယ သလာကဘတ္တာဒီနိ ၀ါ ယာဂုခဇ္ဇ-ကာဒီနိ ၀ါ ၀ဿာ၀ါသိကံ ၀ါ နတ္ထိ၊ အယံ စေတိယဿ ပရိက္ခာရော၊ အယံ ဥပေါသထာဂါရဿ၊ ဣဒံ တာဠဏ္ဍေ၀ သုစိ စ၊ သမ္ပဋိစ္ဆထ တုမှာကံ ဝိဟာရ"န္တိ။ သေနာသနံ ပန ဇဂ္ဂိတ္ဝာ ဒါရုဘဏ္ဍမတ္တိကာဘဏ္ဍာနိ ပဋိသာမေတ္ဝာ ဂမိယ၀တ္တံ ပူရေတ္ဝာ ဂန္တဗ္ဗံ။ ဧ၀ံ ဂစ္ဆန္တေနာပိ ဒဟရေဟိ ပတ္တစီ၀ရဘဏ္ဍိကာယော

ဥက္ခိပါပေတွာ တေလနာဋ္ဌကတ္ထရဒဏ္ဍာဒိနိ ဂါဟာပေတွာ ဆတ္တံ ပဂ္ဂယှ အတ္တာနံ ဒဿေန္တေန ဂါမဒ္ဒါရေနေဝ နဂရံ ပဝိဋ္ဌေန အဋ္ဌဝိမဂ္ဂေန ဂန္တွာ အဋ္ဌဝိမဂ္ဂေ အသတိ ဂုမ္ဗာဒိနိ မဒ္ဒန္တေန နဂရံ၊ ဂမိယဝတ္တံ ပန ပူရေတွာ ဝိတက္ကံ ဆိန္ဒိတွာ သုဒ္ဓစိတ္တော နဂရဒ္ဝါရေနေဝ နဂရံ။ သစေ ပန ဂါမဒ္ဒါရေန မဂ္ဂေါ ဟောတိ၊ ဂစ္ဆန္တွေ နံ သပရိဝါရံ ဒိသွာ မနုဿာ အမ္ဟာကံ ထေရော ဝိယာတိ ဥပဓာဝိတွာ "ကုဟိံ ဘန္တေ သမ္ဗဟရိတ္ထာရေ ဂဟေတွာ ဂစ္ဆထာ"တိ ဝဒန္တိ၊ တေသု စေ ဧကော ဧဝံ ဝဒတိ "ဝဿူပနာယိကကာလော နာမာယံ၊ ယတ္ထ အန္တောဝဿေ နိဗ္ဗတ္တိကွာစာရော ဘဝိဿတိဋ္ဌာဒနဋ္ဌေ လဒ္ဓတိ၊ တတ္ထ ဘိက္ခု။ ဂစ္ဆထာ"တိ။ တဿ စေ သုတွာ တေ မနုဿာ "ဘန္တေ ဣမသ္မိံ ဂါမေ ဇနော ဘုဇ္ဇတိ စေဝ နိဝါသေတိ စ၊ မာ အညတ္ထ ဂစ္ဆထာ"တိ ဝတွာ မိတ္တာမစ္စေ ပက္ကောသာပေတွာ သမ္ဗေ သမ္မန္တယိတွာ ဝိဟာရေ နိဗ္ဗဝတ္တေ သလာကဘတ္တာဒိနိ စ ဝဿာဝါသိကဉ္စ ပဋ္ဌပေတွာ "ဣဓေဝ ဘန္တေ ဝသထာ"တိ ယာစန္တိ၊ သမ္ဗံ သာဒိတုံ ဝဋ္ဋတိ။ သမ္ဗံ ဟေတံ ကပ္ပိယဘ္ဍေဝ အနဝဇ္ဇံ။ ကုရုန္ဒိယံ ပန "ကုဟိံ ဂစ္ဆထာတိ ဝုတ္တေ အသုကဋ္ဌာနန္တိ ဝတွာ ကသ္မာ တတ္ထ ဂစ္ဆထာတိ ဝုတ္တေ ကာရဏံ အာစိက္ခိတဗ္ဗ"န္တိ ဝုတ္တံ။ ဥဘယမ္ပိ ပနေတ္ထ သုဒ္ဓစိတ္တတ္တာဝ အနဝဇ္ဇံ။ ဣဒံ အာဂန္တုကဝတ္တံ နာမ။

ဣဒံ ပန အာဝါသိကဝတ္တံ၊ ပဋိကစ္စေဝ ဟိ အာဝါသိကေဟိ ဝိဟာရော ဇဂ္ဂိတဗ္ဗော၊ ခဏ္ဍဖုလ္လပဋိသင်္ခရဏာပရိဘဏ္ဍာနိ ကာတဗ္ဗာနိ၊ ရတ္တိဋ္ဌာနဒိဝါဋ္ဌာန-ဝစ္စကုဋိပဿာဝဋ္ဌာနာနိ ပဓာနဃရဝိဟာရမဂ္ဂေါတိ ဣမာနိ သဗ္ဗာနိ ပဋိဇဂ္ဂိ-တဗ္ဗာနိ၊ စေတိယေ သုဓာကမ္မံ မုဒ္ဒဝေဒိကာယ တေလမက္ခနံ မဏ္ဍပိဋ္ဌပဋိဇဂ္ဂနန္တိ ဣဒမ္ပိ သမ္ဗံ ကာတဗ္ဗံ "ဝဿံ ဝသိတုကာမာ အာဂန္တွာ ဥဒ္ဒေသပရိပုစ္ဆာ-ကမ္မဋ္ဌာနာနုယောဂါဒိနိ ကရောန္တာ သုခံ ဝသိဿန္တိ"တိ။ ကတပရိကမ္မေဟိ အာသာဋိဇက္ခပဋ္ဌမိတော ပဋ္ဌာယ ဝဿာဝါသိကံ ပုစ္ဆိတဗ္ဗံ။ ကတ္ထ ပုစ္ဆိတဗ္ဗံ? ယတော ပကတိယာ လဒ္ဓတိ။ ယေဟိ ပန နာ ဒိန္နပုဗ္ဗံ၊ တေ ပုစ္ဆိတုံ နာ ဝဋ္ဋတိ။ ကသ္မာ ပုစ္ဆိတဗ္ဗံ? ကဒါစိ ဟိ မနုဿာ ဒေန္တိ၊ ကဒါစိ ဒုဇ္ဈိက္ခာဒီဟိ ဥပဒ္ဒုတာ နာ ဒေန္တိ။ တတ္ထ ယေ နာ ဒဿန္တိ၊ ဟေ အပုစ္ဆိတွာ ဝဿာဝါသိကေ ဂါဟိတေ ဂါဟိတဘိက္ခူနံ လာဘန္တရာယော ဟောတိ၊ တသ္မာ ပုစ္ဆိတွာဝ ဂါဟေတဗ္ဗံ၊ ပုစ္ဆန္တေန "တုမ္ဟာကံ ဝဿာဝါသိကဂ္ဂါဟကကာလော ဥပကဋ္ဌော"တိ ဝတ္တဗ္ဗံ။ သစေ ဝဒန္တိ "ဘန္တေ ဣမံ သံဝစ္ဆရံ ဆာတကာဒီဟိ ဥပဒ္ဒုတမှ၊ နာ သက္ကောမ ဒါတု"န္တိ ဝါ, "ယံ မယံ ပုဗ္ဗေ ဒေမ၊ တတော ဥိနတရံ ဒဿာမာ"တိ ဝါ, "ဣဒါနိ ကပ္ပါသော သုလဘော၊ ယံ ပုဗ္ဗေ ဒေမ၊ တတော ဗဟုတရံ

ဒဿာမာ”တိ ဝါ ဝဒန္တိ၊ တံ သလ္လက္ခေတ္ဝာ တဒနုရူပေန နယေန တေသံ တေသံ သေနာသနေ ဘိက္ခူနံ ဝဿာဝါသိကံ ဂါဟေတဗ္ဗံ။

သစေ မနုဿာ ဝဒန္တိ “ယဿ အမ္ဟာကံ ဝဿာဝါသိကံ ပါပုဏာတိ၊ သော တေမာသံ ပါနိယံ ဥပဋ္ဌာပေတု၊ ဝိဟာရမဂ္ဂံ ဇဂ္ဂတု၊ စေတိယင်္ဂဏ-ဗောဓိယင်္ဂဏာနိ ဇဂ္ဂတု၊ ဗောဓိရုက္ခေ ဥဒကံ အာသိဉ္စတူ”တိ၊ ယဿ တံ ပါပုဏာတိ၊ တဿ အာစိက္ခိတဗ္ဗံ။ ယော ပန ဂါမော ပဋိက္ကမ္မ ယောဇန-ဒ္ဝိယောဇနန္တရေ ဟောတိ၊ ဟတ္ထြ စေ ကုလာနိ ဥပနိက္ခေပံ ဒတ္ဝေတ္ဝာ ဝိဟာရေ ဝဿာဝါသိကံ ဒေန္တိယေဝ၊ တာနိ ကုလာနိ အပုစ္ဆိတ္ဝာပိ တေသံ သေနာသနေ ဝတ္တံ ကတ္ဝာ ဝသန္တိယ ဝဿာဝါသိကံ ဂါဟေတဗ္ဗံ။ သစေ ပန တေသံ သေနာသနေ ပံသုကူလိကော ဝသတိ၊ အာဂတဉ္စ တံ ဒိသ္ဝာ တုမ္ဟာကံ ဝဿာဝါသိကံ ဒေမာတိ ဝဒန္တိ၊ တေန သံဃသ္သ အာစိက္ခိတဗ္ဗံ။ သစေ တာနိ ကုလာနိ သံဃာသ္သ ဒါတုံ န ဣစ္ဆန္တိ၊ တုမ္ဟာကံယေဝ ဒေမာတိ ဝဒန္တိ၊ သဘာဂေါ ဘိက္ခု ဝတ္တံ ကတ္ဝာ ဂစ္ဆာဟီတိ ဝတ္တဗ္ဗော။ ပံသုကူလိကဿ ပဲနေတံ န ဝဋ္ဋတိ။ ဣတိ သဒ္ဓါဒေယ္ယ ဒါယကမနုဿာ ပုစ္ဆိတဗ္ဗာ။

တတြုပ္ပါဒေ ပန ကပ္ပိယကာရကာ ပုစ္ဆိတဗ္ဗာ။ ကထံ ပုစ္ဆိတဗ္ဗာ? ကိံ အာဝုသော သံဃသ္သ ဘဏ္ဍပဋိသ္သာဒနံ ဘဝိဿတီတိ။ သစေ ဝဒန္တိ “ဘဝိဿတိ ဘန္တေ, ကေဂဿ နဝဟတ္ထံ သာဋကံ ဒဿာမ၊ ဝဿာဝါသိကံ ဂါဟေ-ထာ”တိ၊ ဂါဟေတဗ္ဗံ။ သစေပိ ဝဒန္တိ “သာဋကံ နတ္ထိ၊ ဝတ္ထု ပန အတ္ထိ၊ ဂါဟေထ ဘန္တေ”တိ။ ဝတ္ထုမ္ပိ သန္တေပိ ဂါဟေတုံ ဝဋ္ဋတိယေဝ။ ကပ္ပိယ-ကာရကာနံ ဟိ ဟတ္ထေ “ကပ္ပိယဘဏ္ဍံ ပရိဘုဉ္ဇထာ”တိ ဒိန္နဝတ္ထုတော ယံ ယံ ကပ္ပံ၊ တံ တံ သဗ္ဗံ ပရိဘုဉ္ဇိတုံ အနုညာတံ။

ယံ ပနေတ္ထ ဝိက္ကေပါတတ္ထာယ ဂိလာနပစ္စယတ္ထာယ ဝါ ဥဋ္ဌိဿ ဒိန္နံ၊ တံ စိဝရေ ဥပနာမေန္တေဟိ သံဃသုဒ္ဒေတာယ အပလောကေတ္ဝာ ဥပနာမေတဗ္ဗံ။ သေနာသနတ္ထာယ ဥဋ္ဌိဿ ဒိန္နံ ဂရုဘဏ္ဍံ ဟောတိ။ စိဝရဝသေန စတုပစ္စယ-ဝသေန ဝါ ဒိန္နံ စိဝရေ ဥပနာမေန္တာနံ အပလောကနကမ္မကိစ္စံ နတ္ထိ၊ အပလောကနကမ္မံ ကရောန္တေဟိ စ ပုဂ္ဂလဝသေနေဝ ကာတဗ္ဗံ၊ သံဃဝသေန န ကာတဗ္ဗံ။ ဇာတရူပရဇတဝသေနာပိ အာမကသ္သညဝသေန ဝါ အပလော-ကနကမ္မံ န ဝဋ္ဋတိ၊ ကပ္ပိယဘဏ္ဍဝသေန စိဝရတ္ထာယ လဒ္ဓဝသေနေဝ စ ဝဋ္ဋတိ။ တံ ပန ဧဝံ ကတ္ထဗ္ဗံ “ဣဒါနိ သုဘိက္ခံ သုလဘပိဏ္ဍံ၊ ဘိက္ခု စိဝရေန ကိလမန္တိ၊ ဏ္ဍေကံ နာမ တတ္ထာလဘာဂံ ဘိက္ခူနံ စိဝရံ ကာတုံ ရုစ္စတီ”တိ။ “ဂိလာနပစ္စယော

သုလဘော ဂိလာနော ဝါ နတ္ထိ၊ ဇော့ကံ နာမ တဏ္ဍုလဘာဂံ ဘိက္ခူနံ စိဝံရံ ကာတုံ ရုစ္စတီ”တိ။

ဧဝံ စိဝရပစ္စယံ သလ္လက္ခေတွာ သေနာသနဿ ကာလေ ဃောသိတေ သန္နိပတိတေ သံဃေ သေနာသနဂ္ဂါဟကော သမ္မန္နိတဗ္ဗော။ သမ္မန္နန္တေန စ ဒွေ သမ္မန္နိတဗ္ဗာတိ ဝုတ္တံ။ ဧဝံ ဟိ နဝကော ဝုဍ္ဎတရဿ, ဝုဍ္ဎော စ နဝကဿ ဂါဟော ဿတိ။ မဟန္တေ ပန မဟာဝိဟာရဿဒိသေ ဝိဟာရေ တယော စတ္တာရော ဇနာ သမ္မန္နိတဗ္ဗာ။ ကုရုန္ဒိယံ ပန အဋ္ဌပိ သောဠသပိ ဇနေ သမ္မန္နိတုံ ဝဋ္ဋတိတိ ဝုတ္တံ။ တေသံ သမ္မုတိ ကမ္မဝါစာယပိ အပလောကနေနပိ ဝဋ္ဋတိ-ယေဝ။

တေဟိ သမ္မတေဟိ ဘိက္ခူဟိ သေနာသနံ သလ္လက္ခေတဗ္ဗံ၊ စေတိယဃရံ ဗောဓိဃရံ အာသနဃရံ သမ္မုဇ္ဇနိအဒ္ဒော ဒါရုအဒ္ဒော ဝစ္စကုဋိ ဇန္တဃရော ဝဇ္ဈကသာလာ ဝဇ္ဈကိသာလာ ဒွါရကောဋ္ဌကော ပါနိယမာဠော မဂ္ဂေါ ပေါက္ခရဏီတိ တောနိ ဟိ အသေနာသနာနိ၊ ဝိဟာရော အဇ္ဈောဂေါ ပါသာဒေါ ဟမ္မိယံ ဂုဟာ မဏ္ဍပေါ ရုက္ခမူလံ ဝေဠုဂုမ္ဗောတိ ဇ္ဈမာနိ သေနာသနာနိ၊ တာနိ ဂါဟေတဗ္ဗာနိ။ ဂါဟေန္တေန စ “ပဌမံ ဘိက္ခူ ဂဏှေတုံ၊ ဘိက္ခူ ဂဏှေတွာ သေယျော ဂဏှေတု”န္တိ ဩဏေ ဝုတ္တနယေန ဂါဟေတဗ္ဗာနိ။ သစေ သံဃိကော စ သန္ဓါဒေယျော စာတိ ဒွေ စိဝရပစ္စယာ ဟောန္တိ၊ တေသု ယံ ဘိက္ခူ ပဌမံ ဂဏှိတုံ ဇ္ဈန္တိ၊ တံ ဂါဟေတွာ တဿ ဒြတိကတော ပဋ္ဌာယ ဇ္ဈတရော ဂါဟေတဗ္ဗော။

သစေ ပန ဘိက္ခူနံ အပ္ပတာယ ပရိဝေဏဂ္ဂေန သေနာသနေ ဂါဟိယမာနေ ဧကံ ပရိဝေဏံ မဟာလာဘံ ဟောတိ၊ ဒသ ဝါ ဒွါဒသ ဝါ စိဝရာနိ လဘန္တိ၊ တံ ဝိဇ္ဇဋွာ အညေသု အလာဘကေသု အာဝါသေသု ပက္ခိပိတ္ဝာ အညေသမ္ပိ ဘိက္ခူနံ ဂါဟေတဗ္ဗန္တိ မဟာသုမတ္ထေရော အာဟ။ မဟာပဒုမတ္ထေရော ပနာဟ “န ဧဝံ ကာတဗ္ဗံ၊ မနုဿာ ဟိ အတ္တနော အာဝါသဇဂ္ဂနတ္ထာယ ပစ္စယံ ဒေန္တိ၊ တသ္မာ အညေဟိ ဘိက္ခူဟိ တတ္ထ ပဝိသိတဗ္ဗ”န္တိ။ သစေ ပနေတ္ထ မဟာထေရော ပဋိက္ခောသတိ “မာဝုသော ဧဝံ ဂါဟေထ၊ ဘဂဝတော အနုသိဋ္ဌိ ကရောထ၊ ဝုတ္တံ ဟေတံ ဘဂဝတာ ‘အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ ပရိဝေဏဂ္ဂေန ဂါဟေတု’န္တိ”၊ တဿ ပဋိက္ခောသနာယ အဋ္ဌတွာ “ဘန္တေ ဘိက္ခူ ဗဟူ၊ ပစ္စယော မန္ဒော၊ သင်္ဃံ ကာတုံ ဝဋ္ဋတီ”တိ တံ သညာပေတွာ ဂါဟေ-တဗ္ဗမေဝ။

ဂါဟေန္တေန စ သမ္မဇ္ဇေန ဘိက္ခုနာ မဟာထေရဿ သန္တိကံ ဂန္ဒွာ ဧဝံ ဝတ္တွေ "ဘန္တေ တုမှာကံ သေနာသနံ ပါပုဏာတိ၊ ဂဏှထ ပစ္ဆယံ ဓာရေထာ"တိ။ အသုဏကုလဿ ပစ္ဆယော အသုကသေနာသနဿ မယှံ ပါပုဏာတိ အာဝုသောတိ။ ပါပုဏာတိ ဘန္တေ ဂဏှထ နန္တိ။ ဂဏှာမိ အာဝုသောတိ။ ဂဟိတံ ဟောတိ။ သစေ ပန ဂဟိတံ ဝေါ ဘန္တေတိ ဝုတ္တေ ဂဟိတံ မေတိ ဝါ ဂဏှိဿထ ဘန္တေတိ ဝုတ္တေ ဂဏှိဿာမီတိ ဝါ ဝဒတိ၊ အဂဟိတံ ဟောတိတိ မဟာသုမတ္ထေရော အာဟ။ မဟာပဒုမတ္ထေရော ပနာဟ "အတီတာနာဂတဝစနံ ဝါ ဟောတု ဝတ္တမာနဝစနံ ဝါ၊ သတ္တုပ္ပါဒမတ္တ-အာလယကရဏမတ္တမေဝ စေတ္ထ ပမာဏံ၊ တသ္မာ ဂဟိတမေဝ ဟောတီ"တိ။

ယော ပံသုကူလိကော ဘိက္ခု သေနာသနံ ဂဟေတ္ဝာ ပစ္ဆယံ ဝိဿဇ္ဇေတိ၊ အယမ္ပိ န အညသ္မိံ အာဝါသေ ပက္ခိပိတဗ္ဗော၊ တသ္မိံ ယေဝ ပရိဝေဏေ အဂ္ဂိသာလာယ ဝါ ဒီဃသာလာယ ဝါ ရုက္ခမူလေ ဝါ အညဿ ဂါဟေတုံ ဝဋ္ဋတိ။ ပံသုကူလိကော "ဝဿာမီ"တိ သေနာသနံ ဇဂ္ဂိဿတိ၊ ဇုတရော "ပစ္ဆယံ ဂဏှာမီ"တိ၊ ဧဝံ ဒ္ဝိဟိ ကာရဏေဟိ သေနာသနံ သုဇဂ္ဂိတတရံ ဘဝိဿတိ။ မဟာပစ္စရိယံ ပန ဝုတ္တံ "ပံသုကူလိကေ ဝါသတ္ထာယ သေနာသနံ ဂဏှန္တေ သေနာသနဂ္ဂါဟာပကေန ဝတ္တွေ 'ဘန္တေ ဇုဓ ပစ္ဆယော အတ္ထိ၊ သော ကိံ ကာတဗ္ဗော'တိ။ တေန 'ဟေဋ္ဌာ အညံ ဂါဟာပေဟိ'တိ ဝတ္တဗ္ဗော။ သစေ ပန ကိဉ္စိ အဝတ္ထာဝဝ ဝဿတိ၊ ဝုတ္ထဝဿဿ စ ပါဒမူလေ ဌပေတ္ဝာ သာဋကံ ဒေန္တိ၊ ဝဋ္ဋတိ။ အထ ဝဿာဝါသိကံ ဒေမာတိ ဝဒန္တိ၊ တသ္မိံ သေနာသနေ ဝဿံဝုတ္ထဘိက္ခူနံ ပါပုဏာတီ"တိ။ ယေသံ ပန သေနာသနံ နတ္ထိ၊ ကေဝလံ ပစ္ဆယမေဝ ဒေန္တိ၊ တေသံ ပစ္ဆယံ အဝဿာဝါသိကေ သေနာသနေ ဂါဟေတုံ ဝဋ္ဋတိ။

မနုဿာ ထူပံ ကတ္ဝာ ဝဿာဝါသိကံ ဂါဟာပေန္တိ၊ ထူပေါ နာမ အသေနာသနံ၊ တဿ သမီပေ ရုက္ခေ ဝါ မဏ္ဍပေ ဝါ ဥပနိဗန္ဓိတ္ဝာ ဂါဟာပေတဗ္ဗံ။ တေန ဘိက္ခုနာ စေတိယံ ပဋိဇဂ္ဂိတဗ္ဗံ။ ဗောဓိရုက္ခေ ဗောဓိဃရ-အာသနဃရသမ္မုဇ္ဇနိအဒိ ဒါရုအဒိ ဝစ္စကုဋိဒွါရကောဋ္ဌက ပါနီယမာဠက ဒန္တ-ကဋ္ဌမာဠကေသုပိ ဧသေဝ နယော။ ဘောဇနသာလာ ပန သေနာသနမေဝ၊ တသ္မာ တံ ဧကဿ ဝါ ဗဟူနံ ဝါ ပရိစ္ဆိန္နဒ္ဓာ ဂါဟေတုံ ဝဋ္ဋတိတိ သဗ္ဗမိဒံ ဝိတ္ထာရေန မဟာပစ္စရိယံ ဝုတ္တံ။

သေနာသနဂ္ဂါဟာပကေန ပန ပါဋိပဒအရဏ္ဍတော ပဋ္ဌာယ ယာဝ ပုန အရဏံ န ဘိဇ္ဇတိ၊ တာဝ ဂါဟေတဗ္ဗံ၊ ဇုဒံ ဟိ သေနာသနဂ္ဂါဟဿ ခေတ္တံ။

သစေ ပါတောဝ ဂါဟိတေ သေနာသနေ အညော ဝိတက္ကစာရိကော ဘိက္ခု အာဂန္ဆာ သေနာသနံ ယာစတိ၊ "ဂဟိတံ ဘန္တေ သေနာသနံ၊ ဝဿူပဂတော သံဃော၊ ရမဏီယော ဝိဟာရော၊ ရုက္ခမူလာဒီသု ယတ္ထ ဣစ္ဆထ၊ တတ္ထ ဝသထာ"တိ ဝတ္တဗ္ဗော။ ဝဿူပဂတေဟိ အန္တောဝဿေ နိဗ္ဗဝတ္တံ ဌပေတွာ ဝဿူပဂတာ ဘိက္ခူ။ "သမ္မုဉ္ဇနိယော ဗန္ဓထာ"တိ ဝတ္တဗ္ဗာ။ သုလဘာ စေ ဒဏ္ဍကာ စေဝ သလာကာယော စ ဟောန္တိ၊ ကေကေန ဆ ပဉ္ဇ မုဋ္ဌိသမ္မုဉ္ဇနိယော ဒွေ တိဿော ယဋ္ဌိသမ္မုဉ္ဇနိယော ဝါ ဗန္ဓိတဗ္ဗာ။ ဒုလ္လဘာ စေ ဟောန္တိ၊ ဒွေ တိဿော မုဋ္ဌိသမ္မုဉ္ဇနိယော ကော ယဋ္ဌိသမ္မုဉ္ဇနိ ဗန္ဓိတဗ္ဗာ။ သာမဏေရေဟိ ပဉ္ဇ ပဉ္ဇ ဥက္ကာ ကောဋ္ဌေတဗ္ဗာ။ ဝသနဋ္ဌာနေ ကသာဝပရိဘဏ္ဍံ ကာတဗ္ဗံ။

ဝတ္တံ ကရောန္တေဟိ ပန "နဒ္ဒါသိတဗ္ဗံ၊ နဒ္ဒါသာပေတဗ္ဗံ၊ နသဇ္ဈာယော ကာတဗ္ဗော၊ နပဗ္ဗာဇေတဗ္ဗံ၊ နဥပသမ္ပာဒေတဗ္ဗံ၊ နနိဿယော ဒါတဗ္ဗော၊ နဓမ္မသဝနံ ကာတဗ္ဗံ။ သဗ္ဗေဝ ဟိ ဧတေ ပပဉ္စာ။ နိပ္ပပဉ္စာ ဟုတ္ဝာ သမဏဓမ္မမေဝ ကရိဿာမာတိ ဝါ သဗ္ဗေ တေရသ ဓုတင်္ဂါနိ သမာဒိယန္တု၊ သေယျထာပိ အကပ္ပေတ္ဝာ ဌာနစင်္ကမေဟိ ဝိတိနာမေန္တု၊ မုဂ္ဂဗ္ဘံ ဂဏှန္တု၊ သတ္ထာဟကရဏီယေန ဂတာဝိ ဘာဇနီယဘဏ္ဍံ လဘန္တု" တိ ဝါ ဧဝရူပံ အဓမ္မိကဝတ္တံ န ကာတဗ္ဗံ။ ဧဝံ ပန ကာတဗ္ဗံ—ပရိယတ္တိဓမ္မော နာမ တိဝိဓမ္ပိ သဒ္ဓမ္မံ ပတိဋ္ဌာပေတိ၊ တသ္မာ သက္ကစ္စံ ဥဒ္ဒိသထ၊ ဥဒ္ဒိသာပေထ၊ သဇ္ဈာယံ ကရောထ၊ ပဓာနဃရေ ဝသန္တာနံ သံဃဋ္ဌနံ အကတ္ဝာ အန္တောဝိဟာရေ နိသီဒိတ္ဝာ ဥဒ္ဒိသထ၊ ဥဒ္ဒိသာပေထ၊ သဇ္ဈာယံ ကရောထ၊ ဓမ္မသဝနံ သမိဒ္ဓံ ကရောထ၊ ပဗ္ဗာဇေန္တော သောဓေတ္ဝာ ပဗ္ဗာဇေထ၊ သောဓေတ္ဝာ ဥပသမ္ပာဒေထ၊ သောဓေတ္ဝာ နိဿယံ ဒေထ၊ ကောဝိ ဟိ ကုလပုတ္တော ပဗ္ဗဇ္ဇံ ဥပသမ္ပဒဉ္စ လဘိတ္ဝာ သကလသာသနံ ပတိဋ္ဌာပေတိ၊ အတ္တနော ထာမေန ယတ္တကာနိ သက္ကောထ၊ တတ္တကာနိ ဓုတင်္ဂါနိ သမာဒိယထ။ အန္တောဝဿံ နာမေတံ သကလဒိဝသံ ရတ္တိယာ စ ပဌမပစ္ဆိမယာမေသု အပုမတ္တေဟိ ဘဝိတဗ္ဗံ၊ ဝိရိယံ အာရဘိတဗ္ဗံ။ ပေါရာဏကမဟာထေရာပိ သဗ္ဗပလိဗောဓေ ဆိန္နိတ္ဝာ အန္တောဝဿေ ကေစာရိကဝတ္တံ ပူရယိ[1]သု၊ ဘဿေ မတ္တံ ဇာနိတ္ဝာ ဒဿဝတ္ထုကကထံ ဒဿအသုဘဒဿာနုဿတိအဒ္ဓတိ[2]သာရမ္ဘကထဉ္စ ကာတုံ ဝဋ္ဋတိ၊ အာဂန္တုကာနံ ဝတ္တံ ကာတုံ, သတ္ထာဟကရဏီယေန ဂတာနံ အပလောကေတ္ဝာ ဒါတုံ ဝဋ္ဋတိတိ ဧဝရူပံ ဝတ္တံ ကာတဗ္ဗံ။

၁-ပူရယိ[1]သု အာစရိယဝတ္တံ (က)

အပိစ ဘိက္ခဝေ။ သြေဝဒိတမ္ဟာ "ဝိဂ္ဂါဟိကပိသုဏ္ဏဖရုသဝစနာနိ မာ ဝဒထ၊ ဒိဝသေ ဒိဝသေ သိဃာနိ် အာဝဇ္ဇေန္တာ စတုရာရက္ခံ အဟာပေန္တာ မနသိ-ကာရဗဟုလာ ဝိဟရထာ"တိ။ ဒန္တကဋ္ဌခါဒနဝတ္ထုံ အာစိက္ခိတမ္ဟံ၊ စေတိယံ ဝါ ဗောဓိံ ဝါ ဝန္ဒန္တေန ဂန္ဓမာလံ ဝါ ပူဇေန္တေန ပတ္တံ ဝါ ထဝိကာယ ပက္ခိပန္တေန ကထေတမ္ဟံ၊ ဘိက္ခာစာရဝတ္ထုံ အာစိက္ခိတမ္ဟံ "အန္တောဂါမေ မနုဿေဟိ သဒ္ဓိံ ပစ္စယသည္ဟကထာ ဝါ ဝိသဘာဂကထာ ဝါ န ကထေတမ္ဟာ၊ ရက္ခိတိန္ဒြိယေဟိ ဘဝိတမ္ဟံ၊ ခန္ဓကဝတ္တဒ္ဝေ သေခိယဝတ္တဒ္ဝေ ပူရေတမ္ဟ"န္တိ ဝေရ္ဂပါ ဗဟုကာပိ နိယျာ-နိကကထာ အာစိက္ခိတမ္ဟာတိ။

ပစ္ဆိမဝသ္ဟုပနာယိကဒိဝသေ ပန သစေ ကာလံ ဃောသေတ္ဝာ သန္နိပတိတေ သံဃေ ကောစိ ဒသဟတ္ထံ ဝတ္ထံ အာဟရိတ္ဝာ ဝဿာဝါသိကံ ဒေတိ၊ အာဂန္တုကော သစေ ဘိက္ခု သံဃတ္ထေရော ဟောတိ၊ တဿ ဒါတမ္ဟံ။ နဝကော စေ ဟောတိ၊ သမ္မတေန ဘိက္ခုနာ သံဃတ္ထေရော ဝတ္တဗ္ဗော "သစေ ဘန္တေ ဣစ္ဆထ၊ ပဌမဘာဂံ မုဉ္စိတ္ဝာ ဣဒံ ဝတ္ထံ ဂဏှထာ"တိ၊ အမုဉ္စန္တဿ န ဒါတမ္ဟံ။ သစေ ပန ပုဗ္ဗေ ဂါဟိတံ မုဉ္စိတ္ဝာ ဂဏှာတိ၊ ဒါတမ္ဟံ။ ဧတေနေဝုပါယေန ဒုတိယတ္ထေရတော ပဋ္ဌာယ ပရိဝတ္တေတ္ဝာ ပတ္တဒ္ဒာနေ အာဂန္တုကဿ ဒါတမ္ဟံ။ သစေ ပဌမဝသ္ဟုပဂတာ ဒ္ဝေ တီဏိ စတ္တာရိ ပဉ္စ ဝါ ဝတ္ထာနိ အလတ္ထုံ၊ လဒ္ဓံ လဒ္ဓံ ဧတေနေဝုပါယေန ဝိဘဇိတွာပေတ္ဝာ ယာဝ အာဂန္တုကဿ သမကံ ဟောတိ၊ တာဝ ဒါတမ္ဟံ။ တေန ပန သမကေ လဒ္ဓေ အဝသိဋ္ဌော အနုဘာဂေါ ထေရာသနေ ဒါတဗ္ဗော။ ပစ္ဆုပ္ပန္နေ လာဘေ သတိ ဋ္ဌိတိကာယ ဂါဟေတုံ[1] ကတိကံ ကာတုံ ဝဋ္ဋတိ။

သစေ ဒုတ္ထိက္ခံ ဟောတိ၊ ဒ္ဝီသုပိ ဝဿူပနာယိကာသု ဝဿူပဂတာ ဘိက္ခူ။ ဘိက္ခာယ ကိလမန္တာ "အာဝုသော ဣမံ ဝသန္တာ သဗ္ဗေဝ ကိလမာမ၊ သာဓု ဝတ ဒ္ဝေဘာဂါ ဟောမ၊ ယေသံ ဉာတိပဝါရိတဋ္ဌာနာနိ အတ္ထိ၊ တေ တတ္ထ ဝသိတ္ဝာ ပဝါရဏာယ အာဂန္ဆာ အတ္တနော ပတ္တံ ဝဿာဝါသိကံ ဂဏှန္တု"တိ ဝဒန္တိ၊ တေသု ယေ တတ္ထ ဝသိတ္ဝာ ပဝါရဏာယ အာဂစ္ဆန္တိ၊ တေသံ အပ-လောကေတ္ဝာ ဝဿာဝါသိကံ ဒါတမ္ဟံ။ သာဒိယန္တာပိ ဟိ တေ နေဝ ဝဿာ-ဝါသိကဿ သာမိနော၊ ဒိယန္တာပိ စ အာဝါသိကာ နေဝ အဒါတုံ လဘန္တိ။ ကုရုန္ဒိယံ ပန ဝုတ္တံ "ကတိကဝတ္တံ ကာတမ္ဟံ၊ 'သဗ္ဗေသံ နော ဣမံ ယာဂုဘတ္တံ နပ္ပဟောတိ၊ သဘာဂဋ္ဌာနေ ဝသိတ္ဝာ အာဂစ္ဆထ၊ တုမှာကံ ပတ္တံ ဝဿာ-ဝါသိကံ လဘိဿထာ'တိ။ တဉ္စေ ဧကော ပဋိဗာဟတိ၊ သုပဋိဗာဟိတံ။ နော

၁-ဂါဟေတုံ ရုစ္စတီတိ (သျာ)

စေ ပဋိဗာဟတိ၊ ကတိကာ သုကတာ။ ပဆ္ဆာ တေသံ တဏ္ဍ ဝသိတ္ဘာ အာဂတာနံ အပလောကေဘ္ဟာ ဒါတဗ္ဗံ။ အပလောကနကာလေ ပဋိဗာဟိဂံ့ န လဒ္ဓတိ''တိ။ ပုနပိ ဝုတ္တံ ''သစေ ဝဿူပဂတေသု ကေစ္စာနံ ဝဿာဝါသိကေ အပါပုဏန္တေ ဘိက္ခူ။ ကတိကံ ကရောန္တိ 'ဆိန္နဝဿာနံ ဝဿာဝါသိကဉ္စ ဒုဒါနိ ဥပဂ္ဂနကဝဿာဝါသိကဉ္စ ဒုမေသံ ဒါတုံ ရုစ္စတိ'တိ၊ ဧဝံ ကတိကာယ ကတာယ ဂါဟိတသဒိသမေဝ ဟောတိ၊ ဥပဂ္ဂန္ဒုပဂ္ဂန္ဒုံ တေသမေဝ ဒါတဗ္ဗ''န္တိ။

တေမာသံ ပါနိယံ ဥပဋ္ဌာပေတ္ဝာ ဝိဟာရမဂ္ဂစေတိယင်္ဂဏဗောဓိယင်္ဂဏာနိ ဇဂ္ဂိတ္ဝာ ဗော်ဓိရုက္ခေ ဥဒကံ သိဉ္စိတ္ဝာ ပက္ကန္တော်ပိ ဝိဿန္တော်ပိ ဝဿာဝါသိကံ လဘတိယေဝ။ ဘတိနိဝိဋ္ဌံ ဟိ တေန ကတံ။ သံဃိကံ ပန အပလောကနကမ္မံ ကတ္ဝာ ဂါဟိတံ အန္တောဝဿေ ဝိဿန္တော်ပိ လဘတေဝ။ ပစ္ဆိယဝဿေန ဂါဟိတံ ပန န လဘတိတိ ဝဒန္တိ။

သစေ ဝုတ္ထဝဿော ဒိသံဂမိကော ဘိက္ခု အာဝါသိကဿ ဟတ္ထတော ကိဉ္စိဒေဝ ကပ္ပိယဘဏ္ဍံ ဂဟေတ္ဝာ အသုကကုလေ မယှံ ဝဿာဝါသိကံ ပတ္တုံ၊ တံ ဂဏှထာတိ ဝတ္ဝာ ဂတဋ္ဌာနေ ဝိဿ့မတိ၊ ဝဿာဝါသိကံ သံဃိကံ ဟောတိ။ သစေ ပန မနုဿေ သမ္မုခါ သမ္ပဋိစ္ဆာပေတ္ဝာ ဂစ္ဆတိ၊ လဘတိ။ ဒုဒံ ဝဿာဝါသိကံ အမှာကံ သေနာသနေ ဝုတ္ထဘိက္ခုနော ဒေမာတိ ဝုတ္တေ ယဿ ဂါဟိတံ၊ တဿေဝ ဟောတိ။ သစေ ပန သေနာသနသာမိကဿ ပိယကမ္မ-တာယ ပုတ္တဓိတာဒယော ဗဟူနိ ဝတ္ထာနိ အာဟရိတ္ဝာ အမှာကံ သေနာသနေ ဒေမာတိ ဒေန္တိ၊ တတ္ထ ဝဿူပဂတဿ ကေမေဝ ဝတ္ထုံ ဒါတဗ္ဗံ၊ သေသာနိ သံဃိကာနိ ဟောန္တိ၊ ဝဿာဝါသိကဋ္ဌိတိကာယ ဂါဟေတဗ္ဗာနိ။ ဋ္ဌိတိကာယ အသတိ ထေရာသနတော ပဋ္ဌာယ ဂါဟေတဗ္ဗာနိ၊ သေနာသနေ ဝဿူပဂတံ ဘိက္ခုံ နိဿာယ ဥပဋ္ဌာန ဓိတ္တုပဋ္ဌာသာဒေန ဗဟူနိ ဝတ္ထာနိ အာဟရိတ္ဝာ သေနာသနဿ ဒေမာတိ ဒိန္နေသုပိ ဧသေဝ နယော။ သစေ ပန ပါဒမူလေ ဋ္ဌပေတ္ဝာ ဧတဿ ဘိက္ခုနော ဒေမာတိ ဝဒန္တိ၊ တဿေဝ ဟောန္တိ။

ကေသု ဂေဟေ ဒ္ဝေ ဝဿာဝါသိကာနိ၊ ပဋ္ဌမဘာဂေါ သာမဏေရဿ ဂါဟိတော ဟောတိ၊ ဒုတိယော ထေရာသနေ။ သော ကေ ဒဿဟတ္ထံ, ကေ အဋ္ဌဟတ္ထံ သာဋကံ ပေသေတိ ''ဝဿာဝါသိကံ ပတ္တဘိက္ခုနံ ဒေထာ''တိ၊ ဝိစိနိတ္ဝာ ဝရဘာဂံ သာမဏေရဿ ဒတ္ဝာ အနုဘာဂေါ ထေရာသနေ ဒါတဗ္ဗော။ သစေ ပန ဥဘောပိ ဃံရံ နေတ္ဝာ ဘောဇေတ္ဝာ သယမေဝ ပါဒမူလေ ဋ္ဌပေတိ၊ ယံ ယဿ ဒိန္နံ၊ တဿေဝ တဿ ဟောတိ။

ကေသု ဂေဟေ ဒ္ဝေ ဝဿာဝါသိကာနိ၊ ပဋ္ဌမဘာဂေါ သာမဏေရဿ ဂါဟိတော ဟောတိ၊ ဒုတိယော ထေရာသနေ။ သော ကေ ဒဿဟတ္ထံ, ကေ အဋ္ဌဟတ္ထံ သာဋကံ ပေသေတိ ''ဝဿာဝါသိကံ ပတ္တဘိက္ခုနံ ဒေထာ''တိ၊ ဝိစိနိတ္ဝာ ဝရဘာဂံ သာမဏေရဿ ဒတ္ဝာ အနုဘာဂေါ ထေရာသနေ ဒါတဗ္ဗော။ သစေ ပန ဥဘောပိ ဃံရံ နေတ္ဝာ ဘောဇေတ္ဝာ သယမေဝ ပါဒမူလေ ဋ္ဌပေတိ၊ ယံ ယဿ ဒိန္နံ၊ တဿေဝ တဿ ဟောတိ။

ဇုတော ပရံ မဟာပစ္စရိယံ အာဂတနယော ဟောတိ—ဧကဿ ဃရေ ဒဟရသာမဏေရဿ ဝဿာဝါသိကံ ပါပုဏာတိ၊ သော ဧဝံ ပုစ္ဆတိ "အမ္ဟာကံ ဝဿာဝါသိကံ ကဿ ပတ္တ"န္တိ၊ "သာမဏေရဿာ"တိ အဝ[1]စ "ဒါနကာလေ ဇာနိဿသီ"တိ ဝတ္ဝာ ဒါနဒိဝသေ ဧကံ မဟာယောရံ ပသေတ္ဝာ နိဟရာပေတဗ္ဗံ။ သစေ ယဿ ဝဿာဝါသိကံ ပတ္တံ၊ သော ဝိဇ္ဇမတိ ဝါ ကာလံ ဝါ ကရောတိ၊ မနုဿာ စေ ပုစ္ဆန္တိ "ကဿ အမ္ဟာကံ ဝဿာဝါသိကံ ပတ္တ"န္တိ၊ တေသံ ယထာဘူတံ အာစိက္ခိတဗ္ဗံ။ သစေ တေ ဝဒန္တိ တုမ္ဟာကံ ဒေမာတိ၊ တဿ ဘိက္ခုနော ပါပုဏာတိ။ အထ သံဃဿ ဝါ ဂဏဿ ဝါ ဒေန္တိ၊ သံဃဿ ဝါ ဂဏဿ ဝါ ပါပုဏာတိ။ သစေ ဝဿူပဂတာ သုဒ္ဓပံသုကူလိကာယေဝ ဟောန္တိ၊ အာနေတ္ဝာ ဒိန္နံ ဝဿာဝါသိကံ သေနာသနပရိက္ခာရံ ဝါ ကတ္ဝာ ဌပေတဗ္ဗံ၊ ပိမ္ဟေဟာနာဒီနိ ဝါ ကာတဗ္ဗာနိတိ ဣဒံ နေဝါသိကဝတ္ထံ။

သေနာသနဂ္ဂါဟကထာ နိဋ္ဌိတာ။

ဥပနန္ဒဝတ္ထုကထာ

၃၁၉။ ဥပနန္ဒဝတ္ထုသ္မိံ **တတ္ထ တယာ မေဃယုရိသ ဂဟိတံ ဣဓ မုတ္တံ**[1]၊ **ဣဓ တယာ ဂဟိတံ တတြ မုတ္တ**[2]န္တိ ဧတ္ထ အယမတ္ထော၊ ယံ တယာ တတ္ထ သေနာသနံ ဂဟိတံ၊ တံ တေ ဂဏ္ဟန္တေနေဝ ဣဓ မုတ္တံ ဟောတိ။ "ဣဓ ဒါနာဟံ အာဝုသော မုဉ္စာမီ"တိ ဝဒန္တေန ပန တံ တတြာပိ မုတ္တံ။ ဧဝံ တုံ ဉာဘယတ္ထ ပရိဗာဟိရောဟိ။

အယံ ပနေတ္ထ ဝိနိစ္ဆယော—ဂဟဏေန ဂဟဏံ ပဋိပ္ပဿမ္ဘတိ၊ ဂဟဏေန အာလယော ပဋိပ္ပဿမ္ဘတိ၊ အာလယေန ဂဟဏံ ပဋိပ္ပဿမ္ဘတိ၊ အာလယေန အာလယော ပဋိပ္ပဿမ္ဘတိ။ ကထံ၊ ဣဓေကစ္စော ဝဿူပနာယိကဒိဝသေ ကေသို ဝိဟာရေ သေနာသနံ ဂဟေတ္ဝာ သာမန္တဝိဟာရံ ဂန္ဒွာ တတြာပိ ဂဏှာတိ၊ တဿ ဣမိနာ ဂဟဏေန ပုရိမံ ဂဟဏံ ပဋိပ္ပဿမ္ဘတိ။ အပရော ဣဓ ဝဿာဝါသိကံ အာလဃမတ္တံ ကတ္ဝာ သာမန္တဝိဟာရံ ဂန္ဒွာ တတ္ထ သေနာသနံ ဂဏှာတိ၊ တဿ ဣမိနာ ဂဟဏေန ပုရိမော အာလယော ပဋိပ္ပဿမ္ဘတိ။ ဧကော ဣဓ ဝဿာဝါသိကံ သေနာသနံ ဝါ ဂဟေတ္ဝာ အာလယံ ဝါ ကတ္ဝာ သာမန္တဝိဟာရံ ဂန္ဒွာ ဣဓေဝ ဒါနိ ဝဿာဝါသိကံ အာလယံ ကရောတိ၊ ဣဒ္ဓဿ အာလယေန ဝါ ဂဟဏံ, အာလယေန ဝါ အာလယော ပဋိပ္ပဿမ္ဘတိ၊ သဗ္ဗတ္ထ

၁–မုဉ္စံ (သီ၊ သျာ)　　၂–တတော (သီ)

ပစ္ဆိမေ ဂဟဏေ ဝါ အာလယေ ဝါ တိဋ္ဌတိ။ ယော ပန ဧကိဿံ ဝိဟာရေ သေနာသနံ ဂဟေတ္ဝာ အညဿိံ ဝိဟာရေ ဝသိဿာမီတိ ဂစ္ဆတိ၊ တဿ ဥပစာရသီမာတိက္ကမေ သေနာသနဂ္ဂါဟော ပဋိပ္ပဿမ္ဘတိ။ ယဒိ ပန "တတ္ထ ဖာသု ဘဝိဿတိ, ဝသိဿာမိ၊ နော စေ, အာဂမိဿာမီ"တိ ဂန္ဓာ အဖာသုဘာဝံ ဥတ္ဝာ ပစ္ဆာဂစ္ဆတိ၊ ဝဋ္ဋတိ။

၃၂၀။ **တိဝဿန္တရေနာတိ** ဧတ္ထ **တိဝဿန္တရော** နာမ ယော ဒ္ဝိဟိ ဝဿေဟိ မဟန္တတရော ဝါ ဒဟရတရော ဝါ ဟောတိ။ ယော ပန ဧကေန ဝဿေန မဟန္တတရော ဝါ ဒဟရတရော ဝါ ဟောတိ၊ ယော ဝါ သမာန-ဝဿော၊ တတ္ထ ဝတ္တမ္ပမေဝ နတ္ထိ။ ဣမေ သဗ္ဗေ ကေသ္မိံ မဇ္ဈေ ဝါ ပိဋ္ဌေ ဝါ ဒ္ဝေ ဒ္ဝေ ဟုတ္ဝာ နိသီဒိတုံ လဘန္တိ။ ယံ တိဏ္ဏံ ပဟောတိ[1]၊ တံ သံဟာရိမံ ဝါ ဟောတု အသံဟာရိမံ ဝါ၊ တထာရူပေ အပိ ဖလကခဏ္ဍေ အနုပသမ္ပန္နေနာပိ သဒ္ဓိံ နိသီဒိတုံ ဝဋ္ဋတိ။

ဟတ္ထိနခကန္တိ ဟတ္ထိကုမ္ဘေ ပတိဋ္ဌိတံ၊ ဧဝံ ကတသ္မ ကိရေတံ နာမံ။ **သမ္ဗံ ပါသာဒပရိဘောဂန္တိ** သုဝဏ္ဏရဇတာဒိဝိစိတ္တာနိ ကဝါဋာနိ မဏ္ဍပိဋ္ဌာနိ တာလဝဏ္ဏာနိ သုဝဏ္ဏရဇတမယပါနိယဃဋပါနိယသရာဝါနိ[2] ယံကိဉ္စိ စိတ္တ-ကမ္မကတံ၊ သဗ္ဗံ ဝဋ္ဋတိ။ ပါသာဒဿ ဒါသိဒါသံ ခေတ္တဝတ္ထုံ ဂေါမဟိံသံ ဒေမာတိ ဝဒန္တိ၊ ပါဋ္ဌေဏ္ဍံ ဂဟဏကိစ္စံ နတ္ထိ၊ ပါသာဒေ ပဋိဂ္ဂဟိတေ ပဋိဂ္ဂဟိတမေဝ ဟောတိ။ ဂေါနကာဒီနိ သံဃိကဝိဟာရေ ဝါ ပုဂ္ဂလိကဝိဟာရေ ဝါ မဏ္ဍပိဋ္ဌကေသု အတ္ထရိတ္ဝာ ပရိဘုဉ္ဇိတုံ နာ ဝဋ္ဋန္တိ။ ဓမ္မာသနေ ပန ဂိဟိ-ဝိကဋ္ဌနိဟာရေန လဒ္ဓုန္တိ၊ တတြာပိ နိပဇ္ဇိတုံ နာ ဝဋ္ဋတိ။

အဝိဿဇ္ဇိယဝတ္ထု၊ကထာ

၃၂၁။ **ပဋ္ဌိမာနီ**တိ ရာသိဝသေန ပဋ္ဌ၊ သရူပဝသေန ပနေတာနိ ဗဟူနိ ဟောန္တိ။ တတ္ထ **အာရာမော** နာမ ပုပ္ဖါရာမော ဝါ ဖလာရာမော ဝါ။ **အာရာမဝတ္ထု၊** နာမ တေသံယေဝ အာရာမာနံ အတ္ထာယ ပရိစ္ဆိန္နဘ္ဝာ ဌပိတောကာသော၊ တေသု ဝါ အာရာမေသု ဝိနဋ္ဌေသု တေသံ ပေါရာဏက-ဘိက္ခူမိဘာဂေါ။ **ဝိဟာရော** နာမ ယံကိဉ္စိ ပါသာဒါဒိသေနာသနံ။ **ဝိဟာရဝတ္ထု၊** နံ့ာမ တဿ ပဘိဋ္ဌာနောကာသော။ **မဏ္ဍော** နာမ မဿာရကော ဗုန္ဒိကာဗဒ္ဓေါ ကုဋိရပါဒကော အာဟစ္စပါဒကောတိ ဣမေသံ ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တာနံ စတုန္နံ မဏ္ဍာနံ

၁-နံ ပဟောတိ (သီ) ၂-....သရာဝါဒိ (က)၊ ....သရာဝကာနိ (သျာ)

အညတရော။ **ဗီဇံ** နာမ မဿာရကာဒိနံယေဝ စတုန္နံ ပိဌာနံ အညတရံ။ **ဘိသိ** နာမ ဥဏ္ဟကဘိသိအာဒိနံ ပဉ္စန္နံ အညတရာ။ **ဗိမ္မောဟနံ** နာမ ဝုတ္တပ္ပကာရာနံ ဗိမ္မောဟနာနံ အညတရံ။ **လောဟကုမ္ဘီ** နာမ ကာဠံလောဟေန ဝါ တမ္ဗလောဟေန ဝါ ယေန ကေနစိ လောဟေန ကတာ ကုမ္ဘီ။ **လောဟဘာဏ-ကာဒိသုပိ** သေဝ နယော။ ထေ ပန **ဘာဏကန်** အရဉ္ဇရော ဝုစ္စတိ။ **ဝါရကော**တိ ဃဋ္ဋော။ **ကဋ္ဌာဟံ** ကဋ္ဌာဟမေဝ။ **ဝါသိ**အာဒိသု **ဝလ္လိ**အာဒိသု စ ဒုဝိညေယျံ နာမ နတ္ထိ။ ဧဝံ—

ဒ္ဝိသင်္ဃာနိ ဒ္ဝေ ဟောန္တိ၊ တတိယံ စတုသင်္ဃံ။
စတုတ္ထံ နဝကောဋ္ဌာသံ၊ ပဉ္စမံ အဋ္ဌဘေဒနံ။
ဇတိ ပဉ္စဟိ ရာသီဟိ၊ ပဉ္စနိမ္မလလောစနော။
ပဉ္စဝိသဝိဓံ နာထော၊ ဂရုဘဏ္ဍံ ပကာသယိ။

တတြာယံ ဝိနိစ္ဆယကထာ—ဇုဒံ ဟိ သမ္ဗဗ္ဘိ ဂရုဘဏ္ဍံ ဇုဓ အဝိသဇ္ဇိယံ, ကိဉ္စာဂိရိဝတ္ထုသ္မိံ အဝေဘိယန္တိ ဝုတ္တံ။ ပရိဝါရေ ပန—

''အဝိသဇ္ဇိယံ အဝေဘိယံ၊ ပဉ္စ ဝုတ္တာ မဟေသိနာ။
ဝိသင်္ဃေန္တိသ ပရိဘုဉ္ဇန္တိသ အနာပတ္တိ၊
ပဉ္စာ မေသာ ကုသလေဟိ စိန္တိတာ''တိ[1]—

အာဂတံ။ တသ္မာ မူလစ္ဆေဇ္ဇဝသေန အဝိသဇ္ဇိယံ အဝေဘိယဉ္စ၊ ပရိဝတ္တန-ဝသေန ပန ဝိသင်္ဃေန္တိသ ပရိဘုဉ္ဇန္တိသ စ အနာပတ္တိတိ ဧဝမေတ္ထ အဓိပ္ပါယော ဝေဒိတဗ္ဗော။

တတြာယံ အနုပုဗ္ဗီကထာ၊ ဇုဒံ တာဝ ပဉ္စဝိဓမ္ပိ စိဝရပိဏ္ဍပါတဘေသဇ္ဇတ္ထာယ ဥပနေတုံ န ဝဋ္ဋတိ။ ထာဝရေန စ ထာဝရံ ဂရုဘဏ္ဍေန စ ဂရုဘဏ္ဍံ ပရိဝတ္တေတုံ ဝဋ္ဋတိ။ ထာဝရေ ပန ခေတ္တံ ဝတ္ထု[J] တဋ္ဌာကံ မာတိကာတိ ဧဝရူပံ ဘိက္ခုသံဃသ္သ ဝိစာရေတုံ ဝါ သမ္ပဋိစ္ဆိတုံ ဝါ အဓိဝါသေတုံ ဝါ န ဝဋ္ဋတိ၊ ကပ္ပိယကာရကေဟေဝ ဝိစာရိတတော ကပ္ပိယဘဏ္ဍံ ဝဋ္ဋတိ။ အာရာမေန ပန အာရာမံ အာရာမဝတ္ထုံ ဝိဟာရံ ဝိဟာရဝတ္ထုန်အ ဇုမာနိ စတ္တာရိ ပရိဝတ္တေတုံ ဝဋ္ဋတိ။

တတြာယံ ပရိဝတ္တနနယော၊ သံဃသ္သ နာဋ္ဌကေရာရာမော ဒုရေ ဟောတိ၊ ကပ္ပိယကာရကာ ဝါ ဗဟုတရံ ခါဒနီယန်အ။ ယမ္ပိ န ခါဒနီယန်အ၊ တတော သကဋ္ဌဝေတနံ

၁–ဒီ ၅-၃၇၃-ဖိဋ္ဌေ။　　J –ခေတ္တံ ခေတ္တဝတ္ထု (က)

ဒဘ္ဘာ အပ္ပမေဝ ဟရန္တိ။ အညေသံ ပန တာသ အာရာမသ္မ အဝိဒူရဂါမ-ဝါသိနံ မနုဿာနံ ဝိဟာရသ္မ သမီပေ အာရာမော ဟောတိ၊ တေ သံဃံ ဥပသင်္ကမိတ္ဘာ သကေန အာရာမေန တံ အာရာမံ ယာစန္တိ၊ သံဃေန "ရုစ္စတိ သံဃဿာ"တိ အပလောကေတ္ဘာ သမ္မဒ္ဒိန္တိတမ္ဘော။ သစေပိ ဘိက္ခူနံ ရုက္ခသဟဿံ ဟောတိ၊ မနုဿာနံ ပန္တ္တ သတာနိ၊ "တုမ္ဟာကံ အာရာမော ခုဒ္ဒကော"တိ နံ ဝတ္တုမ္ပဇ္ဇတိ။ ကိန္တ္တာပိ ဟိ အယံ ခုဒ္ဒကော၊ အထ ခေါ ဇာတရတော ဗဟုတရ အာယံ ဒေတိ။ သစေပိ သမကာလေဝ ဒေတိ၊ ဝေဗ္ဘိ ဇာန္တိတိန္တိတက္ခဏေ ပရိဘုဉ္ဇိတုံ သက္ကောတိ ဂဟေတဗ္ဗမေဝ။ သစေ ပန မနုဿာနံ ဗဟုတရာ ရုက္ခာ ဟောန္တိ၊ "နနု တုမ္ဟာကံ ဗဟုတရာ ရုက္ခာ"တိ ဝတ္တုမ္ပဇ္ဇတိ။ သစေ "အတိရေကံ အမ္ဟာကံ ပုညံ ဟောတု၊ သံဃဿ ဒေမာ"တိ ဝဒန္တိ၊ ဇာနာပေတ္ဘာ သမ္မဒ္ဒိန္တိတုံ ဝဋ္ဋတိ။ ဘိက္ခူနံ ရုက္ခာ ဖလဓာရိနော၊ မနုဿာနံ ရုက္ခာ န တာဝ ဖလံ ဂဏှန္တိ၊ ကိန္တ္တာပိ နံ ဂဏှန္တိ၊ နံ စိရေန ဂဏှိဿန္တိတိ သမ္မဒ္ဒိန္တိတမ္ဗမေဝ။ မနုဿာနံ ရုက္ခာ ဖလဓာရိနော၊ ဘိက္ခူနံ န တာဝ ဖလံ ဂဏှန္တိ၊ "နနု တုမ္ဟာကံ ရုက္ခာ ဖလဓာရိနော"တိ ဝတ္တုမ္ပဇ္ဇတိ။ သစေ "ဂဏှထ ဘန္တေ၊ အမ္ဟာကံ ပုညံ ဘဝိဿတီ"တိ ဒေန္တိ၊ ဇာနာပေတ္ဘာ သမ္မဒ္ဒိန္တိတုံ ဝဋ္ဋတိ။ ဧဝံ အာရာမေန အာရာမော ပရိဝတ္တေတဗ္ဗော။ ဧတေနေဝ နယေန အာရာမဝတ္ထုပိ ဝိဟာရော ပရိဝတ္တေတမ္ဗံ။ အာရာမဝတ္ထုနာ စ မဟန္တေန ဝါ ခုဒ္ဒကေန ဝါ အာရာမအာရာမဝတ္ထုဝိဟာရဝိဟာရဝတ္ထူနိ။

ကထံ ဝိဟာရေန ဝိဟာရော ပရိဝတ္တေတဗ္ဗော? သံဃဿ အန္တောဂါမေ ဂေဟံ ဟောတိ၊ မနုဿာနံ ဝိဟာရမဇ္ဈေ ပါသာဒေါ၊ ဥဘောပိ အဋ္ဌေန သမကာ၊ သစေ မနုဿာ တေန ပါသာဒေန တံ ဂေဟံ ယာစန္တိ၊ သမ္မဒ္ဒိန္တိတုံ ဝဋ္ဋတိ။ ဘိက္ခူနံ စေ မဟဋ္ဌတရံ ဂေဟံ ဟောတိ၊ မဟဋ္ဌတရံ အမ္ဟာကံ ဂေဟန္တိ ဝုတ္တေ ကိန္တ္တာပိ မဟဋ္ဌတရံ၊ ပဗ္ဘဇိတာနံ အသာရုပ္ပံ၊ န သက္ကာ တတ္ထ ပဗ္ဘဇိတေဟိ ဝသိတုံ၊ ဇုဒံ ပန သာရုပ္ပံ ဂဏှထာတိ ဝဒန္တိ၊ ဝေဗ္ဘိ သမ္မဒ္ဒိန္တိတုံ ဝဋ္ဋတိ။ သစေ ပန မနုဿာနံ မဟဋ္ဌံ ဟောတိ၊ နနု တုမ္ဟာကံ ဂေဟံ မဟဋ္ဌန္တိ ဝတ္တုမ္ပဇ္ဇတိ။ ဟောတု ဘန္တေ, အမ္ဟာကံ ပုညံ ဘဝိဿတိ, ဂဏှထာတိ ဝုတ္တေ ပန သမ္မဒ္ဒိန္တိတုံ ဝဋ္ဋတိ။ ဧဝံ ဝိဟာရေန ဝိဟာရော ပရိဝတ္တေတဗ္ဗော။ ဧတေနေဝ နယေန ဝိဟာရဝတ္ထုပိ အာရာမော၀ပိ အာရာမဝတ္ထုပိ ဝိဟာရေန ပရိဝတ္တေတမ္ဗံ။ ဝိဟာရဝတ္ထုနာ စ မဟဋ္ဌေန ဝါ အပ္ပဋ္ဌေန ဝါ ဝိဟာရဝိဟာရဝတ္ထု-အာရာမအာရာမဝတ္ထူနိ။ ဧဝံ တာဝ ဏာဝရေန ထာဝရပရိဝတ္တနံ ဝေဒိတမ္ဗံ။

၁-သစေ ဟိ (သီ)

ဂရုဘဏ္ဍေန ဂရုဘဏ္ဍပရိဝတ္တနေ ပန မဇ္ဈိဒ်ံ မဟန္တံ ဝါ ဟောတု ခုဒ္ဒကံ ဝါ၊ အန္တမသော စတုရင်္ဂုလပါဒကံ ဂါမဒါရကေဟိ ပံသွာဂါရကေသု ကီဠန္တေဟိ ကတမ်ဳိ သံဃဿ ဒိန္နကာလတော ပဋ္ဌာယ ဂရုဘဏ္ဍံ ဟောတိ။ သစေပိ ရာဇ-ရာဇမဟာမတ္တာဒယော ဧကပ္ပဟာရေနေဝ မဇ္ဈတံ ဝါ မဇ္ဈဟဿံ ဝါ ဒေန္တိ၊ သဗ္ဗေ ကပ္ပိယမဇ္ဈာ သမ္ပဒ္ဇန္တိ၊ သမ္ပဒ္ဇန္တာ ဝုမ္ဖပဒ္ဒိပါဒ်ိယာ "သံဃိကပရိဘောဂေန ပရိဘုဥ္ဇထာ"တိ ဒါတဗ္ဗာ၊ ပုဂ္ဂလိကဝသေန န ဒါတဗ္ဗာ။ အတိရေကမဇ္ဈေ ဘဏ္ဍာဂါရာဒီသု ပညပေတွာ ပတ္တစီဝရံ နိက္ခိပိတုမ်ဳိ ဝဋ္ဋတိ။ ဗဟိသီမာယ "သံဃဿ ဒေမာ"တိ ဒိန္နမဇ္ဈော သံဃတ္ထေရဿ ဝသနဋ္ဌာနေ ဒါတဗ္ဗော။ တတ္ထ စေ ဗဟူ မဇ္ဈာ ဟောန္တိ၊ မဇ္ဈေန ကမ်ံ နတ္ထိ၊ ယဿ ဇသနဋ္ဌာနေ ကမ်ံ အတ္ထိ၊ တတ္ထ "သံဃိကပရိဘောဂေန ပရိဘုဥ္ဇထာ"တိ ဒါတဗ္ဗော။ မဟာဋ္ဌေန သတ္ထုနကေန ဝါ သဟဿဋ္ဌနကေန ဝါ (သတ္ထသဟ-သဋ္ဌနကေန ဝါ)[1] မဇ္ဈေန အညံ မဇ္ဈတံ လဘတိ၊ ပရိဝတ္တေတွာ ဂဟေတဗ္ဗံ။ န ကေဝလံ မဇ္ဈေန မဇ္ဈောယေဝ၊ အာရာမအာရာမဝတ္ထု-ဂိဟာရဝိဟာရဝတ္ထုပိဋ္ဌဘိသိမိမ္ဗောဟနာနိပိ ပရိဝတ္တေတုံ ဝဋ္ဋန္တိ။ သေ နယော ဂိဠဘိသိမိမ္ဗောဟနေသုပိ။ ဧတေသု ဟိ ကပ္ပိယာကပ္ပိယံ ဝုတ္တနယမေဝ။ တတ္ထ အကပ္ပိယံ န ပရိဘုဥ္ဇိတဗ္ဗံ၊ ကပ္ပိယံ သံဃိကပရိဘောဂေန ပရိဘုဥ္ဇိတဗ္ဗံ။ အကပ္ပိယံ ဝါ မဟဋ္ဌံ ကပ္ပိယံ ဝါ ပရိဝတ္တေဟွာ ဝုတ္တဝတ္ထု။ နိ ဂဟေတဗ္ဗာနိ။ အဂရုဘဏ္ဍုပဂံ ပန ဘိသိမိမ္ဗောဟနံ နာမ နတ္ထိ။

လောဟကုမ္ဘိ လောဟဘာဏကံ လောဟကဋာဟန္တိ ဇုမာနိ ကိဏိ မဟန္တာနိ ဝါ ဟောန္တု၊ ခုဒ္ဒကာနိ ဝါ၊ အန္တမသော ပသတမတ္တာဒဂဂဏ္ဍန-ကာနိပိ ဂရုဘဏ္ဍာနိယေဝ။ လောဟဝါရကော ပန ကာဋလောဟတမ္ဗလောဟ-ဝဋ္ဋလောဟကံသလောဟာနံ ယေန ကေနစိ ကတော သိဟဋ္ဌဒိပေ ပါဒဂဏ္ဍ-နဟော ဘာဇေတဗ္ဗော။ ပါဒေါ စ နာမ မဂဓနာဠိယာ ပဋ္ဌနာဠိမတ္တံ ဂဏ္ဍာတိ၊ ကဟော အဓိကဂဏ္ဍနကော[2] ဂရုဘဏ္ဍံ။ ဇုမာနိ တာဝ ပါဠိယံ အာဂတာနိ လောဟဘာဇနာနိ။

ပါဠိယံ ပန အနာဂတာနိပိ ဘိဂ်ါရ ပဋ္ဌဂ္ဂဟ ဥဠုင်္ကဒဗ္ဗိကဋ္ဌဆု ပါတိ တဋ္ဋက-**သရက** သမုဂ္ဂ အဂ်ါရကပလ္လ ဓူမကဋ္ဌဆု အာဒီနိ ခုဒ္ဒကာနိ ဝါ မဟန္တာနိ ဝါ **သဗ္ဗာနိ** ဂရုဘဏ္ဍာနိ။ ပတ္တော အယထာလကံ တမ္ဗလောဟထာလကန္တိ ဇုမာနိ ပန ဘာဇနီယာနိ။ ကံသလောဟဝဋ္ဋလောဟဘာဇနဝိကတိ သံဃိကပရိ-ဘောဂေန ဝါ ဂိဟိဝိကဋ္ဌော ဝါ ဝဋ္ဋတိ၊ ပုဂ္ဂလိကပရိဘောဂေန န ဝဋ္ဋတိ။

၁-( )နတ္ထိ သီ-သျာပေါတ္ထကေသု။ ၂-အတိရေကဂဏ္ဍနကော (သျာ၊ က)

ကံသလောဟာဒိဘာဇနံ သံဃသ ဒိန္နမ္ပိ ဟိ ပါရိဟာရိယံ န ဝဋ္ဋတိ၊ ဂိဟိဝိကဋ္ဌ-နိဟာရေနေဝ ပရိဘုဉ္ဇိတမ္ပန္တိ မဟာပစ္စရိယံ ဝုတ္တံ။

ဌပေတ္ဝာ ပန ဘာဇနဝိကတိံ အညသ္မိမ္ပိ ကပ္ပိယလောဟဘဏ္ဍေ အဇ္ဈော-အဇ္ဈောသလာကာ ကဏ္ဏမလဟရဏိ သူစိ ပဏ္ဏသူစိ မုဒ္ဒကော ဝိပ္ဖလကော ခုဒ္ဒကံ အာရကဏ္ဋကံ ကုဇ္ဈိကာ တာဠံ ကတ္တရယဋ္ဌိ ဝေဓကော နတ္ထုဒါနံ ဘိန္ဒိဝါလော[1] လောဟကုဋ္ဌော လောဟကုဋ္ဌိ လောဟဂုဠော လောဟပိဏ္ဍိ လောဟစက္ကလိကံ အညမ္ပိ ဝိပ္ပကတလောဟဘဏ္ဍံ ဘာဇနီယံ။ ဓူမနေတ္ထ-ဖာလဒိပရုက္ခ ဒိပကပလ္လက ဩလမ္ဗကဒိပ ဇုတ္တိပုရိသတိရစ္ဆာနဂတရူပကာနိ ပန အညာနိ ဝါ ဘိတ္တိစ္ဆဒနကဝါဋာဒိသု ဥပနေတမ္ပဘာနိ အန္တမသော လောဟဒိလ်ကံ ဥပါဒါယ သမ္ဘာနိ လောဟဘဏ္ဍာနိ ဂရုဘဏ္ဍာနိယေဝ ဟောန္တိ၊ အတ္တနာ လဒ္ဓါနိပိ ပရိဟရိတ္ဝာ ပုဂ္ဂလိကပရိဘောဂေန နု ပရိဘုဉ္ဇိတမ္ပဘာနိ၊ သံဃိက-ပရိဘောဂေန ဝါ ဂိဟိဝိကဋ္ဌာနိ ဝါ ဝဋ္ဋန္တိ။ တိပုဘဏ္ဍေပိ ဧသေဝ နယော။ ဒိရုပါသာဏမယာနိ တဋ္ဋကသရကာဒိနိ ဂရုဘဏ္ဍာနိယေဝ။

ဃဋ္ဋကော ပန တေလဘာဇနံ ဝါ ပါဒဂဏ္ဍုနကတော အတိရေကမေဝ ဂရုဘဏ္ဍံ။ သုဝဏ္ဏရဇတဟာရကဋ္ဌဇာတိဖလိကဘာဇနာနိ ဂိဟိဝိကဋ္ဌာနိပိ န ဝဋ္ဋန္တိ၊ ပဂေဝ သံဃိကပရိဘောဂေန ဝါ ပုဂ္ဂလိကပရိဘောဂေန ဝါ။ သေနာသနပရိဘောဂေ ပန အာမာသမ္ပိ အနာမာသမ္ပိ သဗ္ဗံ ဝဋ္ဋတိ။

ဝါသိအာဒိသု ယာယ ဝါသိယာ ဌပေတ္ဝာ ဒဏ္ဍကဋ္ဌဆ္ဆဒနံ ဝါ ဥဒ္ဓါ[တ]ဆ္ဆနံ ဝါ အညံ မဟာကမ္မံ ကာတုံ န သက္ကာ၊ အယံ ဘာဇနီယာ။ တတော မဟတ္တရိ[2] ယေန ကေနစိ အာကာရေန ကတာ ဝါသိ ဂရုဘဏ္ဍမေဝ။ ဖရသု ပန အန္တမသော ဝေဇ္ဇာနံ သိရာဝေဓနေဖရသုပိ ဂရုဘဏ္ဍမေဝ။ ကုဌာရိယံ ဖရသု-သဒိသော ဧဝ ဝိနိစ္ဆယော။ ယာ ပန အာဝုဓသခ်ံပေန ကတာ၊ အယံ အနာမာသာ။ ကုဒါလော အန္တမသော စတုရင်္ဂုလမတ္တောပိ ဂရုဘဏ္ဍမေဝ။ နိခါဒနံ စတုရဿမုခံ ဝါ ဟောတု ဒေါဏိမုခံ ဝါ ဝင်္ကံ ဝါ ဥဇုကံ ဝါ၊ အန္တမသော သမ္မုဇ္ဇနိဒဏ္ဍကဝေဓနမ္ပိ ဒဏ္ဍဗန္ဓံ စေ၊ ဂရုဘဏ္ဍမေဝ။ သမ္မုဇ္ဇနိ-ဒဏ္ဍခဏနကံ ပန အဒဏ္ဍကံ ဖလမတ္တမေဝ[3]၊ ယံ သက္ကာ သိပါဋိကာယ ပက္ခိပိတ္ဝာ ပရိဟရိတုံ၊ တံ ဘာဇနီယံ။ သိခရမ္ပိ နိခါဒနေနေဝ သင်္ဂဟိတံ။ ယေဟိ မနုဿေဟိ ဝိဟာရေ ဝါသိအာဒိနိ ဒိန္နာနိ ဟောန္တိ၊ တေ စ ဃရေ ဒမေ့

၁-ဘေဇ္ဇိဝါလော (သီ) ဘိဇ္ဇိဝါလော (က) ၂-မဟန္တတရာ (သီ) ၃-တလမတ္တမေဝ (သီ)

ဝါ စောရေဟိ ဝါ ဝိလုတ္တေ "ဒေထ နော ဘန္တေ ဥပကရဏေ, ပုန ပါ့ကတိကေ ကရိဿာမာ"တိ ဝဒန္တိ၊ ဒါတဗ္ဗာ။ သစေ အာဟရန္တိ၊ န ဝါရေတဗ္ဗာ၊ အနာဟရန္တာဝိ န စောဒေတဗ္ဗာ။

ကမ္မာရတန္ဒကာရစုန္ဒကာရနဠကာရမဏ္ဍိကာရပဘုဇန္ဓကာနံ အမိကရဏိမုဠ္ဍိကသဏ္ဌာသတုလာဒီနိ သဗ္ဗာနိ လောဟမယဥပကရဏာနိ သံဃေ ဒိန္နကာလတော ပဋ္ဌာယ ဂရုဘဏ္ဍာနိ။ တိပုကောဋ္ဌကသုဝဏ္ဏကာရစမ္မကာရဥပကရဏေသုပိ ဧသေဝ နယော။ အယံ ပန ဝိသေသော၊ တိပုကောဋ္ဌကဥပကရဏေသုပိ တိပုစ္ဆေဒနသတ္ထကံ သုဝဏ္ဏကာရဥပကရဏေသု သုဝဏ္ဏစ္ဆေဒနသတ္ထကံ စမ္မကာရဥပကရဏေသု ကတပရိကမ္မစမ္မဆိဒ္ဒနကံ ခုဒ္ဒကသတ္ထကန္တိ ဣမာနိ ဘာဇနီယဘဏ္ဍာနိ။ နဟာပိတတုန္နကာရဥပကရဏေသုပိ ဌပေတ္ဝာ မဟာကတ္တရိံ မဟာသဏ္ဍာသံ မဟာပိပ္ပလကဉ္စ သဗ္ဗံ ဘာဇနီယံ။ မဟာကတ္တရိအာဒီနိ ဂရုဘဏ္ဍာနိ။

ဝလ္လိအာဒိသု ဝေတ္တဝလ္လိအာဒိကာ ယာ ကာစိ အမုဿဟုပ္ပမာဏာ ဝလ္လိ သံဃဿ ဒိန္နာ ဝါ တတ္ထဇာတကာ ဝါ ရက္ခိတဂေါပိတာ ဂရုဘဏ္ဍံ ဟောတိ၊ သာ သံဃကမ္မေ စ စေတိယကမ္မေ စ ကတေ သစေ အတိရေကာ ဟောတိ၊ ပုဂ္ဂလိကကမ္မေပိ ဥပနေတုံ ဝဋ္ဋတိ။ အရက္ခိတာ ပန ဂရုဘဏ္ဍမေဝ န ဟောတိ။ သုတ္တမကစိဝါကနာဠိကေရဟိရစမ္မမယာ ရဇ္ဇုကာ ဝါ ယောတ္တာနိ ဝါ ဝါကေ စ နာဠိကေရဟိရေ စ ဝဋ္ဋေတ္ဝာ ကတာ ကေဝဋ္ဋာ ဝါ ဒ္ဝိဝဋ္ဋာ ဝါ သံဃဿ ဒိန္နကာလတော ပဋ္ဌာယ ဂရုဘဏ္ဍံ။ သုတ္တံ ပန အဝဋ္ဋေတ္ဝာ ဒိန္နံ မကစိဝါကနာဠိကေရဟိရာ စ ဘာဇနီယာ။ ယေဟိ ပနေတာနိ ရဇ္ဇုကယောတ္တာဒီနိ ဒိန္နာနိ ဟောန္တိ၊ တေ အတ္တနော ကရဏီယေန ဟရန္တာ န ဝါရေတဗ္ဗာ။

ယော ကောစိ အန္တမသော အဋ္ဌင်္ဂုလသူစိဒဏ္ဍမတ္တောပိ ဝေဋ္ဌေ သံဃဿ ဒိန္နော ဝါ တတ္ထဇာတကော ဝါ ရက္ခိတဂေါပိတော ဂရုဘဏ္ဍံ၊ သောပိ သံဃကမ္မေ စ စေတိယကမ္မေ စ ကတေ အတိရေကော ပုဂ္ဂလိကကမ္မေ ဒါတုံ ဝဋ္ဋတိ။ ပါဒဂဏ္ဌနကတေလနာဠိ ပန ကတ္တရယဋ္ဌိ ဥပါဟနဒဏ္ဍကော ဆတ္တဒဏ္ဍော ဆတ္တသလာကာတိ ဧဒမေတ္ထ ဘာဇနီယဘဏ္ဍံ။ ဒမုဂေဟမနုဿာ ဂဏ္ဍိတ္ဝာ ဂစ္ဆန္တာ န ဝါရေတဗ္ဗာ။ ရက္ခိတဂေါပိတံ ဝေဋ္ဌုံ ဂဏ္ဍန္တေန သမကံ ဝါ အတိရေကံ ဝါ ထာဝရံ အန္တမသော တံအဿနကမ္ပိ[1] ဖာတိကမ္မံ ကတ္ဝာ

၁-တံအဿနကဝါဠိကာယပိ (သီ၊ သျာ၊ က)

ဂဟေတဗ္ဗော။ ဖာတိကမ်ံ အကတ္ဝာ ဂဏ္ဍန္တေန တတ္ထေဝ ဝဋ္ဋေတဗ္ဗော၊ ဂမနကာလေ သံဃိကာဝါသေ ဌပေတ္ဝာ ဂန္တဗ္ဗံ။ အသတိယာ ဂဟေတ္ဝာ ဂတေန ပဟိဏိတ္ဝာ ဒါတဗ္ဗော။ ဒေသန္တရံ ဂတေန သမ္ပတ္တဝိဟာရေ သံဃိကာဝါသေ ဌပေတဗ္ဗော။

တီဏိန္နံ မုဉ္စံ ပဗ္ဗဇ္ဇ ဌပေတ္ဝာ အဝသေသံ ယံကိဉ္စိ တီဏိ။ ယတ္ထ ပန တီဏိ နတ္ထိ၊ တတ္ထ ပဏ္ဏေဟိ ဆာဒေန္တိ၊ တသ္မာ ပဏ္ဏမ်ိ တိဏေနေဝ သင်္ဃိတံ။ ဒုတိ မုဉ္စာဒီသု ယံကိဉ္စိ မုဉ်ဇပုမာဏမ်ိ တိဏံ တာလပဏ္ဏာဒီသု စ ဧကံ ပဏ္ဏမ်ိ သံဃသ္သ ဒိန္နံ ဝါ တတ္ထဇာတကံ ဝါ ဗဟာရာမေ သံဃသ္သ တီဏိဝတ္ထု[1]တော ဇာတတိဏံ ဝါ ရက္ခိတဂေါပိတံ ဂရုဘဏ္ဍံ ဟောတိ။ တမ်ိ သံဃကမ္မေ စ စေတိယကမ္မေ စ ကတေ အတိရေကံ ပုဂ္ဂလိကကမ္မေ ဒါတုံ ဝဋ္ဋတိ။ ဒဗ္ဗမလ္လဟမနုဿာ ဂဟေတ္ဝာ ဂစ္ဆန္တာ န ဝါရေတဗ္ဗာ။ အဋ္ဌကထာသု ပန ဝါရိတ္တပေါတ္ထကော ဂရုဘဏ္ဍမေဝ။

မတ္တိကာ ပကတိမတ္တိကာ ဝါ ဟောတု ပဉ္စဝဏ္ဏာ ဝါ သုဓာ ဝါ သဇ္ဇုရသကဂုံဋ္ဌသိလေသာဒီသု ဝါ ယံကိဉ္စိ၊ ဒုလ္လဘဋ္ဌာနေ အာနေတ္ဝာ ဝါ ဒိန္နံ တတ္ထဇာတကံ ဝါ ရက္ခိတဂေါပိတံ တာလဖလပဏ္ဏမတ္တံ ဂရုဘဏ္ဍံ ဟောတိ။ တမ်ိ သံဃကမ္မေ စ စေတိယကမ္မေ စ နိဋ္ဌိတေ အတိရေကံ ပုဂ္ဂလိကကမ္မေ ဒါတုံ ဝဋ္ဋတိ။ ဟိဂ်ုံ ဟိဂ်ုံလက ဟရိတာလ မနောသိလဉ္ဇနာနိ ပန ဘာဇနီယဘဏ္ဍာနိ။

ဒါရုဘဏ္ဍေ ယော ကောစိ အဋ္ဌကံလသူစိဒဏ္ဍမတ္တောပိ ဒါရုဘဏ္ဍကော ဒါရုဒုလ္လဘဋ္ဌာနေ သံဃသ္သ ဒိန္နော ဝါ တတ္ထဇာတကော ဝါ ရက္ခိတဂေါပိတော၊ အယံ ဂရုဘဏ္ဍံ ဟောတိတိ ကုရုန္ဒိယံ ဝုတ္တံ။ မဟာအဋ္ဌကထာယံ ပန သဗ္ဗမ်ိ ဒါရုဝေဋ္ဌစမ္မပါသာဏာဒိဝိကတိံ ဒါရုဘဏ္ဍေန သင်္ဂဟိတ္ဝာ "တေန ခေါ ပန သမယေန သံဃသ္သ အာသန္ဒိကော ဥပ္ပန္နော ဟောတိ"တိ ဣတော ပဋ္ဌာယ ဒါရုဘဏ္ဍဝိနိစ္ဆယော ဝုတ္တော။

တတြာယံ အတ္ထုဒ္ဒါရော၊ အာသန္ဒိကော သတ္တဂေါ ဘဒ္ဒပီဌံ ဝိဋင်္ကာ ဧဏေကပါဒကပီဌံ အာမလကဝဋ္ဋကပီဌံ[2] ဖလကံ ကောဏ္ဍံ ပလာလပီဌကန္တိ

၁-တီဏိဝတ္ထုသ္မိံ (သီ)၊ ဒိန္နဝတ္ထုတော (က)

၂-အာမဏ္ဍကဝဋ္ဋကပီဌံ (သီ)၊ အာမလကဝဏ္ဍကပီဌံ (သျာ)

ဋ္ဌမေသု တာဝ ယံကိဉ္စိ ခုဒ္ဒကံ ဝါ ဟောတု မဟန္တံ ဝါ၊ သံဃဿ ဒိန္နံ ဂရုဘဏ္ဍံ ဟောတိ။ ပလာလပိဋ္ဌေန စေတ္ထ ကဒလိပတ္တာဒီပိဋ္ဌာနိပိ သင်္ဂဟိတာနိ။ ဗျဉ္ဇနမ္ပဩနဒ္ဓမိ ဝါဋ္ဌရူပပရိက္ခိတ္တံ ရတနပရိသိဗ္ဗိတံ ကောဋ္ဌကံ ဂရုဘဏ္ဍမေဝ။

ဝက်ဖလကံ ဒိဃဖလကံ စိဝရဓောဝနဖလကံ ဃဋ္ဋနဖလကံ ဃဋ္ဋနမုဋ္ဌရော ဒန္တကဋ္ဌဆ္ဆေဒနဂဏ္ဌိကာ ဒဏ္ဍမုဋ္ဌရော[1] အမ္ဗဏံ ရဇနဒောဏိ ဥဒကပဋ္ဋိစ္ဆကော ဒါရုမယော ဝါ ဒန္တမယော ဝါ ဝေဋ္ဌမယော ဝါ, သပါဒကောပိ အပါဒကောပိ သမုဋ္ဌေါ, မဉ္စော်သာ, ပါဒဂဏ္ဍနကတော အတိရေကပ္ပမာဏော ကရဏ္ဍော ဥဒကဒောဏိ ဥဒကကဋာဟံ ဥဋ္ဌုကော် ကဋစ္ဆု ပါနီယသရာဝံ ပါနီယ-သမ္မောတိ ဧတေသုပိ ယံကိဉ္စိ သံဃေ ဒိန္နံ ဂရုဘဏ္ဍံ။ သခ်ာလကံ ပန ဘာဇနီယံ၊ တထာ ဒါရုမယော ဥဒကတုမ္ဗော။

ပါဒကထလိကမဏ္ဍလံ ဒါရုမယံ ဝါ ဟောတု စောဋ္ဌပဏ္ဏာဒိမယံ ဝါ၊ သဗ္ဗံ ဂရုဘဏ္ဍံ။ အာဓာရကော ပတ္တပိဓာနံ တာလဝဏ္ဏံ ဗီဇနီ စင်္ကောဋကံ ပစ္ဆိယဋ္ဌိသမ္မဉ္ဇနီ မုဋ္ဌိသမ္မဉ္ဇနီတိ ဧတေသုပိ ယံကိဉ္စိ ခုဒ္ဒကံ ဝါ မဟန္တံ ဝါ ဒါရု-ဝေဋ္ဌပဏ္ဏစမ္မာဒိသု ယေန ကေနစိ ကတံ ဂရုဘဏ္ဍမေဝ။

ထမ္ဘတုလာသောပါနဖလကာဒိသု ဒါရုမယံ ဝါ ပါသာဏမယံ ဝါ ယံကိဉ္စိ ဂေဟသမ္ဘာရရူပံ ယော ကော်စိ ကဋ္ဌသာရကော ယံကိဉ္စိ ဘူမဋ္ဌရုက်ံ ယံကိဉ္စိ အကပ္ပိယစမ္ဗံ၊ သဗ္ဗံ သံဃေ ဒိန္နံ ဂရုဘဏ္ဍံ၊ ဘူမဋ္ဌရုက်ံ ကာတုံ ဝဋ္ဋတိ။ ဋ္ဌေကစမ္ဗံ ပန ပစ္စတ္ထရုက်ဂတိကံ ဟောတိ၊ တမ္ပိ ဂရုဘဏ္ဍမေဝ။ ကပ္ပိယစမ္ဗာနိ ဘာဇနီယာနိ။ ကုရုန္ဒိယံ ပန "သဗ္ဗံ မဉ္စုပမာဏံ စမ္ဗံ ဂရုဘဏ္ဍ"န္တိ ဝုတ္တံ။

ဥဒုက္ခလံ မုသလံ သုပ္ပံ နိသဒံ နိသဒပေါတော ပါသာဏဒေါဏိ ပါသာဏကဋာဟံ တုရိဝေမဘဏ္ဍာဒိ သဗ္ဗံ ပေသကာရာဒိဘဏ္ဍံ, သဗ္ဗံ ကသိဘဏ္ဍံ, သဗ္ဗံ စင်္ကဏုတ္တကယာနံ ဂရုဘဏ္ဍမေဝ။ မဉ္စုပါဒေါ မဉ္စအဋ္ဌနိ ပီဌပါဒေါ ပီဌအဋ္ဌနိ ဝါသိဖရသုအာဒီနံ ဒဏ္ဍောတိ ဧတေသု ယံကိဉ္စိ ပိပ္ဖကတဘဏ္ဍကမ္ပိ အနိဋ္ဌိတမေဝ ဘာဇနီယံ၊ တဋ္ဌိတမဋ္ဌံ ပန ဂရုဘဏ္ဍံ ဟောတိ။ အနုညာတဝါသိယာ ပန ဒဏ္ဍော ဆတ္တမုဋ္ဌိပဏ္ဍံ ကတ္တရယဋ္ဌိ ဥပါဟနာ အရဏိသဟိတံ ဓမ္မကရဏော ပါဒဂဏ္ဍနကတော အနတိရိတ္တံ အာမလကတုမ္ဗံ အာမလကဃဋော လာဗုကတုမ္ဗံ လာဗုဃဋော ဝိသာဏက-တုမ္ဗန္တိ သဗ္ဗမေတံ ဘာဇနီယံ၊ တတော မဟန္တတရံ ဂရုဘဏ္ဍံ။

၁-ဒဏ္ဍမုဋ္ဌရော နာဝါ (သီ)

ဟတ္ထိဒန္တော ဝါ ယံကိဉ္စိ ဝိသာဏံ ဝါ အတစ္ဆိတံ ယထာဇာတမေဝ[1] ဘာဇနီယံ၊ တေဟိ ကတမဉ္ဇုပါဒါဒိသု ပုရိမသဒိသောယေဝ ဝိနိစ္ဆယော။ တစ္ဆိတနိဋ္ဌိတော‌ဝိ ဟိဂ်ိုကရဏ္ဍကော အဉ္ဇနကရဏ္ဍကော ' ဂဏ္ဍိကာ ဝိဓော အဉ္ဇနီ အဉ္ဇနိသလာကာ ဥဒကပုဉ္ဆနီတိ ဣဒံ သဗ္ဗံ ဘာဇနီယမေဝ။

မတ္တိကာဘဏ္ဍော သဗ္ဗံ မနုဿာနံ ဥပဘောဂပရိဘောဂံ ဃဋ္ဋပိဋ္ဌရာဒိ[2]-ကုလာလဘာဇနံ ပတ္တကဋာဟံ အင်္ဂါရကဋာဟံ ဓူမဒါနကံ ဒီပရုက္ခကော ဒီပကပល္လိကာ စယနိဋ္ဌကာ ဆဒနိဋ္ဌကာ ထုပိကာတိ သံဃသဒ္ဒ ဒိန္နကာလတော ပဋ္ဌာယ ဂရုဘဏ္ဍံ၊ ပါဒဂဏ္ဌနကတော အနတိရိတ္တပ္ပမာဏော ပန ဃဋ္ဋကော ပတ္တံ ထာလကံ ကဉ္စနကော ကုဏ္ဍိကာတိ ဣဒမေတ္ထ ဘာဇနီယဘဏ္ဍံ။ ယထာ စ မတ္တိကာဘဏ္ဍော၊ ဧဝံ လောဟဘဏ္ဍော‌ပိ ကုဏ္ဍိကာ ဘာဇနီယ-ကောဋ္ဌာသမေဝ ဘဇတိတိ အယမေတ္ထ အနုပုဗ္ဗိကထာ။

နဝကမ္မဒါနကထာ

၃၂၃။ **ဘဏ္ဍိကာဋ္ဌပနမတ္တေနာ**တိ[3] ဋ္ဌိရဗာဟာနံ ဥပရိ ကပေါတဘဏ္ဍိက-ယောဇနမတ္တေန။ **ပရိဘဏ္ဍကရဏမတ္တေနာ**တိ ဂေါမယပရိဘဏ္ဍကသာဝ-ပရိဘဏ္ဍကရဏမတ္တေန။ **ဓူမကာလိက**န္တိ ဣဒံ ယာဝဿ စိတကရူမော နပညာယတိ၊ တာဝ အယံ ဝိဟာရော ဧတသ္မေဝါတိ ဧဝံ ဓူမကာလေ အပလောကေတွာ ကတပရိယောသိတံ ဝိဟာရံ ဒေန္တိ။ **ဒီပကတ**န္တိ ဇေဋ္ဌ ဝိပ္ပကတော နာမ ယာဝ ဂေါပါနသိယော နာမ အာရောဟန္တိ။ ဂေါပါနသီသု ပန အာရုဠ္ဍာသု ဗဟုကတော နာမ ဟောတိ၊ တသ္မာ တတော ပဋ္ဌာယ နဒါတဗ္ဗော၊ ကိဉ္စိဒေဝ သမာဒပေတွာ ကာရေသတိ။ **ခုဒ္ဒကေ ဝိဟာရေ ကမ္မံ ဩလောကေတွာ ဆပ္ပဉ္စဝဿိက**န္တိ ကမ္မံ ဩလောကေတွာ စတုဟတ္ထဝိဟာရေ စတုဝဿိကံ, ပဉ္စဟတ္ထေ ပဉ္စဝဿိကံ, ဆဟတ္ထေ ဆဝဿိကံ ဒါတဗ္ဗံ။ အမုယော‌ဂေါ ပန ယသ္မာ သတ္တာဟတ္ထော ဟောတိ၊ တသ္မာ ဇေဋ္ဌ "သတ္တာဟဝဿိက"န္တိ ဝုတ္တံ။ သစေ ပန သော နဝဟတ္ထော ဟောတိ၊ နဝဝဿိကမ္ပိ ဒါတဗ္ဗံ။ မဟလ္လကေ ပန ဒသဟတ္ထေ ဧကာဒသဟတ္ထေ ဝိဟာရေ ဝါ ပါသာဒေ ဝါ ဒသဝဿိကံ ဝါ ဧကာဒသဝဿိကံ ဝါ ဒါတဗ္ဗံ။ ဒွါဒသဟတ္ထေ ပန တတော အဓိကေ ဝါ လောဟပါသာဒသဒိသေပိ ဒွါဒသဝဿိကမေဝ ဒါတဗ္ဗံ၊ န တတော ဥတ္တရိ။

၁-ယထာဘတမေဝ (သီ) ၂-ဃဋ္ဋပိဓာနာဒိ (သျာ) ၃-ဂဏ္ဍိကာထပနမတ္တေနာတိ (သီ)

နဝကမ္မိကော ဘိက္ခု အုန္ဓောဝဿေ တံ အာဝါသံ လဘတိ၊ ဥတုကာလေ ပဋိဗာဟိတုံ န လဘတိ။ သစေ သော အာဝါသော ဇီရတိ၊ အာဝါသ-သာမိကဿ ဝါ တဿ ဝံသေ ဥပ္ပန္နဿ ဝါ ကဿစိ ကထေတဗ္ဗံ "အာဝါသော တေ နဿတိ၊ ဇဂ္ဂထ ဧတံ အာဝါသ"န္တိ။ သစေ သော န သက္ကောတိ၊ ဘိက္ခုဟိ ဉတ္တိ ဝါ ဥပဒ္ဒဝေ ဝါ သမာဒပေတွာ ဇဂ္ဂိတဗ္ဗော။ သစေ တေဝိ န သက္ကောန္တိ၊ သံဃိကေန ပစ္စယေန ဇဂ္ဂိတဗ္ဗော။ တသ္မိမ္ပိ အသတိ ဧကံ အာဝါသံ ဝိဿဇ္ဇေတွာ အဝသေသာ ဇဂ္ဂိတဗ္ဗာ။ ဗဟူ ဝိဿဇ္ဇေတွာ ဧကံ သဏ္ဌာပေတုမ္ပိ ဝဋ္ဋတိယေဝ။

•ဒုတိယေ ဘိက္ခု သူ ပဿန္တေသု သဗ္ဗေ အာဝါသာ နဿန္တိ၊ တသ္မာ ဧကံ ဝါ ဒွေ ဝါ တယော ဝါ အာဝါသေ ဝိဿဇ္ဇေတွာ တတော ယာဂုဘတ္တ-စိဝရဒါနိ ပရိဘုဉ္ဇန္တေဟိ သေသာဝါသာ ဇဂ္ဂိတဗ္ဗာယေဝ။ ကုရုန္ဒိယံ ပန ဝုတ္တံ "သံဃိကေ ပစ္စယေ အသတိ ဧကော ဘိက္ခု 'တုယ္ဟံ ဧကံ မဉ္စဋ္ဌာနံ ဂဟေတွာ ဇဂ္ဂါဟိ'တိ ဝတ္တဗ္ဗော။ သစေ ဗဟုတရံ ဣစ္ဆတိ၊ တိဘာဂံ ဝါ ဥပဓုဘာဂံ ဝါ ဒတ္တွာပိ ဇဂ္ဂါပေတဗ္ဗံ။ အထ ထမ္ဘမတ္တမေဝဏ္ဍ အဝသိဋ္ဌံ၊ ဗဟုကမ္ပိ ကာတဗ္ဗန္တိ န ဣစ္ဆတိ၊ 'တုယ္ဟံ ပုဂ္ဂလိကမေဝ ကတွာ ဇဂ္ဂ၊ ဧဝမ္ပိ ဟိ သံဃသဿ ဘဏ္ဍကဋ္ဌပနဋ္ဌာနံ နဝကာနဉ္စ ဝဿနဋ္ဌာနံ လဘိဿတိ'တိ ဇဂ္ဂါပေတဗ္ဗော။ ဧဝံ ဇဂ္ဂိတော ပန တသ္မိံ ဇီဝန္တေ ပုဂ္ဂလိကော ဟောတိ၊ မတေ သံဃိကော-ယေဝ။ သစေ သဒ္ဓိဝိဟာရိကာနံ ဒါတုကာမော ဟောတိ၊ ကမ္မံ ကြိလော-ကေတွာ တိဘာဂံ ဝါ ဥပဓုံ ဝါ ပုဂ္ဂလိကံ ကတွာ ဇဂ္ဂါပေတဗ္ဗော။ ဧဝဉ္ဒိ သဒ္ဓိ-ဝိဟာရိကာနံ ဒါတုံ လဘတိ။ ဧဝံ ဇဂ္ဂနကေ ပန အသတိ ဧကံ အာဝါသံ ဝိဿဇ္ဇေတွာတိအာဒိနာ နယေန ဇဂ္ဂါပေတဗ္ဗော"တိ။

ဣဒမ္ပိ စ အညံ တတ္ထေဝ ဝုတ္တံ—ဒွေ ဘိက္ခူ သံဃိကံ ဘူမိံ ဂဟေတွာ သောဓေတွာ သံဃိကံ သေနာသနံ ကရောန္တိ၊ ယေန သာ ဘူမိ ပဌမံ ဂဟိတာ၊ သော သာမိ။ ဥဘောပိ ပုဂ္ဂလိကံ ကရောန္တိ၊ သောယေဝ သာမိ။ သော သံဃိကံ ကရောတိ၊ ဣတရော ပုဂ္ဂလိကံ ကရောတိ၊ အညံ စေ ဗဟု သေနာသန-ဋ္ဌာနံ အတ္ထိ၊ ပုဂ္ဂလိကံ ကရောန္တောပိ န ဝါရေတဗ္ဗော။ အညသ္မိံ ပန တာဒိသေ ပတိရူပေ ဋ္ဌာနေ အသတိ တံ ပဋိဗာဟိတွာ သံဃိကံ ကရောန္တေနေဝ ကာတဗ္ဗံ။ ယံ ပန တဿ တတ္ထ ဝယကမ္မံ ကတံ၊ တံ ဒါတဗ္ဗံ။ သစေ ပန ကတာ-ဝါသေ ဝါ အာဝါသကရဏဋ္ဌာနေ ဝါ ဆာယူပဂဖလူပဂရုက္ခာ ဟောန္တိ၊

အပဲလောကေတွာ ဟာရေတမ္မာ။ ပုဂ္ဂလိကာ စေ ဟောန္တိ၊ သာမိကာ အာပုစ္ဆိတမ္မာ။ နော စေ ဒေန္တိ၊ ယာဝတတိယံ အာပုစ္ဆိတွာ ရုက္ခအဿနကမ္မလံ ပဿာမာတိ ဟာရေတမ္မာ။

ယော ပန သံဃိကဝလ္လိမတ္တမ္မိ အဂ္ဂဟေတွာ အာဟရိမေန ဥပကရဏေန သံဃိကာယ ဘူမိယာ ပုဂ္ဂလိကဝိဟာရံ ကာရေတိ၊ ဥပဓုံ သံဃိကံ ဟောတိ၊ ဥပဓုံ ပုဂ္ဂလိကံ။ ပါသာဒေါ စေ ဟောတိ၊ ဟေဋ္ဌာပါသာဒေါ သံဃိကော၊ ဥပရိ ပုဂ္ဂလိကော။ သစေ သော ဟေဋ္ဌာပါသာဒံ ဋ္ဌပေတိ၊ တဿ ဟောတိ။ အထ ဟေဋ္ဌာ စ ဥပရိ စ ဋ္ဌပေတိ၊ ဥဘယတ္ထ ဥပဓုံ လဘတိ။ ဒွေ သေနာသနာနိ ကာရေတိ၊ ကေ သံဃိကံ၊ ကေ ပုဂ္ဂလိကံ။ သစေ ဝိဟာရေ ဥဋ္ဌဲတေန ဒဗ္ဗသမ္ဘာရေန ကာရေတိ၊ တတိယဘာဂံ လဘတိ။ သစေ အကတဋ္ဌာနေ စယံ ဝါ ပမုခံ ဝါ ကရောတိ၊ ဗဟိကုဋ္ဋေ ဥပဓုံ သံဃဿ၊ ဥပဓုံ တဿ။ အထ မဟန္တံ ဝိသမံ ဟူရေတွာ အပဒေ ပဒံ ဒဿေတွာ ကတံ ဟောတိ၊ အနိဿရော တတ္ထ သံဃော။

ကံ ဝရသေယျာနီ ဇာတ္ထ နဝကမ္မဒါနဋ္ဌာနေ ဝါ ဝဿဂ္ဂေန ပတ္တဋ္ဌာနေ ဝါ ယံ ဋ္ဌပေတိ၊ တံ ကေ ဝရသေယျံ အနုဇာနာမီတိ အတ္ထော။

ပရိယောသိတေ ပဏ္ဏမတိ၊ တဿေဝေတံ ပုန အာဂန္ဆာ ဝဿံ္ဆဿ အန္တောဝဿံ တသ္သေဝ တံ၊ အနာဂစ္ဆန္တဿ ပန သဒ္ဓိဝိဟာရိကာဒယော ဂဟေတုံ န လဘန္တိ။

အညဋ္ဌပရိဘောဂပဋိက္ခေပါဒိကထာ

၃၂၄။ **နာတိဟရန္တီ**တိ အညဋ္ဌ ဟရိတွာ န ပရိဘုဉ္ဇန္တိ။ **ဂုတ္တဂုဏ္ဍာယာ**တိ ယံ ဟတ္ထ မဉ္စပီဌာဒိ၊ တဿ ဂုတ္တတ္ထာယ တံ အညဋ္ဌ ဟရိတုံ အနုဇာနာမီတိ အတ္ထော။ တသ္မာ တံ အညဋ္ဌ ဟရိတွာ သံဃိကပရိဘောဂေန ပရိဘုဉ္ဇန္တဿ နဒ္ဒံ သုနဒ္ဒံ၊ ဇိဂ္ဂုံ သုဇိဂ္ဂုံ။ သစေ အရောဂံ၊ တသ္မိံ ဝိဟာရေ ပဋိသဓ်တေ ပုန ပါကတိကံ ကာတဗ္ဗံ။ ပုဂ္ဂလိကပရိဘောဂေန ပရိဘုဉ္ဇတော နဒ္ဒံ ဝါ ဇိဂ္ဂုံ ဝါ ဂိဝါ ဟောတိ၊ တသ္မိံ ပဋိသဓ်ကေ ဒါတဗ္ဗမေဝ။ သစေ တတော ဂေါပါနသိအာဒိနိ ဂဟေတွာ အညသ္မိံ သံဃိကာဝါသေ ယောဇေန္တိ၊ သုယောဇိတာနိ။ ပုဂ္ဂလိကာဝါသေ ယောဇေန္တေဟိ ပန မူလံ ဝါ ဒါတဗ္ဗံ၊ ပဋိပါကတိကံ ဝါ ကာတဗ္ဗံ။ ဆဒ္ဒိတ-ဝိဟာရတော မဉ္စပီဌာဒိနိ ထေယျစိတ္တေန ဂဏှန္တော ဥဒ္ဓါရေယေဝ ဘဏ္ဍဂ္ဃေန ကာရေတဗ္ဗော။ ပုန အာဝါသိကကာလေ ဒဿာမိတိ ဂဟေတွာ သံဃိက-ပရိဘောဂေန ပရိဘုဉ္ဇန္တဿ နဒ္ဒံ သုနဒ္ဒံ၊ ဇိဂ္ဂုံ သုဇိဂ္ဂုံ။ အရောဂဉ္စေ, ပါကတိကံ

ကာတမ့်။ ပုဂ္ဂလိကပရိဘောဂေန ပရိဘုဉ္ဇန္တိသ နဋ္ဌံ ဂိဝါ ဟောတိ။ တတော ဒွါရဝါတပါနာဒီနိ သံဃိကာဝါသေ ဝါ ပုဂ္ဂလိကာဝါသေ ဝါ ယောဇိတာနိ ပဋိဒါတမ့ာနိယေဝ။

ဖာတိကမ္မဋ္ဌာယာတိ ဝဍ္ဎိကမ္မတ္ထာယ။ ဖာတိကမ္မဉ္စေတ္ထ သမကံ ဝါ အတိရေကံ ဝါ အဿနကံ မဉ္စပိဋ္ဌာဒိသေနာသနမေဝ ဝဋ္ဋတိ။

စက္ကလိကန္တိ ကမ္မလာဒိဟိ ဝေဋ္ဌေတွာ ကတစက္ကလိကံ။ **အလ္လေဟိ ပါဒေဟိ**တိ ယေဟိ အက္ကန္တဋ္ဌာနေ ဥဒကံ ပညာယတိ၊ ဇဝရူပေဟိ ပါဒေဟိ ပရိဘဏ္ဍ-ကတဘူမိ ဝါသေနာသနံ ဝါ န အက္ကမိတမ့်ံ။ သစေ ပန ဥဒကသိနေဟမတ္တမေဝ ပညာယတိ, န ဥဒကံ၊ ဝဋ္ဋတိ။ ပါဒပုဉ္ဆနိံ ပန အလ္လပါဒေဟိဝိ အက္ကမိတုံ ဝဋ္ဋတိယေဝ။ သဉ္ဇပါဟနေန ဓောတပါဒေဟိ အက္ကမိတမ့ဋ္ဌာနေယေဝ န ဝဋ္ဋတိ။

စောဋကေန ပလိဝေဋ္ဌေတုန္တိ သုဓာဘူမိယံ ဝါ ပရိဘဏ္ဍဘူမိယံ ဝါ သစေ တဋ္ဋိကာ ဝါ ကဋသာရကော ဝါ နတ္ထိ၊ စောဋကေန ပါဒါ ဝေဋ္ဌေတမ့ာ။ တသ္မိံ အသတိ ပဏ္ဏမိုိ အတ္ထရိတုံ ဝဋ္ဋတိ၊ ကိဉ္စိ အနတ္ထရိတ္ဝာ ဌပေန္တသ္သ ပန ဒုက္ကဋံ။ ယဒိ ပန တတ္ထ နေဝါသိကာ အနတ္ထတာယပိ ဘူမိယာ ဌပေန္တိ၊ အဓောတပါဒေဟိဝိ ဝဋ္ဋတ္တေန္တိ၊ တထေဝ ဝဋ္ဋတ္တေတုံ ဝဋ္ဋတိ။

နာ ဘိက္ခဝေ ပရိကမ္မကတာ ဘိတ္တိတိ သေတဘိတ္တိ ဝါ စိတ္တကမ္မကတာ ဝါ။ နာ ကေဝလဉ္စ ဘိတ္တိမေဝ၊ ဒွါရမ္ဟိ ဝါတပါနမ္ဟိ အပဿေနဖလကမ္ဟိ ပါသာ-ဏာတ္ထမ္ဘမ္ဟိ ရုက္ခတ္ထမ္ဘမ္ဟိ ဒိဝရေန ဝါ ကေနစိ ဝါ အပ္ပဋိဋ္ဌာဒေတွာ အပဿယိတုံ န လဗ္ဘတိယေဝ။

ဓောတပါဒကာတိ ဓောဘပါဒကာ ဟုတွာ ဓောတေဟိ ပါဒေဟိ အက္ကမိတမ့ဋ္ဌာနေ နိပဇ္ဇိတုံ ကုက္ကုစ္စာယန္တိ။ ဓောတပါဒကေတိဝိ ပါဠ္ဍော၊ ဓောတေဟိ ပါဒေဟိ အက္ကမိတမ့ဋ္ဌာနဿေတံ အဓိဝစနံ။ **ပစ္ဆတ္ထရိတ္ဝာ**တိ ပရိဘဏ္ဍကတံ ဘူမိံ ဝါ ဘူမတ္ထရဏသေနာသနံ ဝါ သံဃိကမဉ္စပိဋ္ဌံ ဝါ အတ္တနော သန္တကေန ပစ္ဆတ္ထရဏေန ပစ္ဆတ္ထရိတ္ဝာဝ နိပဇ္ဇိတမ့်ံ။ သစေ နိဒ္ဒါယတောပိ ပစ္ဆတ္ထရဏေ သင်္ကိဋ္ဌိတေ[1] ကောစိ သရီရာဝယဝေါ မဉ္စံ ဝါ ပီဋ္ဌံ ဝါ ဖုသတိ၊ အာပတ္တိယေဝ။ လောမေသု ပန လောမဂဏနာယ အာပတ္တိယေဝ။ ပရိဘောဂသီသေန အပဿယန္တသ္သာပိ ဧသေဝ နယော။ ဟတ္ထတလ-ပါဒတလေဟိ ပန ဖုသိတုံ ဝါ အက္ကမိတုံ ဝါ ဝဋ္ဋတိ။ မဉ္စပီဋ္ဌံ နိဟရန္တသ္သ ကာယေ ပဋိဟညတိ၊ အနာပတ္တိ။

၁-သင်္ကိုစိတေ (သီ)

သံဃဘေဒါဒိအနုဇာနနကထာ

၃၂၅။ **နံ သက္ကောန္တိ သံဃဘေဒံ ကာတုန္တိ** သကလဿ သံဃဿ ဘေဒံ ကာတုံ နံ သက္ကောန္တိ။ **ဥဒ္ဒေသဘေဒန္တိအာဒိသု** ကေံ ဝါ ဒွေ ဝါ။ပ။ ဒသ ဝါ ဘိက္ခူ။ သံဃတော ဥဒ္ဒိသိတ္တာ ဒေထာတိ ဧဝံ ဥဒ္ဒေသေန လဒ္ဓဘိက္ခူနံ ဘေဒံ ကာတုံ ဥဿဟန္တိ။ အပရေ တထေဝ ဘိက္ခူ။ ပရိစ္ဆိန္နိတ္တာ နိမန္တေတ္တာ တေသံ ဘေဒံ ကာတုံ ဥဿဟန္တိ၊ အပရေ သလာကာယော ဆိန္နိတ္တာ။ အပရေ ပက္ခိကံ, ဥပေါသထိကံ, ပါဋိပဒိကန္တိ ဧဝံ နိယာမေတ္တာ ဧကဿ ဝါ ဒွိန္နံ ဝါ။ပ။ ဒသန္နံ ဝါ ဘိက္ခူနံ ဘေဒံ ကာတုံ ဥဿဟန္တိ။ ဥတိ ဧတောနိ ဘေဒေါ ဥဒ္ဒေသဘေဒံ နိမန္တနန္တိ ဥမံ ဝေါဟာရံ ပတ္တောနိ။ ယသ္မာ ပန တေ သစေပိ ဒုဗ္ဗိဉ္ဇေန သက္ကောန္တိ၊ သုဘိက္ခေ ဇာတေ ပန ပုန သံဃဘေဒံ ကာတုံ သက္ခိဿန္တိ၊ တသ္မာ ဘဂဝါ တမ္ပိ အန္တောကတ္တာ **အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ သံဃဘေဒံ ဥဒ္ဒေသဘေဒန္တိ**အာဒိမာဟ။

တတ္ထ **သံဃဘေဒေ** ဒ္ဝိတိကာ နာမ နတ္ထိ၊ တသ္မာ "အမှာကံ အဇ္ဇ ဒသ ဒွါဒသ ဒိဝသာ ဘုဉ္ဇန္တောနံ၊ ဥဒါနိ အညတော ဘိက္ခူ။ အာနေထာ"တိ နံ ဧဝံ တတ္ထ ဝတ္တုမ္ပိ။ "ပုရိမဒိဝသေသု အမှေဟိ နံ လဒ္ဓံ၊ ဥဒါနိ တံ အမှာကံ ဂါဟေထာ"တိ ဧဝမ္ပိ ဝတ္တုံ နံ လဗ္ဘတိ။ တံ ဟိ အာဂတာဂတာနံ ပါပုဏာတိယေ်ဝ။

ဥဒ္ဒေသဘေဒကထာ

ဥဒ္ဒေသဘေဒါဒီသု ပန အယံ နယော—ရညာ ဝါ ရာဇမဟာမတ္တေန ဝါ သံဃတော ဥဒ္ဒိသိတ္တာ "တြေကေ ဘိက္ခူ။ အာနေထာ"တိ ပဟိတေ ကာလံ ဃောသေတ္တာ ဒ္ဝိတိကာ ပုစ္ဆိတဗ္ဗာ။ သစေ အတ္ထိ၊ တတော ပဋ္ဌာယ ဂါဟေတဗ္ဗံ။ နော စေ၊ ထေရာသနတော ပဋ္ဌာယ ဂါဟေတဗ္ဗံ။ ဥဒ္ဒေသကေန ပိဏ္ဍပါတိကာနမ္ပိ နံ အတိက္ကာမေတဗ္ဗံ။ တေ ပန ဓုတင်္ဂံ ရက္ခန္တာ သဃမေဝ အတိက္ကမိဿန္တိ။ ဧဝံ ဂါဟိယမာနေ အလသဇာတိကာ မဟာထေရာ ပစ္ဆာ အာဂစ္ဆန္တိ၊ "ဘန္တေ ဝိသတိဝဿာနံ ဂါဟိယတိ၊ တုမှာကံ ဒ္ဝိတိကာ အတိက္ကန္တာ"တိ နံ ဝတ္တဗ္ဗာ၊ ဒ္ဝိတိကံ ဒ္ဝပေတ္တာ တေသံ ဂါဟေတ္တာ ပစ္ဆာ ဒ္ဝိတိကာယ ဂါဟေတဗ္ဗံ။ "အသုကဝိဟာရေ ဗဟု ဥဒ္ဒေသဘတ္တံ ဥပ္ပန္နံ"နိ သုတ္တာ ယောဇနန္တရိကဝိဟာရတောပိ ဘိက္ခူ။ အာဂစ္ဆန္တိ၊ သမ္ဗတ္တသမ္ဗတ္တာနံ ဒ္ဝိတဋ္ဌာနတော ပဋ္ဌာယ ဂါဟေတဗ္ဗံ။ အသမ္ဗတ္တာနမ္ပိ ဥပစာရသီမံ ပဝိဋ္ဌာနံ အန္တေဝါသိကာဒိသု

ဂဏ္ဌန္တေသု ဂါဟေတဗ္ဗမေဝ။ ဗဟိဥပစာရသီမာယ ဌိတာနံ ဂါဟေထာတိ[1] ဝဒန္တိ၊ န ဂါဟေတဗ္ဗံ။ သစေ ပန ဥပစာရသီမံ ဩက္ကန္တေဟိ ကောဗန္ဓါ ဟုတ္ဝာ အတ္တနော ဝိဟာရဋ္ဌါရေ ဝါ အန္တောဝိဟာရေယေဝ ဝါ ဟောန္တိ၊ ပရိသာ-ဝသေန ဝမိတာ နာမ သီမာ ဟောတိ၊ တသ္မာ ဂါဟေတဗ္ဗံ။ သံဃနဝကဿ ဒိန္နေပိ ပစ္ဆာ အာဂတာနံ ဂါဟေတဗ္ဗမေဝ။ ဒုတိယဘာဂေ ပန ထေရာသနံ အာရုဠ္ဟေ ပုန အာဂတာနံ ပဌမဘာဂေါ နာ ပါပုဏာတိ၊ ဒုတိယဘာဂတော ဝဿဂ္ဂေန ဂါဟေတဗ္ဗံ။

ကေသို့ ဝိဟာရေ ကေ ဘတ္တုဒ္ဒေသဋ္ဌာနံ ပရိစ္ဆိန္နိတ္ဝာ ဂါဝုတပ္ပမာဏာယပိ ဥပစာရသီမာယ ယတ္ထ ကတ္ထစိ အာရောစိတံ ဥဒ္ဒေသဘတ္တံ တသို့ယေဝ ဘတ္တုဒ်ဒေသဋ္ဌာနေ ဂါဟေတဗ္ဗံ။ ဧကော ဧကဿ ဘိက္ခုနော ပဟိဏာတိ "သ္ဝေပိ သံဃတော ဥဒ္ဒိသိတ္ဝာ ဒဿ ဘိက္ခု။ ပဟိဏထာ"တိ၊ တေန သော အတ္ထော ဘတ္တုဒ္ဒေသကဿ အာရောစေတဗ္ဗော။ သစေ တံ ဒိဝသံ ပမုဿတိ၊ ဒုတိယဒိဝသေ ပါတောဝ အာရောစေတဗ္ဗော။ အထ ပမုဿိတ္ဝာဝ ပိဏ္ဍာယ ပဝိသန္တော သရတိ၊ ယာဝ ဥပစာရသီမံ နာတိက္ကမတိ၊ တာဝ ယာ ဘောဇနသာလာယ ပကတိဋ္ဌိတိကာ၊ တဿာယေဝ ဝသေန ဂါဟေတဗ္ဗံ။ သစေပိ ဥပစာရသီမံ အတိက္ကန္တော ဘိက္ခု။ စ ဥပစာရသီမဋ္ဌကေဟိ ဧကောဗန္ဓါ ဟောန္တိ၊ အညမညံ ဒွါဒသဟတ္ထန္တရံ အဝိဇဟိတ္ဝာ ဂစ္ဆန္တိ၊ ပကတိဋ္ဌိတိကာယ ဝသေန ဂါဟေတဗ္ဗံ။ ဘိက္ခုနံ ပန တာဒိသေ ကောဗန္ဓေ အသတိ ဗဟိ-ဥပစာရသီမာယ ယသို့ ဌာနေ သရတိ၊ တတ္ထ နဝံ ဌိတိကံ ကတ္ဝာ ဂါဟေတဗ္ဗံ။ အန္တောဂါမေ အာသနသာလာယ သရန္တေန အာသနသာလာယ ဌိတိကာယ ဂါဟေတဗ္ဗံ။ ယတ္ထ ကတ္ထစိ သရိတ္ဝာ ဂါဟေတဗ္ဗမေဝ၊ အဂါဟေတုံ န ဝဋ္ဋတိ။ န ဟိ တေံ ဒုတိယဒိဝသေ လဒ္ဓတိတိ[2]။

သစေ သကဝိဟာရတော[3] အညံ ဝိဟာရံ ဂစ္ဆန္တေ ဘိက္ခု။ ဒိသ္ဝာ ကောစိ ဥဒ္ဒေသဘတ္တံ ဥဒ္ဒိသာပေတိ၊ ယာဝ အန္တောဥပစာရေ ဝါ ဥပစာရသီမဋ္ဌကေဟိ သဒ္ဓိံ ဝုတ္တနယေန ဧကောဗန္ဓါ ဝါ ဟောန္တိ၊ တာဝ သကဝိဟာရေ ဌိတိကာ-ဝသေနေဝ ဂါဟေတဗ္ဗံ။ ဗဟိဥပစာရေ ဌိတာနံ ဒိန္နံ ပန "သံဃတော ဘန္တေ ထ္ဩကေ နာမ ဘိက္ခု။ ဥဒ္ဒိသထာ"တိ ဝုတ္တေ သမ္ဗတ္တာနံ ဂါဟေတဗ္ဗံ။ တတ္ထ ဒွါဒသဟတ္ထန္တရံ အဝိဇဟိတ္ဝာ ဧကောဗန္ဓနယေန ဒူရေ ဌိတာပိ သမ္ဗတ္တာယေဝါတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ သစေ ယံ ဝိဟာရံ ဂစ္ဆန္တိ၊ တတ္ထ ပဝိဋ္ဌာနံ အာရောစေန္တိ၊ တသ္မ ဝိဟာရသ္မ ဌိတိကာဝသေန ဂါဟေတဗ္ဗံ။ သစေပိ ဂါမဒ္ဝါရေ ဝါ ဝိထိယံ ဝါ

၁-ဂါဟေတဗ္ဗာတိ (သီ) ၂-ဟဋ္ဌိလဒ္ဓတိတိ (သီ) ၃-ပကတိဝိဟာရတော (က)

စတုက္ကေ ဝါ အန္တရဃရေ ဝါ ဘိက္ခူ။ ဒိသွာ ကောစိ သံယုဒ္ဓေသံ အာရောစေတိ၊ တသ္မိံ တသ္မိံ ဌာနေ အန္တောဥပစာရဂတာနံ ဂါဟေတဗ္ဗံ။

ဃရူပစာရော စေတ္ထ ကေံ ဃရံ ကေူပစာရံ၊ ကေံ ဃရံ နာနူပစာရံ၊ နာနာဃရံ ကေူပစာရံ၊ နာနာဃရံ နာနူပစာရန္တိ ဇူမေသံ ဝသေန ဝေဒိတဗ္ဗော။ တတ္ထ ယံ ကေကုလဿ ဃရံ ကေဝဋ္ဋံ ဟောတိ၊ တံ သုပ္ပပါတပရိစ္ဆေဒဿ အန္တော ကေူပစာရံ နာမ။ တတ္ထုပ္ပန္နော ဥဒ္ဒေသလာဘော တသ္မိံ ဥပစာရေ ဘိက္ခာစာရဝတ္တေနပိ ဋ္ဌိတာနံ သဗ္ဗေသံ ပါပုဏာတိ။ ဧတံ **ကေံ ဃရံ ကေူပစာရံ** နာမ။

ယံ ပန ကေံ ဃရံ ဒ္ဝိန္နံ ဘရိယာနံ သုခဝိဟာရတ္ထာယ မဇ္ဈေ ဘိတ္တိံ ဥဋ္ဌာပေတ္ဝာ နာနာဒ္ဝါရဝဋ္ဋံ ကတံ၊ တတ္ထုပ္ပန္နော ဥဒ္ဒေသလာဘော ဘိတ္တိအန္တရိကာယ ပါပုဏာတိ၊ တသ္မိံ တသ္မိံ ဌာနေ နိသိန္နဿေဝ ပါပုဏာတိ။ ဧတံ **ကေံ ဃရံ နာနူပစာရံ** နာမ။

ယသ္မိံ ပန ဃရေ ဗဟူ ဘိက္ခူ။ နိမန္တေတ္ဝာ အန္တောဂေဟတော ပဋ္ဌာယ ကောဗ္ဘေ ကတ္ဝာ ပဋိဝိဿကဃရာနိပိ ပူရေတ္ဝာ နိသီဒါပေန္တိ၊ တတ္ထုပ္ပန္နော ဥဒ္ဒေသလာဘော သဗ္ဗေသံ ပါပုဏာတိ။ ယမ္ဟိ နာနာကုလဿ နိဝေသနံ မဇ္ဈေ ဘိတ္တိံ အကတ္ဝာ ကေဒ္ဌါရေနေဝ ဝဋ္ဋေန္တိ၊ တတြာပိ ဧသေဝ နယော။ ဧတံ **နာနာဃရံ ကေူပစာရံ** နာမ။

ယော ပန နာနာနိဝေသနေသု နိသိန္နာနံ ဘိက္ခူနံ ဥဒ္ဒေသလာဘော ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ကိဉ္စာပိ ဘိတ္တိစ္ဆိဒ္ဒေန ဘိက္ခူ။ ဒိဿန္တိ၊ တသ္မိံ တသ္မိံ နိဝေသနေ နိသိန္နာနံယေဝ ပါပုဏာတိ။ ဧတံ **နာနာဃရံ နာနူပစာရံ** နာမ။

ယော ပန ဂါမဒ္ဝါရဝိထိစတုက္ကေသု အညတရသ္မိံ ဌာနေ ဥဒ္ဒေသဘတ္တံ လဘိတ္ဝာ အညသ္မိံ ဘိက္ခုသ္မိံ အသတိ အတ္တနောဝ ပါပုဏာပေတ္ဝာ ဒုတိယ-ဒိဝသေပိ တသ္မိံယေဝ ဌာနေ အညံ လဘတိ၊ တေန ယံ အညံ နဝကံ ဝါ ဝုဍ္ဎံ ဝါ ဘိက္ခုံ ပဿတိ၊ တဿ ဂါဟေတဗ္ဗံ။ သစေ ကောစိ နတ္ထိ၊ အတ္တနောဝ ပါပေတ္ဝာ ဘုဉ္ဇိတဗ္ဗံ။

သစေ အာဿနသာလာယ နိသီဒိတ္ဝာ ကာလံ ပဋိမာနေန္တေသု ဘိက္ခူသု ကောစိ အာဂန္ဆာ "သံယုဒ္ဓေသပတ္တံ ဒေထ၊ ဥဒ္ဒေသပတ္တံ ဒေထ၊ သံဃတော ဥဒ္ဒိသိတ္ဝာ ပတ္တံ ဒေထ၊ သံဃိကံ ပတ္တံ ဒေထာ"တိ ဝါ ဝဒတိ၊ ဥဒ္ဒေသပတ္တံ ဒ္ဝိတိကာယ ဂါဟေတ္ဝာ ဒါတဗ္ဗံ။ "သံယုဒ္ဓေသဘိက္ခုံ ဒေထ၊ သံဃတော ဥဒ္ဒိသိတ္ဝာ ဘိက္ခုံ ဒေထ၊ သံဃိကံ ဘိက္ခုံ ဒေထာ"တိ ဝုတ္တေပိ ဧသေဝ နယော။

ဥဒ္ဒေသကော ပနေတ္ထ ပေသလော လဇ္ဇီ မေဓာဝီ ဗ္ဟုဿုတမ္ဘော၊ တေန တိက္ခတ္တုံ ဌိတိကံ ပုစ္ဆိတ္ဝာ သစေ ကောစိ ဌိတိကံ ဇာနန္တော နတ္ထိ၊ ဃေရာသနတော ဂါဟေတမ္ဘံ။ သစေ ပန "အဟံ ဇာနာမိ၊ ဒသဝဿေန လဒ္ဓ"န္တိ ကောစိ ဘဏတိ၊ "အတ္ထာဝုသော ဒသဝဿာ ဘိက္ခု။"တိ ပုစ္ဆိတမ္ဘံ။ သစေ ဟသ သုတ္ဝာ "ဒသဝဿမ္ဟ ဒသဝဿမ္ဟာ"တိ ဗဟူ အာဂစ္ဆန္တိ၊ "တုယ္ဟံ ပါပုဏာတိ၊ တုယ္ဟံ ပါပုဏာတိ"တိ အဝတ္ဝာ "သမ္ဗေ ဒုပ္ပသဒ္ဒါ ဟောထာ"တိ ဝတ္ဝာ ပဋိပါဋိယာ ဌပေတမ္ဘာ။ ဌပေတ္ဝာ "ကတိ ဗ္ဟုစ္ဆထာ"တိ ဥပါသကော ပုစ္ဆိတမ္ဘော။ "ဧတ္တကေ နာမ ဘန္တေ ဘိက္ခု။"တိ ဝုတ္တေ "တုယ္ဟံ ပါပုဏာတိ၊ တုယ္ဟံ ပါပုဏာတိ"တိ အဝတ္ဝာ သမ္ဗနဝကဿ ဝဿဂ္ဂုဿ ဥတ္တ စ ဒိဝသဘာဂေါ စ .ဆာယာ စ ပုစ္ဆိတမ္ဘာ။ သစေ ဆာယာယပိ ပုစ္ဆိယမာနာယ အညော ဝုဍ္ဎတရော အာဂစ္ဆတိ၊ တသ ဒါတမ္ဘံ။ အထ ဆာယံ ပုစ္ဆိတ္ဝာ "တုယ္ဟံ ပါပုဏာတိ"တိ ဝုတ္တေ ဝုဍ္ဎတရော အာဂစ္ဆတိ၊ နာ လဘတိ။ ကထာပပဉ္စေန ဟိ နိသိန္နဿာပိ နိဒ္ဒါယန္တဿာပိ ဂါဟိတံ သုဂ္ဂါဟိတံ၊ အတိက္ကန္တံ သုအတိက္ကန္တံ။ ဘာဇနီယဘဏ္ဍံ ဟိ နာမေတံ သမ္ဗတ္တဿေဝ ပါပုဏာတိ၊ တတ္ထ သမ္ဗတ္တဘာဂေါ ဥပစာရေန ပရိစ္ဆိန္နိတမ္ဘော။ အာသနသာလာယ စ အန္တောပရိက္ခေပေါ ဥပစာရော၊ တသ္မိံ ဌိတသ လာဘော ပါပုဏာတိတိ။

ကောစိ အာသနသာလတော အဋ္ဌ ဥဒ္ဒေသပတ္တေ အာဟရ.ပေတ္ဝာ သတ္တ ပတ္တေ ပဏီတဘောဇနာနံ, ဧကံ ဥဒကဿ ပူရေတ္ဝာ အာသနသာလာယံ ပဟိဏာတိ၊ ဂဟေတ္ဝာ အာဂတာ ကိဠိ အဝတ္ဝာ ဘိက္ခု။နံ ဟတ္ထေသု ပတိဋ္ဌာပေတ္ဝာ ပက္ကမန္တိ။ ယေန ယံ လဒ္ဓံ၊ တဿေဝ တံ ဟောတိ။ ယေန ပန ဥဒကံ လဒ္ဓံ၊ တသ အတိက္ကန္တမ္ပိ ဌိတိကံ ဌပေတ္ဝာ အညံ ဥဒ္ဒေသဘတ္တံ ဂါဟေတမ္ဘံ။ တဒ္ဓု လူခံ ဝါ လဘတု ပဏီတံ ဝါ တိစီဝရပရိဝါရံ ဝါ၊ တဿေဝတံ။ ဤဒိသော ဟိ သ ပုညဝိသေသော။ ဥဒကံ .ပန ယသ္မာ အာမိသံ နဟောတိ၊ တသ္မာ အညံ ဥဒ္ဒေသဘတ္တံ လဘ္ဘတိ။

သစေ ပန တေ ဂဟေတ္ဝာ အာဂတာ "ဗုဒ္ဓံ ကိရ ဘန္တေ သမ္ဗံ ဘာဇေတ္ဝာ ဘုဉ္ဇထာ"တိ ဝတ္ဝာ ဂစ္ဆန္တိ၊ သမ္ဗေဟိ ဘာဇေတ္ဝာ ဘုဉ္ဇိတ္ဝာ ဥဒကံ ပါတမ္ဘံ။ သံဃတော ဥဒ္ဒိသိတ္ဝာ "အဋ္ဌ မဟာထေရေ ဒေထ၊ မစ္ဆိမေ ဒေထ၊ နဝကေ ဒေထ၊ ပရိပုဏ္ဏဝဿသာမဏေရေ ဒေထ၊ မစ္ဆိမဘာဏကာဒယော ဒေထ၊ မယ္ဟံ ဉတိဘိက္ခု။ ဒေထာ"တိ ဝဒန္တဿ ပန "ဥပါသက တုံ ဧဝံ ဝဒသိ၊ ဌိတိကာယ ပန တေသံ နု ပါပုဏာတိ"တိ ဝတ္ဝာ ဌိတိကာဝသေနေဝ ဒါတမ္ဘာ။

ဒဟရသာမဏေရေဟိ ပန ဥဒ္ဒေသဘတ္တေသု လဒ္ဓေသု သစေ ဒါယကာနံ ဃရေ မင်္ဂလံ ဟောတိ၊ ''တုမှာကံ အာစရိယုပဇ္ဈာယေ ပသေထာ''တိ ဝတ္တုံ။

ယသ္မိ ပန ဥဒ္ဒေသဘတ္တေ ပဌမဘာဂေါ သာမဏေရာနံ ပါပုဏာတိ၊ အနုဘာဂေါ မဟာထေရာနံ၊ နှ တတ္ထ သာမဏေရာ ''မယံ ပဌမဘာဂံ လဘိမှာ''တိ ပုရတော ဂန္တုံ လဘန္တိ၊ ယထာပဋိပါဋိယာ ဧဝ ဂန္တုံ။ ''သံဃတော ဥဒ္ဒိသိတ္ထာ တုမ္ဟေ ထေရာ''တိ ဝုတ္တေ ''မယံ အညဒါပိ ဇာနိဿသိ၊ ဌိတိကာ ပန ဧဝံ ဂဆ္ဆတီ''တိ ဌိတိကာဝသေနေဝ ဂါဟေတုံ။ အထ ''သံဃုဒ္ဒေသပတ္တံ ဒေထာ''တိ ဝတ္တာ အဂါဟိတေယေဝ ပတ္တေ ယာဝ ကဿစိ ပတ္တံ ဂဟေတ္ဝာ ပူရေတ္ဝာ အာဟရတိ၊ အာဟဋမ္ပိ ဌိတိကာယ ဧဝ ဂါဟေတုံ။

ဧကော ''သံဃုဒ္ဒေသပတ္တံ အာဟရာ''တိ ပေသိတော ''ဘန္တေ ကေံ ပတ္တံ ဒေထ၊ နိမန္တနဘတ္တံ အာဟရိဿာမီ''တိ ဝဒတိ၊ သော စေ ဥဒ္ဒေသဘတ္တ-ဃရတော အယံ အာဂတောတိ ဥတ္ဝာ ဘိက္ခူဟိ ''နနု တုံ အသုကဃရတော အာဂတော''တိ ဝုတ္တော ''အာမ ဘန္တေ, နှ နိမန္တနဘတ္တံ၊ ဥဒ္ဒေသဘတ္တ''န္တိ ဘဏတိ၊ ဌိတိကာယ ဂဟေတုံ။ ယော ပန ''ကေံ ပတ္တံ အာဟရာ''တိ ဝုတ္တော ''ကိန္တိ ဝတ္ဝာ အာဟရာမီ''တိ ဝတ္ဝာ ''ယထာ တေ ရုစ္စတီ''တိ ဝုတ္တော အာဂစ္ဆတိ၊ အယံ ဝိဿဋ္ဌဒူတော နာမ။ ဥဒ္ဒေသပတ္တံ ဝါ ပဋိပါဋိပတ္တံ ဝါ ပုဂ္ဂလိကပတ္တံ ဝါ ယံ ဂဏှာတိ၊ တံ တဿ ဒါတုံ။ ဧကော ဗာလော အဗျတ္တော ဥဒ္ဒေသပတ္တံ အာဟရာတိ ပေသိတော ဝတ္တုံ နှ ဇာနာတိ၊ တုဏှီဘူတော တိဋ္ဌတိ၊ သော ''ကဿ သန္တိကံ အာဂတောသီ''တိ ဝါ ''ကဿ ပတ္တံ ဟရိဿသီ''တိ ဝါ နှ ဝတ္တဗ္ဗော။ ဧဝံ ဟိ ဝုတ္တော ပုဏ္ဏာသဘာဂေန ''တုမှာကံ သန္တိကံ အာဂတောမှီ''တိ ''တုမှာကံ ပတ္တံ ဟရိဿာမီ''တိ ဝါ ဝဒေယျ၊ တတော တံ ဘိက္ခုံ အညေ ဘိက္ခူ ဇိဂုစ္ဆန္တာ နှ ဩလောကေယျုံ။ ''ကုဟိံ ဂစ္ဆသိ၊ ကိံ ကရောန္တော အာဟိဏ္ဍသီ''တိ ပန ဝတ္တဗ္ဗော။ တဿ ''ဥဒ္ဒေသပတ္တဋ္ဌာယ အာဂတောမှီ''တိ ဝဒန္တဿ ဂါဟေတ္ဝာ ပတ္တော ဒါတဗ္ဗော။

ဧကော **ကုဋုဒ္ဒိတိကာ** နာမ ဟောတိ။ ရညော ဝါ ဟိ ရာဇမဟာမတ္တဿ ဝါ ဂေဟေ အတိပဏီတာနိ အဒ္ဒ ဥဒ္ဒေသဘတ္တာနိ နိစ္စံ ဒိယျန္တိ၊ တာနိ ကေစာရိကဘတ္တာနိ ကတ္ဝာ ဘိက္ခူ။ ဝိသုံ ဌိတိကာယ ဖရိဘုဉ္ဇန္တိ။ ကေစ္စေ ဘိက္ခူ။ ''သ္စေ ဒါနိ အမှာကံ ပါပုဏိဿန္တိ''တိ အတ္တနော ဌိတိကံ သလ္လက္ခေတ္ဝာ ဂတာ၊ တေသု အနာဂတေသုယေဝ အညေ အာဂန္တုကာ ဘိက္ခူ။ အာဂန္တု

အာသနသာလာယ နိသီဒန္တိ၊ တခ်ဏ္ဍေ ရာဇပုရိသာ အာဂန္ဆာ. "ပဏီတ-ဘတ္တပတ္တေ ဒေထာ"တိ ဝဒန္တိ၊ အာဂန္တုကာ ဒ္ဝိတိကံ အဇာနန္တာ ဂါဟေန္တိ၊ တခ်ဏ္ဍေ စ ဒ္ဝိတိကံ ဇာနနကာဂိက္ခု။ အာဂန္ဆာ "ကိံ ဂါဟေထာ"တိ ဝဒန္တိ။ ရာဇဂေဟေ ပဏီတဘတ္တန္တိ။ ကတိဝဿတော ပဋ္ဌာယာတိ။ ဇွေက-ဝဿတော နာမာတိ။ မာ ဂါဟေထာတိ နိဝါရေတွာ ဒ္ဝိတိကာယ ဂါဟေတဗ္ဗံ၊ ဂါဟိတေ အာဂတေဟိပိ ပတ္တဒါနကာလေ အာဂတေဟိပိ ဒိန္နကာလေ အာဂတေဟိပိ ရာဇဂေဟတော ပတ္တေ ပူရေတွာ အာဟဋ္ဌကာလေ အာဂတေ-ဟိပိ, ရာဇာ "အဇ္ဇ ဘိက္ခု။ယေဝ အာဂစ္ဆန္တု။"တိ ပေသေတွာ ဘိက္ခု။နံယေဝ ဟတ္ထေ ပိဏ္ဍပါတံ ဒေတိ၊ ဧဝံ ဒိန္နပိဏ္ဍပါတံ ဂဟေတွာ အာဂတကာလေ အာဂတေဟိပိ ဒ္ဝိတိကံ ဇာနနကာဂိက္ခု။ဟိ မာ ဘုဉ္ဇိတ္ထာတိ ဝါရေတွာ ဒ္ဝိတိကာယမေဝ ဂါဟေတဗ္ဗံ။

အထ နေ ရာဇာ ဘောဇေတွာ ပတ္တေပိ နေသံ ပူရေတွာ ဒေတိ၊ ယံ အာဟဋ်ံ၊ တံ ဒ္ဝိတိကာယ ဂါဟေတဗ္ဗံ။ သစေ ပန "မာ တုစ္ဆဟတ္ထာ ဂစ္ဆန္တု။"တိ ထောကမေဝ ပတ္တေသု ပက္ခိတ္တံ ဟောတိ၊ တံ နု ဂါဟေတဗ္ဗံ။ အထ ဘုဉ္ဇိတွာ တုစ္ဆပတ္တာဝ အာဂစ္ဆန္တိ၊ ယံ တေဟိ ဘုတ္တံ၊ တံ နေသံ ဂိဝါ ဟောတိတိ မဟာသုမတ္ထေရော အာဟ။ မဟာပဒုမတ္ထေရော ပနာဟ "ဂိဝါကိစ္စံ ဇ္ဍေ နတ္ထိ၊ ဒ္ဝိတိကံ ပန အဇာနန္တေဟိ ယာဝ ဇာနနကာ အာဂစ္ဆန္တိ၊ တာဝ နိသီဒိတဗ္ဗံ သိယာ၊ ဧဝံ သန္တေပိ ဘုတ္တံ သုဘုတ္တံ၊ ဇုဒါနိ ပတ္တဒ္ဒါနေန ဂါဟေ-တဗ္ဗ"န္တိ။

ကော တိစီဝရပရိဝါရော သတ္ထုနကော ပိဏ္ဍပါတော အဝဿိကဿ ဘိက္ခုနော ပတ္တော၊ ဝိဟာရေ စ "ဝေရ္ဂပေါ ပိဏ္ဍပါတော အဝဿိကဿ ပတ္တော"တိ လိခိတ္တာ ဌပေသုံ။ အထ သဒ္ဓိဝဿစ္စယေန အညော တထာရ္ဂပေါ ပိဏ္ဍပါတော ဥပ္ပန္နော၊ အယံ ကိံ အဝဿိကဒ္ဒိတိကာယ ဂါဟေတဗ္ဗော၊ ဥဒါဟု သဒ္ဓိဝဿိကဒ္ဒိတိကာယာတိ။ သဒ္ဓိဝဿိကဒ္ဒိတိကာယာတိ ဝုတ္တံ၊ အယံ ဟိ ဘိက္ခု ဒ္ဝိတိကံ ဂဟေတ္တာယေဝ ဝမိတောတိ။

ကော ဥဒ္ဒေသဘတ္တံ ဘုဉ္ဇိတ္တာ သာမဏေရော ဇာတော၊ ပုန တံ ဘတ္တံ သာမဏေရဒ္ဒိတိကာယ ပတ္တံ ဂဏ္ဟိတုံ လဘတိ။ အယံ ကိရ **အန္တရဘတ္တကော** နာမ။ ယော ပန ပရိပုဏ္ဏဝဿော သာမဏေရော "သ္ဝေ ဥဒ္ဒေသဘတ္တံ လဘိဿတိ"တိ အဇ္ဇေဝ ဥပသမ္ပဇ္ဇတိ၊ အတိက္ကန္တာ တဿ ဒ္ဝိတိကာ။ ကေဿ ဘိက္ခုနော ဥဒ္ဒေသဘတ္တံ ပတ္တံ၊ ပတ္တော စဿ နု တုစ္ဆော ဟောတိ၊ သော အညဿ သမီပေ နိသိန္နဿ ပတ္တံ ဒါပေတိ၊ တဿ္ဆေ ထေယျာယ ဟရန္တိ၊ ဂိဝါ

ဟောတိ။ သစေ ပန သော ဘိက္ခု မယ္ပံ ပတ္တံ ဒမ္မီတိ သယမေဝ ဒေတိ၊ အသာဂိဝါ န ဟောတိ။ အထာပိ တေန ဘတ္တေန အနတ္ထိကော ဟုတ္ဝာ "အလံ မယ္ပံ, တဝေတံ ဘတ္တံ ဒမ္မိ၊ ပတ္တံ ပေသေတ္ဝာ အာဟရာပေဟိ"တိ အညံ ဝဒတိ၊ ယံ တတော အာဟရိယတိ၊ သဗ္ဗံ ပတ္တသာမိကဿ ဟောတိ။ ပတ္တဿ္ဎေ ထေယျာယ ဟရန္တိ၊ သုဟဋ္ဌော၊ ဘတ္တဿ ဒိန္နတ္တာ ဂိဝါ န ဟောတိ။

ဝိဟာရေ ဒဿ ဘိက္ခူ ဟောန္တိ၊ တေသု နဝ ပိဏ္ဍပါတိကာ, ဧကော သာဒိယနကော၊ ဒဿ ဥဒ္ဒေသပတ္တေ ဒေထာတိ ဝုတ္တေ ပိဏ္ဍပါတိကာ ဂဟေတုံ န ဣစ္ဆန္တိ။ ဣတရော ဘိက္ခု "သဗ္ဗာနိ မယ္ပံ ပါပုဏာန္တိ"တိ ဂဏှာတိ၊ ဋ္ဌိတိကာ န ဟောတိ။ ဧကေကံ စေ ပါပေတ္ဝာ ဂဏှာတိ၊ ဋ္ဌိတိကာ တိဋ္ဌတိ။ ဧဝံ ဂါဟေတ္ဝာ ဒဿဟိပိ ပတ္တေဟိ အာဟရာပေတ္ဝာ "ဘန္တေ မယ္ပံ သင်္ဃံ ကရောထာ"တိ နဝ ပတ္တေ ပိဏ္ဍပါတိကာနံ ဒေတိ၊ ဘိက္ခုဒတ္တိယံ နာမေတံ၊ ဂဏှိတုံ ဝဋ္ဋတိ။

သစေ သော ဥပါသကော "ဘန္တေ ဃရံ အာဂန္တုမ္ဟ"န္တိ ဝဒတိ၊ သော စ ဘိက္ခု တေ ဘိက္ခူ "ဧထ ဘန္တေ, မယ္ပံ သဟာယာ ဟောထာ"တိ တဿ ဃရံ ဂစ္ဆတိ၊ ယံ တတ္ထ လဘတိ၊ သဗ္ဗံ တဿေဝ ဟောတိ။ ဣတရေ တေန ဒိန္နံ လဘန္တိ။ အထ နေသံ ဃရေယေဝ နိသိဒါပေတ္ဝာ ဒက္ခိဏောဒကံ ဒတ္ဝာ ယာဂုခဇ္ဇကာဒိနိ ဒေန္တိ "ဘန္တေ ယံ မနုဿာ ဒေန္တိ၊ တံ ဂဏှထာ"တိ၊ တဿ ဘိက္ခုနော ဝစနေနေဝ ဣတရေသံ ဝဋ္ဋတိ။ ဘုတ္တာဝိနံ ပတ္တေ ပူရေတ္ဝာ ဂဏှိတ္ဝာ ဂမနတ္ထာယ ဒေန္တိ၊ သဗ္ဗံ တဿေဝ ဘိက္ခုနော ဟောတိ၊ တေန ဒိန္နံ ဣတရေသံ ဝဋ္ဋတိ။

ယဒိ ပန တေ ဝိဟာရေယေဝ တေန ဘိက္ခုနာ "ဘန္တေ မယ္ပံ ဘိက္ခံ ဂဏှထ၊ မနုဿာနဉ္စ ဝစနံ ကာတုံ ဝဋ္ဋတီ"တိ ဝုတ္တာ ဂစ္ဆန္တိ၊ ယံ တတ္ထ ဘုဉ္ဇန္တိ စေဝ နီဟရန္တိ စ၊ သဗ္ဗံ တံ တဿေဝ သန္တကံ။ အထာပိ "မယ္ပံ ဘိက္ခံ ဂဏှထာ"တိ အဝုတ္တာ "မနုဿာနံ ဝစနံ ကာတုံ ဝဋ္ဋတီ"တိ ဂစ္ဆန္တိ၊ တတြ စေ ကေဿ မဓုရေန သရေန အနုမောဒနံ ကရောန္တဿ သုတ္ဝာ ထေရာနဉ္စ ဥပသမေ ပသီဒိတ္ဝာ ဗဟုံ သမဏပရိက္ခာရံ ဒေန္တိ၊ အယံ ထေရသ္ဎ ပသာဒေန ဥပ္ပဇ္ဇန္တော အကတဘာဂေါ နာမ၊ တဿာ သဗ္ဗေသံ ပါပုဏာတိ။

ဧကော သံဃတော ဥဒ္ဒိသာပေတ္ဝာ ဋ္ဌိတိကာယ ဂါဟိတံ ပတ္တံ ဟရိတ္ဝာ ပဏီတဿ ခါဒနီယဘောဇနီယဿ ပူရေတ္ဝာ အာဟရိတ္ဝာ "ဣမံ ဘန္တေ သဗ္ဗော သံဃော ပရိဘုဉ္ဇတူ"တိ ဒေတိ၊ သဗ္ဗေဟိ ဘာဇေတ္ဝာ ပရိဘုဉ္ဇိတဗ္ဗံ။ ပတ္တသာမိကဿ ပန အတိက္ကန္တမ္ပိ ဋ္ဌိတိကံ ဒ္ဝေတ္ဝာ အညံ ဥဒ္ဒေသဘတ္တံ ဒါတဗ္ဗံ။

အထ ပဌမံယေဝ သမ္ဗံ သံဃိကံ ပတ္တံ ဒေထာတိ ဝဒတိ၊ ကေဿ လဇ္ဇီ-ဘိက္ခုနော သန္တကော ပတ္တော ဒါတဗ္ဗော။ အာဟရိတ္ဝာ စ "သမ္ဗော သံဃော ပရိဘုဉ္ဇတူ"တိ ဝုတ္တေ ဘာဇေတ္ဝာ ပရိဘုဉ္ဇိတမ္ဗံ။

ကေော ပါတိယာ ဘတ္တံ အာဟရိတ္ဝာ "သံဃုဒ္ဒေသံ ဒမ္မိ"တိ ဝဒတိ၊ ကေကံ အာလောပံ အဒတ္ဝာ ဌိတိကာယ ကေဿ ယာပနမတ္တံ ကတ္ဝာ ဒါတဗ္ဗံ။ အထ သော ဘတ္တံ အာဟရိတ္ဝာ ကိဉ္စိ ဝတ္တုံ အဇာနန္တော တုဏှီဘူတော အစ္ဆတိ၊ "ကဿ တေ အာနီတံ၊ ကဿ ဒါတုကာမောသီ"တိ နံ ဝတ္တွာပိ "တုမှာကံ အာနီတံ၊ တုမှာကံ ဒါတုကာမောမှိ"တိ ဝဒေယျ၊ တတော တံ ဘိက္ခုံ အညေ ဘိက္ခူ။ ဇိဂုစ္ဆန္တာ ဂိဝံ ပရိဝတ္တေတ္ဝာ သြလောကေတဗ္ဗမ္ပိ နု မညေ့ယျုံ။ သစေ ပန ကုဟိံ ယာသိ၊ ကိံ ကရောန္တော အာဟိဏ္ဍာသီတိ ဝုတ္တေ ဉဒ္ဒေသဘတ္တံ ဂဟေတ္ဝာ အာဂတောမှိတိ ဝဒတိ၊ ကေန လဇ္ဇီဘိက္ခုနာ ဌိတိကာယ ဂါဟေတဗ္ဗံ။ သစေ အာဘတံ ဗဟု ဟောတိ၊ သမ္ဗေသံ ပဟောတိ၊ ဌိတိကာကိစ္စံ နတ္ထိ၊ ထေရာသနတော ပဋ္ဌာယ ပတ္တံ ပူရေတ္ဝာ ဒါတဗ္ဗံ။

"သံဃုဒ္ဒေသပတ္တံ ဒေထာ"တိ ဝုတ္တေ ကိံ အာဟရိဿသီတိ[1] အဝတ္ဝာ ပကတိဌိတိကာယ ဧေ ဂါဟေတဗ္ဗံ။ ယော ပန ပါယာသော ဝါ ရသပိဏ္ဍပါတော ဝါ နိစ္စံ လဇ္ဇတိ၊ ဧဝရူပါနံ ပဏီတဘောဇနာနံ အာဝေဏိကာ ဌိတိကာ ကာတဗ္ဗာ။ တထာ သပရိဝါရာယ ယာဂုယာ မဟဂ္ဃါနံ ဖလာနံ ပဏီတာနဉ္စ ခဇ္ဇကာနံ။ ပကတိဘတ္တာယာဂုဖလခဇ္ဇကာနံ ပန ဧကော ဌိတိကာ ကာတဗ္ဗာ။ သပ္ပိံ အာဟရိဿာမီတိ ဝုတ္တေ သမ္ဗသပ္ပိနံ ဧကော ဌိတိကာ ဝဋ္ဋတိ၊ တထာ သမ္ဗတေလာနံ။ မဓုံ အာဟရိဿာမီတိ ဝုတ္တေ ပန မဓုနော ဧကော ဌိတိကာ ဝဋ္ဋတိ၊ တထာ ဖာဏိတသ လဋ္ဌိမဓုကာဒီနဉ္စ ဘေသဇ္ဇာနံ။ သစေ ပန ဂန္ဓမာလံ သံဃုဒ္ဒေသံ ဒေန္တိ၊ ပိဏ္ဍပါတိကဿ ဝဋ္ဋတိ နု ဝဋ္ဋတီတိ။ အာမိသ-ဿေဝ ပဋိက္ခိတ္တတ္တာ ဝဋ္ဋတိ၊ သံဃံ ဥဒ္ဒိဿ ဒိန္နတ္တာ ပန နု ဂဟေတမ္ပန္တိ ဝဒန္တိ။

ဥဒ္ဒေသဘတ္တကထာ နိဋ္ဌိတာ။

နိမန္တနဘတ္တကထာ

နိမန္တနံ ပဂ္ဂလိကဉ္စေ၊ သယမေဝ ဋ္ဌဿရော။ သံဃိကံ ပန ဥဒ္ဒေသဘတ္တေ ဝုတ္တနယေနေဝ ဂါဟေတဗ္ဗံ။ သစေ ပနေတ္ထ ဒူတော ဗျတ္တော ဟောတိ၊

၁–အာဟရိယတိတိ (သီ၊ သျာ)

"ဘန္တေ ရာဇဂဟေ ဘိက္ခုသံဃသ ဘတ္တံ ဂဏှထာ"တိ အဝတ္ဝာ "ဘိက္ခံ ဂဏှထာ"တိ ဝဒတိ၊ ပိဏ္ဍပါတိကာနမ္ပိ ဝဋ္ဋတိ။ အထ ဒုတော အဗျတ္တော ဘတ္တံ ဂဏှထာတိ ဝဒတိ၊ ဘတ္တုဒ္ဒေသကော ဗျတ္တော ဘတ္တာနိ အဝတ္ဝာ ဘန္တေ တုမှေ ယာထာတိ ဝဒတိ၊ ဧဝမ္ပိ ပိဏ္ဍပါတိကာနမ္ပိ ဝဋ္ဋတိ။ တုမှာကံ ပဋိပါဋိယာ ဘတ္တံ ပါပုဏာတိတိ ဝုတ္တေ ပန နဝဋ္ဋတိ။ သစေ နိမန္တေတုံ အာဂတမနုဿော အာသနသာလံ ပဝိသိတ္ဝာ အဋ္ဌ ဘိက္ခူ။ ဒေထာတိ ဝါ အဋ္ဌ ပတ္တေ ဒေထာတိ ဝါ ဝဒတိ၊ ဧဝမ္ပိ ပိဏ္ဍပါတိကာနံ ဝဋ္ဋတိ၊ တုမှေ စ တုမှေ စ ဂစ္ဆထာတိ ဝတ္တုမ္ပံ။ သစေ ပန အဋ္ဌ ဘိက္ခူ။ ဒေထ, ဘတ္တံ ဂဏှထ၊ အဋ္ဌ ပတ္တေ ဒေထ, ဘတ္တံ ဂဏှထာတိ ဝဒတိ၊ ပဋိပါဋိယာ ဂါဟေတဗ္ဗံ။ ဂါဟေန္တေန ပန ဝိစ္ဆိန္ဒိတ္ဝာ ဘတ္တာနိ အဝဒန္တေန တုမှေ စ တုမှေ စ ဂစ္ဆထာတိ ဝုတ္တေ ပိဏ္ဍပါတိကာနံ ဝဋ္ဋတိ။ ဘန္တေ တုမှာကံ ပတ္တံ ဒေထ၊ တုမှေ ဇောတိ ဝုတ္တေ ပန သာမဏေရပါသကာတိ ဂန္တုမ္ပံ။ သံဃတော ဥဒ္ဒိသိတ္ဝာ တုမှေ ဇောတိ ဝုတ္တေပိ ယထာဒ္ဓိတိကာယ[1] ဂါဟေတဗ္ဗံ။

နိမန္တနဘတ္တဃရတော ပန ပတ္တဋ္ဌာယ အာဂတသဃ ဥဒ္ဒေသဘတ္တေ ဝုတ္တ-နယေနေဝ ဒွိတိကာယ ပတ္တော ဒါတဗ္ဗော။ ဧကော "သံဃတော ပဋိပါဋိယာ ပတ္တ"န္တိ အဝတ္ဝာ ကေဝလံ "ကံ ပတ္တံ ဒေထာ"တိ ဝတ္ဝာ အဂါဟိတေယေဝ ပတ္တေ ယဿ ကဿစိ ပတ္တံ ဂဟေတ္ဝာ ပူရေတ္ဝာ အာဟရတိ၊ တံ ပတ္တ-သာမိကဿေဝ ဟောတိ၊ ဥဒ္ဒေသဘတ္တေ ဝိယ ဒွိတိကာယ နဂါဟေတဗ္ဗံ။ ဤဓေဝိ ယော အာဂန္ဓွာ တုဏှီဘူတော တိဋ္ဌတိ၊ သော "ကဿ သန္တိကံ အာဂတောသီ"တိ ဝါ "ကဿ ပတ္တံ ဟရိဿသီ"တိ ဝါ နဝတ္တဗ္ဗော။

ပုဏ္ဏာသဘာဂေန ဟိ "တုမှာကံ သန္တိကံ အာဂတော၊ တုမှာကံ ပတ္တံ ဟရိဿာမီ"တိ ဝဒေယျ၊ တတော သော ဘိက္ခု ဘိက္ခူဟိ ဇိဂုစ္ဆနီယော အဿ။ ကုဟိံ ဂစ္ဆသိ၊ ကိံ ကရောန္တော အာဟိဏ္ဍသီတိ ပန ဝုတ္တေ တဿ ပတ္တဋ္ဌာယ အာဂတောမှိတိ ဝဒန္တဿ ပဋိပါဋိယာ ဘတ္တဒ္ဓိတိကာယ ဂါဟေတ္ဝာ ပတ္တော ဒါတဗ္ဗော။ ဘတ္တာဟရဏကပတ္တံ ဒေထာတိ ဝုတ္တေပိ ပဋိပါဋိယာ ဘတ္တဒ္ဓိတိကာယ ဧဝ ဒါတဗ္ဗော။ သစေ အာဟရိတ္ဝာ သဗ္ဗော သံဃော ဘုဉ္ဇတိ ဝဒတိ၊ ဘာဇေတ္ဝာ ဘုဉ္ဇိတဗ္ဗံ။ ပတ္တသာမိကဿ အတိက္ကန္တမှိ ဒွိတိကံ ဒ္ဝပေတ္ဝာ အညံ ပဋိပါဋိဘတ္တံ ဂါဟေတဗ္ဗံ။

၁-နဒွိတိကာယ (သီ)၊ ဒွိတိကာယ (သျာ)

ကော ပါတိယာ ဘတ္တံ အာဟရိတ္ဝာ သံဃဿ ဒဒ္ဒိတိ့ ဝဒတိ၊ အာလောပ-ဘတ္တဒ္ဒိတိကတော ပဒ္ဒာယ အာလောပသခ်ေပန ဘာဇေတဗ္ဗံ။ သစေ ပန တုဏ္ဍိဘူတော အစ္ဆတိ၊ "ကဿ တေ အာဘတံ၊ ကဿ ဒါတုကာမောသီ"တိ န ဝတ္တဗ္ဗော။ သစေ ပန "ကုဟိံ ဂစ္ဆသိ၊ ကိံ ကရောန္တော အာဟိဏ္ဍာသီ"တိ ဝုတ္တေ "သံဃဿ မေ ဘတ္တံ အာဘတံ၊ ထေရာနံ မေ ဘတ္တံ အာဘတ"န္တိ ဝဒတိ၊ ဂဟေတ္ဝာ အာလောပဘတ္တဒ္ဒိတိကာယ ဘာဇေတဗ္ဗံ။ သစေ ပန ဧဝံ အာဘဘံ ဗဟု ဟောတိ၊ သကလဿ သံဃဿ ဗဟု ဟောတိ၊ အဘိဟဋ္ဌဘိက္ခာ နာမ ပိဏ္ဍပါတိကာနမ္ပိ ဝဋ္ဋတိ၊ ဒ္ဝိတိကာပုစ္ဆနကိစ္စံ နတ္ထိ၊ ထေရာသနတော ပဋ္ဌာယ ပတ္တံ ပူရေတ္ဝာ ဒါတဗ္ဗံ။

ဥပါသကော သံဃတ္ထေရဿ ဝါ ဂန္ဓကုတဂ်ံဝသေန အဘိညာတဿ ဝါ ဘတ္တုဒ္ဒေသကဿ ဝါ ပဟိဏာတိ "အမှာကံ ဘတ္တဂဟဏတ္ထာယ အဋ္ဌ ဘိက္ခူ။ ဂဟေတ္ဝာ အာဂစ္ဆထာ"တိ၊ သစေပိ ဉာတိဥပဋ္ဌာကေဟိ ပေသိတံ ဟောတိ၊ ဣမေ တယော ဇနာ ပုစ္ဆိတုံ န လဘန္တိ၊ အာရုဋ္ဌာယေဝ မာတိကံ၊ သံဃတော အဋ္ဌ ဘိက္ခူ။ ဥဒ္ဒိသာပေတ္ဝာ အတ္တနဝမေဟိ ဂန္တဗ္ဗံ။ ကသ္မာ? ဘိက္ခု-သံဃဿ ဟိ ဇေတ္ထ ဘိက္ခူ။ နိဿာယ လာဘော ဥပ္ပဇ္ဇတိတိ။ ဂန္ဓကုတဂ်ါဒိဟိ ပန အနဘိညာတော အာဝါသိကဘိက္ခု ပုစ္ဆိတုံ လဘတိ၊ တသ္မာ တေန "ကိံ သံဃတော ဂဏှာမိ၊ ဥဒါဟု ယေ ဇာနာမိ၊ တေဟိ သဒ္ဓိံ အာဂစ္ဆာမိ"တိ မာတိကံ အာရောပေတ္ဝာ ယထာ ဒါယကာ ဝဒန္တိ၊ တထာ ပဋိပဇ္ဇိတဗ္ဗံ။ "တုမှာကံ နိဿိတကော ဝါ, ယေ ဝါ ဇာနာထ တေ ဂဟေတ္ဝာ ဧထော"တိ ဝုတ္တေ ပန ယေ ဇာနန္တိ၊ တေဟိ သဒ္ဓိံ ဂန္တုံ လဘတိ။ သစေ အဋ္ဌ ဘိက္ခူ။ ပဟိဏာထာတိ ပေသေန္တိ၊ သံဃတော ဝ ပေသေတဗ္ဗော။ အတ္တနော သစေ အညဿိံ ဂါမေ သဏ္ဌာ ဟောတိ ဘိက္ခော လဘိတုံ၊ အညော ဂါမော ဂန္တဗ္ဗော။ န သဏ္ဌာ စေ ဟောတိ လဘိတုံ၊ သောယေဝ ဂါမော ပိဏ္ဍာယ ပဝိသိတဗ္ဗော။

နိမန္တိတဘိက္ခူ အာသနသာလာယ နိသိန္နော ဟောန္တိ၊ တတြ စေ မနုဿာ ပတ္တေ ဒေထာတိ အာဂစ္ဆန္တိ၊ အနိမန္တိတေဟိ န ဒါတဗ္ဗော။ "တေ နိမန္တိတ-ဘိက္ခူ"တိ ဝတ္တဗ္ဗံ။ "တုမ္ဟေပိ ဒေထာ"တိ ဝုတ္တေ ပန ဒါတုံ ဝဋ္ဋတိ။ ဥဿဝါဒိသု မနုဿာ သယမေဝ ပရိဝေဏာနိ စ ပဓာနဃရာနိ စ ဂန္တွာ တိပိဋကော စ ဓမ္မကထိကော စ ဘိက္ခုသတေနပိ သဒ္ဓိံ နိမန္တေန္တိ၊ တဒါ ယေပိ ဇာနန္တိ၊ တေ ဂဟေတ္ဝာ ဂန္တုံ ဝဋ္ဋတိ။ ကသ္မာ? န ဟိ မဟာဘိက္ခုသံဃေန အတ္ထိကာ မနုဿာ ပရိဝေဏာနိ စ ပဓာနဃရာနိ စ ဂစ္ဆန္တိ၊ သန္နိပါတဋ္ဌာနတော ဝ ယထာသုခံ ဘိက္ခူ။ ဂဏ္ဌိတွာ ဂစ္ဆန္တိတိ။

သစေ ပန သံဃတ္ထေရော ဝါ ဂန္ဓကုတဂ်ံဝသေန အာဘိညာတကော ဝါ ဘတ္တုဒ္ဒေသကော ဝါ အညတြ ဝါ ဝဿံ ဝသိတ္ထာ ကတ္ထစိ ဝါ ဂန္ဒာ ပုန သကဋ္ဌာနံ အာဂစ္ဆန္တိ၊ မနုဿာ စ အာဂန္တုကဿ သက္ကာရံ ကရောန္တိ၊ ကေဝါရံ ယေ ဇာနန္တိ၊ တေ ဂဟေတ္ဝာ ဂန္တုမ်ံ။ ပဋိဗဒ္ဓကာလတော ပန ပဋ္ဌာယ ဒုတိယဝါရေ အာရဒ္ဓေ သံဃတောယေဝ ဂဟေတ္ဝာ ဂန္တုမ်ံ။ အာဂန္တုကာဝ ဟုတ္ဝာ ဉာတိ ဝါ ဥပဋ္ဌာကေ ဝါ ပဿိဿာမာတိ ဂစ္ဆန္တိ၊ တတြ တေသံ ဉာတိ စ ဥပဋ္ဌာကာ စ သက္ကာရံ ကရောန္တိ၊ ဇ္ဈေ ပန ယေ ဇာနန္တိ၊ တေ ဂဟေတ္ဝာ ဂန္တုံ ဝဋ္ဋတိ။

ယော ပန အတိလာဘီ ဟောတိ၊ သကဋ္ဌာနဋ္ဌေ အာဂန္တုကဋ္ဌာနဋ္ဌေ ကောဒိသံ၊ သဗ္ဗတ္ထ မနုဿာ သံဃဘတ္တံ သဇ္ဇေတ္ဝာဝ နိသီဒေန္တိ၊ တေန သံဃတောဝ ဂဟေတ္ဝာ ဂန္တုမ်ံ အယံ နိမန္တနေ ဝိသေသော။ အဝသေသော သဗ္ဗပဋ္ဌော ဥဒ္ဒေသဘတ္တေ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗော။ ကုရုန္ဒိယံ ပန "အဋ္ဌ မဟာထေရေ ဒေထာတိ ဝုတ္တေ အဋ္ဌ မဟာထေရာဝ ဒါတဗ္ဗာ"တိ ဝုတ္တံ၊ သေ နယော မဇ္ဈိမာဒိသု၊ သစေ ပန အဝိသေသေတ္ဝာ "အဋ္ဌ ဘိက္ခူ။ ဒေထာ"တိ ဝဒတိ၊ သံဃတော ဒါတဗ္ဗာ။

နိမန္တနဘတ္တကထာ နိဋ္ဌိတာ။

သလာကဘတ္တကထာ

သလာကဘတ္တေ[1] ပန "အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ သလာကာယ ဝါ ပဋိကာယ ဝါ ဥပနိဗန္ဓိတ္ဝာ ဩပုဏိတ္ဝာ[2] ဥဒ္ဒိသိတု"န္တိ ဝစနတော ရုက္ခသာရမယာယ သလာကာယ ဝါ ဝေဠုဝိလိဝတာလပဏ္ဏာဒိမယာယ ပဋိကာယ ဝါ အသုကဿ နာမ သလာကဘတ္တန္တိ ဇဝံ အက္ခရာနိ ဥပနိဗန္ဓိတ္ဝာ ပစ္ဆိယံ ဝါ စိဝရဘောဂေ ဝါ ကတ္ဝာ သဗ္ဗာ သလာကာယော ဩပုဏိတ္ဝာ ပုနပ္ပုနံ ဟေဋ္ဌာပရိဝသေနေဝ အာလောဠေတ္ဝာ ပဏ္ဍိတသမနုဿဂတေန ဘတ္တုဒ္ဒေသကေန သစေ ဋ္ဌိတိကာ အတ္ထိ၊ ဋ္ဌိတိကတော ပဋ္ဌာယ, နော စေ အတ္ထိ၊ ထေရာသနတော ပဋ္ဌာယ သလာကာ ဒါတဗ္ဗာ။ ပစ္ဆာ အာဂတာနမ်ိ ကောဗ္ဗဝသေန ဒါတဗ္ဗာ။ ဋ္ဌိတာနမ်ိ ဥဒ္ဒေသဘတ္တေ ဝုတ္တနယေနေဝ ဒါတဗ္ဗာ။

၁-သလာကဘတ္တံ (သီ၊က)

၂-ဩမုဉ္စိတ္ဝာ (သျာ)

သစေ ဝိဟာရဿ သမန္တာ ဗဟူ ဂေါစရဂါမာ၊ ဘိက္ခူ ပန န ဗဟုကာ၊ ဂါမဝဏေ ပိ သလာကာယော ပါပုဏန္တိ၊ တုမ္ဟာကံ အသုကဂါမေ သလာကဘတ္တံ ပါပုဏာတီတိ ဂါမဝဏေနေဝ ဂါဟေတဗ္ဗာ။ ဧဝံ ဂါဟေန္တေန သစေပိ ကေကသ္မိံ ဂါမေ နာနပ္ပကာရာနိ သဒ္ဓိသလာကဘတ္တာနိ၊ သဗ္ဗာနိ ဂါဟ်တာနေဝ ဟောန္တိ။ တဿ ပတ္တဂါမသမီပေ အညာနိပိ ဒ္ဝေ တီဏိ သလာကဘတ္တာနိ ဟောန္တိ၊ တာနိပိ တဿေဝ ဒါတဗ္ဗာနိ။ န ဟိ သဋ္ဌာ တေသံ ကာရဏာ အညံ ဘိက္ခုံ ပဟိဏိတုန္တိ။

သစေ ကေစ္စေသု ဂါမေသု ဗဟူနိ သလာကဘတ္တာနိ၊ သလ္လက္ခေတ္ဝာ သတ္တာန္နမ္ပိ. အဒ္ဓန္နမ္ပိ ဘိက္ခူနံ ဒါတဗ္ဗာနိ။ ဒဒန္တေန ပန စတုန္နံ ပဉ္စန္နံ ဘတ္တာနံ သလာကာယော ကေတေဝ ဗန္ဓိတ္ဝာ ဒါတဗ္ဗာ။ သစေ တံ ဂါမံ အဂိဂ္ဂမိတ္ဝာ အညော ဂါမော ဟောတိ၊ တသ္မိဉ္စ ကေမေဝ သလာကဘတ္တံ၊ တံ ပန ပါတေဝ ဒေန္တိ၊ တမ္ပိ တေသု ဘိက္ခူသု တေသ နိဂ္ဂဟေန ဒတ္ဝာ "ပါတေဝ တံ ဂဟေတ္ဝာ ပဏ္ဍာ သြရိမဂါမေ ဇ္ဈတရာနိ ဘတ္တာနိ ဂဏှာဟီ"တိ ဝတ္တဗ္ဗော။ သစေ သြရိမဂါမေ သလာကဘတ္တေသု အဂါဟိတေသ္ဝေဝ ဂါဟိတသညာယ ဂဏ္ဍတိ၊ ပရဘာဂဂါမေ သလာကဘတ္တံ ဂါဟေတ္ဝာ ပုန ဝိဟာရံ အာဂန္ဒ္ဝာ ဇ္ဈတရာနိ ဂါဟေတ္ဝာ သြရိမဂါမော ဂန္တဗ္ဗော။ န ဟိ ဗဟိသီမာယ သံဃလာဘော ဂါဟေတုံ လဗ္ဘတိတိ အယံ နယော ကုရုန္ဒိယံ ဝုတ္တော။

သစေ ပန ဘိက္ခူ ဗဟူ ဟောန္တိ၊ ဂါမဝဏေန သလာကာ န ပါပုဏန္တိ၊ ဝိထိဝဏေန ဝါ ဝိထိယံ ဧကဂေဟဝဏေန ဝါ ကုလဝဏေန ဝါ ဂါဟေတဗ္ဗာ။ ဝိထိအာဒိသု စ ယတ္ထ ဗဟူနိ ဘတ္တာနိ၊ တတ္ထ ဂါမေ ဝုတ္တနယေနေဝ ဗဟူနံ ဘိက္ခူနံ ဂါဟေတဗ္ဗာနိ။ သလာကာသု အသတိ ဥဒ္ဒိသိတ္ဝာပိ ဂါဟေတဗ္ဗာနိ။

သလာကဒါယကေန ပန ဝတ္တံ ဇာနိတဗ္ဗံ၊ တေန ဟိ ကာလသ္သေဝ ဝုဋ္ဌာယ ပတ္တစီဝရံ ဂဟေတ္ဝာ ဘောဇနသာလံ ဂန္ဒ္ဝာ အသမ္မဋ္ဌဋ္ဌာနံ[1] သမ္မဇ္ဇိတ္ဝာ ပါနိယံ ပရိဘောဇနိယံ ဥပဋ္ဌာပေတ္ဝာ ဇ္ဈဒါနိ ဘိက္ခူဟိ ဝတ္တံ ကတံ ဘဝိဿတီတိ ကာလံ သလ္လက္ခေတ္ဝာ ဃဏ္ဍိံ ပဟရိတ္ဝာ ဘိက္ခူသု သန္နိပတိတေသု ပဌမမေဝ ဝါရဂါမေ သလာကဘတ္တံ ဂါဟေတဗ္ဗံ။ "တုယ္ဟံ အသုကသ္မိံ နာမ ဝါရဂါမေ သလာကာ ပါပုဏာတိ၊ တတြ ဂန္ဆာ"တိ ဝတ္တဗ္ဗံ။

သစေ အတိရေကဂါဒုတေ ဂါမော ဟောတိ၊ တံ ဒိဝသံ ဂန္ဆန္တာ ကိလမန္တိ၊ သ္ဝေ တုယ္ဟံ ဝါရဂါမေ ပါပုဏာတီတိ အဇ္ဇေဝ ဂါဟေတဗ္ဗံ။ ယော ဝါရဂါမံ

၁-အသမ္မဋ္ဌနဋ္ဌာနံ (သျာ၊ က)

ပေသိယမာနော နာ ဂန္ဆတိ၊ အညံ သလာကံ မဂ္ဂတိ၊ နာ ဒါတဗ္ဗာ။ သဒ္ဓါနံ ဟိ မနုဿာနံ ပုညဟာနိ သံဃဿ စ လာဘဆ္ဆေဒေါ ဟောတိ၊ တသ္မာ တဿ ဒုတိယေပိ တတိယေပိ ဒိဝသေ အညာ သလာကာ နာ ဒါတဗ္ဗာ၊ "အဂ္ဂါနော ပတ္တဒ္ဒါနံ ဂန္ဆာ ဘုဉ္ဇာဟိ"တိ ဝတ္တဗ္ဗော၊ တိဏိ ပန ဒိဝသာနိ အဂန္ဆန္တဿ ဝါရဂါမတော ဩရိမဝါရဂါမေ သလာကာ ဂါဟေတဗ္ဗာ။ တဆ္ဆေ နာ ဂဏှာတိ[1]၊ တတော ပဋ္ဌာယ တဿ အညံ သလာကံ ဒါတုံ နာ ဝဋ္ဋတိ၊ ဒဏ္ဍကမ္မံ ပန ဂါဠှံ ကာတဗ္ဗံ၊ သဒ္ဓိကော ဝါ ပဏ္ဏာသတော ဝါ နာ ပရိဟာပေတဗ္ဗံ။ ဝါရဂါမေ ဂါဟေတွာ ဝိဟာရဝါရော ဂါဟေတဗ္ဗော၊ "တုယှံ ဝိဟာရဝါရော ပါပုဏာ-တိ"တိ ဝတ္တဗ္ဗံ။ ဝိဟာရဝါရိကဿ[2] ဒွေ တိဿော ယာဂုသလာကာယော တိဿော စတဿော ဝါ ဘတ္တသလာကာယော စ ဒါတဗ္ဗာ၊ နိဗ္ဗဒ္ဓံ ကတွာ ပန နာ ဒါတဗ္ဗာ။ ယာဂုဘတ္တဒါယကာ ဟိ "အမှာကံ ယာဂုဘတ္တံ ဝိဟာရဂေါပကာဝ ဘုဉ္ဇန္တိ"တိ အညထတ္တံ အာပဇ္ဇေယ္ယုံ၊ တသ္မာ အညေသု ကုလေသု ဒါတဗ္ဗာ။

သစေ ဝိဟာရဝါရိကာနံ သဘာဂါ အာဟရိတ္ဝာ ဒေန္တိ၊ ဇုဇ္ဈေတံ ကုသလံ။ နော စေ၊ ဝါရံ ဂါဟေတွာ တေသံ ယာဂုဘတ္တံ အာဟရာပေတဗ္ဗံ။ တာဝ နေသံ သလာကာ ဖာတိကမ္မမေဝ ဘဝန္တိ[3]၊ ဝဿဂ္ဂေန ပတ္တဒ္ဒါနေ ပန အညမ္ပိ ပဏီတဘတ္တသလာကံ ဂဏှိတုံ လဘန္တိယေဝ။ အတိရေကဥတ္တရိဘင်္သ ကေစာရိကဘတ္တသဲ ဝိသုံ ဒ္ဝိတိကံ ကတွာ သလာကာ ဒါတဗ္ဗာ။

သစေ ယေန သလာကာ လဒ္ဓါ၊ သော တံဒိဝသံ တံ ဘတ္တံ နာ ဘုဉ္ဇတိ၊ ပုနဒိဝသေ ဂါဟေတဗ္ဗံ။ ဘတ္တမေဝ လဘတိ၊ နာ ဥတ္တရိဘင်္ဂံ၊ ဧဝမ္ပိ ပုန ဂါဟေတဗ္ဗံ။ ဒိရဘတ္တသဲ သလာကာယဝိ ဧသေဝ နယော။ သစေ ပန ဒိရမေဝ လဘတိ၊ နာ ဘတ္တံ၊ ဒိရလာဘတော ပဋ္ဌာယ ပုန နာ ဂါဟေတဗ္ဗံ။ ဒွေ တိဏိ ကေစာရိကဘတ္တာနိ ဧကဿေဝ ပါပုဏန္တိ၊ ဒုတ္ထိက္ခသမယေ သံဃနဝကေန လဒ္ဓကာလေ ဝိဇ္ဇဋေတွာ ဝိသုံ ဂါဟေတဗ္ဗာနိ။ ပါကတိကသလာကဘတ္တံ အလဒ္ဓသာဝိ ပုနဒိဝသေ ဂါဟေတဗ္ဗံ။

သစေ ခုဒ္ဒကော ဝိဟာရော ဟောတိ၊ သဗ္ဗေ ဘိက္ခူ။ ကေသဉ္စာဂါ၊ ဥဒ္ဓုသလာကံ ဂါဟေန္တေန ယဿ ကဿစိ သမ္ဗါဒိဘူတဿ ပါပေတွာ မဟာထေရာဒိနံ ဒိဝါ တဆ္ဆေတွာ ဒါတုံ ဝဋ္ဋတိ။ ရဿသလာကံ ပါပေတွာ ပဆ္ဆာဘတ္တံ ပရိဿာဝေတွာ ဝါ ဖာဏိတံ ဝါ ကာရေတွာ ဝိက္ကိဏိတွာ ဝါ

၁-ဂဏှာတိ (သျာ၊ က) ၂-ဝိဟာရစာရိကဿ (သီ) ၃-လဘန္တိ (သီ)

ဒါတမ်ဳံ။ အာဂန္တုကာနံ အာဂတာနာဂတဘာဝံ ဉတွာ ဂါဟေတမ္မာ။ မဟာ-အာဝါသေ ဒ္ဝိတီကံ ကတွာ ဂါဟေတမ္မာ။

တက္ကသလာကမ္ဖိ သဘာဂဒ္ဒါနေ ပါပေတွာ ဝါ ပစာပေတွာ ဝါ ဓုမာ-ပေတွာ ဝါ ထေရာနံ ဒါတုံ ဝဋ္ဋတိ။ မဟာအာဝါသေ ဝုတ္တနယေနေဝ ပဋိပဇ္ဇိတမ်ဳံ။ ဖလသလာကဟ္ထဝသုံလာကဘောသဇ္ဇဂန္ဓမာလသလာကာယောဝိ ဝိသုံ ဒ္ဝိတီကာယ ဂါဟေတမ္မာ။ ဘောသဇ္ဇဝါဒိသလာကာယော စေတ္ထ ကိဉ္စာပိ ပိဏ္ဍုပါတိကာနမ္ဖိ ဝဋ္ဋန္တိ၊ သလာကဝသေန ဂါဟိတတ္တာ ပန နသာဒိတမ္မာ။ အဂ္ဂဘိက္ခာမတ္တံ သလာကဘတ္တံ ဒေန္တိ၊ ဒ္ဝိတီကံ ပုစ္ဆိတွာ ဂါဟေတမ်ဳံ။ အသတိယာ ဒ္ဝိတီကာယ ထေရာသနတော ပဋ္ဌာယ ဂါဟေတမ်ဳံ။ သစေ တာဒိသာနိ ဘတ္တာနိ ဗဟူနိ ဟောန္တိ၊ ဧကေကဿ ဘိက္ခုနော ဒ္ဝေ တီဏိ ဒါတမ္မာနိ။ နော စေ၊ ဧကေကမေဝ ဒတွာ ပဋိပါဋိယာ ဂတာယ ပုန ထေရာသနတော ပဋ္ဌာယ ဒါတမ်ဳံ။ သစေ အန္တရာဝ ဥပစ္ဆိဇ္ဇတိ၊ ဒ္ဝိတီကာ သလ္လက္ခေတမ္မာ။ ယဒိ ပန တာဒိသံ ဘတ္တံ နိဗ္ဗတ္တမေဝ ဟောတိ၊ ယဿ ပါပုဏာတိ၊ သော ဝတ္တမ္မော "လဒ္ဓါ ဝါ အလဒ္ဓါ ဝါ သ္ဝေ ဂဏ္ဟေယျာသီ"တိ။ ဧကံ အနိဗ္ဗဒ္ဓံ ဟောတိ၊ လဘနဒိဝသေ ပန ယာဝဒတ္ထံ လဘတိ၊ အလဘနဒိဝသာ ဗဟုတရာ ဟောန္တိ၊ တံ ယဿ ပါပုဏာတိ၊ သော အလဘိတ္တာ "သ္ဝေ ဂဏ္ဟေယျာသီ"တိ ဝတ္တမ္မော။

ယော သလာကာသု ဂါဟိတာသု ပစ္ဆာ အာဂစ္ဆတိ၊ တဿ အတိက္ကန္တဒိဝသေ သလာကာ န ဥပဋ္ဌာပေတွာ ဒါတမ္မာ။ သလာကံ နာမ ဃဏ္ဋိပွဟရဏတော ပဋ္ဌာယ အာဂန္တွာ ဟတ္ထံ ပသာရေန္တော ဝ လဘတိ၊ အံညဿ အာဂန္တွာ သမီပေ ဒ္ဝိတဿာပိ အတိက္ကန္တာ အတိက္ကန္တဒိဝသော ဟောတိ။ သစေ ပနဿ အညော ဂဏ္ဟန္တော အတ္ထိ၊ သယံ အနာဂတောပိ လဘတိ။ သဘာဂဒ္ဒါနေ "အသုကော အနာဂတော"တိ ဥတွာ "အယံ တဿ သလာကာ"တိ ဒတွေတုံ ဝဋ္ဋတိ။ သစေ "အနာဂတဿ နာမ ဒါတမ္မာ"တိ ကတိကံ ကရောန္တိ၊ အဓမ္မိကာ ဟောတိ။ အန္တောဥပစာရေ ဒ္ဝိတဿ ဟိ ဘာဇနီယဘဏ္ဍံ ပါပုဏာတိ။ သစေ ပန "အနာဂတဿ ဒေထာ"တိ မဟာသဒ္ဒံ ကရောန္တိ၊ ဒဏ္ဍကမ္မံ ဒတွေတမ်ဳံ၊ "အာဂန္တွာ ဂဏ္ဟန္တု"တိ ဝတ္တမ်ဳံ။

ဆပ္ပဉ္ဇသလာကာ နဒ္ဒာ ဟောန္တိ၊ ဘတ္တုဒ္ဒေသကော ဒါယကာနံ နာမံ နသရတိ၊ သော စေ နဒ္ဒသလာကာ မဟာထေရဿ ဝါ အတ္တနော ဝါ ပါပေတွာ ဘိက္ခု။ ဝဒေယျ "မယာ အသုကဂါမေ သလာကဘတ္တံ မယ္ဟံ ပါဝိတံ၊ တုမ္ဟေ တတ္ထ လဒ္ဓံ သလာကဘတ္တံ ဘုဉ္ဇေယျာထာ"တိ၊ ဝဋ္ဋတိ။ ဝိဟာရေ အဟာဝိတံ ပန အာသနသာလာယ တံ ဘတ္တံ လဘိတွာ တတ္ထေဝ ပါပေတွာ

ဘုဉ္ဇိတုံ နဝဋ္ဋတိ။ "အဇ္ဇ ပဋ္ဌာယ မယှံ သလာကဘတ္တံ ဂဏှထာ"တိ ဝုတ္တေ တတြ အာသနသာလာယ ဂါဟေတုံ နဝဋ္ဋတိ၊ ဝိဟာရံ အာနေတွာ ဂါဟေတမ်ဴံ။ "သ္ဝေ ပဋ္ဌာယာ"တိ ဝုတ္တေ ပန ဘတ္တုဒ္ဒေသကဿ အာစိက္ခိတမ်ဴံ "သ္ဝေ ပဋ္ဌာယ အသုကသုကုလံ နာမ သလာကဘတ္တံ ဒေတိ၊ သလာကဂ္ဂါဟကာလေ သရေယ္ယာသီ"တိ။ ဒုတိ္ယေ္ဝ သလာကဘတ္တံ ပဏ္ဍိန္ဒိတွာ သုဘိက္ခေ ဇာတေ ကိဉ္စိဒိသွာ အဇ္ဇ ပဋ္ဌာယ အမှာကံ သလာကဘတ္တံ ဂဏှထာတိ ပုန ပဋ္ဌပေန္တိ၊ အန္တောဂါမေ အဂါဟေတွာ ဝိဟာရံ အာနေတွာဝ ဂါဟေတမ်ဴံ။ ဣဒံ ဟိ သလာကဘတ္တံ နာမ ဥဒ္ဒေသဘတ္တာသဒိသံ နု ဟောတိ၊ ဝိဟာရမေဝ သန္ဓာယ ဒိယျတိ၊ တသ္မာ ဗဟိဥပစာရေ ဂါဟေတုံ နဝဋ္ဋတိ။ "သ္ဝေ ပဋ္ဌာယာ"တိ ဝုတ္တေ ပန ဝိဟာရေ ဂါဟေတမ်ဴမေဝ။

ဂမိကော ဘိက္ခု ယံ ဒိသာဘာဂံ ဂန္တုကာမော၊ တတ္ထ အညေန ဝါရဂါမ-သလာကာ လဒ္ဓါ ဟောတိ၊ တံ ဂဟေတွာ ဣတရံ ဘိက္ခုံ "မယှံ ပတ္တသလာကံ တွံ ဂဏှာဟီ"တိ ဝတ္ဝာ ဂန္တုံ ဝဋ္ဋတိ။ တေန ပန ဥပစာရသိမံ အနတိက္ကန္တေန-ယေဝ တသ္မိံ တသ္မိံ သလာကာ ဂါဟေတမ်ဴာ။

ဆဋ္ဌိတဝိဟာရေ မနုဿာ ဗောဓိစေတိယာဒီနိ ဇဂ္ဂိတွာ ဘုဉ္ဇန္တိ။ တိသလာကဘတ္တံ ပဋ္ဌပေန္တိ၊ ဘိက္ခူ သကဋ္ဌာနေသု ဝသိတွာ ကာလသ္ဝေဝ ဂန္ဓာ တတ္ထ ဝတ္တံ ကရိတွာ တံ ဘတ္တံ ဘုဉ္ဇန္တိ၊ ဝဋ္ဋတိ။ သစေ တေသု သွာတနာယ အတ္ထနော ပါပေတွာ ဂတေသု အာဂန္တုကော ဘိက္ခု ဆဋ္ဌိတဝိဟာရေ ဝသိတွာ ကာလသ္ဝေဝ ဝတ္တံ ကတွာ ဃဏ္ဍိံ ပဟရိတွာ သလာကဘတ္တံ အတ္ထနော ပါပေတွာ အာသနသာလံ ဂစ္ဆတိ၊ သောဝ တသ္မ ဘတ္တသ္မ ဇာသရော။ ယော ပန ဘိက္ခူသု ဝတ္တံ ကရောန္တေသုယေဝ ဘူမိယံ ဒ္ဝေ တယော သမ္မုဉ္ဇနိပ္ပဟာရေ ဒတွာ ဃဏ္ဍိံ ပဟရိတွာ "ဓုရဂါမေ သလာက-ဘတ္တံ မယှံ ပါပုဏာတီ"တိ ဂစ္ဆတိ၊ တသ္မ တံ စောရိကာယ ဂဟိတတ္တာ န ပါပုဏာတိ၊ ဝတ္တံ ကတွာ ပါပေတွာ ပစ္ဆာ ဂတဘိက္ခူနံယေဝ ဟောတိ။

ကော ဂါမော အတိဒူရေ[1] ဟောတိ၊ ဘိက္ခူ နိစ္စံ ဂန္တုံ န ဣစ္ဆန္တိ၊ မနုဿာ "မယံ ပုညေန ပရိဗာဟိရာ ဟောမာ"တိ ဝဒန္တိ၊ ယေ တသ္မ ဂါမသ္မ အာသန္နဝိဟာရေ သဘာဂဘိက္ခူ၊ တေ ဝတ္တသ္မာ "ဣမေသံ ဘိက္ခူနံ အနာဂတဒိဝသေ တုမှေ ဘုဉ္ဇထာ"တိ။ သလာကာ ပန ဒေဝသိကံ ပါပေတသ္မာ၊ တာ စ ခေါ ပန ဃဏ္ဍိပ္ပဟာရဏာမတ္တေန ဝါ ပစ္ဆိစာလနမတ္တေန ဝါ ပါဝိတာ န ဟောန္တိ၊ ပစ္ဆိံ ပန

၁—အတိဒူရော (သီ၊ က)

ဂဟေတွာ သလာကာ ဝိဌကေ အာကိရိတမ္ဗာ၊ ပစ္ဆိ ပန မုခဝဋ္ဋိယံ နု ဂဟေတမ္ဗာ။ သစေ ဟိ တတ္ထ အဟိ ဝါ ဝိစ္ဆိကော ဝါ ဘဝေယျ၊ ဒုက္ခံ ဥပ္ပါဒေယျ။ တသ္မာ ဟေဋ္ဌာ ဂဟေတွာ ပစ္ဆိ ံ ပရမ္မုခံ ကတွာ သလာကာ အာကိရိတမ္ဗာ "သစေပိ သပ္ပေါ ဘဝိဿတိ၊ ဇဏ္ဏောဝ ပလာယိဿတိ"တိ။ ဧဝံ သလာကာ အာကိရိတွာ ဂါမာဒိဝသေန ပုမ္မေ ဝုတ္တနယေနေဝ ဂါဟေတမ္ဗာ။ အပိစ ဧကံ မဟာထေရဿ ပါပေတွာ အဝသေသာ မယံ ပါပုဏန္တိ အတ္တနော ပါပေတွာ ဝတ္ထံ ဂ္ဟတွာ စေတိယံ ဝန္ဒိတွာ ဝိဟာရမဇ္ဈကေ ဌိတေဟိ ဘိက္ခူဟိ "ပါဝိတာ အာဝုသော သလာကာ"တိ ဝုတ္တေ "အာမ ဘန္တေ, တုမ္ဟေ ဂဟဂဟဂါမေ သလာကဘတ္တံ ဂဏှထာ"တိ ဝတ္တွေဗ္ဗံ။ ဧဝံ ပါဝိတာဝိ ဟိ သုပါဝိတာဝ ဟောန္တိ။

ဘိက္ခူ သမ္ဗရတ္တိ ံ ဓမ္မသဝနတ္ထံ အညံ ဝိဟာရံ ဂန္ဆန္တာ "မယံ တတ္ထ ဒါနံ အဂ္ဂဟေတ္ဝာဝ အမှာကံ ဂေါစရဂါမေဝ ပိဏ္ဍာယ စရိတ္ဝာ အာဂမိဿာမာ"တိ သလာကာ အဂ္ဂဟေတ္ဝာဝ ဂတာ၊ ဝိဟာရေ ထေရဿ ပတ္တသလာကဘတ္တံ ဘုဉ္ဇိတုံ အာဂန္ဆန္တိ၊ ဝန္ဒတိ။ အထ မဟာထေရောပိ "အဟံ ဇ္ဈ ကိ ံ ကရောမီ"တိ တေဟိယေဝ သဒ္ဓိ ံ ဂန္ဆတိ၊ တေဟိ ဂတဝိဟာရေ အာဘုဇ္ဈိတ္ဝာဝ [1] ဂေါစရဂါမံ အနုပ္ပတ္တေဟိ "ဒေထ ဘန္တေ ပတ္တေ သလာကယာဂုအာဒီနိ အာဟရိဿာမာ"တိ ဝုတ္တေ ပတ္တာ နု ဒါတမ္ဗာ။ ကသ္မာ ဘန္တေ နု ဒေထာတိ၊ ဝိဟာရဋ္ဌကံ ဘတ္တံ ဝိဟာရေ ဝုဋ္ဌာနံ ပါပုဏာတိ၊ မယံ အညသ္မိ ံ ဝိဟာရေ ဝုဋ္ဌာတိ။ "ဒေထ ဘန္တေ, နု မယံ ဝိဟာရေ ပါလိကာယ ဒေမ၊ တုမ္ဟာကံ ဒေမ၊ ဂဏှထ အမှာကံ ဘိက္ခ"ိန္တိ ဝုတ္တေ ပန် ဝန္ဒတိ။

သလာကဘတ္တကထာ နိဋ္ဌိတာ။

ပက္ခိကဘတ္တာဒိကထာ

ပက္ခိကာဒိသု ပန ယံ အဘိလက္ခိတေသု စာတုဒ္ဒသိ ပဉ္စဒသိ ပဋိပဒါသု အဋ္ဌမီတိ ဇ္ဈမေသု ပက္ခေသု ကမ္မပ္ပသုတေဟိ ဥပေါသထံ ကာတုံ သတိကရဏတ္ထာယ ဒိယျတိ၊ တံ **ပက္ခိကံ** နာမ။ တံ သလာကဘတ္တဂဟကမေဝ ဟောတိ၊ ဂါဟေတွာ ဘုဉ္ဇိတမ္ဗံ။ သစေ သလာကဘတ္တမ္ပိ ပက္ခိကဘတ္တမ္ပိ ဗဟု [2] သမ္ဗေသံ ဝိနိဝိဇ္ဈိတ္ဝာ ဂန္ဆတိ၊ ဒ္ဝေဝိ ဘတ္တာနိ ဝိသုံ ဝိသုံ ဂါဟေတမ္ဗာနိ။ သစေ ဘိက္ခုသံဃော မဟာ၊ ပက္ခိကံ ဂါဟေတွာ တသ္မ ဒ္ဝိတိကာယ သလာကဘတ္တံ

၁-ဘုဉ္ဇိတ္ဝာဝ (သီ) ၂-ဗဟုံ (သျာ၊က)

ဂါဟေတဗ္ဗံ၊ သလာကဘတ္တံ ဝါ ဂါဟာပေတ္ဝာ တဿ ဒ္ဝိတိကာယ ပက္ခိကံ ဂါဟေတဗ္ဗံ။ ယေသံ နု ပါပုဏာတိ၊ တေ ပိဏ္ဍာယ စရိဿန္တိ။ သစေ ဒ္ဝေပိ ဘတ္တာနိ ဗဟူနိ, ဘိက္ခု။ မန္ဒာ၊ သလာကဘတ္တံ နာမ ဒေဝသိကံ လဒ္ဓတိ၊ တဿာ တံ ဒ္ဝပေတ္ဝာ "ပက္ခိကံ အာဝုသော ဘုဉ္ဇထာ"တိ ပက္ခိကမေဝ ဂါဟေတဗ္ဗံ။ ပက္ခိကံ ပဏီတံ ဒေန္တိ၊ ဝိသုံ ဒ္ဝိတိကာ ကာတဗ္ဗာ။ "သ္ဝေ ပက္ခော"တိ အဇ္ဇ ပက္ခိကံ နု ဂါဟေတဗ္ဗံ။ သစေ ပန ဒါယကာ ဝဒန္တိ "သ္ဝေ အမ္ဟာကံ ဃရေ လူခဘတ္တံ ဘဝိဿတိ၊ အဇ္ဇေဝ ပက္ခိကဘတ္တံ ဥဒ္ဒိသထာ"တိ၊ ဧဝံ ဝဋ္ဋတိ။

ဥပေါသထိကံ နာမ အန္တမသော ဥပေါသထဂ်ါနိ သမာဒိယိတ္ဝာ ယံ အတ္တနာ ဘုဉ္ဇတိ၊ တဒေဝ ဒိယ္ယတိ။ **ပါဋိပဒိကံ** နာမ "ဥပေါသထေ ဗုဒ္ဓ သဒ္ဓါ ပသန္နာ ဘိက္ခူနံ သက္ကာရံ ကရောန္တိ၊ ပါဋိပဒေ ပန ဘိက္ခူ ကိလမန္တိ၊ ပါဋိပဒေ ဒိန္နံ ဒုဿ္သကွဒါနသဒိသံ မဟပ္ဖလံ ဟောတိ၊ ဥပေါသထကမ္မေန ဝါ ပရိသုဒ္ဓသီလာနံ ဒုတိယဒိဝသေ ဒိန္နံ မဟပ္ဖလံ ဟောတီ"တိ သလ္လက္ခေတ္ဝာ ပါဋိပဒေ ဒိယ္ယနကဒါနံ၊ တမ္ပိ ဥဘယံ သလာကဘတ္တဂတိကမေဝ။ ဇုတိ ဇုမာနိ သတ္တဝိ ဘတ္တာနိ ဝိဏ္ဍပါတိကာနံ နု ဝဋ္ဋန္တိ၊ ဓုတင်္ဘေဒံ ကရောန္တိယေဝ။

အပရာနိပိ စိဝရကွန္ဓကေ ဝိသာခါယ ဝရံ ယာစိတ္ဝာ ဒိန္နာနိ အာဂန္တုကဘတ္တံ ဂမိယဘတ္တံ ဂိလာနဘတ္တံ ဂိလာနုပဋ္ဌာကဘတ္တန္တိ စတ္တာရိ ဘတ္တာနိ ပါဠိယံ အာဂတာနေဝ။ တတ္ထ အာဂန္တုကာနံ ဒိန္နံ ဘတ္တံ **အာဂန္တုကဘတ္တံ**။ သေနယော သေသေသု။ သစေ ပနေတ္ထ အာဂန္တုကဘတ္တာနိပိ အာဂန္တုကာပိ ဗဟူ ဟောန္တိ၊ သဗ္ဗေသံ ဧကေကံ ဂါဟေတဗ္ဗံ။ ဘတ္တေသု အပ္ပဟောန္တေသု ဒ္ဝိတိကာယ ဂါဟေတဗ္ဗံ။ ဧကော အာဂန္တုကော ပဌမမေဝ အာဂန္ဒွာ သဗ္ဗံ အာဂန္တုကဘတ္တံ အတ္တနော ဂါဟေတ္ဝာ နိသီဒတိ၊ သဗ္ဗံ တဿေဝ ဟောတိ၊ ပစ္ဆာ အာဂတေဟိ အာဂန္တုကေဟိ တေန ဒိန္နာနိ ပရိဘုဉ္ဇိတဗ္ဗာနိ။ တေနပိ ကေဝံ အတ္တနော ဂဟေတ္ဝာ သေသာနိ ဒါတဗ္ဗာနိ၊ အယံ ဥဒ္ဒါရော။

၁-သလာကဘတ္တံ (သီ)

အာဝါသိကော ကတ္ထစိ ဂန္ဓာ အာဂတော၊ တေနာပိ အာဂန္တုကဘတ္တံ ပရိဘုဉ္ဇိတမ္ပံ။ သစေ ပန တံ ဝိဟာရေ နိဗန္ဓာပိတံ[1] ဟောတိ၊ ဝိဟာရေ ဂါဟေတမ္ပံ။ အထ ဝိဟာရော ဒူရေ[2] ဟောတိ၊ အာသနသာလာယ နိဗန္ဓာပိတံ[1] အာသနသာလာယ ဂါဟေတမ္ပံ။ သစေ ပန ဒါယကာ "အာဂန္တုကေသု အသတိ အာဝါသိကာပိ ပရိဘုဉ္ဇန္တု"တိ ဝဒန္တိ၊ ဝဋ္ဋတိ။

ဂဓိယဘတ္တေဝိ အယမေဝ ကထာမဂ္ဂေါ။ အယံ ပန ဝိသေသော၊ အာဂန္တုကော အာဂန္တုကဘတ္တမေဝ လဘတိ၊ ဂဓိကော အာဂန္တုကဘတ္တမ္ပိ ဂဓိယဘတ္တမ္ပိ။ အာဝါသိကောပိ ပက္ကမိတုကာမော ဂဓိကော ဟောတိ၊ ဂဓိယဘတ္တံ လဘတိ။ ယထာ ပန အာဂန္တုကဘတ္တံ၊ ဧဝမိဒံ ဒွေ ဝါ တီဏိ ဝါ သတ္တ ဝါ ဒိဝသာနိ နလံ ဟုတ္ဝာ "ဂဓိဿာမိ"တိ ဘုတ္တော တံဒိဝသံ ကေနစိဒေဝ ကာရဏေန နဂတော၊ ပုနဒိဝသေပိ ဘုဉ္ဇိတုံ ဝဋ္ဋတိ, သဉ္ဇဿာဟတ္တာ။ "ဂဓိဿာမိ"တိ ဘုတ္တဿ စောရာ ဝါ ပန္ထံ ရုန္ဓန္တိ ဥဒကံ ဝါ၊ ဒေဝေါ ဝါ ဝဿတိ၊ သတ္တော ဝါ နဂ္ဃတိ၊ သဉ္ဇဿာဟေန ဘုဉ္ဇိတမ္ပံ။ ဧတေ ဥပဒ္ဒဝေ သြလောကေန္တေန ဒွေ တယော ဒိဝသေ ဘုဉ္ဇိတုံ ဝဋ္ဋတီတိ မဟာပစ္စရိယံ ဝုတ္တံ။ "ဂဓိဿာမိ"တိ ပန လေသံ သြဇ္ဈေတ္တာ ဘုဉ္ဇိတုံ နဲ လဘ္ဘတိ။

ဂိလာနဘတ္တေဝိ သစေ သဗ္ဗေသံ ဂိလာနာနံ ပဟောတိ၊ သဗ္ဗေသံ ဒါတမ္ပံ။ နော စေ၊ ဥတိကံ ကတ္ဝာ ဂါဟေတမ္ပံ။ ဧကော ဂိလာနော အရောဂရူပေါ သက္ကောတိ အန္တောဂါမံ ဂန္တုံ၊ ဧကော နဲ သက္ကောတိ၊ အယံ **မဟာဂိလာနော** နာမ။ ဧတဿ ဂိလာနဘတ္တံ ဒါတမ္ပံ။ဒွေ မဟာဂိလာနာ၊ ဧကော လာဘီ အဘိညာတော ဗဟုံ ခါဒနီယံ ဘောဇနီယံ လဘတိ၊ ဧကော အနာထော အပ္ပလာဘတာယ အန္တောဂါမံ ပဝိသတိ၊ ဧတဿ ဂိလာနဘတ္တံ ဒါတမ္ပံ။ ဂိလာနဘတ္တေ ပန ဒိဝသပရိစ္ဆေဒေါ နတ္ထိ၊ ယာဝ ရောဂေါ နဲ ဝူပသမ္မတိ၊ သပ္ပါယဘောဇနံ အာဟရန္တော နဲ ယာပေတိ၊ တာဝ ဘုဉ္ဇိတမ္ပံ။ ယဒါ ပန မိဿကယာဂုံ ဝါ မိဿကဘတ္တံ ဝါ ဘုတ္တဿပိ ရောဂေါ နဲ ကုပ္ပတိ၊ တတော ပဋ္ဌာယ နဲ ဘုဉ္ဇိတမ္ပံ။

ဂိလာနုပဋ္ဌာကဘတ္တေဝိ ယံ သဗ္ဗေသံ ပဟောတိ၊ တံ သဗ္ဗေသံ ဒါတမ္ပံ။ ဒုနော စေ ပဟောတိ၊ ဥတိကံ ကတ္ဝာ ဂါဟေတမ္ပံ။ ဧကဒ္ဓိဝိ ဒ္ဝိသု ဂိလာနေသု မဟာဂိလာနုပဋ္ဌာကဿ ဂါဟေတမ္ပံ၊ ဒ္ဝိသု မဟာဂိလာနေသု အနာထ-ဂိလာနုပဋ္ဌာကဿ။ ယံ ကုလံ ဂိလာနဘတ္တေဝိ ဒေတိ ဂိလာနုပဋ္ဌာကဘတ္တေဝိ၊

၁–နိဗန္ဓါဝိတံ (သျာ) ၂–ဒူရော (က)

တတ္ထ ယဿ ဂိလာနဿ ဘတ္တံ ပါပုဏာတိ၊ တဒုပဋ္ဌာကဿာပိ တတ္ထေဝ ဂါဟေတဗ္ဗံ။ ဂိလာနုပဋ္ဌာကဘတ္တေပိ ဒိဝသပရိစ္ဆေဒေါ နတ္ထိ၊ ယာဝ ဂိလာနော လဘတိ၊ တာဝဿ ဥပဋ္ဌာကောပိ လဘတီတိ။ ဣမာနိ စတ္တာရိ ဘတ္တာနိ သစေ ဧဝံ ဒိန္နာနိ ဟောန္တိ "အာဂန္တုကဂမိကဂိလာနုပဋ္ဌာကာ မမ ဘိက္ခံ ဂဏှန္တု"တိ၊ ပိဏ္ဍပါတိကာနမ္ပိ ဝဋ္ဋတိ။ သစေ ပန အာဂန္တုကာဒိနံ ဘတ္တံ နိဗန္ဓာပေမိ၊ "မမ ဘတ္တံ ဂဏှန္တု"တိ ဧဝံ ဒိန္နာနိ ဟောန္တိ၊ ပိဏ္ဍပါတိကာနံ န ဝဋ္ဋတိ။

အပရာနိပိ ဓုရဘတ္တံ ကုဋ္ဌိဘတ္တံ ဝါရကဘတ္တန္တိ တီဏိ ဘတ္တာနိ။ တတ္ထ **ဓုရဘတ္တန္တိ** နိစ္စဘတ္တံ ဝုစ္စတိ။ တံ ဒုဝိဓံ သံဃိကံ ပုဂ္ဂလိကဉ္စ။ တတ္ထ ယံ "သံဃဿ ဓုရဘတ္တံ ဒေမာ"တိ နိဗန္ဓာပိတံ၊ တံ သလာကဘတ္တဂတိကံ။ "မမ နိဗ္ဗဒ္ဓံ ဘိက္ခံ ဂဏှန္တု"တိ ဝတ္ဝာ ဒိန္နံ ပန ပိဏ္ဍပါတိကာနမ္ပိ ဝဋ္ဋတိ။ ပုဂ္ဂလိကေပိ "တုမှာကံ ဓုရဘတ္တံ ဒမ္မီ"တိ ဝုတ္တေ ပိဏ္ဍပါတိကော စေ, န ဝဋ္ဋတိ။ "မမ နိဗ္ဗဒ္ဓံ ဘိက္ခံ ဂဏှထာ"တိ ဝုတ္တေ ပန ဝဋ္ဋတိ၊ သာဒိတဗ္ဗံ။ သစေပိ ပစ္ဆာ ကတိပါဟေ ဒိတိဝတ္တေ "ဓုရဘတ္တံ ဂဏှထာ"တိ ဝဒတိ၊ မူလေ သုဋ္ဌု သမ္ပဋိစ္ဆိတတ္တာ ဝဋ္ဋတိ။

ကုဋ္ဌိဘတ္တံ နာမ ယံ သံဃဿ အာဝါသံ ကာရေတွာ "အမှာကံ သေနာသန-ဝါသိနော အမှာကံယေဝ ဘတ္တံ ဂဏှန္တု"တိ ဧဝံ နိဗန္ဓာပိတံ၊ တံ သလာကဘတ္တ-ဂတိကမေဝ ဟောတိ၊ ဂဟေတွာ ဘုဉ္ဇိတဗ္ဗံ။ "အမှာကံ သေနာသနဝါသိနော အမှာကံယေဝ ဘိက္ခံ ဂဏှန္တု"တိ ဝုတ္တေ ပန **ပိဏ္ဍပါတိကာနမ္ပိ** ဝဋ္ဋတိ။ ယံ ပန ပုဂ္ဂလေ ပသိဒိတွာ တဿ ဝါ အာဝါသံ ကတွာ "တုမှာကံ ဒေမာ"တိ ဒိန္နံ၊ တံ တဿေဝ ဟောတိ၊ တသ္မိံ ကတ္ထစိ ဂတေ နိဿိတကေဟိ ဘုဉ္ဇိတဗ္ဗံ။

ဝါရဘတ္တံ နာမ ဒုဿ္သီလ္ယသမယေ "ဝါရေန ဘိက္ခု၊ ဇဂ္ဂိဿာမာ"တိ ဓုရ-ဂေဟတော ပဋ္ဌာယ ဒိန္နံ၊ တမ္ပိ ဘိက္ခာဝစနေန ဒိန္နံ ပိဏ္ဍပါတိကာနံ ဝဋ္ဋတိ။ "ဝါရဘတ္တ"န္တိ ဝုတ္တေ ပန သလာကဘတ္တဂတိကံ ဟောတိ။ သစေ တဏ္ဍုလာဒိနိ ပေသေန္တိ "သာမဏေရာ ပစိတွာ ဒေန္တု"တိ၊ ပိဏ္ဍပါတိကာနံ ဝဋ္ဋတိ။ ဣတိ ဣမာနိ စ တိဏိ အာဂန္တုကဘတ္တာဒီနိ စ စတ္တာရိတိ သတ္တ၊ တာနိ သံဃ-ဘတ္တာဒီဟိ သဟ စုဒ္ဒသ ဘတ္တာနိ ဟောန္တိ။

အဋ္ဌကထာယံ ပန ဝိဟာရဘတ္တံ အဋ္ဌကဘတ္တံ စတုက္ကဘတ္တံ ဂဠုကဘတ္တန္တိ အညာနိပိ စတ္တာရိ ဘတ္တာနိ ဝုတ္တာနိ။ တတ္ထ **ဝိဟာရဘတ္တံ** နာမ ဝိဟာရေ တတြုပ္ပါဒဘတ္တံ၊ တံ သံဃဘတ္တေန ဂဟိတံ။ တံ ပန တိသမဟာဝိဟာရ-စိတ္တလပဗ္ဗတာဒီသု ပဋိသန္ဓိဒါပတ္တေဟိ ဒိဏ္ဏာသဝေဟိ ယထာ ပိဏ္ဍပါတိကာနမ္ပိ

သက္ကာ ဟောတိ ပရိဘုဉ္ဇိတုံ၊ တထာ ပဋိဂ္ဂဟိတတ္ထာ တာဒိသေသု ဌာနေသု ပိဏ္ဍပါတိကာနမ္ပိ ဝဋ္ဋတိ။ "အဌန္နံ ဘိက္ခူနံ ဒေမ၊ စတုန္နံ ဒေမာ"တိ ဧဝံ ဒိန္နံ ပန **အဋ္ဌကဘတ္တဉ္စေဝ စတုက္ကဘတ္တဉ္စ**၊ တမ္ပိ ဘိက္ခာဝစနေန ဒိန္နံ ပိဏ္ဍပါတိကာနံ ဝဋ္ဋတိ။ မဟာဘိသမ်ိရိကေန အတိရသကပူဝေန ပတ္တံ ပူရေတ္ဝာ ထကေတ္ဝာ ဒိန္နံ **ဂုဠကဘတ္တံ** နာမ။ ဣမာနိ တီဏိ သလာကဘတ္တဂတိကာနေဝ။

အပရမ္ပိ **ဂုဠကဘတ္တံ** နာမ အတ္ထိ၊ ဣဓေကစ္စေ မနုဿာ မဟာဓမ္မသဝနဋ္ဌာနေ ဝိဟာရပူဇဋ္ဌေ ကာရေတ္ဝာ သကလသံဃဿ ဒါတုံ နု သက္ကောမာတိ "ဒ္ဝေ တီဏိ ဘိက္ခုသတာနိ အမ္ဟာကံ ဘိက္ခံ ဂဏှန္တူ"တိ ဘိက္ခုပရိမ္ဗာဒေနနုတ္ထံ ဂုဠ္ဠကေ ဒေန္တိ၊ ဣဒံ ပိဏ္ဍပါတိကာနမ္ပိ ဝဋ္ဋတိ။ ဣတိ စိဝရက္ခန္ဓကေ စိဝရဘာဇနီယံ, 'ဣမသ္မိံ ပန သေနာသနက္ခန္ဓကေ သေနာသနဘာဇနီယဉ္စေဝ ပိဏ္ဍပါတဘာဇနီယဉ္စ ဝုတ္တံ။

ဂိလာနပစ္စယဘာဇနီယံ ပန ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗံ—သပ္ပိအာဒီသု ဘေသဇ္ဇေသု ရာဇရာဇမဟာမတ္တာ သပ္ပိဿ တာဝ ကုမ္ဘသတမ္ပိ ကုမ္ဘသဟဿမ္ပိ ဝိဟာရံ ပေသေန္တိ၊ ဃဏ္ဍိံ ပဟရိတ္ဝာ ထေရာသနတော ပဋ္ဌာယ ဂဟိတဘာဇနံ ပူရေတ္ဝာ ဒါတဗ္ဗံ၊ ပိဏ္ဍပါတိကာနမ္ပိ ဝဋ္ဋတိ။ သစေ အလသဇာတိကာ မဟာထေရာ ပစ္ဆာ အာဂန္ဆန္တိ၊ "ဘန္တေ ဝိသတိဝဿာနံ ဒိယ္ယတိ၊ တုမ္ဟာကံ ဒ္ဝိတိကာ အတိက္ကန္တာ"တိ နု ဝတ္တုမ္ပာ၊ ဒ္ဝိတိကံ ဒ္ဝပေတ္ဝာ တေသံ ဒတ္ဝာ ပစ္ဆာ ဒ္ဝိတိကာယ ဒါတဗ္ဗံ။

"အသုကဝိဟာရေ ဗဟု သပ္ပိ ဥပ္ပန္နံ"န္တိ သုတ္ဝာ ယောဇနန္တရဝိဟာရတောပိ ဘိက္ခူ အာဂန္ဆန္တိ၊ သမ္ဗတ္တာသမ္ဗတ္တာနံ ဒ္ဝိတဋ္ဌာနတော ပဋ္ဌာယ ဒါတဗ္ဗံ။ အသမ္ဗတ္တာနမ္ပိ ဥပစာရသီမံ ပဝိဋ္ဌာနံ အန္တေဝါသိကာဒီသု ဂဏှန္တေသု ဒါတဗ္ဗမေဝ။ "ဗဟိဥပစာရသီမာယ ဒ္ဝိတာနံ ဒေထာ"တိ ဝဒန္တိ၊ နု ဒါတဗ္ဗံ။ သစေ ပန ဥပစာရသီမံ သြက္ကန္တေဟိ ကောဗ္ဗါ ဟုတ္ဝာ အတ္တနော ဝိဟာရဒ္ဝါရေ ဝါ အန္တေဝိဟာရေယေဝ ဝါ ဟောန္တိ၊ ပရိသာဝသေန ဝမိတာ နာမ သိမာ ဟောတိ၊ တသ္မာ ဒါတဗ္ဗံ။ သံဃနဝကဿ ဒိန္နေပိ ပစ္ဆာ အာဂတာနံ ဒါတဗ္ဗမေဝ။ ဒုတိယဘုာဂေ ပန ထေရာသနံ အာရုဠ္ဍေ ပစ္ဆာ အာဂတာနံ ပဌမဘာဂေါ နု ပါပုဏာတိ၊ ဒုတိယဘာဂတော ဝဿဂ္ဂေန ဒါတဗ္ဗံ။ ဥပစာရသီမံ ပဝိသိတ္ဝာ ယတ္ထ ကတ္ထစိ ဒိန္နံ ဟောတိ၊ သဗ္ဗသန္နိပါတဋ္ဌာနေယေဝ ဘာဇေတဗ္ဗံ။

ယသ္မိံ ဝိဟာရေ ဒသ ဘိက္ခူ။ ဒသေဝ ဗ ယပ္ပိကုမ္ဘာ ဒိယ္ယန္တိ၊ ဧကေကကုမ္ဘ-ဝသေနေဝ ဘာဇေတဗ္ဗံ။ ဧကော သပ္ပိကုမ္ဘော ဟောတိ၊ ဒသဘိက္ခူဟိ

ဘာဇေတွာ ဂဟေတဗ္ဗံ။ သစေ ယထာဋ္ဌိတံယေဝ "အမှာကံ ပါဟုဏာတိ"တိ ဂဏှန္တိ၊ ဒုဂ္ဂဟိတံ၊ ဂတဂတဋ္ဌာနေ သံဃိကမေဝ ဟောတိ။ ကုမ္ဘံ ပန အာဝဇ္ဇေတွာ[1] ထာလကေ ထောကံ သပ္ပိံ ကတွာ "ဣဒံ မဟာထေရဿ ပါဟုဏာတိ၊ အဝသေသံ အမှာကံ ပါဟုဏာတိ"တိ ဝတွာ တမ္ပိ ကုမ္ဘေယေဝ အာကိရိတွာ ယထိစ္ဆိတံ ဂဟေတွာ ဂန္တုံ ဝဋ္ဋတိ။ သစေ ထိနံ သပ္ပိ ဟောတိ၊ လေခံ ကတွာ "လေခတော ပရဘာဂေါ[2] မဟာထေရဿ ပါဟုဏာတိ၊ အဝသေသံ အမှာက"န္တိ ဂဟိတမ္ပိ သုဂ္ဂဟိတံ။ ဝုတ္တပရိစ္ဆေဒတော ဥနာဓိ-ကေသုပိ ဘိက္ခူသု စ သပ္ပိကုမ္ဘေသု စ ဇေတနေဝုပါယေန ဘာဇေတဗ္ဗံ။

သစေ ပနေကော ဘိက္ခု, ဇေကောပိ ကုမ္ဘော ဟောတိ၊ ဃဏ္ဍိံ ပဟရိတွာ "အယံ မယှံ ပါဟုဏာတိ"တိပိ ဂဟေတုံ ဝဋ္ဋတိ။ "အယံ ပဌမဘာဂေါ မယှံ ပါဟုဏာတိ၊ အယံ ဒုတိယဘာဂေါ"တိ ဧဝံ ထောကံ ထောကမ္ပိ ပါပေတုံ ဝဋ္ဋတိ။ ဧသ နယော နဝနီတာဒီသုပိ။ ယသ္မိံ ပန ဝိပ္ပသန္နေ တိလတေလာဒီမှိ လေခါ န သန္တိဋ္ဌတိ၊ တံ ဥဒ္ဓရိတွာ ဘာဇေတဗ္ဗံ။ သိင်္ဂီဝေရမရိစာဒိဘေသဇ္ဇမ္ပိ အဝ-သေသပတ္တထာလကာဒိသမဏပရိက္ခာရောပိ သဗ္ဗော ဝုတ္တာနုရူပေနေဝ နယေန သုဋ္ဌု သလ္လက္ခေတွာ ဘာဇေတဗ္ဗောတိ။

ပါဠိံ အဋ္ဌကထဉ္စေဝ၊ ဩလောကေတွာ ဝိစက္ခဏော။
သံဃိကေ ပစ္စယေ ဇေဝံ၊ အပ္ပမတ္တောဝ ဘာဇယေတိ[3]?။

ဣတိ သဗ္ဗာကာရေန ပစ္စယဘာဇနီယကထာ နိဋ္ဌိတာ။

သမ္မန္နိတွာ ဌပိတယာဂုဘာဇကာဒိဟိ ဘာဇနီယဋ္ဌာနံ အာဂတမနုဿာနံ အနာပုစ္ဆိတွာဝ ဥပဓုဘာဂေါ ဒါတဗ္ဗော၊ အသမ္မတေဟိ ပန အပလောကေတွာ ဒါတဗ္ဗော။ သမ္မတေန အပ္ပမတ္တကဝိဿဇ္ဇနကေန ဘိက္ခုနာ စိဝရကမ္မံ ကရောန္တေဿ "သူစိ ဒေဟိ"တိ ဝဒတော ဓကာ ဒိယာ ဇကော ရဿာတိ ဒွေ သူစိယော ဒါတဗ္ဗာ။ အဝိဘတ္တံ သံဃိကံ ဘဏ္ဍန္တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗကိစ္စံ နတ္ထိ။ ပိပ္ဖလ-ကတ္ထိကဿ ဇကော ပိပ္ဖလကော၊ အဋ္ဌိနကန္တာရံ ပဋိပဇ္ဇိတုကာမဿ ဥပါဟနယုဂဉ္စံ၊ ကာယဗန္ဓနတ္ထိကဿ ကာယဗန္ဓနံ၊ "အံသဗဒ္ဓကော မေ ဇိဏ္ဏော"တိ အာဂတဿ အံသဗဒ္ဓကော၊ ပရိဿာဝနတ္ထိကဿ ပရိဿာဝနံ ဒါတဗ္ဗံ။ ဓမ္မကရဏတ္ထိကဿ[4] ဓမ္မကရဏောဝ။ သစေ ပဒ္မကော နာ ဟောတိ၊ ဓမ္မကရဏောဝ ပဒ္မကေန သဒ္ဓိံ ဒါတဗ္ဗော။ "အာဂန္တုကပဒံ အာရောပေဿာမိ"တိ

၁–အာဝဇ္ဇေတွာ (သျာ)
၂–အပ္ပမတ္တော ဝိဘာဇယေတိ (သီ၊ သျာ)
၃–ပဌမဘာဂေါ (က)
၄–ဓမ္မကရကတ္ထိကဿ (သီ၊ သျာ)

ယာစန္တိဿ ကုသိယာ စ အမုကုသိယာ စ ပဟောနကံ ဒါတဗ္ဗံ။ "မဏ္ဍလံ နပ္ပဟောတီ"တိ အာဂတဿ မဏ္ဍလံ ကေ ဒါတဗ္ဗံ၊ အမုမဏ္ဍလာနိ ဒွေ ဒါတဗ္ဗာနိ။ ဒွေ မဏ္ဍလာနိ ယာစန္တိဿ န ဒါတဗ္ဗာနိ။ အနုဝါတပရိဘဏ္ဍဂတိကဿ ကေဿ စိဝရဿ ပဟောနကံ ဒါတဗ္ဗံ။ သပ္ပိနဝနီတာဒိအတ္ထိကဿ ဂိလာနဿ ကေ ဘေသဇ္ဇံ နာဒ္ဒိမတ္တံ ဂတ္တာ တတော တတိယကောဋ္ဌာသော ဒါတဗ္ဗော။ ဧဝံ တိဏ္ဏံ ဒိဝသာနိ ဒတ္တွာ နာဒ္ဒိယာ ပရိပုဏ္ဏာယ စတုတ္ထဒိဝသတော ပဋ္ဌာယ သံဃံ ပုစ္ဆိတ္တွာ ဒါတဗ္ဗံ။ ဂဠဥပဋ္ဌာကပိ ကေဒိဝသံ တတိယဘာဂေါ ဒါတဗ္ဗော။ ဧဝံ တိဟိ ဒိဝသေဟိ နိဋ္ဌိတေ ပဋ္ဌာ တတော ပရံ သံဃံ ပုစ္ဆိတ္တွာ ဒါတဗ္ဗံ။ သေသံ သဗ္ဗတ္ထ ဥတ္တာနမေဝါတိ။

သေနာသနက္ခန္ဓကဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၇–သိဃဘောဒကက္ခန္ဓက

ဆသက္ကပဋ္ဌာနထာ

၃၃၀။ သိဃဘေဒကက္ခန္ဓကေ **အာဘိညာတာ အာဘိညာတာ**တိ ပါကဋာ ပါကဋာ။ **သက္ကကုမာရာ** နာမ ကာဠဒေ၊်ယိပွဘုတယော ဒသ ဒူတာ သဒ္ဒိံ ပရိဝါရေဟိ အညေ စ ဗဟူ ဇနာ။ **အမ္မာက**န္တိ အမှေသု၊ အမှာကံ ကုလတောတိ ဝါ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ **ဃရာဝါသတ္ထံ အနုသာသိဿာမီ**တိ ဃရာဝါသေ ယံ ကတ္တဗ္ဗံ၊ တံ ဇာနာပေဿာမိ။ **ဥဒကံ နိန္နေတဗ္ဗ**န္တိ ယထာ ဥဒကံ သဗ္ဗဋ္ဌာနေ သမံ ဟောတိ၊ ဧဝံ ကာတဗ္ဗံ။ **နိဒ္ဒါပေတဗ္ဗ**န္တိ တိဏာနိ ဥဒ္ဓရိတဗ္ဗာနိ။ **ဘူသိကာ ဥဒ္ဓရာပေတဗ္ဗာ**တိ သုခုမပလာလမိဿညော ပလာလိကာ ပလာပေတဗ္ဗာ။ **ဩပုနာပေတဗ္ဗ**န္တိ သုခုမပလာလံ အပနေတဗ္ဗံ။ **တွညေဝ ဃရာဝါသတ္ထေန ဥပဇ္ဈာနာဟီ**တိ တွညေဝ ဃရာဝါသတ္ထံ ဇာနာဟိ။ **အဟံ တယာ ယထာသုခံ ပဗ္ဗဇာဟီ**တိ ဧတ္ထ အဟံ တယာ သဒ္ဒိံ ပဗ္ဗဇိဿာမီတိ သဟာယသိနေဟေန သဟသာ ဝတ္ထုကာမော ဟုတ္ဝာ ပုန ရဇ္ဇသိရိလောဘေန ပရိကမ္မိယမာနဟဒယော "အဟံ တယာ"တိ ဧတ္တကမေဝ ဝတ္ဝာ သေသံ ဝတ္ထုံ နာသက္ခိတိ ဧဝမတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။

၃၃၁။ **နိပ္ပါတိတာ**တိ နိက္ခမိတာ။ **မာနဿိနော**တိ မာနဿယိနော၊ မာနနိဿိတာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။

၃၃၂။ **ယဿန္တရတော နု သန္တိ ကောပါ**တိ တတိယမဂ္ဂေန သမူဟတတ္တာ ယဿ စိတ္တေ ကောပါ နု သန္တိ။ ယဿ ပန **ဘဝေါ**တိ သမ္ပတ္တိ၊ **ဝိဘဝေါ**တိ ဝိပတ္တိ၊ တထာ ဘဝေါတိ ဝုဒ္ဓိ၊ ဝိဘဝေါတိ ဟာနိ၊ ဘဝေါတိ သဿတံ၊ ဝိဘဝေါတိ ဥစ္ဆေဒေါ၊ ဘဝေါတိ ပုညံ၊ ဝိဘဝေါတိ ပါပံ၊ ဝိဘဝေါတိ စ အဘဝေါတိ စ အတ္ထတော ကေမေဝ၊ တသ္မာ **ဇာတိဘဝါဘဝ-တဉ္စ ဝိတိဝတ္တော**တိ ဧတ္ထ ယာ သော သမ္ပတ္တိဝိပတ္တိဝုဒ္ဓိဟာနိသဿတုစ္ဆေဒ-ပုညပါပဝသေန ဇာတိ အနေကပ္ပကာရာ ဘဝါဘဝတာ ဝုစ္စတိ၊ စတ္ဂူဟိဝိ မဂ္ဂေဟိ ယထာသမ္ဘဝံ တေန ဘေန နယေန တံ ဇာတိဘဝါဘဝတဉ္စ ဝိတိဝတ္တော**ဝေမတ္တော** ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ **နာနုဘဝန္တီ**တိ နု သမ္ပာပုဏန္တိ၊ တသ ဒဿနံ ဒေဝါနုပ္ပိ ဒုလ္လဘန္တိ အဓိပ္ပါယော။

၃၃၃။ **အဟိမေခလိကာ**တိ အဟိ ကဋိယံ ဗန္ဓိတွာ။ **ဥစ္ဆင်္ဂေ**ါ အင်္ကော်။

၃၃၄။ **သမ္မန္နတီ**တိ သမ္မာနေတိ။ **ယံ တုမော ကရိဿတီ**တိ ယံ သော ကရိဿတိ။

ပကာသနီယကမ္မာဒိကထာ

၃၃၆။ **ခေဋာသကဿာ**တိ ဣတ္ထေ မိန္ဆာဇီဝေန ဥပဇ္ဈာယော အရိယေဟိ ဝန္ဒမ္ဘော ခေဋသဒိသာ၊ တထာရူပေ ပစ္စယေ အယံ အဇ္ဈောဟရတိတိ ကတ္ဝာ "ခေဋာသကော"တိ ဘဂဝတာ ဝုတ္တော။

၃၃၀။ **ပတ္ထဒ္ဓေန ကာယေနာ**တိ ပေါတ္ထကရူပသဒိသေန နိစ္စလေန ကာယေန။

၃၄၂။ **မယံ ခေါ ဘန္တေ ဘုဉ္ဇာတကာ နာမာ**တိ ရာဇာ အမ္ဟေ ဇာနာတိတိ ရာဇဉာတကဿ ဘာဝေန အတ္တာနံ ဥက္ကံသန္တော အာဟ။ **ပဟဋ္ဌကဏ္ဏာ ဝါလော**တိ ဗန္ဓနေ နိစ္စလေ ကတ္ဝာ။

ဒုက္ခံ ဟိ ကုဋ္ဌရ နာဂမာသဒေါတိ ဘော ကုဋ္ဌရ ဗုဒ္ဓနာဂံ အာသာဒနံ ဝဓကစိတ္တေန ဥပဂမနံ နာမ ဒုက္ခံ။ **နာဂဟတဿာ**တိ ဗုဒ္ဓနာဂံ ဃာတကဿ။

ပဒ္မိကုဋ္ဌိယော ဩသက္ကီတိ တထာဂတာဘိမုခေါယေဝ ပိဋ္ဌိမေဟိ ပါဒေဟိ အဝသက္ကိ။ **အလက္ခိကော**တိ ဣတ္ထေ နပုံသကလိင်္ဂတိတိ အလက္ခိကော၊ နဇာနာတိတိ အတ္ထော၊ အဟံ ပါပကမ္မံ ကရောမီတိ နဇာနာတိ။ နပုံသကလိင်္ဂတ္တာတိ ဝါ အလက္ခိကော၊ နပဿိတတ္တာတိ အတ္ထော။

၃၄၃။ **တိကဘောဇနန္တိ** ဣတ္ထေ တိဟိ ဇနေဟိ ဘုဉ္ဇိတဗ္ဗဘောဇနံ။ **တံ ပညာပေဿာမီ**တိ တံ အနုဇာနိဿာမိ။ ဂဏဘောဇနေ ပန ယထာဓမ္မော ကာရေတဗ္ဗောတိ။ **ပဉ္စဝဏ္ဏဂေါယာစနကထာ** သံဃာဒိသေသဝဏ္ဏနာယံ ဝုတ္တာ။ **ကပ္ပန္တိ** အာယုကပ်ံ။ **ဖြဟ္မံ ပုညန္တိ** သေဋ္ဌံ ပုညံ။ **ကပ်ံ သဂ္ဂဿိ**တိ အာယုကပ္ပမေဝ။

သံဃဘေဒကကထာ

၃၄၄။ **အထ ခေါ ဒေဝဒတ္တော သံဃံ ဘိန္ဒိတ္ဝာ**တိ သော ကိရ ဧဝံ သလာကံ ဂါဟေတ္ဝာ တတ္ထေဝ အာဂေဏိကံ ဥပေါသထံ ကတ္ဝာ ဂတော၊ တေနေတံ ဝုတ္တံ။

၁-ယံ တုမ္ဟော (က)

၃၄၅။ **ဝိဇ္ဇိ မေ အာဂိလာယတီ**တိ စိရနိသဇ္ဈာယေ ဝေဒနာဘိဘူတာ ဗာဓတိ။ **တမဟံ အာယမိဿာမီ**တိ တံ အဟံ ပသာရေဿာမိ။ **အာဒေဿနာ-ပါဋိဟာရိယာနုသာသနီ** နာမ "ဝေဠို တေ မနော၊ တထာပိ တေ မနော"တိ ဧဝံ ပရဿ စိတ္တံ ဇာနိတ္ဝာ တဒနုရူပါ ဓမ္မဒေသနာ။

၃၄၆။ **မမာနုကမ္ပန်**္တိ မမာနုကိရိယံ ကုရုမာနော။ **ကပဏော**တိ ဒုက္ခိတော။ **မဟာဝေဂုဟဿာ**တိ မဟာနာဂဿ။ **မဟိံ ဝိကုဗ္ဗတော**တိ ပထဝိံ ပဒါ-လေန္တဿ။ **ဘိသံ ဃသမာနဿာ**တိ ဘိသံ ခါဒန္တဿ။ **နဒီသု ဇဂ္ဂတော**တိ ထွေ သော ကိရ ဟတ္ထိနာဂေါ သာယနသမယံ တံ နဒိနံ့ာမကံ ပေါက္ခရဏိံ ဩဂါဟေတွာ ကီလန်္တော သဗ္ဗရတ္တိံ ဝိတိနာမေသိ၊ ဇာလိကံ ကရောတိ၊ တေန ဝုတ္တံ "နဒီသု ဇဂ္ဂတော"တိ။

၃၄၇။ **သုတာ**တိ သောတာ။ **အသန္ဒိဋ္ဌေါ စ အက္ခာတီ**တိ[1] နိဿန္ဒေဟော ဟုတ္ဝာ အက္ခာတိ[2] အနုသန္ဓိဝသေန ယောဇေတွာ ယောဇေတွာ။

၃၅၀။ အပါယေ နိဗ္ဗတ္တိသတီတိ **အာပါယိကော**။ ဧဝံ **နေရယိကော**။ ကပံ ဋ္ဌသတီတိ **ကပ္ပဋ္ဌော**။ ဇာဒါနိ ဗုဒ္ဓသဟဿေနာပိ တိကိစ္ဆိတုံ နာ သက္ကာတိ **အတေကိစ္ဆော**။

မာ ဇာတု ကောစိ လောကသ္မိန်္တိ မာ ကဒါစိပိ ကောစိ သတ္တော လောကသ္မိံ။ **ဥဒပဇ္ဇထာ**တိ ဥပပဇ္ဇထ။ **ဇလံဝ ယသသာ အဋ္ဌာ**တိ ယသသာ ဇလန္တော ဝိယ ဋ္ဌိတော။ **ဒေဝဒတ္တောတိ မေ သုတ**န်္တိ "ဣဒိသော ဒေဝ-ဒတ္တော"တိ ဘဂဝတာ သုတမ္ပိ အတ္ထိ၊ တဒေဝ ဂဟေတွာ ဇာဒံ ဝုတ္တံ။ **သော ပမာဒမနုစိဏ္ဏော**တိ ထွေ ပမာဒံ အနုစိနာတိတိ အနုစိဏ္ဏော၊ ပမာဒေါ အပွဟိနောတိ အတ္ထော။ **အာသဇ္ဇ နံ**န်္တိ ပါပကေန စိတ္တေန ပတ္ဝာ၊ ဝိသော-သေတ္ဝာတိ ဂါ အတ္ထော။ **အဝိစိနိရယံ ပတ္တော**တိ ဇာဒံ ပန အာသိသာယံ[3] အတိတဝစနံ။ **ဘေသ္မာ**တိ ဘယာနကော။

ဥပါလိပဉ္စကထာ

၃၅၁။ **ကတော ဥပါလိ ကော**တိ ဓမ္မဝါဒိပက္ခေ ကော။ **ကတော ဒွေ**တိ အဓမ္မဝါဒိပက္ခေ ဒွေ။ **စတုတ္ထော အနုသာဝေ**တီတိ သံဃံ ဘိန္ဒိသာမီတိ

၁-အသန္ဓိဋ္ဌော စ အက္ခာတာတိ (က) ၂-အက္ခာတာ (က)

၃-အာသိ°သာယံ (သီ၊ သျာ) အာသံသာ. . (က)

အဓမ္မဝါဒိစတုတ္ထော ဟုတ္ဝာ အနုဿာဝေတိ၊ အနုနယန္တော သာဝေတိ၊ "နတုမှာကံယေဝ နရကဘယံ အတ္ထိ၊ အမှာကမွိ အတ္ထိ၊ နအမှာကံ အဝိဓိမဂ္ဂေါ ပိဟိတော၁။ နမယံ အကုသလာ နဘာယာမ၊ ယဒိ ဟိ အယံ အဓမ္မော အဝိနယော အသတ္ထုသာသနံ ဝါ ဘဝေယျ၊ နမယံ ဂဏှေယျာမာ"တိအာဒိနာနယေန "အဓမ္မံ ဓမ္မော"တိ ဧဝံ အဒ္ဓာရသ ဘေဒကရဝတ္ထု။ ဗောဓေတိတိ အတ္ထော။ **သလာကံ ဂါဟေတိ**တိ ဧဝံ အနုဿာဝေတွာ ပန "ဣဒံ ဂဏှထ၊ ဣဒံ ရောစေထာ"တိ ဝဒန္တော သလာကံ ဂါဟေတိ။

ကတော ဥပါလိ ဒွေ ဟောန္တီတိအာဒိသုပိ သေဝ နယော။ **ဧဝံ ခေါ ဥပါလိ သံဃရာဇိ ဧဝံ ဟောတိ သံဃဘေဒေါ စော**တိ ဧဝံ ဟောတိ၊ နပန တ္ထောဝတာ သံဃော ဘိန္နော ဟောတိ။

ဘိက္ခု ခေါ ဥပါလိ ပကတတ္တော သမာနသံဝါသကော သမာနသီမာယံ ဌိတော သံဃံ ဘိန္ဒတီတိ တ္ထေ သိယာ ဧဝံ "ဒေဝဒတ္တော ကထံ ပကတတ္တော"တိ။ ကထံ တာဝ နပကတတ္တော၊ ရညော ဃာတာပိတတ္တာ ရုဟိရုပ္ပါဒဿ စကတတ္တာတိ။ တတ္ထ ဝဒါမ—အာဇာတသတ္တိယာ တာဝ ဝိရဒ္ဓတ္တာ ရညော ဃာတာပနံ နတ္ထိ၊ "တေန ဟိ တံ ကုမာရ ပိတရံ ဟန္တွာ ရာဇာ ဟောဟိ၊ အဟံ ဘဂဝန္တံ ဟန္တွာ ဗုဒ္ဓေါ ဘဝိဿာမိ"တိ ဧဝဉ္စိ တဿ အာဇာတ္တိ၊ ကုမာရော ပန ရာဇာ ဟုတ္ဝာ ပဒ္ဓာ ပိတရံ မာရေသိ။ ဧဝံ တာဝ အာဇာတသတ္တုယာ ဝိရဒ္ဓတ္တာ ရညော ဃာတာပနံ နတ္ထိ။ ရုဟိရုပ္ပါဒေ ပန ကတမတ္တေယေဝ ရုဟိရုပ္ပါဒ-ပစ္စယာ ဘဂဝတာ အဘိဇ္ဈတာ နဒုတ္တာ၊ နစ သက္ကာ ဘဂဝတော ဝစနံ ဝိနာယေဝ တဿ အဘိဇ္ဈတာ အာရောပေတုံ။

> "ရုဟိရုပ္ပါဒကော ဘိက္ခဝေ အနုပသမ္မန္နော နဥပသံမ္မာဒေတမ္မော၊
> ဥပသမ္မန္နော နာသေတမ္မော"တိ—

ဣဒံ ပန ဘဂဝတာ သံဃဘေဒတော ပဒ္ဓာ ဒုတ္တံ။ တသ္မာ ပကတတ္တေနေဝ တေန သံဃော ဘိန္နောတိ။

အဓမ္မံ ဓမ္မောတိ ဒီပေန္တီတိအာဒိသု အဒ္ဓာရသသု ဘေဒကရဝတ္ထု။ သု သုတ္တန္တပရိယာယေန တာဝ ဒသ ကုသလကမ္မပထာ ဓမ္မော၊ ဒသ အကုသလ-ကမ္မပထာ အဓမ္မော။ တထာ စတ္တာရော သတိပဋ္ဌာနာ စတ္တာရော သမ္မပ္ပဓာနာ စတ္တာရော ဣဒ္ဓိပါဒါ ပဉ္စိန္ဒြိယာနိ ပဉ္စ ဗလာနိ သတ္တ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ အရိယော အဋ္ဌင်္ဂိကော မဂ္ဂေါတိ သတ္တတိံသ ဗောဓိပက္ခိယဓမ္မာ ဓမ္မော နာမ၊ တယော

၁-ဘီတော (က)

သတိပဋ္ဌာနာ တယော သမ္မပ္ပဓာနာ တယော ဣဒ္ဓိပါဒါ ဆ ဣန္ဒြိယာနိ ဆ ဗလာနိ အဋ္ဌ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ နဝဂိကော မဂ္ဂေါတိ စ စံတ္ဘာရော ဥပါဒါနာ ပဉ္စ နိဝရဏာ သတ္တ အနုသယာ အဋ္ဌ မိစ္ဆတ္တာတိ စ အယံ အဓမ္မော။

တတ္ထ ယံကိဉ္စိ ဧကံ အဓမ္မကောဋ္ဌာသံ ဂဟေတ္ဝာ "ဣမံ အဓမ္မံ ဓမ္မောတိ ကရိဿာမ၊ ဧဝံ အမှာကံ အာစရိယကုလံ နိဿာယ နိယျာနိကံ ဘဝိဿတိ၊ မယ္ဟ လောကေ ပါကဋာ ဘဝိဿာမာ"တိ တံ အဓမ္မံ "ဓမ္မော အယ" န္တိ ကထယန္တာ အဓမ္မံ ဓမ္မောတိ ဒီပေန္တိ နာမ။ တထေဝ, ဓမ္မကောဋ္ဌာသေသု စ ဧကံ ဂဟေတ္ဝာ အယံ အဓမ္မောတိ ကထေန္တာ ဓမ္မံ အဓမ္မောတိ ဒီပေန္တိ နာမ။ ဝိနယပရိယာယေန ပန ဘူတေန ဝတ္ထုနာ စောဒေတ္ဝာ သာရေတ္ဝာ ယထာ-ပဋိညာယ ကာတဗ္ဗံ ကမ္မံ ဓမ္မော နာမ၊ အဘူတေန ဝတ္ထုနာ အစောဒေတ္ဝာ အသာရေတ္ဝာ အပဋိညာယ ကာတဗ္ဗံ ကမ္မံ အဓမ္မော နာမ။

သုတ္တန္တပရိယာယေန ရာဂဝိနယော ဒေါသဝိနယော မောဟဝိနယော သံဝရော ပဟာနံ ပဋိသင်္ခါတိ အယံ ဝိနယော နာမ၊ ရာဂါဒိနံ အဝိနယော အသံဝရော အပ္ပဟာနံ အပ္ပဋိသင်္ခါတိ အယံ အဝိနယော နာမ။ ဝိနယပရိယာ-ယေန ဝတ္ထုသမ္ပတ္တိ ဥတ္တိသမ္ပတ္တိ အနုဿာဝနသမ္ပတ္တိ သီမာသမ္ပတ္တိ ပရိသာ-သမ္ပတ္တိတိ အယံ ဝိနယော နာမ၊ ဝတ္ထုဝိပတ္တိ။ပ။ ပရိသာဝိပတ္တိတိ အယံ အဝိနယော နာမ။

သုတ္တန္တပရိယာယေန စတ္တာရော သတိပဋ္ဌာနာ။ပ။ အဋ္ဌင်္ဂိကော မဂ္ဂေါတိ ဣဒံ ဘာသိတံ လပိတံ တထာဂတေန၊ တယော သတိပဋ္ဌာနာ တယော သမ္မပ္ပဓာနာ တယော ဣဒ္ဓိပါဒါ ဆ ဣန္ဒြိယာနိ ဆ ဗလာနိ အဋ္ဌ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ နဝဂိကော မဂ္ဂေါတိ ဣဒံ အဘာသိတံ အလပိတံ တထာဂတေန။ ဝိနယပရိ-ယာယေန စတ္တာရော ပါရာဇိကာ တေရသ သံဃာဒိသေသာ ဒွေ အနိယတာ တိံသ နိဿဂ္ဂိယာ ပါစိတ္တိယာတိ ဣဒံ ဘာသိတံ လပိတံ တထာဂတေန၊ တယော ပါရာဇိကာ စုဒ္ဒသ သံဃာဒိသေသာ တယော အနိယတာ ဧကတ္တိံသ နိဿဂ္ဂိယာ ပါစိတ္တိယာတိ ဣဒံ အဘာသိတံ အလပိတံ တထာဂတေန။

သုတ္တန္တပရိယာယေန ဒေဝသိကံ ဖလသမာပတ္တိသမာပဇ္ဇနံ မဟာကရုဏာ-သမာပတ္တိသမာပဇ္ဇနံ ဗုဒ္ဓစက္ခုနာ လောကဝေါလောကနံ အဋ္ဌပ္ပတ္တိဝသေန သုတ္တန္တေ ဒေသနာ ဇာတကကထာတိ ဣဒံ အာစိဏ္ဏံ၊ န ဒေဝသိကံ ဖလသမာ-ပတ္တိသမာပဇ္ဇနံ။ပ။ န ဇာတကကထာတိ ဣဒံ အနာစိဏ္ဏံ။ ဝိနယပရိယာယေန

နိမန္တိတသ ဝဿာဝါသံ ဝသိဘ္ဟာ အပလောကေတ္ဟာ စာရိယပက္ကမနံ ပဝါ-ရေတ္ဟာ စာရိယပက္ကမနံ အာဂန္တုကေဟိ သဒ္ဓိံ ပဋိမံ ပဋိသန္ထာရကရဏာန္တိ ဇုဒံ အာစိက္ခိံ၊ တသ္မေဝ အာစိက္ခာသ အကရဏံ အနာစိက္ခိံ နာမ။

သုတ္တန္တပရိယာယေန စတ္တာရော သတိပဋ္ဌာနာ။ ပ။ အဋ္ဌကော မဂ္ဂေါတိ ဇုဒံ ပညတ္တံ နာမ၊ တယော သတိပဋ္ဌာနာ။ ပ။ နဝကော မဂ္ဂေါတိ ဇုဒံ အပညတ္တံ နာမ။ ဝိနယပရိယာယေန စတ္တာရော ပါရာဇိကာ။ပ။ တိံသ နိဿဂ်ိယာ ပါစိတ္တိယာတိ ဇုဒံ ပညတ္တံ နာမ၊ တယော ပါရာဇိကာ။ ပ။ ကေတ္တိံသ နိဿဂ်ိယာ ပါစိတ္တိယာတိ ဇုဒံ အပညတ္တံ နာမ။

"အနာပတ္တိ အဇာနန္တသ၊ အထေယျစိတ္တသ၊ န မရဏာဓိပ္ပါယသ၊ အနုလ္လပနာဓိပ္ပါယသ၊ န မောစနာဓိပ္ပါယသာ"တိ တတ္ထ တတ္ထ ဝုတ္တာ အနာပတ္တိ အနာပတ္တိ နာမ၊ "ဇာနန္တသ ထေယျစိတ္တသာ"တိအာဒိနာ နယေန ဝုတ္တာ အာပတ္တိ အာပတ္တိ နာမ။ ပဌာပတ္တိကဒ္ဓနာ လဟုကာပတ္တိ နာမ၊ ဒ္ဝေ အာပတ္တိကဒ္ဓနာ ဂရုကာပတ္တိ နာမ။ ဆ အာပတ္တိကဒ္ဓနာ သာဝသေသာပတ္တိ နာမ၊ ဧကော ပါရာဇိကာပတ္တိကဒ္ဓေနာ အနဝသေသာပတ္တိ နာမ။ ဒ္ဝေ အာပတ္တိကဒ္ဓနာ ဒုဋ္ဌုလ္လာပတ္တိ နာမ၊ ပဌာပတ္တိကဒ္ဓနာ အဒုဋ္ဌုလ္လာပတ္တိ နာမ။

ပုရိမနယေနေဝ ပနေတ္ထ ဝုတ္တာပဂါရံ ဓမ္မံ "အဓမ္မော အယ"န္တိ ကထယန္တာ "ဓမ္မံ အဓမ္မော"တိ ဒီပေန္တိ နာမ။ အဝိနယံ "ဝိနယော အယ"န္တိ။ ပ။ အဒုဋ္ဌုလ္လာ-ပတ္တိံ "ဒုဋ္ဌုလ္လာပတ္တိ အယ"န္တိ ကထယန္တာ "အဒုဋ္ဌုလ္လာပတ္တိံ ဒုဋ္ဌုလ္လာပတ္တိ"တိ ဒီပေန္တိ နာမ။ ဧဝံ "အဓမ္မံ ဓမ္မော"တိ ဝါ။ ပ။ "အဒုဋ္ဌုလ္လာပတ္တိံ ဒုဋ္ဌုလ္လာပတ္တိ"တိ ဝါ ဒီပေတ္ဟာ ပက္ခံ လဘိတ္ဟာ စတုန္နံ သံဃကမ္မာနံ အညတရံ သံဃကမ္မံ ကေ-သိမာယံ ဝိသုံ ကရောန္တေဟိ သံဃော ဘိန္နော နာမ ဟောတိ။ တေန ဝုတ္တံ "တေ ဇုမေဟိ အဋ္ဌာရသဟိ ဝတ္ထူဟိ **အပကဿန္တိ**"တိအာဒိ။

တတ္ထ **အပကဿန္တိ**တိ ပရိသံ အာကဗ္ဗန္တိ ဝိဇဋေန္တိ ကေမန္တံ ဥဿာရေန္တိ စ။ **အဝပကာသန္တိ**တိ အတိ ဝိယ ပကာသေန္တိ [1]၊ ယထာ ဝိသံသဋ္ဌာဝ ဟောန္တိ၊ ဧဝံ ကရောန္တိ။ **အာဝေနိ**န္တိ [2] ဝိသုံ။ **တ္ထောဝတာ ခေါ ဥပါလိ သံဃော ဘိန္နော ဟောတီ**တိ ဧဝံ အဋ္ဌာရသသု ဘေဒကရဝတ္ထူသု ယံကိဉ္စိ ကေမ္မံ ဝတ္ထုံ ဒီပေတ္ဟာ တေန တေန ကာရဏေန "ဇုမံ ဂဏ္ဟထ၊ ဇုမံ ရောစေထာ"တိ သညာပေတ္ဟာ သလာကံ ဂါဟာပေတ္ဟာ ဝိသုံ သံဃကမ္မေ ကတေ သံဃော ဘိန္နော ဟောတိ။

၁-ဝိပကာသန္တိတိ အတိ ဝိယ ပကာသေန္တိ (သီ)၊ အပကဿန္တိတိ အတိ ဝိယ အာကဗ္ဗန္တိ (ယောဇနာ)

၂-အာဝေဏိတိ (သီ)၊ အာဝေဏိကန္တိ (သျာ)

ပရိဝါရေ ပန “ပဉ္စဟိ ဥပါလိ အာကာရေဟိ သံဃော ဘိဇ္ဇတီ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ၊ တဿ ဇ္ဈမိနာ ဇ္ဈဓ ဝုတ္တေန သံဃဘေဒလက္ခဏေန အတ္ထဘေဒေ နာနာကရဏံ နတ္ထိ။ တံ ပနဿ နာနာကရဏာဘာဝံ တတ္ထေဝ ပကာသယိဿာမ။ သေသံ သမ္မတ္တ ဥတ္တာနမေဝါတိ။

သံဃဘေဒကက္ခန္ဓကဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဂ—ဝဏ္ဏနိဒ္ဒေသ

အာဂန္တုကဝတ္ထုကထာ

၃၅၇။ ဝတ္ထာဂန္ဓကေ **ဇုဒါနိ အာစရိယာ ပဝိသိဿာမီ**တိ ဇုမိနာ ဥပစာရသိမသမီပံ ဒဿေတိ၊ တသ္မာ ဥပစာရသိမံ ပတ္ဝာ ဥပါဟနာဩုမ္ဗုနာဒိ သဗ္ဗံ ကာတဗ္ဗံ။ **ဂဟေတ္ဝာ**တိ ဥပါဟနဒဏ္ဍကေန ဂဟေတ္ဝာ။ **ပဋိက္ကမနာဒီ**တိ သန္နိပတနာဒိ။ ( )[1] **ဝိဿဇ္ဇေတဗ္ဗန္တိ** ပဋ္ဌရိတဗ္ဗံ။ **ဂေါစရော ပုစ္ဆိတဗ္ဗော**တိ "ဂေါစရဂါမော အာသန္နော ဥဒါဟု ဒူရော၊ ကာလဿေဝ ပိဏ္ဍာယ စရိတဗ္ဗံ ဥဒါဟု ဒိဝါ"တိ ဧဝံ ဘိက္ခာစာရော ပုစ္ဆိတဗ္ဗော။ **အဂေါစရော** နာမ မိစ္ဆာဇီဋ္ဌကာနံ ဝါ ဂါမော ပရိစ္ဆန္နဘိက္ခော ဝါ ဂါမော၊ ယတ္ထ ကေသ ဝါ ဒ္ဝိန္နံ ဝါ ဘိက္ခာ ဒိယ္ယတိ၊ သောပိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗော။ **ပါနီယံ ပုစ္ဆိတဗ္ဗန္တိ** "ကိံ ဇုမိသာ ပေါက္ခရဏိယာ ပါနိယံယေဝ ပိဝန္တိ၊ နဟာနာဒိပရိဘောဂမ္ပိ ကရောန္တိ"တိ ဧဝံ ပါနိယဿေဝ ပရိဘောဇနိယဿ ပုစ္ဆိတဗ္ဗံ။ ကေသုစိ ဌာနေသု ဝါဠမိဂါ ဝါ အမနုဿာ ဝါ ဟောန္တိ၊ တသ္မာ "ကံ ကာလံ ပဝိသိတဗ္ဗံ၊ ကံ ကာလံ နိက္ခမိတဗ္ဗ"န္တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗံ။

ဗဟိ ဋ္ဌိတေနာတိ ဗဟိ နိက္ခမန္တေဿ အဟိနော ဝါ အမနုဿဿ ဝါ မဂ္ဂံ ဒတ္ဝာ ဋ္ဌိတေန နိလ္လောကေတဗ္ဗော။ **သစေ ဥဿဟတိ၊ သောဓေတဗ္ဗော**တိ ယဒိ သက္ကောတိ၊ သဗ္ဗော ဝိဟာရော သောဓေတဗ္ဗော။ အသက္ကောန္တေန အတ္တနော ဝသနောကာသော ဇဂ္ဂိတဗ္ဗော။ သဗ္ဗံ သောဓေတုံ သက္ကောန္တဿပန ဒဿိတေ ဝိဟာရသောဓနဝတ္ထေ ဝိနိစ္ဆယ္ဟော မဟာဒန္ဓကေ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗော။

အာဝါသိကဝတ္ထုကထာ

၃၅၉။ အာဝါသိကဝတ္ထေ **အာသနံ ပညပေတဗ္ဗ**န္တိ ဝေမာဒိ သဗ္ဗံ ဝုမ္ဗတရေ အာဂတေ၊ စိဝရကမ္မံ ဝါ နဝကမ္မံ ဝါ ဌပေတ္ဝာပိ ကာတဗ္ဗံ။ စေတိယင်္ဂဏံ သမ္မဇ္ဇန္တေန သမ္မဇ္ဇနိံ နိက္ခိပိတ္ဝာ တသ္မ ဝတ္တံ ကာတုံ အာရဘိတဗ္ဗံ။ ပဏ္ဍိတော

၁—(ဥပါဟနာပုဉ္ဆနစောဋကံ ပုစ္ဆိတ္ဝာ ဥပါဟနာ ပုဉ္ဆိတဗ္ဗာတိ ကတရသ္မိံ ဌာနေ ဥပါဟနာပုဉ္ဆနစောဋကန္တိ အာဝါသိကာ ဘိက္ခူ ပုစ္ဆိတဗ္ဗာ) (က)

ဟိ အာဂန္တုကော "သမ္မဇ္ဇာဟိ တာဝ စေတိယင်္ဂဏ"န္တိ ဝက္ခတိ။ ဂိလာနဘေသဇ္ဇံ ကရောန္တေန ပန သစေ နာတိအာဝုရော ဂိလာနော ဟောတိ၊ ဘေသဇ္ဇံ အကတ္ဝာ ဝတ္တေဝ ကာတဗ္ဗံ။ မဟာဂိလာနဿ ပန ဘေသဇ္ဇမေဝ ကာတဗ္ဗံ။ ပက္ကိတော ဟိ အာဂန္တုကော "ကရောဟိ တာဝ ဘေသဇ္ဇ"န္တိ ဝက္ခတိ။ ပါနိယေန ပုစ္ဆန္တေန သစေ သကိံ အာနိတံ ပါနိယံ သဗ္ဗံ ဝိဝတိ၊ "ပုန အာနေမိ"တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗောယေဝ။ အဝိစ ဗိဇနေနပိ ဗိဇိတဗ္ဗော၊ ဗိဇန္တေန သကိံ ပါဒဝိဋ္ဌံယံ ဗိဇိတ္ဝာ သကိံ မဇ္ဈေ သကိံ သီသေ ဗိဇိတဗ္ဗံ၊ "အလံ ဟောတူ"တိ ဝုတ္တေန တတော မန္ဒတရံ ဗိဇိတဗ္ဗံ။ ပုန "အလ"န္တိ ဝုတ္တေန တတော မန္ဒတရံ ဗိဇိတဗ္ဗံ။ တတိယဝါရံ ဝုတ္တေန ဗိဇနီ ဌပေတဗ္ဗာ။ ပါဒါဝိဿ ခေဝိတဗ္ဗာ၊ ခေဝိတ္ဝာ သစေ အတ္တနော တေလံ အတ္ထိ၊ တေန မက္ခေတဗ္ဗာ။ နော စေ အတ္ထိ၊ တဿ သန္တကေန မက္ခေဟဗ္ဗာ။ ဥပါဟနာပုဉ္ဆနံ ပန အတ္တနော ရုစိဝသေန ကာတဗ္ဗံ။ တေနေဝ ဟတ္ထ "သစေ ဥဿဟတိ"တိ ဝုတ္တံ။ တသ္မာ ဥပါဟနာ အပုဉ္ဆန္တေနဿာပိ အနာပတ္တိ။ "ကတ္ထ မယံ သေနာသနံ ပါပုဏာတိ"တိ ပုစ္ဆိတေန သေနာသနံ ပညပေတဗ္ဗံ၊ "ဧတံ တုမှာကံ သေနာသနံ ပါပုဏာတိ"တိ ဧဝံ အာစိက္ခိတဗ္ဗန္တိ အတ္ထော။ ပပ္ပေါ်ဋ္ဌေတ္ဝာ ဟိ ပတ္ထရိတုံ ပန ဝဋ္ဋတိယေဝ။

နဝကသ္မ ဝတ္ထေ **ပါနိယံ အာစိက္ခိတဗ္ဗန္တိ** "ဧတံ ပါနိယံ ဂဟေတ္ဝာ ဝိဝါဟိ"တိ အာစိက္ခိတဗ္ဗံ။ ပရိဘောဇနီယေပိ ဧသေဝ နယော။ သေသံ ပုရိမ-သဒိသမေဝ။ မဟာအာဝါသေပိ အတ္တနော သန္တိကံ သမ္ပတ္တသ္မ အာဂန္တုကသ္မ ဝတ္တံ အကာတုံ နလဘတိ။

ဂမိကဝတ္တကထာ

၃၆၀။ ဂမိကဝတ္တေသု **ဒါရုဘဏ္ဍ**န္တိ သေနာသနက္ခန္ဓကေ ဝုတ္တံ မဏ္ဍပိဋ္ဌာဒိ။ **မတ္တိကာဘဏ္ဍ**ံ ရဇနဘာဇနာဒိ သဗ္ဗံ တတ္ထ ဝုတ္တပ္ပဘေဒမေဝ။ တံ သဗ္ဗံ အဂ္ဂိသာလာယ ဝါ အညတရသ္မိံ ဝါ ဂုတ္တဋ္ဌာနေ ပဋိသာမေတ္ဝာ ဂန္တဗ္ဗံ။ အနောဝဿကေ ပဿာရေပိ ဌပေတုံ ဝဋ္ဋတိ။ **သေနာသနံ အာပုစ္ဆိတဗ္ဗန္တိ** ဃေ ယံ ပါသာဏပိဋ္ဌိယံ ဝါ ပါသာဏတ္ထမ္ဘေသု ဝါ ကတသေနာသနံ၊ ယတ္ထ ဥပစိကာ နာရောဟန္တိ၊ တံ အနာပုစ္ဆန္တသ္မာပိ အနာပတ္တိ။ **စတ္ဂေသု ပါသာဏကေသူ**တိ-အာဒိ ဥပစိကာနံ ဥပ္ပတ္တိဋ္ဌာနေ ပဏ္ဏသာလာဒိသေနာသနေ ကတ္တဗ္ဗာကာရ-ဒဿနတ္ထံ ဝုတ္တံ။ **အပ္ပေဝ နာမ အဂ်ိနိပိ သေသေယျု**န္တိ အယံ အဓိပ္ပာကာသေ ဌပိတမ္ပိ အာနိသံသော။ ဩဝဿကဂေဟေ ပန တိဏေသု စ မတ္တိကာပိဋ္ဌေသု စ ဥပရိ ပတ[illegible] ဝဋ္ဋတိဋ္ဌာနံ အဂ်ိနိပိ ဝိနဿန္တိ။

အနုမောဒနဝတ္ထုကထာ

၃၆၂။ အနုမောဒနဝတ္ထုသ္မိံ **ဇာနဒ္ဓံ အဟောသီ**တိ သမ္ပန္နံ အဟောသိ။ **စတ္ထိ ပန္ဆုဟီ**တိ သံဃတ္ထေရေန အနုမောဒနတ္ထာယ နိသိန္နေ ဟေဋ္ဌာ ပဋိပါဋိယာ စတ္တာရိ နိသီဒိတဗ္ဗာနိ။ အနုထေရေ နိသိန္နေ မဟာထေရေန စ ဟေဋ္ဌာ စ တီဟိ နိသီဒိတဗ္ဗံ။ ပဏ္ဍမေ နိသိန္နေ ဥပရိ စတ္တာရိ နိသီဒိတဗ္ဗံ။ သံဃတ္ထေရေန ဟေဋ္ဌာ ဒဟရဘိက္ခုသ္မိံ အဇ္ဈုဋ္ဌေ‌ပိ သံဃတ္ထေရတော ပဋ္ဌာယ စတ္တာရိ နိသီဒိတဗ္ဗမေဝ။ သစေ ပန အနုမောဒကော ဘိက္ခု "ဂစ္ဆထ ဘန္တေ၊ အာဂမေတမ္ဗကိစ္စံ နတ္ထိ"တိ ဝဒတိ၊ ဂန္တုံ ဝဋ္ဋတိ။ မဟာထေရေန "ဂစ္ဆာမ အာဝုသော"တိ ဝုတ္တေ "ဂစ္ဆထာ"တိ ဝဒတိ၊ ဧဝမ်ိ ဝဋ္ဋတိ။ "ဗဟိဂါမေ အာဂမေဿာမာ"တိ အာဘောဂံ ကတ္ဝာပိ ဗဟိဂါမံ ဂန္တ္ဝာ အတ္တနော နိဿိတကေ "တုမ္ဟေ တဿ အာဂမနံ အာဂမေထာ"တိ ဝတ္ဝာပိ ဂန္တုံ ဝဋ္ဋတိယေဝ။ သ်ဧ်စေ ပန မနုဿာ အတ္တနော ရုစိကေန[1] ဧကေန အနုမောဒနံ ကာရေန္တိ၊ နေဝ တဿ အနုမောဒတော အာပတ္တိ၊ န မဟာထေရဿ ဘာရော ဟောတိ။ ဥပနိဿယသမ္ပန္နကထာယမေဝ ဟိ မနုဿေသု ကထာပေန္တေသု မဟာထေရော အာပုစ္ဆိတဗ္ဗော၊ မဟာထေရေန စ အနုမောဒနာယ အဇ္ဈေ‌ဋ္ဌော‌ဝ အာဂမေတဗ္ဗောတိ ဇာဒမေတ္ထ လက္ခဏံ။ **ဝစ္စိတော**တိ သဇ္ဇာတဝစ္စော၊ ဝစ္စပိဋ္ဌိတော‌တိ အဓိပ္ပါယော။

ဘတ္တဂ္ဂဝတ္ထုကထာ

၃၆၄။ ဘတ္တဂ္ဂဝတ္ထေ အ‌ဉ္ဇော‌ဂါမော ဝါ ဟောတု ဝိဟာရော ဝါ၊ မနုဿာနံ ပရိဝိသနဋ္ဌာနံ ဂစ္ဆန္တေန စိဝရံ ပါရုပိတ္ဝာ ကာယဗန္ဓနံ ဗန္ဓိတ္ဝာ ဝဋ္ဋတိတိ အဋ္ဌကထာသု ဝုတ္တံ။ **နံ ထေရေ ဘိက္ခူ။ အနုပခဇ္ဇာ**တိ ထေရေ ဘိက္ခူ။ အတိအလ္လိယိတ္ဝာ နံ နိသီဒိတဗ္ဗံ။ သစေ မဟာထေရဿ နိသိန္နာသနေန သမကံ အာသနံ ဟောတိ၊ ဗဟူသု အာသနေသု သတိ ဧကံ ဒ္ဝေ အာသနာဒိ ဒ္ဝပေတ္ဝာ နိသီဒိတဗ္ဗံ။ ဘိက္ခူ။ ဂဏ္ဌေတ္ဝာ ပညတ္တာသနေသု အနိသီဒိတ္ဝာ မဟာထေရေန "နိသီဒ၊" တိ ဝုတ္တေန နိသီဒိတဗ္ဗံ။ နော စေ မဟာထေရော ဝဒတိ၊ "ဇာဒံ ဘန္တေ အာသနံ ဥစ္စ"န္တိ ဝတ္တဗ္ဗံ။ နိသီဒါတိ ဝုတ္တေ နိသီဒိတဗ္ဗံ။ သစေ ပန ဧဝံ အာပုစ္ဆိတေ‌ပိ န ဝဒတိ၊ နိသီဒန္တေ‌သ အနာပတ္တိ၊ မဟာထေရဿေဝ အာပတ္တိ။ နဝကော ဟိ ဧဝရူပေ အာသနေ အနာပုစ္ဆာ နိသီဒန္တော အာပဇ္ဇတိ၊ ထေရော အာပုစ္ဆိတေ အနနုဇာနန္တော။ **နံ သဏ်ဍိံ ဩတ္ထရိတ္ဝာ**တိ နံ သဏ်ဍိံ အဝတ္ထရိတ္ဝာ နိသီဒိတဗ္ဗံ။

၁-အတ္တနော စိတ္တရုစိကေန (သီ)၊ အတ္တနာ ရုစိတေန (သျာ)

ဥဿောဟိ ဟတ္ထေဟိတိ ပတ္တခောဝနဥဒကံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ ဒက္ခိဏောဒကံ ပန ပုရတော အာခဝရကေ ပတ္တံ ဌပေတ္ဝာ ဂဟေတဗ္ဗံ။ **သာဓုက**န္တိ ဥဒကသဒ္ဒိ အကရောန္တေန။

သုပဿ သြကာသောတိ ယထာ သုပဿ သြကာသော ဟောတိ၊ ဧဝံ မတ္တာယ သြဒနော ဂဏှိတဗ္ဗောတိ အတ္ထော။ **သမကံ သမွာဒေဟီ**တိ ဣဒံ နကေဝလံ သပ္ပိအာဒီသုယေဝ၊ သြဒနေပိ ဝတ္တွဗ္ဗံ။ သပ္ပိအာဒီသု ပန ယံ အပ္ပံ ဟောတိ ဧကဿ ဝါ ဒွိန္နံ ဝါ အနုရူပကံ၊ သဗ္ဗေသံ သမကံ သမွာဒေဟီတိ ဝုတ္တေ မနုဿာနံ ဝိဟေသာ ဟောတိ၊ တသ္မာ တာဒိသံ သကိံ ဝါ ဒွိက္ခတ္တုံ ဝါ ဂဟေတ္ဝာ သေသံ န ဂဟေတဗ္ဗံ။

န တာဝ ထေရေန ဘုဉ္ဇိတဗ္ဗန္တိ ဣဒံ ယံ ပရိဏ္ဏေန္ဒြိယကိဉ္စိကံ ဘတ္တံဂ်၊ ယတ္ထ မနုဿာ သဗ္ဗေသံ ပါပေတ္ဝာ ဒါတုကာမာ[၁] ဟောန္တိ၊ တံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ ယံ ပန မဟာဘတ္တံဂ် ဟောတိ၊ ယတ္ထ ဧကသ္မိံ ပဒေသေ ဘုဉ္ဇန္တိ၊ ဧကသ္မိံ ပဒေသေ ဥဒကံ ဒိယျတိ၊ တတ္ထ ယထာသုခံ ဘုဉ္ဇိတဗ္ဗံ။

န တာဝ ဥဒကန္တိ ဣဒံ ဟတ္ထဓောဝနဥဒကံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ အန္တရာ ပိပါသိတေန ပန ဂလေ ဝိလဂ္ဂါမိသေန ဝါ ပါနီယံ ပိဝိတ္ဝာ ဟတ္ထာ နဓောဝိတဗ္ဗာ။ သစေ မနုဿာ "ဓောဝထ ဘန္တေ ပတ္တဉ္စ ဟတ္ထေ စာ"တိ ဝဒန္တိ၊ ဘိက္ခု။ ဝါ "တုမှေ ဥဒကံ ဂဏှထာ"တိ ဝဒန္တိ၊ ဝဋ္ဋတိ။

နိဝတ္တန္တေနာတိ ဘတ္တဂ်ဂတော ဥဋ္ဌာယ နိဝတ္တန္တေန သံယေန ဧဝံ နိဝတ္တိ-တဗ္ဗန္တိ ဒသေတိ၊ ကထံ? **နဝကေဟီ**တိ သဗ္ဗံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ သမ္မာဓေသု ဟိ ဃရေသု မဟာထေရာနံ နိက္ခမနေဂကာသော န ဟောတိ၊ တသ္မာ ဧဝံ ဝုတ္တံ။ ဧဝံ နိဝတ္တန္တေဟိ ပန နဝကေဟိ ဂေဟဒ္ဝါရေ ဌတ္ဝာ ထေရေသု နိက္ခန္တေသု ပဋိပါဋိယာ ဂန္တဗ္ဗံ။ သစေ ပန မဟာထေရာ ဓုရေ[၂] နိသိန္နော ဟောန္တိ, နဝကာ အန္တောဂေဟေ၊ ထေရာသနတော ပဋ္ဌာယ ပဋိပါဋိယာ ဧဝ နိက္ခမိတဗ္ဗံ။ ကာဇေန ကာယံ အဃဋ္ဋေန္တေန ယထာ အန္တရေန မနုဿာ ဂန္တုံ သက္ကောန္တိ၊ ဧဝံ ဝိရဠဘာယ ပဋိပါဋိယာ ဂန္တဗ္ဗံ။

ဝိလုစာရိကဝတ္တကထာ

၃၆။ ဝိလုစာရိကဝတ္တေ **ကမ္မံ ဝါ နိက္ခိပတီ**တိ ကပ္ပိသံ ဝါ သုပ္ပံ ဝါ မုသလံ ဝါ ယံ ဂဟေတ္ဝာ ကမ္မံ ကရောန္တိ၊ ဌိတာ ဝါ နိသိန္နာ ဝါ ဟောန္တိ၊ တံ

၁-ဝန္ဒိတုကာမာ (သျာ၊က) ၂-ဒ္ဝေ (သီ၊ သျာ၊က)၊ ပုရေ (ကတ္ထစိ)

နိက္ခိပတိ။ **နစ ဘိက္ခာဒါယိကာယာ**တိ ဣတ္ထိ ဝါ ဟောတု ပုရိသော ဝါ။ ဘိက္ခာဒါနသမယေ မုခံ န ဥလ္လောကေတဗ္ဗံ[1]။

အာရညိကဝတ္ထုကထာ

၃၆၈။ အာရညိကဝတ္ထေ **သေနာသနာ** ဩတာရိတဗ္ဗန္တိ ဝသနဋ္ဌာနတော နိက္ခမိတဗ္ဗံ။

ပတ္တံ ထဝိကာယ ပက္ခိပိတ္ဝာဘိ ဇဏ္ဍေ သစေ ဗဟိဂါမေ ဥဒကံ နတ္ထိ၊ အန္တောဂါမေယေဝ ဘတ္တကိစ္စံ ကတ္ဝာ, အထ ဗဟိဂါမေ အတ္ထိ၊ ဗဟိဂါမေ ဘတ္တကိစ္စံ ကတ္ဝာ ပတ္တော ဓောဝိတ္ဝာ ဝေါဒကော ကတ္ဝာ ထဝိကာယ ပက္ခိပိတဗ္ဗော။

ပရိဘောဇနီယံ ဥပဋ္ဌာပေတဗ္ဗန္တိ သစေ ဘာဇနာနိ နပ္ပဟောန္တိ၊ ပါနိယမေဝ ပရိဘောဇနီယမ္ပိ ကတ္ဝာ ဥပဋ္ဌာပေတဗ္ဗံ။ ဘာဇနံ အလဘန္တေန ဝေဠုနာဠိကာယပိ ဥပဋ္ဌာပေတဗ္ဗံ။ တမ္ပိ အလဘန္တဿ ယထာ သမီပေ ဥဒကအာဝါဠော ဟောတိ၊ ဧဝံ ကာတဗ္ဗံ။ အရညိသဟိတေ သတိ အဂ္ဂိံ အကာတုမ္ပိ ဝဋ္ဋတိ။ ယထာ စ အာရညိကဿ၊ ဧဝံ ကန္တာရပ္ပဋိပန္နဿာပိ အရညိသဟိတံ ဋ္ဌပေတဗ္ဗံ။ ဂဏဝါသိနော ပန တေန ဝိနာပိ ဝဋ္ဋတိ။ နက္ခတ္တာနေဝ **နက္ခတ္တပဒါနိ**။

သေနာသနဝတ္ထုကထာ

၃၆၉။ သေနာသနဝတ္ထေ **ဒွါရံ** နာမ ယဿ္မာ မဟာဝဋ္ဋဉ္စ၊ တဿ္မာ တတ္ထ အာပုစ္ဆနကိစ္စံ နတ္ထိ၊ သေသာနိ ပန ဥဒ္ဒေသဒါနာဒီနိ အာပုစ္ဆိတ္ဝာဝ ကာတဗ္ဗာနိ။ ဒေဝသိကမ္ပိ အာပုစ္ဆိတုံ ဝဋ္ဋတိ။ အထာပိ "ဘန္တေ အာပုစ္ဆိတမေဝ ဟောတူ"တိ ဝုတ္တေ ဝုမ္ဖတရော "သာဓူ"တိ သမ္ပဋိစ္ဆတိ၊ သယမေဝ ဝါ "တုံ့ ယထာသုခံ ဝိဟရာဟီ"တိ ဝဒတိ၊ ဧဝမ္ပိ ဝဋ္ဋတိ။ သဘာဂဿ ဝိဿာသေနာပိ ဝဋ္ဋတိယေဝ။ **ယေန ဝုဇ္ဈော တေန ပရိဝတ္တိတဗ္ဗန္တိ** ဝုမ္ဖာဘိမုခေန ပရိဝတ္တိတဗ္ဗံ။ **ဘောဇနသာလာ**ဒီသုပိ ဧဝမေဝ ပဋိပဇ္ဇိတဗ္ဗံ။

ဇန္တာဃရဝတ္ထာဒိကထာ

၃၇၁။ ဇန္တာဃရဝတ္ထေ **ပရိဘဏ္ဍန္တိ** ဗဟိဇဂတိ။

၁-သြလောကေတဗ္ဗံ (သျာ၊က)

၃၇၃။ အာစမနဝတ္ထုသ္မိံ **သတိ ဥဒကေ**တိ ထွေ သစေ ဥဒကံ အတ္ထိ၊ ပဋိဆ္ဆန္နဋ္ဌာနံ ပန နတ္ထိ၊ ဘာဇနေန နိဟရိတ္ဝာ အာစမိတဗ္ဗံ။ ဘာဇနေ အသတိ ပထွေန နိဟရိတဗ္ဗံ။ ပထွေပိ အသတိ အသန္တေ နာမ ဟောတိ။ "ဣဒံ အတိဝိဝဋံ၊ ပုရတော အညံ ဥဒကံ ဘဝိဿတီ"တိ ဂတဿ ဥဒကံ အလဘန္တဿေဝ ဘိက္ခာစာရဝေလာ ဟောတိ၊ ကဋ္ဌေန ဝါ ကေနစိ ဝါ ပုဋ္ဌတ္ဝာ ဂန္တဗ္ဗံ၊ ဘုဉ္ဇိတုမ္ပိ အနုမောဒနမ္ပိ ကာတုံ ဝဋ္ဋတိ။ **အာဂတပဋိပါဋိယာ**တိ ဝစ္စကုဋိယံ ပဿာဝဋ္ဌာနေ နှာနတိတ္ထေတိ တိသုပိ အာဂတပဋိပါဋိယေဝ ပမာဏံ။

၃၇၄။ ဝစ္စကုဋိဝတ္ထေ **နှ ဒန္တကဋ္ဌံ ခါဒန္တေနာ**တိ အယံ ဝစ္စကုဋိယာပိ အဝစ္စကုဋိယာပိ သဗ္ဗတ္ထေဝ ပဋိက္ခေပေါ။ **နှ ဖရုသေန ကဋ္ဌေနာ**တိ ဖာလိတ-ကဋ္ဌေန ဝါ ခရေန ဝါ ဂဏ္ဌိကေန ဝါ ကဏ္ဍကေန ဝါ သုသိရေန ဝါ ပူတိနာ ဝါ နှ အဝလေခိတဗ္ဗံ။ အဝလေခနကဋ္ဌံ ပန အဂ္ဂဟေတ္ဝာ ပဝိဋ္ဌဿ အာပတ္တိ နတ္ထိ။

နှ အာစမနသရာဝကေတိ သဗ္ဗသာဓာရဏဋ္ဌာနံ သန္ဓာယေတံ ဝုတ္တံ။ တတြ ဟိ အညေ အညေ အာဂန္ဆန္တိ[1]၊ တသ္မာ ဥဒကံ နှ သေသေတဗ္ဗံ။ ယံ ပန သံဃိကေပိ ဝိဟာရေ ကေဒေသေ နိဗဒ္ဓဂမနတ္ထာယ ကတံ ဌာနံ ဟောတိ ပုဂ္ဂလိကဋ္ဌာနံ ဝါ၊ တသ္မိံ ဝဋ္ဋတိ။ ဝိရေစနံ ပိဝိတ္ဝာ ပုနပ္ပုနံ ပဝိသန္တသ္သာပိ **ဝဋ္ဋတိ**ယေဝ။

ဒ္ဝိဟတာတိ ဒ္ဝိဟဒ္ဓိတာ[2]၊ ဗဟိ ဝစ္စမဂ္ဂိတာတိ အတ္ထော။ **ဓောဝိတဗ္ဗာ**တိ ဥဒကံ အာဟရိတ္ဝာ ဓောဝိတဗ္ဗာ။ ဥဒကံ အတ္ထိ ဘာဇနံ နတ္ထိ၊ အသန္တေ နာမ ဟောတိ။ ဘာဇနံ အတ္ထိ ဥဒကံ နတ္ထိ၊ တေမ္ပိ အသန္တေ။ ဥဘယေ ပန အသတိ အသန္တမေဝ၊ ကဋ္ဌေန ဝါ ကေနစိ ဝါ ပုဋ္ဌတ္ဝာ ဂန္တဗ္ဗံ။ သေသံ သဗ္ဗတ္ထ ဥတ္တာနမေဝါတိ။

ဝတ္တက္ခန္ဓကဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁-အညော အညော အာဂန္ဆတိ (သီ)၊ အညေ အာဂန္ဆန္တိ (က)
၂-ဒ္ဝိဟတာတိ ဒ္ဝေဓာဂတာ (သျာ)၊ ဥဟတာတိ ဥဟဒ္ဓိတာ (က)

၉-ပါတိမောက္ခဥပနက္ခန္ဓက

ပါတိမောက္ခုဒ္ဒေသယာစနကထာ

၃၀၃။ ပါတိမောက္ခဥပနက္ခန္ဓကေ (**နန္ဒိမုခိယာ ရတ္တိယာ**တိ အရုဏုဒ္ဓတ-ကာလေပိ ဟိ နန္ဒိမုခါ ဝိယ ရတ္တိ ခါယတိ။ တေနာဟ နန္ဒိမုခိယာ ရတ္တိယာတိ။ **အန္ဓကာပုတိန္တိ** အတ္တာစိတ္တာသန္တာနေ ကိလေသပုတိဘာဝေန အန္ဓကာပုတိံ။ **အဝဿုတန္တိ** ကိလေသဝဿနဝသေန အဝဿုတံ။ **ကသမ္ဗုကဇာတန္တိ** အာကိဏ္ဏဒေါသတာယ သံကိလိဋ္ဌဇာတံ။)[1] **ယာဝ ဗာဟာဂဟဏာဝိ နာမာတိ** "အပရိသုဒ္ဓါ အာနန္ဒ ပရိသာ"တိ ဝစနံ သုတ္ဝာယေဝ ဟိ တေန ပက္ကမိတ္ဝါ သိယာ၊ ဧဝံ အပက္ကမိတ္ဝာ ယာဝ ဗာဟာဂဟဏာဝိ နာမ သော မောဃ-ပုရိသော အာဂမေဿတိ၊ အစ္ဆရိယမိဒန္တိ ဒသေတိ။

၃၀၄။ **နာ အာယတကေနေဝ ပဝါတေဝ**တိ နာ ပဌမမေဝ ဂန္ဓိရော၊ အနုပုဗ္ဗေန ဂန္ဓိရောတိ အတ္ထော။ **ဒ္ဝီတဓမ္မော ဝေလံ နာတိဝတ္တတီ**တိ ဝိစိနံ ဩသဿ်ကနကန္ဒရံ မရိယာဒဝေလံ နာတိက္ကမတိ။ **တီရံ ဝါဟေတီ**တိ တီရတော[2] အပ္ပေတိ၊ ဥဿာရေတိတိ အတ္ထော။ **အညာပဋိဝေဓေဝေ**တိ အရဟတ္တပ္ပတ္တိ။

၃၀၅။ **ဆန္နမတိဝဿတီ**တိ[3] အာပတ္တိံ အာပဇ္ဇိတ္ဝာ ပဋိစ္ဆာဒေန္တော အညံ နဝံ အာပတ္တိံ အာပဇ္ဇတိ၊ ဣဒမေတံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ **ဝိဝဋံ နာတိဝဿတီ**တိ အာပတ္တိံ အာပဇ္ဇိတ္ဝာ ဝိဝရန္တော အညံ နာပဇ္ဇတိ၊ ဣဒမေတံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။

ပါတိမောက္ခသဝနာရဟကထာ

၃၀၆။ **ဒ္ဝိဝါ ဟောတိ ပါတိမောက္ခ**န္တိ ဣတ္ထေ ပုရေ ဝါ ပစ္ဆာ ဝါ ဒ္ဝိဝါတမ္ပိ အဒ္ဓဝိတံ ဟောတိ၊ ခေတ္တေ ဒ္ဝိဝါတမေဝ ပန ဒ္ဝိဝါတံ နာမ ဟောတိ။ တသ္မာ "သုဏာတု မေ ဘန္တေ သံဃော၊ အဇ္ဇုပေါသထော ပန္နရသော၊ ယဒိ သံဃသ္သ ပတ္တကလ္လံ၊ သံဃော ဥပေါသထံ ကရေယ္ယာ"တိ ဣတ္ထေ ယာဝ ရေ-ကာရံ ဘဏတိ၊ တာဝ ဒ္ဝေဝါတမ္ပိ၊ ဣဒံ ဟိ ခေတ္တံ။ ယ္ယ-ကာရေ ပန ဝုတ္တေ ဒ္ဝေပေန္တေန ပစ္ဆာ ဒ္ဝိဝါတံ နာမ ဟောတိ။ သုဏာတု မေတိ အနာရဒ္ဓေယေဝ ဒ္ဝေပေန္တေန ပုရေ ဒ္ဝိဝါတံ ဟောတိ။

၁-(ဂ) နတ္ထိ သီဟဠပေါတ္ထကေ ၂-တီရံ (သျာ) ၃-သုဆန္နမတိဝဿတီတိ (က)

ဓမ္မိကာဓမ္မိကပါတိမောက္ခဋ္ဌပနကထာ

၃၀၇။ **အမ္ဟလိကာယ သီလဝိပတ္တိယာ ပါတိမောက္ခံ ဌပေတိ အကတ္တာယာ**တိ တေန ပုဂ္ဂလေန သာ ဝိပတ္တိ ကတာ ဝါ ဟောတု အကတာ ဝါ၊ ပါတိမောက္ခဋ္ဌပနကဿ သညာအမ္ဟလိကဝသေန အမ္ဟလိကာ ဟောတိ။ **ကတာကတာယာ**တိ ကတဉ္ဆ အကတဉ္ဆ ဉာယံ ဂဟေတ္ဝာ ဝုတ္တံ။

ဓမ္မိကံ သာမဂ္ဂိံ နု ဥပေတီတိ ကမ္မံ ကောပေတုကာမတာယ သံဃသ္သ ကမ္မေ ကရိ၊ယမာနေ နေဝ အာဂစ္ဆတိ၊ နု ဆန္ဒံ ဒေတိ၊ သမ္မုခီဘူတောဝ ပဋိက္ကောသတိ၊ တေန ဒုက္ကဋံ အာပဇ္ဇတိ။ ဣစ္ဆသာပိ သာပတ္တိကသ္သေဝ ပါတိမောက္ခံ ဌပိတံ ဟောတိ။ **ပစ္ခာဒိယတီ**တိ ပုန ကာတုံ ဂ်မ္မန္တိ ပစ္ခာဒိယတိ၊ တေန ဥက္ကောဋနကေန ပါစိတ္တိယံ အာပဇ္ဇတိ။ ဣစ္ဆသာပိ သာပတ္တိကသ္သေဝ ပါတိမောက္ခံ ဌပိတံ ဟောတိ။

ဓမ္မိကပါတိမောက္ခဋ္ဌပနကထာ

၃၀၈။ **ယေဟိ အာကာရေဟိ ယေဟိ လိင်္ဂေဟိ ယေဟိ နိမိတ္တေဟီ**တိ ဣတ္ထေ မဂ္ဂေနမဂ္ဂပဋိပါဒနာဒိသု အာကာရာဒိသညာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ **တေန ဒိဋ္ဌေန တေန သုတေန တာယ ပရိသက်ာယာ**တိ ဣတ္ထေ ဒိဋ္ဌဉ္ဆ သုတဉ္ဆ ပါဋိယံ အာဂတမေဝ။ သစေ ပန ကေဟိ ဒိဋ္ဌသုတေဟိ ပရိသက်ံ ဥပ္ပါဒေယျ၊ တံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ "တာယ ပရိသက်ာယာ"တိ။

အတ္ထာဒါနအင်္ဂကထာ

၃၉၈။ **အတ္ထာဒါနံ အာဒါတုကာမေနာ**တိ ဣတ္ထေ သာသနံ သောဓေတုကာမော ဘိက္ခု ယံ အဓိကရဏံ အတ္ထနာ အာဒိယတိ၊ တံ အတ္ထာဒါနန္တိ ဝုစ္စတိ။ **အကာလော ဣမံ အတ္ထာဒါနံ အာဒါတုန္တိ** ဣတ္ထေ ရာဇာယံ စောရဘယံ ဒုဗ္ဘိက္ခဘယံ ဝသာရဏ္ဍောတိ အယံ အကာလော၊ ဝိပရိတော ကာလော။

အဘူတံ ဣဒံ အတ္ထာဒါနန္တိ အသန္တမိဒံ၊ မယာ အဒမ္မော ဝါ မမ္မောတိ, ဓမ္မော ဝါ အဓမ္မောတိ, အဝိနယော ဝါ ဝိနယောတိ, ဝိနယော ဝါ အဝိနယောတိ, ဒုဿီလော ဝါ ပုဂ္ဂလော သီလဝါတိ, သီလဝါ ဝါ ဒုဿီလောတိ ဂဟိတောတိ အတ္ထော။ ဝိပရိယာယေန ဘူတံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ **အနတ္ထသံဟိတံ ဣဒံ အတ္ထာဒါန**န္တိ

ထွေ ယံ ဇိဝိတန္တရာယာယ ဝါ ဗြဟ္မစရိယန္တရာယာယ ဝါ သံဝတ္တတိ၊ ဣဒံ အနတ္ထသံဟိတံ၊ ဝိပရီတံ အတ္ထသံဟိတံ နာမ။

နာ လဘိဿာမိ သန္ဒိဋ္ဌေ သမ္ပရေ ဘိက္ခူ။တိ အပ္ပေကဒါ ဟိ ရာဇာဘယာဒီသု ဝေရူပါ အတ္တနော ပက္ခဿ ဥပတ္ထမ္ဘကာ ဘိက္ခူ။ လဒ္ဓုံ နာ သက္ကာ ဟောန္တိ၊ တံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ "နာ လဘိဿာမိ"တိ။ အပ္ပေကဒါ ပန ခေမသုဘိက္ခာဒီသု လဒ္ဓုံ သက္ကာ ဟောန္တိ၊ တံ သန္ဓာယ "လဘိဿာမိ"တိ ဝုတ္တံ။

ဘဝိဿတိ သံဃဿ တတောနိဒါနံ ဘဏ္ဍနန္တိ ကောသမ္ဗကာနံ ဝိယ ဘဏ္ဍနံ ကလဟော ဝိဂ္ဂဟော ဝိဝါဒေါ သံဃဘေဒေါ စ ဘဝိဿတီတိ။ **ပဏ္ဍာဝိ အဝိပ္ပဋိသာရကရံ ဘဝိဿတီ**တိ သုဘဒ္ဒံ ဝုမ္ဖပဗ္ဗဇိတံ နိဂ္ဂဟေတွာ ပဏ္ဍုသဂိတိ-သဒိတိ ကရောန္တဿ မဟာကဿပတ္ထေရဿေဝ, ဒဿဝတ္ထုကေ အဓိကရဏေ ဒဿဘိက္ခုသဟဿာနိ နိဂ္ဂဟေတွာ သတ္တသတိကသဒိတိ ကရောန္တဿ အာယသ္မတော ယသဿေဝ, သဋ္ဌိဘိက္ခုသဟဿာနိ နိဂ္ဂဟေတွာ သဟဿိက-သဒိတိ ကရောန္တဿ မောဂ္ဂလိပုတ္တတိဿတ္ထေရဿေဝ စ ပဏ္ဍာ သမနုဿ-ရဏကရဏံ ဟောတိ၊ သာသနဿ စ ဝိဂတုပက္ကိလေသစန္ဒိမသူရိယဿသိရိ-ကတာယ သံဝတ္တတိ။

စောဒကေနပစ္စဝေက္ခိတပဋမမူကထာ

၃၉၉။ **အန္ဓီဒ္ဓေန အပ္ပဋိမံသေနာ**တိအာဒီသု ယေန ဂဟဋ္ဌပဗ္ဗဇိတေသု ယော ကောစိ ပဟဋ္ဌော ဝါ ဟောတိ၊ ဂိဟီနံ ဂဏ္ဍုဖာလနာဒီနိ ဝေဇ္ဇကမ္မာနိ ဝါ ကတာနိ၊ တဿ ကာယသမာစာရော ဥပစိကာဟိ ခါယိတတာလပဏ္ဏမိဝ ဆိဒ္ဒေါ စ, ပဋိမာသိတုံ ယတ္ထ ကတ္ထစိ ဂဟေတွာ အာကဍ္ဎိတုံ သက္ကုဏေယ္ယတာယ သပ္ပဋိမံသော စ ဟောတိ။ ဝိပရီတော အန္ဓိဒ္ဓေါ အပ္ပဋိမံသောတိ ဝေဒိတဗ္ဗောတိ။ ဝစီသမာစာရော ပန မုသာဝါဒဩမသဝါဒပေသုညအမူလကာနုဒ္ဓံသနာဒီဟိ ဆိဒ္ဒေါ စ သပ္ပဋိမံသော စ ဟောတိ၊ ဝိပရီတော အန္ဓိဒ္ဓေါ အပ္ပဋိမံသော။

မေတ္တံ နု ခေါ မေ စိတ္တန္တိ ပလိဗောဓေ ဆိန္နိတ္တာ ကမ္မဋ္ဌာနဘာဝနာ-နုယောဂေန အဓိဂတံ မေတ္တာစိတ္တံ။ **အနာဃာတန္တိ** အာဃာတဝိရဟိတံ၊ ဝိက္ခမ္ဘနဝသေန ဝိဟတာဃာတန္တိ အတ္ထော။ **ဣဒံ ပနာဝုသော ကတ္ထ ဝုတ္တံ ဘဂဝတာ**တိ ဣဒံ သိက္ခာပဒံ ကတရသ္မိံ နဂရေ ဝုတ္တန္တိ အတ္ထော။

စောဒကေနဥပဒ္ဓာယေတမ္ဗကထာ

၄၀၀။ **ကာလေန ဝက္ခာမီတိအာဒီသု** ကော ကေ သြကာသံ ကာရေတွာ စောဒေန္တော **ကာလေန ဝဒတိ** နာမ။ သံဃမဇ္ဈဂဏမဇ္ဈသလာကဂ္ဂ-ယာဂုအဂ္ဂဝိတက္ကမာဠကာဘိက္ခာစာရမဂ္ဂအာသနသာလာဒီသု ဥပဒ္ဓာကေဟိ ပရိဝါရိတက္ခဏော ဝါ စောဒေန္တော **အကာလေန ဝဒတိ** နာမ။ တဿေန ဝဒန္တော **ဘူတေန ဝဒတိ** နာမ၊ "အမ္ဟော မဟလ္လက ပရိသာဝစရ ပံသုကူလိက-ဓမ္မကထိကပတိရူပံ တဝ ဣဒ"န္တိ ဝဒန္တော **ဖရုသေန ဝဒတိ** နာမ။ ကာရဏာ-နိသိတံ ပန ကတွာ "ဘန္တေ မဟလ္လကတ္ထ၊ ပရိသာဝစရာ ပံသုကူလိကာ ဓမ္မကထိကတ္ထ၊ ပတိရူပံ တုမှာကံ ဣဒ"န္တိ ဝဒန္တော **သဏှေန ဝဒတိ** နာမ။ ကာရဏနိသိတံ ကတွာ ဝဒန္တော **အတ္ထသံဟိတေန ဝဒတိ** နာမ၊ **မေတ္တစိတ္တော ဝက္ခာမိ နော ဒေါသန္တရော**တိ မေတ္တစိတ္တံ ဥပဋ္ဌပေတွာ ဝက္ခာမိ၊ နာ ဒုဋ္ဌစိတ္တော ဟုတွာ။

စောဒကစုဒိတကပဋိသံယုတ္တကထာ

၄၀၁။ **အဏ္ဏတ္ထံ မနသိကရိတ္ဝာ**တိ အတ္တနော စိတ္တေ ဥပဂါဒေတွာ။ **ကာရုညတာ**တိ ကရုဏာဘာဝေါ။ ဣမိနာ ကရုဏာဠု ကရုဏာပုဗ္ဗဘာဂဠု ဒဿေတိ။ **ဟိတေသိတာ**တိ ဟိတဂဝေသနတာ။ **အနုကမ္ပိတာ**တိ[1] တေန ဟိတေန သံယောဇနတာ။ ဒ္ဝိဟိပိ မေတ္တာဠု မေတ္တာပုဗ္ဗဘာဂဠု ဒဿေတိ။ **အာပတ္တိဝုဋ္ဌာနတာ**တိ အာပတ္တိတော ဝုဋ္ဌာပေတွာ သုဒ္ဓန္တေ ပတိဋ္ဌာပနာ။ ဝတ္ထုံ စောဒေတွာ သာရေတွာ ပဋိညံ အာရောပေတွာ ယထာပဋိညာယ ကမ္မကရဏံ **ဝိနယပုရေက္ခာရတာ** နာမ။ **ဣမေ ပဉ္စ ဓမ္မေ**တိ ယေ ဇေတေ ကာရုညတာတိအာဒိနာ နယေန ဝုတ္တာ၊ ဣမေ ပဉ္စ ဓမ္မေ အဏ္ဏတ္ထံ မနသိ ကရိတွာ ပရော စောဒေတဗ္ဗောတိ။

သဒ္ဓေ စ အကုပ္ပေ စာတိ ဝစီသဒ္ဓေ စ အကုပ္ပနတာယ စ။ စုဒိတကေန ဟိ သဒ္ဓေ့ဠု ဝတ္တုံ၊ ကောပေါ စ နာ ကာတဗ္ဗော၊ နေဝ အတ္တနာ ကုဇ္ဈိတဗ္ဗော၊ နာ ပရော ဃဋ္ဋေတဗ္ဗောတိ အတ္ထော။ သေသံ သဗ္ဗတ္ထ ဥတ္တာနမေဝါတိ။

ပါတိမောက္ခဋ္ဌပနက္ခန္ဓကဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁-အနုကမ္ပတာတိ (က)

၁၀—ဘိက္ခုနိက္ခန္ဓက

မဟာပဇာပတိဂေါတမီဝတ္ထုကထာ

၄၀၂။ ဘိက္ခုနိက္ခန္ဓကေ **အလံ ဂေါတမိ မာ တေ ရုစ္စိ**တိ ကသ္မာ ပဋိက္ခိပတိ၊ နနု သမ္ဗေသမ္ပိ ဗုဒ္ဓါနံ စတသ္သော ပရိသာ ဟောန္တီတိ။ ကာမံ ဟောန္တိ၊ ကိလမိတ္ဘာ ပန အနေကက္ခတ္တုံ ယာစိတေန[1] အနုညာတံ ပမ္ဗုဇ်ံ “ဒုက္ခေန လဒ္ဓါ အယံ အမ္မေဟီ”တိ သမ္မာ ပရိပါလေသန္တိ ဘဒ္ဒကံ[2] ကတ္ဝာ အနုဇာနိတုကာမော ပဋိက္ခိပတိ။ **အဋ္ဌဂရုဓမ္မကထာ** မဟာဝိဘင်္ဂေယေဝ ကထိတာ။

၄၀၃။ **ကုမ္ဘဏ္ဍေနကေဟီ**တိ ကုမ္ဘေ ဒိပံ ဇာလေတ္ဝာ တေန အာလောကေန ပရဿရေ ဘဏ္ဍံ ဝိစိနိတ္ဝာ ထေနကစောရေဟိ။

သေတဋ္ဌိကာ[3] **နာမ ရောဂဇာတီ**တိ ကောပါဏကောနာဋ္ဌိမဗ္ဘဂတံ ကဏ္ဍံ ဝိဗ္ဘတိ၊ ယေန ဝိဒ္ဓတ္တာ နိက္ခန္တမ္ပိ သာလိသိသံ ခိရံ ဂဟေတုံ န သက္ကောတိ။

မဇ္ဈိဒ္ဓိကာ[4] **နာမ ရောဂဇာတီ**တိ ဥစ္ဆုနံ အန္တောရတ္တာဘာဝေါ။ **မဟတော တဠာကဿ ပဋိကစ္စေဝ အာဠိန္တိ** ဣမိနာ ပန တေမတ္တံ ဒသ္သေတိ—ယထာ မဟတော တဠာကဿ အာဠိယာ အဗဒ္ဓါယဝိ ကိဉ္စိ ဥဒကံ တိဋ္ဌေယ္ယ၊ ပဌမမေဝ ဗဒ္ဓါယ ပန ယံ အဗဒ္ဓပစ္ဆာယာ နု တိဋ္ဌေယ္ယ၊ တမ္ပိ တိဋ္ဌေယ္ယ၊ ဧဝမေဝ ယေ ဣမေ အနုပုဗ္ဗေ ဝတ္ထုသ္မိံ ပဋိကစ္စေဝ အဝိတိက္ကမနတ္ထာယ ဂရုဓမ္မာ ပညတ္တာ၊ တေသု အပညတ္တေသုပိ မာတုဂါမသ္သ ပဗ္ဗဇိတတ္တာ ပဌမေဝ ဝသသတာနိ သဒ္ဓမ္မော တိဋ္ဌေယ္ယ။ ပဋိကစ္စေဝ ပညတ္တာတ္တာ ပန အပရာနိပိ ပဉ္စဝသသတာနိ ဋ္ဌဿတိတိ ဧဝံ ပဌမံ ဝုတ္တံ ဝသသဟဿမေဝ ဋ္ဌဿတီတိ။ **ဝသသဟဿန္တိ** စေတံ ပဋိသန္ဓိဒါပဘေဒပဗ္ဘဒ္ဓိကာသဝဝသေနေဝ ဝုတ္တံ၊ တတော ပန ဥတ္တရိပိ သုက္ခဝိပဿကဒိကာသဝဝသေန ဝသသဟဿံ, အနာဂါမိဝသေန ဝသသဟဿံ, သကဒါဂါမိဝသေန ဝသသဟဿံ, သောတာပန္နဝသေန ဝသသဟဿန္တိ ဧဝံ ပဉ္စဝသသဟဿာနိ ပဋိဝေဓသဒ္ဓမ္မော ဋ္ဌဿတိ။ ပရိယတ္တိဓမ္မောပိ တာနိယေဝ၊ န ဟိ ပရိယတ္တိယာ အသတိ

၁-ယာစိတေ (သီ)၊ ယာစိတော (က)
၂-သေတဋ္ဌိကာ (သီ၊ သျာ၊ က)
၃-ဂရုံ (သီ)၊ ဂရုကံ (သျာ)
၄-မဇ္ဈဋ္ဌိကာ (က)၊ မဇ္ဈေဋ္ဌိကာ (သီ၊ သျာ)

ပဋိဝေဓော အတ္ထိ၊ နာပိ ပရိယတ္တိယာ သတိ ပဋိဝေဓော နာ ဟောတိ။ လိင်္ဂံ ပန ပရိယတ္တိယာ[1] အန္တရဟိတာယပိ စိရံ ပဝတ္တိသတိတိ။

ဘိက္ခုနိဉ္ဇပသမ္ပဒါနုဇာနနကထာ

၄၀၄။ **အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခူဟိ ဘိက္ခုနိယော ဥပသမ္ပာဒေတုန္တိ** ဣမာယ အနုပညတ္တိယာ ဘိက္ခူ။ ပဉ္စသတာ သာကိယာနိယော မဟာပဇာပတိယာ သဒ္ဓိဝိဟာရိနိယော ကတ္ဝာ ဥပသမ္ပာဒေသုံ၊ ဣတိ တာ သဗ္ဗာပိ ကေတောဉပသမ္ပန္နာ နာမ အဟေသုံ။ ယေ ခေါ တွံ ဂေါတမိတိ ဣမိနာ ဩဝါဒေန ဂေါတမီ အရဟတ္တံ ပတ္တာ။

၄၀၉။ **ကမ်ံ နု ကရိယတိ**တိ တဇ္ဇနိယာဒိ သတ္တာဝိဓမ္မိ ကမ်ံ နု ကရိယတိ။ **ခမာပေန္တီ**တိ နု ပုန ဧဝံ ကရိဿာမိတိ ခမာပေန္တိ။

၄၁၀။ **အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခူဟိ ဘိက္ခုနိနံ ကမ်ံ ရောပေတွာ နိယျာဒေတုန္တိ** ဇ္ဈေ တဇ္ဇနိယာဒိသု ဣဒံ နာမ ကမ်ံ တေဿာ ကာတဗ္ဗန္တိ ဧဝံ ရောပေတွာ "တံ ဒါနိ တုမှေဝ ကရောထာ"တိ နိယျာဒေတဗ္ဗံ။ သစေ ပန အညသ္မိံ ရောပိတေ အညံ ကရောန္တိ၊ "တဇ္ဇနိယကမ္မာရဟဿ နိယဿကမ်ံ ကရောတိ"တိ ဇ္ဈေ ဝုတ္တနယေန ကာရေတဗ္ဗတံ အာပဇ္ဇန္တိ။

၄၁၁။ **ကဋ္ဌမောဒကေနာ**တိ ဇ္ဈေ နဂေါလံ ကဋ္ဌမောဒကေန၊ ဝိပ္ပသန္နဉဒကရဇနကဋ္ဌမာဒိသုပိ ယေန ကေနစိ သြသိဇ္ဈန္တသ္သ ဒုက္ကဋမေဝ။ **အဝန္ဒိယော သော ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု၊ ဘိက္ခုနိသံဃေန ကာတဗ္ဗော**တိ ဘိက္ခုနုပသမ္ပန္နယေ သန္ဓိပတိတ္ဝာ "အသုကော နာမ အယျော ဘိက္ခုနိနံ အပသာဒနိယံ ဒဿေတိ၊ တေသ အယျဿ အဝန္ဒိယကရဏံ ရုစ္စတိ"တိ ဧဝံ တိက္ခတ္တုံ သာဝေတဗ္ဗံ၊ ဇ္ဈောဝတာ အဝန္ဒိယော ကတော ဟောတိ။ တတော ပဋ္ဌာယ ယထာ သာမဏေရေ ဒိဿာ နာ ဝန္ဒန္တိ၊ ဧဝမေဝ ဒိဿာပိ နာ ဝန္ဒိတဗ္ဗော။ တေန ဘိက္ခုနာ သမ္မာ ဝတ္တန္တေန ဘိက္ခုနုပသယံ အဂန္ဆာ ဝိဟာရေယေဝ သံဃံ ဝါ ဂဏံ ဝါ ကေပဂ္ဂလံ ဝါ ဥပသင်္ကမိတ္ဝာ ဥက္ကုဋိကံ နိသီဒိတ္ဝာ အဉ္ဇလိံ ပဂ္ဂဟေတ္ဝာ "ဘိက္ခုနိသံဃော မယ္ဟံ ခမတူ"တိ ခမာပေတဗ္ဗံ။ တေန ဘိက္ခုနာ ဘိက္ခုနိနံ သန္တိကံ အာဂန္ဆာ "သော ဘိက္ခု တုမှေ ခမာပေထာ"တိ ဝတ္တဗ္ဗံ။ တတော ပဋ္ဌာယ သော ဝန္ဒိတဗ္ဗော။ အယမေတ္ထ သန်ဒေါ၊ ဝိတ္ထာရံ ပန ကမ္မဝိဘင်္ဂေ ဝက္ခာမ။

၁-ပဋိပတ္တိယာ (သီ)

ဩဘာသေန္တီတိ အသဒ္ဓမ္မေန ဩဘာသေန္တိ။ **ဘိက္ခုနီဟိ သဒ္ဓိံ သမ္ပယောဇေန္တီ**တိ ဘိက္ခုနီဟိ သဒ္ဓိံ ပုရိသေ အသဒ္ဓမ္မေန သမ္ပယောဇေန္တိ။ အဝန္ဒိယကရဏံ ဝုတ္တနယမေဝ။ **အာဝရဏန္တိ** ဝိဟာရပ္ပဝေသနေ နိဝါရဏံ။ **ဩဝါဒံ ဒ္ဒပေတုန္တိ** ဇေ္ဌ နဘိက္ခုနုပသယံ ဂန္ဒွာ ဒ္ဒပေတဗ္ဗော၊ ဩဝါဒတ္ထာယ ပန အာဂတာ ဘိက္ခုနိယော ဝတ္တဗ္ဗာ "အသုကာ နာမ ဘိက္ခုနီ သာပတ္တိကာ၊ တဿာ ဩဝါဒံ ဒ္ဒပေမိ၊ မာ တာယ သဒ္ဓိံ ဥပေဿထာ" တိ။ ကာယဝိဝရဏာဒိသုပိ ဒဏ္ဍကမ္မံ ဝုတ္တနယမေဝ။

၄၁၃။ **နာ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနိယာ ဩဝါဒေါ နာ ဂန္တ္ဗော**တိအာဒိ ဘိက္ခုနိဝိဘင်္ဂဝဏ္ဏနာယံ ဝုတ္တမေဝ။

၄၁၆။ **ဖာသုကာ နမေန္တီ**တိ ဂိဟိဒါရိကာယော ဝိယ ဃနပဋ္ဋကေန ကာယဗန္ဓနေန ဖာသုကာ နမနတ္ထာယ ဗန္ဓန္တိ။ **ကေပရိယာကတန္တိ** ကေဝါရံ ပရိက္ခိပနကံ။

ဝိလီဝေန ပဒေ့နာတိ သက္ကေဟိ ဝေဋ္ဌဝိလိဝေဟိ ကတပဋ္ဋေန။ **ဒုဿပဒေ့နာ**တိ သေတဝတ္ထပဋ္ဋေန။ **ဒုဿဝေဏိယာ**တိ ဒုဿေန ကတဝေဏိယာ။ **ဒုဿဝဋ္ဋိယာ**တိ ဒုဿေန ကတဝဋ္ဋိယာ။ **စောဋ္ဌပဒ္ဓေါ**ဒိသု စောဋ္ဌကာသာဒံ စောဋ္ဌန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

အဒ္ဓိလ္လေနာတိ ဂေါဇယ်ဒ္ဓိကေန။ **ဇဃနန္တိ** ကဋိပ္ပဒေသော ဝုစ္စတိ။ **ဟတ္ထိကောဋ္ဌပေန္တီ**တိ အဂ္ဂဗာဟံ ကောဋ္ဌာပေတွာ မောရပတ္တာဒိဟိ စိတ္တာလင်္ကာရံ ကရောန္တိ။ **ဟတ္ထကောဋ္ဌန္တိ** ပိဋ္ဌိဟတ္ထံ။ **ပါဒန္တိ** ဇင်္ဃံ။ **ပါဒကောဋ္ဌန္တိ** ပိဋ္ဌိပါဒံ။

၄၁၇။ **မုခလိမ္ပနာဒိနိ** ဝုတ္တနယာနေဝ။ **အဝင်္ဂံ ကရောန္တီ**တိ အင်္ဂီအင်္ဂန္တိယော အဝင်္ဂဒေသေ အဓောမုခံ လေခံ ကရောန္တိ။ **ဝိသေသကန္တိ** ဂန္ဓပ္ပဒေသေ ဝိစိတ္တသဏ္ဌာနံ ဝိသေသကံ ကရောန္တိ။ **ဩလောကေန္တီ**တိ ဝါတပါနံ ဝိဝရိတ္ဝာ ဗီထိံ ဩလောကေန္တိ။ **သာလောကေ တိဋ္ဌန္တီ**တိ ဒွါရံ ဝိဝရိတ္ဝာ ဥပမုကာယံ ဒဿေန္တိယော တိဋ္ဌန္တိ။ **နိစ္ဆန္တိ** နဋ္ဌသမဇ္ဇံ ကာရေန္တိ။ **ဝေသိံ ဝုဋ္ဌာပေန္တီ**တိ ဂဏိကံ ဝုဋ္ဌာပေန္တိ။ **ပါနာဂါရံ ဒ္ဒပေန္တီ**တိ သုရံ ဝိက္ကိဏန္တိ။ **သူနံ ဒ္ဒပေန္တီ**တိ မံသံ ဝိက္ကိဏန္တိ။ **အာပဏန္တိ** နာနာဘဏ္ဍာနံ အနေကဝိဓံ အာပဏံ ပသာရေန္တိ။ **ဒါသံ ဥပဋ္ဌာပေန္တီ**တိ ဒါသံ ဂဟေတွာ တေန အတ္တနော ဝေယျာဝစ္စံ ကာရေန္တိ။ ဒါသိအာဒိသုပိ ဧသေဝ နယော။

၁-ဩလောကနကေနာတိ (သျာ)

ဟရိတကပတ္တိကံ ပကိဏ္ဏကန္တိတိ ဟရိဘကဠေဝ ပက္ကဠ ပကိဏ္ဏကန္တိ၊ ပကိဏ္ဏ-ကာပဏံ ပသာရေန္တိတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။

၄၁၈။ **သမ္မန်လကာ**ဒိကထာ ကထိတာယေဝ။

၄၁၉။ **ဘိက္ခုနီ စေ ဘိက္ခဝေ ကာလံ ကရောန္တီ**တိအာဒိသု အယံ ပါဠိမုတ္တကဝိနိစ္ဆယော၊ သစေ ဟိ ပဠသု သဟမ္မိကေသု ယော ကောစိ ကာလံ ကရောန္တော "မမစ္စယေန မယ္ဟံ ပရိက္ခာရော ဥပစ္ဆိဇ္ဇတိ ဟောတု၊ အာစရိယဿ ဟောတု၊ သဒ္ဓိဝိဟာရိကဿ ဟောတု၊ အန္တေဝါသိကဿ ဟောတု၊ မာတု ဟောတု၊ ပိတု ဟောတု၊ အညဿ ဝါ ယဿ ကဿစိ ဟောတူ"တိ ဝဒတိ၊ တေသံ န ဟောတိ၊ သံဃဿေဝ ဟောတိ။ န ဟိ ပဠန်နံ သဟမ္မိကာနံ အစ္ဆယဒါနံ ရုဟတိ၊ ဂိဟိနံ ပန ရုဟတိ။ ဘိက္ခု ဟိ ဘိက္ခုနိဝိဟာရေ ကာလံ ကရောတိ၊ တဿ ပရိက္ခာရော ဘိက္ခူနံယေဝ ဟောတိ။ ဘိက္ခုနိ ဘိက္ခုဝိဟာရေ ကာလံ ကရောတိ၊ တဿာ ပရိက္ခာရော ဘိက္ခုနီနံယေဝ ဟောတိ။

၄၂၀။ **ပုရာဏမလ္လိ**တိ ပုရာဏော ဂိဟိကာလေ မလ္လကဿ ဘရိယာ။ **ပုရိသမျဥ္ဇန**န္တိ ပုရိသနိမိတ္တံ။ ဆိန္နံ ဝါ ဟောတု အစ္ဆိန္နံ ဝါ ပဋိစ္ဆန္နံ ဝါ အပဋိစ္ဆန္နံ ဝါ၊ သစေ တေသွိံ ဌာနေ ပုရိသမျဥ္ဇနန္တိ စိတ္တံ ဥပ္ပါဒေတ္ဝာ ဥပနိဇ္ဈာယတိ၊ ဒုက္ကဋံ။

၄၂၁။ **အတ္တနော ပရိဘောဂတ္ထာယ ဒိန္နံ** နာမ ယံ "တုမှေယေဝ ပရိဘုဥ္ဇထာ"တိ ဝတ္ဝာ ဒိန္နံ၊ တံ အညဿ ဒဒတော ဒုက္ကဋံ။ အဂ္ဂံ ဂဟေတ္ဝာ ပန ဒါတုံ ဝဋ္ဋတိ။ သစေ အသပ္ပါယံ၊ သပ္ပိ အပနေတုံ ဝဋ္ဋတိ။ စိဝရံ ဧကော်ဟံ ဝါ ဒ္ဝိဟံ ဝါ ပရိဘုဥ္ဇိတ္ဝာ ဒါတုံ ဝဋ္ဋတိ။ ပတ္တာဒိသုပိ ဧသေဝ နယော။

ဘိက္ခုနံ သန္တိကံ ဘိက္ခုနိဟိ ပဋိဂ္ဂါဟာပေတ္ဝာတိ ဟိယျော ပဋိဂ္ဂဟေတ္ဝာ ဌပိတမံသံ အဇ္ဇ အညသ္မိံ အနုပသမ္ပန္နေ အသတိ ဘိက္ခုဟိ ပဋိဂ္ဂါဟာပေတ္ဝာ ဘိက္ခုနိဟိ ပရိဘုဥ္ဇိတဗ္ဗံ။ ဘိက္ခုဟိ ပဋိဂ္ဂဟိတံ ဟိ ဘိက္ခုနိနံ အပဋိဂ္ဂဟိတက-ဌာနေ တိဋ္ဌတိ၊ ဘိက္ခုနိနံ ပဋိဂ္ဂဟိတမ္ပိ ဘိက္ခုသု ဧသေဝ နယော။

၄၂၆။ **အာသနံ သံကသာယန္တိ**[1]**ယော ကာလံ ဝိတိနာမေသုန္တိ** အညံ ဝုဋ္ဌာပေတ္ဝာ အညံ နိသီဒါပေန္တိယော ဘောဇနကာလံ အတိက္ကာမေသုံ။

၁-သက်ာယန္တိယော (သီ) သင်္ကိယန္တိယော (သျာ)

အဌန္နံ ဘိက္ခုနီနံ ယံ ထာဝုဏွံ ဣတ္ထ သစေ ပုရေ အဋ္ဌသု နိသိန္နာသု တာသံ အဇ္ဈာနံ့ရိမာ အညာ အာဂစ္ဆတိ၊ သာ အဝတ္ထာနော နဝကံ ဥဋ္ဌာပေတွာ နိသီဒိတုံ လဘတိ။ ယာ ပန အဋ္ဌဟိပိ နဝကတရာ၊ သာ သစေပိ သဋ္ဌိဝဿာ ဟောတိ၊ အာဂတပဋိပါဋိယာဝ နိသီဒိတုံ လဘတိ။ **အညတ္ထ သမ္ဗတ္ထ ယထာဝုဏ်ာ နာ ပဋိမာဟိတမ္ဟိ** ဌပေတွာ ဘတ္တဂ္ဂံ အညသ္မိံ စတုပစ္စယဘာဇနိယဋ္ဌာနေ "အဟံ ပုဗ္ဗေ အာဂတာ"တိ ဝုဏ်ံ ပဋိဗာဟိတ္ထာ ကိဉ္စိ နာ ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ယထာဝုဏ်မေဝ ဝဋ္ဋတိ။ **ပဝါရဏာဂဏ္ဌိ** ကထိတာယေဝ။

၄၂၉။ **ဇုဏ္ဍိယုတ္တာနံ**အာဒီဟိ သမ္ဗယာနာနိ အနုညာတာနိ။ **ပါဠိဟိ** ပဋ္ဌပေါဠိလိကံ ၂။

၄၃၀။ **ဒုတေန ဥပသမ္ပဒါ** ဒသန္နံ အန္တရာယာနံ ယေန ကေနစိ ဝဋ္ဋတိ။ ကမ္မဝါစာပရိယောသာနေ သာ ဘိက္ခုနီ ဘိက္ခုနုံပသယေ ဌိတာ ဝါ ဟောတု နိပန္နာ ဝါ ဇာဂရာ ဝါ နိဒ္ဒံ ဩက္ကန္တာ ဝါ၊ ဥပသမ္ပန္နာဝ ဟောတိ။ တာဝဒေဝ ဆာယာဒိနိ အာဂတာယ ဒုတဘိက္ခုနိယာ အာစိက္ခိတဗ္ဗာနိ။

၄၃၁။ **ဥဒ္ဒေါသိတောတိ**[3] ဘဏ္ဍသာလာ။ **နာ သမ္မတီတိ** နပ္ပဟောတိ။ **ဥပသယန္တိ** ဃရံ။ **နဝကမ္မန္တိ** သံဃသန္တကာယ ဘိက္ခုနိယာ နဝကမ္မမ်ိဳ ကာတုံ အနုဇာနာမိတိ အတ္ထော။

၄၃၂။ **တဿာ ပဗ္ဗဇိတာယာတိ** တဿာ ပဗ္ဗဇိတကာလေ။ **ယာဝ သော ဒါရကော့ ဝိညုတံ ပါပုဏာတီ**တိ ယာဝ ခါဒိတုံ ဘုဉ္ဇိတုံ နဟာယိတုဉ္စ မဏ္ဍိတုဉ္စ အတ္တနော ဓမ္မတာယ သက္ကောတီတိ အတ္ထော။

ဌပေတွာ သာဂါရိကန္တိ သဟဂါရသေယျမတ္တံ ဌပေတွာ ယထာ အညသ္မိံ ပုရိသေ၊ ဧဝံ ဒုတိယိကာယ ဘိက္ခုနိယာ တသ္မိံ ဒါရကေ ပဋိပဇ္ဇိတဗ္ဗန္တိ ဒသ္သေတိ။ မာတာ ပန နဟာပေတုံ ပါယေတုံ ဘောဇေတုံ မဏ္ဍေတုံ ဥရေ ကတ္ဝာ သယိတုဉ္စ လဘတိ။

၄၃၄။ **ယဒေဝ သာ ဝိဇ္ဈတီ**တိ ယသ္မာ သာ ဝိဇ္ဈနကာ အတ္တနော ရုစိယာ ခန္တိယာ ဩဒါတာနိ ဝတ္ထာနိ နိဝတ္ထာ၊ တသ္မာယေဝ သာ အဘိက္ခုနိ၊ နာသိက္ခာပစ္စက္ခာနေနာတိ ဒသ္သေတိ။ သာ ပုန ဥပသမ္ပဒံ နာ လဘတိ။

၁-အညတ္ထ ယထာဝုဏ်ံ (သီ၊ သျာ)　　၂-ပဋ္ဌပေါဠိလိကံ (သီ)　　၃-ဥဒ္ဒေါသိတောတိ (သီ၊ သျာ)

သာ အာဂဂတာ နု ဥပသမ္မာဒေတဗ္ဗာတိ နု ကေဝလံ နု ဥပသမ္မာဒေတဗ္ဗာ၊ ပဗ္ဗဇ္ဇမ္ပိ နု လဘတိ။ ဩဒါတာနိ ဂဟေတ္ဝာ ဝိဇ္ဈန္တာ ပန ပဗ္ဗဇ္ဇာမတ္တံ လဘတိ။

အဘိဝါဒနန္တိအာဒီသု ပုရိသာ ပါဒေ သမ္မာဟန္တာ ဝန္ဒန္တိ၊ ကေသေ ဆိန္ဒန္တိ၊ နခေ ဆိန္ဒန္တိ၊ ဝဏ္ဏပဋိကမ္မံ ကရောန္တိ၊ တံ သဗ္ဗံ ကုက္ကုစ္စာယန္တာ နသာဒိယန္တိတိ အတ္ထော။ တတြကေ အာစရိယာ "သစေ ကေတော ဝါ ဥဘတော ဝါ အဝဿုတာ ဟောန္တိ သာရတ္တာ၊ ယထာဝတ္ထုကမေဝ"။ ကေ အာစရိယာ "နတ္ထိ ဒြေ အာပတ္တိ"တိ ဝဒန္တိ။ ဧဝံ အာစရိယဝါဒံ ဒဿေတ္ဝာ ဣဒံ ဩဒိဿ အနုညာတံ ဝဋ္ဋတီတိ အဋ္ဌကထာသု ဝုတ္တံ၊ တံ ပမာဏံ။ "အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ သာဒိတု"န္တိ ဟိ ဝစနေနေဝ ဣပ္ပဲယံ။

၄၃၅။ **ပလ္လင်္ကေန နိသီဒန္တိ**တိ ပလ္လင်္ကံ ဒဿာဘုဇိတ္ဝာ နိသီဒန္တိ။ **အဇုပလ္လင်္ကေန** ပါဒံ အာဘုဇိတ္ဝာ ကတပလ္လင်္ကံ။ **ဟတ္ထာ ဝိဝဋေ ဥပရိ ပဋိစ္ဆန္နေ**တိ ဒြေ သစေ ကူပေါ ခတော ဟောတိ၊ ဥပရိ ပန ပဒရမတ္တမေဝ သဗ္ဗဒိသာသု ပညာယတိ၊ ဝေရူပေဝိ ဝဋ္ဋတိ။

၄၃၆။ **ကုက္ကုသံ မတ္တိကန္တိ** ကုဏ္ဍကဿေဝ မတ္တိကဉ္စ။ သေသမေတ္ထ ဥတ္တာနမေဝါတိ။

ဘိက္ခုနိက္ခန္ဓကဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၁—ပဠုသတိကကွန္ဓက

ဒုဋ္ဌါနုဒုဋ္ဌကသိက္ခာပဒကထာ

၎၎၁။ ပဠုသတိကကွန္ဓကေ **စတ္တာရိ ပါရာဇိကာနိ ဌပေတွာ အဝသေသာနိ ဒုဋ္ဌါနုဒုဋ္ဌကာနီ**တိ ဧဝမာဒိ ကေသိက္ခာပဒမိ့ အပရိစ္ဆိန္ဒတ္တာ သဗ္ဗေသံ သင်္ဂဟေ-တဗ္ဗဘာဝဒဿနတ္ထံ ပရိယာယေန ဝုတ္တံ။ **ဣဒံ ဧဝါ သမဏာနန္တိ** ဣဒံ သမဏာနံ၊ ပဒပူရဏမတ္တေ ဧဝါကာရော။ ( )[1]

၎၎၃။ **ဣဒမိ တေ အာဝုသော အာနန္ဒ ဒုက္ကဋန္တိ** ဣဒံ "တယာ ဒုဋ္ဌုကတ"န္တိ ကေဝလံ ဂရဟန္တေဟ် ထေရေဟိ ဝုတ္တံ၊ န အာပတ္တိံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ န ဟိ တေ အာပတ္တာနာပတ္တိံ န ဇာနန္တိ။ ဣဒါနေဝ စေတံ အနုဿာဝိတံ "သံဃော အပညတ္တံ န ပညပေတိ ပညတ္တံ န သမုစ္ဆိန္နတိ"တိ။ **ဒေသေဟိ တံ ဒုက္ကဋန္တိ** ဣဒမိ့ စ "အာမ ဘန္တေ, ဒုဋ္ဌု မယာ ကတ"န္တိ ဧဝံ ပဋိဇာနာဟိ တံ ဒုက္ကဋန္တိ ဣဒံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ၊ န အာပတ္တိဒေသနံ။ ထေရော ပန ယသ္မာ အသတိယာ န ပုစ္ဆိ၊ န အနာဒရေန၊ တသ္မာ တတ္ထ ဒုဋ္ဌုကတဘာဝံ အသလ္လက္ခေန္တော "နာဟံ တံ ဒုက္ကဋံ ပသာမီ"တိ ဝတ္ဝာ ထေရေသု ဂါရဝေန ဒဿေန္တော "အပိစာယသ္မန္တာနံ သန္ဓာယ ဒေသေမိ တံ ဒုက္ကဋ"န္တိ အာဟ၊ ယထာ တုမှေ ဝဒထ၊ တထာ ပဋိဇာနာမီတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ဧသေဝ နယော အဝသေသေသု စတူသု ဌာနေသု။ သေသမေတ္ထ ယံ ဝတ္တဗ္ဗံ သိယာ၊ တံ နိဒါနဝဏ္ဏနာယမေဝ ဝုတ္တံ။ ( )[2]

ပဠုသတိကကွန္ဓကဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁-(ဓုမကာလိကန္တိ ယာဝ သမဏာသ ဂေါတမသာ ပရိနိဗ္ဗာနစိတကဓူမော ပညာယတိ၊ တာဝ ကာလောတိ အတ္ထော။) (သျာ၊ က)

၂-(ဝိသေသမတ္တမေဝ ဝဏ္ဏယိဿာမ။ မာယိမာသံ ဝိကာလေ အဟောသုန္တိ မာ ဇုမာသံ ဝိကာလေ ဂမနံ အဟောသုန္တိ အဓိပ္ပါယေနာဟ။
ရတ္တောဟရဏံ ကရိဿာမာတိ ဥဒကေန တေမေတွာ ဝိဋ္ဌေတွာ ပရိကမ္မကတံ ဘူမိ ပုဉ္ဆိဿာမ။ နကုလံ ဂမေန္တိ နကောဋ္ဌကေ ဂါမေန္တိ အဓိပ္ပါယော။ ယဒဂ္ဂေန တယာတိ ယံ ဒိဝသံ အဂ်္ဂံ ကတွာ တယာတိ။) (က)

၁၂-သတ္တသတိကက္ခန္ဓကဒသဝတ္ထုကထာ

၄၄၆။ သတ္တသတိကက္ခန္ဓကေ (**ဘိက္ခွဂ္ဂေနာ**တိ ဘိက္ခုအဂ္ဂေန၊ ဘိက္ခူ။ ဂဏ္ဌေတ္ဝာ တတ္ထကေ ပဋိဝိသေ ဌပေသုန္တိ အတ္ထော။ **မဟိယာ**တိ ဟိမပါတသမယေ ဟိမဝလာဟကာ။

၄၄၇။ **အဝိဇ္ဇာနိဝုဋ္ဌာ**တိ အဝိဇ္ဇာပဋိစ္စသမုပ္ပန္နာ။ **ပေါသာ**တိ ပုရိသာ။ ဝိယ-ရူပံ အဘိနန္ဒန္တိ ပတ္ထေန္တိတိ **ဝိယရူပါဘိနန္ဒိနော။ အဝိဒ္ဒသူ**တိ အဝိဇာနန္တာ။ ရာဂရဇေဟိ **သရဇာ။** မဂသဒိသာတိ **မဂါ။ သဟ နေတ္တိယာ**တိ သနေတ္တိကာ။)[၁] **ဝဇုန်ကဋ္ဌသိ**န္တိ ပုနပ္ပုနံ ကဋ္ဌဝရံ နိက္ခိပမာနာ ဘူမိံ ဝမေန္တိ၊ ဧဝံ ဝမေန္တာဝ ဃောရံ အာဒိယန္တိ ပုနဗ္ဘဝံ။

၄၅၄။ **ပါပကံ နော အာဝုသော ကတ**န္တိ အာဝုသော အမှေဟိ ပါပကံ ကတန္တိ အတ္ထော။

၄၅၅။ **ကတမေန တွံ ဘူမိ၂ ဝိဟာရေနာ**တိ ကတ္ထ **ဘူမိ**တိ[၃] ဝိယဝစနမေတံ၊ ဝိယံ ဝတ္တုကာမော ကိရ အာယသ္မာ သဗ္ဗကာမီ နဝကေ ဘိက္ခူ။ ဧဝံ အာမန္တေတိ။ **ကုလ္လဝိဟာရေနာ**တိ ဥတ္တာနဝိဟာရေန။

၄၅၇။ **သာဝတ္ထိယာ သုတ္တဝိဘင်္ဂေ**တိ ကထံ သုတ္တဝိဘင်္ဂေ ပဋိက္ခိတ္တံ ဟောတိ? တတြ ဟိ "သန္နိမိ နာမ အဇ္ဇ ပဋိဂ္ဂဟိတံ အပရဇ္ဇု။"တိ ဝတ္ဝာ ပုန "သန္နိမိကာရကေ အသန္နိမိကာရကသညိ ခါဒနီယံ ဝါ ဘောဇနီယံ ဝါ ခါဒတိ ဝါ ဘုဉ္ဇတိ ဝါ အာပတ္တိ ပါစိတ္တိယဿာ"တိ အာပတ္တိံ ဝဒန္တေန ပဋိက္ခိတ္တံ ဟောတိ။ တတြကေ မညန္တိ "ယော ပန ဘိက္ခု သန္နိမိကာရကံ ခါဒနီယံ ဝါ ဘောဇနီယံ ဝါတိ ဟိ ဝုတ္တံ၊ ဣဒဉ္စ လောဏံ နာမ ယာဝဇီဝိကတ္တာ သန္နိမိဘာဝံ နာပဇ္ဇတိ၊ ယမ္ပိ အလောဏကံ အာမိသံ ပဋိဂ္ဂဟေတ္ဝာ တေန သဒ္ဓိံ ပရိဘုဉ္ဇတိ၊ တံ တဒဟုပဋိဂ္ဂဟိတမေဝ၊ တသ္မာ 'ယာဝကာလိကေန ဘိက္ခဝေ ယာဝဇီဝိကံ တဒဟုပဋိဂ္ဂဟိတံ ကာလေ ကပ္ပတိ၊ ဝိကာလေ န ကပ္ပတိ'တိ ဝစနတော ဒုက္ကဋေနေတ္ထ ဘဝိတဗ္ဗ"န္တိ။ တေ ဝတ္တဗ္ဗာ—တုမှာကံ မတေန ဒုက္ကဋေနပိ န ဘဝိတဗ္ဗံ၊ န ဟိ ဇာတ္ထ ယာဝဇီဝိကံ တဒဟုပဋိဂ္ဂဟိတံ၊

၁-(....) နတ္ထိ သီဟဠပေါတ္ထကေ။ ၂-ဘူမိ (သီ၊သျာ) ၃-ဘူမိံတိ (သီ၊ သျာ)

ယာဝကာလိကမေဝ တဒဟုပဋိဂ္ဂဟိတံ၊ နော စ တံ ဝိကာလေ ပရိဘုတ္တံ။ ယဒိ ဝါ[၁] "ဝိကာလေ နော ကပ္ပတိ"တိ ဝစနေန တုမ္ဟေ ဒုက္ကဋံ မညေထ၊ ယာဝ-ဇီဝိကမိဿံ ယာဝကာလိကံ ဝိကာလေ ဘုဉ္ဇန္တဿ ဝိကာလဘောဇနပါစိတ္တိယံ နော ဘဝေယျ၊ တသ္မာ နော ဗျဉ္ဇနမတ္တံ ဂဟေတဗ္ဗံ၊ အတ္ထော ဥပပရိက္ခိတဗ္ဗော။

အယံ ဟေတ္ထ အတ္ထော—ယာဝကာလိကေန ယာဝဇီဝိကံ တဒဟုပဋိဂ္ဂဟိတံ ယဒိ သမ္ဘိန္နရသံ ဟောတိ၊ ယာဝကာလိကဂတိကမေဝ ဟောတိ၊ တသ္မာ "ယော ပန ဘိက္ခု ဝိကာလေ ခါဒနီယံ ဝါ ဘောဇနီယံ ဝါ"တိ ဗုဒ္ဓဓိနာ သိက္ခာပဒေန ကာလေ ကပ္ပတိ၊ ဝိကာလေ နော ကပ္ပတိ၊ နော ဗုဓ "နော ကပ္ပတိ"တိ ဝစနမတ္တေနေတ္ထ ဒုက္ကဋံ ဟောတိ။ ယထေဝ ယာဝဇီဝိကံ တဒဟုပဋိဂ္ဂဟိတံ ယာဝကာလိကေန သမ္ဘိန္နရသံ ဝိကာလေ နော ကပ္ပတိ၊ ဝိကာလဘောဇန-ပါစိတ္တိယာဝဟံ[၂] ဟောတိ၊ ဧဝံ အဇ္ဇ ပဋိဂ္ဂဟိတမ္ပိ အပရဇ္ဇု ယာဝကာလိကေန သမ္ဘိန္နရသံ နော ကပ္ပတိ၊ သန္နိဓိဘောဇနပါစိတ္တိယာဝဟံ ဟောတိ၊ တံ "သန္နိဓိ-ကတံ ဗုဒ္ဓ"န္တိ အဇာနန္တော်ပိ နော မုစ္စတိ။ ဝုတ္တံ ဟေတံ "သန္နိဓိကာရကေ အသန္နိဓိကာရကသညီ ခါဒနီယံ ဝါ ဘောဇနီယံ ဝါ ခါဒတိ ဝါ ဘုဉ္ဇတိ ဝါ အာပတ္တိ ပါစိတ္တိယဿာ"တိ။ တသ္မာ "ကတ္ထ ပဋိက္ခိတ္တာ"န္တိ ဗုဓိဿာ ပုစ္ဆာယ ပရိသုဒ္ဓိဒံ ဗျာကရဏံ သာဝတ္ထိယာ သုတ္တဝိဘင်္ဂေတိ။

ရာဇဂဟေ ဥပေါသထသံယုတ္တေတိ ဗုဒံ "နော ဘိက္ခဝေ ကေသ္မိံ အာဝါသေ ဒွေ ဥပေါသထာဂါရာနိ သမ္မန္နိတဗ္ဗာနိ၊ ယော သမ္မန္နေယျ အာပတ္တိ ဒုက္ကဋဿာ"တိ ဧတံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ **ဝိနယဓရာနံ ဒုက္ကဋန္တိ** "နော ဘိက္ခဝေ ကေသ္မိံ အာဝါသေ ဒွေ ဥပေါသထာဂါရာနိ သမ္မန္နိတဗ္ဗာနိ"တိ ဧတေသ ဝိနယဿ အတိသာရေ ဒုက္ကဋံ။ **စမ္မေယျကေ ဝိနယဝတ္ထူသ္မိ**န္တိ ဗုဒံ "အဓမ္မေန စေ ဘိက္ခဝေ ဝဂ္ဂကမ္မံ, အကမ္မံ နော စ ကရဏီယ"န္တိ ဧဝမာဒိံ ကတ္ဝာ စမ္မေယျကဿေဝ ကေစိ ဝတ္ထူ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။

ကေစ္ဆော ကပ္ပတီတိ ဗုဒံ ဓမ္မိကံ အာစိက္ခိတုံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ **ဆေဒနကေ ပါစိတ္တိယ**န္တိ သုတ္တဝိဘင်္ဂေ ဟိ "နိသီဒနံ နာမ သဒိသံ ဝုစ္စတီ"တိ အာဂတံ၊ တသ္မာ ဒွိန္နံ သုဂတဝိဒတ္ထိနံ ဥပရိ ဒသာယေဝ ဝိဒတ္ထိမတ္တာ လဒ္ဓတိ။ ဒသာယ ဝိနာ တံ ပမာဏံ ကရောန္တသ္သ ဗုဒံ အာဂတမေဝ ဟောတိ "တံ အတိက္ကာ-မယတော ဆေဒနကံ ပါစိတ္တိယ"န္တိ။ တသ္မာ "ကိံ အာပဇ္ဇတီ"တိ ပုစ္ဆော

၁-ယဒိ တံ (သီ၊ က) ၂-....ပါစိတ္တိယာဝ တံ (က)

"ဆေဒနကေ ပါစိတ္တိယ"န္တိ အာဟ၊ ဆေဒနကသိက္ခာပဒေ ဝုတ္တပါစိတ္တိယံ အာပဇ္ဇတိတိ အတ္ထော။ သေသံ သဗ္ဗတ္ထ ဥတ္တာနမေဝါတိ။

သမန္တပါသာဒိကာယ ဝိနယသံဝဏ္ဏနာယ
သတ္တသတိကက္ခန္ဓကဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဒ္ဝိဝဂ္ဂသင်္ဂဟာ ဝုတ္တာ၊ ဒ္ဝါဝိသတိပဘေဒနာ။
ခန္ဓကာ သာသနေ ပဉ္စ- ကွန္ဒဒုက္ခပ္ပဟာယိနော။

ယာ တေသံ ဝဏ္ဏနာ သော၊ အန္တရာယံ ဝိနာ ယထာ။
သိဒ္ဓါ သိဒ္ဓန္တ၊ ကလျာဏာ၊ ဧဝံ အာသာဝိ ပါဏိနန္တိ။

စူဠဝဂ္ဂအဋ္ဌကထာ နိဋ္ဌိတာ။

ဒိနယဝိဒ္ဂက

ပရိဝါရအဋ္ဌကထာ

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

သောဠသမဟာဝါရ

ပညတ္တိဝါရဝဏ္ဏနာ

ဝိသုဒ္ဓပရိဝါရဿ၊ ပရိဝါရောတိ သာသနေ။
ဓမ္မက္ခန္ဓသရီရဿ၊ ခန္ဓကာနံ အနန္တရာ။
သင်္ဂဟံ ယော သမာရုဠ္ဎော၊ တဿ ပုဗ္ဗာဂတံ နယံ။
ဟိတ္ဝာ ဒါနိ ကရိဿာမိ၊ အနုတ္တာနတ္ထဝဏ္ဏနံ။

၁။ တတ္ထ **ယံ တေန ဘဂဝတာ။ ပ။ ပညတ္တ**န္တိ အာဒိနယပ္ပဝတ္တာယ တာဝ ပုစ္ဆာယ အယံ သခ်ေပတ္ထော—ယော သော ဘဂဝါ သာသနဿ စိရဋ္ဌိတိကတ္ထံ ဓမ္မသေနာပတိနာ သဒ္ဓမ္မဂါရဝဗဟုမာနဝေဂသမုဿိတံ အန္တလိံ သိရသ္မိံ ပတိဋ္ဌာပေတ္ဝာ ယာစိတော. ဒဿ အတ္ထဝသေ ပဋိစ္စ ဝိနယပညတ္တိံ ပညပေသိ၊ တေန ဘဂဝတာ တဿ တဿ သိက္ခာပဒဿ ပညတ္တိကာလံ ဇာနတာ။ တဿာ တဿာ သိက္ခာပဒပညတ္တိယာ ဒဿ အတ္ထဝသေ ပဿတာ။ အပိစ ပုဗ္ဗေနိဝါသာဒိဟိ ဇာနတာ, ဒိဗ္ဗေန စက္ခုနာ ပဿတာ, တိဟိ ဝိဇ္ဇာဟိ ဆဟိ ဝါ ပန အဘိညာဟိ ဇာနတာ, သမ္ဗုဒ္ဓ အပ္ပဋိဟတေန သမန္တစက္ခုနာ ပဿတာ, သမ္ဗဓမ္မဇာနနသမတ္ထာယ ပညာယ ဇာနတာ, သမ္ဗသတ္တာန စက္ခု-ဝိသယာတီတာနိ တိရောကုဋ္ဋာဒိဂတာနိ စာပိ ရူပါနိ အတိဝိသုဒ္ဓေန မံသ-စက္ခုနာ စ ပဿတာ, အတ္တဟိတသာမိကာယ သမာဓိပဒဋ္ဌာနာယ ပဋိ-ဝေဓပညာယ ဇာနတာ, ပရဟိတသာမိကာယ ကရုဏာပဒဋ္ဌာနာယ ဒေသနာ-ပညာယ ပဿတာ အရဟတာ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေန ယံ ပဌမံ ပါရာဇိကံ ပညတ္တံ၊ တံ ကတ္ထ ပညတ္တံ၊ ကံ အာရဗ္ဘ ပညတ္တံ၊ ကိသ္မိံ ဝတ္ထုသ္မိံ ပညတ္တံ၊ အတ္ထိ တတ္ထ ပညတ္တိ။ပ။ ကေနာဘတန္တိ။

၂။ ပုဏ္ဏာဝိဿဇ္ဇနေ ပန **ယံ တေန ဘဂဝတာ ဇာနတာ ပဿတာ အရဟတာ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေန ပဌမံ ပါရာဇိကန္တိ** ဣဒံ ကေဝလံ ပုဏ္ဏာယ အာဂတဿ အာဒိပဒဿ ပစ္စုဒ္ဓရဏမတ္တမေဝ၊ **ကတ္ထ ပညတ္တန္တိ ဓေသာလိယာ ပညတ္တံ။ ကံ အာရဗ္ဘာတိ သုဒိန္နံ ကလန္ဒကပုတ္တံ အာရဗ္ဘာ**တိ ဓေမာဒိနာ ပန နယေန ပုနပိ ဏ္ဍေ ကေကံ ပဒံ ပုဏ္ဆိတ္ဝာဝ ဝိဿဇ္ဇိတံ။ **ကော ပညတ္တိ**တိ "ယော ပန ဘိက္ခု မေထုနံ ဓမ္မံ ပဋိသေဝေယျ ပါရာဇိကော ဟောတီ အသံဝါသော" တိ အယံ ကော ပညတ္တိ။ **ဒွေ အနုပညတ္တိယော**တိ "အန္တမသော တိရစ္ဆာနဂတာယဓိ" တိ စ "သိက္ခံ အပစ္စက္ခာယာ" တိ စ မက္ကဋိဝဇ္ဇိပုတ္တက-ဝတ္ထူနံ ဝသေန ဝုတ္တာ ဒ္ဝေ အနုပညတ္တိယော။ ဏ္ဍာဝဝတာ "အတ္ထိ တတ္ထ ပညတ္တိ အနုပညတ္တိ အနုပဗ္ဗန္ဓပညတ္တိ" တိ ဣမိသာ ပုဏ္ဆာယ ဒ္ဝေ ကောဋ္ဌာသာ ဝိဿဇ္ဇိတာ ဟောန္တိ။ တတိယံ ဝိဿဇ္ဇေတုံ ပန **အနုပဗ္ဗန္ဓပညတ္တိ တသ္မိံ နတ္ထိ**တိ ဝုတ္တံ။ အယံ ဟိ **အနုပဗ္ဗန္ဓပညတ္တိ** နာမ အနုပဗ္ဗန္ဓေ ဒေါသေ ပညတ္တာ၊ သာ အဋ္ဌကထာမေဝေသန ဘိက္ခုနိနံယေဝ အာဂတာ၊ အညတြ နတ္ထိ။ တသ္မာ ဝုတ္တံ "အနုပဗ္ဗန္ဓပညတ္တိ တသ္မိံ နတ္ထိ" တိ။ **သမ္မုခပညတ္တိ**တိ မစ္ဆိမဒေသေ စေဝ ပစ္စန္တိမဇနပဒေသု စ သမ္မုခပညတ္တိ။ ဝိနယဓရပုဗ္ဗမေန ဂဏေန ဥပသမ္မဒါ, ဂဏကံ္ကပါဟနာ, ဥဝဒနဟာနံ, စမ္မုခရဏန္တိ ဣမာနိ ဟိ စတ္တာရိ သိက္ခာပဒါနိ မစ္ဆိမဒေသေယေဝ ပညတ္တိ၊ ဏ္ဍေဝ ဇေတဟိ အာပတ္တိ ဟောတိ၊ န ပစ္စန္တိမဇန-ပဒေသု။ သေသာနိ သမ္မာနေဝ သမ္မုခပညတ္တိ နာမ။

သာဓာရဏပညတ္တိတိ ဘိက္ခူနဉ္စေဝ ဘိက္ခုနီနဉ္စ သာဓာရဏပညတ္တိ။ သုဒ္ဓ-ဘိက္ခူနမေဝ ဟိ သုဒ္ဓဘိက္ခုနီနံ ဝါ ပညတ္တံ သိက္ခာပဒံ **အသာဓာရဏ-ပညတ္တိ** နာမ ဟောတိ။ ဣဒံ ပန ဘိက္ခုံ အာရဗ္ဘ ဥပ္ပန္နေ ဝတ္ထုသ္မိံ— "ယာ ပန ဘိက္ခုနီ ဆန္နဿော မေထုနံ ဓမ္မံ ပဋိသေဝေယျ၊ အန္တမသော တိရစ္ဆာနဂတေနပိ ပါရာဇိကာ ဟောတိ အသံဝါသာ"တိ—ဘိက္ခုနီနမ္ပိ ပညတ္တံ။ ဝိနီတကထာမတ္တမေဝ ဟိ တာသံ နတ္ထိ၊ သိက္ခာပဒံ ပန အတ္ထိ။ တေန ဝုတ္တံ "သာဓာရဏပညတ္တိ" တိ။ **ဥဘတောပညတ္တိယမ္ပိ** ဓေသေဝ နယော။ ဗျဉ္ဇနမတ္တမေဝ ဟိ ဏ္ဍေ နာနံ၊ ဘိက္ခူနံ ဘိက္ခုနီနမ္ပိ သာဓာရဏတ္တာ **သာဓာရဏပညတ္တိ**၊ ဥဘိန္နမ္ပိ ပညတ္တတ္တာ **ဥဘတောပညတ္တိ**တိ အတ္ထေ ပန ဘေဒေါ နတ္ထိ။

နိဒါနောဂဓန္တိ "ယဿ သိယာ အာပတ္တိ သော အာဝိကရေယျာ" တိ ဏ္ဍေ သဗ္ဗာပတ္တိနံ အနုပဝိဋ္ဌတ္တာ **နိဒါနောဂဓံ၊** နိဒါနေ အနုပဝိဋ္ဌန္တိ အတ္ထော။ **ဒုတိယေန ဥဒ္ဒေသေနာ**တိ နိဒါနောဂဓံ နိဒါနုပရိယာပန္နမ္ပိ သမာနံ "တ၊ပြ်ဳမေ

စတ္တာရော ပါရာဇိကာ ဓမ္မာ”တိအာဒိနာ ဒုတိယေနေဝ ဥဒ္ဒေသေန ဥဒ္ဒေသံ အာဂစ္ဆတိ။ **စတုန္နံ ဝိပတ္တီန**န္တိ သီလဝိပတ္တိအာဒိနံ။ ပဌမာ ဟိ ဒ္ဝေ အာပတ္တိကွန္ဓာ သီလဝိပတ္တိ နာမ၊ အဝသေသာ ပဉ္စ အာစာရဝိပတ္တိ နာမ၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ စ အန္တဂ္ဂါဟိကဒိဋ္ဌိ စ ဒိဋ္ဌိဝိပတ္တိ နာမ၊ အာဇီဝဟေတု ပညတ္တာနိ ဆ သိက္ခာပဒါနိ အာဇီဝဝိပတ္တိ နာမ။ ဣတိ ဣမာသံ စတုန္နံ ဝိပတ္တီနံ ဣဒံ ပါရာဇိကံ သီလဝိပတ္တိ နာမ ဟောတိ။

ကေန သမုဒ္ဌာနေနာတိ ဒ္ဝီဟိကေန ဧကေန သမုဋ္ဌာနေန။ ဏ္ဍေ ဟိ စိတ္တံ အဓိကံ ဟောတိ၊ ကာယေန ပန အာပတ္တိံ အာပဇ္ဇတိ။ ကေန ဝုတ္တံ ‘‘ကာယတော စ စိတ္တတော စ သမုဋ္ဌာတိ’’တိ။ **ဒ္ဝီဟိ သမထေဟိ သမ္မတီ**တိ “အာပန္နောသီ”တိ သမ္မုခါ ပုစ္ဆိယမာနော “အာမ အာပန္နောမှိ”တိ ပဋိဇာနာတိ၊ တာဝဒေဝ ဘဏ္ဍနကလဟဝိဂ္ဂဟာ ဝူပသန္တာ ဟောန္တိ၊ သက္ကာ စ ဟောတိ တံ ပုဂ္ဂလံ အပနေတ္ဝာ ဥပေါသထော ဝါ ပဝါရဏာ ဝါ[1] ကာတုံ။ ဣတိ သမ္မုခါဝိနယေန စ ပဋိညာတကရဏေန စာတိ ဒ္ဝီဟိ သမထေဟိ သမ္မတိ၊ န စ တပ္ပစ္စယာ ကောစိ ဥပဒ္ဒဝေါ ဟောတိ။ ယံ ပန ဥပရိ ပညတ္တိဝဂ္ဂေ “နကတမေန သမထေန သမ္မတီ”တိ ဝုတ္တံ၊ တံ သမထံ သြတာရေတ္ဝာ အနာပတ္တိ ကာတုံ န သက္ကာတိ ဣမမတ္ထံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။

ပညတ္တိ ဝိနယောတိ “ယော ပန ဘိက္ခု”တိအာဒိနာ နယေန ဝုတ္တမာတိကာ ပညတ္တိ ဝိနယောတိ အတ္ထော။ **ဝိဘင္ဂေါ**တိ ပဒဘာဇနံ ဝုစ္စတိ၊ **ဝိဘင္ဂေါ**တိ ဟိ ဝိဘင်္ဂသေဝေတံ နာမံ။ **အသံဝရော**တိ ဝိတိက္ကမော။ **သံဝရော**တိ အဝိ-တိက္ကမော။ **ယေသံ ဝတ္ထူ**တိ ယေသံ ဝိနယပိဋကဉ္စ အဋ္ဌကထာ စ သဗ္ဗာ ပဂုဏာတိ အတ္ထော။ **တေ ဗာရေန္တီ**တိ တေ တေသံ ပဌမပါရာဇိကံ ပါဋိတော စ အတ္ထတော စ ဓာရေန္တိ။ န ဟိ သက္ကာ သဗ္ဗံ ဝိနယပိဋကံ အဇာနန္တေန တေသေ အတ္ထော ဇာနိတုန္တိ။ **ကေနာဘတ**န္တိ ဣဒံ ပဌမပါရာဇိကံ ပါဋိဝသေန စ အတ္ထဝသေန စ ယာဝ အဇ္ဇတနကာလံ ကေန အာနိတန္တိ။ **ပရမ္ပရာဘတ**န္တိ ပရမ္ပရာယ အာနိတံ။

၃။ ဣဒါနိ ယာယ ပရမ္ပရာယ အာနိတံ၊ တံ ဒဿေတုံ **ဥပါလိ ဒါသကော စေဝါ**တိအာဒိနာ နယေန ပေါရာဏကေဟိ မဟာထေရေဟိ ဂါထာယော

၁-ဥပေါသထံ ဝါ ပဝါရဏံ ဝါ (သီ)

ဌပိတာ။ တတ္ထ ယံ ဝတ္တုံ့၊ တံ နိဒါနဝဏ္ဏနာယမေဝ ဝုတ္တံ။ ဇ့ဂမိနာ နယေန ဒုတိယပါရာဇိကာဒိပုစ္ဆာဝိဿဇ္ဇနေသုပိ ဝိနိစ္ဆယော ဝေဒိတဗ္ဗောတိ။

မဟာဝိဘင်္ဂေ ပညတ္တိဝါရဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ကတာပတ္တိဝါရာဒိဝဏ္ဏနာ

၁၅၇။ ဇ့ဂတော ပရံ "မေထုနံ ဓမ္မံ ပဋိသေဝန္တော ကတိ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇတီ"တိ အာဒိပဒဘေဒေါ **ကတာပတ္တိဝါရော** "မေထုနံ ဓမ္မံ ပဋိသေဝန္တသ္သ အာပတ္တိယော စတုန္နံ ဝိပတ္တီနံ ကတိ ဝိပတ္တိယော ဘဇန္တီ"တိ အာဒိပဒဘေဒေါ **ဝိပတ္တိဝါရော** "မေထုနံ ဓမ္မံ ပဋိသေဝန္တသ္သ အာပတ္တိယော သတ္တန္နံ အာပတ္တိက္ခန္ဓာနံ ကတိဟိ အာပတ္တိက္ခန္ဓေဟိ သင်္ဂဟိတာ"တိ အာဒိပဒဘေဒေါ **သင်္ဂဟဝါရော** "မေထုနံ ဓမ္မံ ပဋိသေဝန္တသ္သ အာပတ္တိယော ဆန္နံ အာပတ္တိ-သမုဋ္ဌာနာနံ ကတိဟိ သမုဋ္ဌာနေဟိ သမုဋ္ဌဟန္တီ"တိ အာဒိပဒဘေဒေါ **သမုဋ္ဌာန-ဝါရော** "မေထုနံ ဓမ္မံ ပဋိသေဝန္တသ္သ အာပတ္တိယော စတုန္နံ အဓိကရဏာနံ ကတမံ အဓိကရဏ"န္တိ အာဒိပဒဘေဒေါ **အဓိကရဏဝါရော** "မေထုနံ ဓမ္မံ ပဋိသေဝန္တသ္သ အာပတ္တိယော သတ္တန္နံ သမထာနံ ကတိဟိ သမထေဟိ သမ္မန္တီ"တိ အာဒိပဒဘေဒေါ **သမထဝါရော** တဒနန္တရော **သမုဋ္ဌယဝါရော** စာတိ ဇ့မေ သတ္တ ဝါရာ ဥတ္တာနတ္ထာ ဧဝ။

၁၈၈။ တတော ပရံ "မေထုနံ ဓမ္မံ ပဋိသေဝနပစ္စယာ ပါရာဇိကံ ကတ္ထ ပညတ္တ"န္တိအာဒိနာ နယေန ပုန ပစ္စယဝသေန ဧကော **ပညတ္တိဝါရော**, တဿ ဝသေန ပုရိမသဒိသာ ဧဝ ကတာပတ္တိဝါရာဒယော သတ္တ ဝါရာတိ ဧဝံ အပရေပိ အဋ္ဌ ဝါရာ ဝုတ္တာ၊ တေပိ ဥတ္တာနတ္ထာ ဧဝ။ ဇ့တိ ဇ့မေ အဋ္ဌ, ပုရိမာ အဋ္ဌာတိ မဟာဝိဘင်္ဂေ သောဠသ ဝါရာ ဒဿိတာ။ တတော ပရံ တေနေဝ နယေန ဘိက္ခုနီဝိဘင်္ဂေပိ သောဠသ ဝါရာ အာဂတာတိ ဧဝမိမေ ဥဘတောဝိဘင်္ဂေ ဒ္ဝတ္တိံသ ဝါရာ ပါဠိနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ န ဟေတ္ထ ကိဉ္စိ ပုဗ္ဗေ အဝိနိစ္ဆိတံ နာမ အတ္ထိ။

မဟာဝိဘင်္ဂေ စ ဘိက္ခုနီဝိဘင်္ဂေ စ

သောဠသမဟာဝါရဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂၅၇။ တဒနန္တရာယ ပန သမုဋ္ဌာနကထာယ **အနတ္တာ ဇာတိ နိဿယာတိ** အနတ္တာ ဇာတိ နိစ္ဆိတာ[1]။ **သဘာဂဓမ္မာနန္တိ** အနိစ္စာကာရာဒိဟိ သဘာဂါနံ သခ်ံတဓမ္မာနံ။ **နာမမတ္တံ နု နာယတီတိ**·နာမမတ္တမ်ိ နု ပညာယတိ။ **ဒုက္ခဟာနိန္တိ** ဒုက္ခဃာတနံ။ **ခန္ဓကာ ယ စ မာတိကာတိ** ခန္ဓကာ ယာ စ မာတိကာတိ အတ္ထော။ အယမေဝ ဝါ ပါဌော။ **သမုဋ္ဌာနံ နိယတော ကတန္တိ** သမုဋ္ဌာနံ နိယတောကတံ နိယတကတံ၊ နိယတသမုဋ္ဌာနန္တိ အတ္ထော။ ဧတေန ဘူတာ-ရောစနစောရိဝုဋ္ဌာပနအနနုညာတသိက္ခာပဒတ္တယဿ သင်္ဂဟော ပစ္ဆေတမ္မော။ ·တောနေဝ ဟိ တိဏ္ဏံ သိက္ခာပဒါနိ နိယတသမုဋ္ဌာနာနိ၊ အညေဟိ သဒ္ဓိံ အသမ္ဘိန္နသမုဋ္ဌာနာနိ။

သမ္ဘေဒံ နိဒါနဥ္စာညန္တိ အညမ်ိ သမ္ဘေဒဉ္စ နိဒါနဉ္စ။ တတ္ထ သမ္ဘေဒဝစနေန သမုဋ္ဌာနသမ္ဘေဒဿ ဂဟဏံ ပစ္ဆေတဗ္ဗံ၊ တာနိ ဟိ တိဏ္ဏံ သိက္ခာပဒါနိ ဌပေတ္ဝာ သေသာနိ သဘ်ိန္နသမုဋ္ဌာနာနိ။ နိဒါနဝစနေန သိက္ခာပဒါနံ ပညတ္တိဒေဿသဓိတံ နိဒါနံ ပစ္ဆေတဗ္ဗံ၊ **သုတ္တေ ဒိဿန္တိ ဥပရိတိ** သိက္ခာပဒါနံ သမုဋ္ဌာနနိယမော သမ္ဘေဒေါ နိဒါနန္တိ ဧဒမာနိ တိဏ္ဏံ သုတ္တမ်ိ ဧဝ ဒိဿန္တိ၊ ပညာယန္တိတိ အတ္ထော။ တတ္ထ ကေန သမုဋ္ဌာနေန သမုဋ္ဌာတိ ကာယတော စ စိတ္တတော စာတိအာဒိမ်ိ တာဝ ပုရိမနယေ သမုဋ္ဌာနနိယမော စ သမ္ဘေဒေါ စ ဒိဿန္တိ။ ဇာတရံ ပန နိဒါနံ နာမ—

ဝေသာလိယာ ရာဇဂဟေ၊ သာဝတ္ထိယာ စ အာဠဝိ။
ကောသမ်ဗိယာ စ သင်္ကေသု၊ ဘဂ္ဂေသု စေဝ ပညတ္တာတိ။

ဧဝံ ဥပရိ ဒိဿတိ၊ ပရတော အာဂတေ သုတ္တေ ဒိဿတိတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

စိဘင်္ဂေ ဒ္ဝိသ္ဝူတိ ဂါထာယ အယမတ္ထော—ယံ သိက္ခာပဒံ ဒ္ဝိသု စိဘင်္ဂေသု ပညတ္တံ ဥပေါသထဒိဝသေ ဘိက္ခု။ စ ဘိက္ခုနိယော စ ဥဒ္ဒိသန္တိ၊ တဿ ယထာဉာယံ သမုဋ္ဌာနံ ပဝက္ခာမိ၊ တံ မေ သုဏာထာတိ။

သဉ္စရိတ္တာနုဘာသနဒ္ဓာဘိ သဉ္စရိတ္တာဒ္ဓ သမနုဘာသနဒ္ဓ။ **အတိရေကဒ္ဓ စီဝရန္တိ** အတိရေကစီဝရံ ကသိနန္တိ အတ္ထော။ **လောမာနိ ပဒသောဓမ္မော**တိ

ဋ္ဌေကလောမာနိ စ ပဒသောဓမ္မော စ။ **ဘူတံ သံဝိဓာနေန စာ**တိ ဘူတာ-ရောစနဒ္ဓ, သံဝိဒဟိတ္တာ အဒ္ဓါနပ္ပဋိပဇ္ဇနဒ္ဓ။ **ထေယျဒေဿနာ စောရိံ စာ**တိ ထေယျသတ္ထော စ,ဆတ္တပါဏိသ အဂိလာနဿ ဓမ္မဒေသနာ စ,စောရိဝုဋ္ဌာပနဒ္ဓ။ **အနနုညာတာယ တေရသာ**တိ မာတာပိတုသာမိကေဟိ အနနုညာတာယ သဒ္ဓိံ ဇ္ဈမာနိ တေရသ သမုဋ္ဌာနာနိ ဟောန္တိ။ **သဒိသာ ဇ္ဈေ ဒိဿရေ**တိ ဇ္ဈေ ဉာတောဝိဘင်္ဂေ တေသု တေရသသု သမုဋ္ဌာနသိသေသု[1] ကေကသ္မိံ အညာနိပိ သဒိသာနိ သမုဋ္ဌာနာနိ ဒိဿန္တိ။

ပဌမပါရာဇိကသမုဋ္ဌာနဝဏ္ဏနာ

၂၅၈။ ဇ္ဈဒါနိ တာနိ ဒသေတုံ **မေထုနံ သုက္ကသံသဂ္ဂေါ**တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ **မေထုနန္တိ** ဇ္ဈံ တာဝ ပဌမပါရာဇိကံ နာမ ဧကံ သမုဋ္ဌာနသိသံ၊ သေသာနိ တေန သဒိသာနိ။ တတ္ထ **သုက္ကသံသဂ္ဂေါ**တိ သုက္ကဝိဿဋ္ဌိ စေဝ ကာယသံသဂ္ဂေါ စ။ **အနိယတာ ပဌမိကာ**တိ ပဌမံ အနိယတသိက္ခာပဒံ။ **ပုဗ္ဗပယောဂါဒိတာ**တိ ဇာနံ ပုဗ္ဗပဂတံ ဘိက္ခုန္တိ သိက္ခာပဒဒ္ဓ, ဘိက္ခုနိ-ပရိပါစိတပိဏ္ဍပါတသိက္ခာပဒဒ္ဓ။ **ရဟော ဘိက္ခုနိယာ သဟာ**တိ ဘိက္ခုနိယာ သဒ္ဓိံ ရဟော နိသဇ္ဇသိက္ခာပဒဒ္ဓ။

သဘောဇနေ ရဟော ဒွေ စာတိ သဘောဇနေ ကုလေ အနုပခဇ္ဇ နိသဇ္ဇသိက္ခာပဒဒ္ဓ, ဒွေ ရဟောနိသဇ္ဇသိက္ခာပဒါနိ စ၊ **အဂံလိ ဥဒကေ ဟသ**န္တိ အဂံလိပတောဒကဒ္ဓ, ဥဒကေ ဟသဓမ္မသိက္ခာပဒဒ္ဓ။ **ပဟာရေ ဥဂ္ဂိရေ စေဝါ**တိ ပဟာရဒါနသိက္ခာပဒဒ္ဓ, တလသတ္တိကဥဂ္ဂိရဏသိက္ခာပဒဒ္ဓ။ **တေပညာသာ စ သေခိယာ**တိ ပရိမဏ္ဍလနိဝါသနာဒိနိ ခုဒ္ဒကဝဏ္ဏနာဝသာနေ ဝုတ္တာနိ တေပညာသ သေခိယသိက္ခာပဒါနိ စ။

အဓက္ခဂါမာဝဿုတာတိ ဘိက္ခုနိနံ အဓက္ခကသိက္ခာပဒဒ္ဓ, ဂါမန္တရဂမနံ, အဝဿုတာ အဝဿုတသ ဟတ္ထတော ခါဒနိယဘောဇနိယဂ္ဂဟဏသိက္ခာပဒဒ္ဓ။ **တလမဒ္ဒဒ္ဓ သုန္ဒိကာ**တိ တလဃာတကံ, ဇတုမဋ္ဌံ, ဥဒကသုဒ္ဓိကာဒိယနဒ္ဓ။ **ဝဿံဝုဋ္ဌာ စ ဩဝါဒ**န္တိ ဝဿံဝုဋ္ဌာ ဆပ္ပဒ္ဓယောဇနာနိ သိက္ခာပဒဒ္ဓ, ဩဝါဒါယ အဂမနသိက္ခာပဒဒ္ဓ။ **နာနုဗန္ဓေ ပဝတ္တိနိ**န္တိ ယာ ပန ဘိက္ခုနိ ဝုဋ္ဌာပိတံ ပဝတ္တိနိံ ဒွေ ဝဿာနိ နာနုဗန္ဓေယျာတိ ဝုတ္တာသိက္ခာပဒံ။

၁-သမုဋ္ဌာနေသု (သီ၊ သျာ)

ဋ္ဌမေ သိက္ခာတိ ဋ္ဌမာ သိက္ခာယော။ **လိင်္ဂပရိယာယော** ကတော။ **ကာယမာနသိကာ ကတာတိ** ကာယစိတ္တာသမုဋ္ဌာနာ ကတာ။

ဒုတိယပါရာဇိကသမုဋ္ဌာနဝဏ္ဏနာ

၂၅၉။ **အဒိန္နန္တိ** ဋ္ဌံ တာဝ အဒိန္နာဒါနန္တိ ဝါ ဒုတိယပါရာဇိကန္တိ ဝါ ဧကံ သမုဋ္ဌာနသီသံ၊ သေသာနိ တေန သဒိသာနိ။ တတ္ထ **ဝိဂ္ဂဟုတ္ထော**ရိတိ မနုဿဝိဂ္ဂဟဥတ္တရိမနုဿဓမ္မသိက္ခာပဒါနိ။ **ဒုဒ္ဒုလ္လာ အတ္တကာမိန**န္တိ ဒုဒ္ဒုလ္လ-ဝါစာအတ္တကာမပါရိစရိယသိက္ခာပဒါနိ။ **အမူလာ အညာဘိယာ**တိ ဒွေ ဒုဋ္ဌဒေါသသိက္ခာပဒါနိ။ **အနိယတာ ဒုတိယိကာ**တိ ဒုတိယံ အနိယတသိက္ခာပဒံ။

အဆ္ဆိန္နေ ပရိဏာမနေတိ သာမံ စိဝံရံ ဒတ္ဝာ အဆ္ဆိန္နနဋ္ဌေ, သံယိကလာဘသာ အတ္တနော ပရိဏာမနဋ္ဌေ။ **မုသာ ဩမသပေသုဏာ**တိ မုသာဝါဒေါ စ ဩမသ-ဝါဒေါ စ ဘိက္ခုပေသုညဋ္ဌေ။ **ဒုဒ္ဒုလ္လာ ပဏီဓဏ္ဏေ**တိ[1] ဒုဋ္ဌုလ္လာပတ္တိအာရောစနဋ္ဌေ ပဏီဓဏဋ္ဌေ။ **ဘူတံ အညာယ ဥဋ္ဌာပေ**တိ ဘူတဂါမအညဝါဒကဥဇ္ဈာပနက-သိက္ခာပဒါနိ။

နိက္ကဍ္ဎနံ သိဋ္ဌနဋ္ဌောတိ ဝိဟာရတော နိက္ကဍ္ဎနဋ္ဌေ, ဥဒကေန တိဏာဒိသိဋ္ဌနဋ္ဌေ။ **အာမိသဟေတု ဘုတ္တာဝီ**တိ အာမိသဟေတု ဘိက္ခုနိယော ဩဝဒန္တိတိ သိက္ခာပဒဋ္ဌေ, ဘုတ္တာဝိံ အနတိရိတ္တေန ခါဒနီယာဒိနာ ပဝါရဏာသိက္ခာပဒဋ္ဌေ။ **ဖဟိ အနာဒရိ ဘိံသာ**တိ ဖောဝုသော ဂါမံ ဝါတိ သိက္ခာပဒဋ္ဌေ, အနာဒရိယဋ္ဌေ, ဘိက္ခုဘိံသာပနကဋ္ဌေ။ **အပနိဓေ စ ဇိဝိတ**န္တိ ပတ္တာဒိနံ အပနိဓာနသိက္ခာပဒဋ္ဌေ, သဋ္ဌိစ္ဆ ပါဏံ ဇိဝိတာဝေါရောပနဋ္ဌေ။

ဇာနံ သပ္ပါဏကံ ကမ္မန္တိ ဇာနံ သပ္ပါဏကဥဒကသိက္ခာပဒဋ္ဌေ, ပုနကမ္မာယ ဥက္ကောဋနဋ္ဌေ။ **ဥနဝီသံဝါသနာသနာ**တိ ဥနဝိသတိဝဿသိက္ခာပဒဋ္ဌေ, ဥက္ခိတ္တ-ကေန သဒ္ဓိံ သံဝါသသိက္ခာပဒဋ္ဌေ, နာသိတကသာမဏေရသမ္ဘောဂသိက္ခာပဒဋ္ဌေ။ **သဟဓမ္မိကံ ဝိလေခါ**တိ သဟဓမ္မိကံ ဝုစ္စမာနသိက္ခာပဒဋ္ဌေ,ဝိလေခါယ သံဝတ္တန္တိတိ အာဂတသိက္ခာပဒဋ္ဌေ။ **မောဟော အမူလကေန စာ**တိ မောဟနကေ ပါစိတ္တိယ-သိက္ခာပဒဋ္ဌေ, အမူလကေန သံဃာဒိသေသေန အနုဒ္ဓံသနသိက္ခာပဒဋ္ဌေ။

ကုက္ကုန္နံ ဓမ္မိကံ ဒိဝံ ဒတ္ဝာတိ ကုက္ကုစ္စဥပဒဟနဋ္ဌေ, ဓမ္မိကာနံ ကမ္မာနံ ဆန္ဒံ ဒတ္ဝာ ဒိယနဋ္ဌေ, စိဝံရံ ဒတ္ဝာ ဒိယနဋ္ဌေ။ **ပရိဏာမေယျ ပုဂ္ဂလေ**တိ သံယိကံ

၁-ဖဏိံ ခဏေတိ (သီ)

လာဘံ ပုဂ္ဂလဿ ပရိဏာမနသိက္ခာပဒံ။ **ကိံ တေ အကာလံ အစ္ဆိန္နေ**တိ ကိံ တေ အယျေ ဧသော ပုရိသပုဂ္ဂလော ကရိဿတိတိ အာဂတသိက္ခာပဒဋ္ဌ, အကာလ-စိဝရံ ကာလစိဝရန္တိ အဓိဋ္ဌဟိတ္ဝာ ဘာဇနသိက္ခာပဒဋ္ဌ[1], ဘိက္ခုနိယာ သဒ္ဓိံ စိဝရံ ပရိဝတ္တေတ္ဝာ အစ္ဆိန္နနသိက္ခာပဒဋ္ဌ။ **ဒုဂ္ဂဟီ နိရယေန စာ**တိ ဒုဂ္ဂဟိတေန ဒုပ္ပခာရိတေန ပရံ ဥဏ္ဍာပနသိက္ခာပဒဋ္ဌ, နိရယေန ဝါ ဗြဟ္မစရိယေန ဝါ အဘိသပနသိက္ခာပဒဋ္ဌ။

ဂဏံ ဝိဘင်္ဂ ဒုဗ္ဗလန္တိ ဂဏသဿ စိဝရလာဘံ အန္တရာယံ ကရေယျာတိ စ, ဓမ္မိကံ စိဝရဝိဘင်္ဂံ ပဋိဗာဟေယျာတိ စ, ဒုဗ္ဗလစိဝရပစ္စာသာယ စိဝရကာလ-သမယံ အတိက္ကာမေယျာတိ စ ဝုတ္တသိက္ခာပဒါနိ။ **ကထိနာ ဖာသု ပဿယန္တိ** ဓမ္မိကံ ကထိနုဒ္ဒါရံ ပဋိဗာဟေယျ, ဘိက္ခုနိယာ သဒ္ဓိစ္စ အဖာသုံ ကရေယျ, ဘိက္ခုနိယာ ဥပဿယံ ဒတ္ဝာ ကုဝိတာ အနတ္တမနာ နိက္ကဍ္ဎေယျ ဝါတိ ဝုတ္တသိက္ခာပဒါနိ။ **အက္ကောသစရိတ္တေ မဏ္ဍနာ**တိ ဘိက္ခုံ အက္ကောသေယျ ဝါ ပရိဘာသေယျ ဝါ, စရိတ္တေကတာ ဂဏံ ပရိဘာသေယျ, ကုလေ မဏ္ဍနာနိ အဿာတိ ဝုတ္တသိက္ခာပဒါနိ။ **ဂဒ္ဒိနိဿ ပါဟန္တိ ယာ**တိ ဂဒ္ဒိနိံ ဝုဋ္ဌာပေယျ, ပါဟန္တိံ ဝုဋ္ဌာပေယျာတိ ဝုတ္တသိက္ခာပဒါနိ။

ဒွေဝဿံ သိက္ခာ သံဃနာတိ ဒွေ ဝဿာနိ ဆသု ဓမ္မေသု အသိက္ခိတ-သိက္ခံ သိက္ခမာနံ ဝုဋ္ဌာပေယျ, သိက္ခိတသိက္ခံ သိက္ခမာနံ သံဃေန အာသမ္မတံ ဝုဋ္ဌာပေယျာတိ ဝုတ္တသိက္ခာပဒါနိ။ **တယော စေဝ ဂိဟိဂတာ**တိ ဥနဒွါဒသဝဿံ ဂိဟိဂတံ, ပရိပုဏ္ဏဒွါဒသဝဿံ ဂိဟိဂတံ ဒွေ ဝဿာနိ ဆသု ဓမ္မေသု အသိက္ခိတသိက္ခံ, ဒွေ ဝဿာနိ သိက္ခိတသိက္ခံ သံဃေန အာသမ္မတန္တိ ဝုတ္တသိက္ခာပဒါနိ။ **ကုမာရိဘူတာ တိဿော**တိ ဥနဝီသတိဝဿံ ကုမာရိ-ဘူတန္တိအာဒိနာ နယေန ဝုတ္တာ တိဿော။ **ဥနဒွါဒသသမ္မတာ**တိ ဥနဒွါဒသ-ဝဿာ ဝုဋ္ဌာပေယျ, ပရိပုဏ္ဏဒွါဒသဝဿာ သံဃေန အာသမ္မတာ ဝုဋ္ဌာပေယျာတိ ဝုတ္တသိက္ခာပဒဒွယံ။

အလံ တာဝ သောကာဝါသန္တိ အလံ တာဝ တေ အယျေ ဝုဋ္ဌာပိတေနာတိ စ, စရိတ္တေ သောကာဝါသံ သိက္ခမာနံ ဝုဋ္ဌာပေယျာတိ စ ဝုတ္တသိက္ခာပဒဒွယံ။ **ဆန္နာ အနုဝဿာ စ** ဒွေတိ ပါရိဝါသိကဆန္ဒဒါနေန သိက္ခမာနံ ဝုဋ္ဌာပေယျ, အနုဝဿံ ဝုဋ္ဌာပေယျ, ဧကံ ဝဿံ ဒွေ ဝုဋ္ဌာပေယျာတိ ဝုတ္တသိက္ခာပဒတ္တယံ။ **သမုဋ္ဌာနာ တိကာ ကတာ**တိ တိကသမုဋ္ဌာနာ ကတာ။

၁-ဘာဇာပနသိက္ခာပဒဋ္ဌ (သီ၊ သျာ)

သဠ္ဌရိတ္တသမုဋ္ဌာနဝဏ္ဏနာ

၂၆၀။ **သဠ္ဌာ.ကုဋ္ဌိ ဝိဟာရော**တိ သဠ္ဌရိတ္တံ, သညာစိကာယ ကုဋ္ဌိကရဏံ, မဟလ္လကဝိဟာရကရဏန္တိ။ **ဓောဝနဠ္ဆ ပဋိဂ္ဂဟော**တိ အညာတိကာယ ဘိက္ခုနိယာ ပုရာဏစီဝရဓောဝါပနဠ္ဆ, စီဝရပဋိဂ္ဂဟဏဠ္ဆ။ **ဝိညတ္တိဠ္ဆရိ အာဘိဟဋ္ဌုန္တိ** အညာတကံ ဂဟပတိ° စီဝရဝိညာပနံ, တတုတ္တရိသာဒိယနသိက္ခာပဒဠ္ဆ။ **ဥဘိန္နံ ဘုတဓေန စာ**တိ စီဝရစေတာပန္နံ ဥပက္ခဋ္ဌံ ဟောတိတိ အာဂတသိက္ခာပဒဳယဠ္ဆ, ဘုတေန စီဝရစေတာပန္နပဟိတသိက္ခာပဒဠ္ဆ။

ကောသိယာ သုဒ္ဓဇေဘာဂါ၊ ဆမ္ဘသာနိ နိသီဒန္တိ ကောသိယမိဿကံ သန္ထတန္တိအာဒိနိ ပဠ္ဆ သိက္ခာပဒါနိ။ **ရိဠ္ဆတိ ဘုဇိကာ စေဝါ**တိ ဝိဘင်္ဂေ "ရိဠ္ဆန္တိ ဥဒ္ဒေသ"န္တိ အာဂတံ ဇေ့ကလောမဓောဝါပန, ရူပိယပဋိဂ္ဂဟဏသိက္ခာပဒဠ္ဆ။ **ဥဓော နာနဿကာရကာ**တိ ရူပိယသံဝေါဟာရ,ကယဝိက္ကယသိက္ခာပဒဳယံ။

ဥိနမ္ဗနဝသိကာတိ ဥိနပဠ္ဆမ္ဗနနပတ္တသိက္ခာပဒဠ္ဆ, ဝသိကသာဋ္ဌိကသိက္ခာပဒဠ္ဆ။ **သုတ္တံ ဝိကပ္ပေန စာ**တိ သုတ္တံ ဝိညာပေတွာ စီဝရဝါယာပနဠ္ဆ, တန္တဝါယေ ဥပသင်္ကမိတွာ စီဝရေ ဝိကပ္ပါပဇ္ဇနဠ္ဆ။ **ဒွါရဒါနသိဗ္ဗာနိ စာ**တိ ယာဝ ဒွါရကောသာ အဂ္ဂဠ္ဠပနာယ, အညာတိကာယ ဘိက္ခုနိယာ စီဝရံ ဒဒေယျ, စီဝရံ သိဗ္ဗေယျာတိ ဝုတ္တသိက္ခာပဒတ္တယံ။ **ပူဝပစ္စယဇောတိ စာ**တိ ပူဝေဟိ ဝါ မန္ထေဟိ ဝါ အဘိဟဋ္ဌုံ ပဝါရဏာသိက္ခာပဒံ, စာတုမာသပစ္စယပဝါရဏာဇောတိသမာဒဟနသိက္ခာပဒါနိ စ။

ရတနံ သ္ဝစိ မဠ္ဆော စ၊ တူလံ နိသီဒနကဏ္ဍု စ။ ဝသိကာ စ သုဒ္ဓဇေနာတိ ရတနသိက္ခာပဒဠ္ဆေဝ, သ္ဝစိဃရသိက္ခာပဒါဒိနိ စ သတ္တ သိက္ခာပဒါနိ။ **ဝိညတ္တိ အညံ စေတာပနာ၊ ဒွေ သံဃိကာ မဟာဇနိကာ ဒွေ၊ ပုဂ္ဂလလဟုကာ ဂရုတိ** ယာ ပန ဘိက္ခုနိ အညံ ဝိညာပေတွာ အညံ ဝိညာပေယျာတိအာဒိနိ နဝ သိက္ခာပဒါနိ။ **ဒွေ ဝိဃာသာ သာဋိကာ စာ**တိ ဥစ္စာရံ ဝါ ပဿာဝံ ဝါ သင်္ကာရံ ဝါ ဝိဃာသံ ဝါ တိရောကုဋ္ဋေ ဝါ တိရောပါကာရေ ဝါ ဆဍ္ဍေယျ ဝါ ဆဍ္ဍာပေယျ ဝါ, ဟရိတေ ဆဍ္ဍေယျ ဝါ ဆဍ္ဍာပေယျ ဝါတိ ဧဝံ ဝုတ္တာနိ ဒွေ ဝိဃာသသိက္ခာပဒါနိ စ, ဥဒကသာဋ္ဌိကာသိက္ခာပဒဠ္ဆ။ **သမဏစီဝရေန စာ**တိ သမဏစီဝရံ ဒဒေယျာတိ ဇုဒမေတံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။

ဝိ-ဋ ၄-၁၀

သမုဋ္ဌာသနာသမုဋ္ဌာနဝဏ္ဏနာ

၂၆၁။ **ဘေဒါနဝတ္ထုဒုဗ္ဘဒုဋ္ဌုလ္လဒိဋ္ဌိစာ**တိ သံဃဘေဒါနဝတ္ထုကဒုဗ္ဘဒုကုလဒူသကဒုဋ္ဌုလ္လပုဋ္ဌိဆာဒနဒိဋ္ဌိအပ္ပဋိဃာသနတ္ထာယ။ **ဆန္နံ ဥဇ္ဇဂ္ဃိကာဒ္ဝေ စာ**တိ ဆန္နံ အဒတ္ဝာ ဂမနသိက္ခာပဒံ, ဥဇ္ဇဂ္ဃိကာယ အန္တရဃရေ ဂမနနိသီဒနသိက္ခာပဒဒ္ဝယဉ္စ။ **ဒ္ဝေ စ သဒ္ဒါ**တိ အပ္ပသဒ္ဒေါ အန္တရဃရေ ဂမိဿာမိ, နိသီဒိဿာမိတိ သိက္ခာပဒဒ္ဝယဉ္စ။ **နာ ဗျာဟရေ**တိ နာ သကဗဒ္ဒေန မုခေန ဗျာဟရိဿာမိတိ သိက္ခာပဒံ။

ဆမာ နိစ္စာသနေ ဒ္ဝာနံ၊ ပစ္ဆတော ဥပ္ပဍေန စာတိ ဆမာယံ နိသီဒိတ္ဝာ, နိစေ အာသနေ နိသီဒိတ္ဝာ, ဌိတေန နိသိန္နဿ, ပစ္ဆတော ဂစ္ဆန္တေန ပုရတော ဂစ္ဆန္တဿ, ဥပ္ပဍေန ဂစ္ဆန္တေန ပဍေန ဂစ္ဆန္တဿ ဓမ္မဒေသနာသိက္ခာပဒါနိ။ **ဝဇ္ဇာနုဝတ္တိဂဟဏာ**တိ ဝဇ္ဇပဋိစ္ဆာဒန, ဥက္ခိတ္တာနုဝတ္တက, ဟတ္ထဂ္ဂဟဏာဒိသဒ္ဒါတာနိ တိဏ္ဏံ ပါရာဇိကာနံ။ **သြသာရေ ပစ္ဆာစိက္ခနာ**တိ အနုပလေဝကေတ္ဝာ ကာရကသံဃံ အနုဉ္ဉာယ ဂဏ္ဌာသ ဆန္ဒံ သြသာရေယျာတိ စ, ဗုဒ္ဓံ ပစ္ဆက္ခာမီတိ စ ဝုတ္တသိက္ခာပဒဒ္ဝယံ။

ကိသ္မိံ သံသဋ္ဌာ ဒ္ဝေ ဝဓီတိ ကိသ္မိဉ္စိဒေဝ အဓိကရဏေ ပစ္ဆာကတာတိ စ, ဘိက္ခုနိယော ပနေဝ သံသဋ္ဌာ ဝိဟရန္တိတိ စ, ယာ ပန ဘိက္ခုနီ ဧဝံ ဝဒေယျ သံသဋ္ဌာဝ အယျေ တုမ္ဟေ ဝိဟရထာတိ စ, အတ္တာနံ ဝဓိတ္ဝာ ဝဓိတ္ဝာ ရောဒေယျာတိ စ ဝုတ္တသိက္ခာပဒါနိ။ **ဝိသိဋ္ဌေ ဒုက္ခိတာယ စာ**တိ ဘိက္ခုနိယာ စိဝရံ ဝိသိဋ္ဌေတ္ဝာ ဝါ ဝိသိဋ္ဌာပေတ္ဝာ ဝါတိ စ, ဒုက္ခိတံ သဟဇီဝိနိန္တိ စ ဝုတ္တသိက္ခာပဒဒ္ဝယံ။ **ပုန သံသဋ္ဌာ နာ ဂူပသမေ**တိ သံသဋ္ဌာ ဝိဟရေယျ ဂဟပတိနာ ဝါ ဂဟပတိပုတ္တေန ဝါတိ ဧဝံ ပုန ဝုတ္တသံသဋ္ဌသိက္ခာပဒဉ္စ, ဟေယျ ဇုမံ အဓိကရဏံ ဝူပသမေဟိတိ ဝုစ္စမာနာ သာဓုတိ ပဋိဿုဏိတ္ဝာ သာ ပစ္ဆာ အနန္တရာယိကိနိ နေဝ ဝူပသမ္မေယျာတိ ဝုတ္တသိက္ခာပဒဉ္စ။ **အာရာမဘ္ဘ ပဝါရဏာ**တိ ဇာနံ သဘိက္ခုကံ အာရာမံ အနာပုစ္ဆာ ပဝိသေယျာတိ စ, ဥဘတောသံဃေ တိဟိ ဌာနေဟိ နာ ပဝါရေယျာတိ စ ဝုတ္တသိက္ခာပဒဒ္ဝယံ။

အန္တရံ သဟဇီဝိနိံ ဒ္ဝေတိ အန္တရဓမာသံ ဘိက္ခုနိယာ ဘိက္ခုသံဃတော ဒ္ဝေ ဓမ္မာ ပစ္ဆာသီသိတဗ္ဗာတိ ဝုတ္တသိက္ခာပဒဉ္စ, သဟဇီဝိနိံ ဝုဋ္ဌာပေတ္ဝာ ဒ္ဝေ ဝဿာနိ နေဝ အနုဂ္ဂဏ္ဟေယျ, သဟဇီဝိနိံ ဝုဋ္ဌာပေတ္ဝာ နေဝ ဝူပကာသေယျာတိ ဝုတ္တသိက္ခာပဒဒ္ဝယဉ္စ။ **စိဝရံ အနုဓန္ဓနာ**တိ သစေ မေ တွံ အယျေ စိဝရံ ဒဿသီ၊

ဧဝါဟံ တံ ဝုဋ္ဌာပေဿာမီတိ စ, သစေ မံ တွံ အယျေ ဒွေ ဝဿာနိ အနုပဗ္ဗဇိဿသိ၊ ဧဝါဟံ တံ ဝုဋ္ဌာပေဿာမီတိ စ ဝုတ္တသိက္ခာပဒဒွယံ။

ကထိနသမုဋ္ဌာနဝဏ္ဏနာ

၂၆၂။ **ဥဒ္ဒိတ်ဲ ကထိန်** တိဏ်္ဍီတိ နိဋ္ဌိတစီဝရသ္မိံ ဘိက္ခုနာ ဥဒ္ဒိတသ္မိံ ကထိနေတိ ဝုတ္တာနိ အာဒိတောဝ တိဏ်္ဍီ သိက္ခာပဒါနိ။ **ပဌမံ ပတ္တဘေသဇ္ဇာနီ**တိ ဒသာဟပရမံ အတိရေကပတ္တောတိ ဝုတ္တံ ပဌမပတ္တသိက္ခာပဒဉ္စ, ပဋိသာယနီယာနိ ဘေသဇ္ဇာနီတိ ဝုတ္တသိက္ခာပဒဉ္စ။ **အဋ္ဌကဉ္စာဝိ သာသက််**နီ အဋ္ဌကစီဝရသိက္ခာပဒဉ္စ, တဒနုရူပမေဝ သာသက််သိက္ခာပဒဉ္စ၊ **ပဉ္စမဉ္စနု ဝါ ဒုဧဝေ**တိ တံ ပဉ္စမဉ္စာ နေဝ · ဥဒ္ဓရေယျာတိ ဘူတဂါမဝဂ္ဂေ ဝုတ္တသိက္ခာပဒဒွယံ။

ဥပဿယံ ပဏ္ဍုကာတိ ဘိက္ခုနုပဿယံ ဂန္တွာ ဘိက္ခုနိယော ဩဝဒေယျာတိ စ, ပရမ္မုခတောဇနေ ပါစိတ္တိယန်္တိ စ ဝုတ္တသိက္ခာပဒဒွယံ။ **အနတိရိတ္တံ နိမန္တနာ**တိ အနတိရိတ္တံ ခါဒနီယံ ဝါ ဘောဇနီယံ ဝါတိ စ, နိမန္တိတော သဘတ္တော သမာနောတိ စ ဝုတ္တသိက္ခာပဒဒွယံ။ **ဝိကပ်ံ ရညော ဝိကာလေ**တိ သာမံ စီဝရံ ဝိကပ္ပေတွာတိ စ, ရညော ခတ္တိယဿာတိ စ, ဝိကာလေ ဂါမံ ပဝိသေယျာတိ စ ဝုတ္တသိက္ခာပဒတ္တယံ၊ **ဧဝါသာသာရညကေန စာ**တိ ဧဝါသာသမာနရူပါ ဌိတာတိ စ, တထာရူပေသု အာရညကေသု သေနာသနေသု ပုဗ္ဗေ အပ္ပဋိသံဝိဒိတန်္တိ စ ဝုတ္တသိက္ခာပဒဒွယံ။

ဥဿယာ သန်္ဓိယဉ္စာတိ ဥဿယဝါဒိကာတိ စ, ပတ္တသန်္ဓိယံ ကရေယျာတိ စ ဝုတ္တသိက္ခာပဒဒွယံ။ **ပုရေ ပဏ္ဍာ ဝိကာလေ စာ**တိ ယာ ပန ဘိက္ခုနီ ပုရေဘတ္တံ ကုလာနိ ဥပသင်္ကမိတွာတိ စ, ပဏ္ဍာဘတ္တံ ကုလာနိ ဥပသင်္ကမိတွာတိ စ, ဝိကာလေ ကုလာနိ ဥပသင်္ကမိတွာတိ စ ဝုတ္တသိက္ခာပဒတ္တယံ။ **ပဏ္ဍာဟိကာ သင်္ကမနီ**တိ ပဏ္ဍာဟိကာ သင်္ဃာဋိစာရံ အတိက္ကမေယျာတိ စ, စီဝရသင်္ကမနီယံ ဓာရေယျာတိ စ ဝုတ္တသိက္ခာပဒဒွယံ။ **ဒွေဝိ အာဝသထေန စာ**တိ အာဝသထစီဝရံ အနိဿဇ္ဇိတွာ ပရိဘုဉ္ဇေယျ, အာဝသထံ အနိဿဇ္ဇိတွာ စာရိကံ ပက္ကမေယျာတိ စ ဧဝံ အာဝသထေန သဒ္ဓိံ ဝုတ္တသိက္ခာပဒါနိ စ ဒွေ။

ပဿာခေ အာသနေ ဧဝါတိ ပဿာခေ ဇာတံ ဂဏ္ဌံ ဝါတိ စ, ဘိက္ခုဿ ပုရတော အနာပုစ္ဆာ အာသနေ နိသီဒေယျာတိ စ ဝုတ္တသိက္ခာပဒဒွယံ။

ဧကလောမသမုဋ္ဌာနဝဏ္ဏနာ

၂၆၃။ **ဧကလောမာ ဒွေ သေယ္ယာတိ** ဧကလောမသိက္ခာပဒဥ္စေဝ, ဒွေ စ သဟသေယ္ယသိက္ခာပဒါနိ။ **အာဟစ္စ ဝိဏ္ဍဘောဇနန္တိ** အာဟစ္စပါဒကသိက္ခာပဒဉ္စ, အာဝသထပိဏ္ဍဘောဇနသိက္ခာပဒဉ္စ။ **ဂဏဝိကာလသန္နိဓိတို ဂဏဘောဇနဝိကာလဘောဇနသန္နိဓိကာရကသိက္ခာပဒတ္တယံ**။ **ဒန္တပေါနေန စေလကာ**တိ ဒန္တပေါနသိက္ခာပဒဉ္စ, အစေလကသိက္ခာပဒဉ္စ။ **ဥယ္ယုတ္တံ သေနံ ဥယ္ယောဓီ**တိ ဥယ္ယုတ္တံ သေနံ ဒဿနာယ ဂစ္ဆေယ္ယ, သေနာယ ဝသေယ္ယ, ဥယ္ယောဓိကံ ဝါ။ပ။ အနိကဒဿနံ ဝါ ဂစ္ဆေယ္ယာ့တိ ဝုတ္တာသိက္ခာပဒတ္တယံ။ **သုရာ ဩရေန နာဃနာ**တိ သုရာပါနသိက္ခာပဒဉ္စ, ဩရေနဒ္ဓမာသနဟာနသိက္ခာပဒဉ္စ။ **ဒုမ္မဏ္ဍေ ဒွေ ဒေသနာ်ကာ**တိ တိဏ္ဍံ ဒုမ္မဏ္ဍကရဏာနန္တိ ဝုတ္တာသိက္ခာပဒဉ္စ, ဝုတ္တာဝသေသပါဠိဒေသနိယဒွယဉ္စ။ **လသုဏုပတိဒ္ဒေ နစ္စနာ**တိ လသုဏသိက္ခာပဒံ, ဘိက္ခုဿ ဘုဉ္ဇန္တဿ ပါနိယေန ဝါ ဝိဓူပနေန ဝါ ဥပတိဋ္ဌေယ္ယာတိ ဝုတ္တာသိက္ခာပဒံ, နစ္စံ ဝါ ဂီတံ ဝါ ဝါဒိတံ ဝါ ဒဿနာယ ဂစ္ဆေယ္ယာတိ ဝုတ္တာသိက္ခာပဒဉ္စ။ ဇူတေ ပရံ ပါဋိ ဝိရဇ္ဈိတ္ဝာ လိခန္တိ။ ယထာ ပန အဏ္ဍံ ဝဏ္ဏယိဿာမ၊ ဧဝမေတ္ထ အနုက္ကမော ဝေဒိတဗ္ဗော။

နာနမတ္ထရဏ် သေယ္ယာတိ နဂ္ဂါ နဟာယေယ္ယ, ကေတ္ထရဏပါဝုရဏာ တုဝဋ္ဋေယ္ယုံ, ဧကမဉ္ဆေ တုဝဋ္ဋေယ္ယု။်တိ ဝုတ္တာသိက္ခာပဒတ္တယံ။ **အန္တောရဋ္ဌေ တထာမဟီ**တိ အန္တောရဋ္ဌေ သာသက်သမုတေ, တိရောရဋ္ဌေ သာသက်သမုတေတိ ဝုတ္တာသိက္ခာပဒဒွယံ။ **အန္တောဝသံ စိတ္တာဂါရန်**တိ အန္တောဝသံ စာရိကံ ပက္ကမေယ္ယ, ရာဇာဂါရံ ဝါ စိတ္တာဂါရံ ဝါ။ပ။ ပေါက္ခရဏိံ ဝါ ဒဿနာယ ဂစ္ဆေယ္ယာတိ စ ဝုတ္တာသိက္ခာပဒဒွယံ။ **အာသန္ဒိံ သုတ္တကန်နာ**တိ အာသန္ဒိံ ဝါ ပလ္လင်ံ ဝါ ပရိဘုဉ္ဇေယ္ယ, သုတ်ံ ကန္တေယ္ယာတိ ဝုတ္တာသိက္ခာပဒဒွယံ။

ဧဝယျာဝန်ံ သဟတ္ထာ စာတိ ဂိဟိဝေယျာဝစ်ံ ကရေယ္ယ, အဂါရိကဿ ဝါ ပရိဗ္ဗာဇကဿ ဝါ ပရိဗ္ဗာဇိကာယ ဝါ သဟတ္ထာ ခါဒနိယံ ဝါ ဘောဇနိယံ ဝါ ဒဒေယ္ယာတိ ဝုတ္တာသိက္ခာပဒဒွယံ။ **အာဟိက္ခုကာဝါသေန စာ**တိ အာဟိက္ခုကေ အာဝါသေ ဝဿံ ဝသေယ္ယာတိ ဇူဒမေတံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ **ဆတ္တံ ယာနဉ္စ သမ်ာဏိန်**တိ ဆတ္တုပါဟနံ ဓာရေယ္ယ, ယာနေန ယာယေယ္ယ, သမ်ာဏိံ ဓာရေယ္ယာတိ ဝုတ္တာသိက္ခာပဒတ္တယံ။ **အလက်ာရဂန္ဓဝါသိတန်**တိ ဇူတ္ထာလက်ာရံ ဓာရေယ္ယ, ဂန္ဓစုဏ္ဏကေန နဟာယေယ္ယ, ဝါသိတကေန ပိညာကေန နဟာယေယ္ယာတိ ဝုတ္တာသိက္ခာပဒတ္တယံ။ **ဘိက္ခုနီတိ**အာဒိနာ ဘိက္ခုနိယာ ဥမ္မဒ္ဒါပေယ္ယာတိအာဒိနိ စတ္တာရိ သိက္ခာပဒါနိ ဝုတ္တာနိ။ **အသက်ိကာ အာပတ္တီ**တိ

အသက်စွကာ ဂါမံ ပဝိသေယျ ပါစိတ္တိယန္တိ ဧဝံ ဝုတ္တအာပတ္တိ စ။ **စတ္တာရီသာ စတုတ္ထာရီတိ** တောနိ သမ္ဘာနိဝိ စတုစတ္တာလီသ သိက္ခာပဒါနိ ဝုတ္တာနိ။

ကာယေန နာ ဝါစာစိတ္တေန၊ ကာယစိတ္တေန နာ ဝါစတောတိ ကာယေန စေဝ ကာယစိတ္တေန စ သမုဋ္ဌဟန္တိ၊ နာ ဝါစာစိတ္တေန နာ ဝါစတောတိ အတ္ထော။ **ဒ္ဝိသမုဋ္ဌာနိကာ သဒ္ဒေ၊ သမာ ဧဋကလောမိကာတိ** ဣဒံ ဥတ္တာနတ္ထမေဝ။

ပဒသောဓမ္မသမုဋ္ဌာနဝဏ္ဏနာ

၂၆၄။ **ပဒညတြ အသမ္မတာ**တိ "ပဒသော ဓမ္မံ, မာတုဂါမဿ ဥတ္တရိဆပ္ပဉ္စ-ဝါစာဟိ ဓမ္မံ ဒေသေယျ အညတြ ဝိညုနာ ပုရိသဝိဂ္ဂဟေန, အသမ္မတော ဘိက္ခုနိယော သြဝဒေယျာ"တိ ဝုတ္တသိက္ခာပဒတ္တာယံ။ **တထာ အတ္ထဂ်တေန စာ**တိ "အတ္ထဂ်တေ သူရိယေ သြဝဒေယျာ"တိ ဣဒမေတံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ **တိရစ္ဆာနဝိဂ္ဂဟာ ဒ္ဝေ**တိ တိရစ္ဆာနဝိဂ္ဂဟံ ပရိယာပုဏောယျ, ဝါစေယျာ"တိ ဧဝံ ဝုတ္တသိက္ခာပဒဒ္ဝယံ။ **အနောကာသော[1] စ ပုဋ္ဆနာ**တိ "အနောကာသကတံ ဘိက္ခုံ ပဉ္ဟံ ပုစ္ဆေယျာ"တိ ဣဒမေတံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။

အဒ္ဓါနသမုဋ္ဌာနဝဏ္ဏနာ

၂၆၅။ **အဒ္ဓါနနာဝံ ပဏ္ဍိတန္တိ** "ဘိက္ခုနိယာ သဒ္ဓိံ သံဝိဓာယ ဧကဒ္ဓါနမဂ္ဂံ ပဋိပဇ္ဇေယျ, ကေဝံ နာဝံ အဘိရုဟေယျ, ပဏ္ဍိတဘောဇနာနိ အဂိလာနော အတ္တနော အတ္ထာယ ဝိညာပေတ္ဝာ ဘုဉ္ဇေယျာ"တိ ဝုတ္တသိက္ခာပဒတ္တာယံ။ **မာတုဂါမေန သံဟရေ**တိ မာတုဂါမေန သဒ္ဓိံ သံဝိဓာယ ဂမနဉ္စ, "သမ္ဘာဓေ လောမံ သံဟရာပေယျာ"တိ ဝုတ္တသိက္ခာပဒဉ္စ။ **ဧညံ နိမန္တိတာ ဧဝါ**တိ "ဧညံ ဝိညာပေတ္ဝာ ဝါ"တိ စ, "နိမန္တိတာ ဝါ ပဝါရိတာ ဝါ ခါဒနိယံ ဝါ ဘောဇနိယံ ဝါ ခါဒေယျ ဝါ ဘုဉ္ဇေယျ ဝါ"တိ ဝုတ္တသိက္ခာပဒဒ္ဝယဉ္စ။ **အဒ္ဓ စာ**တိ ဘိက္ခုနိံ ဝုတ္တာ အဒ္ဓ ပါဋိဒေသနိယာ ဝါ။

ထေယျသတ္ထသမုဋ္ဌာနဝဏ္ဏနာ

၂၆၆။ **ထေယျသတ္ထံ ဥပသုတိ**တိ ထေယျသတ္ထေန သဒ္ဓိံ သံဝိဓာယ ဧကဒ္ဓါနမဂ္ဂဂမနဉ္စ ဥပသုတိတိဋ္ဌနဉ္စ။ **သူပဝိညာပနေန စာ**တိ ဣဒံ သူပေါဒန-ဝိညတ္တိံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ **ရတ္တိဆဋ္ဌေ သြကာသန္တိ** "ရတ္တန္ဓကာရေ အပ္ပဒီပေ,

---

၁-အနောကာသေ (သီ၊ သျာ)

ပဋိဆ္ဆန္နေ ဩကာသေ, အစ္ဆောကာသေ ပုရိသေန သဒ္ဓိ''နှိ ဧဝံ ဝုတ္တာသိက္ခာ-ပဒတ္တာယံ။ **ဗျူဟေန သတ္ထုမာ**တိ ဣဒံ တဒနန္တရဗေဝ "ရထိကာယ ဝါ ဗျူဟေ ဝါ သိဃ်ာဋကေ ဝါ ပုရိသေန သဒ္ဓိ''နှိ အာဂတသိက္ခာပဒံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။

ဓမ္မဒေသနာသမုဋ္ဌာနဝဏ္ဏနာ

၂၆၇။ ဓမ္မဒေသနာသမုဋ္ဌာနာနိ ဧကာဒသ ဥတ္တာနာနေဝ။ ဧဝံ တာဝ သမ္ဘိန္နသမုဋ္ဌာနံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ နိယတသမုဋ္ဌာနံ ပန တိဝိဓံ၊ တံ ဧကေကသ္မိဝ သိက္ခာပဒသ္မ ဟောတိ၊ တံ ဝိသုံယေဝ ဒသ္မေတုံ **ဘူတံ ကာယေန ဇာယတီတိ-**အာဒိ ဝုတ္တံ။ တံ ဥတ္တာနမေဝ။ **နေတ္တိဓမ္မာနုလောမိက**နှိ ဝိနယပါဋိဓမ္မသ္မ အနုလောမနှိ။

သမုဋ္ဌာနသီသဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

အန္တရပေယျာလ

ကတိပုစ္ဆာဝါရဝဏ္ဏနာ

၂၇၁။ ဇာဒါနိ အာပတ္တိအာဒိကောဌာသေသု ကောသလ္လဇနနတ္ထံ "ကတိ အာပတ္တိယော"တိအာဒိနာ နယေန မာတိကံ ဌပေတွာ နိဒ္ဒေသပဋိနိဒ္ဒေသဝသေန ဝိဘင်္ဂေါ ဝုတ္တော။

တတ္ထ **ကတိ အာပတ္တိယော**တိ မာတိကာယ စ ဝိဘင်္ဂေ စ အာဂတာပတ္တိ-ပုစ္ဆာ။ သေ နယော ဒုတိယပဒေပိ။ ကေဝလညွတ္ထ အာပတ္တိယော ဧဝ ရာသိဝသေန **ခန္ဓာ**တိ ဝုတ္တာ။ **ဝိနိတဝတ္ထု**နိတိ တာသံ အာပတ္တိနံ **ဝိနယပုစ္ဆာ**။ ဝိနိတံ ဝိနယော ဝူပသမောတိ ဇာဒဋ္ဌိ အတ္ထတော ဧကံ၊ ဝိနိတာနိယေဝ **ဝိနိတဝတ္ထု**နိတိ အယမေတ္ထ ပဒတ္ထော။ ဇာဒါနိ ယေသု သတိ အာပတ္တိယော ဟောန္တိ၊ အသတိ န ဟောန္တိ၊ တေ ဒဿေတုံ **ကတိ အဂါရဝါ**တိ ပုစ္ဆာဒွယံ။ ဝိနိတဝတ္ထုနိတိ အယံ ပန တေသံ အဂါရဝါနံ ဝိနယပုစ္ဆာ။ ယသ္မာ ပန တာ အာပတ္တိယော ဝိပတ္တိံ[1] အပတ္တာ နာမ နတ္ထိ၊ တသ္မာ "ကတိ ဝိပတ္တိယော"တိ အယံ အာပတ္တိနံ ဝိပတ္တိဘာဝပုစ္ဆာ။ **ကတိ အာပတ္တိသမုဋ္ဌာနာ**နိတိ တာသံ-ယေဝ အာပတ္တိနံ သမုဋ္ဌာနပုစ္ဆာ။ **ဝိဝါဒမူလာနိ အနုဝါဒမူလာနိ**တိ ဇာမာ "ဝိဝါဒါဓိကရဏံ အနုဝါဒါဓိကရဏ"န္တိ အာဂတာနံ ဝိဝါဒါနုဝါဒါနံ မူလပုစ္ဆာ။ **သာရဏီယာ ဓမ္မာ**တိ ဝိဝါဒါနုဝါဒမူလာနံ အဘာဝကရဓမ္မပုစ္ဆာ။ **ဘေဒ-ကရဝတ္ထု**နိတိ အယံ "ဘေဒနသံဝတ္တနိကံ ဝါ အဓိကရဏ"န္တိ အာဒိသု ဝုတ္တဘေဒကရဏပုစ္ဆာ။ **အဓိကရဏာ**နိတိ ဘေဒကရဝတ္ထု။ သု သတိ ဥပ္ပဇ္ဇနဓမ္မ-ပုစ္ဆာ။ **သမထာ**တိ တေသံယေဝ ဝူပသမနဓမ္မပုစ္ဆာ။ **ပဉ္စ အာပတ္တိယော**တိ မာတိကာယ အာဂတဝသေန ဝုတ္တာ။ **သတ္တာ**တိ ဝိဘင်္ဂေ အာဂတဝသေန။

အာရကာ ဇေတေဟိ ရမတီတိ **အာရတိ၊** ဘုသာ[2] ဝါ ရတိ **အာရတိ**။ ဝိနာ ဇေတေဟိ ရမတီတိ **ဝိရတိ**။ ပစ္စေကံ ပစ္စေကံ ဝိရမတီတိ[3] **ပဋိဝိရတိ**။ ဝေရံ မဏတိ ဝိနာသေတီတိ **ဝေရမဏီ**။ နာ တောယ ဇေတေ အာပတ္တိကုန္ဒာ ကရိယန္တိ **အကိရိယာ**။ ယံ တောယ အသတိ အာပတ္တိကုန္ဒကရဏံ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ၊ တသ ပဋိပက္ခတော **အကရဏံ**။ အာပတ္တိကုန္ဒအဇ္ဈာပတ္တိယာ ပဋိပက္ခတော **အနဇ္ဈာပတ္တိ**။ ဝေလနတော **ဝေလာ**၊ စလယနတော[4] ဝိနာသနတောတိ

၁–ဝိပတ္တိံ အာပန္နာ နာမ (သီ) ဝိပတ္တိအပတ္တာ နာမ (သျာ)
၂–ဝိရတိတိ (သျာ၊က)
၃–အာဘုသော (က)
၄–ဝေလနတော (က)

အတ္ထော။ နိယျာနံ သိနောတိ ဗန္ဓတိ နိဝါရေတီတိ **သေတု**၊ အာပတ္တိက္ခန္ဓာနမေတံ အဓိဝစနံ။ သော သေတု ဧတာယ ပညတ္တိယာ ဟညတီတိ **သေတုဃာတော**။ သေသပိနိတဝတ္ထုနိဒ္ဒေသေသုပိ ဧသေဝ နယော။

ဗုဒ္ဓေ အဂါရဝါဒီသု ယော ဗုဒ္ဓေ ဓရမာနေ ဥပဋ္ဌာနံ န ဂစ္ဆတိ၊ ပရိနိဗ္ဗုတေ စေတိယင်္ဂဏံ ဗောဓိင်္ဂဏံ န ဂစ္ဆတိ၊ စေတိယံ ဝါ ဗောဓိံ ဝါ န ဝန္ဒတိ၊ စေတိယင်္ဂဏေ သဆတ္တော သဥပါဟနော **စရတိ**၊ နတ္ထေတဿ ဗုဒ္ဓေ ဂါရဝေါတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။ ယော ပန သက္ကောန္တောယေဝ ဓမ္မဿဝဏံ န ဂစ္ဆတိ၊ သရဘညံ န ဘဏတိ၊ ဓမ္မကထံ န ကထေတိ၊ ဓမ္မဿဝနဂ္ဂံ ဘိန္ဒိတ္ဝာ ဂစ္ဆတိ၊ ဝိက္ခိတ္တော ဝါ အနာဒရော ဝါ နိသီဒတိ၊ နတ္ထေတဿ ဓမ္မေ ဂါရဝေါ။ ယော ထေရနဝမဇ္ဈိမေသု စိတ္တီကာရံ န ပစ္စုပဋ္ဌာပေတိ၊ ဥပေါသထာဂါရ-ဝိတက္ကမာဠကာဒီသု ကာယပ္ပဂါဇ္ဈိယံ ဒဿေတိ၊ ယထာဝုဍ္ဎံ န ဝန္ဒတိ၊ နတ္ထေ-တဿ သံဃေ ဂါရဝေါ။ တိဿော သိက္ခာ သမာဒါယ အသိက္ခမာနော-ယေဝ ပန သိက္ခာယ အဂါရဝေါတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။ ပမာဒေ စ သတိဝိပ္ပဝါသေ တိဋ္ဌမာနောယေဝ အပ္ပမာဒလက္ခဏံ အဗြူဟယမာနော အပ္ပမာဒေ အဂါရ-ဝေါတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။ တထာ အာမိသပ္ပဋိသန္ထာရံ ဓမ္မပ္ပဋိသန္ထာရန္တိ ဥဘံ **ဒုဝိဓံ** ပဋိသန္ထာရံ အကရောန္တောယေဝ **ပဋိသန္ထာရေ အဂါရဝေါ**တိ ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဂါရဝနိဒ္ဒေသေ ဝုတ္တဝိပရိယာယေန အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။

၂၇၂။ ဝိဝါဒမူလနိဒ္ဒေသေ **သတ္ထရိဝိ အဂါရဝေါ**တိအာဒီနံ ဗုဒ္ဓေ အဂါရဝါ-ဒီသု ဝုတ္တနယေနေဝ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။ **အပ္ပတိဿော**တိ အနိစ္စဝုတ္တိ၊ နသတ္ထာရံ ဇေဋ္ဌကံ ကတ္ဝာ ဝိဟရတိ။ **အဏ္ဍကံ ဝါ**တိ အတ္တနော သန္တာနေ ဝါ အတ္တနော ပက္ခေ ဝါ၊ သကာယ ပရိသာယာတိ အတ္ထော။ **မဟိဿိ ဝါ**တိ ပရသန္တာနေ ဝါ ပရပက္ခေ ဝါ။ **တတြ တုမ္ဟေ**တိ တသ္မိံ အဏ္ဍကောဟဒေ သပရသန္တာနေ ဝါ သပရပရိသာယ ဝါ။ **ပဟာနာယ ဝါယမေယျာထာ**တိ မေတ္တာဘာဝနာဒီဟိ နယေဟိ ပဟာနတ္ထံ ဝါယမေယျာထ၊ မေတ္တာဘာဝနာဒိ-နယေန ဟိ တံ အဏ္ဍကောဟံ ဗဟိဿိ ပဟိယတိ။ **အနုဝဿဝါယာ**တိ အပ္ပဝတ္တိဘာဝါယ။

သန္နိဋ္ဌိပရာမာသီတိ သကမေဝ ဒိဋ္ဌံ ပရာမသတိ၊ ယံ အတ္တနာ ဒိဋ္ဌဂတံ ဂဟိတံ၊ ဣဒမေဝ သစ္စန္တိ ဂဏှာတိ။ **အာဓာနဂ္ဂါဟီ**တိ ဒဠ္ဠဂ္ဂါဟီ။

၁-ဟုန်းတီတိ (က) ၂-အတ္တနော (သီ)

၂၇၃။ အနုဝါဒမူလနိဒ္ဒေသော ကိဉ္စာပိ ဝိဝါဒမူလနိဒ္ဒေသေနေဝ သမာနော၊ အထ ခေါ အဒ္ဓာရသ ဘေဒကရဝတ္ထူနိ နိဿာယ ဝိဝဒန္တာနံ ကောဓုပနာဟာဒယော ဝိဝါဒမူလာနိ၊ တထာ ဝိဝဒန္တာ ပန သီလဝိပတ္တိအာဒီသု အညတရဝိပတ္တိံ အာပဇ္ဇိတ္ဝာ "အသုကော ဘိက္ခု အသုကံ နာမ ဝိပတ္တိံ အာပန္နော"တိ ဝါ "ပါရာဇိကံ အာပန္နောသိ၊ သံဃာဒိသေသံ အာပန္နောသီ"တိ ဝါ အနုဝဒန္တိ၊ ဧဝံ အနုဝဒန္တာနံ ကောဓုပနာဟာဒယော အနုဝါဒမူလာနိတိ အယမေတ္ထ ဝိသေသော။

၂၇၄။ သာရဏီယဓမ္မနိဒ္ဒေသေ မေတ္တာစိတ္တေန ကတံ ကာယကမ္မံ မေတ္တံ ကာယကမ္မံ နာမ။ **အာဝိ ဧဝံ ရဟော စာ**တိ သမ္မုခါ စ ပရမ္မုခါ စ။ တတ္ထ နဝကာနံ စိဝရကမ္မာဒီသု သဟာယဘာဝဂမနံ သမ္မုခါ မေတ္တံ ကာယကမ္မံ နာမ[1]၊ ထေရာနံ ပန ပါဒဓောဝနဗီဇနဝါတဒါနာဒိဘေဒံ သဗ္ဗံ သာမီစိကမ္မံ သမ္မုခါ မေတ္တံ ကာယကမ္မံ နာမ၊ ဥဘယေဟိပိ ဒုန္နိက္ခိတ္တာနံ ဒါရဘဏ္ဍာဒီနံ တေသု အဝမညံ အကတ္ဝာ အတ္တနာ ဒုန္နိက္ခိတ္တာနံ ဝိယ ပဋိသာမနံ ပရမ္မုခါ မေတ္တံ ကာယကမ္မံ နာမ။ **အယဉ္စိ ဧဝမ္ပေ သာရဏီယော**တိ အယံ မေတ္တာကာယကမ္မသမ္ပိတော ဧဝမ္ပေ သရိတဗ္ဗော သတိဇနကော၊ ယော နံ ကရောတိ၊ တံ ပုဂ္ဂလံ, ယေသံ ကတော ဟောတိ၊ တေ ပသန္နစိတ္တာ "အဟော သပ္ပုရိသော"တိ အနုဿရန္တိ အဓိပ္ပါယော။ **ပိယကရဏော**တိ တံ ပုဂ္ဂလံ သဒ္ဒြဟ္မစာရိနံ ပိယံ ကရောတိ။ **ဂရုကရဏော**တိ တံ ပုဂ္ဂလံ သဒ္ဒြဟ္မစာရိနံ ဂရုံ ကရောတိ။ **သင်္ဂဟာယာ**တိအာဒီသု သဒ္ဒြဟ္မစာရိဟိ သင်္ဂဟေတဗ္ဗဘာဝါယ တေဟိ သဒ္ဓိံ အဝိဝါဒါယ သမဂ္ဂဘာဝါယ ဧကီဘာဝါယ စ သံဝတ္တတိ။

မေတ္တံ ဝစီကမ္မန္တိအာဒီသု "ဒေဝတ္ထေရော တိဿတ္ထေရော"တိ ဧဝံ ပဂ္ဂယှ ဝစနံ သမ္မုခါ မေတ္တံ ဝစီကမ္မံ နာမ၊ ဝိဟာရေ အသန္တေ ပန တံ ပဋိပုစ္ဆန္တသ္သ "ကုဟိံ အမှာကံ ဒေဝတ္ထေရော၊ ကုဟိံ ,အမှာကံ တိဿတ္ထေရော၊ ကဒါ နု ခေါ အာဂမိဿတီ"တိ ဧဝံ မမာယနဝစနံ ပရမ္မုခါ မေတ္တံ ဝစီကမ္မံ နာမ၊ မေတ္တာသိနေဟသိနိဒ္ဓါနိ ပန နယနာနိ ဥမ္မီလေတ္ဝာ ပသန္နေန မုခေန ဩလောကနံ သမ္မုခါ မေတ္တံ မနောကမ္မံ နာမ။ "ဒေဝတ္ထေရော တိဿတ္ထေရော အရောဂေါ ဟောတု၊ အပ္ပါဗာဓော"တိ သမန္နာဟရဏံ ပရမ္မုခါ မေတ္တံ မနောကမ္မံ နာမ။

အပ္ပဋိဝိဘတ္တဘောဂီတိ နေဝ အာမိသံ ပဋိဝိဘဇိတ္ဝာ ဘုဉ္ဇတိ, န ပုဂ္ဂလံ။ ယော ဟိ "တ္ထောကံ ပရေသံ ဒဿာမိ၊ တ္ထောကံ အတ္တနာ ဘုဉ္ဇိဿာမိ၊ တ္ထောကံ ဝါ

၁-သီ၊ ' ကာယကမ္မံ နာမ (သီ)

အသုကဿ စ အသုကဿ စ ဒဿာမိ၊ တ္တေကံ အတ္တနာ ဘုဉ္ဇိဿာမီ”တိ ဝိဘဇိတ္ဝာ ဘုဉ္ဇတိ၊ အယံ ပဋိဝိဘတ္တဘောဂိ နာမ၊ အယံ ပန ဧဝံ အကတ္ဝာ အာဘတံ ပိဏ္ဍပါတံ ထေရာသနတော ပဋ္ဌာယ ဒတ္ဝာ ဂဟိတာဝသေသံ ဘုဉ္ဇတိ၊ “သိလဝန္တော်”တိ ဝစနတော ဒုဿီလဿ အဒါတုမ္ပိ ဝဋ္ဋတိ၊ သာရဏီယဓမ္မပူရကေန ပန သဗ္ဗေသံ ဒါတဗ္ဗမေဝါတိ ဝုတ္တံ။ ဂိလာန-ဂိလာနုပဋ္ဌာကအာဂန္တုကဂမိကစီဝရကမ္မာဒိပသုတာနံ ဝိစေယျ ဒါတုမ္ပိ ဝဋ္ဋတိ။ န ဟိ ဧတေ ဝိစိနိတ္ဝာ ဒေန္တေန ပုဂ္ဂလဝိဘာဂေါ ကတော ဟောတိ၊ ဤဒိသာနံ ဟိ ကိဉ္စိလာဘတ္တာ ဝိသေသော ကာတဗ္ဗောယေဝါတိ အယံ ကရောတိ။

အခလ္လာနီတိအာဒီသု ယဿ သတ္တသု အာပတ္တိက္ခန္ဓေသု အာဒိမ္ပိ ဝါ အန္တေ ဝါ သိက္ခာပဒံ ဘိန္ဒံ ဟောတိ၊ တဿ သိလံ ပရိယန္တေ ဆိန္နသာဋကော ဝိယ ခဏ္ဍံ နာမ။ ယဿ ပန ဝေမဇ္ဈေ ဘိန္နံ၊ တဿ မဇ္ဈေ ဆိဒ္ဒသာဋကော ဝိယ ဆိဒ္ဒံ နာမ ဟောတိ။ ယဿ ပဋိပါဋိယာ ဒွေ တီဏိ ဘိန္နာနိ၊ တဿ ဝိဋ္ဌယံ ဝါ ကုစ္ဆိယံ ဝါ ဥဋ္ဌိတေန ဝိသဘာဂဝဏ္ဏေန ကာဋရတ္တာဒီနံ အညတရသရိရဝဏ္ဏော ဂါဝိ ဝိယ သဗလံ နာမ ဟောတိ။ ယဿ အန္တရန္တရာ ဘိန္နာနိ၊ တဿ အန္တရန္တရာ ဝိသဘာဂဝဏ္ဏပိန္ဒိစိတြာ ဂါဝိ ဝိယ ကမ္မာသံ နာမ ဟောတိ။ ယဿ ပန သဗ္ဗေန သဗ္ဗံ အဘိန္နာနိ သိလာနိ၊ တဿ တာနိ သိလာနိ အခလ္လာနိ အစ္ဆိဒ္ဒါနိ အသဗလာနိ အကမ္မာသာနိ နာမ ဟောန္တိ။ တာနိ ပနေတာနိ ဘုဇိဿဘာဝကရဏတော **ဘုဇိဿာနိ**, ဝိညူဟိ ပသတ္ထတ္တာ **ဝိညုပ္ပသတ္ထာနိ**, တဏှာဒိဋ္ဌိဟိ အပရာမဋ္ဌတ္တာ **အပရာမဋ္ဌာနိ**, ဥပစာရသမာဓိံ အပ္ပနာသမာဓိံ ဝါ သံဝတ္တယန္တီတိ **သမာဓိသံဝတ္တနိကာနိ**တိ ဝုစ္စန္တိ။ **သီလ-သာမညဂတော ဝိဟရတီ**တိ တေသု တေသု ဒိသာဘာဂေသု ဝိဟရန္တော်ဟိ ကလျာဏသီလေဟိ ဘိက္ခူဟိ သဒ္ဓိံ သမာနဘာဝူပဂတသီလော ဝိဟရတိ။

ယာယံ ဒိဋ္ဌိတိ မဂ္ဂသမ္မယုတ္တာ သမ္မာဒိဋ္ဌိ။ **အရိယာ**တိ နိဒ္ဒေါသာ။ နိယျာတိတိ **နိယျာနိကာ။ တက္ကရသာ**တိ ယော တထာကာရိ ဟောတိ၊ တဿ။ **ဒုက္ခက္ခယာယာ**တိ သဗ္ဗဒုက္ခဿ ခယတ္ထံ။ သေသံ ယာဝ သမထဘေဒပရိယော-သာနာ ဥတ္တာနတ္ထမေဝ။

ကတိပုစ္ဆာဝါရဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ခန္ဓကပုဏ္ဏာဝါဂရုံ

ပုဏ္ဏာဝိဿဇ္ဇနာဝဏ္ဏနာ

၃၂၀။ **ဥပသမ္ပဒံ ပုစ္ဆိဿန္တိ** ဥပသမ္ပဒကမ္မန္တံ ပုစ္ဆိသံ။ **သနိဒါနံ သနိဋ္ဌေသန္တိ** နိဒါနေန စ နိဋ္ဌေသေန စ သဒ္ဓိံ ပုစ္ဆိသာမိ။ **သမုက္ကဋ္ဌပဒါနံ ကတိ အာပတ္တိယော**တိ ယာနိ တတ္ထ သမုက္ကဋ္ဌာန် ဥဇ္ဈာမာနိ ပဒါနိ ဝုတ္တာနိ၊ တေသံ သမုက္ကဋ္ဌပဒါနံ ဥတ္တမပဒါနံ သန္ဓေပတော ကတိ အာပတ္တိယော ဟောန္တီတိ။ ယေန ယေန ဟိ ပဒေန ယာ ယာ အာပတ္တိ ဥဇ္ဈတ္တာ၊ သာ သာ တဿ တဿ ပဒဿ အာပတ္တိတိ ဝုစ္စတိ။ တေန ဝုတ္တံ “သမုက္ကဋ္ဌပဒါနံ ကတိ အာပတ္တိယော”တိ။ **ဒွေ အာပတ္တိယော**တိ ဥိနဝိသတိဝဿံ ဥပသမ္ပာဒေန္တဿ ပါစိတ္တိယံ၊ သေသေသု သဗ္ဗပဒေသု ဒုက္ကဋံ။

တိဿောတိ “နဿန္တေ၊ ဝိနဿန္တေ၊ ကော တေဟိ အတ္ထော”တိ ဘေဒပုရေက္ခာရာနံ ဥပေါသထကရဏေ ထုလ္လစ္စယံ, ဥက္ခိတ္တကေန သဒ္ဓိံ ဥပေါသထကရဏေ ပါစိတ္တိယံ, သေသေသု ဒုက္ကဋန္တိ ဧဝံ ဥပေါသထကမ္မန္တကေ တိဿော အာပတ္တိယော။ **ကော**တိ ဝဿူပနာယိကကမ္မန္တကေ ကော ဒုက္ကဋာပတ္တိယော ဝ။

တိဿောတိ ဘေဒပုရေက္ခာရဿ ပဝါရဏတော ထုလ္လစ္စယံ, ဥက္ခိတ္တကေန သဒ္ဓိံ ပါစိတ္တိယံ, သေသေသု ဒုက္ကဋန္တိ ဧဝံ ပဝါရဏာကမ္မန္တကေပိ တိဿော အာပတ္တိယော။

တိဿောတိ ဝစ္ဆတရိံ ဥဂ္ဂဟေတ္ဝာ မာရေန္တာနံ ပါစိတ္တိယံ, ရတ္တေန စိတ္တေန အဂ်ဇာတဆုပနေ ထုလ္လစ္စယံ, သေသေသု ဒုက္ကဋန္တိ ဧဝံ စမ္မသံယုတ္တေပိ တိဿော အာပတ္တိယော၊ ဘေသဇ္ဇကမ္မန္တကေပိ သမန္တာ ဒွဂ််လေ ထုလ္လစ္စယံ, ဘောဇ္ဇယာဂုယာ ပါစိတ္တိယံ, သေသေသု ဒုက္ကဋန္တိ ဧဝံ တိဿော အာပတ္တိယော။

ကထိနံ ကေဝလံ ပညတ္တိမေဝ၊ နတ္ထိ တတ္ထ အာပတ္တိ။ **စီဝရသံယုတ္တေ** ကုသစီရဝါကစီရေသု ထုလ္လစ္စယံ, အတိရေကစီဝရေ နိဿဂ္ဂိယံ, သေသေသု ဒုက္ကဋန္တိ ဥမာ တိဿော အာပတ္တိယော။

စမ္မေယျကေ ကော ဒုက္ကဋာပတ္တိယော ဝ။ ကောသမ္ဗကကမ္မန္တကပါရိဝါသိက-သမုစ္စယကမ္မန္တကေသုပိ ကော ဒုက္ကဋာပတ္တိယော ဝ။

သမထက္ခန္ဓကေ ဆန္ဒဒါယကော ဒိယျတိ၊ ဒိယျနကံ ပါစိတ္တိယံ, သေသေသု ဒုက္ကဋန္တိ ဣမာ ဒွေ အာပတ္တိယော။ **ခုဒ္ဒကဝတ္ထု၂ကေ** အတ္တနော အင်္ဂဇာတံ ဆိန္ဒတိ၊ ထုလ္လစ္စယံ, ရောမဋ္ဌေ ပါစိတ္တိယံ, သေသေသု ဒုက္ကဋန္တိ ဣမာ တိသ္သော အာပတ္တိယော။ **သေနာသနက္ခန္ဓကေ** ဂရုဘဏ္ဍဝိသဇ္ဇနေ ထုလ္လစ္စယံ, သံဃိကာ ဝိဟာရာ နိက္ကဍ္ဎနေ ပါစိတ္တိယံ, သေသေသု ဒုက္ကဋန္တိ ဣမာ တိသ္သော အာပတ္တိယော။

သံဃဘေဒေ ဘေဒကာနုဝတ္တကာနံ ထုလ္လစ္စယံ, ဂဏဘောဇနေ ပါစိတ္တိယန္တိ ဣမာ ဒွေ အာပတ္တိယော။ **သမာစာရံ ပုစ္ဆိဿန္တိ** ဝုတ္တေ ဝတ္တကွန္ဓကေ ကော ဒုက္ကဋာပတ္တိယေဝ၊ သာ သမ္ဗဝတ္တေသု အနာဒရိယေန ဟောတိ။ တထာ **ပါတိမောက္ခဋ္ဌပနေ။ ဘိက္ခုနီက္ခန္ဓကေ** အပ္ပဝါရဏာယ ပါစိတ္တိယံ, သေသေသု ဒုက္ကဋန္တိ ဒွေ အာပတ္တိယော။ ပဉ္စသတိကသတ္တသတိကေသု ကေဝလံ ဓမ္မော သဂ်ီဟံ အာရောပိတော၊ နတ္ထိ တတ္ထ အာပတ္တိတိ။

ခန္ဓကပုစ္ဆာဝါရဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဇကွတ္တရိကနယ

ကေကဝါရဝဏ္ဏနာ

၃၂၁။ **အာပတ္တိကရာ ဓမ္မာ ဇာနိတဗ္ဗာတိအာဒိမ္ဟိ** ကေတ္တရိကနယေ အာပတ္တိ-ကရာ ဓမ္မာ နာမ ဆ အာပတ္တိသမုဋ္ဌာနာနိ။ တေသံ ဟိ ဝသေန ပုဂ္ဂလော အာပတ္တိံ အာပဇ္ဇတိ၊ တသ္မာ ''အာပတ္တိကရာ'' တိ ဝုတ္တာ။ **အနာပတ္တိကရာ နာမ** သတ္တ သမထာ။ **အာပတ္တိ ဇာနိတဗ္ဗာတိ** တသ္မိံ တသ္မိံ သိက္ခာပဒေ စ ဝိဘင်္ဂေ စ ဝုတ္တာ အာပတ္တိ ဇာနိတဗ္ဗာ။ **အနာပတ္တိတိ** "အနာပတ္တိ ဘိက္ခု အသာဒိ-ယန္တသာ"တိအာဒိနာ နယေန အနာပတ္တိ ဇာနိတဗ္ဗာ။ **လဟုကာတိ** လဟုကေန ဝိနယကမ္မေန ဝိသုဇ္ဈနတော ပဗ္ဘဝိတာ အာပတ္တိ။ **ဂရုကာတိ** ဂရုကေန ဝိနယကမ္မေန ဝိသုဇ္ဈနတော သံဃာဒိသေသာ အာပတ္တိ, ကေနစိ အာကာရေန **အနာပတ္တိဘာဝံ** ဉပနေတုံ အသက္ကုဏေယျတော ပါရာဇိကာပတ္တိ စ။ **သာဝသေသာတိ** ဌပေတ္ဝာ ပါရာဇိကံ သေသာ။ **အနဝသေသာတိ** ပါရာဇိကာ-ပတ္တိ။ ဒွေ အာပတ္တိကွန္ဓာ **ဒုဋ္ဌုလ္လာ**၊ အဝသေသာ **အဒုဋ္ဌုလ္လာ။ သမုဋ္ဌာနမ္ပဒုကံ သာဝသေသဒုကသဒိသံ။ ဒေသနာဂါမိနီဒုကံ** လဟုကဒုကသဒိသံ။

အန္တရာယိကာတိ သတ္တပိ အာပတ္တိယော သဗ္ဗိစ္ဆ ဝိတိက္ကန္တာ သဂ္ဂန္တရာယဉ္စေဝ မောက္ခန္တရာယဉ္စ ကရောန္တိတိ အန္တရာယိကာ၊ အဇာနန္တေန ဝိတိက္ကန္တာ ပန ပဏ္ဏတ္တိဝဇ္ဇာပတ္တိ နေဝ သဂ္ဂန္တရာယံ န မောက္ခန္တရာယံ ကရောတီတိ **အနန္တရာယိကာ။** အန္တရာယိကံ အာပန္နသာပိ ဒေသနာဂါမိနိံ ဒေသေတ္ဝာ ဝုဋ္ဌာနဂါမိနိတော ဝုဋ္ဌာယ သုဒ္ဓိပတ္တာသ သာမဏေရဘူမိယံ ဋ္ဌိတသ စ အဓိဂေါတော သဂ္ဂမောက္ခမဂ္ဂေါတိ။ **သာဝဇ္ဇပညတ္တိတိ** လောကဝဇ္ဇာ။ **အနဝဇ္ဇ-ပညတ္တိတိ** ပဏ္ဏတ္တိဝဇ္ဇာ။ **ကိရိယတော သမုဋ္ဌိတာ** နာမ ယံ ကရောန္တော အာပဇ္ဇတိ ပါရာဇိကာပတ္တိ ဝိယ။ **အကိရိယတောတိ** ယံ အကရောန္တော အာပဇ္ဇတိ စိဝရအနဓိဋ္ဌာနာပတ္တိ ဝိယ။ **ကိရိယာကိရိယတောတိ** ယံ ကရောန္တော စ အကရောန္တော စ အာပဇ္ဇတိ ကုဋိကာရာပတ္တိ ဝိယ။

ပုဗ္ဗာပတ္တိတိ ပဌမံ အာပန္နာပတ္တိ။ **အပရာပတ္တိတိ** ပါရိဝါသိကာဒိဟ် ပစ္ဆာ အာပန္နာပတ္တိ။ **ပုဗ္ဗာပတ္တိနံ အန္တရာပတ္တိ** နာမ မူလဝိသုဒ္ဓိယာ အန္တရာပတ္တိ။ **အပရာပတ္တိနံ အန္တရာပတ္တိ** နာမ အဋ္ဌဝိသုဒ္ဓိယာ အန္တရာပတ္တိ။ ကုရုန္ဒိယံ ပန "**ပုဗ္ဗာပတ္တိ** နာမ ပဌမံ အာပန္နာ၊ **အပရာပတ္တိ** နာမ မာနတ္တာရဟကာလေ အာပန္နာ။ **ပုဗ္ဗာပတ္တိနံ အန္တရာပတ္တိ** နာမ ပရိဝါသေ အာပန္နာ၊ **အပရာပတ္တိနံ**

အန္တရာပတ္တိ နာမ မာနတ္တစာရေ အာပန္နာ”တိ ဝုတ္တံ။ ဣဒမ္ပိ ဧကေန ပရိယာ-ယေန ယုဇ္ဇတိ။

ဒေသိတာ ဂဏနူပဂါ[1] နာမ ယာ ဓုရနိက္ခေပံ ကတ္ဝာ ပုန နာဘပဇ္ဇိဿာမီတိ ဒေသိတာ ဟောတိ၊ **အဂဏနူပဂါ** နာမ[2] ယာ ဓုရနိက္ခေပံ အကတ္ဝာ သဉ္ဉဿာဟေနေဝ စိတ္တေန အပရိသုဒ္ဓေန ဒေသိတာ ဟောတိ။ အယံ ဟိ ဒေသိတာပိ ဒေသိတဂဏနံ နာဂပေတိ၊ အဋ္ဌမေ ဝတ္ထုဿိ ဘိက္ခုနိယာ ပါရာဇိကမေဝ ဟောတိ။ **ပညတ္တိ ဇာနိတဗ္ဗာတိ**အာဒိသု နဝသု ပဒေသု ပဌမပါရာဇိကပုစ္ဆာယ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝိနိစ္ဆယော ဝေဒိတဗ္ဗော။

ထုလ္လဝဇ္ဇာတိ ထုလ္လဒေါသေ ပညတ္တာ ဂရုကာပတ္တိ။ **အထုလ္လဝဇ္ဇာတိ** လဟုကာပတ္တိ။ **ဂိဟိပဋိသံယုတ္တာတိ** သုဓမ္မတ္ထေရဿ အာပတ္တိ, ယာ စ ဓမ္မိကဿ ပဋိဿဝဿ အသဗ္ဘာပနေ အာပတ္တိ၊ အဝသေသာ **နာ ဂိဟိပဋိသံယုတ္တာ**။ ပဏ္ဍာနန္တရိယကမ္မာပတ္တိ **နိယတာ၊** သေသာ **အနိယတာ**။ **အာဒိကရောတိ** သုဒိန္နတ္ထေရာဒိ အာဒိကမ္မိကော။ **အနာဒိကရောတိ** မက္ကဋိသမဏာဒိ အနုပညတ္တိ-ကာရကော။ **အဓိစ္စာပတ္တိကော** နာမ ယော ကဒါစိ ကရဟစိ အာပတ္တိံ အာပဇ္ဇတိ။ **အာဘိဏ္ဟာပတ္တိကော** နာမ ယော နိစ္စံ အာပဇ္ဇတိ။

စောဒကော နာမ ယော ဝတ္ထုနာ ဝါ အာပတ္တိယာ ဝါ ပရံ စောဒေတိ။ ယော ပန ဧဝံ စောဒိတော၊ အယံ **စုဒိတကော** နာမ။ ပဏ္ဍဒဿသု ဓမ္မေသု အပ္ပတိဋ္ဌဟိတ္ဝာ အဘူတေန ဝတ္ထုနာ စောဒေန္တော **အဓမ္မစောဒကော** နာမ၊ တေန တထာ စောဒိတော **အဓမ္မစုဒိတကော** နာမ။ ဝိပရိယာယေန **ဓမ္မ-စောဒကစုဒိတကာ** ဝေဒိတဗ္ဗာ။ မိစ္ဆာတ္တနိယတော ဝါ သမ္မတ္တနိယတော ဝါ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော **နိယတော၊** ဝိပရိတော **အနိယတော**။

သာဝကာ **ဘဗ္ဗာပတ္တိကော** နာမ၊ ပုဗ္ဗေ စ ပစ္ဆာကဒါစိ စ **အဘဗ္ဗာပတ္တိကော** နာမ။ ဥက္ခေပနိယကမ္မကတော **ဥက္ခိတ္တကော** နာမ၊ အဝသေသစတုဗ္ဗိဓ-တဇ္ဇနိယာဒိကမ္မကတော **အနုက္ခိတ္တကော** နာမ။ အယံ ဟိ ဥပေါသထံ ဝါ ပဝါရဏံ ဝါ ဓမ္မပရိဘောဂံ ဝါ အာမိသပရိဘောဂံ ဝါ န ကောပေတိ။ “မေတ္တိယံ ဘိက္ခုနိံ နာသေထ၊ ဒုဿကော နာသေတဗ္ဗော၊ ကဏ္ဋကော သမဏုဒ္ဒေသော နာသေတဗ္ဗော”တိ ဧဝံ လိင်္ဂဒဏ္ဍကမ္မသံဝါသနာသနာဟိ နာသိတဗ္ဗော **နာသိတကော** နာမ၊ သေသော သဗ္ဗေ **အနာသိတကာ**။ ယေန သဒ္ဓိံ ဥပေါသထာဒိကော သံဝါသော အတ္ထိ၊ အယံ **သမာနသံဝါသကော၊**

၁-ဂဏနူပဂါ (သျာ၊က) ဂဏနူပကာ (ယောဇနာ) ၂-အဂဏနူပဂါ နာမ (သျာ၊က)

ဣတရော **နာနာသံဝါသကော**။ သော ကမ္မနာနာသံဝါသကော လဒ္ဓိနာနာ-သံဝါသကောတိ ဒုဝိဓော ဟောတိ။ **ဌပနံ ဇာနိတုန္တိ** ကေ ဘိက္ခဝေ အဓမ္မိကံ ပါတိမောက္ခဋ္ဌပနန္တိ အာဒိနာ နယေန ဝုတ္တံ ပါတိမောက္ခဋ္ဌပနံ ဇာနိတုန္တိ အတ္ထော။

ကေကဝါရဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဒုကဝါရဝဏ္ဏနာ

၃၂၂။ ဒုကေသု သစိတ္တကာ အာပတ္တိ **သညာဝိမောက္ခာ**၊ အစိတ္တကာ **နောသညာဝိမောက္ခာ**။ **လဒ္ဓသမာပတ္တိကဿ အာပတ္တိ** နာမ ဘူတာရောစနာ-ပတ္တိ၊ **အလဒ္ဓသမာပတ္တိကဿ အာပတ္တိ** နာမ အဘူတာရောစနာပတ္တိ။ **သဒ္ဓမ္မ-ပဋိသညုတ္တာ** နာမ ပဒသောဓမ္မာဒိကာ၊ **အသဒ္ဓမ္မပဋိသညုတ္တာ** နာမ ဒုဋ္ဌုလ္ल-ဝါစာပတ္တိ။ **သပရိက္ခာရပဋိသညုတ္တာ** နာမ နိဿဂ္ဂိယဝတ္ထုနော အနိဿဇ္ဇိတ္ဝာ ပရိဘောဂေ, ပတ္တစီဝရာနံ နိဒဟနေ, ကိလိဉ္ဇစီဝရာနံ အဓောဝနေ, မလဂ္ဂဟိတ-ပတ္တာဒိ အပစနေတိ ဧဝံ အယုတ္တပရိဘောဂေ အာပတ္တိ၊ **ပရပရိက္ခာရ-ပဋိသညုတ္တာ** နာမ သံဃိကမဒ္ဒပိဋ္ဌာဒိနံ အတ္ထောကာသေ သန္တေ ရဏအနာပုစ္ဆာ-ဂမနာဒိသု အာပတ္တိတမ္ဘာ အာပတ္တိ။ **သပုဂ္ဂလပဋိသညုတ္တာ** နာမ မုဒုပိဋ္ဌိကာဒိ လဒ္ဓိဿ ဥဂ္ဂရနာ အဂ််ဇာတံ ပိဋ္ဌေန္တာသာတိအာဒိနာ နယေန ဝုတ္တာပတ္တိ။ **ပရပုဂ္ဂလပဋိသညုတ္တာ** နာမ မေထုနဓမ္မကာယသံသဂ္ဂပဟာရဒါနာဒိသု ဝုတ္တာ-ပတ္တိ၊ သိခရဏီသိတိ **သစ္စံ ဘဏ္ဍန္တော ဂရုကံ** အာပဇ္ဇတိ၊ သမ္ဗဇာန-မုသာဝါဒေ ပါစိတ္တိယန္တိ **မုသာ ဘဏ္ဍန္တော လဟုကံ**။ အဘူတာရောစနေ **မုသာ ဘဏ္ဍန္တော ဂရုကံ**။ ဘူတာရောစနေ **သစ္စံ ဘဏ္ဍန္တော လဟုကံ**။

"သံဃကမ္မံ ဝဂ္ဂံ ကရိဿာမီ"တိ အန္တောသီမာယ ကေမန္တေ နိသိဒန္တော **ဘူမိဂတော အာပဇ္ဇတိ** နာမ။ သစေ ပန အဂ််လိမတ္တမ္ပိ အာကာသေ တိဋ္ဌေယျ၊ န အာပဇ္ဇေယျ။ တေန ဝုတ္တံ "နော ဝေဟာသဂတော"တိ။ ဝေဟာသကုဋိယာ အာဟစ္စပါဒကံ မဉ္စံ ဝါ ပီဌံ ဝါ အဘိနိသိဒန္တော **ဝေဟာသဂတော အာပဇ္ဇတိ** နာမ။ သစေ ပန တံ ဘူမိယံ ပညာပေတ္ဝာ နိပဇ္ဇေယျ၊ န အာပဇ္ဇေယျ၊ တေန ဝုတ္တံ "နော ဘူမိဂတော"တိ။ ဂဗိယော ဂဗိယဝတ္ထုံ အပ္ပရေတ္ဝာ ဂစ္ဆန္တော **နိက္ခမန္တော အာပဇ္ဇတိ နာမ၊ နော ပဝိသန္တော**။ အာဂန္တုကော အာဂန္တုက-ဝတ္ထုံ အပ္ပရေတ္ဝာ သဆတ္တုပါဟနော ပဝိသန္တော **ပဝိသန္တော အာပဇ္ဇတိ နာမ၊ နော နိက္ခမန္တော**။

အာဒိယန္တော အာပဇ္ဇတိ နာမ ဘိက္ခုနိ အတိဂန္ဒီရံ ဥဒကသုဒ္ဓိကံ အာဒိယမာနာ၊ ဒုဗ္ဗဏ္ဏကရဏံ အနာဒိယိတ္ဝာ စိဝရံ ပရိဘုဉ္ဇန္တော ပန **အနာဒိယန္တော အာပဇ္ဇတိ** နာမ။ မူဂဗ္ဘတာဒိနိ တိတ္တိယဝတ္ထာနိ သမာဒိယန္တော **သမာဒိယန္တော အာပဇ္ဇတိ** နာမ၊ ပါရိဝါသိကာဒယော ပန တဇ္ဇနီယာဒိ-ကမ္မကတာ ဝါ အတ္တနော ဝတ္တံ အသမာဒိယန္တာ အာပဇ္ဇန္တိ၊ တေ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ "အတ္ထာပတ္တိ နု သမာဒိယန္တော အာပဇ္ဇတီ"တိ။ အညာတိကာယ ဘိက္ခုနိယာ စိဝရံ သိဗ္ဗန္တော **ဝေဇ္ဇကမ္မဘက္ကာဂါရိကကမ္မစိတ္တကမ္မာဒီနိ** ဝါ **ကရောန္တော ကရောန္တော အာပဇ္ဇတိ** နာမ၊ ဥပဇ္ဈာယဝတ္ထာဒိနိ အကရောန္တော **အကရောန္တော အာပဇ္ဇတိ** နာမ။ အညာတိကာယ ဘိက္ခုနိယာ စိဝရံ ဒဒမာနော **ဒေန္တော အာပဇ္ဇတိ** နာမ၊ သဒ္ဓိဝိဟာရိကအန္တေဝါသိကာနံ စိဝရာဒိနိ အဒေန္တော **အဒေန္တော အာပဇ္ဇတိ** နာမ။ အညာတိကာယ ဘိက္ခုနိယာ စိဝရံ ဂဏှန္တော **ပဋိဂ္ဂဏှန္တော အာပဇ္ဇတိ** နာမ၊ "နု ဘိက္ခဝေ ဩဝါဒေါ နု ဂဟေတဗ္ဗော"တိ ဝစနတော ဩဝါဒံ အဂဏှန္တော **နု ပဋိဂ္ဂဏှန္တော အာပဇ္ဇတိ** နာမ။

နိဿဂ္ဂိယဝတ္ထုံ အနိဿဇ္ဇိတ္ဝာ ပရိဘုဉ္ဇန္တော **ပရိဘောဂေန အာပဇ္ဇတိ** နာမ၊ ပဉ္စာဟိကံ သဃ်ာဋိစာရံ အတိက္ကာမယမာနာ **အပရိဘောဂေန အာပဇ္ဇတိ** နာမ။ သဟဂါရသေယျံ **ဂတ္တိ အာပဇ္ဇတိ** နာမ၊ **နော ဒိဝါ**၊ ဒွါရံ အသံဝရိတ္ဝာ ပဋိသလ္လိယန္တော **ဒိဝါ အာပဇ္ဇတိ၊ နော ရတ္တိ**။ ကေရဋကဆာရတ္တ-သတ္ထာဟဒသာဟမာသာတိက္ကမေသု ဝုတ္တအာပတ္တိံ အာပဇ္ဇန္တော **အရုဏုဂ္ဂေ အာပဇ္ဇတိ** နာမ၊ ပဝါရေတ္ဝာ ဘုဉ္ဇန္တော **နု အရုဏုဂ္ဂေ အာပဇ္ဇတိ** နာမ။

ဘူတဂါမဉ္စေဝ အဂ်ဇာတဉ္စ ဆိန္ဒန္တော **ဆိန္ဒန္တော အာပဇ္ဇတိ** နာမ၊ ကေသေ ဝါ နခေ ဝါ နု ဆိန္ဒန္တော **နု ဆိန္ဒန္တော အာပဇ္ဇတိ** နာမ။ အာပတ္တိံ ဆာဒေန္တော **ဆာဒေန္တော အာပဇ္ဇတိ** နာမ၊ "တိဏေန ဝါ ပဏ္ဏေန ဝါ ပဋိစ္ဆာဒေတ္ဝာ အာဂန္တုမ်ဴ၊ နတ္ထေ၀ နဂ္ဂေန အာဂန္တုမ်ဴ၊ ယော အာဂစ္ဆေယျ၊ အာပတ္တိ ဒုက္ကဋဿာ"တိ ဇာနံ ပန အာပတ္တိံ **နု ဆာဒေန္တော အာပဇ္ဇတိ** နာမ။ ကုသစီရာဒီနိ ဓာရေန္တော **ဓာရေန္တော အာပဇ္ဇတိ** နာမ၊ "အယံ တေ ဘိက္ခု၊ ပတ္တော ယဝဝ ဘေဒနာယ ဓာရေတဗ္ဗော"တိ ဇာနံ အာပတ္တိံ **နု ဓာရေန္တော အာပဇ္ဇတိ** နာမ။

အတ္တနာ ဝါ[1] အတ္တာနံ နာနာသံဝါသကံ ကရောတိတိ ကေသိမာယံ ဒ္ဝိဿု သံယေသု နိသိန္နေသု ကေသ္မိံ ပက္ခေ နိသီဒိတ္ဝာ ပရပက္ခဿ လဒ္ဓိံ ဂဏှန္တော

၁-အတ္တနာဝ (က)

ယသ္မိံ ပက္ခေ နိသိန္နော၊ တေသံ အတ္တနာဝ အတ္တာနံ နာနာသံဝါသ့ကံ ကရောတီ နာမ။ ယေသံ သန္တိကေ နိသိန္နော၊ တေသံ ဂဏပူရကော ဟုတ္ဝာ ကမ္မံ ကောပေတိ၊ ဇုတရေသံ ဟတ္ထပါသံ အနာဂတတ္တာ။ သမာနသံဝါသကေပိ ဧသေဝ နယော။ ယေသံ ဟိ သော လဒ္ဓိံ ရောစေတိ၊ တေသံ သမာန-သံဝါသကော ဟောတိ။ ဇုတရေသံ နာနာသံဝါသကော။ **သတ္တ အာပတ္တိယော သတ္တ အာပတ္တိက္ခန္ဓာ**တိ အာပဇ္ဇိတဗ္ဗတော အာပတ္တိယော၊ ရာသဋ္ဌေန ခန္ဓာတိ ဧဝံ ဒွေယေဝ နာမာနိ ဟောန္တိတိ နာမဝသေန ဒုကံ ဒဿိတံ။ **ကမ္မေန ဝါ သလာကဂ္ဂါဟေန ဝါ**တိ ထွေ ဥဒ္ဒေသော စေဝ ကမ္မဉ္စ ကေံ၊ ဝေါဟာရော စေဝ အနုဿာဝနာ စ သလာကဂ္ဂါဟော စ ကေံ၊ ဝေါဟာရ-နုဿာဝနသလာကဂ္ဂါဟာ ပုဗ္ဗဘာဂါ၊ ကမ္မဉ္စေဝ ဥဒ္ဒေသော စ ပမာဏံ။

အဒ္ဓါနဟီနော နာမ ဒိနဝိသတိဝဿော၊ **အဒံဟီနော** နာမ ဟတ္ထဆိန္နာဒိ-ဘေဒေါ။ **ဝတ္ထုဝိပန္နော** နာမ ပဏ္ဍကော တိရစ္ဆာနဂတော ဥဘတော-ဗ္ယဉ္ဇနကော စ၊ အဝသေသာ ထေယျသံဝါသကာဒယော အဋ္ဌ အာဘဗ္ဗပုဂ္ဂလာ **ကရဏဒုက္ကဋကာ** နာမ၊ ဒုက္ကဋကိရိယာ ဒုက္ကဋကမ္မာ, ဇုမသ္မိံယေဝ အတ္တ-ဘာဝေ ကတေန အတ္တနော ကမ္မေန အာဘဗ္ဗဋ္ဌာနံ ပတ္တာတိ အတ္ထော။ **အပရိပူရော** နာမ အပရိပုဏ္ဏပတ္တစီဝရော။ **နော စ ယာစတိ** နာမ ဥပသမ္ပဒံ န ယာစတိ။ **အလဇ္ဇီသု စ မာလသု စာ**တိ အလဇ္ဇီ သစေပိ တေပိဋကော ဟောတိ၊ မာလော စ သစေပိ သဇ္ဇီဝသော ဟောတိ၊ ဥဘောပိ နိဿာယ နဝတ္ထုမ္ဘံ။ **မာလသု စ လဇ္ဇီသု စာ**တိ ထွေ မာလသု "တုံ့ နိဿယံ ဂဏှာ"တိ အာဏာယပိ နိဿယော ဒါတဗ္ဗော၊ လဇ္ဇီသု ပန ယာစန္တသ္သေဝ။ **သာတိသာဂန္တိ** သဒေါသံ၊ ယံ အဇ္ဈာစရန္တော အာပတ္တိံ အာပဇ္ဇတိ။

ကာယေန ပဋိက္ကောသနာ နာမ ဟတ္ထဝိကာရာဒိဟိ ပဋိက္ကောသနာ။ **ကာယေန ပဋိဇာနာတီ**တိ ဟတ္ထဝိကာရာဒိဟိ ပဋိဇာနာတိ။ **ဥပဃာတိကာ** နာမ ဥပဃာတာ။ **သိက္ခာပဃာတိကာ** နာမ သိက္ခာပဃာတော၊ **ဘောဂုပ-ဃာတိကာ** နာမ ပရိဘောဂုပဃာတော။ တတ္ထ တိဿော သိက္ခာ အသိက္ခတော "သိက္ခာပဃာတိကာ"တိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ သံဃိကံ ဝါ ပုဂ္ဂလိကံ ဝါ ဒုပ္ပရိဘောဂံ ဘုဉ္ဇတော "ဘောဂုပဃာတိကာ"တိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ **ဒွေ ဝေနယိ-ကာ**တိ ဒွေ အတ္ထာ ဝိနယသိဒ္ဓါ။ **ပညတ္တိ** နာမ သကလေ ဝိနယပိဋကေ ကပ္ပိယာကပ္ပိယဝသေန ပညတ္တိ။ **ပညတ္တာနုလောမံ** နာမ စတ္တာသု မဟာ-ပဒေသေသု ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ **သေတုဃာတော**တိ ပစ္စယဃာတော၊ ယေန စိတ္တေန အကပ္ပိယံ ကရေယျ၊ တဿ စိတ္တဿာပိ အနုပ္ပါဒနတ္ထံ အတ္ထော။ **မတ္တကာရိတာ**တိ

မတ္တာယ ပမာဏေန ကရဏံ၊ ပမာဏေ ဌာနန္တိ အတ္ထော။ **ကာယေန အာပဇ္ဇတီ**တိ ကာယဒ္ဝါရိကံ ကာယေန အာပဇ္ဇတိ၊ ဝစီဒ္ဝါရိကံ ဝါစာယ။ **ကာယေန ဝုဋ္ဌာတီ**တိ တိဏဝတ္ထာရကသမထေ ဝိနာပိ ဒေသနာယ ကာယေနေဝ ဝုဋ္ဌာတိ၊ ဒေသေတ္ဝာ ဝုဋ္ဌဟန္တော ပန ဝါစာယ ဝုဋ္ဌာတိ။ **အဗ္ဘက္ခံ ရုပရိဘောဂေါ** နာမ အဗ္ဘောဟာရဏပရိဘောဂေါ၊ **မာဟိရုပရိဘောဂေါ** နာမ သိသမက္ခနာဒိ။

အနာဂတံ ဘာရံ ဝဟတီတိ အထေရော၀ သမာနော ထေရေဟိ ဝဟိတဗ္ဗံ ဗိဇနဂါဟဓမ္မဘေသနာဒိဘာရံ ဝဟတိ၊ တံ နိတ္ထရိတုံ ဝိရိယံ အာရဘတိ။ **အာဂတံ ဘာရံ န ဝဟတီ**တိ ထေရော ထေရကိစ္စံ န ကရောတိ၊ "အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ ထေရေန ဘိက္ခုနာ သာမံ ဝါ ဓမ္မံ ဘာသိတုံ ပရံ ဝါ အဘ္ဘသိတုံ။ အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ ထေရာဓေယ္ယံ ပါတိမောက္ခ"န္တိ ဧဝမာဒိ သဗ္ဗံ ပရိဟာပေတီတိ အတ္ထော။ **နာ ကုက္ကုစ္စာယိတဗ္ဗံ ကုက္ကုစ္စာယနာ**တိ နာ ကုက္ကုစ္စာယိတဗ္ဗံ ကုက္ကုစ္စာယိတ္ဝာ ကရောတိ။ **ကုက္ကုစ္စာယိတဗ္ဗံ နာ ကုက္ကုစ္စာယနာ**တိ ကုက္ကုစ္စာယိတဗ္ဗံ နာ ကုက္ကုစ္စာယိတ္ဝာ ကရောတိ၊ ဧတေသံ ဒ္ဝိန္နံ ဒိဝါ စ ရတ္တော စ အာသဝါ ဝဟန္တီတိ အတ္ထော။ အနန္တရဒုကေပိ ဝုတ္တပဋိပက္ခဝသေန အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။ သေသံ တတ္ထ တတ္ထ ဝုတ္တနယတ္တာ ဥတ္တာနမေဝါတိ။

ဒုကဝါရဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

တိကဝါရဝဏ္ဏနာ

၃၂၃။ တိကေသု '**အတ္ထာပတ္တိ တိဋ္ဌန္တေ ဘဂဝတိ အာပဇ္ဇတီ**တိ အတ္ထိ အာပတ္တိ၊ ယံ တိဋ္ဌန္တေ ဘဂဝတိ အာပဇ္ဇတီတိ အတ္ထော။ ဧသေဝ နယော သဗ္ဗတ္ထ။ တတ္ထ လောဟိတုပ္ပါဒါပတ္တိံ တိဋ္ဌန္တေ အာပဇ္ဇတိ။ "တေရဟိ ဓေါ ပနာနန္ဒ ဘိက္ခူ။ အညမညံ အာဝုသောဝါဒေန သမုဒါစရန္တိ၊ နော ဝေါ မမစ္စယေန ဧဝံ သမုဒါစရိတဗ္ဗံ၊ နဝကေန အာနန္ဒ ဘိက္ခုနာ ထေရော ဘိက္ခု 'ဘန္တေ'တိ ဝါ 'အာယသ္မာ'တိ ဝါ သမုဒါစရိတဗ္ဗော"တိ ဝစနတော ထေရံ အာဝုသော-ဝါဒေန သမုဒါစရဏာပစ္စယာ အာပတ္တိံ ပရိနိဗ္ဗုတေ ဘဂဝတိ အာပဇ္ဇတိ၊ နော တိဋ္ဌန္တေ။ ဣမာ ဒ္ဝေ အာပတ္တိယော ဌပေတ္ဝာ အဝသေသာ ဓရန္တေဝ ဘဂဝတိ အာပဇ္ဇတိ ပရိနိဗ္ဗုတေပိ။

ပဝါရေတ္ဝာ အနတိရိတ္တံ ဘုဉ္ဇန္တော အာပတ္တိံ ကာလေ အာပဇ္ဇတိ နော ဝိကာလေ၊ ဝိကာလဘောဇနာပတ္တိံ ပန ဝိကာလေ အာပဇ္ဇတိ နော ကာလေ၊

အဝသေသာ ကာလေ စေဝ အာပဇ္ဇတိ ဝိကာလေ စ။ သဟဂါရသေယျံ ရတ္တိံ အာပဇ္ဇတိ၊ ဒွါရံ အသံဝရိတ္ဝာ ပဋိသလ္လိယနံ ဒိဝါ၊ သေသာ ရတ္တိဥ္စေဝ ဒိဝါ စ။ "ဒသဝဿောမှိ အတိရေကဒသဝဿောမှိ"တိ ဗာလော အဗျတ္တော ပရိသံ ဥပဋ္ဌာပေန္တော ဒသဝဿော အာပဇ္ဇတိ၊ နဉ္စိနဒသဝဿော၊ "အဟံ ပဏ္ဍိတော ဗျတ္တော"တိ နဝေါ ဝါ မဇ္ဈိမော ဝါ ပရိသံ ဥပဋ္ဌာပေန္တော ဥနဒသဝဿော အာပဇ္ဇတိ နော ဒသဝဿော၊ သေသော ဒသဝဿော စေဝ အာပဇ္ဇတိ ဥနဒသဝဿော စ။ "ပဉ္စဝဿောမှိ"တိ ဗာလော အဗျတ္တော အနိဿာယ ဝသန္တော ပဉ္စဝဿော အာပဇ္ဇတိ၊ "အဟံ ပဏ္ဍိတော ဗျတ္တော"တိ နဝကော အနိဿာယ ဝသန္တော ဥနပဉ္စဝဿော အာပဇ္ဇတိ၊ သေသံ ပဉ္စဝဿော စေဝ အာပဇ္ဇတိ ဥနပဉ္စဝဿော စ။ အနုပသမ္ပန္နံ ပဒသောဓမ္မံ ဝါစေန္တော, မာတုဂါမဿ ဓမ္မံ ဒေသေန္တော ဝေရုပံ[၁] အာပတ္တိံ ကုသလစိတ္တော အာပဇ္ဇတိ၊ ပါရာဇိက သုက္ကဝိဿဋ္ဌိ ကာယသံသဂ္ဂဒုဋ္ဌုလ္လ အတ္တကာမပါရိစရိယ ဒုဋ္ဌဒေါသ-သံဃဘေဒ ပဟာရဒါန တလသတ္တိကာဒိဘေဒံ အကုသလစိတ္တော အာပဇ္ဇတိ၊ အသဉ္စိစ္စ သဟဂါရသေယျာဒိံ အဗျာကတစိတ္တော အာပဇ္ဇတိ။ ယံ အရဟာဝ အာပဇ္ဇတိ၊ သဗ္ဗံ အဗျာကတစိတ္တောဝ အာပဇ္ဇတိ၊ မေထုနဓမ္မာဒိဘေဒမာပတ္တိံ သုခဝေဒနာသမင်္ဂိ အာပဇ္ဇတိ၊ ဒုဋ္ဌဒေါသာဒိဘေဒံ ဒုက္ခဝေဒနာသမင်္ဂိ၊ ယံ သုခဝေဒနာသမင်္ဂိ အာပဇ္ဇတိ၊ တံယေဝ မဇ္ဈတ္တော ဟုတ္ဝာ အာပဇ္ဇန္တော အဒုက္ခမသုခဝေဒနာသမင်္ဂိ အာပဇ္ဇတိ။

တယော ပဋိက္ခေပါတိ ဗုဒ္ဓဿ ဘဂဝတော တယော ပဋိက္ခေပါ၊ စတ္တာသု ပစ္ဆယေသု မဟိစ္ဆတာ အသန္တုဋ္ဌိတာ ကိလေသသလ္လေခနပဋိပတ္တိယာ အဂေါ-ပါယနာ၊ ဣမေ ဟိ တယော ဓမ္မာ ဗုဒ္ဓေန ဘဂဝတာ ပဋိက္ခိတ္တာ။ အပိစ္ဆတာ-ဒယော ပန တယော ဗုဒ္ဓေန ဘဂဝတာ အနုညာတာ၊ တေန ဝုတ္တံ "တယော အနုညာတာ"တိ။

"ဒသဝဿောမှိ"တိ ပရိသံ ဥပဋ္ဌာပေန္တော "ပဉ္စဝဿောမှိ"တိ နိဿယံ အဂဏ္ဟန္တော ဗာလော အာပဇ္ဇတိ နဉ္စိနဒသဝဿော "ဗျတ္တောမှိ"တိ ဗဟုသုတတ္တာ ပရိသံ ဥပဋ္ဌာပေန္တော ဥနပဉ္စဝဿော စ နိဿယံ အဂဏ္ဟန္တော ပဏ္ဍိတော အာပဇ္ဇတိ နော ဗာလော၊ အဝသေသံ ပဏ္ဍိတော စေဝ အာပဇ္ဇတိ ဗာလော စ။ ဝဿံ အနုပဂစ္ဆန္တော ကာဠေ အာပဇ္ဇတိ နော ဇုဏ္ဟေ၊ မဟာပဝါရဏာယ အပ္ပဝါရေန္တော ဇုဏ္ဟေ အာပဇ္ဇတိ နော ကာဠေ၊ အဝသေသံ ကာဠေ စေဝ အာပဇ္ဇတိ ဇုဏ္ဟေ စ။ ဝဿူပဂမနံ

၁-ဧဝရူပိ[၁] (သီ၊ သျာ)

ကာဋ္ဌေ ကပ္ပတိ နော ဇုက္ကေ၊ မဟာပဝါရဏာယ ပဝါရဏာ ဇုက္ကေ ကပ္ပတိ နော ကာဋ္ဌေ၊ သေသံ အနုညာတကံ ကာဋ္ဌေ စေဝ ကပ္ပတိ ဇုက္ကေ စ။

ကတ္တိကပုဏ္ဏမာသိယာ ပန္နိမေ ပါဋိပဒဒိဝသေ ဝိကပ္ပေတွာ ဌပိတံ ဝဿိကသာဋိကံ နိဝါသေန္တော ဟေမန္တေ အာပဇ္ဇတိ။ ကုရုန္ဒိယံ ပန "ကတ္တိက-ပုဏ္ဏမဒိဝသေ အပစ္စုဒ္ဓရိတ္ဘာ ဟေမန္တေ အာပဇ္ဇတိ"တိ ဝုတ္တံ၊ တမ္ဗိ သုဝုတ္တံ၊ "စာတုမာသံ အဓိဋ္ဌာတုံ, တတော ပရံ ဝိကပ္ပေတု"န္တိ ဟိ ဝုတ္တံ။ အတိရေကမာသေ သေသေ ဂိမ္ဟာနေ ပရိယေသန္တော အတိရေကမုမာသေ သေသေ ကတ္ဘာ နိဝါသေန္တော စ ဂိမ္ဟေ အာပဇ္ဇတိ နာမ၊ သတိယာ ဝဿိကသာဋိကာယ နဂ္ဂါ ကာယံ ဩဝဿာပေန္တော ဝသေ အာပဇ္ဇတိ နာမ။ ပါရိသုဒ္ဓိဥပေါသထံ ဝါ အဓိဋ္ဌာနုပေါသထံ ဝါ ကရောန္တော သံဃော အာပဇ္ဇတိ။ သုတ္တုဒ္ဒေသဿ အဓိဋ္ဌာနုပေါသထဿ ကရောန္တော ဂဏော အာပဇ္ဇတိ။ ကေကော သုတ္တုဒ္ဒေသံ (ပါရိသုဒ္ဓိဥပေါသထဿ)[1] ကရောန္တော ပုဂ္ဂလော အာပဇ္ဇတိ။ ပဝါရဏာယပိ ဧသေဝ နယော။

သံဃုပေါသထော စ သံဃပဝါရဏာ စ သံဃသေဝ ကပ္ပတိ။ ဂဏုပေါသထော စ ဂဏပဝါရဏာ စ ဂဏသေဝ ကပ္ပတိ။ အဓိဋ္ဌာနုပေါသထော စ အဓိဋ္ဌာနပဝါရဏာ စ ပုဂ္ဂလသေဝ ကပ္ပတိ။ "ပါရာဇိကံ အာပန္နောမှိ"တိ-အာဒိနိ ဘဏန္တော ဝတ္ထုံ ဆာဒေတိ နာမ အာပတ္တိံ။ "မေထုနံ ဓမ္မံ ပဋိသေဝိ"န္တိအာဒိနိ ဘဏန္တော အာပတ္တိံ ဆာဒေတိ နော ဝတ္ထုံ။ ယော နေဝ ဝတ္ထုံ နာပတ္တိံ အာရောစေတိ၊ အယံ ဝတ္ထုဿေဝ ဆာဒေတိ အာပတ္တိဿ။

ပဋိဆ္ဆာဒေတိတိ ပဋိဆ္ဆာဒိ။ ဇန္တာဃရမေဝ ပဋိဆ္ဆာဒိ **ဇန္တာဃရပဋိဆ္ဆာဒိ**။ ဣတရာသုပိ ဧသေဝ နယော။ ဒွါရံ ပိဒဟိတွာ အန္တောဇန္တာဃရေ ဌိတေန ပရိကမ္မံ ကာတုံ ဝဋ္ဋတိ။ ဥဒကေ ဩတိဏ္ဏေနာပိ ဇေတဒေဝ ဝဋ္ဋတိ။ ဥဘယတ္ထ ခါဒိတုံ ဘုဉ္ဇိတုံ ဝါ န ဝဋ္ဋတိ။ ဝတ္ထုပဋိဆ္ဆာဒိ သဗ္ဗကပ္ပိယတာယ[2] ပဋိဆ္ဆန္နေန သဗ္ဗံ ကာတုံ ဝဋ္ဋတိ။ **ဝဟန္တီ**တိ ယန္တိ နိယျန္တိ၊ နိန္နံ ဝါ ပဋ္ဌေါသံ ဝါ န လဘန္တိ။ စန္ဒမဏ္ဍလံ အဇ္ဈာမဟိကာဓူမရဇရာဟုဝိမုတ္တံ ဝိဝဋ်ံယေဝ ဝိရောစတိ၊ နဂရသုရိယမဏ္ဍလံ။ ဓမ္မဝိနယောပိ ဝိဝရိတ္ဝာ ဝိဘဇိတ္ဝာ ဒေသိယမာနော ဝိရောစတိ၊ နော ပဋိဆ္ဆန္နော။

၁-( ) သီ-သျာပေါတ္ထကေသု နတ္ထိ။ ၂-သဗ္ဗတ္ထ ကပ္ပိယာ၊ ကာယ (သျာ)

အညေန ဘေသဇ္ဇေန ကရဏီယေန အညံ ဝိညာပေန္တော ဂိလာနော အာပဇ္ဇတိ။ န ဘေသဇ္ဇေန ကရဏီယေန ဘေသဇ္ဇံ ဝိညာပေန္တော အဂိလာနော အာပဇ္ဇတိ။ အဝသေသံ အာပတ္တိံ ဂိလာနော စေဝ အာပဇ္ဇတိ အဂိလာနော စ။

အန္တော အာပဇ္ဇတိ နော ဗဟိတိ အနုပခဇ္ဇ သေယျံ ကပ္ပေန္တော အန္တော အာပဇ္ဇတိ နော ဗဟိ၊ **ဗဟိ အာပဇ္ဇတိ နော အန္တော**တိ သံဃိကံ မဉ္စာဒိံ အဇ္ဈောကာသေ သန္ထရိတ္ဝာ ပက္ကမန္တော ဗဟိ အာပဇ္ဇတိ နော အန္တော၊ အဝသေသံ ပန **အန္တော စေဝ အာပဇ္ဇတိ ဗဟိ စ။ အန္တောသိမာယာ**တိ အာဂန္တုကော အာဂန္တုကဝတ္ထုံ အဒေ်သေတ္ဝာ သဆတ္တုပါဟနော ဝိဟာရံ ပဝိသန္တော ဥပစာရသီမံ ဩက္ကန္တမတ္တောဝ အာပဇ္ဇတိ။ **ဗဟိသိမာယာ**တိ ဂမိကော ဒါရဘတ္တုပဋိသာမနာဒိဂမိကဝတ္ထုံ အပူရေတ္ဝာ ပက္ကမန္တော ဥပစာရ-သီမံ အတိက္ကန္တမတ္တောဝ အာပဇ္ဇတိ၊ အဝသေသံ အန္တောသိမာယ စေဝ အာပဇ္ဇတိ ဗဟိသိမာယ စ။ သတိ ဝုဏ္ဏတရေ အနဝ္ဆိဒ္ဒေါ ဓမ္မံ ဘာသန္တော သံဃမဇ္ဈေ အာပဇ္ဇတိ နာမ၊ ဂဏမဇ္ဈေပိ ပုဂ္ဂလသန္တိကေပိ ဧသေဝ နယော။ **ကာယေန ဝုဋ္ဌာတီ**တိ တိဏ္ဏဝတ္ထာရကသမထေန ဝုဋ္ဌာတိ၊ ကာယံ အစာလေတ္ဝာ ဝါစာယ ဒေသေန္တော သေ ဝါစာယ ဝုဋ္ဌာတိ၊ ဝစီသမ္ဗယုတ္တံ ကာယကိရိယံ ကတ္ဝာ ဒေသေန္တော သေ ကာယေန ဝါစာယ ဝုဋ္ဌာတိ နာမ။ သံဃမဇ္ဈေ ဒေသနာဂါမိနိံ ဝိ ဝုဋ္ဌာနဂါမိနိံ ဝိ ဝုဋ္ဌာတိ၊ ဂဏပုဂ္ဂလမဇ္ဈေ ပန ဒေသနာဂါမိနိယေဝ ဝုဋ္ဌာတိ။

အာဂါဋ္ဌာယ စေတေယျာတိ အာဂါဋ္ဌာယ ဒဋ္ဌဘာဝါယ စေတေယျ၊ တဇ္ဇနီယကမ္မာဒိကတသေ ဝတ္တံ နဂ ပူရယတော ဇာနိတ္ဝာ သံဃော ဥက္ခေ-ပနီယကမ္မံ ကရေယျာတိ အတ္ထော။ **အလဇ္ဇီ စ ဟောတိ ဗာလော စ အဗဟု-တဿော စာ**တိ ဣတ္ထေ ဗာလော ''အယံ ဓမ္မာဓမ္မံ နဇာနာတိ'', အဗဟုတဿော ဝါ ''အာပတ္တာနာပတ္တိံ နဇာနာတိ''တိ နဣတ္ထောဝတာ ကမ္မံ ကာတဗ္ဗံ၊ ဗာလ-ဘာဝမူလကံ ပန အဗဟုတဿဘာဝမူလကဉ္စ အာပတ္တိံ အာပန္နသေ ကမ္မံ ကာတဗ္ဗန္တိ အတ္ထော။ အဓိသီလေ သီလဝိပန္နော နာမ ဒ္ဝေ အာပတ္တိက္ခန္ဓေ အာပန္နော၊ အာစာရဝိပန္နော နာမ ပဉ္စ အာပတ္တိက္ခန္ဓေ အာပန္နော၊ ဒိဋ္ဌိ-ဝိပန္နော နာမ အန္တဂ္ဂါဟိကာယ ဒိဋ္ဌိယာ သမန္နာဂတော။ တေသံ အာပတ္တိံ အပဿန္တာနံ အပ္ပဋိကရောန္တာနံ ဒိဋ္ဌိဉ္စ အနိဿဇ္ဇန္တာနံယေဝ ကမ္မံ ကာတဗ္ဗံ။

ကာယိကော ဒဝေါ နာမ ပါဿကာဒိဟိ ဇူတကီဠနာဒိဘေဒေါ အနာ-စာရော၊ ဝါစသိကော ဒဝေါ နာမ မုခါလမ္ဗရကရဏာဒိဘေဒေါ အနာစာရော၊ ကာယိကဝါစသိကော နာမ နဿနဂါယနာဒိဘေဒေါ ဒိဋ္ဌိဝိ ဒ္ဌိရေဟိ

အနာစာရော။ ကာယိကော အနာစာရော နာမ ကာယဒ္ဒါရေ ပညတ္တ-သိက္ခာပဒဝိတိက္ကမော၊ ဝါစသိကော အနာစာရော နာမ ဝစီဒ္ဒါရေ ပညတ္တ-သိက္ခာပဒဝိတိက္ကမော၊ ကာယိကဝါစသိကော နာမ ဒ္ဒါရဒ္ဒယေပိ ပညတ္တ-သိက္ခာပဒဝိတိက္ကမော။ **ကာယိကေန ဥပဃာတီကေနာ**တိ ကာယဒ္ဒါရေ ပညတ္တာသ သိက္ခာပဒဿ အသိက္ခနေန။ ယော ဟိ တံ နာ သိက္ခတိ၊ သော နံ ဥပဃာတေတိ၊ တဿာ တဿ တံ အသိက္ခနံ "ကာယိကံ ဥပဃာတိက"န္တိ ဝုစ္စတိ။ သေသပဒဒ္ဒယေပိ ဧသေဝ နယော။ **ကာယိကေန မိဿာဇီဝေနာ**တိ ဇယ်ပေသနိကာဒိနာ ဝါ ဂဏ္ဍဖာလနာဒိနာ ဝါ ဝေဇ္ဇကမ္မေန။ **ဝါစသိကေ-နာ**တိ သာသနဥဂ္ဂဟဏအာရောစနာဒိနာ။ တတိယပဒံ ဥဘယသမ္ဗယော၀-ဝသေန ဝုတ္တံ။

အလံ ဘိက္ခု မာ ဘဏ္ဍနန်္တိ အလံ ဘိက္ခု မာ ဘဏ္ဍနံ ကရိ၊ မာ ကလဟံ, မာ ဝိဝါဒံ ကရိတိ အတ္ထော။ **နာ ဓေါဟရိတမ္ဗန်္တိ** နာ ကိဠိ ဝတ္တမ္ဗံ၊ ဝဒတောပိ ဟိ တာဒိသဿ ဝစနံ နာ သောတမ္ဗံ မညန်္တိ။ **နာ ကိသ္မိဉ္စိ ပစ္စေကဋ္ဌာနေ**တိ ကိသ္မိဉ္စိ ဗီဇနဂ္ဂါဟာဒိကေ ကေသ္မိမ္ပိ ဇေဋ္ဌကဋ္ဌာနေ နာ ဌပေတမ္ဗောတိ အတ္ထော။ **သြကာသကမံ ကာရေန္တသ္သာ**တိ ကရောတု အာယသ္မာ သြကာသံ၊ အဟံ တံ ဝတ္တုကာမောတိ ဧဝံ သြကာသံ ကာရေန္တသ္သ။ **နာလံ သြကာသကမံ ကာတုန်္တိ** ကိံ တွံ ကရိဿသီတိ သြကာသော နာ ကာတမ္ဗော။ **သဝေနိယံ နာဒါတမ္ဗန်္တိ** ဝစနံ နာ အာဒါတမ္ဗံ၊ ဝစနမ္ပိ နာ သောတမ္ဗံ၊ ယတ္ထ ဂဟေတ္ဝာ ဂန္ထုကာမော ဟောတိ၊ နာ တတ္ထ ဂန္ထမ္ဗန်္တိ အတ္ထော။

တိဟဂဏ်ဟိ သမန္နာဂတဿ ဘိက္ခုနော ဝိနယောတိ ယံ သော ဇာနာတိ၊ သော တဿ ဝိနယော နာမ ဟောတိ၊ သော နာ ပုဏ္ဏိတမ္ဗောတိ အတ္ထော။ **အနုယောဂေါ နာ ဒါတမ္ဗော**တိ ဣဒံ ကပ္ပတိတိ ပုဏ္ဏန္တသ္သ ပုဏ္ဏာယ သြကာသော နာ ဒါတမ္ဗော၊ "အညံ ပုဏ္ဏာ"တိ ဝတ္တမ္ဗော( )[1]။ ဣတိ သော နော ဝ ပုဏ္ဏိတမ္ဗော[2] နာသ္သ ပုဏ္ဏာ သောတမ္ဗာတိ အတ္ထော။ **ဝိနယော နာ သာကစ္ဆာတမ္ဗော**တိ ဝိနယပရိယော နာ သာကစ္ဆိတမ္ဗော၊ ကပ္ပိယာကပ္ပိယကထာ နာ သံသန္ဒေတမ္ဗာ။

ဣဒမပ္ပဟာယာတိ ဧတံ ဗြဟ္မစာရိပဋိညာတာဒိကံ လဒ္ဓိံ အဝိဇဟိတ္ဝာ။ **သုဒ္ဓံ ဗြဟ္မစာရိန်္တိ** ဒိဏ္ဏာသဝံ ဘိက္ခုံ။ **ပါတဗျတံ အာပဇ္ဇတီ**တိ ပါတဗျဘာဝံ ပဋိသေဝနံ အာပဇ္ဇတိ။ "ဣဒမပ္ပဟာယာ"တိ ဝစနတော ပန တံ ဗြဟ္မစာရိ-ပဋိညာတံ ပဟာယ ဒိဏ္ဏာသဝံ "မုသာ မယာ ဘဏိတံ၊ ခမထ

၁-(ယောဝိ တံ ပုဏ္ဏာတိ၊ ဧသော အညံ ပုဏ္ဏာတိ ဝတ္တမ္ဗော) (သီ၊ သျာ) ၂-ဝတ္တမ္ဗော (သီ)

မေ"တိ ခမာပေတွာ "နဏ္ဍိ ကာမေသု ဒေါသော"တိ လဒ္ဓိံ ဝိဇဟိတွာ ဂတိဝိသောဓနံ ကရေယျ။ **အကုသလမူလာနီ**တိ အကုသလာနိ စေဝ မူလာနိ စ၊ အကုသလာနံ ဝါ မူလာနိ အကုသလမူလာနိ။ ကုသလမူလေသုပိ ဧသေဝ နယော။ ဒုဋ္ဌု စရိတာနိ, ဝိရူပါနိ ဝါ စရိတာနိ **ဒုစ္စရိတာနိ**။ သုဋ္ဌု စရိတာနိ, သုန္ဒရာနိ ဝါ စရိတာနိ **သုစရိတာနိ**။ ကာယေန ကရဏဘူတေန ကတံ ဒုစ္စရိတံ **ကာယဒုစ္စရိတံ**။ ဧသ နယော သဗ္ဗတ္ထ။ သေသံ တတ္ထ တတ္ထ ဝုတ္တနယတ္တာ ဥတ္တာနမေဝါတိ။

တိကဝါရဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

စတုက္ကဝါရဝဏ္ဏနာ

၃၂၄။ စတုက္ကေသု **သကဝါစာယ အာပဇ္ဇတိ ပရဝါစာယ ဝုဋ္ဌာတီ**တိ ဝစီဒ္ဒါရိကံ ပဒသောဓမ္မာဒိဘေဒံ အာပတ္တိံ အာပဇ္ဇိတွာ တိဏဝတ္ထာရက-သမထဒ္ဌာနံ ဂတော ပရဿ ကမ္မဝါစာယ ဝုဋ္ဌာတိ။ **ပရဝါစာယ အာပဇ္ဇတိ သကဝါစာယ ဝုဋ္ဌာတီ**တိ ပါဠိကာယ ဒိဋ္ဌိယာ အပ္ပဋိနိဿဂ္ဂေ ပရဿ ကမ္မ-ဝါစာယ အာပဇ္ဇတိ၊ ပုဂ္ဂလဿ သန္တိကေ ဒေသေန္တော သကဝါစာယ ဝုဋ္ဌာတိ။ **သကဝါစာယ အာပဇ္ဇတိ သကဝါစာယ ဝုဋ္ဌာတီ**တိ ဝစီဒ္ဒါရိကံ ပဒသော-ဓမ္မာဒိဘေဒံ အာပတ္တိံ သကဝါစာယ အာပဇ္ဇတိ၊ ဒေသေတွာ ဝုဋ္ဌဟန္တော်ပိ သကဝါစာယ ဝုဋ္ဌာတိ။ **ပရဝါစာယ အာပဇ္ဇတိ ပရဝါစာယ ဝုဋ္ဌာတီ**တိ ယာဝတတိယကံ သံဃာဒိသေသံ ပရဿ ကမ္မဝါစာယ အာပဇ္ဇတိ၊ ဝုဋ္ဌ-ဟန္တော်ပိ ပရဿ ပရိဝါသကမ္မဝါစာဒိဟိ ဝုဋ္ဌာတိ။ တတော ပရေသု ကာယ-ဒ္ဌာရိကံ **ကာယေန အာပဇ္ဇတိ၊** ဒေသေန္တော **ဝါစာယ ဝုဋ္ဌာတိ**။ ဝစီဒ္ဒါရိကံ **ဝါစာယ အာပဇ္ဇတိ၊** တိဏဝတ္ထာရကေ **ကာယေန ဝုဋ္ဌာတိ**။ ကာယဒ္ဌာရိကံ ကာယေန အာပဇ္ဇတိ၊ တမေဝ တိဏဝတ္ထာရကေ ကာယေန ဝုဋ္ဌာတိ၊ ဝစီဒ္ဒါရိကံ ဝါစာယ အာပဇ္ဇတိ၊ တမေဝ ဒေသေန္တော ဝါစာယ ဝုဋ္ဌာတိ၊ သံဃိကမဋ္ဌသ အတ္တနော ပစ္စတ္ထရဏေန အနတ္ထရတော ကာယသမ္ဖုသနေ လောမဂဏနာယ အာပဇ္ဇိတမ္ပဘပတ္တိံ သဟဂါရသေယျာပတ္တိဉ္စ **ပဌုဇ္ဇော အာပဇ္ဇတိ၊** ပဗ္ဗဇ္ဇာတွာ ပန အာပန္နဘာဝံ ဉတွာ ဒေသေန္တော **ပဋိဗုဒ္ဓေါ ဝုဋ္ဌာတိ၊** ဇဂ္ဂန္တော အာပဇ္ဇိတွာ ပန တိဏဝတ္ထာရကသမထဒ္ဌာနေ သယန္တော **ပဋိဗုဒ္ဓေါ အာပဇ္ဇတိ ပဌုဇ္ဇော ဝုဋ္ဌာတိ** နာမ။ ပဏ္ဍိမပဒဒ္ဒယမ္ပိ ဝုတ္တာန-သာရေနေဝ ဝေဒိတမ္ပံ။

အစိတ္တကာပတ္တိ**ံ အစိတ္တကော အာပဇ္ဇတိ** နာမ၊ ပစ္ဆာ ဒေသေန္တော **သစိတ္တကော ဝုဋ္ဌာတိ**၊ သစိတ္တကာပတ္တိ**ံ သစိတ္တကော အာပဇ္ဇတိ** နာမ။ တိဏဝတ္ထာရကဋ္ဌာနေ သယန္တော **အစိတ္တကော ဝုဋ္ဌာတိ**။ သေသပဒဒွယမ္ပိ ဝုတ္တာနုသာရေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ယော သဘာဂံ အာပတ္တိ**ံ** ဒေသေတိ၊ အယံ ဒေသနာပစ္ဆယာ ဒုက္ကဋံ အာပဇ္ဇန္တော ပါစိတ္တိယာဒိသု အညတရံ ဒေသေတိ၊ တဉ္စ ဒေသေန္တော ဒုက္ကဋံ အာပဇ္ဇတိ။ တံ ပန ဒုက္ကဋံ အာပဇ္ဇန္တော ပါစိတ္တိယာဒိတော ဝုဋ္ဌာတိ၊ ပါစိတ္တိယာဒိတော စ ဝုဋ္ဌဟန္တော တံ အာပဇ္ဇတိ။ ဧတ္ထိ ကေဿ ပုဂ္ဂလဿ ကေမေဝ ပယောဂံ သန္ဓာယ "အာပတ္တိ**ံ** အာပဇ္ဇန္တော ဒေသေတိ"တိ ဧဒံ စတုက္ကံ ဝုတ္တန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ကမ္မစတုက္ကေ ပါဝိကာယ ဒိဋ္ဌိယာ အပ္ပဋိနိဿဂ္ဂါပတ္တိ**ံ ကမ္မေန အာပဇ္ဇတိ**၊ ဒေသေန္တော **အကမ္မေန ဝုဋ္ဌာတိ**၊ ဝိဿဋ္ဌိအာဒိကံ **အကမ္မေန အာပဇ္ဇတိ**၊ ပရိဝါသာဒိနာ **ကမ္မေန ဝုဋ္ဌာတိ**၊ သမနုဘာသနံ **ကမ္မေနေဝ အာပဇ္ဇတိ**၊ **ကမ္မေန ဝုဋ္ဌာတိ**။ သေသံ **အကမ္မေန အာပဇ္ဇတိ အကမ္မေန ဝုဋ္ဌာတိ**။

ပရိက္ခာရစတုက္ကေ ပဌမော သကပရိက္ခာရော၊ ဒုတိယော သံဃိကော၀၊ တတိယော စေတိယသန္တကော၊ စတုတ္ထော ဂိဟိပရိက္ခာရော။ သစေ ပန သော ပတ္တစီဝရနဝကမ္မဘေသဇ္ဇာနံ အတ္ထာယ အာဟရော ဟောတိ၊ အဝါပုရဏံ ဒါတုံ အန္တော ဌပါပေတုဉ္စ ဝဋ္ဋတိ။

သမ္မုခါစတုက္ကေ ပါဝိကာယ ဒိဋ္ဌိယာ အပ္ပဋိနိဿဂ္ဂါပတ္တိ**ံ** သံဃသ္သ **သမ္မုခါ အာပဇ္ဇတိ**၊ ဝုဋ္ဌာနကာလေ ပန သံဃေန ကိစ္စံ နတ္ထိတိ **ပရမ္မုခါ ဝုဋ္ဌာတိ**၊ ဝိဿဋ္ဌိအာဒိကံ **ပရမ္မုခါ အာပဇ္ဇတိ**၊ သံဃသ္သ **သမ္မုခါ ဝုဋ္ဌာတိ**။ သမနုဘာသနံ သံဃသ္သ **သမ္မုခါ ဇေဝ အာပဇ္ဇတိ သမ္မုခါ ဝုဋ္ဌာတိ**။ သေသံ သမ္ဗဇာနမုသာဝါဒါဒိဘေဒံ **ပရမ္မုခါဝ အာပဇ္ဇတိ ပရမ္မုခါဝ ဝုဋ္ဌာတိ**။ အဇာနန္တစတုက္ကံ အစိတ္တကစတုက္ကသဒိသံ။

လိင်္ပါတုဘာဝေနာတိ သယိတသေဝ ဘိက္ခုသ္သ ဝါ ဘိက္ခုနိယာ ဝါ လိင်္ဂပရိဝတ္တေ ဇာတေ သဟဂါရသေယျာပတ္တိ ဟောတိ၊ ဧဒဒမေဝ တံ ပဋိစ္စ ဝုတ္တံ၊ ဥဘိန္နမ္ပိ ပန အသာဓာရဏာပတ္တိ လိင်္ဂပါတုဘာဝေန ဝုဋ္ဌာတိ။ သဟပဋိလာဘစတုက္ကေ ယသ္သ ဘိက္ခုနော လိင်္ဂံ ပရိဝတ္တတိ၊ သော သဟ လိင်္ဂပဋိလာဘေန ပဌမံ ဥပ္ပန္နဝေသေန သေဋ္ဌဘာဝေန စ ပုရိမံ ပုရိသလိင်္ဂံ ဇဟတိ၊ ပစ္ဆိမေ ဣတ္ထိလိင်္ဂေ ပတိဋ္ဌာတိ၊ ပုရိသကုတ္တပုရိသဘာဝေန ပဝတ္တာ ကာယဝစီဝိညတ္တိယော ပဋိပဿမ္ဘန္တိ၊ ဘိက္ခု။တိ ဝါ ပုရိသောတိ ဝါ ဧဝံ ပဝတ္တာ

ပဏ္ဏာတ္တိယော နိရုဇ္ဈန္တိ၊ ယာနိ ဘိက္ခုနိဟိ အသာဓာရဏာနိ ဆစတ္တာလီသ သိက္ခာပဒါနိ၊ တေဟိ အနာပတ္တိယေဝ ဟောတိ။ ဒုတိယစတုက္ကေ ပန ယဿ ဘိက္ခုနိယာ လိင်ံ ပရိဝတ္တတိ၊ သာ ပစ္ဆာသမုပ္ပတ္တိယာ ဝါ ဟီနဘာဝေန ဝါ ပစ္ဆိမန္တိ သင်္ခံ ဂတံ ဒုတ္ထိလိင်ံ ဇဟတိ၊ ဝုတ္တပ္ပကာရေန ပုရိမန္တိ သင်္ခံ ဂတေ ပုရိသလိင်ေ ပတိဋ္ဌာတိ။ ဝုတ္တဝိပရိတာ ဝိညတ္တိယော ပဋိပ္ပဿမ္ဘန္တိ၊ ဘိက္ခုနိတိ ဝါ ဒုတ္ထိတိ ဝါ ဧဝံ ပဝတ္တာ ပဏ္ဏာတ္တိယောပိ နိရုဇ္ဈန္တိ၊ ယာနိ ဘိက္ခူဟိ အသာဓာရဏာနိ သတံ တိ ံသဋ္ဌ သိက္ခာပဒါနိ၊ တေဟိ အနာပတ္တိယေဝ ဟောတိ။

စတ္တာရော သာမုက္ကံသာတိ စတ္တာရော မဟာပဒေသာ၊ တေ ဟိ ဘဂဝတာ အနုပ္ပန္နေ ဝတ္ထုမှိ သယံ ဥက္ကံသိတ္တာ ဥက္ခိပိတ္တာ ဌပိတတ္တာ "သာမုက္ကံသာ"တိ ဝုစ္စန္တိ။ **ပရိဘောဂါ**တိ အဘြောဟရဏီယပရိဘောဂါ၊ ဥဒကံ ပန အကာလိ-ကတ္တာ အပဋိဂ္ဂဟိတကံ ဝဋ္ဋတိ။ ယာဝကာလိကာဒီနိ အပဋိဂ္ဂဟိတကာနိ အဘြောဟရိတုံ န ဝဋ္ဋန္တိ။ **စတ္တာရိ မဟာဝိကဋာနိ** ကာလောဒိဿတ္တာ ယထာဝုတ္တေ ကာလေ ဝဋ္ဋန္တိ။ **ဥပါသကော သီလဝါ**တိ ပဉ္စ ဝါ ဒသ ဝါ သီလာနိ ဂဟေတွာ ဥပါသကော သီလဝါ။

အာဂန္တုကာဒိစတုက္ကေ သဆတ္တုပါဟနော သသီသံ ပါရုတော ဝိဟာရံ ပဝိသန္တော တတ္ထ ဝိစရန္တော စ **အာဂန္တုကော အာပဇ္ဇတိ နော အာဝါသိကော**၊ အာဝါသိကဝတ္ထုံ အကရောန္တော ပန **အာဝါသိကော အာပဇ္ဇတိ နော အာဂန္တုကော**၊ သေသံ ကာယဝစီဒွါရိကံ အာပတ္တိံ ဥဘောပိ အာပဇ္ဇန္တိ၊ အသာဓာရဏံ အာပတ္တိံ **နော ဝ အာဂန္တုကော အာပဇ္ဇတိ နော အာဝါသိကော**။ ဂမိယစတုက္ကေပိ ဂမိယဝတ္ထုံ အပူရေတွာ ဂစ္ဆန္တော **ဂမိကော အာပဇ္ဇတိ နော အာဝါသိကော**၊ အာဝါသိကဝတ္ထုံ အကရောန္တော ပန **အာဝါသိကော အာပဇ္ဇတိ နော ဂမိကော**၊ သေသံ ဥဘောပိ အာပဇ္ဇန္တိ၊ အသာဓာရဏံ ဥဘောပိ နာပဇ္ဇန္တိ။ ဝတ္ထုနာနတ္တတာ-ဒီစတုက္ကေ စတုန္နံ ပါရာဇိကာနံ အညမညံ **ဝတ္ထုနာနတ္တတာဝ** ဟောတိ, န အာပတ္တိနာနတ္တတာ၊ သဗ္ဗာပိ ဟိ သာ ပါရာဇိကာပတ္တိယေဝ။ သံဃာ-ဒိသေသာဒိသုပိ ဧသေဝ နယော။ ဘိက္ခုသ္မိ စ ဘိက္ခုနိယာ စ အညမညံ ကာယသံသဂ္ဂေ ဘိက္ခုသ္မိ သံဃာဒိသေသော, ဘိက္ခုနိယာ ပါရာဇိကန္တိ ဧဝံ **အာပတ္တိနာနတ္တတာဝ** ဟောတိ, န ဝတ္ထုနာနတ္တတာ၊ ဥဘိန္နမ္ပိ ဟိ ကာယ-သံသဂ္ဂေါ ဝတ္ထု။ တထာ လသုဏကဂ္ဂါဒနေ ဘိက္ခုနိယာ ပါစိတ္တိယံ, ဘိက္ခုသ္မိ ဒုက္ကဋန္တိ ဧဝမာဒိနာပေတ္ထ နယေန ယောဇနာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ စတုန္နံ ပါရာဇိကာနံ တေရသဟိ သံဃာဒိသေသေဟိ သဒ္ဓိံ **ဝတ္ထုနာနတ္တတာ ဧဝ**

အာပတ္တိနာနတ္တတာ စ။ ဧဝံ သံဃာဒိသေသာဒိနံ အနိယတာဒိဟိ။ အာဒိတော ပဋ္ဌာယ စတ္တာရိ ပါရာဇိကာနိ ကေတော အာပဇ္ဇန္တော်နံ ဘိက္ခုဘိက္ခုနိနံ **နေဝ ဝတ္ထုနာနတ္တတာ နော အာပတ္တိနာနတ္တတာ။** ဝိသုံ အာပဇ္ဇန္တေသုပိ သေသာ သာဓာရဏာပတ္တိယော အာပဇ္ဇန္တေသုပိ ဧသေဝ နယော။

ဝတ္ထုသဘာဂါဒိစတုက္ကေ ဘိက္ခုသ္သ စ ဘိက္ခုနိယာ စ ကာယသံသဂ္ဂေ **ဝတ္ထု-သဘာဂတာ နော အာပတ္တိသဘာဂတာ၊** စတ္ထေသု ပါရာဇိကေသု **အာပတ္တိ-သဘာဂတာ နော ဝတ္ထုသဘာဂတာ၊** ဧသေ နယော သံဃာဒိသေသာဒိသု။ ဘိက္ခုသ္သ စ ဘိက္ခုနိယာ စ စတ္ထေသု ပါရာဇိကေသု **ဝတ္ထုသဘာဂတာ နေဝ အာပတ္တိသဘာဂတာ စ။** ဧသေ နယော သဗ္ဗတ္ထသု သာဓာရဏာပတ္တိသု။ အသာ-ဓာရဏာပတ္တိယံ **နေဝ ဝတ္ထုသဘာဂတာ နော အာပတ္တိသဘာဂတာ။** ယော ဟိ ပုရိမစတုက္ကေ ပဌမော ပဍ္ဎော၊ သော ဇ္ဈမ ဒုတိယော။ ယော စ တတ္ထ ဒုတိယော၊ သော ဇ္ဈမ ပဌမော။ တတိယစတုတ္ထေသု နာနာကရဏံ နတ္ထိ။

ဥပဇ္ဈာယစတုက္ကေ သဒ္ဓိဝိဟာရိကဿ ဥပဇ္ဈာယေန ကတ္တုဗ္ဗဝတ္တဿ အက-ရဏေ အာပတ္တိံ **ဥပဇ္ဈာယော အာပဇ္ဇတိ နော သဒ္ဓိဝိဟာရိကော၊** ဥပဇ္ဈာယဿ ကတ္တုဗ္ဗဝတ္တံ အကရောန္တော **သဒ္ဓိဝိဟာရိကော အာပဇ္ဇတိ နော ဥပဇ္ဈာယော၊** သေသံ ဥဘောပိ အာပဇ္ဇန္တိ၊ အသာဓာရဏံ ဥဘောပိ နာပဇ္ဇန္တိ။ အာစရိယစတုက္ကေပိ ဧသေဝ နယော။

အာဒိယန္တေစတုက္ကေ ပါဒံ ဝါ အတိရေကပါဒံ ဝါ သဟတ္ထာ အာဒိယန္တော **ဂရုကံ အာပဇ္ဇတိ၊** ဥနကပါဒံ ဂဏှာဟိတိ အာဏတ္တိယာ အညံ ပယော-ဇေန္တော **လဟုကံ အာပဇ္ဇတိ။** ဧဘေန နယေန သေသပဒတ္တယံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

အဘိဝါဒနာရဟစတုက္ကေ ဘိက္ခုနိနံ တာဝ ဘတ္တဂ္ဂေ နဝမဘိက္ခုနိတော ပဋ္ဌာယ ဥပဇ္ဈာယာပိ **အဘိဝါဒနာရဟာ နော ပစ္ဆုဋ္ဌာနာရဟာ။** အဝိ-သေသေန စ ဝိပ္ပကတဘောဇနဿ ဘိက္ခုဿ ယော ကောစိ ဝုဎ္ဎတရော။ သဒ္ဓိဝဿဿာပိ ပါရိဝါသိကဿ သမီပဂတော တဒဟုပသမ္ပန္နောပိ **ပစ္ဆု-ဋ္ဌာနာရဟော နော အဘိဝါဒနာရဟော။** အပ္ပဋိက္ခိတ္တော ဌာနေသု ဝုဎ္ဎော နဝကဿ **အဘိဝါဒနာရဟော နေဝ ပစ္ဆုဋ္ဌာနာရဟော စ။** နဝကော ပန ဝုဎ္ဎဿ **နေဝ အဘိဝါဒနာရဟော နော ပစ္ဆုဋ္ဌာနာရဟော။** အာသနာရဟ-စတုက္ကဿ ပဌမပဒံ ပုရိမစတုက္ကေ ဒုတိယပဒေန, ဒုတိယပဒဿ ပဌမပဒေန အတ္ထတော သဒိသံ။

ကာလစတုက္ကေ ပဝါရေတ္ဝာ ဘုဉ္ဇန္တော **ကာလေ အာပဇ္ဇတိ နော ဓိကာလေ၊** ဓိကာလဘောဇနာပတ္တိံ **ဓိကာလေ အာပဇ္ဇတိ နော ကာလေ၊** သေသံ **ကာလေ ဧဝံ အာပဇ္ဇတိ ဓိကာလေ စ၊** အသာဓာရဏံ **နေဝ ကာလေ နော ဓိကာလေ။** ပဋိဂ္ဂဟိတစတုက္ကေ ပုရေဘတ္တံ ပဋိဂ္ဂဟိတာမိသံ **ကာလေ ကပ္ပတိ နော ဓိကာလေ၊** ပါနကံ **ဓိကာလေ ကပ္ပတိ ပုနဒိဝသမ္ပိ နော ကာလေ၊** သတ္တာဟကာလိကံ ယာဝဇီဝိကံ **ကာလေ ဧဝံ ကပ္ပတိ ဓိကာလေ စ၊** အတ္တနော အတ္တနော ကာလာတီတံ ယာဝကာလိကာဒိတ္တယံ အကပ္ပိယမံသံ ဥဂ္ဂဟိတကမပ္ပဋိဂ္ဂဟိတကဉ္စ **နေဝ ကာလေ ကပ္ပတိ နော ဓိကာလေ။**

ပစ္ဆိန္နိမစတုက္ကေ သမုဒ္ဒေ သိမံ ဗန္ဓန္တော **ပစ္ဆိန္နိမေသု ဇနပဒေသု အာပဇ္ဇတိ နော မဇ္ဈိမေသု၊** ပဉ္စဝဂ္ဂေန ဂဏေန ဥပသမ္ပာဒေန္တော ဂဏဂ်ကုပါဟနံ ဓုဝနဟာနံ စမ္မတ္ထရဏာနိ စ **မဇ္ဈိမေသု ဇနပဒေသု အာပဇ္ဇတိ နော ပစ္ဆိန္နိမေသု၊** ဋမာနိ စတ္တာရိ ဋဓ နှ ကပ္ပန္တိ ဝဒန္တော်ပိ ပစ္ဆိန္နိမေသု အာပဇ္ဇတိ၊ ဋဓ ကပ္ပန္တိ ဝဒန္တော ပန မဇ္ဈိမေသု အာပဇ္ဇတိ။ သေသာပတ္တိံ ဥဘယတ္ထ အာပဇ္ဇတိ၊ အသာဓာရဏံ နှ ကတ္ထစိ အာပဇ္ဇတိ။ ဒုတိယစတုက္ကေ ပဉ္စဝဂ္ဂေန ဂဏေန ဥပသမ္ပဒါဒိ စတုဗ္ဗိဓမ္ပိ ဝတ္ထု၊ **ပစ္ဆိန္နိမေသု ဇနပဒေသု ကပ္ပတိ။** ဋဒံ ကပ္ပတိတိ ဒိပေတုမ္ပိ တတ္ထေဝ ကပ္ပတိ နော မဇ္ဈိမေသု။ ဋဒံ နှ ကပ္ပတိတိ ဒိပေတုံ ပန **မဇ္ဈိမေသု ဇနပဒေသု ကပ္ပတိ နော ပစ္ဆိန္နိမေသု။** သေသံ "အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ ပဉ္စ လောဏာနီ"တိအာဒိ အနုညာတကံ ဥဘယတ္ထ ကပ္ပတိ။ ယံ ပန အကပ္ပိယန္တိ ပဋိက္ခိတ္တံ၊ တံ ဥဘယတ္ထာပိ နှ ကပ္ပတိ။

အန္တောအာဒိစတုက္ကေ အနုပခဇ္ဇ သေယျာဒိံ **အန္တော အာပဇ္ဇတိ နော ဗဟိ၊** အဇ္ဈောကာသေ သံဃိကမဉ္စာဒိနိ နိက္ခိပိတ္ဝာ ပက္ကမန္တော **ဗဟိ အာပဇ္ဇတိ နော အန္တော၊** သေသံ **အန္တော ဧဝံ ဗဟိ စ၊** အသာဓာရဏံ **နေဝ အန္တော နှ ဗဟိ။** အန္တောသိမာဒိစတုက္ကေ အာဂန္တုကော ဝတ္ထုံ အဟရေန္တော **အန္တောသိမာယ အာပဇ္ဇတိ၊** ဂမိယော **ဗဟိသိမာယ၊** မုသာဝါဒါဒိံ **အန္တောသိမာယ စ ဗဟိသိမာယ စ အာပဇ္ဇတိ၊** အသာဓာရဏံ နှ ကတ္ထစိ။ ဂါမစတုက္ကေ အန္တရဃရပဋိသံယုတ္တံ သေခိယပညတ္တိံ **ဂါမေ အာပဇ္ဇတိ နော အရညေ၊** ဘိက္ခုနိ အရဏ်ံ ဥဒ္ဒါဝယမာနာ **အရညေ အာပဇ္ဇတိ နော ဂါမေ၊** မုသာဝါဒါဒိံ **ဂါမေ ဧဝံ အာပဇ္ဇတိ အရညေ စ၊** အသာဓာရဏံ နှ ကတ္ထစိ။

စတ္တာရော ပုဗ္ဗကိစ္စာတိ “သမ္မဇ္ဇနီ ပဒီပေါ စ ဥဒကံ အာသနေန စာ”တိ ဣဒံ “စတုဒ္ဒိမံ ပုဗ္ဗကရဏ”န္တိ ဝုစ္စတိတိ ဝုတ္တံ။ “ဆန္နပါရိသုဒ္ဒိဥတုက္ခာနံ ဘိက္ခု-ဂဏနာ စ ဩဝါဒေါ”တိ ဣမေ ပန “စတ္တာရော ပုဗ္ဗကိစ္စာ”တိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ **စတ္တာရော ပတ္တကလ္လာတိ** ဥပေါသထော ယာဝတိကာ စ ဘိက္ခူ။ ကမ္မပ္ပတ္တာ၊ တေ အာဂတာ ဟောန္တိ၊ သဘာဂါပတ္တိယော နာ ဝိဇ္ဇန္တိ၊ ဝဇ္ဇနီယာ စ ပုဂ္ဂလာ တသ္မိံ နာ ဟောန္တိ၊ ပတ္တကလ္လန္တိ ဝုစ္စတိတိ။ **စတ္တာရိ အနုညပါစိတ္တိယာနီ**တိ “တေဒဝ ပစ္ခယံ ကရိတ္ဝာ အနုညံ ပါစိတ္တိယ”န္တိ ဧဝံ ဝုတ္တာနံ အနုပခဋ္ဌ-သေယျာကပုနသိက္ခာပဒံ, “ဟောဝုသော ဂါမံ ဝါ နိဂမံ ဝါ”တိ သိက္ခာပဒံ, သဋ္ဌိစ္စ ကုက္ကုစ္စဥပဒဟနံ, ဥပသုတိတိဋ္ဌနန္တိ ဣမာနိ စတ္တာရိ။ **စတသ္သော ဘိက္ခုသမ္မုတိယော**တိ “ကေရတ္တမွိ စေ ဘိက္ခု တိစီဝရေန ဝိပ္ပဝသေယျ အညတြ ဘိက္ခုသမ္မုတိယာ, အညံ နဝံ သန္ဆတံ ကာရာပေယျ အညတြ ဘိက္ခုသမ္မုတိယာ, တတော စေ ဥတ္တရိ ဝိပ္ပဝသေယျ အညတြ ဘိက္ခုသမ္မုတိယာ, ဒုဋ္ဌုလ္လံ အာပတ္တိံ အနုပသမ္မုန္နယ အာရောစေယျ အညတြ ဘိက္ခုသမ္မုတိ-ယာ”တိ ဧဝံ အာဂတာ တေရသဟိ သမ္မုတိဟိ မုတ္တာ **သမ္မုတိယော**။ ဂိလာနစတုက္ကေ အညဘေသဇ္ဇေန ကရဏီယေန လောလတာယ အညံ ဝိညာပေန္တော **ဂိလာနော အာပဇ္ဇတိ**၊ အဘေသဇ္ဇကရဏီယေန ဘေသဇ္ဇံ ဝိညာပေန္တော **အဂိလာနော အာပဇ္ဇတိ**၊ မုသာဝါဒါဒိံ ဥဘောပိ အာပဇ္ဇန္တိ၊ အသာဓာရဏံ ဥဘောပိ နာပဇ္ဇန္တိ။ သေသံ သမ္ဗဏ္ဍ ဥတ္တာနမေဝါတိ။

စတုက္ကံ ဝါရဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ပဉ္စကံ ဝါရဝဏ္ဏနာ

၃၂၅။ ပဉ္စကေသု **ပဉ္စ ပုဂ္ဂလာ နိယတာ**တိ အာနန္တရိယာနမေဝေတံ ဂဟဏံ။ **ပဉ္စ ဆေဒနကာ အာပတ္တိယော** နာမ ပဓာနာတိက္ကမေ မဏ္ဍပိဠေ, နိသိဒနကဏ္ဍုပဋိစ္ဆာဒိဝဿိကသာဋိကာသု, သုဂတစီဝရေ စ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ **ပဉ္စဟာကာရေဟီ**တိ အလဇ္ဇိတာ, အညာဏတာ, ကုက္ကုစ္စပကတတာ, အကပ္ပိယေ ကပ္ပိယသညိတာ, ကပ္ပိယေ အကပ္ပိယသညိတာတိ ဣမေဟိ ပဉ္စဟိ။ **ပဉ္စ အာပတ္တိယော, မုသာဝါဒပစ္စယာ**တိ ပါရာဇိကထုလ္လစ္စယဒုက္ကဋသံဃာဒိ-သေသပါစိတ္တိယာ။ **အနာမန္တစာရော**တိ သန္တံ ဘိက္ခုံ အနာပုစ္ဆာ ပုရေဘတ္တံ ပစ္ဆာဘတ္တံ ကုလေသု စာရိတ္တံ အာပဇ္ဇေယျာတိ ဣမသ္မ အာပုစ္ဆိတ္ဝာ စာရသ္မ အဘာဝေါ။ **အနဓိဋ္ဌာန**န္တိ ဂဏဘောဇနေ အညတြ သမယာတိ

ဝုတ္တံ သမယံ အဓိဋ္ဌဟိတ္ဝာ ဘောဇနံ အဓိဋ္ဌာနံ နာမ၊ တထာ အကရဏံ **အနဓိဋ္ဌာနံ။ အဝိကပ္ပနာ** နာမ ယာ ပရမ္မုခဘောဇနေ ဝိကပ္ပနာ ဝုတ္တာ၊ တဿာ အကရဏံ။ ဇ္ဈမာနိ ဟိ ပဋ္ဌ ပိဏ္ဍပါတိကဿ ဓုတင်္ဂနေဝ ပဋိက္ခိတ္တာနိ။ **ဥဿကိတပရိဿကိတောတိ** ယေ ပဿန္တိ ယေ သုဏန္တိ၊ တေဟိ ဥဿကိတောစေဝ ပရိဿကိတော စ အပိ အကုပ္ပဓမ္မော ဒီဏာသဝေါပိ သမာနော၊ တသ္မာ အဂေါစရာ ပရိဟရိတဗ္ဗာ။ နံ ဟိ ဇေတ္တု သန္နိဿမာနော အယသတော ဝါ ဂရဟတော ဝါ မုစ္စတိ။ **သောဿနိကန္တိ** သုသာနေ ပတိတကံ။ **ပါပကိကန္တိ** အာပဏဒ္ဒါရေ ပတိတကံ။ **ထူပစီဝရန္တိ** ဝမ်ိဳကံ ပရိက္ခိပိတ္ဝာ ဗလိကမ္မကတံ။ **အာဘိသေကိကန္တိ** နဟာနဒ္ဓာနေ ဝါ ရညော အဘိသေကဒ္ဓာနေ ဝါ ဆဒ္ဒိတစီဝရံ။ **ဘတပဋိယာဘတန္တိ**[1] သုသာနံ နေတ္ဝာ ပုန အာနိတကံ။ **ပဋ္ဌ မဟာစောရာ** ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မေ ဝုတ္တာ။

ပဋ္ဌာပတ္တိယော ကာယတော သမုဋ္ဌန်တိ ပဌမေန အာပတ္တိသမုဋ္ဌာနေန ပဋ္ဌ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇတိ "ဘိက္ခု၊ ကပ်ိယသညီ သညာစိကာယ ကုဋိံ ကရောတိ"တိ ဧဝံ အနုရပေယျာလေ ဝုတ္တာပတ္တိယော။ **ပဋ္ဌ အာပတ္တိယော ကာယတော စ ဝါစတော စာ**တိ တတိယေန အာပတ္တိသမုဋ္ဌာနေန ပဋ္ဌ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇတိ "ဘိက္ခု၊ ကပ်ိယသညီ သံဝိဒဟိတ္ဝာ ကုဋိံ ကရောတိ"တိ ဧဝံ တထ္ထေဝ ဝုတ္တာ အာပတ္တိယော။ **ဧသနာဂါမိနိယော**တိ ဌပေတ္ဝာ ပါရာဇိကဉ္စ သံဃာဒိသေသဉ္စ အဝသေသာ။

ပဋ္ဌ ကမ္မာနီတိ တဇ္ဇနိယနိယသပဋိသာရဏီယာနိ စတ္တာရိ ဥက္ခေပနိယဉ္စ တိဝိဓမ္ပိ ဧကန္တိ ပဋ္ဌ။ **ယာဝတတိယကေ ပဋ္ဌာ**တိ ဥက္ခိတ္တာနုဝတ္တိကာယ ဘိက္ခုနိယာ ယာဝတတိယံ သမနုဘာသနာယ အပ္ပဋိနိဿဇ္ဇနိယာ ပါရာဇိကံ ထုလ္လစ္စယံ ဒုက္ကဋန္တိ တိသော၊ ဘေဒကာနုဝတ္တကာဒိသမနုဘာသနာသု သံဃာဒိသေသော၊ ပါဝိကာယ ဒိဋ္ဌိယာ အပ္ပဋိနိဿဂ္ဂေ ပါစိတ္တိယံ။ **အဒိန္နန္တိ** အညေန အဒိန္နံ။ **အဝိဒိတန္တိ** ပဋိဂ္ဂဟဏာမိတိ စေတနာယ အဘာဝေန အဝိဒိတံ။ **အကပ္ပိယန္တိ** ပဋ္ဌဟိ သမဏကပ္ပေဟိ အကပ္ပိယကတံ, ယံ ဝါ ပနညမ္ပိ အကပ္ပိယမံသံ အကပ္ပိယဘောဇနံ။ **အကတာတိရိတ္တန္တိ** ပဝါရေတ္ဝာ အတိရိတ္တံ အကတံ။ **သမဋ္ဌဒါန**န္တိ နဋ္ဌသမဋ္ဌာဒိဒါနံ။ **ဥသဘဒါန**န္တိ ဂေါဂဏသဿ အန္တရေ ဥသဘဝိသဋ္ဌိနံ။ **စိတ္တကမ္မဒါန**န္တိ အာဝါသံ ကာရေတ္ဝာ တတ္ထ စိတ္တကမ္မံ ကာရေတုံ ဝဋ္ဋတိ၊ ဇ္ဈံ ပန ပဋိဘာနစိတ္တကမ္မဒါနံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ ဇ္ဈမာနိ ဟိ ပဋ္ဌ ကိဉ္စာပိ လောကဿ ပုညသမ္မတာနိ၊ အထ ခေါ အပုညာနိ

၁-အဒိစ (သျာ၊ က)

၂-ဂတပဋိယာဂတန္တိ (သျာ)

အကုသလာနိယေဝ။ **ဥပ္ပန္နံ ပဋိဘာနန္တိ** ထြေ ပဋိဘာနန္တိ ကထေတုကမျတာ ဝုစ္စတိ။ **ဣမေ ပဉ္စ ဒုပ္ပဋိဝိနောဒယာ**တိ နု သုပဋိဝိနောဒယာ၊ ဥပါယေန ပန ကာရဏေန အနုရူပါဟိ ပစ္စဝေက္ခနာအနုသာသနာဒီဟိ သက္ကာ ပဋိဝိနောဒေ-တုန္တိ အထြော။

သကစိတ္တံ ပသီဒတီတိ ထြေ ဣမာနိ ဝတ္ထူနိ—ကဋ္ဌအန္ဓကာရဝါသိ[1] **ဖုဿ-ဒေဝထြေရော** ကိရ စေတိယင်္ဂဏံ သမ္မဇ္ဇိတွာ ကေသံ ဥတ္တာရာသင်္ဂံ ကရိတွာ သိန္ဒုဝါရကုသုမသန္ထတမိဝ သမဝိပွကိဏ္ဏဝါလိကံ စေတိယင်္ဂဏံ ဩလော-ကေန္တော ဗုဒ္ဓါရမ္မဏံ ပီတိပါမောဇ္ဇံ ဥပ္ပါဒေတွာ အဋ္ဌာသိ၊ တသ္မိံ ခဏေ မာရော ပဗ္ဗတပါဒေ နိဗ္ဗတ္တကာဋမက္ကဋော ဝိယ ဟုတွာ စေတိယင်္ဂဏေ ဂေါမယံ ဝိပွကိရန္တော ဂတော။ ထေရော နာသက္ခိ အရဟတ္တံ ပါပုဏိတုံ၊ သမ္မဇ္ဇိတွာ အဂမာသိ။ ဒုတိယဒိဝသေပိ ဇရဂ္ဂဝေါ ဟုတွာ တာဒိသမေဝ ဝိပွကာရံ အကာသိ။ တတိယဒိဝသေ ဝင်္ကပါဒံ မနုဿတ္တဘာဝံ နိမ္မိနိတွာ ပါဒေန ပရိကဿန္တော အဂမာသိ။ ထေရော “ဝေရူပေါ ဗိဘဿု[2] ပုရိသော သမန္တာ ယောဇနပွမာဏေသု ဂေါစရဂါမေသု နတ္ထိ၊ သိယာ နု ခေါ မာရော”တိ စိန္တေတွာ “မာရောသိ တွ”န္တိ အာဟ။ အာမ ဘန္တေ မာရောမှိ၊ နဒါနိ တေ ဝဏ္ဏေတုံ အသက္ခိန္တိ။ ဒိဋ္ဌပုဗ္ဗော တယာ တထာဂတောတိ။ အာမ ဒိဋ္ဌပုဗ္ဗောတိ။ မာရော နာမ မဟာနုဘာဝေါ ဟောတိ၊ ဣဃံ တာဝ ဗုဒ္ဓဿ ဘဂဝတော အတ္တဘာဝသဒိသံ အတ္တဘာဝံ နိမ္မိနာဟီတိ။ နု သက္ကာ ဘန္တေ တာဒိသံ ရူပံ နိမ္မိနိတုံ၊ အပိစ ခေါ ပန တံသရိက္ခကံ ပတိရူပကံ နိမ္မိနိဿာမီတိ သကဘာဝံ ဝိဇဟိတွာ ဗုဒ္ဓရူပသဒိသေန အတ္တဘာဝေန အဋ္ဌာသိ။ ထေရော မာရံ ဩလောကေတွာ “အယံ တာဝ သရာဂဒေါသမောဟော ဧဝံ သောဘတိ၊ ကထံ နု ခေါ ဘဂဝါ နု သောဘတိ သဗ္ဗသော ဝိတရာဂဒေါသမောဟော”တိ ဗုဒ္ဓါရမ္မဏံ ပီတိံ ပဋိလဘိတွာ ဝိပဿနံ ဝဍ္ဎေတွာ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။ မာရော “ဝဏ္ဏတောမှိ တယာ ဘန္တေ”တိ အာဟ။ ထေရောပိ “ကိံ အတ္ထိ ဇရမာရ တာဒိသံ ဝဏ္ဏေတု”န္တိ အာဟ။ လောကန္တရိဟာရေပိ ဒတွော နာမ ဒဟရဘိက္ခု စေတိယင်္ဂဏံ သမ္မဇ္ဇိတွာ ဩလောကေန္တော ဩဒါတကသိဏံ ပဋိလဘိ၊ အဋ္ဌ သမာပတ္တိယော နိဗ္ဗတ္တေသိ၊ တတော ဝိပဿနံ ဝဍ္ဎေတွာ ဖလတ္တယံ သစ္ဆာကာသိ။

ပရစိတ္တံ ပသီဒတီတိ ထြေ ဣမာနိ ဝတ္ထူနိ—**တိဿော** နာမ ဒဟရဘိက္ခု ဇမ္ဗုကောလစေတိယင်္ဂဏံ သမ္မဇ္ဇိတွာ သက်ာရဆဋ္ဌနိ ဟတ္ထေန ဂဟေတွာဝ

၁-ကာဋ္ဌန္ဓကာဋဝါသီ (သျာ) ၂-ဝိဂစ္ဆ (က)

အဋ္ဌာသိ။ တသ္မိံ ခဏေ **တိဿဒတ္တတ္ထေရော** နာမ နာဝါတော သြရုယ္ဟ စေတိယင်္ဂဏံ သြလောကေန္တော ဘာဝိတစိတ္တေန သမ္မဋ္ဌဋ္ဌာနန္တိ ဉတ္ဝာ ပဋ္ဌာသဟသ်ံ ပုစ္ဆိ၊ ဇုတရော သမ်ံ ဝိဿဇ္ဇေသိ။ အညတရသ္မိမ္ပိ ဝိဟာရေ ထေရော စေတိယင်္ဂဏံ သမ္မဇ္ဇိတ္ဝာ ဝတ္တံ ပရိစ္ဆိန္ဒိ။ ယောနကဝိသယတော စေတိယဝန္ဒကာ စတ္တာရော ထေရာ အာဂန္ဆာ စေတိယင်္ဂဏံ ဒိသ္ဝာ အန္ဓော အပ္ပဝိသိတ္ဝာ ဒွါရေယေဝ ဌတ္ဝာ ဧကော ထေရော အဋ္ဌ ကပ္ပေ အနုဿရိ၊ ဧကော သောဋ္ဌသ၊ ဧကော ဝိသတိ၊ ဧကော တိံသ ကပ္ပေ အနုဿရိ။

ဒေဝတာ အတ္တမနာ ဟောန္တီတိ ဇေတ္ထ ဇုဒ်ံ ဝတ္ထု—ကသ္မိံ ကိရ ဝိဟာရေ ဧကော ဘိက္ခု စေတိယင်္ဂဏဋ္ဌ ဗောဓိယင်္ဂဏဋ္ဌ သမ္မဇ္ဇိတ္ဝာ နဟာယိတုံ ဂတော။ ဒေဝတာ "ဇုမဿ ဝိဟာရဿ ကတကာလတော ပဋ္ဌာယ ဧဝံ ဝတ္တံ ပူရေတ္ဝာ သမ္မဇ္ဇပုဗ္ဗော ဘိက္ခု နတ္ထိ"တိ ပသန္နစိတ္တာ ပုပ္ဖဟတ္ထာ အဋ္ဌသု။ ထေရော အာဂန္ဆာ "ကတရဂါမဝါသိကာတ္ထာ"တိ အာဟ။ "ဘန္တေ ဇုဓေဝ ဝသာမ၊ ဇုမဿ ဝိဟာရဿ ကတကာလတော ပဋ္ဌာယ ဧဝံ ဝတ္တံ ပူရေတ္ဝာ သမ္မဇ္ဇပုဗ္ဗော ဘိက္ခု နတ္ထိတိ တုမှာကံ ဘန္တေ ဝတ္တေ ပသီဒိတ္ဝာ ပုပ္ဖဟတ္ထာ ဌိတာမှာ"တိ ဒေဝတာ အာဟံသု။

ပါသာဒိကသံဝတ္တနိကန္တိ ဇေတ္ထ ဇုဒ်ံ ဝတ္ထု—ကေ ကိရ အမစ္စပုတ္တံ **အဘယတ္ထေရဿ** အာရဇ္ဇ အယံ ကထာ ဥဒပါဒိ "ကိံ နု ခေါ အမစ္စပုတ္တော ပါသာဒိကော, အဘယတ္ထေရော တိ ဥဘောပိ နေ ကသ္မိံ ဌာနေ သြလော-ကေဿာမာ"တိ။ ဉာတကာ အမစ္စပုတ္တံ အလင်္ကရိတ္ဝာ မဟာစေတိယံ ဝန္ဒာ-ပေဿာမာတိ အဂမံသု။ ထေရမာတာပိ ပါသာဒိကံ စိဝရံ ကာရေတ္ဝာ ပုတ္တဿ ပဟိဏိ "ပုတ္တော မေ ကေသေ ဆိန္ဒာပေတ္ဝာ ဇုမံ စိဝရံ ပါရုပိတ္ဝာ ဘိက္ခုသံဃပရိဝုတော မဟာစေတိယံ ဝန္ဒတူ"တိ။ အမစ္စပုတ္တော ဉာတိပရိဝုတော ပါစီနဒ္ဒါရေန စေတိယင်္ဂဏံ အာရုဇ္ဈော၊ အဘယတ္ထေရော ဘိက္ခုသံဃပရိဝုတော ဒက္ခိဏဒ္ဒါရေန စေတိယင်္ဂဏံ အာရုဟိတ္ဝာ စေတိယင်္ဂဏေ တေန သဒ္ဒိံ သမာဂန္ဆာ အာဟ "ကိံ တုံ အာဝုသော မဟလ္လကတ္ထေရဿ သမ္မဇ္ဇနေ ကစဝရံ ဆဒ္ဒေတ္ဝာ မယာ သဒ္ဒိံ ယုဂဂ္ဂါဟံ ဂဏှာသီ"တိ။ အတီတတ္တဘာဝေ ကိရ အဘယတ္ထေရော မဟလ္လကတ္ထေရော နာမ ဟုတ္ဝာ ဂေါစရဂါမေ စေတိယင်္ဂဏံ သမ္မဇ္ဇိ၊ အမစ္စပုတ္တော မဟာဥပါသကော ဟုတ္ဝာ သမ္မဇ္ဇနေ ကစဝရံ ဂဟေတ္ဝာ ဆဒ္ဒေသိ။

သတ္ထုသာသနံ ကတံ ဟောတီတိ ဇုဒ်ံ သမ္မဇ္ဇနဝတ္တံ နာမ ဗုဒ္ဓေဟိ ဝဏ္ဏိတံ၊ တသ္မာ တံ ကရောန္တေန သတ္ထုသာသနံ ကတံ ဟောတိ။ တတြိဒံ ဝတ္ထု၊

အာယသ္မာ ကိရ **သာရိပုတ္တော** ဟိမဝန္တံ ဂန္ဓာ ကေသိံ ပဗ္ဗာရေ အသမ္မဒ္ဓိတ္တာဝ နိရောဓံ သမာပဇ္ဇိတ္ဝာ နိသိဒိ။ ဘဂဝါ အာဝဇ္ဇန္တော ထေရဿ အသမ္မဒ္ဓိတ္တာ နိသိန္နဘာဝံ ဉတ္ဝာ အာကာသေန ဂန္ဓာ ထေရဿ ပုရတော အသမ္မဋ္ဌာနေ ပါဒါနိ ဒသ္သေတ္ဝာ ပစ္ဆာဂဋ္ဌိ။ ထေရော သမာပတ္တိတော ဝုဋ္ဌိတော ဘဂဝတော ပါဒါနိ ဒိသ္ဝာ ဗလဝဟိရောတ္တပ္ပံ ပစ္ဆုပဋ္ဌာပေတ္ဝာ ဇဏ္ဏုကေဟိ ပတိဋ္ဌာယ “အသမ္မဒ္ဓိတ္တာ နိသိန္နဘာဝံ ဝတ မေ သတ္ထာ အညာသိ၊ သံဃမဇ္ဈေ ဒါနိ စောဒနံ ကာရေဿာမီ”တိ ဒသဗလဿ သန္တိကံ ဂန္ဓာ ဝန္ဒိတ္ဝာ နိသိဒိ။ ဘဂဝါ “ကုဟိံ ဂတောသိ သာရိပုတ္တာ”တိ ဝတ္ဝာ “န ပတိရူပံ ဒါနိ တေ မယ္ဟံ အနန္တရေ ဌာနေ ဌတ္ဝာ ဝိစရန္တဿ အသမ္မဒ္ဓိတ္တာ နိသိဒိတု”န္တိ အာဟ။ တတော ပဋ္ဌာယ ထေရော ဂဏ္ဌိကပဋိမုဉ္စနဋ္ဌာနေပိ တိဋ္ဌန္တော ပါဒေန ကစဝရံ ဝိယူဟိတ္ဝာဝ တိဋ္ဌတိ။

အတ္တနော ဘာသပရိယန္တံ နာ ဉဂ္ဂဏ္ဟာတီတိ “ဣမသ္မိံ ဝတ္ထုသ္မိံ တ္ဝေကံ သုတ္တံ ဥပလဒ္ဓတိ, တ္ဝေကော ဝိနိစ္ဆယော၊ တ္ဝေကံ သုတ္တဿ ဝိနိစ္ဆယဿ ဝက္ခာမီ”’တိ ဧဝံ အတ္တနော ဘာသပရိယန္တံ နာ ဉဂ္ဂဏ္ဟာတိ။ “အယံ စောဒကဿ ပုရိမကထာ၊ အယံ ပစ္ဆိမကထာ၊ အယံ စုဒိတကဿ ပုရိမကထာ၊ အယံ ပစ္ဆိမကထာ၊ တ္ဝေကံ ဂယ္ဟုပဂံ၊ တ္ဝေကံ နာ ဂယ္ဟုပဂ”န္တိ ဧဝံ အနုဂ္ဂဏ္ဟန္တော ပန **ပရဿ ဘာသပရိယန္တံ နာ ဉဂ္ဂဏ္ဟာတိ** နာမ။ **အာပတ္တိံ နာ ဇာနာတိ**တိ ပါရာဇိကံ ဝါ သံဃာဒိသေသံ ဝါတိ သတ္တန္နံ အာပတ္တိက္ခန္ဓာနံ နာနာကရဏံ နာ ဇာနာတိ။ **မူလ**န္တိ ဒ္ဝေ အာပတ္တိယာ မူလာနိ ကာယော စ ဝါစာ စ၊ တာနိ နာ ဇာနာတိ။ **သမုဒယ**န္တိ ဆ အာပတ္တိသမုဋ္ဌာနာနိ အာပတ္တိသမုဒယော နာမ၊ တာနိ နာ ဇာနာတိ။ ပါရာဇိကာဒီနံ ဝတ္ထုံ နာ ဇာနာတိတိပိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ **နိရောဓ**န္တိ အယံ အာပတ္တိ ဒေသနာယ နိရုဇ္ဈတိ ဝူပသမ္မတိ၊ အယံ ဝုဋ္ဌာနေနာတိ ဧဝံ အာပတ္တိနိရောဓံ နာ ဇာနာတိ။ သတ္ထာ သမထေ အဇာနန္တော ပန **အာပတ္တိ-နိရောဓဂါမိနိပဋိပဒံ** နာ ဇာနာတိ။

အဓိကရဏပဋ္ဌကေ **အဓိကရဏံ** နာမ စတ္တာရိ အဓိကရဏာနိ။ **အဓိကရဏဿ မူလံ** နာမ တေတ္တိံသ မူလာနိ—ဝိဝါဒါဓိကရဏဿ ဒ္ဝါဒသ မူလာနိ, အနုဝါဒါဓိကရဏဿ စုဒ္ဒသ, အာပ္ပတ္တာဓိကရဏဿ ဆ, ကိစ္စာဓိကရဏဿ ဧကံ၊ တာနိ ပရတော အာဝိ ဘဝိဿန္တိ။ **အဓိကရဏသမုဒယော** နာမ အဓိကရဏသမုဋ္ဌာနံ၊ ဝိဝါဒါဓိကရဏံ အဋ္ဌာရသ ဘေဒကရဝတ္ထူနိ နိဿာယ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ အနုဝါဒါဓိကရဏံ စတသ္သော ဝိပတ္တိယော၊ အာပတ္တာဓိကရဏံ သတ္တာပတ္တိက္ခန္ဓေ၊ ကိစ္စာဓိကရဏံ စတ္တာရိ သံဃကိစ္စာနိတိ ဣမံ ဝိဘာဂံ နာ ဇာနာတိတိ

အတ္ထော။ **အဓိကရဏနိရောဓံ နဇာနာတီ**တိ ဓမ္မေန ဝိနယေန သတ္ထုသာသနေန မူလာမူလံ ဂန္ဒှာ ဝိနိစ္ဆယသမထံ ပါပေတုံ နသက္ကောတိ။ "ဣဒံ အဓိကရဏံ ဒ္ဝိဟိ, ဣဒံ စတူဟိ, ဣဒံ တီဟိ, ဣဒံ ဧကေန သမထေန သမ္မတီ"တိ ဧဝံ သတ္တာ သမထေ အဇာနန္တော ပန **အဓိကရဏနိရောဓကိရိယံ နဇာနာတီ** နာမ။ **ဝတ္ထုံ နဇာနာတီ**တိ ဣဒံ ပါရာဇိကဿ ဝတ္ထု၊ ဣဒံ သံဃာဒိသေသဿာတိ ဧဝံ သတ္တာနံ အာပတ္တိကွန္ဒာနံ ဝတ္ထုံ နဇာနာတိ။ **နိဒါနန္တိ** သတ္တာနံ နိဒါနာနံ ဣဒံ သိက္ခာပဒံ ဇာတ္တေ ပညတ္တံ၊ ဣဒံ ဇာတ္တောတိ နဇာနာတိ။ **ပညတ္တိံ နဇာနာတီ**တိ တသ္မိံ တသ္မိံ သိက္ခာပဒေ ပဌမပညတ္တိံ နဇာနာတိ။ **အနုပညတ္တိန္တိ** ပုနပ္ပုနံ ပညတ္တိံ နဇာနာတိ။ **အနုသန္ဓိဝစနပထန္တိ** ကထာနုသန္ဓိဝိနိစ္ဆယာနုသန္ဓိ-ဝသေန ဝတ္ထုံ နဇာနာတိ။ **ဥတ္တိံ နဇာနာတီ**တိ သဗ္ဗေန သဗ္ဗံ ဥတ္တိံ နဇာနာတိ။ **ဥတ္တိယာ ကရဏံ နဇာနာတီ**တိ ဥတ္တိကိစ္စံ နဇာနာတိ၊ သြသာရဏာဒီသု နဝသု ဌာနေသု ဥတ္တိကမ္မံ နာမ ဟောတိ၊ ဥတ္တိဒုတိယ-ဥတ္တိစတုတ္ထကမ္မေသု ဥတ္တိယာ ကမ္မပ္ပတ္တော ဟုတ္ဝာ တိဋ္ဌတီတိ နဇာနာတိ။ **နပုဗ္ဗကုသလော ဟောတီ နအပရကုသလော**ဘိ ပုဗ္ဗေ ကထေတဗ္ဗဉ္စ ပစ္ဆာ ကထေတဗ္ဗဉ္စ နဇာနာတိ၊ ဥတ္တိ နာမ ပုဗ္ဗေ ဌပေတဗ္ဗာ၊ ပစ္ဆာ နဌပေ-တဗ္ဗာတိပိ နဇာနာတိ။ **အကာလညူ စ ဟောတီ**တိ ကာလံ နဇာနာတိ၊ အနုဿဝေါ အယာစိတော ဘာသတိ၊ ဥတ္တိကာလမ္ပိ ဥတ္တိခေတ္တမ္ပိ ဥတ္တိသြကာ-သမ္ပိ နဇာနာတိ။

မန္ဒတ္တာ မောမူဟတ္တာတိ ကေဝလံ အညာဏေန မောမူဟဘာဝေန ဓုတင်္ဂေ အာနိသံသံ အဇာနိတ္ဝာ[1]။ **ပါဝိဇ္ဈော**တိ တေန အရညဝါသေန ပစ္စယလာဘံ ပတ္ထယမာနော။ **ပဝိဝေကန္တိ** ကာယစိတ္တဥပဓိဝိဝေကံ။ **ဣဒ-မတ္ထိတန္တိ** ဣမာယ ကလ္လာဏာယ ပဋိပတ္တိယာ အတ္ထော ဇေဿာတိ ဣဒမတ္ထိ၊ ဣဒမတ္ထိနော ဘာဝေါ ဣဒမတ္ထိတာ။ တံ ဣဒမတ္ထိတံယေဝ နိဿာယ, န အညံ ကိဉ္စိ လောကာမိသန္တိ အတ္ထော။

ဥပေါသထံ နဇာနာတီတိ နဝဝိဓံ ဥပေါသထံ နဇာနာတိ။ **ဥပေါသထ-ကမ္မန္တိ** အဓမ္မေနဝဂ္ဂါဒိဘေဒံ စတုဗ္ဗိဓံ ဥပေါသထကမ္မံ နဇာနာတိ။ **ပါတိမောက္ခန္တိ** ဒ္ဝေ မာတိကာ နဇာနာတိ။ **ပါတိမောက္ခုဒ္ဒေသန္တိ** သဗ္ဗမ္ပိ နဝဝိဓံ ပါတိမောက္ခုဒ္ဒေသံ နဇာနာတိ။ **ပဝါရဏန္တိ** နဝဝိဓံ ပဝါရဏံ နဇာနာတိ။ ပဝါရဏာကမ္မံ[2] ဥပေါသထကမ္မသဒိသမေဝ။

၁-နဇာနာတိ (သျာ)　　၂-ပဝါရဏာကမ္မံ (သီ)

အပါသာဒိကပဒ္ဓကေ **အပါသာဒိက**န္တိ ကာယဒုစ္စရိတာဒိ အကုသလက်မ်ံ ဝုစ္စတိ။ **ပါသာဒိက**န္တိ ကာယသုစရိတာဒိ ကုသလကမ်ံ ဝုစ္စတိ။ **အတိဝေလ**န္တိ ဝေလံ အတိက္ကမ္မ၊ ဗဟုတရံ ကာလံ ကုလေသု, အပ်ံ ဝိဟာရေတိ အတ္ထော။ **သြတာရော**တိ ကိလေသာနံ အန္တော သြတရကံ။ **သံကိလိဋ္ဌ**န္တိ ဒုဋ္ဌုလ္လာပတ္တိ-ကာယသံသဂ္ဂါဒိဘေဒံ။ **ဝိသုဒ္ဓိပဒ္ဓကေ** ပဝါရဏာဂ္ဂဟဏေန နဝဝိဓာပိ ပဝါရဏာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ သေသံ သဗ္ဗတ္ထ ဥတ္တာနမေဝါတိ။

ပဒ္ဓကဝါရဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဆက္ကဝါရဝဏ္ဏနာ

၃၂၆။ ဆက္ကေသု **ဆ သာမီစိယော**တိ "သော စ ဘိက္ခု အနုဒ္ဓံတော တေ စ ဘိက္ခူ ဂါရယှာ, အယံ တတ္ထ သာမီစိ, ယုဇ္ဇန္တော်ယသ္မန္တော သကံ၊ မာ ဝေါ သကံ ဝိနဿာတိ အယံ တတ္ထ သာမီစိ, အယံ တေ ဘိက္ခု ပတ္တော ယာဝ ဘေဒနာယ မာရေတဗ္ဗောတိ အယံ တတ္ထ သာမီစိ, တတော နိဟရိတ္ဝာ ဘိက္ခူဟိ သဒ္ဓိံ သံဝိဘဇိတဗ္ဗံ၊ အယံ တတ္ထ သာမီစိ, အညာတဗ္ဗံ ပရိပုစ္ဆိတဗ္ဗံ ပရိပဉ္ဉိတဗ္ဗံ၊ အယံ တတ္ထ သာမီစိ၊ ယဿ ဘဝိဿတိ သော ဟရိဿတီတိ အယံ တတ္ထ သာမီစိ"တိ ဣမာ ဘိက္ခုပါတိမောက္ခေယေဝ **ဆ သာမီစိယော**။ **ဆ ဆေဒနကာ**တိ ပဒ္ဓကေ ဝုတ္တာ ပဒ္ဓ ဘိက္ခုနိနံ ဥဒကသာဋိကာယ သဒ္ဓိံ ဆ။ **ဆဟာကာရေဟီ**တိ အလဇ္ဇိတာ အညာဏတာ ကုက္ကုစ္စပကတတာ အကပ္ပိယေ ကပ္ပိယသညိတာ ကပ္ပိယေ အကပ္ပိယသညိတာ သတိသမ္မောသာတိ။ တတ္ထ ကေရတ္တာဆာရတ္တာသတ္တာဟာတိက္ကမာဒီသု အာပတ္တိံ သတိသမ္မောသေန အာ-ပဇ္ဇတိ။ သေသံ ဝုတ္တနယမေဝ။ **ဆ အာနိသံသာ ဝိနယဓရေ**တိ ပဒ္ဓကေ ဝုတ္တာ ပဒ္ဓ တသာဓေယျော ဥပေါသထောတိ ဣမိနာ သဒ္ဓိံ ဆ။

ဆ ပရမာနီတိ "ဒသာဟပရမံ အတိရေကစီဝရံ ဓာရေတဗ္ဗံ, မာသပရမံ တေန ဘိက္ခုနာ တံ စီဝရံ နိက္ခိပိတဗ္ဗံ, သန္တရုတ္တရပရမံ တေန ဘိက္ခုနာ တတော စီဝရံ သာဒိတဗ္ဗံ, ဆက္ခတ္တုပရမံ တုက္ကိဘူတေန ဥဒ္ဒိဿ ဌာတဗ္ဗံ, နဝံ ပန ဘိက္ခုနာ သန္ထတံ ကာရာပေတ္ဝာ ဆဗ္ဗဿာနိ ဓာရေတဗ္ဗံ, ဆဗ္ဗဿပရမ-တာ ဓာရေတဗ္ဗံ, တိယောဇနပရမံ သဟတ္ထာ ဓာရေတဗ္ဗာနိ, ဒသာဟပရမံ အတိရေကပတ္တော ဓာရေတဗ္ဗော, သတ္တာဟပရမံ သန္နိဓိကာရကံ ပရိဘုဉ္ဇ-တဗ္ဗာနိ, ဆာရတ္တပရမံ တေန ဘိက္ခုနာ တေန စီဝရေန ဝိပ္ပဝသိတဗ္ဗံ, စတုက္ကံသ-ပရမံ, အမူတေယျကံသပရမံ, ဒွင်္ဂုလပဗ္ဗပရမံ အာဒါတဗ္ဗံ, အင်္ဂုလပရမံ

မဇ္ဈပဋိပါဒကံ, အဋ္ဌင်္ဂိလပရမံ ဒန္တကဋ္ဌ''န္တိ ဋုမာနိ **စုဋ္ဌသ ပရမာနိ**။ တတ္ထ ပဌမာနိ ဆ ကေံ ဆက္ကံ၊ တတော ကေံ အပနေတ္ဝာ သေသေသု ကေကံ ပက္ခိပိတ္ဝာတိအာဒိနာ နယေန အညာနိပိ ဆက္ကာနိ ကာတဗ္ဗာနိ။

ဆ အာပတ္တိယောတိ တိဏ္ဏံ ဆက္ကာနံ အန္တရပေယျာလေ ဝုတ္တာနိ။ **ဆ ကမ္မာနိ**တိ တဇ္ဇနီယ နိယသ ပဗ္ဗာဇနီယ ပဋိသာရဏီယာနိ စတ္တာရိ, အာပတ္တိယာ အဒဿနေ စ အပ္ပဋိကမ္မေ စ ဝုတ္တဒ္ဝယမိဒံ ကေံ, ပါပိကာယ ဒိဋ္ဌိယာ အပ္ပဋိနိဿဂ္ဂေ ဧကန္တိ ဆ။ **နဟာနေ**နတိ ဩရေနမုမာသံ နဟာနေ။ ဝိပ္ပကတစိဝရာဒိဆက္ကဒ္ဝယံ ကထိနက္ခန္ဓကေ နိဒ္ဒိဋ္ဌံ။ သေသံ သဗ္ဗတ္ထ ဥတ္တာန-မေဝါတိ။

ဆက္ကဝါရဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

သတ္တကဝါရဝဏ္ဏနာ

၃၂၇။ သတ္တကေသု **သတ္တ သာမီစိယော**တိ ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တေသု ဆသု "သာ စ ဘိက္ခုနီ အနဇ္ဈိတာ၊ တာ စ ဘိက္ခုနိယော ဂါရယ္ဟာ၊ အယံ တတ္ထ သာမီစိ"တိ ဋုမံ ပက္ခိပိတ္ဝာ သတ္တ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ **သတ္တ အဓိကရဏာနီ**တိ ''ဘိက္ခု ပါရာဇိကံ အဇ္ဈာပန္နော ဟောတိ၊ ပါရာဇိကေန စောဒိယမာနော 'သံဃာဒိသေသံ အဇ္ဈာပန္နောမှိ'တိ ပဋိဇာနာတိ၊ တံ သံယော သံဃာဒိသေ-သေန ကာရေတိ၊ အဓိကရဏသမုပ္ပာဒေါ ဝိနိစ္ဆယော''တိ ဧဝံ သမထက္ခန္ဓကေ နိဒ္ဒိဋ္ဌာ။ ဓမ္မိကာပိ တဿေဝ နိဒ္ဒိဋ္ဌာ။ **သတ္တန္နံ အနာပတ္တိ သတ္တာဟကရဏီယေန ဂန္တုံ**အာဒိကာ ဝဿူပနာယိကက္ခန္ဓကေ ဝုတ္တံ။ **သတ္တာနိသံသာ ဝိနယဓရေ**တိ တသ္မာဓေယ္ယော ဥပေါသထော ပဝါရဏာတိ ဋုမေဟိ သဒ္ဒိံ ပဋ္ဌကေ ဝုတ္တာ ပဋ္ဌ သတ္တ ဟောန္တိ။ **သတ္တ ပရမာနိ**တိ ဆက္ကေ ဝုတ္တာနိယေဝ သတ္တကဝသေန ယောဇေတဗ္ဗာနိ။ **ကတစိဝရန္တိ**အာဒိနိ ဒ္ဝေ သတ္တကာနိ ကထိနက္ခန္ဓကေ နိဒ္ဒိဋ္ဌာနိ။

ဘိက္ခုဿ နု ဟောတိ အာပတ္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ၊ ဘိက္ခုဿ ဟောတိ အာပတ္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ၊ ဘိက္ခုဿ ဟောတိ အာပတ္တိ ပဋိကာတဗ္ဗာတိ ဋုမာနိ တိဏ္ဏိ သတ္တကာနိ ဒ္ဝေ အဓိကရဏာနိ၊ ကေံ ဓမ္မိကံ။ တာနိ တိဏ္ဏိပိ စမ္ပေယ္ယကေ နိဒ္ဒိဋ္ဌာနိ။ **အာသဒ္ဓမ္မာ**တိ အသတံ ဓမ္မာ, အသန္တော ဝါ ဓမ္မာ၊ အသောဘနာ ဟီနာ လာမကာတိ အတ္ထော။ **သဒ္ဓမ္မာ**တိ သတံ ဗုဒ္ဓါဒိနံ ဓမ္မာ, သန္တော ဝါ ဓမ္မာ၊ သုန္ဒရာ ဥတ္တမာတိ အတ္ထော။ သေသံ သဗ္ဗတ္ထ ဥတ္တာနမေဝါတိ။

သတ္တကဝါရဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

အဋ္ဌကဝါရဝဏ္ဏနာ

၃၂၈။ အဋ္ဌကေသု **အဋ္ဌာနိသံသေတိ** "နံ မယံ ဇ္ဈမိနာ ဘိက္ခုနာ သဒ္ဓိံ ဥပေါသထံ ကရိဿာမ၊ ဝိနာ ဇ္ဈမိနာ ဘိက္ခုနာ ဥပေါသထံ ကရိဿာမ၊ နံ မယံ ဇ္ဈမိနာ ဘိက္ခုနာ သဒ္ဓိံ ပဝါရေဿာမ၊ သံဃကမ္မံ ကရိဿာမ၊ အာသနေ နိသီဒိဿာမ၊ ယာဂုပါနေ နိသီဒိဿာမ၊ ဘတ္တဂ္ဂေ နိသီဒိဿာမ၊ ကေစ္ဆန္နေ ဝသိဿာမ၊ ယထာဝုဍ္ဎံ အဘိဝါဒနံ ပစ္စုဋ္ဌာနံ အဉ္ဇလိကမ္မံ သာမီစိကမ္မံ ကရိဿာမ၊ ဝိနာ ဇ္ဈမိနာ ဘိက္ခုနာ ကရိဿာမာ"တိ ဧဝံ ကောသမ္မကက္ခန္ဓကေ ဝုတ္တေ အာနိသံသေ။ ဒုတိယအဋ္ဌကေပိ ဧသေဝ နယော။ တမ္ပိ ဟိ ဧဝမေဝ ကောသမ္မကက္ခန္ဓကေ ဝုတ္တံ။

အဋ္ဌ ယာဝတတိယကာတိ ဘိက္ခူနံ တေရသကေ စတ္တာရော, ဘိက္ခုနိံ သတ္တရသကေ ဘိက္ခူဟိ အသာဓာရဏာ စတ္တာရောတိ အဋ္ဌ။ **အဋ္ဌဟာ-ကာရေဟိ ကုလာနိ ဒူသေတီ**တိ ကုလာနိ ဒူသေတိ ပုပ္ပေန ဝါ ဖလေန ဝါ စုဏ္ဏေန ဝါ မတ္တိကာယ ဝါ ဒန္တကဋ္ဌေန ဝါ ဝေဋ္ဌယာ ဝါ ဝေဇ္ဈကာယ ဝါ ဇယံပေသနိကေန ဝါတိ ဇ္ဈမေဟိ အဋ္ဌဟိ။ **အဋ္ဌ မာတိကာ** စိဝရက္ခန္ဓကေ, အပရာ အဋ္ဌ ကထိနက္ခန္ဓကေ ဝုတ္တာ။ **အဋ္ဌဟိ အသဒ္ဓမ္မေဟိ**တိ လာဘေန အလာဘေန ယသေန အယသေန သက္ကာရေန အသက္ကာရေန ပါဝိစ္ဆတာယ ပါပမိတ္တတာယ။ **အဋ္ဌ လောကဓမ္မာ** နာမ လာဘော သာရာဂေါ အလာဘော ပဋိဃရောဓော, ဧဝံ ယသေ အယသေ, ပသံသာယ နိန္ဒာယ, သုခေ သာရာဂေါ ဒုက္ခေ ပဋိဃရောဓောတိ။ **အဋ္ဌဂီဂေါ မုသာဝါဒေါ**တိ ဝိနိစ္ဆယံ သညဉ္စိ ဇ္ဈမိနာ သဒ္ဓိံ ပါဋိယံ အာဂတေဟိ သတ္တဟိတိ အဋ္ဌဟိ အင်္ဂေဟိ အဋ္ဌဂီဂေါ။

အဋ္ဌ ဥပေါသထင်္ဂါနီတိ—

ပါဏံ နု ဟနေ၁ နု စာဒိန္နမာဒိယေ၊
မုသာ နု ဘာသေ နု စ မဇ္ဇပေါ သိယာ။
ဒိဝြာဟ္ဝစရိယာ ဝိရမေယျ မေထုနာ၊
ရတ္တိံ နု ဘုဉ္ဇေယျ ဝိကာလဘောဇနံ။
မာလံ နု ဓာရေ နု စ ဂန္ဓမာစရေ၊
မဉ္စေ ဆမာယံဝ သယေထ သန္ထတေ။
တေဠိ အင်္ဂီကမာဟုပေါသထံ၊
ပုဏ္ဏေန ဥဂ္ဂန္တ္ဝာ နု ပကာသိတန္တိ ၂။

၁-နု ဟညေ (သျာ) ၂-အံ ၁-၂ ၁၅-ဝိဇ္ဇေ။

ဧဝံ ဝုတ္ထာနိ အင္ဆ။ **အန္ဆ ဂူတေယျဂ်ါနိ**တိ ဧၚဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု သောတာ စ ဟောတိ သာဝေတာ စာတိအာဒ်နာ နယေန သံဃဘေဒကေ ဝုတ္ထာနိ။ **တိတ္ထိယဝတ္ထာနိ** မဟာခန္ဓကေ နိဒ္ဒိဋ္ဌာနိ။ **အနတိရိတ္တာ စ အတိရိတ္တာ** စ ပဝါရဏာသင်္ခါပဒေ နိဒ္ဒိဋ္ဌာ။ **အန္ဆံ ပန္ဆုဒ္ဒါတဗ္ဗန္တိ** ဘတ္တဂ္ဂေ ဝုဗ္ဘိက္ခုနိနံ၊ အာသနမွိ တာသံယေဝ ဒါတဗ္ဗံ။ **ဥပါသိကာတိ** ဝိသာခါ။ **အန္ဆာနိသံသာဒိနယဝရေတိ** ပန္ဆကေ ဝုတ္ထေသု ပန္ဆသု တဿာဓေယျော ဥပေါသထော, ပဝါရဏာ, သံဃကမ္မန္တိ ဧၚမေ တယော ပက္ခိပိတ္ဝာ အင္ဆ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ **အန္ဆ ပရမာနိ**တိ ပုဗ္ဗေ ဝုတ္ထပရမာနေဝ အင္ဆကဝသေန ယောဇေတ္ဝာ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ။ **အန္ဆသု ဓမ္မေသု သမ္မာ ဝတ္တိတဗ္ဗန္တိ** "နံ ပကတတ္တာသ ဘိက္ခုနော ဥပေါသထော ဌပေတဗ္ဗော၊ နံ ပဝါရဏာ ဌပေတဗ္ဗာ"တိအာဒိနာ နယေန သမထက္ခန္ဓကေ နိဒ္ဒိဋ္ဌေသု အင္ဆသု။ သေသံ သဗ္ဗတ္ထ ဥတ္တာနမေဝါတိ။

အင္ဆကဝါရဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

နဝကဝါရဝဏ္ဏနာ

၃၂၉။ နဝကေသု **နဝ အာဃာတဝတ္ထူ**နိတိ အနတ္ထံ မေ အစရိတိအာဒိနိ နဝ။ **နဝ အာဃာတပဋိဝိနယာ**တိ "အနတ္ထံ မေ အစရိ၊ တံ ကုတေတ္ထ လဗ္ဘာတိ အာဃာတံ ပဋိဝိနေတိ"တိအာဒိနိ နဝ။ **နဝ ဝိနီတဝတ္ထူ**နိတိ နဝဟိ အာဃာတဝတ္ထူဟိ အာရတိ ဝိရတိ ပဋိဃရတိ သေတုဃာတော။ **နဝဟိ သံယော ဘိဒ္ဓတိတိ** "နဝန္နံ ဝါ ဥပါလိ အတိရေကနဝန္နံ ဝါ သံဃရာဇိ စေဝ ဟောတိ သံဃဘေဒေါ စာ"တိ။ **နဝ ပရမာနိ**တိ ပုဗ္ဗေ ဝုတ္ထပရမာနေဝ နဝကဝသေန ယောဇေတ္ဝာ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ။ **နဝ တဏ္ဟာမူလကာ** နာမ တဏ္ဟံ ပဋိစ္စ ပရိယေသနာ၊ ပရိယေသနံ ပဋိစ္စ လာဘော၊ လာဘံ ပဋိစ္စ ဝိနိစ္ဆယော၊ ဝိနိစ္ဆယံ ပဋိစ္စ ဆန္ဒရာဂေါ၊ ဆန္ဒရာဂံ ပဋိစ္စ အဇ္ဈောသာနံ၊ အဇ္ဈောသာနံ ပဋိစ္စ ပရိဂ္ဂဟော၊ ပရိဂ္ဂဟံ ပဋိစ္စ မစ္ဆရိယံ၊ မစ္ဆရိယံ ပဋိစ္စ အာရက္ခာ၊ အာရက္ခာဓိကရဏံ ဒဏ္ဍာဒါနသတ္ထာဒါန-ကလဟဝိဂ္ဂဟဝိဝါဒတုံတုံပေသုညမုသာဝါဒါ။ **နဝ ဝိဓမာနာ**တိ သေယျသ သေယျောဟမသ္မီတိမာနာဒယော။ **နဝ စိဝရာနိ**တိ တိစိဝရန္တိ ဝါ ဝသိကသာဋိ-ကာတိ ဝါတိအာဒိနာ နယေန ဝုတ္ထာနိ။ **နံ ဝိကပ္ပေတဗ္ဗာနိ**တိ အဓိဋ္ဌာတ-ကာလတော ပဋ္ဌာယ နံ ဝိကပ္ပေတဗ္ဗာနိ။ **နဝ အဓမ္မိကာနိ ဒါနာနိ**တိ သံဃသ္သ ပရိဏတံ အညသံဃသ္သ ဝါ စေတိယသ္သ ဝါ ပုဂ္ဂလသ္သ ဝါ ပရိဏာမေတိ၊ စေတိယသ္သ ပရိဏတံ အညစေတိယသ္သ ဝါ သံဃသ္သ ဝါ ပုဂ္ဂလသ္သ ဝါ

ပရိဏာမေတိ၊ ပုဂ္ဂလဿ ပရိဏာတံ အညပုဂ္ဂလဿ ဝါ သံဃဿ ဝါ စေတိယဿ ဝါ ပရိဏာမေတိတိ ဧဝံ ဝုတ္တာနိ။

နဝ ပဋိဂ္ဂဟပရိဘောဂါတိ ဧတေသံယေဝ ဒါနာနံ ပဋိဂ္ဂဟာ စ ပရိဘောဂါ စ။ **တီဏိ ဓမ္မိကာနိ ဒါနာနီ**တိ သံဃဿ နိန္နံ သံဃဿေဝ ဒေတိ, စေတိယဿ နိန္နံ စေတိယဿေဝ, ပုဂ္ဂလဿ နိန္နံ ပုဂ္ဂလဿေဝ ဒေတိတ်ဲ့မာနိ တီဏိ။ ပဋိဂ္ဂဟပဋိဘောဂါဒိ တေသံယေဝ ပဋိဂ္ဂဟာ စ ပရိဘောဂါ စ။ **နဝ အဓမ္မိကာ သညတ္တိယောတိ** အဓမ္မဝါဒိပုဂ္ဂလော, အဓမ္မဝါဒိသမ္မဟုလာ, အဓမ္မဝါဒိသံဃောတိ ဧဝံ တီဏိ တိကာနိ သမထက္ခန္ဓကေ နိဒ္ဒိဋ္ဌာနိ။ **ဓမ္မိကာ သညတ္တိယောပိ** ဓမ္မဝါဒိ ပုဂ္ဂလောတိအာဒိနာ နယေန တတ္ထေဝ နိဒ္ဒိဋ္ဌာ။ **အဓမ္မကမ္မေ ဒွေ နဝကာနိ** ဩဝါဒဝဂ္ဂဿ ပဌမသိက္ခာပဒနိဒ္ဒေသေ ပါစိတ္တိယဝသေန ဝုတ္တာနိ။ **ဓမ္မကမ္မေ ဒွေ နဝကာနိ** တတ္ထေဝ ဒုက္ကဋဝသေန ဝုတ္တာနိ။ သေသံ သဗ္ဗတ္ထ ဥတ္တာနမေဝါတိ။

နဝကဝါရဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဒသကဝါရဝဏ္ဏနာ

၃၃ဝ။ ဒသကေသု **ဒသ အာဃာတဝတ္ထူ**နိ်တိ နဝကေသု ဝုတ္တာနိ နဝ "အဋ္ဌာနေ ဝါ ပန အာဃာတော ဇာယတိ"တိ ဣမိနာ သဒ္ဒေါ ဒသ ဟောန္တိ။ **အာဃာတပဋိဝိနယာပိ** တတ္ထ ဝုတ္တာ နဝ "အဋ္ဌာနေ ဝါ ပန အာဃာတော ဇာယတိ၊ တံ ကုတေတ္ထ လဗ္ဘာတိ အာဃာတံ ပဋိဝိနေတိ"တိ ဣမိနာ သဒ္ဒေါ ဒသ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ **ဒသ ဝိနီတဝတ္ထူ**နိ်တိ ဒသဟိ အာဃာတဝတ္ထူဟိ ဝိရတိသမ္ပါတာနိ ဒသ။ **ဒသဝတ္ထုကာ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ**တိ နတ္ထိ ဒိန္နန်အာဒိဝသေန ဝေဒိတဗ္ဗာ။ အတ္ထိ ဒိန္နန်အာဒိဝသေန **သမ္မာဒိဋ္ဌိ**။ သဿတော လောကောတိ-အာဒိနာ ဝသေန ပန **အန္တဂ္ဂါဟိကာ ဒိဋ္ဌိ** ဝေဒိတဗ္ဗာ။ **ဒသ မိစ္ဆတ္တာ**တိ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိအာဒယော မိစ္ဆာမိမုတ္တိပရိယောသာနာ၊ ဝိပရိတာ **သမ္မတ္တာ**။ **သလာ-ကဂ္ဂါဟာ** သမထက္ခန္ဓကေ နိဒ္ဒိဋ္ဌာ။

ဒသဟင်္ဂေဟိ သမန္နာဂတော ဘိက္ခု၊ ဥဗ္ဘာဟိကာယ သမ္မန်္နိတဗ္ဗောတိ သိလဝါ ဟောတိတိအာဒိနာ နယေန သမထက္ခန္ဓကေ ဝုတ္တေဟိ ဒသဟိ။ **ဒသ အာဒိနဝါ ရာဇန္တေ ပုရပ္ပဝေသနေ** ရာဇသိက္ခာပဒေ နိဒ္ဒိဋ္ဌာ။ **ဒသ ဒါနဝတ္ထူ**နိ်တိ အန်ံ ပါနံ ဝတ္ထံ ယာနံ မာလာ ဂန်ံ ဝိလေပနံ သေယျာဝသထံ ပဒီပေယျံ။ **ဒသ ရတနာနီ**တိ မုတ္တာမဏိဝေဠုရိယာဒိနိ။ **ဒသ ပံသုကူလာနီ**တိ သောဏာနိကံ,

ပါပဏိကံ, ဥန္ဒူရကွာယိတံ, ဥပစိကကွာယိတံ, အဂ္ဂိဒဍ္ဎံ, ဂေါဓိယိတံ, အဇိကကွာယိတံ, ထူပစိဝရံ, အာဘိသေကိယံ, ဘတပဋိယာဘတန်္ကံ ဧတေသု ဥပသမ္မန္နေန ဥဿုက္ကံ ကာတဗ္ဗံ။ **ဒသ စီဝရဝေါရက္ကာ**တိ သဗ္ဗနီလကာနိ စီဝရာနိ မာရေန္တိတိ ဝုတ္တဝသေန ဒသာတိ ကုရုန္ဒိယံ ဝုတ္တံ။ မဟာအဋ္ဌကထာယံ ပန "နဝသု ကပ္ပိယစီဝရေသု ဥဒကသာဋိကံ ဝါ သက်္ခိကံ ဝါ ပက္ခိပိတ္ဝာ ဒသာ"တိ ဝုတ္တံ။

အဝန္ထုနိယပုဂ္ဂလော သေနာသနက္ခန္ဓကေ နိဒ္ဒိဋ္ဌော။ **ဒသ အစ္ဆေါသဝဏ္ဍူ**နိ ဩမသဝါဒေ နိဒ္ဒိဋ္ဌာနိ။ **ဒသ အာဃာတဝတ္ထူ**နိ ပေသုညသိက္ခာပဒေ နိဒ္ဒိဋ္ဌာ။ **ဒသ သေနာသနာနီ**တိ မဉ္စော, ပီဌံ, ဘိသိ, ပိမ္ဗောဟနံ, စိမိလိကာ, ဥတ္တရတ္ထရဏံ, တဋ္ဋိကာ, စမ္မခဏ္ဍော, နိသီဒနံ, တိဏသန္ထာရော, ပဏ္ဏသန္ထာရောတိ။ **ဒသ ဝတ္ထူနိ ယာစိ**ံသူတိ ဝိသာခါ အဋ္ဌ, သုဒ္ဓေါဒနမဟာရာဇာ ကေံ, ဇီဝကော ကေံ။ **ယာဂုအာနိသံသာ စ အကပ္ပိယမံသာနိ** စ ဘေသဇ္ဇက္ခန္ဓကေ နိဒ္ဒိဋ္ဌာနိ။ သေသံ သဗ္ဗတ္ထ ဥတ္တာနမေဝါတိ။

ဒသကဝါရဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ကောဒသကဝါရဝဏ္ဏနာ

၃၃၁။ ကောဒသကေသု **ကောဒသာ**တိ ပဏ္ဏာကာဒဓော ကောဒသ။ **ကောဒသ ပါဒုကာ**တိ ဒသ ရတနမယာ, ကော ကဋ္ဌပါဒုကာ။ တိဏပါဒုက-မုဉ္ဇပါဒုကပဗ္ဗဇပါဒုကာဒယော ပန ကဋ္ဌပါဒုကသင်္ဂဟမေဝ ဂစ္ဆန္တိ။ **ကော-ဒသ ပတ္တာ**တိ တမ္ဗလောဟမယေန ဝါ ဒါရုမယေန ဝါ သဒ္ဓိံ ဒသ ရတန-မယာ။ **ကောဒသ စီဝရာနီ**တိ သဗ္ဗနီလကာဒိနိ ကောဒသ။ **ယာဝတတိယကာ**တိ ဥက္ခိတ္တာနုဝတ္တိကာ ဘိက္ခုနီ, သံဃာဒိသေသာ အဋ္ဌ, အရိဋ္ဌော, စတ္တာကာဠိတိ။ **ကောဒသ အန္တရဃရကာ** နာမ "နသိ အနိမိတ္တာ"တိအာဒယော။ **ကောဒသ စီဝရာနိ အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗာနီ**တိ တိစီဝရံ, ဝဿိကသာဋိကာ, နိသီဒနံ, ပစ္ဆိတ္ထရဏံ, ကဏ္ဍုပ္ပဋိစ္ဆာဒိ, မုခပုဉ္ဆနစောဠံ, ပရိက္ခာရစောဠံ, ဥဒကသာဋိကာ, သက်္ခိ-ကာတိ။ **နဝ ဝိကပ္ပေတဗ္ဗာနီ**တိ တောနေဝ အဓိဋ္ဌိတကာလတော ပဋ္ဌာယ နဝ ဝိကပ္ပေတဗ္ဗာနိ။ **ဂဏ္ဌိကာ စ ဝိဓာ စ** သုတ္တမယေန သဒ္ဓိံ ကောဒသ ဟောန္တိ၊ တေ သဗ္ဗေ ခုဒ္ဒကက္ခန္ဓကေ နိဒ္ဒိဋ္ဌာ။ **ပထဝိယော** ပထဝိသိက္ခာပဒေ နိဒ္ဒိဋ္ဌာ။ **နိဿယပဋိပဿဒ္ဓိယော** ဥပဇ္ဈာယမှာ ပဒ္ဓ, အာစရိယမှာ ဆ၊ ဧဝံ ကောဒသ။ **အဝန္ထိယပုဂ္ဂလော** နဂ္ဂေန သဒ္ဓိံ ကောဒသ၊ တေ သဗ္ဗေ သေနာသနက္ခန္ဓကေ

နိဒ္ဒိဋ္ဌာ။ **ကောဒသ ပရမာနိ** ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တောသု စုဒ္ဒသသု ကောဒသကဝသေန ယောဇေတွာ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ။ **ကောဒသ ဝရာနိတိ** မဟာပဇာပတိယာ ယာစိတ-ဝရေန သဒ္ဓိံ ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တာနိ ဒသ။ **ကောဒသ သီမာဒေါသာတိ** အတိခုဒ္ဒကံ သီမံ သမ္မန္နန္တိအာဒိနာ နယေန ကမ္မဝဂ္ဂေ အာဂမိဿန္တိ။

အက္ကောသကပရိဘာသကေ ပုဂ္ဂလေ ကောဒသာဒိနဝါ နာမ ယော သော ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု အက္ကောသကော ပရိဘာသကော အရိယူပဝါဒိ ဿဖြဟ္မစာရိနံ၊ အဋ္ဌာနမေတံ အနဝကာသော, ယံ သော ကောဒသန္နံ ဗျသနာနံ အညတရံ ဗျသနံ န နိဂစ္ဆေယျ။ ကတမေသံ ကောဒသန္နံ? အနဓိဂတံ နာဓိဂစ္ဆတိ၊ အဓိဂတာ ပရိဟာယတိ၊ သဒ္ဓမ္မဿ န ဝေဒိယန္တိ၊ သဒ္ဓမ္မေသု ဝါ အဓိမာနိကော ဟောတိ၊ အနာဂိရတော ဝါ ဖြဟ္မစရိယံ စရတိ၊ အညတရံ ဝါ သံကိလိဋ္ဌံ အာပတ္တိံ အာပဇ္ဇတိ၊ သိက္ခံ ဝါ ပစ္စက္ခာယ ဟီနာယာဝတ္တတိ၊ ဂါဠှံ ဝါ ရောဂါတင်္ကံ ဖုသတိ၊ ဥမ္မာဒံ ဝါ ပါပုဏာတိ စိတ္တက္ခေပံ ဝါ၊ သမ္မုဋ္ဌော ကာလံ ကရောတိ၊ ကာယဿ ဘေဒါ ပရမ္မရဏာ အပါယံ ဒုဂ္ဂတိံ ဝိနိပါတံ နိရယံ ဥပပဇ္ဇတီတိ ၁။ ဣတ္ထေ စ **သဒ္ဓမ္မော**တိ ဗုဒ္ဓဝစနံ အဓိပ္ပေတံ။

အာသေဝိတာယာတိ အာဒိတော ပဋ္ဌာယ သေဝိတာယ။ **ဘာဝိတာယာ**တိ နိပ္ဖါဒိတာယ, ဝဍ္ဎိတာယ ဝါ။ **ဗဟုလီကတာယာ**တိ ပုနပ္ပုနံ ကတာယ။ **ယာနီ-ကတာယာ**တိ သုယုတ္တယာနသဒိသာယ ကတာယ။ **ဝတ္ထုကတာယာ**တိ ယထာ ပတိဋ္ဌာ ဟောတိ၊ ဧဝံ ကတာယ။ **အနုဋ္ဌိတာယာ**တိ အနု အနု ပဝတ္တိတာယ၊ နိစ္စာဓိဋ္ဌိတာယာတိ အတ္ထော။ **ပရိစိတာယာ**တိ သမန္တတော စိတာယ၊ သဗ္ဗ-ဒိသာသု စိတာယ အာစိတာယ ဘာဝိတာယ အဘိဝဍ္ဎိတာယာတိ အတ္ထော။ **သုသမာရဒ္ဓါယာ**တိ သုဋ္ဌု သမာရဒ္ဓါယ၊ ဝသီဘာဝံ ဥပနီတာယာတိ အတ္ထော။ **နပါပကံ သုပိနန္တိ** ပါပကမေဝ နပဿတိ၊ ဘဒ္ဒကံ ပန ဝုဓိကာရဏာဘူတံ ပဿတိ။ **ဒေဝတာ ရက္ခန္တီ**တိ အာရက္ခဒေဝတာ ဓမ္မိကံ ရက္ခံ ပစ္စုပဋ္ဌာပေန္တိ။ **တုဝဋ္ဋံ စိတ္တံ သမာဓိယတီ**တိ ဒိပ္ပံ စိတ္တံ သမာဓိယတိ။ **ဥတ္တရိ အပ္ပဋိဝိဇ္ဈန္တော**တိ မေတ္တာဈာနတော ဥတ္တရိ အရဟတ္တံ အသစ္ဆိကရောန္တော သေက္ခော ဝါ ပုထုဇ္ဇနော ဝါ ဟုတ္ဝာ ကာလံ ကရောန္တော ဗြဟ္မလောကူပဂေါ ဟောတိ။ သေသံ သမ္မတ္တ ဥတ္တာနမေဝါတိ။

ကောဒသကဝါရဝဏ္ဏနာပရိယောသာနာ

ကုတ္တရိကဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁-အံ ၃-၅၂၂-ဖဋ္ဌေ။

ဥပေါသထာဒိပုစ္ဆာဝိဿဇ္ဇနာ

၃၃၂။ ''ဥပေါသထကမ္မဿ ကော အာဒိ''တိအာဒိနံ ပုစ္ဆာနံ ဝိဿဇ္ဇနေ **သာမဉ္ဉိ အာဒီ**တိ ''ဥပေါသထံ ကရိဿာမာ''တိ သိမံ သောဓေတ္ဝာ ဆန္ဒပါရိသုဒ္ဓိံ အာဟရိတ္ဝာ သန္နိပတိတာနံ ကာယသာမဉ္ဉိ အာဒိ။ **ကိရိယာမဏ္ဍေ**တိ ပုဗ္ဗကိစ္စံ ကတ္ဝာ ပါတိမောက္ခုဒ္ဒါနသာရဏကိရိယာ မဏ္ဍေ။ **နိဒ္ဒာနံ ပရိယောသာနန္တိ** ''တတ္ထ သဗ္ဗေဟေဝ သမဂ္ဂေဟိ သမ္မောဒမာနေဟိ အဝိဝဒမာနေဟိ သိက္ခိတဗ္ဗ''န္တိ ဧဒံ ပါတိမောက္ခနိဒ္ဒာနံ ပရိယောသာနံ။ **ပဝါရဏာကမ္မဿ သာမဉ္ဉိ အာဒီ**တိ ''ပဝါရဏံ ကရိဿာမာ''တိ သိမံ သောဓေတ္ဝာ ဆန္ဒပဝါရဏံ အာဟရိတ္ဝာ သန္နိပတိတာနံ ကာယသာမဉ္ဉိ အာဒိ။ **ကိရိယာမဏ္ဍေ**တိ ပဝါရဏာဥတ္တိ စ ပဝါရဏာကထာ စ မဏ္ဍေ၊ သံဃနဝကဿ ''ပဿန္တော ပဋိကရိဿာမီ''တိ ဝစနံ ပရိယောသာနံ။ တဇ္ဇနီယကမ္မာဒိသု **ဝတ္ထု**နာမ ယေန ဝတ္ထုနာ ကမ္မာရဟော ဟောတိ၊ တံ ဝတ္ထု။ **ပုဂ္ဂလော**တိ ယေန တံ ဝတ္ထု ကတံ၊ သော ပုဂ္ဂလော။ **ကမ္မဝါစာ ပရိယောသာနန္တိ** ''ကတံ သံဃေန ဏတ္တိနွာမဿ ဘိက္ခုနော တဇ္ဇနီယကမ္မံ၊ ခမတိ သံဃဿ၊ တသ္မာ တုဏ္ဟီ၊ ဧဝမေတံ ဓာရယာမီ''တိ ဧဝံ တဿာ တဿာ ကမ္မဝါစာယ အဝသာနဝစနံ ပရိယောသာနံ။ သေသံ သဗ္ဗတ္ထ ဥတ္တာနမေဝါတိ။

ဥပေါသထာဒိပုစ္ဆာဝိဿဇ္ဇနာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

အတ္ထဝသပကရဏာဝဏ္ဏနာ

၃၃၄။ အတ္ထဝသပကရဏေ **ဒဿ အတ္ထဝသေ**တိအာဒိသု ယ ဝတ္ထုံ၊ တံ ပဌမပါရာဇိကဝဏ္ဏနာယမေဝ ဝုတ္တံ။ **ယံ သံဃသုဒ္ဓု၊ တံ သံဃဖာသူ**တိအာဒိသု ဥပရိမံ ဥပရိမံ ပဒံ ဟေဋ္ဌိမဿ ဟေဋ္ဌိမဿ ပဒဿ အတ္ထော။

အတ္ထိ သတံ ဓမ္မသတန္တိအာဒိမှိ ပန ယဒေတံ ဒဿသု ပဒေသု ဧကဿေဝ ကတ္တာ ဒဿကဿေဝ၊ ယောဇနာယ ပဒဿတံ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ ပဋိမဿ ပစ္ဆိမဿ ပဒဿ ဝသေန အတ္ထိသတံ, ပုရိမဿ ပုရိမဿ ဝသေန ဓမ္မသတ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ အထ ဝါ ယေ ဒဿ အတ္ထဝသေ ပဋိစ္စ တထာဂတေန သာဝကာနံ သိက္ခာပဒံ ပညတ္တံ၊ ယေ ပုဗ္ဗေ ပဌမပါရာဇိကဝဏ္ဏနာယံ ''တတ္ထ သံဃသုဒ္ဓု၊ဝေါ နာမ သံဃဿ သုဒ္ဓုဘာဝေါ၊ 'သုဒ္ဓု ဒေဝါ'တိ အာဂတဋ္ဌာနေ ဝိယ 'သုဒ္ဓု ဘန္တေ'တ် ဝစနသမ္ဘဋ္ဌနဘာဝေါ၊ ယော စ တထာဂတဿ ဝစနံ သမ္ပဋိစ္ဆတိ၊ တဿ တံ

ဒီဃရတ္တံ ဟိတာယ သုခါယ ဟောတိ၊ တသ္မာ သံဃသ္သ 'သုဋ္ဌု ဘန္တေ'တိ မမ ဝစနသမ္ပဋိစ္ဆနတ္ထံ ပညပေဿာမိ အသမ္ပဋိစ္ဆနေ အာဒီနဝံ သမ္ပဋိစ္ဆနေ စ အာနိသံသံ ဒဿေတ္ဝာ၊ န ဗလက္ကာရေန အဘိဘဝိတ္ဝာတိ ဧတမတ္ထံ အာဝိ-ကရောန္တော အာဟ သံဃသုဋ္ဌုတာယာ"တိ ဧဝမာဒိနာ နယေန ဝတ္ထုတာ၊ တေသံ ဇ္ဈဓ ဒဿနတ္ထံ အာဂတတ္တာ အတ္ထသတံ, တဒတ္ထဇောတကာနဉ္စ ပဒါနံ ဝသေန ဓမ္မသတံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဇ္ဈဒါနိ အတ္ထဇောတကာနံ နိရုတ္တိနံ ဝသေန နိရုတ္တိသတံ, ဓမ္မဘူတာနံ နိရုတ္တိနံ ဝသေန နိရုတ္တိသတန္တိ ဒွေ နိရုတ္တိသတာနိ၊ အတ္ထသတေ ဉာဏသတံ, ဓမ္မသတေ ဉာဏသတံ, ဒ္ဝိဿု နိရုတ္တိသတေသု ဒွေ ဉာဏသတာနိတိ စတ္တာရိ ဉာဏသတာနိ စ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ။

အတ္ထသတံ ဓမ္မသတံ၊ ဒွေ စ နိရုတ္တိသတာနိ။
စတ္တာရိ ဉာဏသတာနိ၊ အတ္ထဝသေ ပကရဏေတိ—

ဇ္ဈတိ ဟိ ယံ ဝုတ္တံ၊ ဇ္ဈဒမေတံ ပဋိစ္စ ဝုတ္တန္တိ။

ဇ္ဈတိ သမန္တပါသာဒိကာယ ဝိနယသံဝဏ္ဏနာယ
မဟာဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ပဌမဂါထာသင်္ဃိက

၁-သတ္တနဂရေသု ပညတ္တသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

၃၃၅။ **ကေသံ စိဝံ ကတ္တာတိ** ကေသွိ အံသကူဋ္ဌေ စိဝံ ကတ္တာ၊ သာဓုကံ ဥတ္တရာသင်္ကံ ကတ္တာတိ အတ္ထော။ **ပဂ္ဂဏှိတ္တာန အန္တရိန္တိ** ဒသနခ-သမောဓာနသမုဋ္ဌာလံ အန္တရိံ ဥက္ခိပိတ္တာ။ **အာသီသမာနရူပေါဝါတိ** ပစ္စာသီသမာနရူပေါ ဝိယ။ **ကိဿ တွံ ဗ္ရာဓ မာဂဓတောတိ** ကေန ကာရဏေန ကိမတ္ထံ ပတ္ထယမာနော တွံ ဗ္ရာဓ အာဂဓတော။ ကော ဝေမာဟ? သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ။ ကံ ဝေမာဟ? အာယသ္မန္တံ ဥပါလိံ။ ဗ္ရာတိ အာယသ္မာ ဥပါလိ ဘဂဝန္တံ ဥပသင်္ကမိတ္တာ "ဒ္ဝိသု ဝိနယေသု"တိ ဗ္ရာမံ ဂါထံ ပုစ္ဆိ၊ အထဿ ဘဂဝါ "ဘဒ္ဒကော တေ ဥမ္မင်္ဂေါ"တိအာဒိနိ ဝတ္ဝာ တံ ဝိဿဇ္ဇေသိ။ သေ နယော သမ္ဘတ္ထ။ ဗ္ရာတိ ဗ္ရာမေ သမ္ဘပဥ္ဘေ ဗုဒ္ဓကာလေ ဥပါလိတ္ထေရော ပုစ္ဆိ၊ ဘဂဝါ ဗျာကာသိ။ သင်္ဂီတိကာလေ ပန မဟာကဿပတ္ထေရော ပုစ္ဆိ၊ ဥပါလိတ္ထေရော ဗျာကာသိ။

တတ္ထ **ဘဒ္ဒကော တေ ဥမ္မင်္ဂေါတိ** ဘဒ္ဒကာ တေ ပဥ္ဘာ။ ပဥ္ဘာ ဟိ အဝိဇ္ဇန္ဓကာရတော ဥမ္မုဇ္ဇိတ္တာ ဒ္ဝိတတ္တာ "ဥမ္မင်္ဂေါ"တိ ဝုစ္စတိ။ **တန္တိ** ကာရဏတ္ထေ နိပါတော၊ ယသ္မာ မံ ပုစ္ဆသိ၊ တသ္မာ တေ အဟမ်ိသန္တိ[1] အတ္ထော။ သမ္ပဋိစ္ဆနတ္ထေ ဝါ၊ တဿ္ဝါတိ ဟိ ဗ္ရာမိနာ ဝစနံ သမ္ပဋိစ္ဆိတ္တာ အဂ်ိသန္တိ အာဟ။ သမာဒဟိတ္တာ ဝိသိဗ္ဗေန္တိ, သာမိသေန, သသိတ္ထကန္တိ ဗ္ရာမာနိ တိဏိယေဝ သိက္ခာပဒါနိ ဘဂ္ဂေသု ပညတ္တာနိ။

စတုဝိပတ္တိဝဏ္ဏနာ

၃၃၆။ **ယံ တံ ပုစ္ဆိမ္ဟာတိ** ယံ တွံ အပုစ္ဆိမ္ဟာ။ **အဂိတ္တယိတိ** အဘာသိ။ **နောတိ** အမှာကံ။ **တံ တံ ဗျာကတန္တိ** ယံ ယံ ပုဋ္ဌံ၊ တံ တဒေဝ ဗျာကတံ။ **အနုညဏာတိ** အညထာ အကတ္ဝာ ဗျာကတံ။

ယေ ဒုဋ္ဌုလ္လာ သာ သီလဝိပတ္တိတိ ဇ္ဌေ ကိဉ္စာပိ သီလဝိပတ္တိ နာမ ပဥ္ဘေ နတ္ထိ၊ အထ ခေါ ဒုဋ္ဌုလ္လံ ဝိဿဇ္ဇေတုကာမတာယေတံ ဝုတ္တံ။ စတ္ဂသု ဟိ ဝိပတ္တိသု ဒုဋ္ဌုလ္လံ ကောယ ဝိပတ္တိယာ သင်္ဂဟိတံ၊ အဒုဋ္ဌုလ္လံ တိဟိ ဝိပတ္တိဟိ သင်္ဂဟိတံ။ တသ္မာ "ယေ ဒုဋ္ဌုလ္လာ သာ သီလဝိပတ္တိ"တိ ဝတ္ဝာ တမေဝ ဝိတ္ထာရတော ဒဿေတုံ "ပါရာဇိကံ သံဃာဒိသေသော သီလဝိပတ္တိတိ ဝုစ္စတိ"တိ အာဒိ။

၁-အာစိက္ခိတ္တာသန္တိ (သီ)

ဣဒါနိ တိဿန္နံ ဝိပတ္တီနံ ဝသေန အဒုဋ္ဌုလ္လံ ဒသ္သေတုံ ''ထုလ္လစ္စယ''န္တိ-အာဒိမာဟ။ တတ္ထ **ယော စာယံ၊ အဇ္ဈာသတိ ဟသာဓိပ္ပါယော**တိ ဣဒံ ဒုဿီလျသဘာဝတ္ထုဒဿနတ္ထံ ဝုတ္တံ။

အဇ္ဈာစိဏ္ဏန္တိတိ ''တထာဟံ ဘဂဝတာ ဓမ္မံ ဒေသိတံ အာဇာနာမီ''တိ ဝဒန္တာ အဇ္ဈာစိဏ္ဏန္တိ။

အယံ သာ အာဇိဝဝိပတ္တိသမ္ဗတာတိ အယံ ဆဟိ သိက္ခာပဒေဟိ သင်္ဂဟိတာ အာဇိဝဝိပတ္တိ နာမ စတုဋ္ဌာ ဝိပတ္တိ သမ္ဗတာတိ ဇောဝတာ အဒုဋ္ဌုလ္လန္တိ ဣဒံ ဝိဿဇ္ဇိတံ ဟောတိ။

ဣဒါနိ ''ယေ စ ယာဝတတိယကာ''တိ ပဠိ ဝိဿဇ္ဇေတုံ ''ကောဒဿာ''တိ-အာဒိမာဟ။

ဆေဒနကာဒိဝဏ္ဏနာ

၃၃၇။ ယသ္မာ ပန ''ယေ စ ယာဝတတိယကာ''တိ အယံ ပဠော ''ကောဒဿ ယာဝတတိယကာ''တိ ဧဝံ သင်္ခိပဝသေန ဝိဿဇ္ဇိတော၊ တသ္မာ သင်္ခိနုသန္ဓိ-ဝသေနေဝ **ကတိ ဆေဒနကာနီ**တိအာဒိကေ အညေ အနုရာပဠေ ပုစ္ဆိ၊ တေသံ ဝိဿဇ္ဇနတ္ထံ **ဆ ဆေဒနကာနီ**တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ ''ကေ ဘေဒနကံ၊ ကေ ဥဒ္ဒါလနကံ၊ သောဒဿ ဇာနန္တိ ပညတ္တာ''တိ ဣဒမေဝ အပုစ္ဆံ၊ သေသံ မဟာဝဂ္ဂေ ဝိဘတ္တမေဝ။ ယံ ပနေတံ အပုစ္ဆံ၊ တတ္ထ **ကေ ဘေဒနက**န္တိ သုစိဃရံ။ **ကေ ဥဒ္ဒါလနက**န္တိ တုလောနဒ္ဓမဇ္ဈပိဋ္ဌိ။ **သောဒဿ**တိ သောဋ္ဌဿ။ **'ဇာန'န္တိ ပညတ္တာ**တိ 'ဇာန'န္တိ ဧဝံ ဝတ္တာ ပညတ္တာ။ တေ ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗာ—ဇာနံ သံဃိကံ လာဘံ ပရိဏာတံ အတ္တနော ပရိဏာမေယျ၊ ဇာနံ ပုဗ္ဗုပဂတာ ဘိက္ခူ အနုပခဇ္ဇ နိသဇ္ဇံ ကပ္ပေယျ၊ ဇာနံ သပ္ပါဏကံ ဥဒကံ တိဏံ ဝါ မတ္တိကံ ဝါ သိဉ္စေယျ ဝါ သိဉ္စာပေယျ ဝါ၊ ဇာနံ ဘိက္ခုနိပရိပါစိတံ ပိဏ္ဍပါတံ ဘုဉ္ဇေယျ၊ ဇာနံ အာသာဒနာပေက္ခော ဘုတ္တာသ္မိံ ပါစိတ္တိယံ၊ ဇာနံ သပ္ပါဏကံ ဥဒကံ ပရိဘုဉ္ဇေယျ၊ ဇာနံ ယထာမံ့ နိဟတာမိကရဏံ၊ ဇာနံ ဒုဋ္ဌုလ္လံ ဒေါပတ္တိံ ပဋိစ္ဆာဒေယျ၊ ဇာနံ ဥနဝီသတိဝဿံ ပုဂ္ဂလံ ဥပသမ္ပာဒေယျ၊ ဇာနံ ထေယျ-သတ္ထေန သင်္ဃံ၊ ဇာနံ တထာဝါဒိနာ ဘိက္ခုနာ အကတာနုဝမ္ဗေန၊ ဇာနံ ဘထာနာသိတံ သမဏုဒ္ဒေသံ၊ ဇာနံ သံဃိကံ လာဘံ ပရိဏာတံ ပုဂ္ဂလဿ ပရိဏာမေယျ၊ ဇာနံ ပါရာဇိကံ ဓမ္မံ အဇ္ဈာပန္နံ ဘိက္ခုနိံ နေဝ အတ္တနာ ပဋိစောဒေယျ၊ ဇာနံ စောရိံ ဝဏ္ဏံ ဝိဒိတံ အနုပလောကေတ္ဝာ၊ ဇာနံ သဘိက္ခုကံ **အာ**ရာမံ အနာပုစ္ဆာ ပဝိသေယျာတိ။

အသာဓာရဏာဒိဝဏ္ဏနာ

၃၃၈။ ဋ္ဌဒါနိ "သာဓာရဏံ အသာဓာရဏ"န္တိ ဋ္ဌမံ ပဥ္ဍံ ဝိဿဇ္ဇနွာ **ဝိသံ ဒွေ သတာနီ**တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ ဘိက္ခုနိဟိ အသာဓာရဏော**သု ဆ သံဃာဒိသေသာ**တိ ဝိဿဇ္ဇိ, ကာယသံသဂ္ဂေါ, ဒုဋ္ဌုလ္လိ, အတ္တကာမ, ကုဋိ, ဝိဟာရောတိ။ **ဒွေ အနိယတေဟိ အဋ္ဌာ**တိ ဒ္ဝိဟိ အနိယတေဟိ သဒ္ဓိံ အဋ္ဌ ဋ္ဌမေ။

နိဿဂ္ဂိယာနိ ဒွါဒသာတိ—

ခောဝနဉ္စ ပဋိဂ္ဂဟော၊ ကောသေယျသုဒ္ဓန္တေဘာဂါ။
ဆဗ္ဗဿာနိ နိသီဒနံ၊ ဒွေ လောမာ ပဋမော ပတ္တော။
ဝဿိကာ အာရညကေန စာတိ—ဋ္ဌမေ ဒွါဒသ။

ဒွေ ဝိသတိ ခုဒ္ဒကာတိ—

သကလော ဘိက္ခုနိဝတ္ထော၊ ပရမ္မုခဉ္စ ဘောဇနံ။
အနတိရိတ္တံ အဘိဟဋ္ဌုံ၊ ပဏီတဉ္စ အစေလကံ။
ဥိနံ ဒုဋ္ဌုလ္လဆာဒနံ။

မာတုဂါမေန သဒ္ဓိဉ္စ၊ ယာ စ အနိက္ခန္တရာဇကေ။
သန္ဓံ ဘိက္ခုံ အနာပုစ္ဆာ၊ ဝိကာလေ ဂါမပ္ပဝေသနာ။
နိသီဒနေ စ ယာ သိက္ခာ၊ ဝဿိကာ ယာ စ သာဋိကာ။
ဒွါဝိသတိ ဋ္ဌမာ သိက္ခာ၊ ခုဒ္ဒကေသု ပကာသိတာတိ။

ဘိက္ခူဟိ အသာဓာရဏော**သုပိ သံဃမ္ဟာ ဒသ နိဿဂ္ဂေ**တိ "သံဃမ္ဟာ နိဿာရိယတိ"တိ ဧဝံ ဝိဘင်္ဂေ ဝုတ္တာ, မာတိကာယံ ပန "နိဿာရဏိယံ သံဃာဒိသေသ"န္တိ ဧဝံ အာဂတာ ဒသ။ **နိဿဂ္ဂိယာနိ ဒွါဒသာ**တိ ဘိက္ခုနိ-ဝိဘင်္ဂေ ဝိဘတ္တာနိ နိဿဂ္ဂိယာနေဝ။ ခုဒ္ဒကာပိ တတ္ထ ဝိဘတ္တခုဒ္ဒကာ ဧဝ။ တထာ စတ္တာရော ပါဋိဒေသနီယာ။ ဋ္ဌတိ သတ္တဓေဝ တိံသဉ္စ သိက္ခာ ဝိဘင်္ဂေ ဘိက္ခုနိနံ ဘိက္ခူဟိ အသာဓာရဏာ၊ သေသံ ဋ္ဌမသ္မိံ သာဓာရဏာသာဓာရဏ-ဝိဿဇ္ဇနေ ဥတ္တာနမေဝ။

ဋ္ဌဒါနိ "ဝိပတ္တိယော စ ယေဟိ သမထေဟိ သမ္မန္တိ"တိ ဋ္ဌမံ ပဥ္ဍံ ဝိဿဇ္ဇေန္တော **အဋ္ဌေဝ ပါရာဇိကာ**တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ **ဒုရာသဒါ**တိ ဋ္ဌမိနာ တေသံ

သပ္ပဋိဘယဘံ ဒဿေတိ။ ကဏ္ဍသပ္ပါဒယော ဝိယ ဟိ ဧတေ ဒုရာသဒါ ဒုရုပဂမနာ ဒုရာသဒ္ဒနာ၊ အာပဇ္ဇိယမာနာ မူလစ္ဆေဒါယ သံဝတ္တန္တိ။ **တာလ-ဝတ္ထုသမူပမာ**ဘိ သဗ္ဗံ တာလံ ဥဒ္ဓရိတ္ဝာ တာလဿ ဝတ္ထုမတ္တကရဏေန သမုပမာ။ ယဿာ ဝတ္ထုမတ္တကတော တာလော နုပုန ပါကတိကော ဟောတိ၊ ဧဝံ နုပုန ပါကတိကာ ဟောန္တိ။

ဧဝံ သာခာရဏံ ဥပမံ ဒဿေဘ္ဘာ ပုန ဧကေကဿ ဝုတ္တံ ဥပမံ ဒဿေန္တော **ပဏ္ဍုပလာသော**တိအာဒိမာဟ။ **အဝိရုဠှိ ဘဝန္တိ** ဧတေတိ ယထာ ဧတေ ပဏ္ဍုပလာသာဒယော ပုနဟရိတာဒိဘာဝေန အဝိရုဠှိမတ္တာ ဟောန္တိ၊ ဧဝံ ပါရာဇိကာဝိ ပုန ပကတိသီလာဘာဝေန အဝိရုဠှိမတ္တာ ဟောန္တီတိ အတ္ထော။ ဧတ္ထောပတာ "ဝိပတ္တိယော စ ယေဟိ သမဏေဟိ သမ္မန္တိ"တိ ဧတ္ထ ဣမာ တာဝ အဋ္ဌ ပါရာဇိကဝိပတ္တိယော ကေဟိစိ သမဏေဟိ နု သမ္မန္တီတိ ဧဝံ ဒဿိတံ ဟောတိ။ ယာ ပန ဝိပတ္တိယော သမ္မန္တိ၊ တာ ဒဿေတုံ **တေဒိသတိ သံဃာဒိ-သေသာ**ဘိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ **တီဟိ သမဏေဟိ**တိ သဗ္ဗသင်္ဂါဟိကဝစနမေတံ။ သံဃာဒိသေသာ ဟိ ဒ္ဝီဟိ သမဏေဟိ သမ္မန္တိ၊ နု တိဏ္ဏံ ဝတ္ထွာရကေန၊ သေသာ တိဟိဝိ သမ္မန္တိ။

ဒ္ဝေ ဥပေါသထာ ဒ္ဝေ ပဝါရဏာတိ ဣဒံ ဘိက္ခူနဉ္စ ဘိက္ခုနိုနဉ္စ ဝသေန ဝုတ္တံ။ ဝိဘင်္ဂေ်မတ္တဒဿနေနေဝ စေတံ ဝုတ္တံ၊ နု သမဏေဟိ ဝူပသမနဝသေန။ ဘိက္ခုဥပေါသထော, ဘိက္ခုနိုဥပေါသထော, ဘိက္ခုပဝါရဏာ, ဘိက္ခုနိ-ပဝါရဏာတိ ဣမာဝိ ဟိ စတဿောဝိဘင်္ဂေ်ယော၊ ဝိဘင်္ဂနာနိတိ အတ္ထော။ **စတ္တာရိ ကမ္မာနိ**ဘိ အဓမ္မေနဝဂ္ဂါဒိနိ ဥပေါသထကမ္မာနိ။ **ပဉ္စေဝ ဥဒ္ဒေသာ စတုရော ဘဝန္တိ၊ အနုညထာ**ဘိ ဘိက္ခူနံ ပဉ္စ ဥဒ္ဒေသာ ဘိက္ခုနိနံ စတုရော ဘဝန္တိ၊ အညထာ နု ဘဝန္တိ၊ ဣမာ အပရာဝိ ဝိဘင်္ဂေ်ယော။ **အာပတ္တိကွန္နံ စ ဘဝန္တိ သတ္တ၊ အဓိကရဏာနိ စတ္တာရိ**တိ ဣမာ ပန ဝိဘင်္ဂေ်ယော သမဏေဟိ သမ္မန္တိ၊ တသ္မာ **သတ္တဟိ သမဏေဟိ**တိအာဒိမာဟ။ အထ ဝါ ဒ္ဝေ ဥပေါသထာ ဒ္ဝေ ပဝါရဏာ စတ္တာရိ ကမ္မာနိ ပဉ္စေဝ ဥဒ္ဒေသာ စတုရော ဘဝန္တိ, အနုညထာတိ ဣမာဝိ စတဿော ဝိဘင်္ဂေ်ယော နိဿာယ "နဿန္တေတေ ဝိနဿန္တေတေ"တိအာဒိနာ နယေန ယာ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇန္တိ၊ တာ ယသ္မာ ဝုတ္တပ္ပကာရေဟေဝ သမဏေဟိ သမ္မန္တိ၊ တသ္မာ တံမူလကာနံ အာပတ္တီနံ သမ်ထဒဿနတ္ထမ္ပိ တာ ဝိဘင်္ဂေ်ယော ဝုတ္တာတိ ဧဝဒိဘဇ္ဇာ။ **ကိစ္ဆံ ဧကေနာ**ဘိ ကိစ္ဆာဓိကရဏံ ဧကေန သမဏေန သမ္မတိ။

ပါရာဇိကာဒိအာပတ္တိဝဏ္ဏနာ

၃၃၉။ ဧဝံ ပုဆ္ဆာနုက္ကမေန သမ္ဗပဉ္ဍေ ဝိဿဇ္ဇေတ္ဝာ ဣဒါနိ "အာပတ္တိကွန္နာ စ ဘဝန္တိ သတ္တာ"တိ ဣတ္ထေ သင်္ဂဟိတအာပတ္တိကွန္နာနံ ပစ္စေကံ နိဗ္ဗစနမတ္တံ ဒဿေန္တော **ပါရာဇိက**န္တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ **ပါရာဇိက**န္တိ ဂါထာယ အယမတ္ထော—ယဒိဒံ ပုဂ္ဂလာပတ္တိသိက္ခာပဒပါရာဇိကေသု **အာပတ္တိပါရာဇိကံ** နာမ ဝုတ္တံ၊ တံ အာပဇ္ဇန္တော ပုဂ္ဂလော ယသ္မာ ပရာဇိတော ပရာဇယမာပန္နော သဒ္ဓမ္မာ စုတော ပရဒ္ဓေါ ဘဋ္ဌော နိရက်တော ၁ စ ဟောတိ၊ အနိဟတေ တသ္မိံ ပုဂ္ဂလေ ပုန ဥပေါသထပ္ပဝါရဏာဒိဘေဒေါ သံဝါသော နတ္ထိ။ **တေနေတံ ဣတိ ဝုစ္စတိ**တိ တေန ကာရဏေန တေံ အာပတ္တိပါရာဇိကန္တိ ဝုစ္စတိ။ အယံ ဟေတ္ထ သင်္ခေပတ္ထော၊ ယသ္မာ ပရာဇိတော ဟောတိ တေန၊ တသ္မာ တေံ ပါရာဇိကန္တိ ဝုစ္စတိ။

ဒုတိယဂါထာယပိ ဗျဉ္ဇနံ အနာဒိယိတ္ဝာ အတ္ထမတ္တမေဝ ဒဿေတုံ **သံဃော ဒေတိ ပရိဝါသ**န္တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ အယံ ပနေတ္ထ အတ္ထော—ဣမံ အာပတ္တိံ အာပဇ္ဇိတ္ဝာ ဝုဋ္ဌာတုကာမဿ ယံ တံ အာပတ္တိဝုဋ္ဌာနံ၊ တဿ အာဒိမှိ စေဝ ပရိဝါသဒါနတ္ထာယ, အာဒိတော သေသေ မဏ္ဍေ မာနတ္တဒါနတ္ထာယ မူလာယပဋိကဿနေန ဝါ သဟ မာနတ္တဒါနတ္ထာယ, အဝသာနေ အဗ္ဘာ-နတ္ထာယ စ သံဃော ဣစ္ဆိတဗ္ဗော၊ န ဟေတ္ထ ကေဠိ ကမ္မံ ဝိနာ သံဃေန သက္ကာ ကာတုန္တိ သံဃော အာဒိမှိ စေဝ သေသေ စ ဣစ္ဆိတဗ္ဗော အဿာတိ **သံဃာဒိသေသော**။

တတိယဂါထာယ **အနိယတော နနိယတော**တိ ယသ္မာ န နိယတော၊ တသ္မာ အနိယတော အယမာပတ္တိကွန္ဓောတိ အတ္ထော။ ကိံ ကာရဏာ န နိယတောတိ။ **အနေကံသိကတံ ပဒံ**၊ ယသ္မာ ဣဒံ သိက္ခာပဒံ အနေကံသေန ကတန္တိ အတ္ထော။ ကထံ အနေကံသေန? **တီဏ္ဍမညတရံ ဒွာနံ**၊ တီဏ္ဍံ ဓမ္မာနံ အညတရေန ကာရေတဗ္ဗောတိ ဟိ တတ္ထ ဝုတ္တံ၊ တသ္မာ "အနိယတော"တိ ပဒံ ဝုစ္စတိ၊ သော အာပတ္တိကွန္ဓော အနိယတောတိ ဝုစ္စတိ၊ ယထာ စ တီဏ္ဍံ အညတရံ ဒွာနံ၊ ဧဝံ ဒ္ဝိန္နံ ဓမ္မာနံ အညတရံ ဒွာနံ ယတ္ထ ဝုတ္တံ၊ သောပိ အနိယတော ဧဝ။

စတုတ္ထဂါထာယ **အစ္ဆယော တေန သမော နတ္ထိ**တိ ဒေသနာဂါမိနိသု အစ္ဆယေသု တေန သမော ထူလော အစ္ဆယော နတ္ထိ၊ တေနေတံ ဣတိ ဝုစ္စတိ၊ ထူလတ္တာ အစ္ဆယဿ တေံ **ထုလ္လစ္ဆယ**န္တိ ဝုစ္စတိတိ အတ္ထော။

၁-နိဂ္ဂကတော (?)

ပဗ္ဗမဂါထာယ **နိဿဋ္ဌိတ္ထာန ဒေသေတိ၊ တေနေတန်** နိဿဋ္ဌိတ္ထာ ဒေသေတဗ္ဗတော **နိဿဂ္ဂိယ**န်တိ ဝုစ္စတိတိ အတ္ထော။

ဆဋ္ဌဂါထာယ **ပါတေတိ ကုသလံ ဓမ္မန်** သဋ္ဌိစ္စ အာပဇ္ဇန္တသ္သ ကုသလ-ဓမ္မသမ္ပါတံ ကုသလစိတ္တံ ပါတေတိ၊ တသ္မာ ပါတေတိ စိတ္တန်တိ **ပါစိတ္တိ**ယံ။ ယံ ပန စိတ္တံ ပါတေတိ၊ တံ ယသ္မာ အရိယမဂ္ဂံ အာရဗ္ဘတိ၊ စိတ္တသမ္မောဟကာရဏာဒ္ဓ ဟောတိ၊ တသ္မာ "အရိယမဂ္ဂံ အပရဗ္ဘတိ၊ စိတ္တသမ္မောဟနဋ္ဌာန"န်တိ စ ဝုတ္တံ။

ပါဠိဒေသနိယဂါထာသု ဂါရယှံ အာဝုသော ဓမ္မံ အာပဇ္ဇိန်တိ ဝုတ္တဂါရယှ-ဘာဝကာရဏဒသနတ္ထမေဝ **ဘိက္ခု၊ အညာတကော သန္တော**တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ ပဋိဒေသေတဗ္ဗတော ပန သာ အာပတ္တိ **ပါဋိဒေသနိယာ**တိ ဝုစ္စတိ။

ဒုက္ကဋဂါထာယ **အပရဒ္ဓံ ဝိရဒ္ဓဋ္ဌေ၊ ခလိတ**န်တိ သဗ္ဗမေတံ "ယဋ္ဌေ ဒုက္ကဋ"န်တိ ဇ္ဈေ ဝုတ္တာသု ဒုက္ကဋသု ပရိယာယဝစနံ။ ယံ ဟိ ဒုဋ္ဌေ ကတံ, ဝိရူပံ ဝါ ကတံ၊ တံ **ဒုက္ကဋ**ံ။ တံ ပနေတံ ယထာ သတ္ထာရာ ဝုတ္တံ၊ ဧဝံ အကတတ္တာ **အပရဒ္ဓံ၊** ကုသလံ ဝိရဇ္ဈိတ္ဝာ ပဝတ္တတ္တာ **ဝိရဒ္ဓံ၊** အရိယဝတ္တပဋိပဒံ အနာရုဋ္ဌတ္တာ **ခလိတံ**။ ယံ **မနုဿော ကရေ**တိ ဇ္ဈဒံ ပနသ သြပမ္မနိဒဿနံ၊ တသ္မာဇ္ဈော— ယထာ ဟိ ယံ လောကေ မနုဿော အာဝိ ဝါ ယဒိ ဝါ ရဟော ပါပံ ကရောတိ၊ တံ ဒုက္ကဋန်တိ ပဝေဒေန်တိ၊ ဧဝမိဒမ္ပိ ဗုဒ္ဓပုဋ္ဌိကုဋ္ဌေန လာမကဘာဝေန ပါပံ၊ တသ္မာ ဒုက္ကဋန်တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ဒုဿာသိတဂါထာယ **ဒုဿာသိတံ ဒုရာဘဋ္ဌ**န်တိ ဒုဋ္ဌု၊ အာဘဋ္ဌံ ဘာသိတံ လပိတန်တိ **ဒုရာဘဋ္ဌံ**။ ယံ ဒုရာဘဋ္ဌံ၊ တံ **ဒုဿာသိတ**န်တိ အတ္ထော၊ ကိဉ္စ ဘိယျော, **သံကိလိဋ္ဌဋ္ဌေ ယံ ပဒံ၊** သံကိလိဋ္ဌံ ယသ္မာ တံ ပဒံ ဟောတီတိ အတ္ထော။ တထာ **ယဋ္ဌေ ဝိညူ ဂရဟန္တိ၊** ယသ္မာ စ နံ ဝိညူ ဂရဟန္တိတိ အတ္ထော။ **တေနေတံ ဇ္ဈတိ ဝုစ္စတိ**တိ တေန သံကိလိဋ္ဌဘာဝေန စ ဝိညူဂရဟနေနာပိ စ တေံ ဇ္ဈတိ ဝုစ္စတိ၊ ဒုဿာသိတန်တိ ဧဝံ ဝုစ္စတီတိ အတ္ထော။

သေခိယဂါထာယ "အာဒိ စေတံ စရဏ္ဘော"တိအာဒိနာ နယေန သေခသ သန္တကဘာဝံ ဒီပေတိ။ တသ္မာ သေခသ ဇ္ဈဒံ **သေခိယ**န်တိ အယမေတ္ထ သခ်ံ-ပတ္ထော။ ဇ္ဈဒံ "ဂရုကလဟုကဘ္ဘာဝိ"တိဒုဿီဝပဋိပက္ခေဟိ အသင်္ကိတသ "ဟန္ဒ ဝါကျံ သုဏောမ တေ"တိ ဇ္ဈမိနာ ပန အာယာစနဝစနေန သင်္ကိတသ အတ္ထသ ဒီပနတ္ထံ ဝုတ္တန်တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ဆန္နမတိဝဿတိတိအာဒိမ္ဟိ ဧသေဝ နယော။ တတ္ထ **ဆန္နမတိဝဿတိ**တိ **ဂေဟံ** တာဝ တိဏာဒိဟိ အစ္ဆန္နံ အတိဝဿတိ၊ ဣဒံ ပန အာပတ္တိသမ္ဩိတံ **ဂေဟံ** ဆန္နံ အတိဝဿတိ၊ မူလာပတ္တိ ဟိ ဆာဒေန္တော အညံ နဝံ အာပတ္တိံ အာပဇ္ဇတိ။ **ဝိဝဋံ နာတိဝဿတိ**တိ ဂေဟံ တာဝ အဝိဝဋံ သုစ္ဆန္နံ နာတိ-ဝဿတိ၊ ဣဒံ ပန အာပတ္တိသမ္ဩိတံ [၁] ဂေဟံ ဝိဝဋံ နာတိဝဿတိ။ မူလာပတ္တိ ံ ဟိ ဝိဝရန္တော ဒေဿနာဂါမိနိံ ဒေသေတ္ဝာ ဝုဋ္ဌာနဂါမိနိတော ဝုဋ္ဌဟိတ္ဝာ သုဒ္ဓန္တေ ပတိဋ္ဌာတိ၊ အာယတိ ံ သံဝရန္တော အညံ အာပတ္တိ ံ နာပဇ္ဇတိ။ **တသ္မာ ဆန္နံ ဝိဝရဏာ**တိ တေန ကာရဏေန ဒေဿနာဂါမိနိံ ဒေသေန္တော ဝုဋ္ဌာန-ဂါမိနိတော စ ဝုဋ္ဌဟန္တော ဆန္နံ ဝိဝရေထ။ **ဧဝံ တံ နာတိဝဿတိ**တိ ဧဝဉ္ဆေတံ ဝိဝဋံ နာတိဝဿတိတိ အတ္ထော။

ဂတိ ဗိဂါနံ ပဝနန္တိ အဇ္ဈောကာသေ ဗျဂ္ဃဒိဟိ ပရိပါတိယမာနာနံ မိဂါနံ ပဝနံ ရုက္ခာဒိဂဟနံ အရညံ ဂတိ ပဋိသရဏံ ဟောတိ၊ တံ ပတ္ဝာ တေ အဿာသန္တိ။ ဧတေနေဝ နယေန **အာကာသော ပက္ခိနံ ဂတိ**။ အဝဿံ ဥပဂမနဋ္ဌေန ပန **ဗိဘဝေါ ဂတိ ဓမ္မာနံ၊** သဗ္ဗေသမ္ပိ သခ်္ခတဓမ္မာနံ ဝိနာသော၀ တေသံ ဂတိ။ န ဟိ တေ ဝိနာသံ အဂစ္ဆန္တော ဌာတုံ သက္ကောန္တိ၊ သုစိရမ္ပိ ဌတ္ဝာ ပန **နိဗ္ဗာနံ အရဟတော ဂတိ၊** ခီဏာသဝဿ အရဟတော အနုပါဒိ-သေသနိဗ္ဗာနဓာတု ကေံသေန ဂတိတိ အတ္ထော။

ပဌမဂါထာသင်္ကိုကဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁-အနာပတ္တိသမ်ါတံ (သျာ)

အဓိကရဏဘေဒ

ဥက္ကောဋနဘေဒါဒိဝဏ္ဏနာ

၃၄၀။ အဓိကရဏဘေဒေ **ဣမေ ဒဿ ဥက္ကောဋာ**တိ အဓိကရဏာနံ ဥက္ကောဋနတ္ထာ ပုန အဓိကရဏဥက္ကောဋနေန သမထာနံ ဥက္ကောဋံ ဒဿေတုံ "ဝိဝါဒါဓိကရဏံ ဥက္ကောဋနန္တော ကတိ သမထေ ဥက္ကောဋေတီ"တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ **ဝိဝါဒါဓိကရဏံ ဥက္ကောဋနန္တော ဒွေ သမထေ ဥက္ကောဋေတီ**တိ သမ္မုခါဝိနယဉ္စ ယေဘုယ္ယသိကဉ္စ ဣမေ ဒွေ ဥက္ကောဋေတိ ပဋိသေဓေတိ၊ ပဋိက္ခောသတိတိ အတ္ထော။ **အနုဝါဒါဓိကရဏံ ဥက္ကောဋနန္တော စတ္တာရော**တိ သမ္မုခါဝိနယံ, သတိဝိနယံ, အမူဠှဝိနယံ, တဿပါပိယသိကန္တိ ဣမေ စတ္တာရော သမထေ ဥက္ကောဋေတိ။ **အာပတ္တာဓိကရဏံ ဥက္ကောဋနန္တော တယော**တိ သမ္မုခါဝိနယံ, ပဋိညာတကရဏံ, တိဏဝတ္ထာရကန္တိ ဣမေ တယော သမထေ ဥက္ကောဋေတိ။ **ကိစ္စာဓိကရဏံ ဥက္ကောဋနန္တော ကေ**တိ သမ္မုခါဝိနယံ ဣမံ ဇေကံ သမထံ ဥက္ကောဋေတိ။

၃၄၁။ **ကတိ ဥက္ကောဋနာ**တိအာဒိပုစ္ဆာနံ ဝိဿဇ္ဇနေ ပန ဒွါဒသသု ဥက္ကောဋနေသု **အကတံ ကမ္မ**န္တိအာဒယော တာဝ တယော ဥက္ကောဋနာ ဝိသေသတော ဒုတိယေ အနုဝါဒါဓိကရဏေ လဗ္ဘန္တိ၊ **အနိဟတံ ကမ္မ**န္တိ-အာဒယော တယော ပဌမေ ဝိဝါဒါဓိကရဏေ လဗ္ဘန္တိ၊ **အဝိနိဆ္ဆိတ**န္တိ-အာဒယော တယော တတိယေ အာပတ္တာဓိကရဏေ လဗ္ဘန္တိ၊ **အဂူပသန္တ**န္တိ-အာဒယော တယော စတုတ္ထေ ကိစ္စာဓိကရဏေ လဗ္ဘန္တိ၊ အပိစ ဒွါဒသာပိ စ ဇေကေသ္မိံ အဓိကရဏေ လဗ္ဘန္တိယေဝ။

တတ္ထ ဇာတကံ အဓိကရဏံ ဥက္ကောဋေတီတိ ယသ္မိံ ဝိဟာရေ "မယံ ဣမိနာ ပတ္တော ဂဟိတော စိပရံ ဂဟိတ"န္တိအာဒိနာ နယေန ပတ္တစီဝရာဒီနံ အတ္ထာယ အဓိကရဏံ ဥပ္ပန္နံ ဟောတိ၊ တသ္မိံ ယေဝ စ နံ ဝိဟာရေ အာဝါသိကာ သန္နိပတိတ္ဝာ အလံ အာဝုသောတိ အတ္တပစ္စတ္ထိကေ သညာပေတ္ဝာ ပါဋိမုတ္တက-ဝိနိစ္ဆယေနေဝ ဝူပသမေန္တိ၊ ဣဒံ တတ္ထဇာတကံ အဓိကရဏံ နာမ။ ယေနာပိ ဝိနိစ္ဆယေန သမိတံ၊ သောပိ ဇေကော သမထောယေဝ။ ဣမံ ဥက္ကောဋနန္တေ သောပိ ပါစိတ္တိယံ။

တတ္ထ ဇာတကံ ဝူပသန္တန္တိ သစေ ပန တံ အဓိကရဏံ နေဝါသိကာ ဝူပသမေတုံ န သက္ကောန္တိ၊ အထညော ဝိနယဓရော အာဂန္ဆ္ဝာ "ကိံ အာဝုသော

ဇ္ဈမသ္မိံ ဝိဟာရေ ဥပေါသထော ဝါ ပဝါရဏာ ဝါ ဒ္ဒိတာ”တိ ပုစ္ဆတိ၊ တေဟိ စ တသ္မိံ ကာရဏေ ကထိတေ တံ အဓိကရဏံ ခန္ဓကတော စ ပရိဝါရတော စ သုတ္တေန ဝိနိစ္ဆိနိတ္တာ ဂူပသမေတိ၊ ဇ္ဈဒံ တတ္ထဇာတကံ ဂူပသန္တံ နာမ အဓိကရဏံ။ ဧတံ ဥက္ကောဋ္ဌနာသာဝိ ပါစိတ္တိယမေဝ။

အန္တရာမဂ္ဂေတိ တေ အတ္တာပစ္စတ္ထိကာ “န မယံ ဧတေသ ဝိနိစ္ဆယေ တိဋ္ဌာမ၊ နာယံ ဝိနယေ ကုသလော၊ အသုကသ္မိံ နာမ ဂါမေ ဝိနယဓရာ ထေရာ ဝသန္တိ၊ တတ္ထ ဂန္တွာ ဝိနိစ္ဆိနိဿာမာ”တိ ဂစ္ဆန္တာ အန္တရာမဂ္ဂေယေဝ ကာရဏံ သလ္လက္ခေတွာ အညမညံ ဝါ သညာပေန္တိ၊ အညေ ဝါ တေ ဘိက္ခူ။ နိဇ္ဈာပေန္တိ၊ ဇ္ဈဒမ္မိ ဂူပသန္တမေဝ ဟောတိ။ ဧဝံ ဂူပသန္တံ အန္တရာမဂ္ဂေ အဓိကရဏံ ဥက္ကောဋ္ဌေတိ ယော၊ တဿာပိ ပါစိတ္တိယမေဝ။

အန္တရာမဂ္ဂေ ဂူပသန္တန္တိ န ဟေဝ ခေါ ပန အညမညံ သညတ္တိယာ ဝါ သဘာဂဘိက္ခုနိဇ္ဈာပနေန ဝါ ဂူပသန္တံ ဟောတိ၊ အပိစ ခေါ ပဋိပထံ အာဂစ္ဆန္တော ဧကော ဝိနယဓရော ဒိသွာ ‘‘ကတ္ထ အာဝုသော ဂစ္ဆထာ”တိ ပုစ္ဆိတွာ “အသုကံ နာမ ဂါမံ ဇ္ဈမိနာ နာမ ကာရဏေနာ”တိ ဝုတ္တေ “အလံ အာဝုသော၊ ကိံ တတ္ထ ဂတေနာ’’တိ တတ္ထေဝ ဓမ္မေန ဝိနယေန တံ အဓိကရဏံ ဂူပသမေတိ၊ ဇ္ဈဒံ အန္တရာမဂ္ဂေ ဂူပသန္တံ နာမ။ ဧတံ ဥက္ကောဋ္ဌနာသာဝိ ပါစိတ္တိယမေဝ။

တတ္ထ ဂတန္တိ သစေ ပန “အလံ အာဝုသော၊ ကိံ တတ္ထ ဂတေနာ’’တိ ဝုစ္စမာနာပိ “မယံ တတ္ထေဝ ဂန္တွာ ဝိနိစ္ဆယံ ပါပေဿာမာ”တိ ဝိနယဓရဿ ဝစနံ အနာဒိယိတ္ဝာ ဂစ္ဆန္တိယေဝ၊ ဂန္တွာ သဘာဂါနံ ဘိက္ခူနံ ဧတမတ္ထံ အာရောစေန္တိ၊ သဘာဂါ ဘိက္ခူ “အလံ အာဝုသော၊ သံဃသန္တိပါတံ နာမ ဂရုက”န္တိ တတ္ထေဝ နိသီဒါပေတွာ ဝိနိစ္ဆိနိတ္ဝာ သညာပေန္တိ၊ ဇ္ဈဒမ္မိ ဂူပသန္တမေဝ ဟောတိ။ ဧဝံ ဂူပသန္တံ တတ္ထ ဂတံ အဓိကရဏံ ဥက္ကောဋ္ဌေတိ ယော၊ တဿာပိ ပါစိတ္တိယမေဝ။

တတ္ထ ဂတံ ဂူပသန္တန္တိ နု ဟေဝ ခေါ ပန သဘာဂဘိက္ခူနံ သညတ္တိယာ ဂူပသန္တံ ဟောတိ၊ အပိစ ခေါ သံဃံ သန္တိပါတေတွာ အာရောစိတံ သံဃမဇ္ဈေ ဝိနယဓရော ဂူပသမေန္တိ၊ ဇ္ဈဒံ တတ္ထ ဂတံ ဂူပသန္တံ နာမ။ ဧတံ ဥက္ကောဋ္ဌနာသာဝိ ပါစိတ္တိယမေဝ။

သတိဝိနယန္တိ ဒိဏ္ဏာသဝသာ ဒိန္နံ သတိဝိနယံ ဥက္ကောဋ္ဌေတိ၊ ပါစိတ္တိယမေဝ။ ဥမ္မတ္တကသာ ဒိန္နေ အမူဠှဝိနယေ ပါဝုဿန္နသာ ဒိန္နာယ တဿပါဝိယသိကာယဝိ ဧသေဝ နယော။

တိဏဝတ္ထာရကံ ဥက္ကောဋေတီတိ သံဃေန တိဏဝတ္ထာရကသမထေန ဝူပသမိတေ အဓိကရဏေ ''အာပတ္တိ နာမ ဧကံ ဘိက္ခုံ ဥပသင်္ကမိတ္ဝာ ဥက္ကုဋ္ဌိကံ နိသီဒိတ္ဝာ အဇ္ဇလိ° ပဂ္ဂဟေတ္ဝာ ဒေသိယမာနာ ဝုဋ္ဌာတိ၊ ယံ ပနေတံ နိဋ္ဌိယန္တေသာပိ အာပတ္တိဝုဋ္ဌာနံ နာမ၊ ဧတံ မယ္ဟံ နု ခမတီ''တိ ဧဝံ ဝဒန္တောပိ တိဏဝတ္ထာရကံ ဥက္ကောဋေတိ နာမ၊ တာသာပိ ပါစိတ္တိယမေဝ။

ဆန္ဒာဂတိ° ဂန္ဆန္တော အဓိကရဏံ ဥက္ကောဋေတီတိ ဝိနယဓရော ဟုတ္ဝာ အတ္တနော ဥပဇ္ဈာယာဒိနံ အတ္ထာယ အဓမ္မံ ဓမ္မောတိအာဒိနိ ဒီပေတ္ဝာ ပုဗ္ဗေ ဝိနိစ္ဆိတံ အဓိကရဏံ ဒွါဒသသု ဥက္ကောဋေသု ယေန ကေနစိ ဥက္ကောဋေန္တော ဆန္ဒာဂတိ° ဂန္ဆန္တော အဓိကရဏံ ဥက္ကောဋေတိ နာမ။ ဒ္ဝိသု ပန အတ္တ-ပစ္စတ္ထိကေသု ကေသ္မိ° အနတ္ထံ မေ အစရိတိအာဒိနာ နယေန သမ္ပဒူသ-ဏာတော၊ တသ္မ ပရာဇယံ အာရောပနတ္ထံ အဓမ္မံ ဓမ္မောတိအာဒိနိ ဒီပေတ္ဝာ ပုဗ္ဗေ ဝိနိစ္ဆိတံ အဓိကရဏံ ဒွါဒသသု ဥက္ကောဋေသု ယေန ကေနစိ ဥက္ကော-ဋေန္တော ဒေါသာဂတိ° ဂန္ဆန္တော အဓိကရဏံ ဥက္ကောဋေတိ နာမ။ မန္တော ပန မောမူဟော မောမူဟတ္တာ ဧဝံ အဓမ္မံ ဓမ္မောတိအာဒိနိ ဒီပေတ္ဝာ ဝုတ္တနယေနေဝ ဥက္ကောဋေန္တော မောဟာဂတိ° ဂန္ဆန္တော အဓိကရဏံ ဥက္ကောဋေတိ နာမ။ သစေ ပန ဒ္ဝိသု အတ္တပစ္စတ္ထိကေသု ဧကော ဝိသမာနိ ကာယကမ္မာဒိနိ, ဂဟနမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ°, ဗလဝန္တေ စ ပက္ခန္တရိယေ အာဘိညာတေ ဘိက္ခု။ နိသိတတ္တာ ဝိသမနိသိတော ဂဟနနိသိတော ဗလဝနိသိတော စ ဟောတိ၊ တသ ဘယေန ''အယံ မေ ဇီဝိတန္တရာယံ ဝါ ဗြဟ္မစရိယန္တရာယံ ဝါ ကရေယျာ''တိ အဓမ္မံ ဓမ္မောတိအာဒိနိ ဒီပေတ္ဝာ ပုဗ္ဗေနယေနေဝ ဥက္ကောဋေန္တော ဘယာဂတိ° ဂန္ဆန္တော အဓိကရဏံ ဥက္ကောဋေတိ နာမ။

တဒဟုပသမ္ပန္နောတိ ဧကော သာမဏေရော ဗျတ္တော ဟောတိ ဗဟုဿုတော၊ သော ဝိနိစ္ဆယေ ပရာဇယံ ပတ္တော မက်ံဘူတေ ဘိက္ခု။ ဒိသ္ဝာ ပုစ္ဆတိ ''ကသ္မာ မက်ံဘူတာတ္ထာ''တိ။ တေ တသ္မ တံ အဓိကရဏံ အာရောစေန္တိ။ သော တေ ဧဝံ ဝဒေတိ ''ဟောတု ဘန္တေ, မံ ဥပသမ္မာဒေထ၊ အဟံ တံ အဓိကရဏံ ဝူပသမေဿာမီ''တိ။ တေ တံ ဥပသမ္မာဒေန္တိ။ သော ဒုတိယဒိဝသေ ဘေရိ° ပဟရိတ္ဝာ သံဃံ သန္နိပါတေတိ။ တတော ဘိက္ခု။ဟိ ''ကေန သံဃော သန္နိပါတိတော''တိ ဝုတ္တေ ''မယာ''တိ ဝဒတိ။ ကသ္မာ သန္နိပါတိတောတိ။ ဟိယျော အဓိကရဏံ ဒုဗ္ဗိနိစ္ဆိတံ၊ တမဟံ ဝိနိစ္ဆိနိဿာမီတိ။ တုံ့ ပန ဟိယျော ကုဟိ° ဂတောတိ။ အနုပသမ္မန္နောမှိ ဘန္တေ၊ အဇ္ဇ ပန ဥပသမ္မန္နောမှိတိ။ သော ဝတ္တဗ္ဗော ''ဣဒံ အာဝုသော တုမှာဒိသာနံ ဘဂဝတာ သိက္ခာပဒံ ပညတ္တံ

‘တဒဟုပသမ္ပန္နော ဥက္ကောဋေတိ၊ ဥက္ကောဋနကံ ပါစိတ္တိယ’န္တိ၊ ဂဆ္ဆ အာပတ္တိံ ဒေသေဟိ’’တိ။ အာဂန္တုကေပိ ဧသေဝ နယော။

ကာရကောဘိ ဧကံ သံဃေန သဒ္ဓိံ အဓိကရဏံ ဝိနိစ္ဆိနိတ္ဘာ ပရိဝေဏာဂတံ ပရာဇိတာ ဘိက္ခူ။ ဝဒန္တိ “ကိဿ ဘန္တေ တုမ္ဟေဟိ ဧဝံ ဝိနိစ္ဆိတံ အဓိကရဏံ၊ နနု ဧဝံ ဝိနိစ္ဆိနိတဗ္ဗ”န္တိ။ သော ကသ္မာ ပဋမံယေဝ ဧဝံ န ဝဒိတ္ထာတိ တံ အဓိကရဏံ ဥက္ကောဋေတိ။ ဧဝံ ယော ကာရကော ဥက္ကောဋေတိ၊ တဿပိ ဥက္ကောဋနကံ ပါစိတ္တိယံ။ **ဆန္ဒဒါယကော**တိ ဧကော အဓိကရဏဝိနိစ္ဆယေ ဆန္ဒံ ဒတ္ဘာ သဘာဂေ ဘိက္ခူ။ ပရာဇယံ ပတ္ဘာ အာဂတေ မက္ခံဘူတေ ဒိသ္ဝာ “သ္ဝေ ဒါနိ အဟံ ဝိနိစ္ဆိနိဿာမီ’’တိ သံဃံ သန္ဓိပါတေတ္ဘာ “ကသ္မာ သန္ဓိပါတေသီ’’တိ ဝုတ္တေ ဟိယ္ဖော အဓိကရဏံ ဒုဗ္ဗိနိစ္ဆိတံ၊ တမဟံ အဇ္ဇ ဝိနိစ္ဆိနိဿာမီတိ။ ဟိယ္ဖော ပန တံ့ ကတ္ထ ဂတောတိ။ ဆန္ဒံ ဒတ္ဘာ နိသိန္နောမှိတိ။ သော ဝတ္တဗ္ဗော “ဣဒံ အာဝုသော တုမှာဒိသာနံ ဘဂဝတာ သိက္ခာပဒံ ပညတ္တံ ‘ဆန္ဒဒါယကော ဥက္ကောဋေတိ၊ ဥက္ကောဋနကံ ပါစိတ္တိယ’န္တိ၊ ဂဆ္ဆ အာပတ္တိံ ဒေသေဟိ’’တိ။

အဓိကရဏနိဒါနာဒိဝဏ္ဏနာ

၃၄၂။ **ဝိဝါဒါဓိကရဏံ ကိံနိဒါနန္တိအာဒိသု ကိံ နိဒါနမသ္ဝာတိ **ကိံနိဒါနံ**။ ကော သမုဒယော အသ္ဝာတိ **ကိံသမုဒယံ**။ ကာ ဇာတိ အသ္ဝာတိ **ကိံဇာတိကံ**။ ကော ပဘဝေါ အသ္ဝာတိ **ကိံပဘဝံ**။ ကော သမ္ဘာရော အသ္ဝာတိ **ကိံသမ္ဘာရံ**။ ကိံ သမုဋ္ဌာနံ အသ္ဝာတိ **ကိံသမုဋ္ဌာနံ**။ သမ္ဘာနေတာနိ ကာရဏဝေဝစနာနိယေဝ။

ဝိဝါဒနိဒါနန္တိအာဒိသုပိ အဋ္ဌာရသဘေဒကရဝတ္ထုသမ္ဘိတော ဝိဝါဒေါ နိဒါနမေတသ္ဝာတိ **ဝိဝါဒနိဒါနံ**။ ဝိဝါဒံ နိဿာယ ဥပ္ပဇ္ဇနကဝိဝါဒဝသေနေတံ ဝုတ္တံ။ အနုဝါဒေါ နိဒါနံ အသ္ဝာတိ **အနုဝါဒနိဒါနံ**။ ဧဒမ္ပိ အနုဝါဒံ နိဿာယ ဥပ္ပဇ္ဇနကအနုဝါဒဝသေန ဝုတ္တံ။ အာပတ္တိ နိဒါနံ အသ္ဝာတိ **အာပတ္တိနိဒါနံ**။ အာပတ္တာဓိကရဏပစ္စယာ စတသ္ဝော အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇတိတိ ဧဝံ အာပတ္တိံ နိဿာယ ဥပ္ပဇ္ဇနကအာပတ္တိဝသေနေတံ ဝုတ္တံ။ ကိစ္စယံ နိဒါနမသ္ဝာတိ **ကိစ္စယနိဒါနံ**၊ စတုဗ္ဗိဓံ သံဃကမ္မံ ကာရဏမသ္ဝာတိ အတ္ထော။ ဥက္ခိတ္တာနုဝတ္တိကာယ ဘိက္ခုနိယာ ယာဝတတိယံ သမနုဘာသနာဒိနံ ကိစ္စံ နိဿာယ ဥပ္ပဇ္ဇနကကိစ္စာနံ ဝသေနေတံ ဝုတ္တံ။ အယံ စတုန္နမ္ပိ အဓိကရဏာနံ ဝိဿဇ္ဇနပက္ခေ ဧကပဒယောဇနာ။ ဧတေနာနုသာရေန သဗ္ဗပဒါနိ ယောဇေတဗ္ဗာနိ။

ဒုတိယပုစ္ဆာယ **ဟေတုနိဒါန**န္တိအာဒိမှာ ဝိဿဇ္ဇနေ နဝန္နံ ကုသလာကုသလာဗျာကတဟေတူနံ ဝသေန ဟေတုနိဒါနာဒိတာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ တတိယပုစ္ဆာယ ဝိဿဇ္ဇနေ ဗျဉ္ဇနမတ္တံ နာနံ။ ဟေတုယေဝ ဟိ ထ္ထေ ပစ္စယောတိ ဝုတ္ထော။

၃၄၃။ မူလပုစ္ဆာယ ဝိဿဇ္ဇနေ **ဒ္ဝါဒသ မူလာနီ**တိ ကောဎ္ဍညနာဟာယဂဉ္ဆကာဒိနိ ဆ ဝိဝါဒါမူလာနိ လောဘဒေါသမောဟာ တယော, အလောဘာဒေါသာမောဟာ တယောတိ ဣမာနိ အဋ္ဌတ္ထသန္တာနပ္ပဝတ္တာနိ ဒ္ဝါဒသ မူလာနိ။ **စုဒ္ဒသ မူလာနီ**တိ တာနေဝ ဒ္ဝါဒသ ကာယဝါစာဟိ သဒ္ဓိံ စုဒ္ဒသ ဟောန္တိ။ **ဆ မူလာနီ**တိ ကာယာဒိနိ ဆ သမုဋ္ဌာနာနိ။

သမုဋ္ဌာနပုစ္ဆာယ ဝိဿဇ္ဇနေ **အဋ္ဌာရသ ဘေဒကရဝတ္ထူနီ** သမုဋ္ဌာနာနိ၊ တံ ဟိ ထေသု အဋ္ဌာရသသု ဘေဒကရဝတ္ထူသု သမုဋ္ဌာတိ၊ ထေဟိ ဝါ ကာရဏာဘူတေဟိ သမုဋ္ဌာတိ။ တေနသေတာနိ သမုဋ္ဌာနာနိ ဝုစ္စန္တိ။ သေနယော သဗ္ဗတ္ထ။

၃၄၄။ **ဝိဝါဒါဓိကရဏံ အာပတ္တိ**တိအာဒိဘေဒေ **ကေန အဓိကရဏေန ကိစ္စာဓိကရဏေနာ**တိ ဣဒံ ယေန အဓိကရဏေန သမ္မန္တိ၊ တံ ဒဿေတုံ ဝုတ္တံ၊ န ပနေတာနိ ကေသဉ္စိ ကိစ္စာဓိကရဏေနေဝ သမ္မန္တိ။ န ဟိ ပုဂ္ဂလဿ သန္တိကေ ဒေသေန္တသ္သ ကိစ္စာဓိကရဏံ နာမ အတ္ထိ။

န ကတမေန သမထေနာတိ သာဝသေသာပတ္တိ ဝိယ န သမ္မတိ။ န ဟိ သက္ကာ သာ ဒေသေတုံ, န တတော ဝုဋ္ဌာယ သုဒ္ဓန္တေ ပတိဋ္ဌာတုံ။

၃၄၈။ **ဝိဝါဒါဓိကရဏံ ဟောတိ အနုဝါဒါဓိကရဏန္တိအာဒိ** နယော ဥတ္တာနောယေဝ။

၃၄၉။ တတော ပရံ **ယတ္ထ သတိဝိနယော**တိအာဒိကာ သမ္မုခါဝိနယံ အမူဠှတ္တာ ဆ ယမကပုစ္ဆာ ဝုတ္တာ၊ တာသံ ဝိဿဇ္ဇနေနေဝ အတ္ထော ပကာသိတော။

၃၅၁။ သံသဋ္ဌာဒိပုစ္ဆာနံ ဝိဿဇ္ဇနေ **သံသဋ္ဌာ**တိ သတိဝိနယကမ္မဝါစာကမ္မဏာသိမ်ဳယေဝ ဒ္ဝိန္နမ္ပိ သမထာနံ သိဒ္ဓတ္တာ သမ္မုခါဝိနယောတိ ဝါ, သတိဝိနယောတိ ဝါ ဣမေ ဓမ္မာ သံသဋ္ဌာ, နော ဝိသံသဋ္ဌာ။ ယသ္မာ ပန ကဒလိကွန္ဒေ ပဏ္ဏဝဋ္ဋိနံ ဝိယ န သက္ကာ တေသံ ဝိနိဗ္ဘုဇိတ္ဝာ နာနာကရဏံ ဒဿေတုံ၊ တေန

ဝုတ္တံ "နာ စ လဒ္ဓာ ဇ္ဈာမေသံ ဓမ္မာနံ ဝိနိဗ္ဘုဇိတ္ဝာ ဝိနိဗ္ဘုဇိတ္ဝာ နာနာကရဏံ ပညာပေတု"န္တိ၊ သေ နယော သဗ္ဗတ္ထ။

သတ္တသမထနိဒါနဝဏ္ဏနာ

၃၅၂။ **ကိံနိဒါနောတိ** ပုစ္ဆာဝိသဇ္ဇနေ နိဒါနံ နိဒါနမသာတိ **နိဒါန-နိဒါနော**။ တတ္ထ သံဃသမ္မုခတာ, ဓမ္မသမ္မုခတာ, ဝိနယသမ္မုခတာ, ပုဂ္ဂလ-သမ္မုခတာတိ ဇ္ဈံ သမ္မုခါဝိနယဿ နိဒါနံ။ သတိဝေပုလ္လပတ္ထော ဓိဇာသဝေါ လဒ္ဓုပဝါဒေါ သတိဝိနယဿ နိဒါနံ။ ဥမ္မတ္တကော ဘိက္ခု အမူဠ္ဍဝိနယဿ နိဒါနံ။ ယော စ ဒေသေတိ၊ ယဿ စ ဒေသေတိ၊ ဥဘိန္နံ သမ္မုခီဘာဝေါ ပဋိညာတကရဏဿ နိဒါနံ။ ဘဂ္ဂနဒဘာတာနံ အဓိကရဏံ ဝူပသမေတုံ အသက္ကုဏေယျတာ ယေဘုယျသိကာဃ နိဒါနံ။ ပါပုဿန္နော ပုဂ္ဂလော တဿပါဝိယသိကာဃ နိဒါနံ။ ဘဂ္ဂနဒဘာတာနံ ဗဟု အဿာမဏကအဏ္ဍာ-စာရော တိဏဝတ္ထာရကဿ နိဒါနံ။ **ဟေတုပစ္စယဝါရာ** ဝုတ္တနယာ ဧဝ။

၃၅၃။ မူလပုစ္ဆာယ ဝိဿဇ္ဇနံ ဥတ္တာနမေဝ။ သမုဋ္ဌာနပုစ္ဆာယ ကိဇ္ဇာပိ "သတ္တန္နံ သမထာနံ ကတမေ ဆတ္တိံသ သမုဋ္ဌာနာ"တိ ဝုတ္တံ၊ သမ္မုခါဝိနယဿ ပန ကမ္မသင်္ဂဟာဘာဝေန သမုဋ္ဌာနာဘာဝတော ဆန္နံယေဝ သမထာနံ ဆ သမုဋ္ဌာနာနိ ဝိဘတ္တာနိ။ တတ္ထ **ကမ္မဿ ကိရိယာ**တိ ဥတ္တိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ **ကရဏန္တိ** တဿာယေဝ ဥတ္တိယာ ဌပေတဗ္ဗကာလေ ဌပနံ။ **ဥပဂမနန္တိ** သယံ ဥပဂမနံ၊ အတ္တနာယေဝ တဿ ကမ္မဿ ကရဏန္တိ အတ္ထော။ **အဇ္ဈုပဂမနန္တိ** အဇ္ဈေသနုပဂမနံ၊ အညံ သဒ္ဓိဝိဟာရိကာဒိကံ "ဣဒံ ကမ္မံ ကရောဟီ"တိ အဇ္ဈေသနန္တိ အတ္ထော။ **အဓိဝါသနာ**တိ "ရုစ္စတိ မေ ဧတံ ကရောတု သံဃော"တိ ဧဝံ အဓိဝါသနာ၊ ဆန္ဒဒါနန္တိ အတ္ထော။ **အပ္ပဋိက္ကောသနာ**တိ "န မေတံ ခမတိ၊ မာ ဧဝံ ကရောထာ"တိ အပ္ပဋိသေဓနာ။ ဣတိ ဆန္နံ ဆက္ကာနံ ဝသေန ဆတ္တိံသ သမုဋ္ဌာနာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

သတ္တသမထနာနာတ္ထာဒိဝဏ္ဏနာ

၃၅၄။ နာနာတ္ထပုစ္ဆာဝိသဇ္ဇနံ ဥတ္တာနမေဝ။ အဓိကရဏပုစ္ဆာဝိသဇ္ဇနေ **အယံ ဝိဝါဒေါ နော အဓိကရဏန္တိ** အယံ မာတာပုတ္တာဒီနံ ဝိဝါဒေါ ဝိရုဒ္ဓဝါဒတ္တာ ဝိဝါဒေါ နာမ ဟောတိ၊ သမထေဟိ ပန အဓိကရဏီယတာယ အဘာဝတော အဓိကရဏံ နာ ဟောတိ။ အနုဝါဒါဒိသုပိ ဧသေဝ နယော။ သေသံ သဗ္ဗတ္ထ ဥတ္တာနမေဝါတိ။

အဓိကရဏဘေဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဒုတိယဂါထာသင်္ကိတ

စောဒနာဒိပုစ္ဆာဝိဿဇ္ဇနာဝဏ္ဏနာ

၃၅၉။ ဒုတိယဂါထာသင်္ကိယံ **စောဒနာ**တိ ဝတ္ထုဒ္ဒေ အာပတ္တိဒ္ဒေ ဒယော်တွာ စောဒနာ။ **သာရဏာ**တိ ဒေါသသာရဏာ။ **သံယော ကိမတ္ထာယာ**တိ သံဃ-သန္နိပါတော ကိမတ္ထာယ။ **မတိကမ်ံ ပန ကိဿ ကာရဏာ**တိ မတိကမ်ံ ဝုစ္စတိ မန္တနဂ္ဂဟဏံ၊ တံ ကိဿ ကာရဏာတိ အတ္ထော။

စောဒနာ သာရဏတ္ထာယာတိ ဝုတ္တပ္ပကာရာ စောဒနာ တော်ဒ စုဒိတက-ပုဂ္ဂလေန စောဒကဒေါသသာရဏတ္ထာယ။ **နိဂ္ဂဟတ္ထာယ သာရဏာ**တိ ဒေါသ-သာရဏာ ပန တဿ ပုဂ္ဂလဿ နိဂ္ဂဟတ္ထာယ။ **သံယော ပရိဂ္ဂဟတ္ထာယာ**တိ တတ္ထ သန္နိပ်တိတော သံယော ဝိနိစ္ဆယပရိဂ္ဂဟဏတ္ထာယ၊ ဓမ္မာဓမ္မံ တုလနတ္ထာယ သုဝိနိစ္ဆိတဒုဗ္ဗိနိစ္ဆိတံ ဇာနနတ္ထာယာတိ အတ္ထော။ **မတိကမ်ံ ပန ပါဠိယေဏ္ဟိ**နှင့် သုတ္တန်ကတ္ထေရာနဉ္စ ဝိနယဓရတ္ထေရာနဉ္စ မန္တနဂ္ဂဟဏံ ပါဠေဏ္ဟံ ပါဠေဏ္ဟံ ဝိနိစ္ဆယသန္နိဋ္ဌာပနတ္ထံ။

မာ ဓေါ ပဋိဃနှင့် စုဒိတကေ ဝါ စောဒကေ ဝါ ကောပံ မာ ဇနယိ။ **သစေ အနုဝိဇ္ဇကော တုဝံ**နှင့် သစေ တုံ သံဃမဇ္ဈေ သြတိဏ္ဏံ အဓိကရဏံ ဝိနိစ္ဆိတုံ နိသိန္နော ဝိနယဓရော။

ဝိဂ္ဂါဟိကနှင့် န တုံ ဇုမံ ဓမ္မဝိနယံ အာဇာနာသိတိအာဒိနယပ္ပဝတ္တံ။ **အနုဗ္ဗ-သံဟိတ**နှင့် ယာ ာ အနုတ္ထံ ဇနယတိ၊ ပရိသံ ခေါဘေတွာ ဥဋ္ဌာပေတိ၊ ဝေရူပိ ံ ကထံ မာ အဘာသိ။ **သုတ္တေ ဝိနယေ ဝါ**တိအာဒိသု **သုတ္တံ** နာမ ဥဘတော-ဝိဘင်္ဂေါ။ **ဝိနယော** နာမ ခန္ဓကော။ **အနုလောမော** နာမ ပရိဝါရော။ **ပဉ္စတ္တံ** နာမ သကလံ ဝိနယပိဋကံ။ **အနုလောမိကံ** နာမ စတ္တာရော မဟာပဒေသာ။

အနုယောဂဝတ္တံ နိဿဇ္ဇနာတိ အနုယုဉ္ဇနဝတ္တံ နိသာမေဟိ။ **ကုသလေန ပုဒ္ဂလေန ကတ**နှင့် ဆေကေန ပဏ္ဍိတေန ဉာဏပါရမိပ္ပတ္တေန ဘဂဝတာ နိဟရိတွာ ဌပိတံ။ **သုတ္တေ**နှင့် သုပညာပိတံ။ **သီဇ္ဈာပဒါနုလောမိက**နှင့် သိဇ္ဈာ-ပဒါနံ အနုလောမံ။ အယံ တာဝ ပဒတ္ထော။ အယံ ပနေတ္ထ သာဓိပ္ပါယသခ်ပ-ဝဏ္ဏနာ၊ သစေ တုံ အနုဝိဇ္ဇကော, မာ သဟသာ ဘဏိ၊ မာ အနတ္ထသံဟိတံ

ဝိဂ္ဂါဟိကကထံ ဘဏိ။ ယံ ပန ကုသလေန ဗုဒ္ဓိမတာ လောကနာထေန ဒေတေသု သုတ္တာဒီသု အနုယောဂဝတ္တံ ကထံ သုပညတ္တံ သမ္ဗသိက္ခာပဒါနံ အနုလောမံ၊ တံ နိသာမယ တံ ဥပဓာရေဟိတိ။ **ဂတိ နာ နာသေန္တော သမ္ဗုယိကန္တိ** အတ္တနော သမ္ဗုယေ သုဂတိနိဗ္ဗတ္တိံ အနာသေန္တော အနုယောဂဝတ္တံ နိသာမယ။ ယော ဟိ တံ အနိသာဓေတ္ဝာ အနုယုဉ္ဇတိ၊ သော သမ္ဗုယိကံ အတ္တနော ဂတိံ နာသေတိ၊ တသ္မာ တံ အနာသေန္တော နိသာမယာတိ အတ္ထော။ ဣဒါနိ တံ အနုယောဂဝတ္တံ ဒဿေတုံ **ဟိတေသီ**တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ **ဟိတေသီ**တိ ဟိတံ သေန္တော ဂဝေသန္တော၊ မေတ္တာဒူ မေတ္တာဝုဗ္ဘာဝဒူ ဥပဒ္ဓပေတ္ဝာတိ အတ္ထော။ **ကာလေနာ**တိ ယုတ္တပတ္တကာလေန၊ အဇ္ဈေသိတ-ကာလေယေဝ တဝ ဘာရေ ကတေ အနုယုဉ္ဇာတိ အတ္ထော။

သဟသာ ဝေါဟာရံ မာ ပဓာရေသီတိ ယော ဇေတသံ သဟသာ ဝေါဟာရော ဟောတိ၊ သဟသာ ဘာသိတံ၊ တံ မာ ပဓာရေသိ မာ ဂဏှိတ္ထ။

ပဋိညာနုသန္ဓိတေန ကာရယေတိ ဣတ္ထေ **အနုသန္ဓိတ**န္တိ ကထာနုသန္ဓိ ဝုစ္စတိ၊ တသ္မာ ပဋိညာနုသန္ဓိနာ ကာရယေ၊ ကထာနုသန္ဓိံ သလ္လက္ခေတ္ဝာ ပဋိညာယ ကာရယေတိ အတ္ထော။ အထ ဝါ ပဋိညာယ စ အနုသန္ဓိတေန စ ကာရယေ။ လဒ္ဓိံ ပဋိညာယ ကာရယေ၊ အလဒ္ဓိံ ဝတ္တာနုသန္ဓိနာတိ အတ္ထော။ တသ္မာ ဧဝ **ပဋိညာ လဒ္ဓီသူ**တိ ဂါထမာဟ။ တတ္ထ **ဝတ္တာနုသန္ဓိတေန ကာရယေ**တိ ဝတ္တာနုသန္ဓိနာ ကာရယေ၊ ယာ အဿ ဝတ္တေန သဒ္ဓိံ ပဋိညာ သန္ဓိယတိ၊ တာယ ပဋိညာယ ကာရယေတိ အတ္ထော။

သဒ္ဓိန္ဓာတိ ဇာနန္တော အာပဇ္ဇတိ၊ **ပရိဂ္ဂဟ**တိတိ နိဂ္ဂဟတိ နု ဒေသေတိ နု ဝုဋ္ဌာတိ။

သာ အဟမ္ပိ ဇာနာမီတိ ယံ တုမှေဟိ ဝုတ္တံ၊ တံ သစ္စံ၊ အဟမ္ပိ နံ ဧဝမေဝ ဇာနာမိ။ **အညဉ္စ တာဟ**န္တိ အညဉ္စ တံ အဟံ ပုဆ္ဆာမိ။

ပုဗ္ဗာပရံ နု ဇာနာတီတိ ပုရေကထိတဉ္စ ပစ္ဆာကထိတဉ္စ နု ဇာနာတိ။ **အကောဝိဒေါ**တိ တသ္မိံ ပုဗ္ဗာပရေ အကုသလော။ **အနုသန္ဓိဝစနပထံ နု ဇာနာတီ**တိ ကထာနုသန္ဓိဝစနံ ဝိနိစ္ဆယာနုသန္ဓိဝစနဉ္စ နု ဇာနာတိ။

သီလဝိပတ္တိယာ စောဒေတီတိ ဒ္ဝိဟိ အာပတ္တိကွန္ဓေဟိ စောဒေတိ။ **အာစာရဒိဋ္ဌိယာ**တိ အာစာရဝိပတ္တိယာ စဝ ဒိဋ္ဌိဝိပတ္တိယာ စ၊ အာစာရ-ဝိပတ္တိယာ စောဒေန္တော ပဉ္စဟာပတ္တိကွန္ဓေဟိ စောဒေတိ၊ ဒိဋ္ဌိဝိပတ္တိယာ

စောဒေန္တော မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိယာ စေဝ အန္တဂ္ဂါဟိကဒိဋ္ဌိယာ စ စောဒေတိ။ **အာဇီဝေနဝိ စောဒေတီ**တိ အာဇီဝဟေတုပညတ္တေဟိ ဆဟိ သိက္ခာပဒေဟိ စောဒေတိ။ သေသံ သမ္ဗဏ္ဍ ဥတ္တာနမေဝါတိ။

ဒုတိယဂါထာသင်္ကိကဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဇောဒနာကဏ္ဍ

အနုဝိဇ္ဇကကိစ္စဝဏ္ဏနာ

၃၆၀-၃၆၁။ ဣဒါနိ ဧဝံ ဥပ္ပန္နာယ ဧောဒနာယ ဝိနယဓရေန ကတ္တာဗ္ဗကိစ္စံ ဒဿေတုံ **အနုဝိဇ္ဇကေနာ**တိအာဒိ အာရဒ္ဓံ။ တတ္ထ **ဒိဋ္ဌံ ဒိဋ္ဌေနာ**တိ ဂါထာယ အယမတ္ထော၊ ကေနေကော မာတုဂါမေန သဒ္ဓိံ ကေဋ္ဌာနတော နိက္ခမန္တော ဝါ ပဝိသန္တော ဝါ ဒိဋ္ဌော၊ သော တံ ပါရာဇိကေန စောဒေတိ၊ ဣတရော တဿ ဒဿနံ အနုဇာနာတိ။ တံ ပန ဒဿနံ ပဋိစ္စ ပါရာဇိကံ နု ဥပေတိ နု ပဋိဇာနာတိ။ ဧဝမေတ္ထ ယံ တေန ဒိဋ္ဌံ၊ တံ တဿ "ဒိဋ္ဌော မယာ"တိ ဣမိနာ ဒိဋ္ဌဝစနေန သမေတိ။ ယသ္မာ ပန ဣတရော တံ ဒဿနံ ပဋိစ္စ ဒေါသံ နု ပဋိ-ဇာနာတိ၊ တသ္မာ အသုဒ္ဓပရိသင်္ကိတော ဟောတိ၊ အမူလကပရိသင်္ကိတောတိ အတ္ထော။ တဿ ပုဂ္ဂလဿ "သုဒ္ဓေါ အဟ"န္တိ ပဋိညာယ တေန သဒ္ဓိံ ဥပေါသထော ကာတဗ္ဗော။ သေသဂါထာဒ္ဝယေပိ ဧသေဝ နယော။ သေသံ သမ္မတ္တ ဥတ္တာနမေဝါတိ။

အနုဝိဇ္ဇကကိစ္စဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဧောဒကပုဏ္ဏာဝိဿဇ္ဇနာဝဏ္ဏနာ

၃၆၂-၃၆၃။ **ဧောဒနာယ ကော အာဒီ**တိအာဒိပုဏ္ဏာနံ ဝိဿဇ္ဇနေ **သဗ္ဗေ စ အကုပ္ပေ စာ**တိ သဗ္ဗေ ပတိဋ္ဌာတဗ္ဗံ အကုပ္ပေ စ။ ယံ ကတံ ဝါ နု ကတံ ဝါ၊ တဒေဝ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ နု စ ဧောဒကေ ဝါ အနုဝိဇ္ဇကေ ဝါ သံဃေ ဝါ ကောပေါ ဥပ္ပါဒေတဗ္ဗော။ **ဩတိဏ္ဏာနောတိဏ္ဏံ ဇာနိတဗ္ဗန္တိ** ဩတိဏ္ဏာ အနောတိဏ္ဏာ ဝစနံ ဇာနိတဗ္ဗံ။ တတြာယံ ဇာနနဝိဓိ၊ ဣတ္ထော[1] ဧောဒကဿ ပုဗ္ဗကထာ၊ ဣတ္ထော ပစ္ဆိမကထာ၊ ဣတ္ထော စုဒိတကဿ ပုဗ္ဗကထာ၊ ဣတ္ထော ပစ္ဆိမ-ကထာတိ ဇာနိတဗ္ဗာ။ ဧောဒကဿ ပမာဏံ ဂဏှိတဗ္ဗံ၊ စုဒိတကဿ ပမာဏံ ဂဏှိတဗ္ဗံ၊ အနုဝိဇ္ဇကဿ ပမာဏံ ဂဏှိတဗ္ဗံ၊ အနုဝိဇ္ဇကော အပုမတ္တကမ္ပိ အဟာပေန္တော "အာဝုသော သမန္နာဟရိတ္ဝာ ဥဇုံ ကတ္ဝာ အာဟရာ"တိ ဝတ္တဗ္ဗော၊ သံဃေန ဧဝံ ပဋိပဇ္ဇိတဗ္ဗံ။ **ယေန ဓမ္မေန ယေန ဝိနယေန ယေန သတ္ထုသာသနေန တံ အဓိကရဏံ ဥပသမ္မတီ**တိ ဣဒေ **ဓမ္မော**တိ ဘူတံ ဝတ္ထု။ **ဝိနယော**တိ ဧောဒနာ ဧဝ သာရဏာ စ။ **သတ္ထုသာသန**န္တိ ဥတ္တိသမ္ပဒါ ဧဝ

၁-ဣတ္ထော (သီ)

အနုဿာဝနသမ္မဒါ စ။ ဧတေန ဟိ ဓမ္မေန စ ဝိနယေန စ သတ္ထုသာသနေန စ အဓိကရဏံ ဝူပသမတိ၊ တသ္မာ အနုဝိဇ္ဇကေန ဘူတေန ဝတ္ထုနာ စောဒေတ္ဝာ အာပတ္တိံ သာရေတ္ဝာ ဥတ္တိသမ္မဒါယ ဧစဝ အနုဿာဝနသမ္မဒါယ စ တံ အဓိကရဏံ ဝူပသမေတဗ္ဗံ၊ အနုဝိဇ္ဇကေန ဧဝံ ပဋိပဇ္ဇိတဗ္ဗံ။ သေသမေတ္ထ ဥတ္တာနမေဝ။

၃၆၄။ **ဥပေါသထော ကိမတ္ထာယာ**တိအာဒိပုစ္ဆာဝိဿဇ္ဇနမ္ပိ ဥတ္တာနမေဝ။ အဝသာနဂါထာသု **ထေရေ စ ပရိဘာသတီ**တိ အဝမညံ ကရောန္တော "ကိံ ဣမေ ဇာနန္တီ"တိ ပရိဘာသတိ။ **ခတော ဥပဟတိန္ဒြိယော**တိ တာယ ဆန္နာဒိ-ဂါမိတာယ တေန စ ပရိဘာသနေန အတ္တာနာ အတ္တနော ခတတ္တာ **ခတော**။ သဒ္ဓါဒိနဥ္စ ဣန္ဒြိယာနံ ဥပဟတတ္တာ ဥပဟတိန္ဒြိယော။ **နိရယံ ဂစ္ဆတီ ဒုမ္မေဓော၊ နံ စ သိက္ခာယ ဂါရဝေါ**တိ သော ခတော ဥပဟတိန္ဒြိယော ပညာယ အဘာဝတော ဒုမ္မေဓော တိသု သိက္ခာသု အသိက္ခနတော နံ စ သိက္ခာယ ဂါရဝေါ ကာယဿ ဘေဒါ နိရယမေဝ ဥပဂစ္ဆတိ၊ တသ္မာ **နံ စ အာမိသံ နိဿာယ။ပ။ ယထာ ဓမ္မော တထာ ကရေ**တိ။ တဿတ္ထော၊ နံ စ အာမိသံ နိဿာယ ကရော၊ စုဒိတကစောဒကော ဟိ အညတရေန ဒိန္နံ စိဝရာဒိအာမိသံ ဂဏှန္တော အာမိသံ နိဿာယ ကရောတိ၊ ဧဝံ နံ ကရေယျ။ **နံ စ နိဿာယ ပုဂ္ဂလန္တိ** အယံ မေ ဥပဇ္ဈာယော ဝါ အာစရိယော ဝါတိအာဒိနာ နယေန ဆန္နာဒိဟိ ဂစ္ဆန္တော ပုဂ္ဂလံ နိဿာယ ကရောတိ၊ ဧဝံ နံ ကရေယျ။ အထ ခေါ ဥဘောပေတေ ဝိဝဇ္ဇေတ္ဝာ ယထာ ဓမ္မော ဋ္ဌိတော၊ ၊ တထေဝ ကရေယျာတိ။

ဥပကဏ္ဏကံ ဇပ္ပတီတိ "ဧဝံ ကထေဟိ၊ မာ ဧဝံ ကထယိတ္ထာ"တိ ကဏ္ဏမူလေ မန္တေတိ။ **ဇိမှံ ပေက္ခတီ**တိ ဒေါသမေဝ ဂဝေသတိ။ **ဗိတိဟရတီ**တိ ဝိနိစ္ဆယံ ဟာပေတိ။ **ကုမ္မဂ္ဂံ ပဋိသေဝတီ**တိ အာပတ္တိံ ဒိပေတိ။

အကာလေန စ စေဝ်ဒေတီတိ အနောကာသေ အနဇ္ဈေဋ္ဌာဝ စောဒေတိ။ **ပုဗ္ဗာပရံ န ဇာနာတီ**တိ ပုရိမကထဉ္စ ပစ္ဆိမကထဉ္စ န ဇာနာတိ။

အနုသန္ဓိဝစနပထံ န ဇာနာတီတိ ကထာနုသန္ဓိဝိနိစ္ဆယာနုသန္ဓိဝသေန ဝစနံ န ဇာနာတိ။ သေသံ သဗ္ဗတ္ထ ဥတ္တာနမေဝါတိ။

စောဒနာကဏ္ဍဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁-ဇပ္ပေတီတိ (သျာ၊က)

စူဠသင်္ဂါမ

အနုဝဏ္ဏကဿ ပဒိုပတ္တိဝဏ္ဏနာ

၃၆၅။ စူဠသင်္ဂါမေ **သင်္ဂါမာဝစရေန** ဘိက္ခုနာတိ သင်္ဂါမော ဝုစ္စတိ အဓိကရဏဝိနိစ္ဆယဋ္ဌာယ သံဃသန္နိပါတော။ တတြ ဟိ အတ္တပစ္စတ္ထိကာ စေဝ သာသနပစ္စတ္ထိကာ စ ဥဒ္ဓမ္မံ ဥဗ္ဘိနယံ သတ္ထု သာသနံ ဒီပေန္တာ သမော်သရန္တီ ဝေသာလိကာ ဝဇ္ဇိပုတ္တကာ ဝိယ။ ယော ဘိက္ခု တေသံ ပစ္စတ္ထိကာနံ လဒ္ဓိံ မဒ္ဒိတ္ဝာ သကဝါဒဒီပနတ္ထာယ တတ္ထ အဝစရတိ၊ အဇ္ဈောဂါဟေတ္ဝာ ဝိနိစ္ဆယံ ပဝတ္တေတိ၊ သော သင်္ဂါမာဝစရော နာမ ယသတ္ထေရော ဝိယ။ တေန သင်္ဂါမာဝစရေန ဘိက္ခုနာ သံဃံ ဥပသင်္ကမန္တေန နီစစိတ္တေန သံဃော ဥပသင်္ကမိတဗ္ဗော။ **နီစစိတ္တေနာ**တိ မာနဒ္ဓဇံ နိပါတေတ္ဝာ နိဟတမာနစိတ္တေန။ **ရဇောဟရဏသမေနာ**တိ ပါဒပုဉ္ဆနသမေန၊ ယထာ ရဇောဟရဏာသဿ သံကိလိဋ္ဌော ဝါ အသံကိလိဋ္ဌော ပါဒပုဉ္ဆိယမာနေ နေဝ ရာဂေါ န ဒေါသော၊ **ဧဝံ** ဇ္ဈာနိဋ္ဌေသု အရဇ္ဇန္တေန အဒုဿန္တေနာတိ အတ္ထော။ **ယထာပတိရူပေ အာသနေ**တိ ယထာပတိရူပံ အာသနံ ဥတ္ဝာ အတ္ထနော ပါပုဏနဋ္ဌာနေ ထေရာနံ ဘိက္ခူနံ ပိဋ္ဌိံ အဒဿေတ္ဝာ နိသီဒိတဗ္ဗံ။ **အနာနာကထိကေနာ**တိ နာနာဝိဓံ တံ တံ အနတ္ထကထံ အကထေန္တေန။ **အတိရစ္ဆာနကထိကေနာ**တိ ဒိဋ္ဌသုတမုတမ္ပိ ရာဇကထာဒိကံ တိရစ္ဆာနကထံ အကထေန္တေန။ **သာမံ ဝါ ဓမ္မော ဘာသိတဗ္ဗော**တိ သံဃသန္နိပါတဋ္ဌာနေ ကပ္ပိယာကပ္ပိယနိဿိတာ ဝါ ရူပါရူပပရိစ္ဆေဒသမထာစာရဝိပဿနာစာရဋ္ဌာနနိသဇ္ဇဝတ္တာဒိနိဿိတာ ဝါ ကထာ ဓမ္မော နာမ၊ ဝေရူပေါ ဓမ္မော သယံ ဝါ ဘာသိတဗ္ဗော, ပရော ဝါ အဇ္ဈေသိတဗ္ဗော။ ယော ဘိက္ခု တထာရူပိံ ကထံ ကထေတုံ ပဟောတိ၊ သော ဝတ္တဗ္ဗော "အာဝုသော သံဃမဇ္ဈမ္ပိ ပဋ္ဌေ ဥပဓ္ဓေ တုံ ကထေယျာသီ"တိ။ **အရိယော ဝါ တုဏှီဘာဝေါ နာတိမညိတဗ္ဗော**တိ အရိယာ တုဏှီ နိသီဒန္တာ နာ ဗာလပုထုဇ္ဇနာ ဝိယ နိသီဒန္တီ၊ အညာတရံ ကမ္မဋ္ဌာနံ ဂဟေတ္ဝာဝ နိသီဒန္တီ။ ဣတိ ကမ္မဋ္ဌာနမနသိကာရဝသေန တုဏှီဘာဝေါ အရိယော တုဏှီဘာဝေါ နာမ၊ သော နာတိမညိတဗ္ဗော၊ ကိံ ကမ္မဋ္ဌာနာနုယောဂေနာတိ နာဝဇ္ဇာနိ-
တဗ္ဗော၊ အတ္တနော ပတိရူပံ ကမ္မဋ္ဌာနံ ဂဟေတ္ဝာဝ နိသီဒိတဗ္ဗန္တိ အတ္ထော။

နာ ဥပဇ္ဈာယော ပုစ္ဆိတဗ္ဗောတိ "ကော နာမော တုယှံ ဥပဇ္ဈာယော"တိ နာ ပုစ္ဆိတဗ္ဗော။ သေ နယော သဗ္ဗတ္ထ။ **နာ ဇာတိ**တိ "ခတ္တိယဇာတိယော တွံ

ဗြာဟ္မဏဇာတိယော”တိ ဧဝံ ဇာတိ နု ပုစ္ဆိတမ္ဘာ။ **နု အာဂမောတိ** “ဒိဃဘာဏကောသိ တွံ မစ္ဈိမဘာဏကော”တိ ဧဝံ အာဂမော နု ပုစ္ဆိတမ္ဘော။ **ကုလပဒေသောဝိ** ခတ္တိယကုလာဒိဝသေနေဝ ဝေဒိတမ္ဘော။ **အတြဿ ပေမံ ဝါ ဒေါသော ဝါ**ကိ အတြ ပုဂ္ဂလေ ဇေတသံ ကာရဏာနံ အညတရဝသေန ပေမံ ဝါ ဘဝေယျ ဒေါသော ဝါ။

နော ပရိသကပ်ပိကေနာတိ[1] ပရိသကပ္ပကေန ပရိသာနုဝိဓာယကေန နဘဝိတမ်ဴ၊ ယံ ပရိသာယ ရုစ္စတိ၊ တဒေဝ စေတေတ္ဝာ ကပ္ပေတ္ဝာ နု ကထေတမ္ဴနိ အတ္ထော။ **နု ဟတ္ထမုဒ္ဒါ ဒဿေတမ္ဴဝါ**တိ ကထေတမ္ဴ စ အကထေတမ္ဴ စ သညာဇနနတ္ထံ ဟတ္ထဝိကာရော နု ကာတမ္ဴော။

အတ္ထံ အနုဝိဓိယန္တေနာတိ ဝိနိစ္ဆယပဋိဝေဓမေဝ သလ္လက္ခေန္တေန “ဣဒံ သုတ္တံ ဥပလဗ္ဘတိ[2]၊ ဣမသ္မိံ ဝိနိစ္ဆယေ ဣဒံ ဝက္ခာမိ”တိ ဧဝံ ပရိတုလယန္တေန နိသိဒိတမ္ဴနိ အတ္ထော။ **နု စ အာသနာ ဝုဋ္ဌာတမ္ဴနိ** နု အာသနာ ဝုဋ္ဌာယ သန္နိပါတမဏ္ဍလေ ဝိစရိတမ်ဴ၊ ဝိနယဓရေ ဥဋ္ဌိတေ သမ္ဴာ ပရိသာ ဥဋ္ဌဟတိ။ **နု ဝိတိဟာတမ္ဴနိ** နု ဝိနိစ္ဆယော ဟာပေတမ္ဴော။ **နု ကုမ္မဂ္ဂေါ သေဓိတမ္ဴော**တိ နု အာပတ္တိ ဒိပေတမ္ဴာ။ **အသာဟသိကေန ဘဝိတမ္ဴနိ** နု သဟသာကာရိနာ ဘဝိတမ်ဴ၊ သဟသာ ဒုရုတ္တာဝစနံ နု ကထေတမ္ဴနိ အတ္ထော။ **ဝစနက္ခမေနာ**တိ ဒုရုတ္တာဝါစံ[3] ခမနသီလေန။ **ဟိတပရိသက္ကိနာ**တိ ဟိတေသိနာ ဟိတဂဝေသိနာ ကရဏာ စ ကရဏာပုဗ္ဗဘာဂေါ စ ဥပဋ္ဌာပေတမ္ဴော၏ အယံ ပဒဿယေပိ အဓိပ်ါယော။ **အနုသုရုတ္တေနာ**တိ နု အသုရုတ္တေန၊ အသုရုတ္တံ ဝုစ္စတိ ဝိဂ္ဂါဟိက-ကထာသဒ္ဒါတံ အသုန္ဒရဝစနံ၊ တံ နု ကထေတမ္ဴနိ အတ္ထော။ **အတ္ထာ ပရိဂ္ဂဟေ-တမ္ဴော**တိ ဝိနိစ္ဆိနိတုံ ဝူပသမေတုံ သက္ခိဿာမိ နု ခေါ နောတိ ဧဝံ အတ္ထာ ပရိဂ္ဂဟေတမ္ဴော၊ အတ္ထနော ပမာဏံ ဇာနိတမ္ဴနိ အတ္ထော။ **ပရော ပရိဂ္ဂဟေ-တမ္ဴော**တိ “လဇ္ဇီယာ နု ခေါ အယံ ပရိသာ, သက္ကာ သညာပေတုံ၊ ဥဒါဟု နော”တိ ဧဝံ ပရော ပရိဂ္ဂဟေတမ္ဴော။

စောဒကော ပရိဂ္ဂဟေတမ္ဴောတိ “ဓမ္မစောဒကော နု ခေါ နော”တိ ဧဝံ ပရိဂ္ဂဟေတမ္ဴော။ **စုဒိတကော ပရိဂ္ဂဟေတမ္ဴော**တိ “ဓမ္မစုဒိတကော နု ခေါ နော”တိ ဧဝံ ပရိဂ္ဂဟေတမ္ဴော။ **အဓမ္မစောဒကော ပရိဂ္ဂဟေ-တမ္ဴော**တိ တသ္သ ပမာဏံ ဇာနိတမ်ဴ။ သေသေသုပိ ဧသေဝ နယော။

၁-နော ပရိသကပ်ပိယေနာတိ (သီ၊ သျာ) ၂-လဇ္ဇာတိ (က)

၃-ဒုရုတ္တာဝါစာ (သီ) ဒုရုတ္တာဝစနံ (က)

ဂုတ္တိံ အဟာပေန္တေနာတိ စောဒကစုဒိတကေဟိ ဂုတ္တဝစနံ အဟာပေန္တေန။ **အဂုတ္တိံ အပကာသေန္တေနာ**တိ အနောသဋံ ဝတ္ထုံ အပ္ပကာသေန္တေန။ **မန္ဒော ဟာသေတဗ္ဗော**တိ[1] မန္ဒော မောမူဟော ပဂ္ဂဏှိတဗ္ဗော၊ "နနု တွံ ကုလပုတ္တော"တိ ဥတ္တေဇေတွာ အနုယောဂဝတ္တံ ကထာပေတွာ တဿ အနုယောဂေါ ဂဏှိ-တဗ္ဗော။ **ဘီရု အဿာသေတဗ္ဗော**တိ ယဿ သံဃမဇ္ဈံ ဝါ ဂဏမဇ္ဈံ ဝါ အနော-သဋ္ဌပုဗ္ဗတ္တာ သာရဒ္ဓံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တာဒိသော "မာ ဘာယိ, ဝိဿဇ္ဇော ကထေဟိ၊ မယံ တေ ဥပတ္ထမ္ဘာ ဘဝိဿာမာ"တိ ဝတွာပိ အနုယောဂဝတ္တံ ကထာပေ-တဗ္ဗော။ **စက္ခာနိသေဓေတဗ္ဗော**တိ အပသာဒေတဗ္ဗော တဇ္ဇေတဗ္ဗော။ **အသုစိ ဝိဘာဝေတဗ္ဗော**တိ အလဇ္ဇိံ ပကာသေတွာ အာပတ္တိံ ဒေသာပေတဗ္ဗော။ **ဥဒ္ဓုမဒ္ဒဝေနာ**တိ ယော ဘိက္ခု ဥဒ္ဓ သီလဝါ ကာယဝင်္ကာဒိရဟိတော၊ သော မဒ္ဒဝေနေဝ ဥပစရိတဗ္ဗော။ **စမ္မေသု စ ပုဂ္ဂလေသု စာ**တိ ဣဓေ ယော စမ္မဂရကော ဟောတိ, နံ ပုဂ္ဂလဂရကော၊ အယမေဝ စမ္မေသု စ ပုဂ္ဂလေသု စ မဇ္ဈတ္တော"တိ ဝေဒိတဗ္ဗော။

၃၆။ **သုတ္တံ သံသန္ဒနတ္ထာယာ**တိအာဒိသု တေန စ ပန ဧဝံ သဗ္ဗြဟ္မစာရိနံ ဝိယမနာပဂရဟာဝဓိယေန အနုဝိဇ္ဇကေန သမုဒါဟဋေသု သုတ္တာဒိသု သုတ္တံ သံသန္ဒနတ္ထာယ၊ အာပတ္တာနာပတ္တိနံ သံသန္ဒနတ္ထန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ **ဩပမ္မံ နိဒဿနတ္ထာယာ**တိ ဩပမ္မံ အတ္ထဒဿနတ္ထာယ။ **အတ္ထော ဝိညာပနတ္ထာယာ**တိ အတ္ထော ဇာနာပနတ္ထာယ။ **ပဋိပုစ္ဆာ ဒ္ဃနတ္ထာယာ**တိ ပုစ္ဆာ ပုဂ္ဂလဿ ဒ္ဃနတ္ထာယ။ **ဩကာသကမ္မံ ဒေဝနတ္ထာယာ**တိ ဝတ္ထုနာ ဝါ အာပတ္တိယာ ဝါ စောဒနတ္ထာယ။ **စောဒနာ သာရဏတ္ထာယာ**တိ ဒေါသာဒေါသံ သရာပနတ္ထာယ။ **သာရဏာ သဝစနီယတ္ထာယာ**တိ ဒေါသာဒေါသသာရဏာ သဝစနီယ-ကရဏတ္ထာယ။ **သဝစနီယံ ပလိဗောဓတ္ထာယာ**တိ သဝစနီယံ "ဣမမ္ဟာ အာဝါသာ ပရံ ၂ မာ ပက္ကမီ"တိ ဧဝံ ပလိဗောဓတ္ထာယ[2]။ **ပလိဗောဓေ ဝိနိစ္ဆယတ္ထာယာ**တိ ဝိနိစ္ဆယံ ပါပနတ္ထာယ[3]။ **ဝိနိစ္ဆယေ သန္တိရဏတ္ထာယာ**တိ ဒေါသာဒေါသံ သန္တိရဏတ္ထာယ တုလနတ္ထာယ။ **သန္တိရဏံ ဒ္ဃာနဒ္ဃာနဂမနတ္ထာယာ**တိ အာပတ္တိ-အနာပတ္တိဂရုကလဟုကာပတ္တိဇာနနတ္ထာယ။ **သံဃော သမ္ဗဟိတ္ဂဟသမ္ဗဟိတ္ဇိနတ္ထာ-ယာ**တိ ဝိနိစ္ဆယသမ္ဗဟိတ္ဂဟဏတ္ထာယ[4] စ သုဝိနိစ္ဆိတဒုဗ္ဗိနိစ္ဆိတဘာဝဇာန-နတ္ထာယ စာတိ အတ္ထော။ **ပစ္စေကဒ္ဒွယိနော အဓိသံဝါဒကဒ္ဒွယိနော**တိ

၁-ပဟာသေတဗ္ဗောထိ (သီ)　　၂-ကေပဒမ္ပိ (သျာ)　　၃-ဒ္ဃနတ္ထာယ (သျာ)
၄-ဝိနိစ္ဆယဒ္ဒွာပနတ္ထာယ (သျာ)　　၅-သမ္ဗဟိတ္ဂဟဏတ္ထာယ (သီ)

ဇာသဒိုယာဓိပစ္စဇေဋ္ဌကဋ္ဌာနေ စ အဝိသံဝါဒကဋ္ဌာနေ စ ဋ္ဌိတာ၊ နံ တေ အပသာဒေတဗ္ဗာတိ အတ္ထော၊

ဇာဒါနိ ယေ မန္ဒာ မန္ဒဗုဒ္ဓိနော ဧဝံ ဝဒေယျုံ "ဝိနယော နာမ ကိမတ္ထာယာ"တိ၊ တေသံ ဝစနောကာသပိဒဟနတ္ထမတ္တံ[1] ဒဿေတုံ **ဝိနယော သံဝရတ္ထာယာ**တိ-အာဒိမာဟ။ တတ္ထ **ဝိနယော သံဝရတ္ထာယာ**တိ သကလောပိ ဝိနယပညတ္တိ ကာယဝစီဒွါရသံဝရတ္ထာယ။ အာဇီဝပါသုဒ္ဓိပရိယောသာနဿ သီလဿ ဥပ-နိဿယော ဟောတိ၊ ပစ္စယော ဟောတီတိ အတ္ထော။ သေ နယော သဗ္ဗတ္ထ။ အပိစေတ္ထ **အဝိပ္ပဋိသာရော**တိ ပါပပုညာနံ ကတာကတဝသေန စိတ္တဝိပ္ပဋိသာရာဘာဝေါ။ **ပါမုဇ္ဇ**န္တိ ဒုဗ္ဗလာ တရုဏပီတိ။ **ဝိတီ**တိ ဗလဝါ ဗဟလပီတိ။ **ပဿဒ္ဓီ**တိ ကာယစိတ္တဒရထပဋိပ္ပဿဒ္ဓိ။ **သုခ**န္တိ ကာယိက-စေတသိကသုခံ။ တံ ဟိ ဒုဝိဓမ္ပိ သမာဓိဿ ဥပနိဿယပစ္စယော ဟောတိ။ **သမာဓိ**တိ စိတ္တေကဂ္ဂတာ။ **ယထာဘူတဉာဏဒဿန**န္တိ တရုဏဝိပဿနာ၊ ဥဒယဗ္ဗယညာဏသေဘံ အဓိဝစနံ။ စိတ္တေကဂ္ဂတာ ဟိ တရုဏဝိပဿနာယ ဥပနိဿယပစ္စယော ဟောတိ။ **နိဗ္ဗိဒါ**တိ သိခါပတ္တာ ဝုဋ္ဌာနဂါမိနိဗလဝ-ဝိပဿနာ။ **ဝိရာဂေါ**တိ အရိယမဂ္ဂေါ။ **ဝိမုတ္တိ**တိ အရဟတ္တဖလံ။ စတုဗ္ဗိဓောပိ ဟိ အရိယမဂ္ဂေါ အရဟတ္တဖလဿ ဥပနိဿယပစ္စယော ဟောတိ။ **ဝိမုတ္တိဉာဏ-ဒဿနန္တိ** ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏံ။ **ဝိမုတ္တိဉာဏဒဿနံ အနုပါဒါပရိနိဗ္ဗာနတ္ထာ-ယာ**တိ အပစ္စယပရိနိဗ္ဗာနတ္ထာယ။အပစ္စယပရိနိဗ္ဗာနဿ ဟိ တံ ပစ္စယော ဟောတိ၊ တသ္မိံ အနုပ္ပတ္တေ အဝဿံ ပရိနိဗ္ဗာယိတဗ္ဗတောတိ။ **ဧတဒတ္ထာ ကထာ**တိ အယံ ဝိနယကထာ နာမ ဧတဒတ္ထာ။ **မန္တ်နာ**တိ ဝိနယမန္တနာ ဧဝ။ **ဥပနိသာ**တိ အယံ "ဝိနယော သံဝရတ္ထာယာ"တိအာဒိကာ ပရမ္ပရပစ္စယတာပိ ဧတဒတ္ထာယ။ **သောတာဝဓာနန္တိ** ဣမိဿာ ပရမ္ပရပစ္စယကထာယ သောတာဝဓာနံ ဣမံ ကထံ သုတ္ဝာ ယံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဉာဏံ၊ တမ္ပိ ဧတဒတ္ထာယ။ **ယဒိဒံ အနုပါဒါ စိတ္တာသ-ဝိမောက္ခော**တိ ယော အယံ စတူဟိ ဥပါဒါနေဟိ အနုပါဒိယိတ္ဝာ စိတ္တာသ အရဟတ္တဖလသင်္ခါတော ဝိမောက္ခော၊ သောပိ ဧတဒတ္ထာယ၊ အပစ္စယ-ပရိနိဗ္ဗာနတ္ထာယ ဧဝါတိ အတ္ထော။

၃၆၇။ အနုယောဂဝတ္တဂါထာသု **ပဌမဂါထာ** ဝုတ္တတ္ထာ ဧဝ။

ဝတ္ထုံ ဝိဘတ္တိ အာဝဘတ္တိံ၊ နိဒါနံ အာကာရအကောဝိဒေါ။ ပုဗ္ဗာပရံ နဇာနာတီတိ "ဝတ္ထု"န္တိအာဒိနိ "နဇာနာတီ"တိ ပဒေန သမ္ဗန္ဓော။

၁-....ပိဒဟနတ္ထံ အတ္ထံ (သျာ၊ က)

"အကောဝိဒေါ"တိ ပဒသ "သ ဝေ တာဒိသကော"တိ ဣမိနာ သမ္ဗန္ဓော။ တသ္မာ အယမေတ္ထ ယောဇနာ၊ ယော ဘိက္ခု ပါရာဇိကာဒိနံ ဝတ္ထုံ နာ ဇာနာတိ၊ စတုဗ္ဗိဓံ ဝိပတ္တိံ နာ ဇာနာတိ၊ သတ္တဝိဓံ အာပတ္တိံ နာ ဇာနာတိ၊ ဣဒံ သိက္ခာပဒံ အသုကသ္မိံ[1] နာမ နဂရေ ပညတ္တန္တိ ဧဝံ နိဒါနံ နာ ဇာနာတိ ဣဒံ ပုရိမဝစနံ ဣဒံ ပစ္ဆိမဝစနန္တိ ပုဗ္ဗာပရံ နာ ဇာနာတိ၊ ဣဒံ ကတံ ဣဒံ အကတန္တိ ကတာကတံ နာ ဇာနာတိ။ **သမေန စာ**တိ တေနေဝ ပုဗ္ဗာပရံ အဇာနနသ္မိံ သမေန[2] အညာဏေန၊ ကတာကတံ နာ ဇာနာတိတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ဧဝံ ဂဟေ နာဇာနာတိ-ပဒေန သဒ္ဓိံ သမ္ဗန္ဓော ဝေဒိတဗ္ဗော။ ယံ ပနေတံ အာကာရ-အကောဝိဒေါတိ ဝုတ္တံ၊ တတ္ထ **အာကာရအကောဝိဒေါ**တိ ကာရဏာ-ကာရဏေ အကောဝိဒေါ။ ဣတိ ယ္ဝာယံ ဝတ္ထုအာဒိနိပိ နာ ဇာနာတိ အာကာရသ္မိ စ အကောဝိဒေါ၊ သ ဝေ တာဒိသကော ဘိက္ခု အပဋိက္ခေါတိ ဝုစ္စတိ။

ကမ္မဉ္စ အဓိကရဏဉ္စာတိ ဣမေသမ္ပိ ပဒါနံ နာ ဇာနာတိတိ ပဒေနေဝ သမ္ဗန္ဓော။ အယံ ပနေတ္ထ ယောဇနာ၊ တထေဝ ဣတိ ယ္ဝာယံ ကမ္မဉ္စ နာ ဇာနာတိ၊ အဓိကရဏဉ္စ နာ ဇာနာတိ၊ သတ္တပ္ပကာရေ သမထေ စာပိ အကောဝိဒေါ၊ ရာဂါဒိဟိ ပန ရတ္တော ဒုဋ္ဌော စ မူဠှော စ၊ ဘယေန ဘယာ ဂန္ဆတိ၊ သမ္မောဟေန မောဟာ ဂန္ဆတိ၊ ရတ္တတ္တာ ပန ဒုဋ္ဌတ္တာ စ ဆန္ဒာ ဒေါသာ စ ဂန္ဆတိ၊ ဂန္ဓာ သညာပေတုံ အသမတ္ထတာယ နာ စ သညတ္တိကုသလော၊ ကာရဏာကာရဏ-ဒဿနေ အသမတ္ထတာယ နိဗ္ဗတ္တိယာ စ အကောဝိဒေါ၊ အတ္တနော သဒ္ဓိသဒ္ဓိ-ပရိသာယ လဒ္ဓတ္တာ လဒ္ဓပက္ခော၊ ဟိရိယာ ပရိဗာဟိရတ္တာ အဟိရိကော၊ ကာဠကေဟိ ကမ္မေဟိ သမန္နာဂတတ္တာ ကဏ္ဟကမ္မော၊ ဓမ္မာဒရိယပုဂ္ဂလာ-ဒရိယာနံ အဘာဝတော အနာဒရော၊ သ ဝေ တာဒိသကော ဘိက္ခု အပဋိက္ခေါတိ ဝုစ္စတိ၊ နာ ပဋိက္ခိတ္တော နာ ဩလောကေတဗ္ဗော၊ နာ သမ္ဘုန္နိတ္တာ ဣဿရိယာဓိပစ္စေဋ္ဌကဋ္ဌာနေ ဌပေတဗ္ဗောတိ အတ္ထော။ သုက္ကပက္ခဂါထာနမ္ပိ ယောဇနာနယော ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗောတိ။

စူဠသင်္ဂါမဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁-အမုကသ္မိံ (က)　　၂-အဇာနနသမေန (က) အဇာနန္တသ္သ သမေန (သျာ)

ဝေါဟရန္တေန ဇာနိတမ္ဗာဒိဝဏ္ဏနာ

၃၆၈-၃၇၄။ မဟာသင်္ဂါမေ **ဝတ္ထုတော ဝါ ဝတ္ထုံ သင်္ကမတီတိ** ပဌမ-ပါရာဇိကဝတ္ထု မယာ ဒိဋ္ဌံ ဝါ သုတံ ဝါတိ ဝဉ္စာ ပုန ပုစ္ဆိယမာနော နိဃံသိယ-မာနော "န မယာ ပဌမပါရာဇိကသ္သ ဝတ္ထု ဒိဋ္ဌံ, န သုတံ၊ ဒုတိယပါရာဇိကသ္သ ဝတ္ထု ဒိဋ္ဌံ ဝါ သုတံ ဝါ"တိ ဝဒတိ။ တေနေဝ နယေန သေသဝတ္ထုသင်္ကမနံ ဝိပတ္တိတော ဝိပတ္တိသင်္ကမနံ အာပတ္တိတော အာပတ္တိသင်္ကမန္တု ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ယော ပန "နေဝ မယာ ဒိဋ္ဌံ န သုတ"န္တိ ဝဉ္စာ ပစ္ဆာ "မယာပေတံ ဒိဋ္ဌံ ဝါ သုတံ ဝါ"တိ ဝဒတိ၊ "ဒိဋ္ဌံ ဝါ သုတံ ဝါ"တိ ဝဉ္စာ ပစ္ဆာ "န ဒိဋ္ဌံ ဝါ န သုတံ ဝါ"တိ ဝဒတိ။ အယံ **အဝဇာနိတ္ဝာ ပဋိဇာနာတိ၊ ပဋိဇာနိတ္ဝာ အဝဇာနာတီတိ** ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဧသေဝ **အညေနညံ ပဋိစရတိ** နာမ။

၃၇၅။ **ဝဏ္ဏာဝဏ္ဏော**တိ နိလာဒိဝဏ္ဏာဝဏ္ဏဝသေန သုက္ကဝိသဒ္ဒိ-သိက္ခာပဒံ ဝုတ္တံ။ **ဝစနမနုပ္ပဒါနန္တိ**[1] သဉ္စရိတ္တံ ဝုတ္တံ။ ကာယသံသဂ္ဂါဒိတ္တယံ သရူပေနေဝ ဝုတ္တံ။ ဣတိ ဣမာနိ ပဉ္စ မေထုနဓမ္မသ္သ ပုဗ္ဗဘာဂါ ပုဗ္ဗ-ပယောဂါတိ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ။

၃၇၆။ **စတ္တာရိ အပလောကနကမ္မာနီ**တိ အခမ္မေနဝဂ္ဂါဒိနိ။ သေသေသုပိ ဧသေဝ နယော။ ဣတိ စတ္တာရိ စတုက္ကာနိ သောဠသ ဟောန္တိ။

အဂတိအဂန္တုမဝဏ္ဏနာ

၃၇၉။ **ဗဟုဇနအဟိတာယ ပဋိပန္နော ဟောတီ**တိ ဝိနယဓရေန ဟိ ဧဝံ ဆန္ဒာဒိဂတိယာ အဓိကရဏော ဝိနိစ္ဆိတေ တသ္မိံ ဝိဟာရေ သံဃော ဒ္ဝိဓာ ဘိဇ္ဇတိ၊ ဩဝါဒူပဇီဝိနိယော ဘိက္ခုနိယော ဒွေ ဘာဂါ ဟောန္တိ၊ ဥပါသကာပိ ဥပါသိကာယောပိ ဒါရကာပိ ဒါရိကာယောပိ တေသံ အာရက္ခဒေဝတာပိ တထေဝ ဒ္ဝိဓာ ဘိဇ္ဇန္တိ၊ တတော ဘုမ္မဒေဝတာ အာဒိံ ကတ္ဝာ ယာဝ အကနိဋ္ဌဗြဟ္မာနော ဒ္ဝိဓာဝ ဟောန္တိ။ တေန ဝုတ္တံ "ဗဟုဇနအဟိတာယ ပဋိပန္နော ဟောတီ။ပ။ ဒုက္ခာယ ဒေဝမနုဿာန"န္တိ။

၁-စနမနုပ္ပဒါနန္တိ (က)

၃၇၂။ **ဝိသမနိဿိတောဘိ** ဝိသမာနိ ကာယကမ္မာဒီနိ နိဿိတော။ **ဂဟနနိဿိတောဘိ** မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိအန္တဂ္ဂါဟိကဒိဋ္ဌိသမ်ါတံ ဂဟနံ နိဿိတော။ **မလဝနိဿိတောဘိ** ဗလဝန္တေ အဘိညာတေ ဘိက္ခူ။ နိဿိတော။

၃၉၃။ **တဿ အဝဇာနန္တောဘိ** တဿ ဝစနံ အဝဇာနန္တော။ ဥပယောဂတ္ထေ ဝါ သာမိဝစနံ၊ တံ အဝဇာနန္တောဘိ အတ္ထော။

၃၉၄။ **ယံ အတ္ထာယာဘိ** ယဒတ္ထာယ။ **တံ အတ္ထန်္တိ** သော အတ္ထော။ သေသံ သမ္မတ္ထ ဥတ္တာနမေဝါတိ။

မဟာသင်္ဃိဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ကထိနဝေဒ

ကထိနအတ္ထတာဒီဝဏ္ဏနာ

၄၀၃။ ကထိနေ **အဌ မာတိကာတိ** ခန္ဓကေ ဝုတ္တာ ပဏ္ဏမနုဿိကာဒိကာ အဋ္ဌ။ **ပလိဗောဓနိဿဘိ** ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တာ ဧဝ။

၄၀၄။ **ပယောဂဿာ**တိ စိဝရဓောဝနာဒိနော သတ္တဝိဓဿ ပုဗ္ဗကရဏဿတ္ထာယ ယော ဥဒကာဟရဏာဒိကော ပယောဂေါ ကယိရတိ၊ တဿ ပယောဂဿ။ **ကတမေ ဓမ္မာ အနုန္နာရပစ္စယေန ပစ္စယော**တိ အနာဂတဝသေန အနုန္နာရာ ဟုတ္ဝာ ကတမေ ဓမ္မာ ပစ္စယာ ဟောန္တီတိ အတ္ထော။ **သမနုန္နာရ-ပစ္စယေနာ**တိ သုဋ္ဌု အနုန္နာရပစ္စယေန။ အနုန္နာရပစ္စယမေဝ အာသန္နတရံ ကတ္ဝာ ပုစ္ဆတိ။ **နိဿယပစ္စယေနာ**တိ ဥပဂ္ဂမာနဿ ပယောဂဿ နိဿယံ အာဓာရ-ဘာဝံ ဥပဂတာ ဝိယ ဟုတ္ဝာ ကတမေ ဓမ္မာ ပစ္စယာ ဟောန္တီတိ အတ္ထော။ **ဥပနိဿယပစ္စယေနာ**တိ ဥပေတေန နိဿယပစ္စယေန၊ နိဿယပစ္စယမေဝ ဥပဂတတရံ ကတ္ဝာ ပုစ္ဆတိ။ **ပုရေဇာတပစ္စယေနာ**တိ ဣမိနာ ပဌမံ ဥပ္ပန္နဿ ပစ္စယဘာဝံ ပုစ္ဆတိ။ **ပစ္ဆာဇာတပစ္စယေနာ**တိ ဣမိနာ ပစ္ဆာ ဥပ္ပဇ္ဇနကဿ ပစ္စယဘာဝံ ပုစ္ဆတိ။ **သဟဇာတပစ္စယေနာ**တိ ဣမိနာ အပုဗ္ဗံ အစရိမံ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာနံ ပစ္စယဘာဝံ ပုစ္ဆတိ။ **ပုဗ္ဗကရဏဿာ**တိ ဓောဝနာဒိနော ပုဗ္ဗကရဏဿ။ **ပစ္ဆုဒ္ဓါရဿာ**တိ ပုရာဏဿဃ်ာဋိအာဒိနံ ပစ္ဆုဒ္ဓရဏဿ။ **အဓိဋ္ဌာနဿာ**တိ ကထိနစိဝရမဓိဋ္ဌာနဿ။ **အတ္ထာရဿာ**တိ ကထိနတ္ထာရဿ။ **မာတိကာနဉ္စ ပလိဗောဓာနဉ္စာ**တိ အဋ္ဌန္နံ မာတိကာနံ ဒ္ဝိန္နဉ္စ ပလိဗောဓာနံ။ **ဝတ္ထုဿာ**တိ သဃ်ာဋိအာဒိနော ကထိနဝတ္ထုဿ။ သေသံ ဝုတ္တနယမေဝ။

၄၀၅။ ဧဝံ ယဉ္စ လဇ္ဇတိ၊ ယဉ္စ န လဇ္ဇတိ၊ သဗ္ဗံ ပုစ္ဆိတ္ဝာ ဣဒါနိ ယံ ယဿ လဇ္ဇတိ၊ တဒေဝ ဒဿေန္တော **ပုဗ္ဗကရဏံ ပယောဂဿာ**တိအာဒိနာ နယေန ဝိဿဇ္ဇနမာဟ။ တဿတ္ထော—ယံ ဝုတ္တံ "ပယောဂဿ ကတမေ ဓမ္မာ"တိ-အာဒိ၊ တတ္ထ ဝုစ္စတေ၊ ပုဗ္ဗကရဏံ ပယောဂဿ အနုန္နာရပစ္စယေန ပစ္စယော၊ သမနုန္နာရနိဿယဥပနိဿယပစ္စယေန ပစ္စယော။ ပယောဂဿ ဟိ သတ္တဝိဓမ္ပိ ပုဗ္ဗကရဏံ ယသ္မာ တေန ပယောဂေန နိပ္ဖါဒေတဗ္ဗဿ ပုဗ္ဗကရဏဿတ္ထာယ သော ပယောဂေါ ကယိရတိ၊ တသ္မာ ဣမေဟိ စတူဟိ ပစ္စယေဟိ ပစ္စယော ဟောတိ။ ပုရေဇာတ်ပစ္စယေ[1] ပနေသ ဥဒ္ဒိဋ္ဌဓမ္မေသု ဧကဓမ္မပ္ပိ

၁-ပုရေဇာတပစ္စယော (က)

နံ လဘတိ၊ အညဒတ္ထု ပုဗ္ဗကရဏာသ သယံ ပုရေဇာတပစ္စယော ဟောတိ, ပယောဂေ သတိ ပုဗ္ဗကရဏာသ နိပ္ဖဇ္ဇနတော။ တေန ဝုတ္တံ "ပယောဂေါ ပုဗ္ဗကရဏာသ ပုရေဇာတပစ္စယေန ပစ္စယော"တိ။ ပစ္ဆာဇာတပစ္စယံ ပန လဘတိ၊ တေန ဝုတ္တံ "ပုဗ္ဗကရဏံ ပယောဂသ ပစ္ဆာဇာတပစ္စယေန ပစ္စယော"တိ။ ပစ္ဆာ ဥပ္ပဇ္ဇနကသ ဟိ ပုဗ္ဗကရဏာသ အတ္ထာယ သော ပယောဂေါ ကယိရတိ။ သဟဇာတပစ္စယံ ပန မာတိကာပလိဗောဓာနိသံသဒိဋ္ဌဟေ ပန္နရသ ဓမ္မေ ဌပေတွာ အညော ပယောဂါဒိသု ဧကော ဝိ ဓမ္မော နံ လဘတိ၊ တေ ဧဝ ဟိ ပန္နရသ ဓမ္မာ သဟ ကထိနတ္ထာရေန ကေတော နိပ္ဖဇ္ဇန္တိ အညမညံ သဟဇာတပစ္စယာ ဟောန္တိ။ တေန ဝုတ္တံ "ပန္နရသ ဓမ္မာ သဟဇာတပစ္စယေန ပစ္စယော"ဝိ။ ဧတေနုပါယေန သဗ္ဗပဒဝိဿဇ္ဇနာနိ ဧဝဒိတဗ္ဗာနိ။

ပုဗ္ဗကရဏာနိဒါနာဒိဝိဘာဂဝဏ္ဏနာ

၄၀၅။ **ပုဗ္ဗကရဏံ ကိံနိဒါနန္တိအာဒိပုစ္ဆာဝိဿဇ္ဇနံ** ဥတ္တာနမေဝ။

၄၀၆-၇။ ပယောဂေါ ကိံနိဒါနောတိအာဒိသု ပုစ္ဆာဒွယဝိဿဇ္ဇနေသု **ဟေတုနိဒါနော ပစ္စယနိဒါနော**တိ ဣဿ ဆ စိဝရာနိ ဟေတု စေဝ ပစ္စယော စာတိ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ။ ပုဗ္ဗပယောဂါဒိနံ ဟိ သဗ္ဗေသံ တာနိယေဝ ဟေတု တာနိ ပစ္စယော။ နံ ဟိ ဆဗ္ဗိဓေ စိဝရေ အသတိ ပယောဂေါ အတ္ထိ၊ နံ ပုဗ္ဗကရဏာဒီနိ၊ တသ္မာ "ပယောဂေါ ဟေတုနိဒါနော"တိအာဒိ ဝုတ္တံ။

၄၀၈။ သင်္ဃဝါရေ **ဝစီဘေဒေနာ**တိ "ဣမာယ သဒ္ဒါဒ္ဒိယာ, ဣမိနာ ဥတ္တရာသင်္ဃံန, ဣမိနာ အန္တရဝါသကေန ကထိနံ အတ္ထရာမိ"တိ ဧတေန ဝစီဘေဒေန။ ကတိမူလာဒိပုစ္ဆာဝိဿဇ္ဇနေ **ကိရိယာ မဏ္ဍေ**တိ ပစ္စုဒ္ဓါရော စေဝ အဓိဋ္ဌာနဉ္စ။

၄၁၁။ **ဝတ္ထုဒိပန်ံ ဟောတီ**တိ အကပ္ပိယဒုဿံ ဟောတိ။ **ကာလဒိပန်ံ** နာမ အဇ္ဇ ဒါယကေဟိ ဒိန်ံ သွေ သံဃော ကထိနတ္ထာရကသ ဒေတိ။ **ကရဏဒိပန်ံ** နာမ တဒဟေဝ ဆိန်ဒိတွာ အကတံ။

၁-အယံ (က)

ကထိနာဒိဇာနိတမ္မဝိဘာဂဝဏ္ဏနာ

၄၁၂။ ကထိနံ ဇာနိတမ္မန္တိအာဒိပုစ္ဆာယ ဝိဿဇ္ဇနေ **တေသညေဝ ဓမ္မာနန္တိ** ယေသု ရူပါဒိဓမ္မေသု သတိ ကထိနံ နာမ ဟောတိ၊ တေသံ သမောဓာနံ မိဿီဘာဝေါ။ **နာမံ နာမကမ္မန္တိ**အာဒိနာ ပန 'ကထိန'န္တိ ဣဒံ ဗဟူသု ဓမ္မေသု နာမမတ္တံ၊ န ပရမတ္ထတော ဧကော ဓမ္မော အတ္ထီတိ ဒဿေတိ။

စတုဝိသတိယာ အာကာရေဟီတိ ''န ဥလ္လိခိတမတ္တေနာ''တိအာဒီဟိ ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တကာရဏေဟိ။ **သတ္တရသဟိ အာကာရေဟီ**တိ "အဟတေန အတ္ထတံ ဟောတိ ကထိန"န္တိအာဒီဟိ ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တကာရဏေဟိ။ နိမိတ္တကမ္မာဒီသု ယံ ဝတ္တုံ၊ သဗ္ဗံ ကထိနက္ခန္ဓကဝဏ္ဏနာယံ ဝုတ္တံ။

၄၁၆။ **ကုဗ္ဗါဒါ ကေနိရောဓော**တိ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာပိ ကေတော ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ နိရုဇ္ဈမာနာပိ ကေတော နိရုဇ္ဈန္တိ။ **ကုဗ္ဗါဒါ နာနာနိရောဓော**တိ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ ကေတော ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ နိရုဇ္ဈမာနာ နာနာ နိရုဇ္ဈန္တိ။ ကိံ ဝုတ္တံ ဟောတိ၊ သဗ္ဗေပိ အတ္ထာရေန သဒ္ဒိံ ကေတော ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ အတ္ထာရေ ဟိ သတိ ဥဒ္ဓါရော နာမ။ နိရုဇ္ဈမာနာ ပနေတ္ထ ပုရိမာ ဒွေ အတ္ထာရေန သဒ္ဒိံ ကေတော နိရုဇ္ဈန္တိ၊ ဥဒ္ဓါရဘာဝံ ပါပုဏန္တိ။ အတ္ထာရသဒ္ဒံ ဟိ နိရောဓော ဧတေသဉ္စ ဥဒ္ဓါရဘာဝေါ ကေဂ္ဟဏေ ဟောတိ၊ ဇုတရေ နာနာ နိရုဇ္ဈန္တိ။ တေသု ဥဒ္ဓါရဘာဝံ ပတ္တေသုပိ အတ္ထာရော တိဋ္ဌတိယေဝ။ သေသံ သဗ္ဗတ္ထ ဥတ္တာနမေဝါတိ။

သမန္တပါသာဒိကာယ ဝိနယသံဝဏ္ဏနာယ

ကထိနဘေဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ပညတ္တိဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဥပါလိပဉ္စက

အနိသိတဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ

၄၁၇။ ဥပါလိပဉ္ဈေသု **ကတိဟိ နု ခေါ ဘန္တေ**တိ ပုစ္ဆာယ အယံ သမ္ဗန္ဓော။ ထေရော ကိရ ရဟောဂတော သမ္ဗာနိ ဇုမာနိ ပဋိကာနိ အာဝဇ္ဇေတ္ဝာ "ဘဂဝန္တံ ဒါနိ ပုစ္ဆိတ္ဝာ ဇုမေသံ နိဿာယ ဝသနကာဒိနံ အတ္ထာယ တန္တိံ ဌပေဿာမိ"တိ ဘဂဝန္တံ ဥပသင်္ကမိတ္ဝာ "ကတိဟိ နု ခေါ ဘန္တေ"တိအာဒိနာ နယေန ပဉ္ဈေ ပုစ္ဆိ။ တေသံ ဝိဿဇ္ဇနေ **ဥပေါသထံ နု ဇာနာတီ**တိ နဝဝိဓံ ဥပေါသထံ နု ဇာနာတိ။ **ဥပေါသထကမ္မံ နု ဇာနာတီ**တိ အဓမ္မေနဝဂ္ဂါဒိဘေဒံ စတုဗ္ဗိဓံ ဥပေါသထကမ္မံ နု ဇာနာတိ။ **ပါတိမောက္ခံ နု ဇာနာတီ**တိ ဒွေ မာတိကာ နု ဇာနာတိ။ **ပါတိမောက္ခုဒ္ဒေသံ နု ဇာနာတီ**တိ ဘိက္ခူနံ ပဏ္ဍိဓံ ဘိက္ခုနိံနံ စတုဗ္ဗိဓန္တိ နဝဝိဓံ ပါတိမောက္ခုဒ္ဒေသံ နု ဇာနာတိ။

ပဝါရဏံ နု ဇာနာတီတိ နဝဝိဓံ ပဝါရဏံ နု ဇာနာတိ။ **ပဝါရဏာကမ္မံ နု ဇာနာတီ**ဘိ အဓမ္မေနဝဂ္ဂါဒိဘေဒံ စတုဗ္ဗိဓံ ပဝါရဏာကမ္မံ နု ဇာနာတိ။

အာပတ္တာနာပတ္တိံ နု ဇာနာတီတိ တသ္မိံ တသ္မိံ သိက္ခာပဒေ နိဒ္ဒိဋ္ဌံ အာပတ္တိဉ္စ အနာပတ္တိဉ္စ နု ဇာနာတိ။

အာပန္နော ကမ္မကတောတိ အာပတ္တိံ အာပန္နော၊ တပ္ပစ္စယာဝ သံဃေန ကမ္မံ ကတံ ဟောတိ။

နပ္ပဋိပ္ပဿမ္ဘနဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ

၄၂၀။ **ကမ္မံ နပ္ပဋိပ္ပဿမ္ဘေတဗ္ဗန္တိ** အယံ ယသ္မာ အနုလောမဝတ္ထေ နဝတ္ထတိ၊ တသ္မာ နာဿ ကမ္မံ ပဋိပ္ပဿမ္ဘေတဗ္ဗံ၊ သရဇ္ဇုကောဝ ဝိဿဇ္ဇေ-တဗ္ဗောတိ အတ္ထော။

၄၂၁။ **သစေ ဥပါလိ သံဃော သမဂ္ဂကရဏီယာနိ ကမ္မာနိ ကရောတီ**တိ သစေ သမဂ္ဂေဟိ ကရဏီယာနိ ဥပေါသထာဒီနိ ကမ္မာနိ ကရောတိ။ ဥပေါသထ-ပဝါရဏာဒီသု ဟိ ဌိတာသု ဥပဋ္ဌဿော နု ဒါတဗ္ဗော။ သစေ ဟိ သံဃော အစ္ဆယံ ဒေသာပေတ္ဝာ သံဃသာမဂ္ဂိံ ကရောတိ၊ တိဏဝတ္ထာရကသမထံ ဝါ ကတ္ဝာ ဥပေါသထပဝါရဏံ ကရောတိ၊ ဧဝရူပံ သမဂ္ဂကရဏီယံ နာမ ကမ္မံ ဟောတိ။ **တတြ ဧ**တိ သစေ တာဒိသေ ကမ္မေ ဘိက္ခုနော နက္ခမတိ၊

ဒိဋ္ဌာဝိကမ္မမ္ပိ ကာတွာ တထာရူပါ သာမဂ္ဂိ ဥပေတဗ္ဗာ၊ ဧဝံ ဝိလောမဂ္ဂါဟောန ဂဏှိတဗ္ဗောဿ။ ယတြ ပန ဥဒ္ဓမ္မံ ဥဗ္ဗိနယံ သတ္ထု သာသနံ ဒိပေန္တိ၊ တတ္ထ ဒိဋ္ဌာဝိကမ္မံ န ဝဋ္ဋတိ၊ ပဋိဗာဟိတွာ ပဏ္ဏမိတဗ္ဗံ။

ဥဿိတမန္တိ စာတိ[1] လောဘဒေါသမောဟမာနုဿန္နံ ပါစံ ဘာသိတာ ကဏ္ဍဝါစော အနုတ္ထကဒိပနော။ **နိဿိတဇပ္ပိတိ** အတ္ထနော ဓမ္မတာယ ဥဿဒ-ယုတ္တဲ့ ဘာသိတုံ နဲ သက္ကောတိ၊ အထ ခေါ "မယာ သဒ္ဓိံ ရာဇာ ဧဝံ ကထေသိ၊ အသုကမဟာမတ္တောဿ ဧဝံ ကထေသိ၊ အသုကော နာမ မယ္ဟံ အာစရိယော ဝါ ဥပဇ္ဈာယော ဝါ တေဝိဒ္ဒကော မယာ သဒ္ဓိံ ဧဝံ ကထေသိ"တိ ဧဝံ အညံ နိဿာယ ဇပ္ပတိ။ **နဲ စ ဘာသာနုသန္ဓိကုသလော**တိ ကထာနုသန္ဓိဝစနေ စ ဝိနိစ္ဆယာနုသန္ဓိဝစနေ စ အကုသလော ဟောတိ။ **နဲ ယထာဓမ္မေ ယထာ-ဝိနယေ**တိ နဲ ဘူတေန ဝတ္ထုနာ အာပတ္တိံ သာရေတ္တာ စောဒေတာ ဟောတိ။

ဥဿာဒေတာ ဟောတီတိ "အမှာကံ အာစရိယော မဟာတေဝိဒ္ဒကော ပရမဓမ္မကထိကော"တိအာဒိနာ နယေန ဧကစ္စံ ဥဿာဒေတိ။ ဒုတိယပဒေ "အာပတ္တိ ကိ ဿော နဲ ဇာနာတိ"တိအာဒိနာ ဧကစ္စံ အပသာဒေတိ။ **အဓမ္မံ ဂဏှာတီ**ဘိ အနိယျာနိကပက္ခံ ဂဏှာတိ။ **ဓမ္မံ ပဋိဗာဟတီ**တိ နိယျာနိကပက္ခံ ပဋိဗာဟတိ။ **သမ္မဋ္ဌ ဗဟုံ ဘာသတီ**တိ ဗဟုံ နိရတ္ထကကထံ ကထေတိ။

ပသယှ ပဝတ္တာ ဟောတီတိ အနဇ္ဈိဋ္ဌော ဘာရေ အနာရောပိတေ ကေဝလံ မာနံ နိဿာယ အစ္ဆောတ္ထရိတွာ အနဓိကာရေ ကထေတာ ဟောတိ။ **အနောကာသကမ္မံ ကာရေတွာ**တိ ဩကာသကမ္မံ အကာရေတွာ ပဝတ္တာ ဟောတိ။ **နဲ ယထာဒိဋ္ဌိယာ ဗျာကတာ ဟောတီ**တိ ယဿ အတ္တနော ဒိဋ္ဌိ၊ တံ ပုရက္ခတွာ နဲ ဗျာကတာ၊ လဒ္ဓိံ နိက္ခိပိတွာ အယထာဘုစ္စံ အဓမ္မာဒိသု ဓမ္မာဒိလဒ္ဓိကော ဟုတွာ ကထေတာ ဟောတီတိ အတ္ထော။

ဝေါဟာရဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ

၄၂၄။ **အာပတ္တိယာ ပယောဂံ နဲ ဇာနာတီ**တိ အယံ အာပတ္တိ ကာယပ္ပ-ယောဂါ၊ အယံ ဝစီပယောဂါတိ နဲ ဇာနာတိ။ **အာပတ္တိယာ ဂူပသမံ နဲ ဇာနာတီ**တိ အယံ အာပတ္တိ ဒေသနာယ ဂူပသမတိ၊ အယံ ဝုဋ္ဌာနေန၊ အယံ နေဝ ဒေသနာယ, နဲ ဝုဋ္ဌာနေနာတိ နဲ ဇာနာတိ။ **အာပတ္တိယာ နဲ**

၁-ဥဿိတမန္တိ စာတိ ဥဿာဒမန္တိ (သီ) ဥဿိတမန္တိ စာတိ ဥဿဒမန္တိ (သျာ)

ဝိနိဆ္ဆယကုသလော ဟောတိတိ ဇ္ဈမသ္မိံ ဝတ္ထုသ္မိံ အယံ အာပတ္တိတိ နဇာနာတိ၊ ဒေါသာနုရူပံ အာပတ္တိံ ဥဒ္ဓရိတ္ဘာ ပတိဋ္ဌာပေတုံ နသက္ကောတိ။

အဓိကရဏသမုဋ္ဌာနံ နဇာနာတိတိ "ဇ္ဈံ အဓိကရဏံ အဋ္ဌာရသ ဘေဒကရဝတ္ထူနိ နိဿာယ သမုဋ္ဌာတိ၊ ဇ္ဈံ စတသော ဝိပတ္တိယော၊ ဇ္ဈံ ပဋ္ဌဝါ သတ္တ ဝါ အာပတ္တိကွန္နေ၊ ဇ္ဈံ စတ္တာရိ သံဃကိစ္စာနိ နိဿာယ သမုဋ္ဌာတိ"တိ နဇာနာတိ။ **ပယောဂံ နဇာနာတိ**တိ "ဇ္ဈံ အဓိကရဏံ ဒွါဒသမူလပဗယောဂံ၊ ဇ္ဈံ စုဒ္ဒသမူလပဗယောဂံ၊ ဇ္ဈံ ဆမူလပယောဂံ၊ ဇ္ဈံ ဧကမူလပယောဂ"န္တိ နဇာနာတိ။ အဓိကရဏာနံ ဟိ ယထာသကံမူလမေဝ ပယောဂါနာမ ဟောန္တိ၊ တံ သဗ္ဗမ္ပိ နဇာနာတိတိ အတ္ထော။ **ဂူပသမံ နဇာနာတိ**တိ "ဇ္ဈံ အဓိကရဏံ ဒ္ဝီဟိ သမထေဟိ ဂူပသမတိ၊ ဇ္ဈံ တီဟိ၊ ဇ္ဈံ စတူဟိ၊ ဇ္ဈံ ဧကေန သမထေန ဂူပသမတီ"တိ နဇာနာတိ။ **နဝိနိဆ္ဆယကုသလော ဟောတိ**တိ အဓိကရဏံ ဝိနိစ္ဆိနိတ္ဘာ သမထံ ပါပေတုံ နဇာနာတိ။

ကမ္မံ နဇာနာတိတိ တဇ္ဇနီယာဒိ သတ္တဝိဓံ ကမ္မံ နဇာနာတိ။ **ကမ္မဿ ကရဏံ နဇာနာတိ**တိ "ဇ္ဈံ ကမ္မံ ဇ္ဈမိနာ နိဟာရေန ကာတဗ္ဗ"န္တိ နဇာနာတိ။ **ကမ္မဿ ဝတ္ထုံ နဇာနာတိ**တိ "ဇ္ဈံ တဇ္ဇနီယဿ ဝတ္ထု၊ ဇ္ဈံ နိယဿာဒိန"န္တိ နဇာနာတိ။ **ဝတ္ထူနိ** သတ္တသု ကမ္မေသု ဟေဋ္ဌာ စတုန္နံ ကမ္မာနံ အဋ္ဌာရသဝိဓံ တိဝိဓဿ စ ဥက္ခေပနီယကမ္မဿ တေစတ္တာလီသဝိဓံ ဝတ္ထုံ နဇာနာတိ။ **ကမ္မဿ ဂူပသမံ နဇာနာတိ**တိ "ယော ဘိက္ခု ဝတ္ထေ ဝတ္ထိတ္ဘာ ယာစတိ၊ တဿ ကမ္မံ ပဋိပ္ပဿမ္ဘေတဗ္ဗံ၊ အစ္ဆယော ဒေသာပေတဗ္ဗော"တိ နဇာနာတိ။

ဝတ္ထုံ နဇာနာတိတိ သတ္တန္နံ အာပတ္တိကွန္နာနံ ဝတ္ထုံ နဇာနာတိ။ **နိဒါနံ နဇာနာတိ**တိ ဇ္ဈံ သိက္ခာပဒံ "ဇ္ဈမသ္မိံ နဂရေ ပညတ္တံ၊ ဇ္ဈံ ဇ္ဈမသ္မိ"န္တိ နဇာနာတိ။ **ပညတ္တိံ နဇာနာတိ**တိ ပညတ္တိအနုပညတ္တိအနုပ္ပန္န-ပညတ္တိဝသေန တိဝိဓံ ပညတ္တိံ နဇာနာတိ။ **ပဒပစ္စဘဇ္ဇံ နဇာနာတိ**တိ သမ္မုခါ ကာတဗ္ဗံ ပဒံ နဇာနာတိ။ "ဗုဒ္ဓေါ ဘဂဝါ"တိ ဝတ္တဗ္ဗေ "ဘဂဝါ ဗုဒ္ဓေါ"တိ ဟေဋ္ဌာပရိယံ ကတ္ဘာ ပဒံ ယောဇေတိ။

အကုသလော စ ဟောတိ ဝိနယေဘိ ဝိနယပါဋိယဉ္စ အဋ္ဌကထာယဉ္စ အကုသလော ဟောတိ။

ဥတ္တိံ နဇာနာတိတိ သခ်ေပတော ဟိ ဒုဝိဓာ ဥတ္တိ "သော ဥတ္တိ"တိ ဧဝံ နိဒ္ဒိဋ္ဌာ စ အနိဒ္ဒိဋ္ဌာ စ။ တတ္ထ ယာ ဧဝံ အနိဒ္ဒိဋ္ဌာ၊ သာ ကမ္မဥတ္တိ နာမ ဟောတိ။ ယာ နိဒ္ဒိဋ္ဌာ၊ သာ ကမ္မပါဒဥတ္တိ နာမ။ တံ သဗ္ဗေန သဗ္ဗံ ဥတ္တိံ နဇာနာတိ။

ဥတ္တိယာ ကရဏံ နာ ဇာနာတီတိ နဝသု ဌာနေသု ကမ္မဉ္တိယာ ကရဏံ နာ ဇာနာတိ၊ ဒ္ဝိသု ဌာနေသု ကမ္မပါဒဉ္တိယာ။ **ဥတ္တိယာ အနုသာဝနန္တိ** ဣမိသာ ဉတ္တိယာ ကော အနုသာဝနာ၊ ဣမိသာ တိသော်တိ နာ ဇာနာတိ။ **ဥတ္တိယာ သမထံ နာ ဇာနာတီ**တိ ယွာယံ သတိဝိနယော အမူဠှဝိနယော တဿပါပိယသိကာ တိဏ္ဏဝတ္ထာရကော်တိ စတုဗ္ဗိဓော သမထော ဉတ္တိယာ ဝိနာ နာ ဟောတိ၊ တံ ဉတ္တိယာ သမထော်တိ နာ ဇာနာတိ။ **ဥတ္တိယာ ဂူပသမံ နာ ဇာနာတီ**တိ ယံ အဓိကရဏံ ဣမိနာ စတုဗ္ဗိဓေန ဉတ္တိသမထေန ဂူပသမတိ၊ တဿ တံ ဂူပသမံ အယံ ဉတ္တိယာ ဂူပသမော ကကော်တိ နာ ဇာနာတိ။

သုတ္တံ နာ ဇာနာတီတိ ဥဘတောဝိဘင်္ဂံ နာ ဇာနာတိ။ **သုတ္တာနုလောမံ နာ ဇာနာတီ**တိ စတ္တာရော မဟာပဒေသေ နာ ဇာနာတိ။ **ဝိနယံ နာ ဇာနာတီ**တိ ခန္ဓကပရိဝါရံ နာ ဇာနာတိ။ **ဝိနယာနုလောမံ နာ ဇာနာတီ**တိ စတ္တာရော မဟာပဒေသေယေဝ နာ ဇာနာတိ။ **နာ စ ဌာနာဌာနကုသလော**တိ ကာရဏာကာရဏကုသလော နာ ဟောတိ။

ဓမ္မံ နာ ဇာနာတီတိ ဌပေတ္ဝာ ဝိနယပိဋကံ အဝသေသံ ပိဋကဒ္ဝယံ နာ ဇာနာတိ။ **ဓမ္မာနုလောမံ နာ ဇာနာတီ**တိ သုတ္တန္တိကေ စတ္တာရော မဟာပဒေသေ နာ ဇာနာတိ။ **ဝိနယံ နာ ဇာနာတီ**တိ ခန္ဓကပရိဝါရမေဝ နာ ဇာနာတိ။ **ဝိနယာနုလောမံ နာ ဇာနာတီ**တိ စတ္တာရော မဟာပဒေသေ နာ ဇာနာတိ။ ဥဘတောဝိဘင်္ဂါ ပနေတ္ထ အသင်္ကိတာ ဟောန္တိ၊ တသ္မာယံ ကုရုန္ဒိယံ ဝုတ္တံ "ဝိနယန္တိ သကလံ ဝိနယပိဋကံ နာ ဇာနာတီ"တိ၊ တံ နာ ဂဟေတဗ္ဗံ။ **နာ စ ပုဗ္ဗာပရကုသလော ဟောတီ**တိ ပုရေကထာယ စ ပစ္ဆာကထာယ စ အကုသလော ဟောတိ။ သေသံ သဗ္ဗတ္ထ ဝုတ္တပဋိပက္ခဝသေန ဥယျုတ္တာ ပုဗ္ဗေ ပကာသိတတ္တာ စ ဥတ္တာနမေဝါတိ။

အနိဿိတဝဂ္ဂနပ္ပဋိပဿမ္ဘနဝဂ္ဂဝေါဟာရဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဒိဋ္ဌာဝိကမ္မဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ

၄၂၅။ ဒိဋ္ဌာဝိကမ္မဝဂ္ဂေ **ဒိဋ္ဌာဝိကမ္မာ**တိ ဒိဋ္ဌိနံ အာဝိကမ္မာနိ လဒ္ဓိပ္ပကာသနာနိ[1]၊ အာပတ္တိဒေသနာသမ္မါတာနံ ဝိနယကမ္မာနမေတံ အဓိဝစနံ။ **အနာပတ္တိယာ ဒိဋ္ဌိံ အာဝိ ကရောတီ**တိ အနာပတ္တိမေဝ အာပတ္တိတိ ဒေသေတိတိ

၁-လဒ္ဓိပကာသနာနံ (က)

အတ္ထော။ **အဒေဿနာဂါမိနိယာ**ဘိ ဂရုကာပတ္တိယာ ဒိဋ္ဌိ အာဝိကရောတိ၊ သံဃာဒိသေသဿ ပါရာဇိကဿ ဒေသေတိတိ အတ္ထော။ **ဒေသိတာယာ**တိ လဟုကာပတ္တိယာပိ ဒေသိတာယ ဒိဋ္ဌိ အာဝိကရောတိ၊ ဒေသိတံ ပုန ဒေသေတိတိ အတ္ထော။

စတူဟိ ပဉ္စဟိ ဒိဋ္ဌိန် ယထာ စတူဟိ ပဉ္စဟိ ဒိဋ္ဌိ အာဝိကတာ ဟောတိ၊ ဧဝံ အာဝိကရောတိ၊ စတ္ထာရော ပဉ္စ ဇနာ ဧကတော အာပတ္တိံ ဒေသေန္တိတိ အတ္ထော။ **မနော မာနသေနာ**ဘိ မနသဒ်ဓိတေန မာနသေန ဒိဋ္ဌိံ အာဝိ-ကရောတိ၊ ဝစီဘေဒံ အကတ္ဝာ စိတ္တေနေဝ အာပတ္တိံ ဒေသေတိတိ အတ္ထော။

နာနာသံဝါသကာယာတိ လဒ္ဓိနာနာသံဝါသကာယ ဝါ ကမ္မနာနာသံဝါ-သကာယ ဝါ သန္တိကေ ဒိဋ္ဌိံ အာဝိကရောတိ၊ အာပတ္တိံ ဒေသေတိတိ အတ္ထော။ **နာနာသီမာယာ**ဘိ သမာနသံဝါသကာယဝိ နာနာသီမာယ ဌိတာယ သန္တိကေ အာဝိကရောတိ။ မာဠကသီမာယ ဟိ ဌိတေန သီမန္တရိကာယ ဌိတာယ, သီမန္တရိကာယ ဝါ ဌိတေန အဝိပ္ပဝါသသီမာယ ဌိတာယာဝိ အာပတ္တိံ ဒေသေတုံ န ဝဋ္ဋတိ။ **အပကတတ္တာယာ**တိ ဥက္ခိတ္တကာယ ဝါ, ယာယ ဝါ ဥပေါသထပဝါရဏာ ဌပိတာ ဟောန္တိ၊ တာယ သန္တိကေ ဒေသေတိတိ အတ္ထော။

၄၃၀။ **နာလံ ဩကာသကမ္မံ ကာတုန်** န ပရိယတ္တံ ကာတုံ၊ န ကာတဗ္ဗန်တိ အတ္ထော။ ဣဓာပိ အပကတတ္တော ဥက္ခိတ္တကော စ ဌပိတဥပေါသထပဝါရဏော စ။ **စဝနာဓိပ္ပါယော**တိ သာသနတော စာဝေတုကာမော။

၄၃၂။ **မန္ဒတ္တာ မောမူဟတ္တာ**တိ မန္ဒဘာဝေန မောမူဟဘာဝေန ဝိသဇ္ဇိ-တမ္ပိ ဇာနိတုံ အသမတ္ထော၊ ကေဝလံ အတ္တနော မောမူဟဘာဝံ ပကာသေန္တော-ယေဝ ပုစ္ဆတိ ဥမ္မတ္တကော ဝိယ။ **ပါဒိဧ္ဆော**တိ "ဧဝံ မံ ဇနော သမ္ဘာ-ဝေဿတီ"တိ ပါဒိကာယ ဣစ္ဆာယ ပုစ္ဆတိ။ **ပရိဘဝါ**တိ ပရိဘဝံ အာရော-ပေတုကာမော ဟုတ္ဝာ ပုစ္ဆတိ။ အညျာကရဏေသုပိ ဧသေဝ နယော။ ဧသသံ သမ္ဘတ္ထ ဥတ္တာနမေဝါတိ။ အတ္တာဒါနဝဋ္ဂေ စ ဓုတင်ဝဋ္ဂေ စ ယံ ဝတ္တမ္ဗံ သိယာ၊ တံ သမ္ဘံ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တမေဝ။

ဒိဋ္ဌာဝိကမ္မဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

မုသာဝါဒဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ

၄၄၄။ မုသာဝါဒဝဂ္ဂေ ပါရာဇိကံ ဂစ္ဆတိတိ **ပါရာဇိကဂါမီ၊** ပါရာဇိကာပတ္တိဘာဝံ ပါပုဏာတီတိ အတ္ထော။ ဇုတရေသုပိ ဧသေဝ နယော။ တတ္ထ အသန္တဉတ္တရိမနုဿဓမ္မာရောစနမုသာဝါဒေါ ပါရာဇိကဂါမိ၊ အမူလကေန ပါရာဇိကေန အနုဒ္ဓံသနမုသာဝါဒေါ သံဃာဒိသေသဂါမိ၊ "ယော တေ ဝိဟာရေ ဝသတီ"တိအာဒိနာ ပရိယာယေန ဇာနန္တဿ ဝုတ္တမုသာဝါဒေါ ထုလ္လစ္စယဂါမိ၊ အဇာနန္တဿ ဒုက္ကဋဂါမိ၊ "သမဇာနမုသာဝါဒေ ပါစိတ္တိယ"န္တိ အာဂတော ပါစိတ္တိယဂါမိတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။

အဒဿနေနာတိ ဝိနယရေဿ အဒဿနေန။ ကပ်ိယာကပ်ိယေသု ဟိ ကုက္ကုစ္စေ ဥပ္ပန္နေ ဝိနယဓရံ ဒိသွာ ကပ်ိယာကပ်ိယဘာဝံ ပဋိပုစ္ဆိတွာ အကပ်ိယံ ပဟာယ ကပ်ိယံ .ကရေယျ၊ တံ အပဿန္တော ပန အကပ်ိယမ်ပိ ကပ်ိယန္တိ ကရောန္တော အာပဇ္ဇတိ။ ဧဝံ အာပဇ္ဇိတဗ္ဗံ အာပတ္တိံ ဝိနယဓရဿ ဒဿနေန နာပဇ္ဇတိ၊ အဒဿနေနေဝ အာပဇ္ဇတိ။ တေန ဝုတ္တံ "အဒဿနေနာ"တိ။ **အဿဝနေနာ**တိ ဧကဝိဟာရေပိ ဝသန္တော ပန ဝိနယဓရဿ ဥပဋ္ဌာနံ ဂန္တွာ ကပ်ိယာကပ်ိယံ အပုစ္ဆိတွာ ဝါ အညေသံ ဝါ ဝုစ္စမာနံ အသုဏန္တော အာပဇ္ဇတိယေဝ။ တေန ဝုတ္တံ "အဿဝနေနာ"တိ။ **ပသုတ္တကတာ**တိ ပသုတ္တကတာယ။ သဟဂါရသေယ်ျ ဟိ ပသုတ္တကဘာဝေနပိ အာပဇ္ဇတိ။ အကပ်ိယေ ကပ်ိယသညိတာယ အာပဇ္ဇန္တော ပန **တထာသညီ** အာပဇ္ဇတိ။ **သတိသမ္မောသာ** ဧကရတ္တာတိက္ကမာဒိဝသေန အာပဇ္ဇိတဗ္ဗံ အာပဇ္ဇတိ။ သေသံ သဗ္ဗတ္ထ ဥတ္တာနမေဝါတိ။

မုသာဝါဒဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဘိက္ခုနောဝါဒဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ

၄၅၀။ ဘိက္ခုနိဝဂ္ဂေ **အလာဘာယာ**တိ စတုန္နံ ပစ္စယာနံ အလာဘတ္ထာယ၊ ယထာ ပစ္စယေ နလာဘန္တိ၊ တထာ ပရိသက္ကတိ ဝါယမတီတိ အတ္ထော။ **အနတ္ထာယာ**တိ အနတ္ထံ ကလိသာသနံ အာရောပေန္တော ပရိသက္ကတိ။ **အဝိသာယာ**တိ အဝါသတ္ထာယ၊ ယသ္မိံ ဂါမခေတ္တေ ဝသန္တိ၊ တတော နိဟရဏတ္ထာယ။ **သမ္မယောဇေတီ**တိ အသဒ္ဓမ္မပဋိသေဝနတ္ထာယ သမ္မယောဇေတိ။

၁-ပုစ္ဆိတွာ (သီ)

၄၅၁။ "ကတိဟိ နု ခေါ ဘန္တေ အင်္ဂေဟိ သမန္နာဂတာယ ဘိက္ခုနိယာ ကမ္မံ ကာတဗ္ဗ"န္တိ သတ္ထုနံ ကမ္မာနံ အညတရံ သန္ဓာယ ပုစ္ဆတိ။

၄၅၄။ **နံ သာကစ္ဆာတဗ္ဗော**တိ ကပ်ိယာကပ်ိယနာမရူပပရိစ္ဆေဒသမထ-ဝိပဿနာဒိဘေဒေါ ကထာမဂ္ဂေါ နံ ကထေတဗ္ဗော။ ယသ္မာ ပနဒီဏာသဝေါ ဘိက္ခု နံ ဝိသံဝါဒေတိ၊ တထာရူပဿ ကထာမဂ္ဂဿ သာမီ ဟုတ္ဝာ ကထေတိ, နံ ဇာတရော၊ တသ္မာ ပဌမပဇ္ဇကေ နံ အသေက္ခေနာတိ ပဋိက္ခိပိတ္ဝာ ဒုတိယပဇ္ဇကေ အသေက္ခေနာတိအာဒိ ဝုတ္တံ။

နံ အတ္ထပဋိသမ္ဘိဒါပဘေဒောတိ အဋ္ဌကထာယ ပဋိသမ္ဘိဒါပဘေဒော ပဘေဒ-ဂတဉ္စာပဘေဒော နံ ဟောတိ။ နံ **ဓမ္မပဋိသမ္ဘိဒါပဘေဒော**တိ ပါဠိဓမ္မေ ပဋိသမ္ဘိဒါပဘေဒော နံ ဟောတိ။ **နံ နိရုတ္တိပဋိသမ္ဘိဒါပဘေဒော**တိ ဝေါဟာရနိရုတ္တိယံ ပဋိသမ္ဘိဒါပဘေဒော နံ ဟောတိ။ **နံ ပဋိဘာနပဋိသမ္ဘိဒါပဘေဒော**တိ ယာနိ တာနိ ပဋိဘာနသမ်ိတာနိ အတ္ထပဋိသမ္ဘိဒါဒိနိ ဉာဏာနိ၊ တေသု ပဋိသမ္ဘိဒါပဘေဒော နံ ဟောတိ။ **ယထာဝိမုတ္တံ စိတ္တံ နံ ပစ္စဝေက္ခိတာ**တိ စတုန်္နံ ဖလဝိမုတ္တိနံ ဝသေန ယထာဝိမုတ္တံ စိတ္တံ ဇကြနဝိသတိဘေဒါယ ပစ္စဝေက္ခဏာယ နံ ပစ္စဝေက္ခိတာ ဟောတိ။ သေသံ သဗ္ဗတ္ထ ဥတ္တာနမေဝါတိ။

ဘိက္ခုနောဝါဒဝဂ္ဂဝဏ္ဏနံ နိဋ္ဌိတာ။

ဥဗ္ဘာဟိကဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ

၄၅၅။ ဥဗ္ဘာဟိကဝဂ္ဂေ **နံ အတ္ထကုသလော**တိ နံ အင်္ဂကထာကုသလော။ အတ္ထဒ္ဒွါရေ ဆေကော နံ ဟောတိ။ **နံ ဓမ္မကုသလော**တိ အာစရိယမုခတော အနုဂ္ဂဟိတတ္တာ ပါဠိယံ နံ ကုသလော၊ နံ ပါဠိသ္မိံ။ **နံ နိရုတ္တိကုသလော**တိ ဘာသန္တရဝေါဟာရေ နံ ကုသလော။ **နံ ဗျဉ္ဇနကုသလော**တိ သိထိလဓနိတာ-ဒိဝသေန ပရိမဏ္ဍလဗျဉ္ဇနာရောပနေ ကုသလော နံ ဟောတိ၊ နံ အက္ခရ-ပရိစ္ဆေဒေ နိပုဏော တိ အတ္ထော။ **နံ ပုဗ္ဗာပရကုသလော**တိ အတ္ထပုဗ္ဗာပရေ ဓမ္မပုဗ္ဗာပရေ နိရုတ္တိပုဗ္ဗာပရေ ဗျဉ္ဇနပုဗ္ဗာပရေ ပုရေကထာပစ္ဆာကထာသု စ နံ ကုသလော ဟောတိ။

ကောဓနောတိအာဒီနိ ယသ္မာ ကောဓဒီဟိ အဘိဘူတော ကာရဏာ-ကာရဏံ နံ ဇာနာတိ၊ ဝိနိစ္ဆိတုံ နံ သက္ကောတိ၊ တသ္မာ ဝုတ္တာနိ။ **ပသာရေတာ**

ဟောတိ နော သာရေတာတိ မောဟေတာ ဟောတိ နု သတိဉ္ပါဒေတာ၊ စောဒကစုဒိတကာနံ ကထံ မောဟေတိ ပိဒဟတိ နု သာရေတီတိ အတ္ထော။ သေသမေတ္ထ ဥဗ္ဘာဟိကဝဂ္ဂေ ဥတ္တာနမေဝါတိ။

ဥဗ္ဘာဟိကဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

အဓိကရဏာဝူပသမဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ

၄၅၇။ အဓိကရဏာဝူပသမဝဂ္ဂေ **ပုဂ္ဂလဂရု ဟောတီ**တိ "အယံ မေ ဥပဇ္ဈာယော၊ အယံ မေ အာစရိယော"တိအာဒိနိ စိန္တေတွာ တဿ ဇယံ အာကင်္ခမာနော အဓမ္မံ မဗ္ဗတိ ဒိပေတိ။ **သံဃဂရု ဟောတီ**တိ ဓမ္မဉ္စ ဝိနယဉ္စ အမုဉ္စိတွာ ဝိနိစ္ဆိနန္တော သံဃဂရုကော နာမ ဟောတိ။ စိဝရာဒိနိ ဂဟေတွာ၊ ဝိနိစ္ဆိနန္တော **အာမိသဂရုကော** နာမ ဟောတိ၊ တာနိ အဂ္ဂဟေတွာ ယထာဓမ္မံ ဝိနိစ္ဆိနန္တော **သဒ္ဓမ္မဂရုကော** နာမ ဟောတိ။

၄၅၈။ **ပဉ္စဟုပါလိ အာကာရေဟိ**တိ ပဉ္စဟိ ကာရဏေဟိ သံဃော ဘိဇ္ဇတိ။ **ကမ္မေန ဥဒ္ဒေသေန ဝေါဟရန္တော အနုဿာဝနေန သလာကဂ္ဂါ-ဟေနာ**တိ ဇ္ဈေ **ကမ္မေနာ**တိ အပလောကနာဒိသု စတ္တာသု ကမ္မသု အညတရေန ကမ္မေန။ **ဥဒ္ဒေသေနာ**တိ ပဉ္စသု ပါတိမောက္ခုဒ္ဒေသေသု အညတရေန ဥဒ္ဒေသေန။ **ဝေါဟရန္တော**တိ ကထယန္တော၊ တာဟိ တာဟိ ဥပပတ္တိဟိ အဓမ္မံ ဓမ္မောတိအာဒိနိ အဋ္ဌာရသ ဘေဒကရဝတ္ထူနိ ဒိပေန္တော။ **အနုဿာဝနေနာ**တိ "နနု တုမ္ဟေ ဇာနာထ မယံ ဥစ္စာကုလာ ပဗ္ဗဇိတာဘာဝံ ဗဟုဿုတဘာဝဉ္စ၊ မာဒိသော နာမ ဥဒ္ဓမံ ဥဗ္ဗိနယံ သတ္ထု သာသနံ ဂါဟေယျာတိ စိတ္တမ္ပိ ဥပ္ပါဒေတုံ တုမ္ဟာကံ ယုတ္တံ၊ ကိံ မယံ အဇိစ္စ နိလုပ္ပလဝန-မိဝ သီတလော၊ ကိမဟံ အပါယတော နု ဘာယာမီ"တိအာဒိနာ နယေန ကတ္ထမ္ပလေ ဝစီဘေဒံ ကတ္ဝာ အနုဿာဝနေန။ **သလာကဂ္ဂါဟေနာ**တိ ဧဝံ အနုဿာဝေတ္ဝာ တေသံ စိတ္တံ ဥပတ္ထမ္ဘေတ္ဝာ အနိဝတ္တိဓမ္မေ ကတ္ဝာ "ဂဏှထ ဣမံ သလာက"န္တိ သလာကဂ္ဂါဟေန။

ဇ္ဈေ စ ကမ္မမေဝ ဥဒ္ဒေသော ဝါ ပမာဏံ၊ ဝေါဟာရနုဿာဝနသလာ-ကဂ္ဂါဟာ ပန ပုဗ္ဗဘာဂါ။ အဋ္ဌာရသဝတ္ထုဒိပနဝသေန ဟိ ဝေါဟရန္တေ တတ္ထ

ရုစိဇနနတ္ထံ အနုဿာဝေတွာ သလာကာယ ဂါဟိတာယပိ အဘိန္နောဝ ဟောတိ သံဃော။ ယထာ ပန ဧဝံ စတ္တာရော ဝါ အတိရေကေ ဝါ သလာကံ ဂါဟေတွာ အာဝေဏိကံ ကမ္မံ ဝါ ဥဒ္ဒေသံ ဝါ ကရောတိ၊ တဒါ သံဃော ဘိန္နော နာမ ဟောတိ။ ဣတိ ယံ **သံဃဘေဒကဿန္ဓကဝဏ္ဏနာယံ** အဝေါစုမှာ “ဧဝံ အဌာရသသု ဝတ္ထူသု ယံကိဉ္စိ ကေမို ဝတ္ထုံ ဒီပေတွာ ကေန တေန ကာရဏေန ‘ဣမံ ဂဏ္ဍာထ၊ ဣမံ ရောစေထာ’တိ သညာပေတွာ သလာကံ ဂါဟေတွာ ဝိသုံ သံဃကမ္မေ ကတေ သံဃော ဘိန္နော ဟောတိ။ ပရိဝါရေ ပန ‘ပဉ္စဟိ ဥပါလိ အာကာရေဟိ သံဃော ဘိဇ္ဇတီ’တိအာဒိ ဝုတ္တံ၊ တဿ ဣမိနာ ဣဓ ဝုတ္တေန သံဃဘေဒလက္ခဏေန အတ္ထတော နာနာကရဏံ နတ္ထိ။ တံ ပနဿ နာနာကရဏာဘာဝံ တတ္ထေဝ ပကာသယိဿာမာ’’တိ၊ သွာယံ ပကာသိတော ဟောတိ။

ပညတ္တေတ္ထန္တိ ပညတ္တံ ဧတံ၊ ကွ ပညတ္တံ? ဝတ္ထုဿ္မိံ ကေ။ တတြ ဟိ စုဒ္ဒသ ခန္ဓကဝတ္ထာနိ ပညတ္တာနိ။ တေနာဟ “ပညတ္တေတံ ဥပါလိ မယာ အာဂန္တုကာနံ ဘိက္ခူနံ အာဂန္တုကဝတ္တ”န္တိအာဒိ။ **ဧဝမိ ဧဝါ ဥပါလိ သံဃရာဇိ ဟောတိ နော စ သံဃဘေဒေါ**တိ တတ္ထောဝတာ ဟိ သံဃရာဇိမတ္တမေဝ ဟောတိ၊ နတာဝ သံဃဘေဒေါ။ အနုပုဗ္ဗေန ပန အယံ သံဃရာဇိ ဝမုမာနာ သံဃ-ဘေဒါယ သံဝတ္တတိတိ အတ္ထော။ **ယထာရုတ္တ**န္တိ ရတ္တိပရိမာဏာနုရူပံ၊ ယထာထေရန္တိ အတ္ထော။ **အာဝေနိဘာဝံ ကရိတ္ထာ**တိ ဝိသုံ ဝဝတ္ထာနံ ကရိတ္ထာ။ **ကမ္မာကမ္မာနိ ကရောန္တီ**တိ အပရာပရံ သံဃကမ္မံ ဥပါဒါယ ခုဒ္ဒကာနိ စေဝ မဟန္တာနိ စ ကမ္မာနိ ကရောန္တိ။ သေသမေတ္ထာဝ အဓိကရဏဝူပသမဝဏ္ဏေ ဥတ္တာနမေဝ။

သံဃဘေဒကဝဂ္ဂဒွယဝဏ္ဏနာ

၄၅၉။ သံဃဘေဒဝဂ္ဂဒွယေ **ဝိနိစ္ဆယ ဒ်ဒ္ဒိံ ကမ္မေနာ**တိ တေသု အဓမ္မာဒိသု အဓမ္မာဒယော ဧတေတိ ဧဝံဒိဋ္ဌိကော ဝ ဟုတ္ဝာ တံ ဒိဋ္ဌိံ ဝိနိစ္ဆယ တေ ဓမ္မာဒိဝသေန ဒီပေတွာ ဝိသုံ ကမ္မံ ကရောတိ။ ဣတိ ယံ ဝိနိစ္ဆယ ဒိဋ္ဌိံ ကမ္မံ ကရောတိ၊ တေန ဧဝံ ကတေန ဝိနိစ္ဆယ ဒိဋ္ဌိံ ကမ္မေန သဒ္ဓိံ ပဉ္စင်္ဂါနိ ဟောန္တိ၊ “ဣမေဟိ ခေါ ဥပါလိ ပဉ္စဟင်္ဂေဟိ”တိ အယမေကသ္မိံ ပဉ္စကေ အတ္ထယောဇနာ။ ဧတေန နယေန သဗ္ဗပဉ္စကာနိ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ။ ဧတ္ထာပိ စ ဝေါဟာရာဒိ အင်္ဂံ ပုဗ္ဗဘာဂဝသေနေဝ ဝုတ္တံ၊ ကမ္မုဋ္ဌေသဝသေန ပန အတေကိ္ခတာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ သေသံ သဗ္ဗတ္ထ ဥတ္တာနမေဝ။ နော ဟေတ္ထ ကိဉ္စိ အတ္ထိ၊ ယံ ပုဗ္ဗေ အဝုတ္တနယံ။

အာဝါသိကဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ

၄၆၁။ အာဝါသိကဝဂ္ဂေ **ယထာဘတံ နိက္ခိတ္တောတိ** ယထာ အာဟရိတ္ဝာ ဌပိတောဝ။

၄၆၂။ **ဝိနယဗျာကရဏာ**တိ ဝိနယပဉ္ဉေ ဝိဿဇ္ဇနာ။ **ပရိဏာမေတီ**တိ နိယာမေတိ ဒိပေတိ ကထေတိ။ သေသမေတ္ထ ဥတ္တာနမေဝ။

ကထိနတ္ထာရဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ

၄၆၇။ ကထိနတ္ထာရဝဂ္ဂေ **သြတမသိကော**တိ အန္ဓကာရဂတောဝ။ တံ ဟိ ဝန္ဒန္တသ မဿပါဒါဒိသုပိ နလာဋံ ပဋိဟညြယ္ဖု။ **အသမန္နာဟရန္တော**တိ ကိစ္စယပသုတတ္တာ ဝန္ဒနံ အသမန္နာဟရန္တော။ **သုတ္တော**တိ နိဒ္ဒံ သြက္ကန္တော။ **ကောဝတ္တော**တိ ကေတော အာဝတ္တော သပတ္တပက္ခေ ဌိတော ဝေရိ ဝိသဘာဂပုဂ္ဂလော ဝုစ္စတိ၊ အယံ အဝန္ဒိယော။ အယံ ဟိ ဝန္ဒိယမာနော ပါဒေနပိ ပဟရေယ္ဖု။ **အညဝိဟိတော**တိ အညံ စိန္တယမာနော။

ခါဒန္တောတိ ဝိဇ္ဇခဇ္ဇကာဒိနိ ခါဒန္တော။ **ဥစ္စာရဋ္ဌေ ပဿာဝဋ္ဌေ ကရောန္တော** အနောကာသဂတတ္တာ အဝန္ဒိယော။ **ဥက္ခိတ္တကော**တိ တိဝိဓေနပိ ဥက္ခေပနိယ-ကမ္မေန ဥက္ခိတ္တကော အဝန္ဒိယော၊ တဇ္ဇနိယာဒိကမ္မကတာ ပန စတ္တာရော ဝန္ဒိတဗ္ဗာ၊ ဥပေါသထပဝါရဏာဝိ တေဟိ သဒ္ဓိံ လဗ္ဘန္တိ။ အာဒိတော ပဋ္ဌာယ စ ဝုတ္တေသု အဝန္ဒိယေသု နဂ္ဂဿ ဥက္ခိတ္တကဿ ဝန္ဒန္တသ္သေဝ အာပတ္တိ၊ ဣတရေသံ ပန အသာရုပ္ပဋ္ဌေန စ အန္တရာ ဝုတ္တကာရဏေန စ ဝန္ဒနာ ပဋိက္ခိတ္တာ၊ ဣတော ပရံ **ပန္နရသဥပသမ္ပဒ္ဓာဒယော** ဒသပိ အာပတ္တိဝတ္ထုဘာဝေနေဝ အဝန္ဒိယာ။ တေ ဝန္ဒန္တသ္သ ဟိ နိယမေနေဝ အာပတ္တိ။ ဣတိ ဣမေသု ပဿု ပဿုကေသု တေရသ ဇနေ ဝန္ဒန္တသ္သ အနာပတ္တိ၊ ဒွါဒသန္နံ ဝန္ဒနာယ အာပတ္တိ။

၄၆၈။ **အာစရိယော ဝန္ဒိယော**တိ ပဗ္ဗဇ္ဇာစရိယော ဥပသမ္ပဒါစရိယော နိဿယာစရိယော ဥဒ္ဒေသာစရိယော သြဝါဒါစရိယောတိ အယံ ပဋ္ဌိဓေဝိ အာစရိယော ဝန္ဒိယော။ သေသံ သဗ္ဗတ္ထ ဥတ္တာနမေဝါတိ။

ကထိနတ္ထာရဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

နိဋ္ဌိတာ စ ဥပါလိပ္ပကဝဏ္ဏနာ။

အာပတ္တိသမုဋ္ဌာနဝဏ္ဏနာ

၄၇၀။ **အစိတ္တကော အာပဇ္ဇတီ**တိအာဒိသု သဟသေယ္ယာဒိပဏ္ဏတ္တိဝဇ္ဇံ အသဉ္စိစ္စ အာပဇ္ဇန္တော အစိတ္တကော အာပဇ္ဇတိ၊ ဒေသေန္တော သစိတ္တကော ဝုဋ္ဌာတိ။ ယံကိဉ္စိ သဉ္စိစ္စ အာပဇ္ဇန္တော သစိတ္တကော အာပဇ္ဇတိ၊ တိဏဝတ္ထာရကေန ဝုဋ္ဌဟန္တော အစိတ္တကော ဝုဋ္ဌာတိ။ ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တမေဝ တိဏဝတ္ထာရကေန ဝုဋ္ဌဟန္တော အစိတ္တကော အာပဇ္ဇတိ၊ အစိတ္တကော ဝုဋ္ဌာတိ။ ဇုတရုံ ဒေသေန္တော သစိတ္တကော အာပဇ္ဇတိ၊ သစိတ္တကော ဝုဋ္ဌာတိ။ ''ဓမ္မဒါနံ ကရောမီ''တိ ပဒသောဓမ္မာဒိနိ ကရောန္တော ကုသလစိတ္တော အာပဇ္ဇတိ၊ ''ဗုဒ္ဓါနံ အနုသာသနိံ ကရောမီ''တိ ဥဒဂ္ဂစိတ္တော ဒေသေန္တော ကုသလစိတ္တော ဝုဋ္ဌာတိ။ ဒေါမနသိကော ဟုတ္ဝာ ဒေသေန္တော အကုသလစိတ္တော ဝုဋ္ဌာတိ၊ တိဏဝတ္ထာရကေန နိဒ္ဒါဂတောဝ ဝုဋ္ဌဟန္တော အဗျာကတစိတ္တော ဝုဋ္ဌာတိ။ ဘိက္ခုပနာဒိနိ ကတ္ဝာ ''ဗုဒ္ဓါနံ သာသနံ ကရောမီ''တိ သောမနသိကော ဒေသေန္တော အကုသလစိတ္တော အာပဇ္ဇတိ၊ ကုသလစိတ္တော ဝုဋ္ဌာတိ။ ဒေါမနသိကောဝ ဒေသေန္တော အကုသလစိတ္တော ဝုဋ္ဌာတိ၊ ဝုတ္တနယေနေဝ တိဏဝတ္ထာရကေန ဝုဋ္ဌဟန္တော အဗျာကစိတ္တော ဝုဋ္ဌာတိ။ နိဒ္ဒေါက္ကန္တသမယေ သဟဂါရယေယ္ယံ အာပဇ္ဇန္တော အဗျာကတစိတ္တော အာပဇ္ဇတိ၊ ဝုတ္တနယေနေဝ ပနေတ္ထ ကုသလစိတ္တော ဝုဋ္ဌာတိတိအာဒိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ပဌမံ ပါရာဇိကံ ကတိဟိ သမုဋ္ဌာနေဟိတိအာဒိ ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တနယတ္တာ ဥတ္တာနမေဝ။

၄၇၃။ **စတ္တာရော ပါရာဇိကာ ကတိဟိ သမုဋ္ဌာနေဟိ**တိအာဒိသု ဥက္ကဋ္ဌ-ပရိစ္ဆေဒတော ယံ ယံ သမုဋ္ဌာနံ ယဿ ယဿ လဒ္ဓုတိ၊ တံ သဗ္ဗံ ဝုတ္တမေဝ ဟောတိ။

အာပတ္တိသမုဋ္ဌာနဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

အပရေဒုတိယဂါထာသင်္ကိတ

(၁) ကာယိကာဒိအာပတ္တိဝဏ္ဏနာ

၄၇၄။ "ကတိ အာပတ္တိယော ကာယိကာ"တိအာဒိဂါထာနံ ဝိဿဇ္ဇနေ **ဆ အာပတ္တိယော ကာယိကာ**တိ အန္တရပေယျာလေ စတုတ္ထေန အာပတ္တိ-သမုဋ္ဌာနေန ဆ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇတိ "ဘိက္ခု မေထုနံ ဓမ္မံ ပဋိသေဝတိ အာပတ္တိ ပါရာဇိကဿာ"တိအာဒိနာ နယေန ဝုတ္တာပတ္တိယော။ ကာယဒ္ဝါရေ သမုဋ္ဌိတတ္တာ ဟိ တော ကာယိကာတိ ဝုစ္စန္တိ။ **ဆ ဝါစသိကာ**တိ တသ္မိံယေဝ အန္တရပေယျာလေ ပဉ္စမေန အာပတ္တိသမုဋ္ဌာနေန ဆ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇတိ "ဘိက္ခု ပါဠိမ္ပော ဥဒ္ဒိသာပကတော"တိအာဒိနာ နယေန ဝုတ္တာပတ္တိယော။ **ဆာဒေန္တသ္သ တိဿော**တိ ဝဇ္ဇပဋိစ္ဆာဒိကာယ ဘိက္ခုနိယာ ပါရာဇိကံ၊ ဘိက္ခုသ္သ သံဃာဒိသေသပဋိစ္ဆာဒနေ ပါစိတ္တိယံ၊ အဖ္ဖာနော ဒုဋ္ဌုလ္လာပတ္တိပဋိစ္ဆာဒနေ ဒုက္ကဋံ။ **ပဉ္စ သံသဋ္ဌပစ္စယာ**တိ ဘိက္ခုနိယာ ကာယသံသဂ္ဂေ ပါရာဇိကံ, ဘိက္ခုနော သံဃာဒိသေသော, ကာယေန ကာယပဋိဗဒ္ဓေ ထုလ္လစ္စယံ, နိသဇ္ဇာယေန ကာယပဋိဗဒ္ဓေ ဒုက္ကဋံ, အင်္ဂုလိပတောဒနကေ ပါစိတ္တိယန္တိ ဣမာ ကာယသံသဋ္ဌပစ္စယာ ပဉ္စာပတ္တိယော။

အရုဏုဂ္ဂေ တိဿောတိ ကေရတ္တဆာရတ္တသတ္တာဟဒဿာဟမာသာ-တိက္ကမဝသေန နိသဇ္ဇာယံ ပါစိတ္တိယံ၊ ဘိက္ခုနိယာ ·ရတ္တိဝိပ္ပဝါသေ သံဃာ-ဒိသေသော၊ ပဌမမ္ပို ယာမံ ဆာဒေတိ၊ ဒုတိယမ္ပို။ တတိယမ္ပို ယာမံ ဆာဒေတိ၊ ဥဒ္ဓဠ္လော[၁] အရုဏော ဆန္နော ဟောတိ အာပတ္တိ၊ **ယော** ဆာဒေတိ၊ သော ဒုက္ကဋံ ဒေသာပေတဗ္ဗောတိ ဣမာ အရုဏုဂ္ဂေ တိဿော အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇတိ။ **ဒ္ဝေ ယာဝတတိယကာ**တိ ကောဒဿ ယာဝတတိယကာ နာမ၊ ပဉ္စတ္တိံသေန ပန ဒ္ဝေ ဟောန္တိ ဘိက္ခူနံ ယာဝတတိယကာ, ဘိက္ခုနိနံ ယာဝတတိယကာတိ။ **ကေဏ္ဍ အဒ္ဒဝဏ္ဍုကာ**တိ ဘိက္ခုနိနံယေဝ ကော ဇဏ္ဍေ ဣမသ္မိံ သာသနေ အဒ္ဒဝဏ္ဍုကာ နာမ။ **ကေန သဒ္ဓသဒ္ဓံဟော**တိ "ယဿ သိယာ အာပတ္တိ၊ သော အာဝိကရေယျာ"တိ ဣမိနာ ကေန နိဒါနေန္ဒေသေန သဒ္ဓသိက္ခာပဒါနဉ္စ သဒ္ဓပါတိမောက္ခုဒ္ဒေသာနဉ္စ သင်္ဂဟော ဟောတိ။

ဝိနယဿ ဒ္ဝေ မူလာနီတိ ကာယော စေဝ ဝါစာ စ။ **ဂရုကာ ဒ္ဝေ ဝုတ္ထာ**တိ ပါရာဇိကသံဃာဒိသေသာ။ **ဒ္ဝေ ဒုဋ္ဌုလ္လဆာဒနာ**တိ ဝဇ္ဇပဋိစ္ဆာဒိကာယ

၁-ဥဒ္ဓတေ(က)

ပါရာဇိကံ, သံဃာဒိသေသံ ပဋိဆ္ဆာဒကဿ ပါစိတ္တိယန္တိ ဇ္ဈမာ ဒွေ ဒုဋ္ဌုလ္လ-ဆ္ဆာဒနာပတ္တိယော နာမ။

ဂါမန္တရေ စတသ္သောတိ ဘိက္ခု ဘိက္ခုနိယာ သဒ္ဓိံ သံဝိဒဟတိ၊ ဒုက္ကဋံ။ အညဿ ဂါမဿ ဥပစာရံ ဩက္ကမတိ၊ ပါစိတ္တိယံ၊ ဘိက္ခုနိယာ ဂါမန္တရံ ဂစ္ဆန္တိယာ ပရိက္ခိတ္တေ ဂါမေ ပဌမပါဒေ ထုလ္လစ္စယံ၊ ဒုတိယပါဒေ သံဃာ-ဒိသေသော၊ အပရိက္ခိတ္တဿ ပဌမပါဒေ ဥပစာရောက္ကမနေ ထုလ္လစ္စယံ၊ ဒုတိယ-ပါဒေ သံဃာဒိသေသောတိ ဇ္ဈမာ ဂါမန္တရေ ဒုက္ကဋပါစိတ္တိယထုလ္လစ္စယ-သံဃာဒိသေသဝသေန စတသ္သော အာပတ္တိယော။ **စတသ္သော နဒီပါရ-ပ္ပစ္စယာတိ** ဘိက္ခု ဘိက္ခုနိယာ သဒ္ဓိံ သံဝိဒဟတိ၊ ဒုက္ကဋံ၊ နာဝံ အဘိရုဟတိ၊ ပါစိတ္တိယံ၊ ဘိက္ခုနိယာ နဒီပါရံ ဂစ္ဆန္တိယာ ဥတ္တရဏကာလေ ပဌမပါဒေ ထုလ္လစ္စယံ၊ ဒုတိယပါဒေ သံဃာဒိသေသောတိ ဇ္ဈမာ စတသ္သော။ **ကေမံသေ ထုလ္လစ္စယန္တိ** မနုဿမံသေ။ **နဝမံသေသု ဒုက္ကဋန္တိ** သေသအကပ္ပိယမံသေသု။

ဒွေ ဝါစသိကာ ရတ္တိန္တိ ဘိက္ခုနိ ရတ္တိဘာဂရေ အပ္ပဒီပေ ပုရိသေန သဒ္ဓိံ ဟတ္ထပါသေ ဌိတာ သလ္လပတိ၊ ပါစိတ္တိယံ၊ ဟတ္ထပါသံ ဝိဇဟိတ္ဝာ ဌိတာ သလ္လပတိ၊ ဒုက္ကဋံ။ **ဒွေ ဝါစသိကာ ဒိဝါတိ** ဘိက္ခုနိ ဒိဝါ ပဋိဆ္ဆန္နေ ဩကာသေ ပုရိသေန သဒ္ဓိံ ဟတ္ထပါသေ ဌိတာ သလ္လပတိ၊ ပါစိတ္တိယံ၊ ဟတ္ထပါသံ ဝိဇဟိတ္ဝာ သလ္လပတိ၊ ဒုက္ကဋံ။ **ဒဒမာနဿ တိသ္သောတိ** မရဏာဓိပ္ပါယော မနုဿဿ ဝိသံ ဒေတိ၊ သော စေ တေန မရတိ၊ ပါရာဇိကံ၊ ယက္ခပေတာနံ ဒေတိ၊ တေ စေ မရန္တိ၊ ထုလ္လစ္စယံ၊ တိရစ္ဆာနဂတဿ ဒေတိ၊ သော စေ မရတိ၊ ပါစိတ္တိယံ၊ အညာတိကာယ ဘိက္ခုနိယာ စိဝရဒါနေ ပါစိတ္တိယန္တိ ဧဝံ ဒဒမာနဿ တိသ္သော အာပတ္တိယော။ **စတ္တာရော စ ပဋိဂ္ဂဟေ**တိ ဟတ္ထဂ္ဂါဟ-ဝေဏိဂ္ဂါဟေသု သံဃာဒိသေသော၊ မုခေန အင်္ဂဇာတဂ္ဂဟဏေ ပါရာဇိကံ၊ အညာတိကာယ ဘိက္ခုနိယာ စိဝရပဋိဂ္ဂဟဏေ နိဿဂ္ဂိယံ ပါစိတ္တိယံ၊ အဝသုတာယ အဝသုတဿ ဟတ္ထတော ခါဒနိယဘောဇနိယံ ပဋိဂ္ဂဏ္ဟန္တိယာ ထုလ္လစ္စယံ၊ ဧဝံ ပဋိဂ္ဂဟေ စတ္တာရော အာပတ္တိက္ခန္ဓာ ဟောန္တိ။

(၂) ဒေသနာဂါမိနိယာဒိဝဏ္ဏနာ

၄၇၅။ **ပဌ္ဌေ ဒေသနာဂါမိနိယေ**တိ လဟုကာ ပဌ္ဌေ။ **ဆ သပ္ပဋိကမ္မာ**တိ ပါရာ-ဇိကံ ဌပေတ္ဝာ အဝသေသာ။ **ကေဏ္ဍ အပ္ပဋိကမ္မာ**တိ ဧကော ပါရာဇိကာပတ္တိ။

ဝိနယဂရုကာ ဒွေ ဒုတ္တာတိ ပါရာဇိကဉ္စေဝ သံဃာဒိသေသဉ္စ။ **ကာယ-ဝါစသိကာနိ စာ**တိ သဗ္ဗာနေဝ သိက္ခာပဒါနိ ကာယဝါစသိကာနိ၊ မနောဒ္ဓါရေ

ပညတ္တံ ကေသိက္ခာပဒမ္ပိ နတ္ထိ။ **ကော ဝိကာလေ ဓညရသော**တိ လောဏ-သောဝိရကံ။ အယမေဝ ဟိ ကော ဓညရသော ဝိကာလေ ဝဋ္ဋတိ။ **ကော ဉတ္တိစတုတ္ထေန သမ္မုတီ**တိ ဘိက္ခုနောဝါဒကသမ္မုတိ။ အယမေဝ ဟိ ကော ဉတ္တိစတုတ္ထကမ္မေန သမ္မုတိ အနုညာတာ။

ပါရာဇိကာ ကာယိကာ ဒွေတိ ဘိက္ခူနံ မေထုနပါရာဇိကံ ဘိက္ခုနိနဉ္စ ကာယသံသဂ္ဂပါရာဇိကံ။ **ဒွေ သံဝါသဘူမိယောတိ** အတ္တနာ ဝါ အတ္တာနံ သမာနသံဝါသကံ ကရောတိ၊ သမဂ္ဂေါ ဝါ သံဃော ဥက္ခိတ္တံ ဩသာရေတိ။ ကုရုန္ဒိယံ ပန သမာနသံဝါသကဘူမိ စ, နာနာသံဝါသကဘူမိ စာတိ ဧဝံ ဒွေ သံဝါသဘူမိယော ဝုတ္တာ။ **ဒွိန္နံ ရတ္တိန္နဉ္စေဒေါ**တိ ပါရိဝါသိကဿ စ, မာနတ္တ-စာရိကဿ စ ပညတ္တာ။ **ဒွဂ်္ဂုလာ ဒုဧ**တိ ဒွေ ဒွဂ်္ဂုလပညတ္တိယော။ "ဒွဂ်္ဂုလပဗ္ဗပရမံ အာဒါတဗ္ဗ"န္တိ အယမေကာ၊ "ဒွဂ်္ဂုလံ ဝါ ဒွေမာသံ ဝါ"တိ အယမေကာ။

ဒွေ အတ္တာနံ ဝဓိတ္တာနာတိ ဘိက္ခုနိ အတ္တာနံ ဝဓိတ္တာ ဒွေ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇတိ။ ဝဓတိ ရောဒတိ၊ အာပတ္တိ ပါစိတ္တိယဿ၊ ဝဓတိ နာ ရောဒတိ၊ အာပတ္တိ ဒုက္ကဋဿ။ **ဒွီဟိ သံဃော ဘိဇ္ဇတီ**တိ ကမ္မေန စ သလာကဂ္ဂါဟေန စ။ **ဒွေဇ္ဈ ပဌမာပတ္တိကာ**တိ ဇ္ဈေ သကလေပိ ဝိနယေ ဒွေ ပဌမာပတ္တိကာ ဉာတိံ့ ပညတ္တိဝသေန။ ဧကတရထာ ပန နဝ ဘိက္ခူနံ နဝ ဘိက္ခုနိနဉ္စ အဒ္ဒာရသ ဟောန္တိ။ **ဉတ္တိယာ ကရဏာ ဒုဧ**တိ ဒွေ ဉတ္တိကိစ္စာနိ ကမ္မဉ္စ ကမ္မပါဒကာ စ။ နဝသု ဌာနေသု ကမ္မံ ဟောတိ၊ ဒ္ဝီသု ကမ္မပါဒကဘာဝေန တိဋ္ဌတိ။

ပါဏာတိပါတေ တိသ္သောတိ အနောဒိဿ ဩပါတံ ခဏတိ၊ သစေ မနုဿော မရတိ၊ ပါရာဇိကံ၊ ယက္ခပေတာနံ မရဏေ ထုလ္လစ္စယံ၊ တိရစ္ဆာန-ဂတဿ မရဏေ ပါစိတ္တိယန္တိ ဧမာ တိသ္သော ဟောန္တိ။ **ဝါစာ ပါရာဇိကာ တယော**တိ ဝဏ္ဏပဋ္ဌာဒိကာယ ဥက္ခိတ္တာနုဝတ္တိကာယ အဒ္ဒဝတ္ထုကာယာတိ။ ကုရုန္ဒိယံ ပန အာဏတ္တိယာ အဒိန္နာဒါနေ မနုဿမရဏေ ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မ-ဥလ္လပနေ စာတိ ဧဝံ တယော ဝုတ္တာ။ **ဩဘာသနာ တယော**တိ[1] ဝစ္စမဂ္ဂံ ပဿာဝမဂ္ဂံ အာဒိဿ ဝဏ္ဏာဝဏ္ဏဘာဝသနေ သံဃာဒိသေသော၊ ဝစ္စမဂ္ဂံ ပဿာဝမဂ္ဂံ ဌပေတ္ဝာ အဓက္ခကံ ဥဇ္ဇာဏုမဏ္ဍလံ အာဒိဿ ဝဏ္ဏာဝဏ္ဏ-ဘာဏနေ ထုလ္လစ္စယံ၊ ဥဇ္ဇာက္ခကံ အဓောဇာဏုမဏ္ဍလံ အာဒိဿ ဝဏ္ဏာဝဏ္ဏ-ဘာဏနေ ဒုက္ကဋံ။ **သဉ္စရိတ္တေန ဝါ တယော**တိ ပဋိဂ္ဂဏှာတိ ဝိမံသတိ

၁-ဩဘာသနေ တယောတိ (က)

ပစ္ခာဟရတိ၊ အာပတ္တိ သံဃာဒိသေသဿ။ ပဋိဂ္ဂဏှာတိ ဝိမံသတိ နှ ပစ္ခာဟရတိ၊ အာပတ္တိ ထုလ္လစ္စယဿ၊ ပဋိဂ္ဂဏှာတိ နှ ဝိမံသတိ နှ ပစ္ခာဟရတိ၊ အာပတ္တိ ဒုက္ကဋဿာတိ ဇူမေ သဗ္ဗရတ္တြေန ကာရဏာဘူတေန တယော အာပတ္တိကွန္ဓာ ဟောန္တိ။

တယော ပုဂ္ဂလာ နှ ဥပသမ္ပာဒေတဗ္ဗာတိ အဒ္ဓါနဟီနော အင်္ဂဟီနော ဝတ္ထုဝိပန္နော စ၊ တေသံ နာနာကရဏံ ဝုတ္တမေဝ။ အပိစေတ္ထ ယော ပတ္တစိဝရေန အပရိပ္ပူရော၊ ပရိပ္ပူရော စ နှ ယာစတိ၊ ဇူမေပိ အင်္ဂဟီနေနေဝ သင်္ဂဟိတာ။ မာတုဃာတကာဒယော စ ကရဏဒုက္ကဋကာ ပဏ္ဏက-ဥဘတောဗျဉ္ဇနကတိရစ္ဆာနဂတသဒ္ဓိတေန ဝတ္ထုဝိပန္နေနေဝ သင်္ဂဟိတာတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ သေ နယော ကုရုန္ဒိယံ ဝုတ္တော။ **တယော ကမ္မာနံ သင်္ဂဟာတိ** ဥတ္တိကပ္ပနာ ဝိပ္ပကတပစ္စတ္တံ အတိတကရဏာန္တိ။ တတ္ထ "ဒဒေယျ ကရေ-ယျာ"တိအာဒိဘေဒါ ဥတ္တိကပ္ပနာ၊ "ဒေတိ, ကရောတိ"တိအာဒိဘေဒံ ဝိပ္ပ-ကတပစ္စတ္တံ၊ "ဒိန္နံ ကတ"န္တိအာဒိဘေဒံ အတိတကရဏံ နာမာတိ ဇူမေဟိ တိဟိ ကမ္မာနိ သင်္ဂယ္ဟန္တိ။ အပရေဟိပိ တိဟိ ကမ္မာနိ သင်္ဂယ္ဟန္တိ ဝတ္ထုနာ ဥတ္တိယာ အနုဿာဝနာယာတိ။ ဝတ္ထုသမ္ပန္နံ ဟိ ဥတ္တိသမ္ပန္နံ အနုဿာဝန-သမ္ပန္နဉ္စ ကမ္မံ နာမ ဟောတိ။ တေန ဝုတ္တံ "တယော ကမ္မာနံ သင်္ဂဟာ"တိ။ **နာသိတကာ တယော** နာမ မေတ္တိယံ ဘိက္ခုနိံ နာသေထ၊ ဒုဿကော နာသေတဗ္ဗော၊ ဒဿဟင်္ဂေဟိ သမန္နာဂတော သာမဏေရော နာသေတဗ္ဗော၊ ကဏ္ဋကံ သမဏုဒ္ဒေသံ နာသေထာတိ ဧဝံ လိင်္ဂသံဝါသဒဏ္ဍကမ္မနာသနာ-ဝသေန တယော နာသိတကာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ **တိဏ္ဏန္နံ ဧကဝါစိကာ**တိ "အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ ဒွေ တယော ဧကာနုဿာဝနေ ကာတု"န္တိ ဝစနတော တိဏ္ဏံ ဇနာနံ ဧကုပစ္ဆာယေန နာနာစရိယေန ဧကာနုဿာဝနာ ဝဋ္ဋတိ။

အဒိန္နာဒါနေ တိဿောတိ ပါဒေ ဝါ အတိရေကပါဒေ ဝါ ပါရာဇိကံ၊ အတိရေကမာသကေ ထုလ္လစ္စယံ၊ မာသကေ ဝါ ဥနမာသကေ ဝါ ဒုက္ကဋံ။ **စတဿော မေထုနပစ္စယာ**တိ အင်္ဂယိတေ ပါရာဇိကံ၊ ယေဘုယ္ယေန ခယိတေ ထုလ္လစ္စယံ၊ ဝိဝဋ္ဋကတေ မုခေ ဒုက္ကဋံ၊ ဇတုမဋ္ဌကေ ပါစိတ္တိယံ။ **ဆိန္နန္နသိ-တိဿော**တိ ဝနပ္ပတိံ ဆိန္ဒန္တသ္သ ပါရာဇိကံ၊ ဘူတဂါမေ ပါစိတ္တိယံ၊ အင်္ဂဇာတေ ထုလ္လစ္စယံ။ **ပဉ္စ ဆဒ္ဒိတပစ္စယာ**တိ အနောဒိဿ ဝိသံ ဆဒ္ဒေတိ၊ သစေ တေန မနုဿော မရတိ၊ ပါရာဇိကံ၊ ယက္ခပေတေသု ထုလ္လစ္စယံ၊ တိရစ္ဆာနဂတေ ပါစိတ္တိယံ၊ ဝိသဉ္စိဆဒ္ဒနေ သံဃာဒိသေသော၊ သေခိယေသု ဟရိတေ ဥစ္စာရပဿာဝဆဒ္ဒနေ ဒုက္ကဋံ၊ ဇူမာ ဆဒ္ဒိတပစ္စယာ ပဋ္ဌာပတ္တိယော ဟောန္တိ။

ပါစိတ္တိယေန ဒုက္ကဋာ ကတာတိ ဘိက္ခုနောဝါဒကဝဂ္ဂသ္မိံ ဒသသု သိက္ခာပဒေသု ပါစိတ္တိယေန သဒ္ဒိံ ဒုက္ကဋာ ကတာ ဧဝါတိ အတ္ထော။ **စတုရတ္ထ နဝကာ ဝုတ္ထာ**တိ ပဌမသိက္ခာပဒမိုယေဝ အဓမ္မကမ္မေ ဒ္ဝေ, ဓမ္မကမ္မေ ဒ္ဝေတိ ဧဝံ စတ္တာရော နဝကာ ဝုတ္ထာတိ အတ္ထော။ **ဒ္ဝိန္နံ စီဝရေန စာ**တိ ဘိက္ခူနံ သန္တိကေ ဥပသမ္ပန္နာယ စီဝရံ ဒေန္တေသု ပါစိတ္တိယံ, ဘိက္ခုနိံ သန္တိကေ ဥပသမ္ပန္နာယ ဒေန္တေသု ဒုက္ကဋန္တိ ဧဝံ ဒ္ဝိန္နံ ဘိက္ခုနိံ စီဝရံ ဒေန္တေသု စီဝရေန ကာရဏာဘူတေန အာပတ္တိ ဟောတီတိ အတ္ထော။

အဋ္ဌ ပါဠိဒေသနီယာတိ ပါဋိယံ အာဂတာ ဧဝ။ **ဘုဉ္ဇန္တာမကဓညေန, ပါစိတ္တိယေန ဒုက္ကဋာ ကတာ**တိ အာမကဓညံ ဝိညာပေတ္ဝာ ဘုဉ္ဇန္တိယာ ပါစိတ္တိယေန သဒ္ဒိံ ဒုက္ကဋာ ကတာယေဝ။

ဂန္ဆန္တေသု စတသ္သောတိ ဘိက္ခုနိယာ ဝါ မာတုဂါမေန ဝါ သဒ္ဒိံ သံဝိဓာယ ဂစ္ဆန္တေသု ဒုက္ကဋံ, ဂါမူပစာရောက္ကမနေ ပါစိတ္တိယံ, ယာ ဘိက္ခုနိ ကော ဂါမန္တရံ ဂစ္ဆတိ, တသ္သာ ဂါမူပစာရံ သြက္ကမန္တိယာ ပဌမပါဒေ ထုလ္လစ္စယံ, ဒုတိယပါဒေ သံဃာဒိသေသောတိ ဂစ္ဆန္တေသု ဇုမာ စတသ္သော အာပတ္တိယော ဟောန္တိ။ **ဒ္ဝိတသ္သ စာဝိ တတ္ထကာ**တိ ဒ္ဝိတသ္သပိ စတသ္သော ဧဝါတိ အတ္ထော။ ကထံ? ဘိက္ခုနိ အန္ဓကာရေ ဝါ ပဋိစ္ဆန္နေ ဝါ သြကာသေ မိတ္တသန္ထဝဝသေန ပုရိသဿ ဟတ္ထပါသေ တိဋ္ဌတိ, ပါစိတ္တိယံ, ဟတ္ထပါသံ ဝိဇဟိတ္ဝာ တိဋ္ဌတိ, ဒုက္ကဋံ, အရုဏုဂ္ဂမနကာလေ ဒုတိယိကာယ ဟတ္ထပါသံ ဝိဇဟန္တိ တိဋ္ဌတိ, ထုလ္လစ္စယံ, ဝိဇဟိတ္ဝာ တိဋ္ဌတိ, သံဃာဒိသေသောတိ နိသိန္နဿ စတသ္သော အာပတ္တိယော။ **နိပန္နဿာဝိ တတ္ထကာ**တိ သစေပိ ဟိ သာ နိသီဒတိ ဝါ နိပဇ္ဇတိ ဝါ, တောယေဝ စတသ္သော အာပတ္တိယော့ အာပဇ္ဇတိ။

(၃) ပါစိတ္တိယဝဏ္ဏနာ

၄၇၆။ **ပဒ္ဓေ ပါစိတ္တိယာနီ**တိ ပဒ္ဓေ ဘေသဇ္ဇာနိ ပဋိဂ္ဂဟေတ္ဝာ နာနာဘာဇနေသု ဝါ ကောဘာဇနေ ဝါ အဓိဿေတ္ဝာ ဌပိတာနိ ဟောန္တိ၊ သတ္တာဟာတိက္ကမေ သော ဘိက္ခု ပဒ္ဓေ ပါစိတ္တိယာနံ သဗ္ဗာနိ နာနာဝတ္ထုကာနိ ကေက္ခဏေ အာပဇ္ဇတိ၊ "ဣမံ ပဌမံ အာပန္နော, ဣမံ ပစ္ဆာ"တိ န ဝတ္တဗ္ဗော။

နဝ ပါစိတ္တိယာနီတိ ယော ဘိက္ခု နဝ ပဏီတဘောဇနာနိ ဝိညာပေတ္ဝာ တေဟိ သဒ္ဒိံ ဧကတော ဧကံ ကဗဠံ သြမဒ္ဒိတ္ဝာ မုခေ ပက္ခိပိတ္ဝာ ပရဂဋံ အတိက္ကာမေတိ၊ အယံ နဝ ပါစိတ္တိယာနိ သဗ္ဗာနိ နာနာဝတ္ထုကာနိ ကေက္ခဏေ

အာပဇ္ဇတိ၊ "ဣမံ ပဌမံ အာပန္နော, ဣမံ ပစ္ဆာ"တိ နဝတ္တဗ္ဗော။ **ကေဝါစာယ ဒေသေယျာ**တိ "အဟံ ဘန္တေ ပဋ္ဌ ဘေသဇ္ဇာနိ ပဋိဂ္ဂဟေတ္ဝာ သတ္တာဟံ အတိက္ကာမေတ္ဝာ ပဋ္ဌ အာပတ္တိယော အာပန္နော၊ တာ တုမှမူလေ ပဋိဒေသေ-မီ"တိ ဧဝံ ကေဝါစာယ ဒေသေယျ၊ ဒေသိတာဝ ဟောန္တိ၊ ဒွိဟိ တိဟိ ဝါစာဟိ ကိစ္စံ နာမ နတ္ထိ။ ဒုတိယဝိသဇ္ဇနေပိ "အဟံ ဘန္တေ နဝ ပဏီတ-ဘောဇနာနိ ဝိညာပေတ္ဝာ ဘုဉ္ဇိတ္ဝာ နဝ အာပတ္တိယော အာပန္နော၊ တာ တုမှမူလေ ပဋိဒေသေမီ"တိ ဝတ္တဗ္ဗံ။

ဝတ္ထုံ ကိတ္တေတ္ဝာ ဒေသေယျာတိ "အဟံ ဘန္တေ ပဋ္ဌ ဘေသဇ္ဇာနိ ပဋိဂ္ဂဟေတ္ဝာ သတ္တာဟံ အတိက္ကာမေသိ"ံ၊ ယထာဝတ္ထုကံ တံ တုမှမူလေ ပဋိဒေသေမီ"တိ ဧဝံ ဝတ္ထုံ ကိတ္တေတ္ဝာ ဒေသေယျ၊ ဒေသိတာဝ ဟောန္တိ အာပတ္တိယော၊ အာပတ္တိယာ နာမဂ္ဂဟဏေန ကိစ္စံ နတ္ထိ။ ဒုတိယဝိသဇ္ဇနေပိ "အဟံ ဘန္တေ နဝ ပဏီတဘောဇနာနိ ဝိညာပေတ္ဝာ ဘုတ္တောဝါ၊ ယထာ-ဝတ္ထုကံ တံ တုမှမူလေ ပဋိဒေသေမီ"တိ ဝတ္တဗ္ဗံ။

ယာဝတတိယကေ တိဿောတိ ဥက္ခိတ္တာနုဝတ္တိကာယ ပါရာဇိကံ,ဘေဒကာ-နုဝတ္တကာနံ ကောကာလိကာဒိနံ သံဃာဒိသေသံ, ပါဝိကာယ ဒိဋ္ဌိယာ အပ္ပဋိ-နိဿဂ္ဂေ စက္ကာဒ္ဒိကာယ စ ဘိက္ခုနိယာ ပါစိတ္တိယန္တိ ဣမာ ယာဝတတိယကာ တိဿော အာပတ္တိယော။ **ဆ ဧဝါဟာရပဘွယာ**တိ ပယုတ္တဝါစာပဘွယာ ဆ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇတိတိ အတ္ထော။ ကထံ? အာဇိဝဟေတု အာဇိဝ-ကာရဏာ ပါဝိန္ဓော ဣန္ဓာပကတော အသန်ံ အဘူတံ ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မံ ဥလ္လပတိ၊ အာပတ္တိ ပါရာဇိကဿ၊ အာဇိဝဟေတု အာဇိဝကာရဏာ သဉ္စရိတ္တံ သမာပဇ္ဇတိ၊ အာပတ္တိ သံဃာဒိသေသဿ၊ အာဇိဝဟေတု အာဇိဝကာရဏာ ယော တေ ဝိဟာရေ ဝသတိ၊ သော အရဟာတိ ဝဒတိ၊ အာပတ္တိ ထုလ္လစ္စယဿ၊ အာဇိဝဟေတု အာဇိဝကာရဏာ ဘိက္ခု ပဏီတဘောဇနာနိ အတ္တနော အတ္ထာယ ဝိညာပေတ္ဝာ ဘုဉ္ဇတိ၊ အာပတ္တိ ပါစိတ္တိယဿ၊ အာဇိဝဟေတု အာဇိဝကာရဏာ ဘိက္ခုနိ ပဏီတဘောဇနာနိ အတ္တနော အတ္ထာယ ဝိညာ-ပေတ္ဝာ ဘုဉ္ဇတိ၊ အာပတ္တိ ပါဋိဒေသနီယဿ၊ အာဇိဝဟေတု အာဇိဝကာရဏာ သူပံ ဝါ ဩဒနံ ဝါ အဂိလာနော အတ္တနော အတ္ထာယ ဝိညာပေတ္ဝာ ဘုဉ္ဇတိ၊ အာပတ္တိ ဒုက္ကဋဿာတိ။

ခါဒနီယံ တိဿောတိ မနုဿမံသေ ထုလ္လစ္စယံ၊ အဝသေသေသု အကပ္ပိယ-မံသေသု ဒုက္ကဋံ၊ ဘိက္ခုနိယာ လသုဏေ ပါစိတ္တိယံ။ **ပဋ္ဌ ဘောဇနပဘွယာ**တိ အဝဿုတာ အဝဿုတဿ ပုရိသဿ ဟတ္ထတော ဘောဇနံ ဂဟေတ္ဝာ

တဇ္ဇော မနုဿမံသံ လသုဏံ အတ္တနော အတ္ထာယ ဝိညာပေတွာ ဂဟိတ-ပဏီတဘောဇနာနိ အဝသေသဿ အကပ္ပိယမံသံ ပဋိဝိတွာ ဓေါမိဿကံ ခြမဒ္ဒိတွာ အစ္ဆောဟရမာနာ သံဃာဒိသေသံ, ထုလ္လစ္စယံ, ပါစိတ္တိယံ, ပါဋိ-ဒေသနိယံ, ဒုက္ကဋန္တိ ဣမာ ပဉ္စ အာပတ္တိယော ဘောဇနပစ္စယာ အာပဇ္ဇတိ။

ပဉ္စ ဌာနာနိတိ ဥက္ခိတ္တာနုဝတ္တိကာယ ဘိက္ခုနိယာ ယာဝတတိယံ သမနု-ဘာသနာယ အပ္ပဋိနိဿဇ္ဇနိယာ ဥတ္တိယာ ဒုက္ကဋံ၊ ဒွိဟိ ကမ္မဝါစာဟိ ထုလ္လစ္စယံ၊ ကမ္မဝါစာပရိယောသာနေ အာပတ္တိ ပါရာဇိကဿ၊ သံဃဘေဒါယ ပရက္ကမနာဒီသု သံဃာဒိသေသော၊ ပါဠိကာယ ဒိဋ္ဌိယာ အပ္ပဋိနိဿဂ္ဂေ ပါစိတ္တိယန္တိ ဧဝံ သဗ္ဗာ ယာဝတတိယကာ ပဉ္စ ဌာနာနိ ဂန္ထန္တိ။ **ပဉ္စန္နံ ဩဝ အာပတ္တီ**တိ အာပတ္တိ နာမ ပဉ္စန္နံ သဟဓမ္မိကာနံ ဟေဋ္ဌိ၊ တတ္ထ ဒ္ဝိန္နံ နိပ္ပရိယာယေန အာပတ္တိယော၊ သိက္ခာမာနသာမဏေရိသာမဏေရာနံ ပန အကပ္ပိယတ္တာ န ဝဋ္ဋတိ။ ဣမိနာ ပရိယာယေန တေသံ အာပတ္တိ န ဒေသာပေ-တဗ္ဗာ၊ ဒက္ခကမ္မံ ပန တေသံ ကာတဗ္ဗံ။ **ပဉ္စန္နံ အဓိကရဏာန စာ**တိ အဓိ-ကရဏဿ ပဉ္စန္နမေဝါတိ အတ္ထော။ ဧတေသံယေဝ ဟိ ပဉ္စန္နံ ပတ္တစီဝရာဒီနံ အတ္ထာယ ဝိနိစ္ဆယဝေါဟာရော အဓိကရဏန္တိ ဝုစ္စတိ၊ ဂိဟီနံ ပန အဋ္ဌကမ္မံ နာမ ဟောတိ။

ပဉ္စန္နံ ဝိနိစ္ဆယော ဟောတီတိ ပဉ္စန္နံ သဟဓမ္မိကာနံယေဝ ဝိနိစ္ဆယော နာမ ဟောတိ။ **ပဉ္စန္နံ ဥပသမေန စာ**တိ ဧတေသံယေဝ ပဉ္စန္နံ အဓိကရဏံ ဝိနိစ္ဆိတံ ဥပသန္တံ နာမ ဟောတီတိ အတ္ထော။ **ပဉ္စန္နဉ္စေဝ အနာပတ္တီ**တိ ဧတေသံယေဝ ပဉ္စန္နံ အနာပတ္တိ နာမ ဟောတီတိ အတ္ထော။ **တီဟိ ဌာနေဟိ သောဘတီ**တိ သံဃာဒိဟိ တီဟိ ကာရဏေဟိ သောဘတိ။ ကတဝိတိက္ကမော ဟိ ပုဂ္ဂလော သပ္ပဋိကမ္မံ အာပတ္တိံ သံဃမဇ္ဈေ ဂဏမဇ္ဈေ ပုဂ္ဂလသန္တိကေ ဝါ ပဋိကရိတ္တာ အဇ္ဈာစာရသီလော ပါကတိကော ဟောတိ၊ တသ္မာ တီဟိ ဌာနေဟိ သောဘတီတိ ဝုစ္စတိ။

ဒွေ ကာယိကာ ရတ္တီနန္တိ ဘိက္ခုနိ ရတ္တန္ဓကာရေ ပုရိသဿ ဟတ္ထပါသေ ဌာနနိသဇ္ဇသယနာနိ ကပ္ပယမာနာ ပါစိတ္တိယံ၊ ဟတ္ထပါသံ ဝိဇဟိတွာ ဌာနာဒီနိ ကပ္ပယမာနာ ဒုက္ကဋန္တိ ဒွေ ကာယဒွါရသမ္ဘဝါ အာပတ္တိယော ရတ္တိံ အာပဇ္ဇတိ။ **ဒွေ ကာယိကာ ဒိဝါ**တိ ဧတေနေဝ ဥပါယေန ဒိဝါ ပဋိစ္ဆန္နေ ခြကာသေ ဒွေ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇတိ။ **နိဂ္ဂဟာယန္တိဿ စ ကာ အာပတ္တီ**တိ ‘‘န စ ဘိက္ခဝေ သာရတ္တေန မာတုဂါမဿ အင်္ဂဇာတံ

ဥပနိဇ္ဈာယိတမ္ဘံ၊ ယော ဥပနိဇ္ဈာယေယျ၊ အာပတ္တိ ဒုက္ကဋဿာ”တိ နိဇ္ဈာယန္တဿ အယမေကာ အာပတ္တိ။ **ကော ဒိဏ္ဍပါတပစ္စယာ**တံ “နု စ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခာ-ဒါယိကာယ မုခံ ဩလောကေတမ္ဘ”န္တိ ၂ ထွေ ဒုက္ကဋာပတ္တိ။ အန္တမသော ယာဂုံ ဝါ ဖျန်းနံ ဝါ ဒေန္တဿ သာမဏေရဿာပိ ဟိ မုခံ ဥလ္လောကယတော ဒုက္ကဋမေဝ။ ကုရုန္ဒိယံ ပန **“ကော ဒိဏ္ဍပါတပစ္စယာ**တိ ဘိက္ခုနိပရိပါစိတံ ဒိဏ္ဍပါတံ ဘုဉ္ဇန္တဿ ပါစိတ္တိယ”န္တိ ဝုတ္တံ။

အဒ္ဓာနိသံသေ သမ္ပဿန္တိ ကောသမ္ဗကဋ္ဌနကေ ဝုတ္တာနိသံသေ။ **ဥက္ခိတ္တကာ တယော ဝုတ္တာ**တိ အာပတ္တိယာ အဒဿနေ အပ္ပဋိကမ္မေ ပါဝိကာယ စ ဒိဋ္ဌိယာ အပ္ပဋိနိဿဂ္ဂေတိ။ **တေစတ္တာလီသ သမ္မာဝတ္တနာ**တိ တေသံယေဝ ဥက္ခိတ္တကာနံ ဇေတ္တကေသု ဝတ္ထေသု ဝတ္တနာ။

ပဋ္ဌဉ္ဉာနေ မုသာဝါဒေါတိ ပါရာဇိကသံဃာဒိသေသထုလ္လစ္စယပါစိတ္တိယ-ဒုက္ကဋသမ္ဘိတေ ပဋ္ဌဉ္ဉာနေ မုသာဝါဒေါ ဂဏ္ဆတိ။ **ဒုဒ္ဒသ ပရမ္မုခံ ဝုစ္စတီ**တိ ဒဿာဟပရမာဒိနယေန ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တံ။ **ဒွါဒသ ပါဠိဒေသနိယာ**တိ ဘိက္ခုနံ စတ္တာရိ, ဘိက္ခုနိနံ အဋ္ဌ။ **စတုန္နံ ဒေသနာယ စာ**တိ စတုန္နံ အစ္ဆယ-ဒေသနာယာတိ အတ္ထော။ ကတမာ ပန သာတိ။ ဒေဝဒတ္တေန ပယောဇိတာနံ အဘိမာရာနံ အစ္ဆယဒေသနာ, အနုရုဒ္ဓတ္ထေရဿ ဥပဋ္ဌာယိကာယ အစ္ဆယ-ဒေသနာ, ဝမုဿ လိစ္ဆဝိနော အစ္ဆယဒေသနာ, ဝါသဘဂါမိယတ္ထေရဿ ဥက္ခေပနိယကမ္မံ ကတ္တာ အာဂတာနံ ဘိက္ခုနံ အစ္ဆယဒေသနာတိ အယံ စတုန္နံ အစ္ဆယဒေသနာ နာမ။

အဒ္ဓဂိကော မုသာဝါဒေါတိ “ပုဗ္ဗေဝဿ ဟောတိ မုသာ ဘဏိဿ”န္တိ အာဒိံ ကတ္တာ “ဝိနိစ္ဆယ သည်”န္တိပရိယောသာနေဟိ၇ အဋ္ဌဟိ အင်္ဂေဟိ အဋ္ဌင်္ဂိကော။ ဥပေါသထင်္ဂါနိဝိ ပါဏံ နု ဟနေတိအာဒိနာ နယေန ဝုတ္တာနေဝ။ **အဒ္ဓ ဂူတေယျင်္ဂါနိ**တိ “ဣမ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု သောတာ စ ဟောတိ သာဝေတာ စာ”တိအာဒိနာ၇ နယေန သံဃဘေဒကေ ဝုတ္တာနိ။ **အဒ္ဓ တိတ္ထိယဝတ္တာနိ** မဟာခန္ဓကေ ဝုတ္တာနိ။

အဒ္ဓဝါဒိကာ ဥဗယမ္ဗဒါတိ ဘိက္ခုနိနံ ဥပသမ္ပဒံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ **အဒ္ဓန္နံ ပစ္ဆုဒ္ဒာတဗ္ဗန္တိ** ဘတ္တဂ္ဂေ အဋ္ဌန္နံ ဘိက္ခုနိနံ ဇုတရာဟိ ပစ္ဆုဒ္ဒါယ အာသနံ

၁-ဒိ ၁-၁၆၉-ဖိဒ္ဓေ။　　၂-ဒိ ၄-၃၀၄-ဖိဒ္ဓေ။
၃-ဒိ ၂-၃၊ ဒိ ၅-၃၅၂-ဖိဒ္ဓေသု။　　၄-ဒိ ၄-၃၆၄-ဖိဒ္ဓေ။

ဒါတမ့်။ **ဘိက္ခုနောဝါဒကော အဋ္ဌဟိတိ** အဋ္ဌဟင်္ဂေဟိ သဲမန္နာဂတော ဘိက္ခု ဘိက္ခုနောဝါဒကော သမ်မန္နိတမ့ဟော။

ကေသ ဆေဒ္ဓန္တိ ဂါထာယ နဝသု ဇနေသု ယော သလာကံ ဂါဟေတ္ဝာ သံဃံ ဘိန္နတိ၊ တသ္သေဝ ဆေဒ္ဓံ ဟောတိ၊ ဒေဝဒတ္တော ဝိယ ပါရာဇိကံ အာပဇ္ဇတိ။ ဘေဒကာနဝတ္ထုကာနံ စတုန္နံ ထုလ္လစ္စယံ ကောကာလိကာဒီနံ ဝိယ၊ ဓမ္မဝါဒိနံ စတုန္နံ အနာပတ္တိ။ ဇ္ဈမာ ပန အာပတ္တိယော စ အနာပတ္တိယော စ[1] သဒ္ဒေသံ ဇကဝတ္ထုက္ကာ သံဃဘေဒဝတ္ထုကာ ဇဝေ။

နဝ အာဃာတဝတ္ထူနိတိ ဂါထာယ **နဝဟိ**တိ နဝဟိ ဘိက္ခူဟိ သံဃော ဘိဇ္ဇတိ။ **ဥတ္တိယာ ကရဏာ နဝါ**တိ ဥတ္တိယာ ကာတဗ္ဗာနိ ကမ္မာနိ နဝါတိ အတ္ထော။ သေသံ ဥတ္တာနမေဝ။

(၄) အဝန္ဒနိယပုဂ္ဂလာဒိဝဏ္ဏနာ

၄၇၇။ **ဒသ ပုဂ္ဂလာ နာဘိဝါဒေတဗ္ဗာ**တိ သေနာသနက္ခန္ဓကေ ဝုတ္တာ ဒသ ဇနာ။ **အဋ္ဌလိ သာမီစေန စာ**တိ သာမိစိကမ္မေန သဒ္ဓိံ အဋ္ဌလိ စ တေသံ နကာတဗ္ဗော၊ နေဝ ပါနိယာပုဉ္ဆနတာလဝဏ္ဏဂဟဏာဒိ ခန္ဓကဝတ္တံ တေသံ ဒဿေတဗ္ဗံ၊ န အဋ္ဌလိ ပဂ္ဂဏှိတဗ္ဗောတိ အတ္ထော။ **ဒသန္နံ ဥက္ကဋ္ဌန္တိ** တေသံ-ယေဝ ဒသန္နံ ဇေဝံ ကရောန္တသ္သ ဒုက္ကဋံ ဟောတိ။ **ဒသ စီဝရဓာရဏာ**တိ ဒသ ဒိဝသာနိ အတိရေကစီဝရဿ ဓာရဏာ အနုညာတာတိ အတ္ထော။

ပဉ္စန္နံ ဝဿံဝုဋ္ဌာနံ၊ ဒါတဗ္ဗံ ဇ္ဈ ဇ စီဝရန္တိ ပဉ္စန္နံ သဟဓမ္မိကာနံ သမ္မုခါဝ ဒါတဗ္ဗံ။ **သတ္တန္နံ သန္တေ**တိ ဒိသာပက္ကန္တဉ္ဇမ္တုကဒိတ္တစိတ္တဝေဒနာဋ္ဌာနံ, တိဏ္ဏ္ဇ္ဇ ဥက္ခိတ္တကာနန္တိ ဇ္ဈမေသံ သတ္တန္နံ သန္တေ ပတိရူပေ ဂါဟကေ[2] ပရမ္မုခါပိ ဒါတဗ္ဗံ။ **သောဋသန္နံ နု ဒါတဗ္ဗန္တိ** သေသာနံ စီဝရက္ခန္ဓကေ ဝုတ္တာနံ ပဏ္ဍကာ-ဒီနံ သောဋသန္နံ နု ဒါတဗ္ဗံ။

ကတိသတံ ရတ္တိသတံ၊ အာပတ္တိယော ဆာဒယိတ္ထာနာတိ ကတိသတံ အာပတ္တိယော ရတ္တိသတံ ဆာဒယိတ္ထာန။ **ဒသသတံ ရတ္တိသတံ၊ အာပတ္တိယော ဆာဒယိတ္ထာနာ**တိ ဒသသတံ အာပတ္တိယော ရတ္တိသတံ ဆာဒယိတ္ထာန။ အယညေတ္ထ သခေ်ပတ္ထော—ယော ဒိဝသေ သတံ သတံ သံဃာဒိသေသာ-ပတ္တိယော အာပဇ္ဇိတ္ထာ ဒသ ဒသ ဒိဝသေ ပဋိဆ္ဆာဒေတိ၊ တေန ရတ္တိသတံ အာပတ္တိသဟဿံ ပဋိဆ္ဆာဒိတံ ဟောတိ၊ သော သဗ္ဗာဝ တာ အာပတ္တိယော

၁–ဇ္ဈမာ ပန အာပတ္တိယော (သီ၊က) ၂–ပဋိဂါဟကေ (က)

ဒသာဟပဋိစ္ဆန္နာတိ ပရိဝါသံ ယာစိတ္မာ ဒသ ရတ္တိယော ဝသိတ္မာန မုစ္စေယျ ပါရိဝါသိကောတိ။

ဒွါဒသ ကမ္မဒေါသာ ဝုတ္တာတိ အပလောကနကမ္မံ အဓမ္မေနဝဂ္ဂံ, အဓမ္မေန-သမဂ္ဂံ, ဓမ္မေနဝဂ္ဂံ၊ တထာ ဥတ္တိကမ္မဥတ္တိဒုတိယကမ္မဥတ္တိစတုတ္ထကမ္မာနိပီတိ ဧဝံ ဧကေကသ္မိံ ကမ္မေ တယော တယော ကတ္မာ ဒွါဒသ ကမ္မဒေါသာ ဝုတ္တာ။

စတသ္သော ကမ္မသမ္ပတ္တိယောတိ အပလောကနကမ္မံ ဓမ္မေနသမဂ္ဂံ၊ တထာ သေသာနိပီတိ ဧဝံ စတသ္သော ကမ္မသမ္ပတ္တိယော ဝုတ္တာ။

ဆ ကမ္မာနီတိ အဓမ္မေနဝဂ္ဂကမ္မံ, အဓမ္မေနသမဂ္ဂကမ္မံ, ဓမ္မပတိရူပကေန-ဝဂ္ဂကမ္မံ, ဓမ္မပတိရူပကေနသမဂ္ဂကမ္မံ, ဓမ္မေနဝဂ္ဂကမ္မံ, ဓမ္မေနသမဂ္ဂကမ္မန္တိ ဧဝံ ဆ ကမ္မာနိ ဝုတ္တာနိ။ **ဧကေတ္ထ ဓမ္မိကာ ကတာ**တိ ဧကံ ဓမ္မေန သမဂ္ဂ-ကမ္မမေဝေတ္ထ ဓမ္မိကံ ကတန္တိ အတ္ထော။ ဒုတိယဂါထာဝိသဇ္ဇနေပိ ဧတေဒေဝ ဓမ္မိကံ။

ယံ ဒေသိတာတိ ယာနိ ဒေသိတာနိ ဝုတ္တာနိ ပကာသိတာနိ။ **အနုဇာနာတိ**အာဒိသု ပရိယန္တပရိစ္ဆေဒဘာဝရဟိတတ္တာ အနန္တံ ဝုစ္စတိ နိဗ္ဗာနံ၊ တံ ဘဂဝတာ ရညာ သပတ္တဂဏံ အာဘိမဒ္ဒိတ္မာ ရဇ္ဇံ ဝိယ ကိလေသဂဏံ အာဘိမဒ္ဒိတ္မာ ဇိတံ ဝိဇိတံ အဓိဂတံ သမ္ပတ္တံ၊ တသ္မာ ဘဂဝါ "အနန္တ-ဇိနော"တိ ဝုစ္စတိ။ သ္ယဝ ဣဒ္ဓါနိဒ္ဓေသု နိဗ္ဗိကာရတာယ တာဒိ၊ ဝိကမ္မုန-တဒင်္သမုစ္ဆေဒပဋိပဿဒ္ဓိနိဿရဏဝိဝေကသင်္ခါတံ ဝိဝေကပမုခံ အဒ္ဓသာတိ ဝိဝေကဒဿီ။ တေန **အနန္တဇိနေန တာဒိနာ ဝိဝေကဒဿိနာ** ယာနိ အာပတ္တိကွန္ဓာနိ ဒေသိတာနိ ဝုတ္တာနိ။ **ဧကေတ္ထ သမ္မတိ ဝိနာ သမထေဟိ**တိ အယမေတ္ထ ပဒသမ္ဗန္ဓော၊ ယာနိ သတ္ထာရာ သတ္တ အာပတ္တိကွန္ဓာနိ ဒေသိ-တာနိ၊ တတ္ထ ဧကာပိ အာပတ္တိ ဝိနာ သမထေဟိ နု သမ္မတိ၊ အထ ခေါ ဆ သမထာ စတ္တာရိ အဓိကရဏာနိတိ သဗ္ဗေပိမေ ဓမ္မာ သမ္မုခါဝိနယေန သမ္မန္တိ၊ သမာယောဂံ ဂစ္ဆန္တိ။ ဧတ္ထ ပန ဧကော သမ္မုခါဝိနယောဝ ဝိနာ သမထေဟိ သမ္မတိ၊ သမထဘာဝံ ဂစ္ဆတိ။ နု ဟိ တသ အညေန သမထေန ဝိနာ အနိပ္ဖတ္တိ နာမ အတ္ထိ။ တေန ဝုတ္တံ "ဧကေတ္ထ သမ္မတိ ဝိနာ သမထေ-ဟိ"တိ၊ ဣမိနာ တာဝ အဓိပ္ပါယေန အဋ္ဌကထာသု အတ္ထော ဝုတ္တော။ မယံ ပန ဝိနာတိ နိပါတသ ပဋိသေဓနမတ္တမတ္ထံ ဂဟေတ္ဝာ "ဧကေတ္ထ သမ္မတိ ဝိနာ

သမထေဟိ”တိ ဧတေသု သတ္တသု အာပတ္တိက္ခန္ဓေသု ဧကော ပါရာဇိကာ-ပတ္တိက္ခန္ဓော ဝိနာ သမထေဟိ သမ္မတိတိ ဧတမတ္ထံ ရောစေယျာမ။ ဝုတ္တမ္ပိ စေတံ “ယာ သာ အာပတ္တိ အနဝဿသာ၊ သာ အာပတ္တိ နု ကတမေန အဓိကရဏေန ကတမပ္ပိ ဌာနေ နု ကတာမေန သမထေန သမ္မတိ”တိ။

ဆဉ္ဇိနဒီယမုသတာဒတိ “ဣဓ ဥပါလိ ဘိက္ခု အဓမ္မံ ဓမ္မောတိ ဒီပေတိ၊ တသ္မိံ အဓမ္မဒိဋ္ဌိ ဘေဒေ အဓမ္မဒိဋ္ဌိ, တသ္မိံ အဓမ္မဒိဋ္ဌိ ဘေဒေ ဓမ္မဒိဋ္ဌိ, တသ္မိံ အဓမ္မဒိဋ္ဌိ ဘေဒေ ဝေမတိကော, တသ္မိံ ဓမ္မဒိဋ္ဌိ ဘေဒေ အဓမ္မဒိဋ္ဌိ, တသ္မိံ ဓမ္မဒိဋ္ဌိ ဘေဒေ ဝေမတိကော, တသ္မိံ ဝေမတိကော ဘေဒေ အဓမ္မဒိဋ္ဌိ, တသ္မိံ ဝေမတိကော ဘေဒေ ဓမ္မဒိဋ္ဌိ, တသ္မိံ ဝေမတိကော ဘေဒေ ဝေမတိကော”တိ ဧဝံ ယာနိ အဋ္ဌာရသန္နံ ဘေဒကရဝတ္ထူနံ ဝသေန အဋ္ဌာရသ အဋ္ဌကာနိ သံဃ-ဘေဒကက္ခန္ဓကေ ဝုတ္တာနိ၊ တေသံ ဝသေန ဆဉ္ဇိနဒီယမုသတံ အာပါယိကာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

အဋ္ဌာရသ အနာပါယိကာတိ “ဣဓ ဥပါလိ ဘိက္ခု အဓမ္မံ ဓမ္မောတိ ဒီပေတိ၊ တသ္မိံ ဓမ္မဒိဋ္ဌိ ဘေဒေ ဓမ္မဒိဋ္ဌိ အဝိနဓာယ ဒိဋ္ဌိံ အဝိနဓာယ ခန္တိံ အဝိနဓာယ ရုစိံ အဝိနဓာယ ဘာဝံ အနုဿာဝေတိ၊ သလာကံ ဂါဟေတိ ‘အယံ ဓမ္မော၊ အယံ ဝိနယော၊ ဣဒံ သတ္ထုသာသနံ၊ ဣမံ ဂဏှထ၊ ဣမံ ရောစေ-ထာ’တိ၊ အယမ္ပိ ခေါ ဥပါလိ သံဃဘေဒကော နာမ အာပါယိကော နာ နေရယိ-ကော နာ ကပ္ပဋ္ဌော နာ အတေကိစ္ဆော”တိ ဧဝံ ဧကေကသ္မိံ ဝတ္ထုသ္မိံ ဧကေကံ ကတ္ဝာ သံဃဘေဒကက္ခန္ဓကာဝသာနေ ဝုတ္တာ အဋ္ဌာရသ ဇနာ။ အဋ္ဌာရသ အဋ္ဌကာ ဆဉ္ဇိနဒီယမုသတဝိဿဇ္ဇနေ ဝုတ္တာယေဝ။

(၅) သောဠသကမ္မာဒိဝဏ္ဏနာ

၄၇၀။ **ကတိ ကမ္မာနီ**တိအာဒိနံ သမ္ဘဂါထာနံ ဝိဿဇ္ဇနံ ဥတ္တာနမေဝါတိ။

အပရဒုတိယဂါထာသင်္ကိတဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

သေဒမောစနဂါထာ

(၁) အဝိပ္ပဝါသပဋိဝတ္တနာ

၄၇၉။ သေဒမောစနဂါထာသု **အသံဝါသော**တိ ဥပေါသထပဝါရဏာဒိနာ သံဝါသေန အသံဝါသော။ **သမ္ဘောဂေါ ကေစ္ဆော တဟိံ နု လဇ္ဇာ**တိ အကပ္ပိယသမ္ဘောဂေါ နု လဇ္ဇာတိ၊ နဟာပနဘောဇနာဒိပဋိဂ္ဂဟံ ပန မာတရာယေဝ ကာတုံ လဇ္ဇာတိ။ **အဝိပ္ပဝါသေန အနာပတ္တီ**တိ သဟဂါရသေယျာယ အနာပတ္တိ။ **ပဥ္စာ မေသာ ကုသလေဟိ စိန္တိတာ**တိ သော ပဥ္စာ ကုသလေဟိ ပဏ္ဍိတေဟိ စိန္တိတာ။ အဿာ ဝိဿဇ္ဇနံ ဒါရကမာတုယာ ဘိက္ခုနိယာ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ တဿာ ဟိ ပုတ္တံ သန္ဓာယေတံ ဝုတ္တန္တိ။

အဝိဿဇ္ဇိတဂါထာ ဂရုဘဏ္ဍံ သန္ဓာယ ဝုတ္တာ၊ အတ္ထော ပနဿာ ဂရုဘာဏ္ဍဝိနိစ္ဆယေ ဝုတ္တော ယေဝ။

ဒဿ ပုဂ္ဂလေ နတ္ထီတိ သေနာသနက္ခန္ဓကေ ဝုတ္တေ ဒဿ ပုဂ္ဂလေ နတ္ထိ။ **ကောဒဿ ဝိဝဇ္ဇိယာ**တိ ယေ မဟာခန္ဓကေ ကောဒဿ ဝိဝဇ္ဇနီယပုဂ္ဂလာ ဝုတ္တာ၊ တေဝိ နတ္ထိ။ အယံ ပဥ္စာ နဂ္ဂံ ဘိက္ခုံ သန္ဓာယ ဝုတ္တာ။

ကထံ နု သိက္ခာယ အသာဓာရဏောတိ ပဥ္စာ နဟာဝိတပုဗ္ဗကံ ဘိက္ခုံ သန္ဓာယ ဝုတ္တာ။ အယံ ဟိ ခုရဘဏ္ဍံ ပရိဟရိတုံ နာ လဘတိ၊ အညေ လဘန္တိ။ တသ္မာ သိက္ခာယ အသာဓာရဏော။

တံ ပုဂ္ဂလံ ကတမံ ဝဒန္တီ ဗုဒ္ဓါတိ အယံ ပဥ္စာ နိမ္မိတဗုဒ္ဓံ သန္ဓာယ ဝုတ္တာ။

အဓောနာဘိံ ဝိဝဇ္ဇိယာတိ အဓောနာဘိံ ဝိဝဇ္ဇေတွာ။ အယံ ပဥ္စာ ယံ တံ အသိသကံ ကဗန္ဓံ၊ ယဿ ဥရေ အက္ခိနိ စေဝ မုခဉ္စ ဟောတိ၊ တံ သန္ဓာယ ဝုတ္တာ။

ဘိက္ခု သညာဓိကာယ ကုဋိယာတိ အယံ ပဥ္စာ တိဏ္ဏံ ဆာဒနံ ကုဋိံ သန္ဓာယ ဝုတ္တာ။ ဒုတိယပဥ္စာ သဗ္ဗမတ္တိကာမယံ ကုဋိံ သန္ဓာယ ဝုတ္တာ။

အာပဒ္ဓေယျ ဂရုကံ ဆေဒနဝတ္ထုတိ အယံ ပဥ္စာ ဝဇ္ဇပဋိဆ္ဆာဒိကံ ဘိက္ခုနိံ သန္ဓာယ ဝုတ္တာ။ ဒုတိယပဥ္စာ ပဏ္ဍကာဒယော အဘဗ္ဗပုဂ္ဂလေ သန္ဓာယ ဝုတ္တာ။ ဧကာဒသပိ ဟိ တေ ဂိဟိဘာဝေယေဝ ပါရာဇိကံ ပတ္တာ။

ဝါစာတိ ဝါစာယ အနာလပန္တော။ **ဂိရံ နော စ ပရေ ဘဏေယျာ**တိ "ဣတိ ဣမေ သောဿန္တိ"တိ ပရပုဂ္ဂလေ သန္ဓာယ သဒ္ဒမ္မိ နာ နိစ္ဆာရေယျ။ အယံ ပဉ္စာ "သန္တိ ံ အာပတ္တိ ံ နာဝိကရေယျ၊ သမ္မာနမုသာဝါဒဿ ဟောတီ"တိ ဣမံ မုသာဝါဒံ သန္ဓာယ ဝုတ္တာ။ တဿ ဟိ - ဘိက္ခုနော အဓမ္မိကာယ ပဋိညာယ တုက္ကိဘူတဿ နိသိန္နဿ မနောဒ္ဓါရေ အာပတ္တိ နာမ နတ္ထိ။ ယသ္မာ ပန အာဝိကာတမ္ပံ နာ အာဝိကရောတိ၊ တေနဿ ဝစီဒ္ဓါရေ အကိရိယတော အယံ အာပတ္တိ သမုဋ္ဌာတီတိ ဝေဒိတမ္ပာ။

သံဃာဒိသေသာ စတူရောတိ အယံ ပဉ္စာ အရဏ္ဂေ ဂါမန္တရပရိယာပန္နံ နဒိပါရံ ဩက္ကန္တာဘိက္ခုနိ ံ သန္ဓာယ ဝုတ္တာ၊ သာ ဟိ သကဂါမတော ပဋ္ဌာ။ သ-သမယေ နိက္ခမိတ္ဝာ အရဏ္ဂဂုမနကာလေ ဝုတ္တပ္ပကာရံ နဒိပါရံ ဩက္ကန္တာမတ္တာဝ ရတ္တိဝိပ္ပဝါသဂါမန္တရနဒိပါရဂဏမ္ပာဩဟီယနလက္ခဏေန ဧကပ္ပဟာရေနေဝ စတူရော သံဃာဒိသေသေ အာပဇ္ဇတီ။

သိယာ အာပတ္တိယော နာနာတိ အယံ ပဉ္စာ ကေတောဉပသမ္မန္နာ ဒ္ဝေ ဘိက္ခုနိယော သန္ဓာယ ဝုတ္တာ။ တာသု ဟိ ဘိက္ခုနံ သန္တိကေ ကေတော-ဉပသမ္မန္နာယ ဟတ္ထတော ဂဏ္ဟန္တာသု ပါစိတ္တိယံ၊ ဘိက္ခုနိနံ သန္တိကေ ကေတော-ဉပသမ္မန္နာယ ဟတ္ထတော ဂဏ္ဟန္တာသု ဒုက္ကံ ံ။

စတူရော ဇနာ သံဓိဒေယ္ယာတိ အာစရိယော စ, တယော စ အန္တေဝါသိကာ ဆမာသကံ ဘက္ခံ အဝဟရိ ံသု၊ အာစရိယသ သာဟတ္ထိကာ တယော မာသကာ, အာဏတ္တိယာဝိ တယော၀၊ တသ္မာ ထုလ္လစ္စယံ အာပဇ္ဇတိ၊ ဣတရေသံ သာဟတ္ထိကော ဧကေကော, အာဏတ္တိကာ ပဉ္စာတိ တသ္မာ ပါရာဇိကံ အာပဇ္ဇိ ံသု။ အယမေတ္ထ သဒ္ဓေပေါ၊ ဝိတ္ထာရော ပန အဒိန္နာဒါနပါရာဇိကေ သံဝိဒါဝဟာရဝဏ္ဏနာယံ ဝုတ္တော။

(၂) ပါရာဇိကာဒိပဉ္စာဝဏ္ဏနာ

၄၈၀။ **ဆိဒ္ဒံ တသ္မိ ံ ဃရေ နတ္ထီ**တိ အယံ ပဉ္စာ ဒုဿကုဋိအာဒိနိ သန္ဓာယ ဝုတ္တာ။

တေလံ မဓုံ ဖာဏိတန္တိ ဂါထာ လိင်္ဂပရိဝတ္တံ သန္ဓာယ ဝုတ္တာ။

နိဿဂ္ဂိယေနာတိ ဂါထာ ပရိဏာမနံ သန္ဓာယ ဝုတ္တာ။ ယော ဟိ သံဃဿ ပရိဏတလာဘတော ဧကံ စီဝရံ အတ္တနော, ဧကံ အညဿာတိ ဒ္ဝေ စီဝရာနိ

ဧကံ မယှံ, ဧကံ တဿ ဒေဟိတိ ဧကပယောဂေန ပရိဏာမေတိ၊ သော နိဿဂ္ဂိယပါစိတ္တိယဉ္စေဝ သုဒ္ဓိကပါစိတ္တိယဉ္စ ဧကတော အာပဇ္ဇတိ။

ကမ္မဉ္စ တံ ကုပ္ပေယျ ဝဂ္ဂပန္ထယာတိ အယံ ပဌာ ဒွါဒသယောဇနပမာဏော သုဗာရာဏသိအာဒိသု နဂရေသု ဂါမသီမံ သန္ဓာယ ဝုတ္တာ။

ပဒဒိတိဟာရမတ္တေနာတိ ဂါထာ သဒ္ဓရိတ္တံ သန္ဓာယ ဝုတ္တာ၊ အတ္ထောပိ စဿာ သဒ္ဓရိတ္တဝဏ္ဏနာယမေဝ ဝုတ္တော။

သဗ္ဗာနိ တာနိ နိဿဂ္ဂိယာနီတိ အယံ ပဌာ အညာတိကာယ ဘိက္ခုနိယာ ဓောဝါပနံ သန္ဓာယ ဝုတ္တာ။ သစေ ဟိ တံ္ဍာမို စီဝရာနံ ကာကဒိဟဒနံ ဝါ ကဒ္ဒမမက္ခိတံ ဝါ ကဏ္ဍံ ဂဟေတ္ဝာ ဘိက္ခုနိ ဥဒကေန ဓောဝတိ၊ ဘိက္ခုဿ ကာယဂတာနေဝ နိဿဂ္ဂိယာနိ ဟောန္တိ။

သရဏဂမနမ္ပိ နု တဿ အတ္ထီတိ သရဏဂမနဥပသမ္ပဒါပိ နတ္ထိ။ အယံ ပန ပဌာ မဟာပစ္စာပတိယာ[1] ဥပသမ္ပဒံ သန္ဓာယ ဝုတ္တာ။

ဟနေယျ အနရိယံ မန္ဒောတိ တဋ္ဌိ ဇုတ္တိံ ဝါ ပုရိသံ ဝါ အနရိယံ ဟနေယျ၊ အယံ ပဌာ လိင်္ဂပရိဝတ္တေန ဇုတ္တိဘူတံ ပိတရံ ပုရိသဘူတဉ္စ မာတရံ သန္ဓာယ ဝုတ္တာ။

နု တေနာနန္တရံ ဖုသေတိ အယံ ပဌာ မိဂသိင်္ဂတာပသသိဟကုမာရာဒိနံ ဝိယ တိရစ္ဆာနမာတာပိတရော သန္ဓာယ ဝုတ္တာ။

အစေဒယိတ္ထာတိ ဂါထာ ဒူတေနုပသမ္ပဒံ သန္ဓာယ ဝုတ္တာ။ **စောဒယိတ္ထာ**တိ ဂါထာ ပဏ္ဍကာဒိနံ ဥပသမ္ပဒံ သန္ဓာယ ဝုတ္တာ။ ကုရုန္ဒိယံ ပန ပဌမဂါထာ အဋ္ဌ အသမ္မုခါကမ္မာနိ, ဒုတိယာ အနာပတ္တိကဿ ကမ္မံ သန္ဓာယ ဝုတ္တာတိ အာဂတံ။

ဆိန္နန္တိ သ အာပတ္တီတိ ဝနပ္ပတိံ ဆိန္ဒန္တဿ ပါရာဇိကံ၊ တိဏလတာဒိံ ဆိန္ဒန္တဿ ပါစိတ္တိယံ၊ အင်္ဂဇာတံ ဆိန္ဒန္တဿ ထုလ္လစ္စယံ။ **ဆိန္ဒန္တဿ အနာပတ္တီ**တိ ကေသေ စ နခေ စ ဆိန္ဒန္တဿ အနာပတ္တိ။ **ဆာဒေန္တဿ အာပတ္တီ**တိ အတ္တနော အာပတ္တိံ ဆာဒေန္တဿ အညေသံ ဝါ အာပတ္တိံ။ **ဆာဒေန္တဿ အနာပတ္တီ**တိ ဂေဟာဒိနိ ဆာဒေန္တဿ အနာပတ္တိ။

၁-မဟာပစ္စာပတိဂေါတမိယာ (က)

သစ္ဆံ ဘဏ္ဍန္တေတိ ဂါထာယ "သိခရဏီသိ ဥဘတောဗျဥ္ဇနာသီ"တိ သစ္ဆံ ဘဏ္ဍန္တေ ဂရုကံ အာပဇ္ဇတိ၊ သမ္ဗဇာနမုသာဝါဒေ ပန မုသာ ဘာသတော လဟုကာပတ္တိ ဟောတိ၊ အဘူတာရောစနေ မုသာ ဘဏ္ဍန္တေ ဂရုကံ အာပဇ္ဇတိ၊ ဘူတာရောစနေ သစ္ဆံ ဘာသတော လဟုကာပတ္တိ ဟောတီတိ။

(၃) ပါစိတ္တိယာဒိပဥ္စာဝဏ္ဏနာ

၄၈၁။ **အဓိဋ္ဌိတန္တိ** ဂါထာ နိဿဂ္ဂိယစီဝရံ အနိဿဇ္ဇိတ္ဝာ ပရိဘုဥ္ဇန်ံ သန္ဓာယ ဝုတ္တာ။

အတ္ထဂ််တေ သူရိယေတိ ဂါထာ ရောမန္တကံ သန္ဓာယ ဝုတ္တာ။

နံ ရတ္တစိတ္တောတိ ဂါထာယ အယမတ္ထော—ရတ္တစိတ္တော မေထုနမမ္မ-ပါရာဇိကံ အာပဇ္ဇတိ၊ ထေယျစိတ္တော အဒိန္နာဒါနပါရာဇိကံ၊ ပရံ မရဏာယ စေတေန္တော မနုဿဝိဂ္ဂဟပါရာဇိကံ၊ သံဃဘေဒကော ပန နံ ရတ္တစိတ္တော, နံ စ ပန ထေယျစိတ္တော၊ နံ စာပိ သော[1] ပရံ မရဏာယ စေတယိ, သလာကံ ပန်ဿ ဒေန္တဿ ဟောတိ ဆေဒံ၊ ပါရာဇိကံ ဟောတိ၊ သလာကံ ပဋိဂ္ဂဏှန္တဿ ဘေဒကာနုဝတ္တကဿ ထုလ္လစ္စယံ။

ဂဒ္ဆေယျ အနုယောဇနံဿ အယံ ပဉ္စာ သုပ္ပတိဋ္ဌိတနိဂ္ဂြောဓသဒိသံ ကေကုလဿ ရုက္ခမူလံ သန္ဓာယ ဝုတ္တာ။

ကာယိကာနီတိ အယံ ဂါထာ သမ္ဗဟုလာနံ ဇုတ္ထိနံ ကေသေ ဝါ အင်္ဂုလိယော ဝါ ဧကတော ဂဏှန်ံ သန္ဓာယ ဝုတ္တာ။

ဝါစသိကာနီတိ အယံ ဂါထာ "သဗ္ဗာ တုမှေ သိခရဏီယော"တိအာဒိနာ နယေန ဒုဋ္ဌုလ္လဘာဏိံ သန္ဓာယ ဝုတ္တာ။

တိသိတ္ထိယော မေထုနံ တံ နာ သေဝေတိ တိသော ဇုတ္ထိယော ဝုတ္တာ၊ တာသုပိ ယံ တံ မေထုနံ နာမ၊ တံ နာ သေဝတိ။ **တယော ပုရိသေ**တိ တယော ပုရိသေပိ ဥပဂန္တွာ မေထုနံ နာ သေဝတိ။ **တယော အနရိယပက္ခကေ**တိ ဥဘတောဗျဥ္ဇနသဒ်ိတေ တယော အနရိယေ, တယော စ ပက္ခကေတိ ဇုမေပိ ဆ ဇနေ ဥပဂန္တွာ မေထုနံ နာ သေဝတိ။ **နံ စာစရေ မေထုနံ ဗျဥ္ဇနသ်ီမ်ိ**အနုလောမပါရာဇိကဝသေနပိ မေထုနံ နာစရတိ။ **ဆေဒံ သိယာ မေထုနမမ္မ-ပစ္စယာ**တိ သိယာ မေထုနမမ္မပစ္စယာ ပါရာဇိကန်ိ။ အယံ ပဉ္စာ အင်္ဂဝတ္ထုကံ

၁-နံ စာပိ သံဃဘေဒကော (က)

သန္ဓာယ ဝုတ္တာ၊ တဿာ ဟိ မေထုနဓမ္မဿ ပုဗ္ဗဘာဂံ ကာယသံသဂ္ဂံ အာပဇ္ဇိတုံ ဝါယမန္တိယာ မေထုနဓမ္မပစ္စယာ ဆေဒံ ဟောတိ။

မာတရံ စီဝရေန အယံ ဂါထာ ဝိဇ္ဇိသမယေ ဝဿိကသာဋိကတ္ထံ သတ္ထုပဒါဒကရဏံ သန္ဓာယ ဝုတ္တာ၊ ဝိနိစ္ဆယော ပနဿာ ဝဿိကသာဋိကသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာယမေဝ ဝုတ္တော။

ကုဋ္ဌေါ အာရုဓေကော ဟောတီတိ ဂါထာ တိဘ္ဘိယဝတ္ထုံ သန္ဓာယ ဝုတ္တာ။ တိတ္ထိယော ဟိ ဝတ္ထုံ ပူရယမာနော တိတ္ထိယာနံ ဝဏ္ဏော ဘည္ညမာနေ ကုဋ္ဌေါ အာရုဓကော ဟောတိ၊ ဝတ္ထုတ္တယဿ ဝဏ္ဏော ဘည္ညမာနေ ကုဋ္ဌေါ ဂါရယ္ဟော ဟောတီတိ တတ္ထေဝဿာ ဝိတ္ထာရော ဝုတ္တော။ ဒုတိယဂါထာဝိ တမေဝ သန္ဓာယ ဝုတ္တာ။

သံဃဒါဒိသေသန္တိအာဒိ ဂါထာ ယာ ဘိက္ခုနီ အဝဿုတာဝ အဝဿုတဿ ပုရိသဿ ဟတ္ထတော ပိဏ္ဍပါတံ ဂဟေတ္ဝာ မနုဿမံသလသုဏာ ပဏီတဘောဇနသေသအကပ္ပိယမံသေဟိ သဒ္ဓိံ ဩမဒ္ဒိတ္ဝာ အစ္ဆော်ဟရတိ၊ တံ သန္ဓာယ ဝုတ္တာ။

ကော ဥပသမ္ပန္နော ကော အနုပသမ္ပန္နောတိ ဂါထာ အာကာသဂတံ သန္ဓာယ ဝုတ္တာ။ သစေ ဟိ ဒ္ဝိသု သာမဏေရေသု ဧကော ဇ္ဈဒ္ဓိယာ ကေသဂ္ဂမတ္တမ္ပိ ပထဝိံ မုဉ္စိတ္ဝာ နိသိန္နော ဟောတိ၊ သော အနုပသမ္ပန္နော နာမ ဟောတိ။ သံဃေနာပိ အာကာသေ နိသီဒိတ္ဝာ ဘူမိဂတဿ ကမ္မံ နာ ကာတဗ္ဗံ။ သစေ ကရောတိ၊ ကုပ္ပတိ။

အာကပ္ပကတာနန္တိ ဂါထာ အစ္ဆိန္နစီဝရကံ ဘိက္ခုံ သန္ဓာယ ဝုတ္တာ။ တသ္မိံယေဝ စဿာ သိက္ခာပဒေ ဝိတ္ထာရေန ဝိနိစ္ဆယော ပိ ဝုတ္တော။

နာ ဒေတိ နာ ပဋိဂ္ဂဏှာတီတိ နာပိ ဥယျောဇိကာ ဒေတိ၊ နာ ဥယျောဇိတာ တဿာ[1] ဟတ္ထတော ဂဏှာတိ။ **ပဋိဂ္ဂဟော တေန နာ ဝိဇ္ဇတီ**တိ တေနေဝ ကာရဏေန ဥယျောဇိကာယ ဟတ္ထတော ဥယျောဇိတာယ ပဋိဂ္ဂဟော နာ ဝိဇ္ဇတိ။ **အာပဇ္ဇတိ ဂရုကန္တိ** ဧဝံ သန္တေပိ အဝဿုတဿ ဟတ္ထတော ပိဏ္ဍပါတဂ္ဂဟဏော ဥယျောဇနေန္တိ သံဃာဒိသေသာပတ္တိံ အာပဇ္ဇတိ။ **တဉ္စ ပရိဘောဂပစ္စယာ**တိ တဉ္စ ပန အာပတ္တိံ အာပဇ္ဇမာနာ တဿာ ဥယျောဇိတာယ ပရိဘောဂပစ္စယာ

၁-တဿ (က)

အာပဇ္ဇတိ။ တဿာ ဟိ ဘောဇနပရိယောသာနေ ဥယ္ယောဇိကာယ သံဃာဒိ-သေသော ဟောတိတိ။ ဒုတိယဂါထာ တဿာယေဝ ဥဒကဒန္တပေါနဂ္ဂ-ဟဏေ ဥယ္ယောဇနံ သန္ဓာယ ဝုတ္တာ။

န ဘိက္ခုနိ နော စ ဖုသေယျ ဝဇ္ဇန္တိ သတ္တရသကေသု ဟိ အညတရံ အာပတ္တိံ အာပဇ္ဇိတ္ဝာ အနာဒရိယေန ဆာဒယမာနာပိ ဘိက္ခုနီ ဆာဒနပစ္စယာ ဝဇ္ဇံ န ဖုသတိ၊ အညံ နဝံ အာပတ္တိံ နာပဇ္ဇတိ၊ ပဋိစ္ဆန္နာယ ဝါ အပ္ပဋိစ္ဆန္နာယ ဝါ အာပတ္တိယာ ပက္ခမာနတ္တာမေဝ လဘတိ။ အယံ ပန ဘိက္ခုနိပိ နာ ဟောတိ၊ သာဝသေသဉ္စ ဂရုကံ အာပဇ္ဇိတ္ဝာ ဆာဒေတ္ဝာ ဝဇ္ဇံ နာ ဖုသတိ။ **ပဠာ မေသာ ကုသလေဟိ စိန္နိတာ**တိ အယံ ကိရ ပဠာ ဥက္ခိတ္တကဘိက္ခုံ သန္ဓာယ ဝုတ္တာ။ ဘေန ဟိ သဒ္ဓိံ ဝိနယကမ္မံ နာဏ္ဍိ၊ တသ္မာ သော သံဃာဒိသေသံ အာပဇ္ဇိတ္ဝာ ဆာဒေန္တော ဝဇ္ဇံ နာ ဖုသတီတိ။

သေဒမောစနဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၄၈၂။ ကမ္မဝဂ္ဂေ စတုန္နံ ကမ္မာနံ နာနာကရဏံ သမဿဒ္ဓန္ဓကေ ဝုတ္တမေဝ။ ကိဏ္ဍာဝိ ဝုတ္တံ၊ အထ ခေါ အယံ ကမ္မဝိနိစ္ဆယော နာမ အာဒိတော ပဋ္ဌာယ ဝုစ္စမာနော ပါကဋော ဟောတိ၊ တသ္မာ အာဒိတော ပဋ္ဌာယေဝဿ ဝတ္တုံ ဝဒိဿာမ။ **စတ္တာရီ**တိ ကမ္မာနံ ဂဏနပရိစ္ဆေဒဝစနမေတံ။ **ကမ္မာနီ**တိ ပရိစ္ဆိန္နကမ္မနိဒ္ဒေသနံ[1]။ **အပလောကနကမ္မံ** နာမ သီမဋ္ဌကသံဃံ သောဓေတ္ဝာ ဆန္ဒာရဟာနံ ဆန္ဒံ အာဟရိတ္ဝာ သမဂ္ဂဿ သံဃဿ အနုမတိယာ တိက္ခတ္တုံ သာဝေတ္ဝာ ကတ္တဗ္ဗံ ကမ္မံ။ **ဉတ္တိကမ္မံ** နာမ ဝုတ္တနယေနေဝ သမဂ္ဂဿ သံဃဿ အနုမတိယာ ကောယ ဉတ္တိယာ ကတ္တဗ္ဗံ ကမ္မံ။ **ဉတ္တိဒုတိယကမ္မံ** နာမ ဝုတ္တနယေနေဝ သမဂ္ဂဿ သံဃဿ အနုမတိယာ ကောယ ဉတ္တိယာ ကောယ စ အနုဿာဝနာယာတိ ဧဝံ ဉတ္တိဒုတိယာယ အနုဿာဝနာယ ကတ္တဗ္ဗံ ကမ္မံ။ **ဉတ္တိစတုတ္ထကမ္မံ** နာမ ဝုတ္တနယေနေဝ သမဂ္ဂဿ သံဃဿ အနုမတိယာ ကောယ ဉတ္တိယာ တီဟိ စ အနုဿာဝနာဟိတိ ဧဝံ ဉတ္တိစတုတ္ထာဟိ တီဟိ အနုဿာဝနာဟိ ကတ္တဗ္ဗံ ကမ္မံ။

တတ္ထ အပလောကနကမ္မံ အပလောကေတ္ဝာဝ ကာတဗ္ဗံ၊ ဉတ္တိကမ္မာဒိဝသေန ကာတဗ္ဗံ။ ဉတ္တိကမ္မမ္ပိ ကေ ဉတ္တိ ဌပေတ္ဝာဝ ကာတဗ္ဗံ၊ အပလောကနကမ္မာဒိဝသေန ကာတဗ္ဗံ။ ဉတ္တိဒုတိယကမ္မံ ပန အပလောကေတ္ဝာ ကာတဗ္ဗမ္ပိ အတ္ထိ၊ အကာတဗ္ဗမ္ပိ အတ္ထိ။

တတ္ထ သီမာသမ္မုတိ, သီမာသမ္မုဟနနံ, ကထိနဒါနံ, ကထိနုဒ္ဓါရော, ကုဋိဝတ္ထုဒေသနာ, ဝိဟာရဝတ္ထုဒေသနာတိ ဣမာနိ ဆ ကမ္မာနိ ဂရုကာနိ အပလောကေတ္ဝာ ကာတုံ န ဝဋ္ဋန္တိ၊ ဉတ္တိဒုတိယကမ္မဝါစံ သာဝေတ္ဝာဝ ကာတဗ္ဗာနိ။ အဝသေသာ တေရသ သမ္မုတိယော သေနာသနဂ္ဂါဟကမတကစီဝရဒါနာဒိသမ္မုတိယော စာတိ ဧတာနိ လဟုကာနိ အပလောကေတ္ဝာပိ ကာတုံ ဝဋ္ဋန္တိ၊ ဉတ္တိကမ္မဉတ္တိစတုတ္ထကမ္မဝသေန ပန န ကာတဗ္ဗမေဝ။ ဉတ္တိစတုတ္ထကမ္မဝသေန ကယိရမာနံ ဒဠှတရံ ဟောတိ၊ တသ္မာ ကာတဗ္ဗန္တိ ကေစ္စေ ဝဒန္တိ။ ဧဝံ ပန သတိ ကမ္မသင်္ကရော ဟောတိ၊ တသ္မာ န ကာတဗ္ဗန္တိ ပဋိက္ခိတ္တမေဝ။ သစေ ပန အက္ခရပရိဟီနံ ဝါ ပဒပရိဟီနံ ဝါ ဒုရုတ္တပဒံ ဝါ

၁-ကမ္မဒ္ဒိသနံ (က)

ဟောတိ၊ တဿ သောဓနတ္ထံ ပုနပ္ပုနံ ဝတ္တုံ ဝဋ္ဋတိ။ ဣဒံ အကုပ္ပကမ္မဿ ဒဋ္ဌိကမ်ံ ဟောတိ၊ ကုပ္ပကမ္မေ ကမ်ံ ဟုတ္ဝာ တိဋ္ဌတိ။

ဥတ္တိစတုတ္ထကမ်ံ ဥတ္တိဒ္ဝေ တိဿော စ ကမ္မဝါစာယော သာဝေတ္ဝာဝ ကာတဗ္ဗံ၊ အပလောကနကမ္မာဒိဝသေန နာ ကာတဗ္ဗံ။ **ပဋ္ဌဟာကာရေဟိ ဝိပဇ္ဇန္တီ**တိ ပဋ္ဌဟိ ကာရဏေဟိ ဝိပဇ္ဇန္တိ။

၄၀၃။ **သမ္မုခါကရဏီယံ ကမ်ံ အသမ္မုခါ ကရောတိ ဝတ္ထုံ ဝိပန္နံ အဓမ္မကမ္မန္တိ** ဇေတ္ထ အတ္ထိ ကမ်ံ သမ္မုခါကရဏီယံ၊ အတ္ထိ အသမ္မုခါကရဏီယံ။ တတ္ထ အသမ္မုခါကရဏီယံ နာမ ဒူတေနုပသမ္ပဒါ, ပတ္တနိက္ခုဒ္ဒနံ, ပတ္တုက္ခုဒ္ဒနံ, ဥမ္မတ္တကဿ ဘိက္ခုနော ဥမ္မတ္တကသမ္မုတိ, သေက္ခာနံ ကုလာနံ သေက္ခသမ္မုတိ, ဆန္နဿ ဘိက္ခုနော ပြဟ္မဒဏ္ဍော, ဒေဝဒတ္တဿ ပကာသနီယကမ်ံ, အပ္ပသာဒနီယံ ဒဿေန္တဿ ဘိက္ခုနော ဘိက္ခုနိသံဃေန ကာတဗ္ဗံ အဝန္ဒနီယကမ္မန္တိ အဋ္ဌဝိဓံ ဟောတိ။ တံ သဗ္ဗံ တတ္ထ တတ္ထ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဣဒံ အဋ္ဌဝိဓမ်ိ ကမ်ံ အသမ္မုခါ ကတံ သုကတံ ဟောတိ အကုပ်ံ။

သေသာနိ သဗ္ဗကမ္မာန် သမ္မုခါ ဇေဝ ကာတဗ္ဗာနိ၊ သံဃသမ္မုခတာ, ဓမ္မသမ္မုခတာ, ဝိနယသမ္မုခတာ, ပုဂ္ဂလသမ္မုခတာတိ ဣမံ စတုဗ္ဗိဓံ သမ္မုခါဝိနယံ ဥပနေတ္ဝာဝ ကာတဗ္ဗာနိ။ ဇေဝံ ကတာနိ ဟိ သုကတာနိ ဟောန္တိ။ ဇေဝံ အကတာနိ ပနေတာနိ ဣမံ သမ္မုခါဝိနယသဒ္ဒါတံ ဝတ္ထုံ ဝိနာ ကတ္ထာ ဝတ္ထုဝိပန္နာနိ နာမ ဟောန္တိ။ တေန ဝုတ္တံ "သမ္မုခါကရဏီယံ ကမ်ံ အသမ္မုခါ ကရောတိ ဝတ္ထုဝိပန္နံ အဓမ္မကမ္မ"န္တိ။

ပဋိပုဏ္ဏာကရဏီယာဒိသုပိ ပဋိပုဏ္ဏာဒိကရဏမေဝ ဝတ္ထု၊ တံ ဝတ္ထုံ ဝိနာ ကတ္ထာ တေသမ္ပိ ဝတ္ထုဝိပန္နတာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ဣဒံ ပနေတ္ထ ဝစနတ္ထမတ္တံ၊ **ပဋိပုဏ္ဏာ ကရဏီယံ အပဋိပုဏ္ဏာ ကရောတိ**တိ ပုဏ္ဏိတ္ဝာ စောဒေတ္ဝာ သာရေတ္ဝာ ကာတဗ္ဗံ အပုဏ္ဏိတ္ဝာ အစောဒေတ္ဝာ အသာရေတ္ဝာ[1] ကရောတိ။ **ပဋိညာယ ကရဏီယံ အပဋိညာယ ကရောတိ**တိ ပဋိညံ အာရောပေတ္ဝာ ယထာဒိန္နာယ ပဋိညာယ ကာတဗ္ဗံ အပဋိညာယ ကရောန္တဿ ဝိပ္ပလပန္တဿ ဗလက္ကာရေန ကရောတိ။ **သတိဝိနယာရဟဿာ**တိ ဒဗ္ဗမလ္လပုတ္တတ္ထေရသဒိသဿ ဒိဏ္ဏာသဝဿ။ **အမူဠ္ဟဝိနယာရဟဿာ**တိ ဂဂ္ဂဘိက္ခုသဒိသဿ ဥမ္မတ္တကဿ။ **တဿပါဝိယသိကကမ္မာရဟဿာ**တိ ဥပဝါဠဘိက္ခုသဒိသဿ ဥဿန္နပါပဿ။ ဧသေ နယော သဗ္ဗတ္ထ။

၁-အသာရေတ္ဝာဝ (သျာ၊ က)

အနုပေါသထေ ဥပေါသထံ ကရောတီတိ အနုပေါသထဒိဝသေ ဥပေါသထံ ကရောတိ။ ဥပေါသထဒိဝသော နာမ ဌပေတွာ ကတ္တိကမာသံ အဝသေသေသု ဧကာဒသသု မာသေသု ဘိန္နသ သံဃသ သာမဂ္ဂိဒိဝသော စ ယတာဝတ္ထု-စာတုဒ္ဒသပန္နရသာ စ၊ ဧတံ တိပုကာရမ္ပိ ဥပေါသထဒိဝသံ ဌပေတွာ အညသ္မိံ ဒိဝသေ ဥပေါသထံ ကရောန္တော အနုပေါသထေ ဥပေါသထံ ကရောတိ နာမ။ ယတြ ဟိ ပတ္တစိဝရာဒီနံ အတ္ထာယ အပ္ပမတ္တကေန ကာရဏေန ဝိဝဒန္တာ ဥပေါသထံ ဝါ ပဝါရဏံ ဝါ ဌပေန္တိ၊ တတ္ထ တသ္မိံ အဓိကရဏေ ဝိနိစ္ဆိတေ "ယမဂ္ဂါ ဇာတာမှာ"တိ အာဒိနာ သာမဂ္ဂိဥပေါသထံ ကာတုံ န လဘန္တိ၊ ကရောန္တော်ပိ အနုပေါသထေ ဥပေါသထော ကတော နာမ ဟောတိ။

အပဝါရဏာယ ပဝါရေတီဟိ အပဝါရဏာဒိဝသေ ပဝါရေတိ။ ပဝါရဏာ-ဒိဝသော နာမ ဧကသ္မိံ ကတ္တိကမာသေ ဘိန္နသ သံဃသ သာမဂ္ဂိဒိဝသော စ ပစ္ဆိမ္ပိကတွာ ဌပိတဒိဝသော စ ဒွေ စ ပုဏ္ဏမာသိယော။ ဧတံ စတုဒ္ဒသိမ္ပိ ပဝါရဏာဒိဝသံ ဌပေတွာ အညသ္မိံ ဒိဝသေ ပဝါရေန္တော အပဝါရဏာယ ပဝါရေတိ နာမ။ ဇုဓာပိ အပ္ပမတ္တကသ္မိ ဝိဝါဒသ္မိ ဝူပသမေ သာမဂ္ဂိ-ပဝါရဏံ ကာတုံ န လဘန္တိ၊ ဟရောန္တော်ပိ အပဝါရဏာယ ပဝါရဏာ ကဟာ ဟောတိ။ အဝိစ ဥနဝိသတိဝသံ ဝါ အန္တိမဝတ္ထု အဇ္ဈာပန္နပုဒ္ဂလံ ဝါ ဧကာဒသသု ဝါ အဘဗ္ဗပုဂ္ဂလေသု အညတရံ ဥပသမ္ပာဒေန္တသ်ပိ ဝတ္ထုဝိပန္နံ အဓမ္မကမ္မံ ဟောတိ။ ဧဝံ ဝတ္ထုတော ကမ္မာနိ ဝိပဇ္ဇန္တိ။

၄၈၄။ ဥတ္တိတော ဝိပတ္တိယံ ပန **ဝတ္ထုံ နာ ပရာမသတီ**တိ ယသ္မ ဥပ-သမ္ပဒါဒိကမ္မံ ကရောတိ၊ တံ နာ ပရာမသတိ၊ တသ္မ နာမံ နာ ဂဏှာတိ။ "သုဏာတု မေ ဘန္တေ သံဃော၊ အယံ ဓမ္မရဂ္ဂိတော အာယသ္မတော ဗုဒ္ဓရဂ္ဂိတသ္မ ဥပသမ္ပဒါပေက္ခော"တိ ဝတ္တဗ္ဗေ "သုဏာတု မေ ဘန္တေ သံဃော၊ အာယသ္မတော ဗုဒ္ဓရဂ္ဂိတသ္မ ဥပသမ္ပဒါပေက္ခော"တိ ဝဒတိ၊ ဧဝံ ဝတ္ထုံ နာ ပရာမသတိ။

သံဃံ နာ ပရာမသတီတိ သံဃသ္မ နာမံ နာ ဂဏှာတိ။ "သုဏာတု မေ ဘန္တေ သံဃော၊ အယံ ဓမ္မရဂ္ဂိတော"တိ ဝတ္တဗ္ဗေ "သုဏာတု မေ ဘန္တေ၊ အယံ ဓမ္မရဂ္ဂိတော"တိ ဝဒတိ၊ ဧဝံ သံဃံ နာ ပရာမသတိ။

ပုဂ္ဂလံ နာ ပရာမသတီတိ ယော ဥပသမ္ပဒါပေက္ခသ္မ ဥပဇ္ဈာယော၊ တံ နာ ပရာမသတိ၊ တသ္မ နာမံ နာ ဂဏှာတိ။ "သုဏာတု မေ ဘန္တေ သံဃော၊ အယံ ဓမ္မရဂ္ဂိတော အာယသ္မတော ဗုဒ္ဓရဂ္ဂိတသ္မ ဥပသမ္ပဒါပေက္ခော"တိ

ဝတ္တုမ္ဗေ "သုဏာတု မေ ဘန္တေ သံဃော၊ အယံ ဓမ္မရက္ခိတော ဥပသမ္ပဒါ-ပေက္ခော"တိ ဝဒတိ၊ ဧဝံ ပုဂ္ဂလံ နု ပရာမသတိ။

ဥတ္တိံ နု ပရာမသတီတိ သမ္ဗေန သဒ္ဒံ ဥတ္တိံ နု ပရာမသတိ။ ဥတ္တိဒုတိယ-ကမ္မေ ဥတ္တိံ အဋ္ဌပေတ္ဝာ ဒ္ဝိက္ခတ္တုံ ကမ္မဝါစာယ ဧဝ အနုဿာဝနကမ္မံ ကရောတိ၊ ဥတ္တိစတုတ္ထကမ္မေပိ ဥတ္တိံ အဋ္ဌပေတ္ဝာ စတုက္ခတ္တုံ ကမ္မဝါစာယ ဧဝ အနုဿာဝနကမ္မံ ကရောတိ။ ဧဝံ ဥတ္တိံ နု ပရာမသတိ။

ပဏ္ဍာ ဝါ ဥတ္တိံ ဒဗေတီတိ ပဌမံ ကမ္မဝါစာယ အနုဿာဝနကမ္မံ ကတ္ဝာ "ဧသာ ဥတ္တိ"တိ ဝတ္ဝာ "ခမတိ သံဃဿ၊ တဿာ တုဏ္ဟီ၊ ဧဝမေတံ ဓာရယာမီ"တိ ဝဒတိ၊ ဧဝံ ပဏ္ဍာ ဥတ္တိံ ဒဗေတိ။ ဣတိ ဣမေဟိ ပဉ္စဟာ-ကာရေဟိ ဥတ္တိတော ကမ္မာနိ ဝိပဇ္ဇန္တိ။

၄၀၅။ အနုဿာဝနတော ဝိပတ္တိယံ ပန ဝတ္ထုအာဒိနိ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ။ ဧဝံ ပန နေသံ အပရာမသနံ ဟောတိ—"သုဏာတု မေ ဘန္တေ သံဃော"တိ ပဌမာနုဿာဝနေ "ဒုတိယမ္ပိ ဧတမတ္ထံ ဝဒါမိ။ တတိ-ယမ္ပိ ဧတမတ္ထံ ဝဒါမိ၊ သုဏာတု မေ ဘန္တေ သံဃော"တိ ဒုတိယတတိယာ-နုဿာဝနာသု ဝါ "အယံ ဓမ္မရက္ခိတော အာယသ္မတော ဗုဒ္ဓရက္ခိတဿ ဥပသမ္ပဒါပေက္ခော"တိ ဝတ္ဝာ "သုဏာတု မေ ဘန္တေ သံဃော၊ အာယ-သ္မတော ဗုဒ္ဓရက္ခိတဿာ"တိ ဝဒန္တော ဝတ္ထုံ နု ပရာမသတိ နာမ။ "သုဏာတု မေ ဘန္တေ သံဃော၊ အယံ ဓမ္မရက္ခိတော"တိ ဝတ္ဝာ "သုဏာတု မေ ဘန္တေ၊ အယံ ဓမ္မရက္ခိတော"တိ ဝဒန္တော သံဃံ နု ပရာမသတိ နာမ။ "သုဏာတု မေ ဘန္တေ သံဃော၊ အယံ ဓမ္မရက္ခိတော အာယသ္မတော ဗုဒ္ဓ-ရက္ခိတဿာ"တိ ဝတ္ဝာ "သုဏာတု မေ ဘန္တေ သံဃော၊ အယံ ဓမ္မ-ရက္ခိတော ဥပသမ္ပဒါပေက္ခော"တိ ဝဒန္တော ပုဂ္ဂလံ နု ပရာမသတိ နာမ။

သာဝနံ[1] ဟာပေတီတိ သမ္ဗေန သဒ္ဒံ ကမ္မဝါစာယ အနုဿာဝနံ နု ကရောတိ၊ ဥတ္တိဒုတိယကမ္မေ ဒ္ဝိက္ခတ္တုံ ဥတ္တိမေဝ ဒဗေတိ၊ ဥတ္တိစတုတ္ထကမ္မေ စတုက္ခတ္တုံ ဥတ္တိမေဝ ဒဗေတိ၊ ဧဝံ အနုဿာဝနံ ဟာပေတိ။ ယော ပဌမ ဥတ္တိဒုတိယကမ္မေ ကေ ဥတ္တိံ ဒဗေတ္ဝာ ကေ ကမ္မဝါစံ အနုဿာဝေန္တော အက္ခရံ ဝါ ဆဒ္ဒေတိ၊ ပဒံ ဝါ ဒုရုတ္တံ ကရောတိ၊ အယမ္ပိ အနုဿာဝနံ ဟာပေတိယေဝ။ ဥတ္တိစတုတ္ထကမ္မေ ပန ကေ ဥတ္တိံ ဒဗေတ္ဝာ သကိမေဝ ဝါ ဒ္ဝိက္ခတ္တုံ ဝါ ကမ္မဝါစာယ အနုဿာဝနံ ကရောန္တောပိ အက္ခရံ ဝါ ပဒံ

၁-အနုဿာဝနံ (သီ)

၀၂ ဆဋ္ဌေန္တေဝိ ဒုရုတ္တံ ကရောန္တေဝိ အနုဿာဝနံ ဟာပေတိယေ၀ါတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။

ဒုရုတ္တံ ကရောတီတိ ဇေတ္ထ ပန အယံ ဝိနိစ္ဆယော၊ ယော ဟိ အညသ္မိံ အက္ခရေ ဝတ္တမ္ဗေ အညံ ဝဒတိ၊ အယံ ဒုရုတ္တံ ကရောတိ နာမ။ တသ္မာ ကမ္မဝါစံ ကရောန္တေန ဘိက္ခုနာ ယ္ဟာယံ—

သိထိလံ ဓနိတဉ္စ ဒီဃရဿံ၊ ဂရုကံ လဟုကဉ္စ နိဂ္ဂဟိတံ။
သမ္မန္ဒံ ဝဝတ္ထိတံ ဝိမုတ္တံ၊ ဒသဓာ ဗျဉ္ဇနဗုဒ္ဓိယာ ပဘေဒေါတိ—

ဝုတ္တော၊ အယံ သုဒ္ဓ၊ ဥပလက္ခေတဗ္ဗော။ ဇေတ္ထ ဟိ **သိထိလံ** နာမ ပဌမ ဝဂ္ဂေသု ပဌမတတိယံ။ **ဓနိတံ** နာမ တေသ္ဝေ ဒုတိယစတုတ္ထံ။ **ဒီဃံ** နာမ ဒီဃေန ကာလေန ဝတ္တဗ္ဗံ အာကာရာဒိ။ **ရဿံ** နာမ တတော ဥပဓုကာလေန ဝတ္တဗ္ဗံ အကာရာဒိ။ **ဂရုကံ** နာမ ဒီဃမေ၀, ယံ ဝါ အာယတ္တေတော ဗုဒ္ဓရက္ခိတတ္ထေရဿ ယဿ နက္ခမတိတိ ဧဝံ သံယောဂပရံ ကတ္ဝာ ဝုစ္စတိ။ **လဟုကံ** နာမ ရဿမေ၀, ယံ ဝါ အာယတ္တေတော ဗုဒ္ဓရက္ခိတထေရဿ ယဿ နဒမတိတိ ဧဝံ အသံယောဂ-ပရံ ကတ္ဝာ ဝုစ္စတိ။ **နိဂ္ဂဟိတံ** နာမ ယံ ကရဏာနိ နိဂ္ဂဟေတ္ဝာ အဝိဿဇ္ဇေတ္ဝာ အဝိ၀ဇ္ဇေန မုခေန သာနုနာသိကံ ကတ္ဝာ ဝတ္တဗ္ဗံ။ **သမ္မန္ဒံ** နာမ ယံ ပရပဒေန သမ္မန္ဒိတ္ဝာ တုဏ္ဟီဿာတိ ဝါ တုဏ္ဟဿာတိ ဝါ ဝုစ္စတိ။ **၀၀တ္ထိတံ** နာမ ယံ ပရပဒေန အသမ္မန္ဒံ ကတ္ဝာ ဝိစ္ဆိန္ဒိတ္ဝာ တုဏ္ဟီ အဿာတိ ဝါ တုဏ္ဟ အဿာတိ ဝါ ဝုစ္စတိ။ **ဝိမုတ္တံ** နာမ ယံ ကရဏာနိ အနိဂ္ဂဟေတ္ဝာ ဝိဿဇ္ဇေတ္ဝာ ဝိ၀ဇ္ဇေန မုခေန အနုနာသိကံ အကတ္ဝာ ဝုစ္စတိ။

တတ္ထ သုဏာတု မေတိ ဝတ္တဗ္ဗေ တ-ကာရဿ ထ-ကာရံ ကတ္ဝာ "သုဏာထု မေ"တိ ဝစနံ သိထိလဿ ဓနိတကရဏံ နာမ။ တထာ "ပတ္တ-ကလ္လံ သော ဥတ္တိ"တိ ဝတ္တဗ္ဗေ "ပတ္ထကလ္လံ သော ဥတ္ထိ"တိအာဒိ၀စနဉ္စ။ "ဘန္တေ သံဃော"တိ ဝတ္တဗ္ဗေ ဘ-ကာရ ဃ-ကာရာနံ ဗ-ကာရ ဂ-ကာရေ ကတ္ဝာ "ဗန္တေ သံဂေါ"တိ ဝစနံ ဓနိတဿ သိထိလကရဏံ နာမ။ "သုဏာ-တု မေ"တိ ဝိ၀ဇ္ဇေန မုခေန ဝတ္တဗ္ဗေ ပန "သုဏံတု မေ"တိ ဝါ "သော ဥတ္တိ"တိ ဝတ္တဗ္ဗေ "သေံ ဥတ္တိ"တိ ဝါ အဝိ၀ဇ္ဇေန မုခေန အနုနာသိကံ ကတ္ဝာ ဝစနံ ဝိမုတ္တဿ နိဂ္ဂဟိတဝစနံ နာမ။ "ပတ္တကလ္လ"န္တိ အဝိ၀ဇ္ဇေန မုခေန အနုနာသိကံ ကတ္ဝာ ဝတ္တဗ္ဗေ "ပတ္တကလ္လာ"တိ ဝိ၀ဇ္ဇေန မုခေန အနုနာသိကံ အကတ္ဝာ ဝစနံ နိဂ္ဂဟိတဿ ဝိမုတ္တဝစနံ နာမ။

ဣတိ သိထိလေ ကတ္တုဗ္ဗေ ဓနိတံ, ဓနိတေ ကတ္တုဗ္ဗေ သိထိလံ, ဝိမုတ္တေ ကတ္တုဗ္ဗေ နိဂ္ဂဟိဘံ, နိဂ္ဂဟိတေ ကတ္တုဗ္ဗေ ဝိမုတ္တာနိ ဣမာနိ စတ္တာရိ ဗျဉ္ဇနာနိ အနွော-ကမ္မဝါစာယ ကမ္မံ ဒူသေန္တိ။ ဧဝံ ဝဒန္တော ဟိ အညသ္မိံ အက္ခရေ ဝတ္တုဗ္ဗေ အညံ ဝဒတိ၊ ဒုရုတ္တံ ကရောတိတိ ဝုစ္စတိ။ ဣတရေသု ပန ဒီဃရဿာဒီသု ဆသု ဗျဉ္ဇနေသု ဒီဃဒ္ဓာနေ ဒီဃမေဝ၊ ရဿဒ္ဓာနေ စ ရဿမေဝါတိ ဧဝံ ယထာဌာနေ တံ တဒေဝ အက္ခရံ ဘာသန္တော်နေ အနုက္ကမာဂတံ ပဝေဏိံ အဝိနာသေန္တော်နေ ကမ္မဝါစာ ကာတဗ္ဗာ။ သစေ ပန ဧဝံ အကတ္ဝာ ဒီဃေ ဝတ္တုဗ္ဗေ ရဿံ, ရဿေ ဝါ ဝတ္တုဗ္ဗေ ဒီဃံ ဝဒတိ၊ တထာ ဂရုကေ ဝတ္တုဗ္ဗေ လဟုကံ, လဟုကေ ဝါ ဝတ္တုဗ္ဗေ ဂရုကံ ဝဒတိ၊ သမ္မန္ဓေ ဝါ ပန ဝတ္တုဗ္ဗေ ဝဝတ္ထိတံ, ဝဝတ္ထိတေ ဝါ ဝတ္တုဗ္ဗေ သမ္မန္ဓံ ဝဒတိ၊ ဧဝံ ဝုတ္တေပိ ကမ္မဝါစာ န ကုပ္ပတိ။ ဣမာနိ ဟိ ဆ ဗျဉ္ဇနာနိ ကမ္မံ န ကောပေန္တိ။

ယံ ပန သုတ္တန္တိကတ္ထေရာ ''ဒ-ကာရော တ-ကာရမာပဇ္ဇတိ၊ တ-ကာရော ဒ-ကာရမာပဇ္ဇတိ၊ စ-ကာရော ဇ-ကာရမာပဇ္ဇတိ၊ ဇ-ကာရော စ-ကာရမာ-ပဇ္ဇတိ၊ ယကာရော က-ကာရမာပဇ္ဇတိ၊ က-ကာရော ယကာရမာပဇ္ဇတိ၊ တသ္မာ ဒ-ကာရာဒီသု ဝတ္တုဗ္ဗေသု တ-ကာရာဒိဝစနံ န ဝိရုဇ္ဈတီ''တိ ဝဒန္တိ၊ တံ ကမ္မဝါစံ ပတ္ဝာ န ဝဋ္ဋတိ။ တသ္မာ ဝိနယဓရေန နေဝ ဒ-ကာရော တ-ကာရော ကာတဗ္ဗော။ပ။ န က-ကာရော ယ-ကာရော။ ယထာပါဋိယာ နိရုတ္တိံ သောဓေတ္ဝာ ဒသဝိဓေယ ဗျဉ္ဇနနိရုတ္တိယာ ဝုတ္တဒေါသေ ပရိဟရန္တေန ကမ္မ-ဝါစာ ကာတဗ္ဗာ။ ဣတရထာ ဟိ သာဝနံ ဟာပေတိ နာမ။

အကာလေ ဝါ သာဝေတိတိ သာဝနာယ အကာလေ အနောကာသေ ဥတ္တိံ အဒ္ဒပေတ္ဝာ ပဌမံယေဝ အနုဿာဝနကမ္မံ ကတ္ဝာ ပစ္ဆာ ဥတ္တိံ ဌပေတိ။ ဣတိ ဣမေဟိ ပဉ္စဟာကာရေဟိ အနုဿာဝနတော ကမ္မာနိ ဝိပဇ္ဇန္တိ။

၄၀၆။ သိမတော ဝိပတ္တိယံ ပန **အတိခုဒ္ဒကသိမာ** နာမ ယာ ဧကဝိသတိ ဘိက္ခူ။ န ဂဏ္ဟာတိ။ ကုရုန္ဒိယံ ပန ယတ္ထ ဧကဝိသတိ ဘိက္ခူ။ နိသိဒိတုံ န သက္ကောန္တိတိ ဝုတ္တံ။ တသ္မာ ယာ ဧဝရူပါ သိမာ၊ အယံ သမ္မတာပိ အသမ္မတာ၊ ဂါမခေတ္တာသဒိသာဝ ဟောတိ၊ တတ္ထ ကတံ ကမ္မံ ကုပ္ပတိ။ ဧသ နယော သေသ-သိမာသုပိ။ ဣတ္ထ ပန **အတိမဟတီ** နာမ ယာ ကေသဂ္ဂမတ္တေနာပိ တိယောဇနံ အတိက္ကာမေတ္ဝာ သမ္မတာ ဟောတိ။ **ခဏ္ဍနိမိတ္တာ** နာမ အဃဋိတနိမိတ္တာ ဝုစ္စတိ။ ပုရတ္ထိမာယ ဒိသာယ နိမိတ္တံ ကိတ္တေတ္ဝာ အနုက္ကမေနေဝ ဒက္ခိဏာယ ပစ္ဆိမာယ ဥတ္တရာယ ဒိသာယ ကိတ္တေတ္ဝာ ပုန ပုရတ္ထိမာယ ဒိသာယ ပုဗ္ဗကိတ္တိတံ နိမိတ္တံ ပဋိကိတ္တေတ္ဝာဝ ဌပေတုံ ဝဋ္ဋတိ၊ ဧဝံ အခဏ္ဍနိမိတ္တာ ဟောတိ။

သစေ ပန အနုက္ကမေန အာဟရိတ္ဝာ ဥတ္တရာယ ဒိသာယ နိမိတ္တံ ကိတ္တေတ္ဝာ တတ္ထေဝ ဌပေတိ၊ ခဏ္ဍနိမိတ္တာ ဟောတိ။ အပရာပိ **ခဏ္ဍနိမိတ္တာ** နာမ ယာ အနိမိတ္တုပကံ တစသာရရုက္ခံ ဝါ ခါဏုကံ ဝါ ပံသုပုဉ္ဇဝါလိကာပုဉ္ဇာနံ ဝါ အညတရံ အန္တရာ ဧကံ နိမိတ္တံ ကတ္ဝာ သမ္မတာ ဟောတိ။ **ဆာယာနိမိတ္တာ** နာမ ယာ ပဗ္ဗတစ္ဆာယာဒိနံ ယံကိဉ္စိ ဆာယံ နိမိတ္တံ ကတ္ဝာ သမ္မတာ ဟောတိ။ **အနိမိတ္တာ** နာမ ယာ သဗ္ဗေန သဗ္ဗံ နိမိတ္တာနိ အကိတ္တေတ္ဝာ သမ္မတာ ဟောတိ။

ဗဟိသီမေ ဌိတော သီမံ သမ္မန္နတိ နာမ နိမိတ္တာနိ ကိတ္တေတ္ဝာ နိမိတ္တာနံ ဗဟိ ဌိတော သမ္မန္နတိ။ **နဒိယာ သမုဒ္ဒေ ဇာတဿရေ သီမံ သမ္မန္နတီတိ** ဧတေသု နဒိအာဒိသု ယံ သမ္မန္နတိ၊ သာ ဧဝံ သမ္မတာပိ "သဗ္ဗာ ဘိက္ခဝေ နဒီ အသီမာ၊ သဗ္ဗော သမုဒ္ဒေါ အသီမော၊ သဗ္ဗော ဇာတဿရော အသီမော"တိ ဝစနတော အသမ္မတာဝ ဟောတိ။ **သီမာယ သီမံ သန္ဓိန္နတီတိ** အတ္တနော သီမာယ ပရေသံ သီမံ သန္ဓိန္နတိ။ **အဏ္ဍောဋ္ဌရတီတိ** အတ္တနော သီမာယ ပရေသံ သီမံ အဏ္ဍောဋ္ဌရတိ။ တတ္ထ ယထာ သမ္ဗေဒေါ စ အဏ္ဍောဋ္ဌရဏ္ဏဉ္စ ဟောတိ၊ တံ သဗ္ဗံ ဥပေါသထက္ခန္ဓကေ ဝုတ္တမေဝ။ ဣတိ ဣမာ ဧကာဒသပိ သီမာ အသီမာ ဂါမခေတ္တသဒိသာ ဧဝ၊ တာသု နိသီဒိတ္ဝာ ကတံ ကမ္မံ ကုပ္ပတိ။ တေန ဝုတ္တံ "ဣမေဟိ ဧကာဒသဟိ အာကာရေဟိ သီမတော ကမ္မာနိ ဝိပဇ္ဇန္တီ"တိ။

၄၈၇-၄၈၈။ ပရိသတော ကမ္မဝိပတ္တိယံ ပန ကိဉ္စိ အနုတ္တာနံ နာမ နတ္ထိ။ ယမ္ပိ တတ္ထ ကမ္မပ္ပတ္တာဆန္နာရဟလက္ခဏံ ဝတ္တုံ သိယာ၊ တမ္ပိ ပရတော "စတ္တာရော ဘိက္ခု။ ပကတတ္တာ ကမ္မပ္ပတ္တာ"တိအာဒိနာ နယေန ဝုတ္တမေဝ။ တတ္ထ **ပကတတ္တာ ကမ္မပ္ပတ္တာ**တိ စတုဝဂ္ဂကရဏော ကမ္မေ စတ္တာရော ပကတတ္တာ အနုက္ခိတ္တာ အနိဿာရိတာ ပရိသုဒ္ဓသီလာ စတ္တာရော ဘိက္ခု။ ကမ္မပ္ပတ္တာ ကမ္မဿ အရဟာ အနုဏ္ဍရိကာ သာမိနော။ န တေဟိ ဝိနာ တံ ကမ္မံ ကယိရတိ၊ န တေသံ ဆန္ဒော ဝါ ပါရိသုဒ္ဓိ ဝါ တေ။ အဝသေသာ ပန သဗ္ဗေပိ သဟဿမတ္တာ ဟောန္တိ၊ သစေ သမာနသံဝါသကာ၊ သဗ္ဗေ ဆန္ဒာရဟာဝ ဟောန္တိ၊ ဆန္ဒပါရိသုဒ္ဓိံ ဒတ္ဝာ အာဂန္တုန္တု ဝါ မာ ဝါ၊ ကမ္မံ ပန တိဋ္ဌတိ။ ယဿ ပန သံဃော ပရိဝါသာဒိကမ္မံ ကရောတိ၊ သော နေဝ ကမ္မပ္ပတ္တော, နာပိ ဆန္ဒာရဟော။ အပိစ ယဿ တံ ပုဂ္ဂလံ ဝတ္ထုံ ကတ္ဝာ သံဃော ကမ္မံ ကရောတိ၊ တဿာ "ကမ္မာရဟော"တိ ဝုစ္စတိ။ သေသကမ္မေသုပိ ဧသေဝ နယော။

၁-၀ ၃-၁၅၀-ဖဋ္ဌေ။

၄၀၉။ ပုန **စတ္တာရီ ကမ္မာနီ**တိအာဒိကော နယော ပဏ္ဏကာဒိနံ အဝတ္ထု-ဘာဝဒဿနတ္ထံ ဝုတ္တော။ သေသမေတ္ထ ဥတ္တာနမေဝ။

အပလောကနကမ္မကထာ

၄၉၅-၄၉၆။ ဣဒါနိ တေသံ ကမ္မာနံ ပဘေဒဒဿနတ္ထံ **အပလောကနကမ္မံ ကတိ ဌာနာနိ ဂန္ဆတီ**တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ **အပလောကနကမ္မံ ပဉ္စ ဌာနာနိ ဂန္ဆတိ ဩသာရဏံ, နိဿာရဏံ, ဘဏ္ဍုကမ်ံ, ဖြဟ္မဒဏ္ဍံ, ကမ္မလက္ခဏညေဝ ပဉ္စမန္တိ** ဇ္ဈေ "ဩသာရဏံ နိဿာရဏ"န္တိ ပဒသိလိဋ္ဌတာယေတံ ဝုတ္တံ၊ ပဌမံ ပန နိဿာရဏာ ဟောတိ၊ ပစ္ဆာ ဩသာရဏာ။ တတ္ထ ယာ ကဏ္ဋက-သာမဏေရဿ ဒဏ္ဍကမ္မနာသနာ၊ သာ "နိဿာရဏာ"တိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ တသ္မာ တေရဟိ သစေပိ သာမဏေရော ဗုဒ္ဓဿ ဝါ ဓမ္မဿ ဝါ သံဃဿ ဝါ အဝဏ္ဏံ ဘဏတိ၊ "အကပ္ပိယံ ကပ္ပိယ"န္တိ ဒီပေတိ၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကော ဟောတိ အန္တဂ္ဂါဟိကာယ ဒိဋ္ဌိယာ သမန္နာဂတော။ သော ယာဝတတိယံ နိဝါရေတ္ဝာ တံ လဒ္ဓိံ နိဿဇ္ဇာပေတဗ္ဗော။ နော စေ ဝိဿဇ္ဇေတိ၊ သံဃံ သန္နိပါတေတ္ဝာ "ဝိဿဇ္ဇေဟိ"တိ ဝတ္တဗ္ဗော။ နော စေ ဝိဿဇ္ဇေတိ၊ ဗျတ္တေန ဘိက္ခုနာ အပလောကနကမ္မံ ကတ္ဝာ နိဿာရေတဗ္ဗော။ ဧဝဉ္စ ပန ကမ္မံ ကာတဗ္ဗံ—

> သံဃံ ဘန္တေ ပုစ္ဆာမိ "အယံ ဣတ္ထန္နာမော သာမဏေရော ဗုဒ္ဓဿ ဓမ္မဿ သံဃဿ အဝဏ္ဏံ ဝါ ဒိဋ္ဌိဘေဒံ ဝါ ဘဏတိ၊ ယံ အညေ သာမဏေရာ လဘန္တိ ဒိရတ္တတိရတ္တံ ဘိက္ခုဟိ သဒ္ဓိံ သဟသေယ္ယံ၊ တဿ အလာဘာယ နိဿာရဏာ ရုစ္စတိ သံဃဿာ"တိ။ ဒုတိယမ္ပိ။ တတိယမ္ပိ ဘန္တေ သံဃံ ပုစ္ဆာမိ "အယံ ဣတ္ထန္နာမော သာမဏေရော ဗုဒ္ဓဿ။ပ။ ရုစ္စတိ သံဃဿာ"တိ၊ စရ ပိရေ ဝိနဿာတိ။

သော အပရေန သမယေန "အဟံ ဘန္တေ ဗာလတာယ အညာဏတာယ အလက္ခိကတာယ ဧဝံ အကာသိံ၊ သ္စာဟံ သံဃံ ခမာပေမိ"တိ ခမာပေန္တော ယာဝတတိယံ ယာစာပေတ္ဝာ အပလောကနကမ္မေနေဝ ဩသာရေတဗ္ဗော။ ဧဝံ ပန ဩသာရေတဗ္ဗော၊ သံဃမဇ္ဈေ ဗျတ္တေန ဘိက္ခုနာ သံဃဿ အနု-မတိယာ သာဝေတဗ္ဗံ—

> သံဃံ ဘန္တေ ပုစ္ဆာမိ "အယံ ဣတ္ထန္နာမော သာမဏေရော ဗုဒ္ဓဿ ဓမ္မဿ သံဃဿ အဝဏ္ဏော ဝါ ဒိဋ္ဌိဘေဒံ ဝါ၊ ယံ အညေ သာမဏေရာ လဘန္တိ ဘိက္ခုဟိ သဒ္ဓိံ ဒိရတ္တတိရတ္တံ သဟသေယ္ယုံ၊

တဿ အလာဘာယ နိဿာရိတော၊ သွာယံ ဇာဒါနိ သောရတော နိ၀ါတ၀ုတ္တိ လဒ္ဓိမံ ဩက္ကန္တော ဟိရောတ္တပ္ပေ ပတိဋ္ဌိတော ကတဒဏ္ဍကမ္မော အစ္စယံ ဒေသေတိ၊ ဇာမဿ သာမဏေရဿ ယထာ ပုရေ ကာယသမ္ဖောဂသာမဂ္ဂိဒါနံ ရုစ္စတိ သံဃဿာ''တိ။

၉၀ံ တိက္ခတ္တုံ ၀တ္တာဗ္ဗံ။ ၉၀ံ အပလောကနကမ္မံ ဩသာရဏာဒ္ဓ နိဿာရဏာဒ္ဓ ဂစ္ဆတိ။ **ဘဏ္ဍုကမ္မံ** မဟာခန္ဓက၀ဏ္ဏနာယံ ၀ုတ္တမေ၀၊ **ဇြဟ္မဒဏ္ဍော** ပဉ္စသတိ-ကက္ခန္ဓကေ ၀ုတ္တောယေ၀။ နု ကေ၀လံ ပနေသ ဆန္နဿေ၀ ပညတ္တော၊ ယော အညောပိ ဘိက္ခု မုခရော ဟောတိ၊ ဘိက္ခူ။ ဒုရုတ္တာ၀စနေဟိ ဃဋ္ဋေန္တော ခုံသေန္တော ၀မ္ဘေန္တော ၀ိဟရတိ၊ တဿပိ ဒါတဗ္ဗော။ ၉၀ဉ္စ ပန ဒါတဗ္ဗော၊ သံဃမဇ္ဈေ ဗျတ္တေန ဘိက္ခုနာ သံဃဿ အနုမတိယာ သာ၀ေတဗ္ဗံ—

ဘန္တေ ဇာတ္တန္ဒာမော ဘိက္ခု မုခရော ဘိက္ခူ။ ဒုရုတ္တာ၀စနေဟိ ဃဋ္ဋေန္တော ၀ိဟရတိ၊ သော ဘိက္ခု ယံ ဇာန္တေယျ၊ တံ ၀ဒေယျ၊ ဘိက္ခူဟိ ဇာတ္တန္ဒာမော ဘိက္ခု နေ၀ ၀တ္တဗ္ဗော၊ နု ဩ၀ဒိတဗ္ဗော၊ နု အနုသာသိတဗ္ဗော။ သံဃံ ဘန္တေ ပုစ္ဆာမိ "ဇာတ္တန္ဒာမဿ ဘိက္ခုနော ဗြဟ္မဒဏ္ဍဿ ဒါနံ ရုစ္စတိ သံဃဿာ"တိ။ ဒုတိယမ္ပိ ပုစ္ဆာမိ။ တတိယမ္ပိ ပုစ္ဆာမိ "ဇာတ္တန္ဒာမဿ ဘန္တေ ဘိက္ခုနော ဗြဟ္မဒဏ္ဍဿ ဒါနံ ရုစ္စတိ သံဃဿာ"တိ။

တဿ အပရေန သမယေန သမ္မာ ၀တ္တိတ္ထာ ခမာပေန္တဿ ဗြဟ္မဒဏ္ဍော ပဋိပ္ပဿမ္ဘေတဗ္ဗော။ ၉၀ဉ္စ ပန ပဋိပ္ပဿမ္ဘေတဗ္ဗော၊ ဗျတ္တေန ဘိက္ခုနာ သံဃမဇ္ဈေ သာ၀ေတဗ္ဗံ—

ဘန္တေ ဘိက္ခုသံဃော အသုကဿ ဘိက္ခုနော ဗြဟ္မဒဏ္ဍံ အ၁ါသိ၊ သော ဘိက္ခု သောရတော နိ၀ါတ၀ုတ္တိ လဒ္ဓိမံ ဩက္ကန္တော ဟိရောတ္တပ္ပေ ပတိဋ္ဌိတော ပဋိသာရီ အာယတိံ သံ၀ရေ တိဋ္ဌတိ၊ သံဃံ ဘန္တေ ပုစ္ဆာမိ "တဿ ဘိက္ခုနော ဗြဟ္မဒဏ္ဍဿ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိ ရုစ္စတိ သံဃဿာ"တိ။

၉၀ံ ယာ၀တတိယံ ၀တ္ဘာ အပလောကနကမ္မနေ၀ ဗြဟ္မဒဏ္ဍော ပဋိပ္ပဿမ္ဘေတဗ္ဗောတိ။

ကမ္မလက္ခဏဥ္စေ၀ ပဉ္စမန္တိ ယံ တံ ဘဂ၀တာ ဘိက္ခုနိက္ခန္ဓကေ "တေန ခေါ ပန သမယေန ဆဗ္ဗဂ္ဂိယာ ဘိက္ခူ ဘိက္ခုနိယော ကဒ္ဒမောဒကေန ဩသိဉ္စန္တိ အပ္ပေ၀ နာမ အမ္ဟေသု သာရဇ္ဇေယျုန္တိ၊ ကာယံ ၀ိ၀ရိက္ခာ ဘိ[illegible]

ဒဿေန္တိ၊ ဥိရုံ ဝိဝရိတ္ဝာ ဘိက္ခုနိံ ဒဿေန္တိ၊ အင်္ဂာတံ ဝိဝရိတ္ဝာ ဘိက္ခုနိုံ ဒဿေန္တိ၊ ဘိက္ခုနိယော ဩဘာသေန္တိ၊ ဘိက္ခုနိဟိ သဒ္ဓိံ သမ္မယော၎ေန္တိ 'အပ္ပေဝ နာမ အမှေသု သာရဇ္ဇေယျု'န္တိ၊ ဇုမေသု ဝတ္တု။သု တေသံ ဘိက္ခု။နံ ဒုက္ကဋံ ပညပေတ္ဝာ 'အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ တဿ ဘိက္ခု။နော ဒဏ္ဍကမ္မံ ကာတု'န္တိ။ အထ ခေါ ဘိက္ခုနိံ တေဒဟောသိ 'ကိံ နု ခေါ ဒဏ္ဍကမ္မံ ကာတဗ္ဗ'န္တိ။ ဘဂဝတော တေမတ္ထံ အာရောစေသုံ။ အဝန္ဒိယော သော ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဘိက္ခုနိသံဃေန ကာတဗ္ဗော"တိ ဧဝံ အဝန္ဒိယကမ္မံ အနုညာတံ၊ တံ ကမ္မ-လက္ခဏညေဝ ပဋ္ဌမံ ဇုမဿ အပလောကနကမ္မဿ ဌာနံ ဟောတိ။ တဿ ဟိ ကမ္မညေဝ လက္ခဏံ၊ န သြသာရဏာဒီနိ၊ တသ္မာ "ကမ္မလက္ခဏ"န္တိ ဝုစ္စတိ။ တဿ ကရဏံ တတ္ထေဝ ဝုတ္တံ။ အပိစ နံ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိယာ သဒ္ဓိံ ဝိတ္ထာရတော ဒဿေတုံ ဇုဓာဝိ ဝဒါမ၊ ဘိက္ခု။နုပဿယေ သန္နိပတိတဿ ဘိက္ခု။နိသံဃဿ အနုမတိယာ ဗျတ္တာယ ဘိက္ခု။နိယာ သာဝေတဗ္ဗံ—

အယျေ အသုကော နာမ အယျော ဘိက္ခုနိံ အပါသာဒိကံ ဒဿေတိ၊ တေဿ အယျဿ အဝန္ဒိယကရဏံ ရုစ္စတိတိ ဘိက္ခု။နိ-သံဃံ ပုစ္ဆာမိ။ ဒုတိယမ္ပိ။ တတိယမ္ပိ ဘိက္ခု။နိသံဃံ ပုစ္ဆာမီတိ။

ဧဝံ တိက္ခတ္တုံ သာဝေတ္ဝာ အပလောကနကမ္မေန အဝန္ဒိယကမ္မံ ကာတဗ္ဗံ။

တတော ပဋ္ဌာယ သော ဘိက္ခု ဘိက္ခုနိဟိ န ဝန္ဒိတဗ္ဗော။ သစေ အဝန္ဒိယ-မာနော ဟိရောတ္တပ္ပံ ပစ္စုပဋ္ဌပေတ္ဝာ သမ္မာ ဝတ္တတိ၊ တေန ဘိက္ခုနိယော ခမာပေတဗ္ဗော။ ခမာပေန္တေန ဘိက္ခုနုပဿယံ အဂန္ဆာ ဝိဟာရေယေဝ သံဃံ ဝါ ဂဏံ ဝါ ဧကံ ဘိက္ခုံ ဝါ ဥပသင်္ကမိတ္ဝာ ဥက္ကုဋိကံ နိသီဒိတ္ဝာ အဉ္ဇလိံ ပဂ္ဂဟေတ္ဝာ "အဟံ ဘန္တေ ပဋိသဒ္ဓိ အာယတိံ သံဝရေ တိဋ္ဌာမိ၊ န ပုန အပါသာဒိကံ ဒဿေဿာမိ၊ ဘိက္ခုနိသံဃော မယ္ဟံ ခမတူ"တိ ခမာပေတဗ္ဗံ။ တေန သံဃေန ဝါ ဂဏေန ဝါ ဧကံ ဘိက္ခုံ ပေသေတ္ဝာ ဧကဘိက္ခုနာ ဝါ သယမေဝ ဂန္ဆာ ဘိက္ခုနိယော ဝတ္တဗ္ဗာ "အယံ ဘိက္ခု ပဋိသဒ္ဓိ အာယတိံ သံဝရေ ဋ္ဌတော၊ ဇုမိနာ အစ္ဆယံ ဒေသေတ္ဝာ ဘိက္ခုနိသံဃော ဇုမံ ဝန္ဒိယံ ကရောတူ"တိ။ သော ဝန္ဒိယော ကာတဗ္ဗော။ ဧဝဉ္စ ပန ကာတဗ္ဗော၊ ဘိက္ခုနုပဿယေ သန္နိပတိတဿ ဘိက္ခုနိသံဃဿ အနုမတိယာ ဗျတ္တာယ ဘိက္ခုနိယာ သာဝေတဗ္ဗံ—

အယံ အယျေ အသုကော နာမ အယျော ဘိက္ခုနိံ အပါသာဒိကံ ဒဿေတိတိ ဘိက္ခုနိသံဃေန အဝန္ဒိယော ကတော၊ သော လဇ္ဇိဓမ္မံ သြက္ကမိတ္ဝာ ပဋိသဒ္ဓိ အာယတိံ သံဝရေ ဋ္ဌတော အစ္ဆယံ ဒေသေတ္ဝာ

ဘိက္ခုနိသံဃံ ခမာပေသိ၊ တဿ အယျဿ ဝန္ဒိယကရဏံ ရုစ္စတီတိ ဘိက္ခုနိသံဃံ ပုစ္ဆာမိတိ—
တိက္ခတ္တုံ ဝတ္တုမ္ပံ။ ဧဝံ အပလောကနကမ္မေနေ၀ ဝန္ဒိယော ကာတဗ္ဗော။

အယံ ပနေတ္ထ ပါဠိမုတ္တကော၀ိ ကမ္မလက္ခဏ၀ိနိစ္ဆယော။ ဣဒဉ္ဒိ ကမ္မလ်က္ခဏံ နာမ ဘိက္ခုနိသံဃမူလကံ ပညတ္တံ၊ ဘိက္ခုသံဃဿာပိ ပနေတံ လဇ္ဇတိယေ၀။ ယဉ္ဒိ ဘိက္ခုသံယော သလာကဂ္ဂယာဂဂ္ဂဘတ္တဂ္ဂဥပေါသထဂ္ဂေသု အပလောကနကမ္မံ ကရောတိ၊ တေမွိ ကမ္မလက္ခဏမေ၀။ အစ္ဆိန္နစီ၀ရဒိဏ္ဍစီ၀ရနဒ္ဒစီ၀ရာနဉ္ဒိ သံဃံ သန္နိပါတေတွာ ဗျတ္တေန ဘိက္ခုနာ ယာ၀တတိယံ သာ၀ေတွာ အပလောကနကမ္မံ ကတ္တာ စီ၀ရံ ဒါတုံ ဝဋ္ဋတိ။ အပ္ပမတ္တကဝိဿဇ္ဇကေန ပန စီ၀ရံ ကရောန္တေဿ သေနာသနက္ခန္ဓကဝဏ္ဏနာယံ ၀ုတ္တပ္ပဘေဒါနိ သုစိအာဒီနိ အနုပလောကေတွာပိ ဒါတဗ္ဗာနိ။ တေသံ ဒါနေ သောယေ၀ ဗျဿရော၊ တတော အတိရေကံ ဒေန္တေန အပလောကေတွာ ဒါတဗ္ဗံ။ တတော ဟိ အတိရေကဒါနေ သံယော သာမိ။ ဂိလာနဘေသဇ္ဇမ္ပိ တတ္ထ ၀ုတ္တပ္ပကာရံ သယမေ၀ ဒါတဗ္ဗံ။ အတိရေကံ ဗျန္တေဿ အပလောကေတွာ ဒါတဗ္ဗံ။ ယောပိ စ ဒုဗ္ဗလော ၀ါ ဆိန္နိရိယာပထော ၀ါ ပန္ထိန္နဘိက္ခာစာရပထော ၀ါ မဟာဂိလာနော၊ တဿ မဟာ၀ါသေသု တတြုပ္ပါဒတော ဒေ၀သိကံ နာဋ္ဌိ[1] ၀ါ ဥပဓုနာဋ္ဌိ[2] ၀ါ ကေဒိ၀သံယေ၀ ၀ါ ပဉ္စ ၀ါ ဒသ ၀ါ တဿုလနာဋ္ဌိယော ဇေဒန္တေန အပလောကနကမ္မံ ကတ္တာ၀ ဒါတဗ္ဗာ။ ပေသလဿ ဘိက္ခုနော တတြုပ္ပါဒတော ဗျဏ္ဏပလိဗောဓမ္ပိ ဗဟုသုတဿ သံဃဘာရနိတ္ထာရကဿ ဘိက္ခုနော အနုဋ္ဌာပနီယသေနာသနမ္ပိ သံဃကိစ္စံ ကရောန္တာနံ ကပ္ပိယကာရကာဒိနံ ဘတ္တ၀ေတနမ္ပိ အပလောကနကမ္မေန ဒါတုံ ဝဋ္ဋတိ။

စတုပစ္စယ၀သေန ဒိန္နတတြုပ္ပါဒတော သံဃိကံ အာ၀ါသံ ဇဂ္ဂါပေတုံ ဝဋ္ဋတိ။ “အယံ ဘိက္ခု ဗျဿရ၀တာယ ဝိစာရေတိ”တိ ကထာပစ္ဆိန္နနယံ ပန သလာကဂ္ဂါဒိသု ၀ါ အန္တရသန္နိပါတေ ၀ါ သံဃံ ပုစ္ဆိတွာ၀ ဇဂ္ဂါပေတဗ္ဗော။ စီ၀ရပိဏ္ဍပါတဿာယ သြဒိဿဒိန္နတတြုပ္ပါဒတော၀ိ အပလောကေတွာ အာ၀ါသော ဇဂ္ဂါပေတဗ္ဗော။ အနုပလောကေတွာပိ ဝဋ္ဋတိ၊ “သုရော ၀တာယံ ဘိက္ခု စီ၀ရပိဏ္ဍပါတဿာယ ဒိန္နတော အာ၀ါသံ ဇဂ္ဂါပေတိ”တိ ဧ၀ံ ဥပ္ပန္နကထာပစ္ဆေဒနယံ ပန အပလောကနကမ္မမေ၀ ကတ္တာ ဇဂ္ဂါပေတဗ္ဗော။

၁-နာဋ္ဌိ (သျာ)　　၂-ဥပဓုနာဋ္ဌိ (သျာ)

စေတိယေ ဆတ္တံ ဝါ ဝေဒိကံ ဝါ ဗောဓိယံ ဝါ အာသနဃရံ ဝါ အကတံ ဝါ ကရောန္တေန ဇိဏ္ဏံ ဝါ ပဋိသံခရောန္တေန သုဓာကမ္မံ ဝါ ကရောန္တေန မနုဿေ သမာဒပေတ္ဝာ ကာတုံ ဝဋ္ဋတိ။ သစေ ကာရကော နတ္ထိ၊ စေတိယဿ ဥပနိက္ခေပတော ကာရေတဗ္ဗံ။ ဥပနိက္ခေပေပိ အသတိ အပလောကနကမ္မံ ကတ္ဝာ တတြုပ္ပါဒတော ကာရေတဗ္ဗံ၊ သံဃိကေနပိ။ သံဃိကေန ဟိ အပလောကေတ္ဝာ စေတိယကိစ္စံ ကာတုံ ဝဋ္ဋတိ၊ စေတိယဿ သန္တကေန အပလောကေတ္ဝာပိ သံဃိကကိစ္စံ ကာတုံ န ဝဋ္ဋတိ။ တာဝကာလိကံ ပန ဂဟေတ္ဝာ ပါကတိကံ ကာတုံ ဝဋ္ဋတိ။

စေတိယေ သုဓာကမ္မာဒိနိ ကရောန္တေဟိ ပန ဘိက္ခာစာရတော ဝါ သံဃတော ဝါ ယာပနမတ္တံ အလဘန္တေဟိ စေတိယသန္တကတော ယာပနမတ္တံ ဂဟေတ္ဝာ ပရိဘုဉ္ဇန္တေဟိ ဝတ္တံ ကာတုံ ဝဋ္ဋတိ။ ဝတ္တံ ကရောမာတိ မဉ္ဆမံသာဒီဟိ သံဃဘတ္တံ ကာတုံ န ဝဋ္ဋတိ။ ဲယေ ဝိဟာရေ ရောပိတာ ဖလရုက္ခာ သံဃေန ပရိဂ္ဂဟိတာ ဟောန္တိ၊ ဇဂ္ဂနကမ္မံ လဘန္တိ၊ ယေသံ ဖလာနိ ဃက္ခိံ ပဟရိတ္ဝာ ဘာဇေတ္ဝာ ပရိဘုဉ္ဇန္တိ၊ တေသု အပလောကနကမ္မံ န ကာတဗ္ဗံ။ ယေ ပန အပရိဂ္ဂဟိတာ၊ တေသု အပလောကနကမ္မံ ကာတဗ္ဗံ။ တံ ပန သလာကဂ္ဂ-ယာဂဂ္ဂဘတ္တဂ္ဂအန္တရသန္နိပါတေသုပိ ကာတုံ ဝဋ္ဋတိ။ ဥပေါသထဂ္ဂေ ပန ဝဋ္ဋတိယေဝ။ တတ္ထ ဟိ အနာဂတာနမ္ပိ ဆန္နပါရိသုဒ္ဓိ အာဟရိယတိ၊ တသ္မာ တံ သုဝိသောဓိတံ ဟောတိ။

ဧဝဉ္စ ပန ကာတဗ္ဗံ၊ ဗျတ္တေန ဘိက္ခုနာ ဘိက္ခုသံဃသ္သ အနုမတိယာ သာဝေတဗ္ဗံ—

> ဘန္တေ ယံ ဣမသ္မိံ ဝိဟာရေ အန္တောသီမာယ သံဃသန္တကံ မူလတစပတ္တာအင်္ကုရပုပ္ဖဖလဓာနိယာဒိ အတ္ထိ၊ တံ သဗ္ဗံ အာဂတာ-ဂတာနံ ဘိက္ခူနံ ယထာသုခံ ပရိဘုဉ္ဇိတုံ ရုစ္စတီတိ သံဃံ ပုစ္ဆာမီတိ တိက္ခတ္တုံ ပုစ္ဆိတဗ္ဗံ။

စတူဟိ ပဉ္စဟိ ဘိက္ခူဟိ ကတံ သုကတမေဝ။ ယသ္မိံ ဝိဟာရေ ဒ္ဝေ တယော ဇနာ ဝသန္တိ၊ တေဟိ နိသီဒိတ္ဝာ ကတမ္ပိ သံဃေန ကတသဒိသမေဝ။ ယသ္မိံ ပန ဝိဟာရေ ဧကော ဘိက္ခု ဟောတိ၊ တေန ဘိက္ခုနာ ဥပေါသထဒိဝသေ ပုဗ္ဗကရဏပုဗ္ဗကိစ္စံ ကတ္ဝာ နိသိန္နေန ကတမ္ပိ ကတိကဝတ္တံ သံဃေန ကတသဒိသမေဝ ဟောတိ။

ကရောန္တေန ပန ဖလ၀ါရေန ကာတုမ္မိ စတ္တာရော မာသေ ဆ မာသေ ကေသံ၀ပ္ပရန္တိ ဇ၀ံ ပရိစ္ဆိန္ဒိတ္ဘာဝိ အပရိစ္ဆိန္ဒိတ္ဘာဝိ ကာတုံ ၀ဋ္ဋတိ။ ပရိစ္ဆိန္နေ ယထာပရိစ္ဆေဒံ ပရိဘုဉ္ဇိတ္ဘာ ပုန ကာတဗ္ဗံ။ အပရိစ္ဆိန္နေ ယာ၀ ရုက္ခာ ဓရန္တိ၊ တာ၀ ၀ဋ္ဋတိယေ၀။ ယေပိ တေသံ ရုက္ခာနံ ဗီဇေဟိ အညေ ရုက္ခာ[1] ရောပိတာ ဟောန္တိ၊ တေသမ္ပိ သာ ဇ၀ ကတိကာ။

သစေ ပန အညသ္မိံ ဝိဟာရေ ရောပိတာ ဟောန္တိ၊ တေသံ ယတ္ထ ရောပိတာ၊ တသ္မိံယေ၀ ဝိဟာရေ သံဃော သာမိ။ ယေပိ အညတော ဗီဇာနိ အာဟရိတ္ဘာ ပုရိမဝိဟာရေ ပန္ထာ ရောပိတာ၊ တေသု အညာ ကတိကာ ကာတဗ္ဗာ။ ကတိကာယ ကတာယ ပုဂ္ဂလိကဋ္ဌာနေ တိဋ္ဌန္တိ၊ ယထာသုခံ ဖလာဒိနိ ပရိဘုဉ္ဇိတုံ ၀ဋ္ဋတိ။ သစေ ပနေတ္ထ တံ တံ သြကာသံ ပရိက္ခိပိတ္ဘာ ပရိ၀ေဏာနိ ကတ္ဘာ ဇဂ္ဂန္တိ၊ တေသံ ဘိက္ခူနံ ပုဂ္ဂလိကဋ္ဌာနေ တိဋ္ဌန္တိ၊ အညေ ပရိဘုဉ္ဇိတုံ န လဘန္တိ။ တေဟိ ပန သံဃသ္သ ဒသဘာဂံ[2] ဒတ္ဘာ ပရိဘုဉ္ဇိတဗ္ဗာနိ။ ယော ပိ မဇ္ဈေ-ဝိဟာရေ ရုက္ခံ သာခါဟိ ပရိ၀ါရေတ္ဘာ ရက္ခတိ၊ တဿာပိ ဧသေ၀ နယော။

ပေါရာဏဝိဟာရံ ဂတဿ သမ္ဟာ၀နိယဘိက္ခုနော "ထေရော အာဂတော"တိ ဖလာဖလံ အာဟရန္တိ၊ သစေ တတ္ထ မူလေ သဗ္ဗပရိယတ္တိဓရော ဗဟုသုတဘိက္ခု ဝိဟာဿိ၊ "အဒ္ဓါ ထ္ထေ ဒိဿာ ကတိကာ ကတာ ဘ၀ိဿတီ"တိ နိက္ကုက္ကုစ္စေန ပရိဘုဉ္ဇိတဗ္ဗံ။ ဝိဟာရေ ဖလာဖလံ ပိဏ္ဍပါတိကာနမ္ပိ ၀ဋ္ဋတိ၊ ဓုတင်္ဂံ နာ ကောပေတိ။ သာမဏေရာ အတ္တနော အာစရိယုပဇ္ဈာယာနံ ဗဟူနိ ဖလာနိ ဒေန္တိ၊ အညေ ဘိက္ခူ အလဘန္တာ ဒိယျန္တိ၊ ဒိယျနမတ္တမေ၀ စေတံ ဟောတိ။

သစေ ပန ဒုဿ်ိက္ခံ ဟောတိ၊ ကေ၀ံ ပနဿရက္ခံ နိဿာယ သဋ္ဌိ ဇနာ ဇီ၀န္တိ၊ တာဒိသေ ကာလေ သဗ္ဗေသံ သင်္ဃကရဏတ္ထာယ ဘာဇေတ္ဘာ ခါဒိတဗ္ဗံ၊ အယံ သာမီစိ။ ယာ၀ ပန ကတိက၀တ္တံ နု ပဋိပ္ပဿမ္ဘတိ၊ တာ၀ တေဟိ ခါယိတံ သုခါယိတမေ၀။ ကဒါ ပန ကတိက၀တ္တံ ပဋိပ္ပဿမ္ဘတိ။ ယဒါ သမ္ဗေါ သံဃော သန္နိပတိတ္ဘာ "ဋ္ဌာနာ စဝတ္ဘာ ဘာဇေတ္ဘာ ခါဒန္တူ"တိ သာ၀ေတိ။ ကေဘိက္ခုကေ ပန ဝိဟာရေ ဧကေန သာ၀ိတေပိ ပုရိမကတိကာ ပဋိပ္ပဿမ္ဘတိယေ၀။ သစေ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓါယ ကတိကာယ သာမဏေရာ နေ၀ ရုက္ခတော ပါတေန္တိ၊ နု ဘူမိတော ဂဟေတ္ဘာ ဘိက္ခူနံ ဒေန္တိ၊ ပတိတဖလာနိ ပါဒေဟိ ပဟရန္တာ ဝိစရန္တိ၊ တေသံ ဒသဘာဂတော[3] ပဋ္ဌာယ ယာ၀ ဥပနုဖလဘာဂေန ဖာတိကမ္မံ ကာတဗ္ဗံ။ အဒ္ဓါ ဖာတိကမ္မလောဘေန[4]

၁-ဗီဇေဟိ ရုက္ခာ (က)　　၂-ဒသမဘာဂံ (သီ၊ က)　　၃-ဒသမဘာဂတော (သီ)
၄-ဖာတိကမ္မလာဘေန (ဃ၊ ငာ၊ က)

အာဟရိတ္ဝာ ဒဿန္တိ။ ပုန သုဘိက္ခေ ဇာတေ ကပ္ပိယကာရကေသု အာဂန္ဆာ သာခါပရိဝါရာဒိနိ ကတ္ဝာ ရုက္ခေ ရက္ခန္တေသု သာမဏေရာနံ ဖာတိကမ်ံ နဒါတဗ္ဗံ၊ ဘာဇေတ္ဝာ ပရိဘုဉ္ဇိတဗ္ဗံ။

"ဝိဟာရေ ဖလာဖလံ အတ္ထိ"တိ သာမန္တကဂါမေဟိ မနုဿာ ဂိလာနာနံ ဝါဂဠိနိနံ ဝါ အတ္ထာယ အာဂန္ဆာ "ကေံ နာဠိကေရံ ဒေထ၊ အမ်ံ ဒေထ၊ လဗုဇံ ဒေထာ"တိ ယာစန္တိ၊ ဒါတဗ္ဗံ နု ဒါတဗ္ဗန္တိ။ ဒါတဗ္ဗံ။ အဒိယမာနေ ဟိ တေ ဒေါမနဿိကာ ဟောန္တိ၊ ဒေန္တေန ပန သံဃံ သန္ဓိပါတေတ္ဝာ ယာဝတတိယံ သာဝေတ္ဝာ အပလောကနကမ်ံ ကတ္ဝာဝ ဒါတဗ္ဗံ၊ ကတိကဝတ္တံ ဝါ ကတ္ဝာ ဌပေတဗ္ဗံ၊ ဧဝဉ္စ ပန ကာတဗ္ဗံ၊ ဗျတ္တေန ဘိက္ခုနာ သံဃသ္သ အနုမတိယာ သာဝေတဗ္ဗံ—

> "သာမန္တကဂါမေဟိ မနုဿာ အာဂန္ဆာ ဂိလာနာဒီနံ အတ္ထာယ ဖလာဖလံ ယာစန္တိ၊ ဒွေ နာဠိကေရာနိ၊ ဒွေ တာလဖလာနိ၊ ဒွေ ပနသာနိ၊ ပဉ္စ အမ္ဗာနိ၊ ပဉ္စ ကဒလိဖလာနိ ဂဏှန္တာနံ အနိဝါရဏံ, အသုကရုက္ခတော စ အသုကရုက္ခတော စ ဖလံ ဂဏှန္တာနံ အနိဝါရဏံ ရုစ္စတိ ဘိက္ခုသံဃသ္သာ"တိ တိက္ခတ္တုံ ဝတ္တဗ္ဗံ။

တတော ပဋ္ဌာယ ဂိလာနာဒီနံ နာမံ ဂဟေတ္ဝာ ယာစန္တာ "ဂဏှထာ"တိ နု ဝတ္တဗ္ဗာ၊ ဝတ္တုံ ပန အာစိက္ခိတဗ္ဗံ "နာဠိကေရာဒီနိ ဗဟိနာ နာမ ပရိစ္ဆေဒေန ဂဏှန္တာနံ အသုကရုက္ခတော စ အသုကရုက္ခတော စ ဖလံ ဂဏှန္တာနံ အနိဝါရဏံ ကတ"န္တိ။ အနုဝိစရိတ္ဝာ ပန "အယံ မဓုရဖလော အမ္ဗော၊ ဗဟုတော ဂဏှထာ"တိပိ နု ဝတ္တဗ္ဗာ။ ဖလဘာဇနကာလေ ပန အာဂတာနံ သမ္ဗတေန ဥပဓုဘာဂေါ ဒါတဗ္ဗော၊ အသမ္ဗတေန အပလောကေတ္ဝာဝ ဒါတဗ္ဗံ။

ဒိဏ္ဏပရိဗ္ဗယော ဝါ မဂ္ဂဂမိယသတ္ထဝါဟော ဝါ အညော ဝါ ဗဟုသရော အာဂန္ဆာ ယာစတိ၊ အပလောကေတ္ဝာဝ ဒါတဗ္ဗံ။ ဗလဂ္ဂာရေန ဂဟေတ္ဝာ ခါဒန္တော နု ဝါရေတဗ္ဗော။ ကုဋ္ဌေါ ဟိ သော ရုက္ခေါ ဆိန္နေယျ၊ အညမ်ိ အနတ္ထံ ကရေယျ။ ပုဂ္ဂလိကပရိဝေဏံ အာဂန္ဆာ ဂိလာနသ္သ နာမေန ယာစန္တော "အမ္ဟေဟိ ဆာယာဒီနံ အတ္ထာယ ရောပိတံ၊ သစေ အတ္ထိ၊ တုမ္ဟေ ဇာနာထာ"တိ ဝတ္တဗ္ဗော။ ယဒိ ပန ဖလဘာရိတာဝ ရုက္ခာ ဟောန္တိ၊ ကဏ္ဍကေ ဗန္ဓိတ္ဝာ ဖလဝါရေန ခါဒန္တိ၊ အပစ္စာသီသန္တေန ဟုတ္ဝာ ဒါတဗ္ဗံ။ ဗလဂ္ဂာရေန ဂဏှန္တော နု ဝါရေတဗ္ဗော၊ ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တမေဝေတ္ထ ကာရဏံ။

သံဃဿ ဖလာရာမော ဟောတိ၊ ပဋိဇဂ္ဂနံ နာ လဘတိ။ သစေ တံ ကောစိ ၀တ္ထာသီသေန ဇဂ္ဂတိ၊ သံဃဿေ၀ ဟောတိ။ အထာပိ ကဿစိ ပဋိဗလဿ ဘိက္ခုနော "ဣမံ သပ္ပုရိသ ဇဂ္ဂိတ္ဝာ ဒေဟီ"တိ သံဃော ဘာရံ ကရောတိ၊ သော စေ ၀တ္ထာသီသေန ဇဂ္ဂတိ၊ ဧ၀မိ သံဃဿေ၀ ဟောတိ။ ဖာတိကမ်ံ ပစ္စာသီသန္တဿ ပန တတိယဘာဂေန ၀ါ ဥပဓုဘာဂေန ၀ါ ဖာတိကမ်ံ ကာတဗ္ဗံ။ "ဘာရိယံ ကမ်ံ"န္တိ ၀တ္ဝာ ဇဏ္ဍကေန အနိစ္ဆန္တော ပန "သဗ္ဗံ တဧ၀ သန္တကံ ကတ္ဝာ မူလဘာဂံ ဒဿဘာဂမတ္တံ ဒတ္ဝာ ဇဂ္ဂါဟီ"တိပိ ၀တ္ထုမ်ေဝ။ ဂရုဘဏ္ဍတ္တာ ပန မူလမ္ပေ့ဆေ့၀သေန နာ ဒါတဗ္ဗံ။ သော မူလဘာဂံ ဒတ္ဝာ ခါဒန္တော အကတာ၀ါသံ ၀ါ ကတ္ဝာ ကတာ၀ါသံ ၀ါ ဇဂ္ဂိတ္ဝာ နိဿိတကာနံ အာရာမံ နိယျာဒေတိ၊ တေဟိပိ မူလဘာဂေါ ဒါတဗ္ဗေ၀ာ၀။ ယဒါ ပန ဘိက္ခု သယံ ဇဂ္ဂိတုံ ပဟောန္တိ၊ အထ တေသံ ဇဂ္ဂိတုမ္ပေ့ နာ ဒါတဗ္ဗံ၊ ဇဂ္ဂိတကာလေ ဓ နာ ၀ါရေတဗ္ဗာ၊ ဇဂ္ဂနကာလေယေ၀ ၀ါရေတဗ္ဗာ။ "ဗဟု တုမ္ဟေဟိ ခါယိတံ၊ ဣဒါနိ မာ ဇဂ္ဂိတ္ထ၊ ဘိက္ခုသံဃော ယေ၀ ဇဂ္ဂိဿတီ"တိ ၀တ္ထုမ်ံ။

သစေ ပန နေ၀ ၀တ္ထာသီသေန ဇဂ္ဂန္တော အတ္ထိ, နာ ဖာတိကမ္ပေ့နာ၊ နာ သံဃော ဇဂ္ဂိတုံ ပဟောတိ၊ ဧကော အနာပုစ္ဆိတ္ဝာ၀ ဇဂ္ဂိတ္ဝာ ဖာတိကမ်ံ ၀ဝေ့တ္ဝာ ပစ္စာသီသတိ၊ အပလောကနကမ္ပေ့နာ ဖာတိကမ်ံ ၀ဝေ့တ္ဝာ ဒါတဗ္ဗံ။ ဣတိ ဣမံ သဗ္ဗမ်ိ ကမ္မလက္ခဏမေ၀ ဟောတိ။ အပလောကနကမ်ံ ဣမာနိ ပဉ္စ ဌာနာနိ ဂစ္ဆတိ။

ဥတ္တိကမ္မဋ္ဌာနဘေဒေ ပန "သုဏာတု မေ ဘန္တေ သံဃော၊ ဣတ္ထန္နာမော ဣတ္ထန္နာမဿ အာယသ္မတော ဥပသမ္ပဒါပေက္ခော၊ အနုသိဋ္ဌော သော မယာ၊ ယဒိ သံဃဿ ပတ္တကလ္လံ၊ ဣတ္ထန္နာမော အာဂန္တွယျာတိ၊ အာဂန္တွာဟိတိ ၀တ္ထုမ်ေဝ" တိ ဧ၀ံ ဥပသမ္ပဒါပေက္ခဿ သြသာရဏာ သြသာရဏာ နာမ။

"သုဏာတု မေ အာယသ္မန္တာ၊ အယံ ဣတ္ထန္နာမော ဘိက္ခု ဓမ္မကထိကော၊ ဣမဿ နေ၀ သုတ္တံ အာဂန္ထတိ, နော သုတ္တဝိဘင်္ဂေါ၊ သော အတ္တံ အသလ္လက္ခေတ္ဝာ ဗျဉ္ဇနစ္ဆာယာယ အတ္တံ ပဋိဗာဟတိ၊ ယဒိယသ္မန္တာနံ ပတ္တ-ကလ္လံ၊ ဣတ္ထန္နာမံ ဘိက္ခုံ ၀ုဋ္ဌာပေတ္ဝာ အ၀ဿသာ ဣမံ အဓိကရဏံ ပူပသမေ-ယျာမာ"တိ ဧ၀ံ ဥဗ္ဘာဟိကာဝိနိစ္ဆယေ ဓမ္မကထိကဿ ဘိက္ခုနော နိဿာရဏာ နိဿာရဏာ နာမ။

"သုဏာတု မေ ဘန္တေ သံဃော၊ အဇ္ဇုပေါသထော ပန္နရသော၊ ယဒိ သံဃဿ ပတ္တကလ္လံ၊ သံဃော ဥပေါသထံ ကရေယျာ"တိ ဧ၀ံ ဥပေါသထကမ္မ-၀သေန ဌပိတာ ဥတ္တိ ဥပေါသထော နာမ။

“သုဏာတု မေ ဘန္တေ သံဃော၊ အဇ္ဇ ပဝါရဏာ ပန္နရသီ၊ ယဒိ သံဃဿ ပတ္တကလ္လံ၊ သံဃော ပဝါရေယျာ”တိ ဧဝံ ပဝါရဏာကမ္မဝသေန ဌပိတာ ဥတ္တိ ပဝါရဏာ နာမ။

“သုဏာတု မေ ဘန္တေ သံဃော၊ ဋ္ဌန္နာမော ဋ္ဌန္နာမဿ အာယသ္မတော ဥပသမ္ပဒါပေက္ခော၊ ယဒိ သံဃဿ ပတ္တကလ္လံ၊ အဟံ ဋ္ဌန္နာမံ အနုသာသေ-ယျ”န္တိ။ “ယဒိ သံဃဿ ပတ္တကလ္လံ၊ ဋ္ဌန္နာမော ဋ္ဌန္နာမံ အနုသာသေယျာ”တိ။ “ယဒိ သံဃဿ ပတ္တကလ္လံ၊ အဟံ ဋ္ဌန္နာမံ အန္တရာယိကေ ဓမ္မေ ပုစ္ဆေယျ”န္တိ။ “ယဒိ သံဃဿ ပတ္တကလ္လံ၊ ဋ္ဌန္နာမော ဋ္ဌန္နာမံ အန္တရာယိကေ ဓမ္မေ ပုစ္ဆေယျာ”တိ။ “ယဒိ သံဃဿ ပတ္တကလ္လံ၊ အဟံ ဋ္ဌန္နာမံ ဝိနယံ ပုစ္ဆေယျ”န္တိ။ “ယဒိ သံဃဿ ပတ္တကလ္လံ၊ ဋ္ဌန္နာမော ဋ္ဌန္နာမံ ဝိနယံ ပုစ္ဆေယျာ”တိ။ “ယဒိ သံဃဿ ပတ္တကလ္လံ၊ အဟံ ဋ္ဌန္နာမေန ဝိနယံ ပုဋ္ဌော ဝိဿဇ္ဇေယျ”န္တိ။ “ယဒိ သံဃဿ ပတ္တကလ္လံ၊ ဋ္ဌန္နာမော ဋ္ဌန္နာမေန ဝိနယံ ပုဋ္ဌော ဝိဿဇ္ဇေ-ယျာ”တိ ဧဝံ အတ္တာနံ ဝါ ပရံ ဝါ သမ္မန္နိတုံ ဌပိတာ ဥတ္တိ သမ္မုတိ နာမ။

“သုဏာတု မေ ဘန္တေ သံဃော၊ ဋ္ဌဒံ စိဝရံ ဋ္ဌန္နာမဿ ဘိက္ခုနော နိဿဂ္ဂိယံ သံဃဿ နိဿဋ္ဌံ၊ ယဒိ သံဃဿ ပတ္တကလ္လံ၊ သံဃော ဋ္ဌမံ စိဝရံ ဋ္ဌန္နာမဿ ဘိက္ခုနော ဒဒေယျာ”တိ။ “ယဒါယသ္မန္တာနံ ပတ္တကလ္လံ၊ အာယ-သ္မန္တာ ဋ္ဌမံ စိဝရံ ဋ္ဌန္နာမဿ ဘိက္ခုနော ဒဒေယျု”န္တိ ဧဝံ နိဿဋ္ဌစိဝရ-ပတ္တာဒိနံ ဒါနံ ဒါနံ နာမ။

“သုဏာတု မေ ဘန္တေ သံဃော၊ အယံ ဋ္ဌန္နာမော ဘိက္ခု အာပတ္တိံ သရတိ ဝိဝရတိ ဥတ္တာနိံ ကရောတိ ဒေသေတိ၊ ယဒိ သံဃဿ ပတ္တကလ္လံ၊ အဟံ ဋ္ဌန္နာမဿ ဘိက္ခုနော အာပတ္တိံ ပဋိဂ္ဂဏ္ဟေယျ”န္တိ။ “ယဒါယသ္မန္တာနံ ပတ္တ-ကလ္လံ၊ အဟံ ဋ္ဌန္နာမဿ ဘိက္ခုနော အာပတ္တိံ ပဋိဂ္ဂဏ္ဟေယျ”န္တိ။ တေန ဝတ္တဗ္ဗော “ပဿသီ”တိ။ အာမ ပဿာမီတိ။ “အာယတိံ သံဝရေယျာသီ”တိ ဧဝံ အာပတ္တိပဋိဂ္ဂဟော ပဋိဂ္ဂဟော နာမ။

“သုဏန္တု မေ အာယသ္မန္တာ အာဝါသိကာ၊ ယဒါယသ္မန္တာနံ ပတ္တကလ္လံ၊ ဋ္ဌဒါနိ ဥပေါသထံ ကရေယျာမ၊ ပါတိမောက္ခံ ဥဒ္ဒိသေယျာမ၊ အာဂမေ ကာဠေ ပဝါရေယျာမာ”တိ။ တေ စေ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခူ ဘဏ္ဍနကာရကာ ကလဟ-ကာရကာ ဝိဝါဒကာရကာ ဘဿကာရကာ သံဃေ အဓိကရဏကာရကာ တံ ကာဠံ အနုဝသေယျုံ၊ အာဝါသိကေန ဘိက္ခုနာ ဗျတ္တေန ပဋိဗလေန အာဝါသိကာ ဘိက္ခူ ဉာပေတဗ္ဗာ—“သုဏန္တု မေ အာယသ္မန္တာ အာဝါသိကာ၊

ယဒါယသ္မွန္ကာနံ ပတ္တကလ္လံ၊ ဇ့ဒါနိ ဥပေါသထံ ကရေယ္မျာမ၊ ပါတိမောက္ခံ ဥဒ္ဒိသေယ္မျာမ၊ အာဂမေ ဇုဏ္ဟေ ပ၀ါရေယ္မျာမာ''တိ ဧ၀ံ ကတာ ပ၀ါရဏာပစ္ဆိုက္ကမုနာ ပစ္ဆိုက္ကမုနာ နာမ။

သဗ္ဗေဟေ၀ ကေဏ္ဍံ သန္နိပတိတမ္ဗံ၊ သန္နိပတိတ္ဝာ ဗျတ္တေန ဘိက္ခုနာ ပဋိဗလေန သံဃော ဉ္ဉပေတဗ္ဗော၊ ''သုဏာတု မေ ဘန္တေ သံဃော၊ အမှာကံ ဘဏ္ဍနကာရကဝတ္ထုသ္မိံ ဘာသိတပရိက္ကန္တံ၊ သစေ မယံ ဇုမာဟိ အာပတ္တိဟိ အညမညံ ကာရေဿာမ၊ သိယာပိ တံ အဓိကရဏံ ကာတ္ဗ္ဗတ္တာယ ၀ါဠုတ္တာယ ဘေဒါယ သံ၀တ္တေယျ၊ ယဒိ သံဃသ္သ ပတ္တကလ္လံ၊ သံဃော ဇုမံ အဓိကရဏံ တိဏ၀တ္ထာရကေန ၀ူပသမေယျ ဌပေတ္ဝာ ထုလ္လ၀ဇ္ဇံ ဌပေတ္ဝာ ဂိဟိပဋိသံယုတ္တ''န္တိ ဧ၀ံ တိဏ၀တ္ထာရကသမထေန ကတ္ဝာ သဗ္ဗပဌမာ သဗ္ဗသင်္ဂါဟိကဥတ္တိ ကမ္မလက္ခဏံ နာမ။

တထာ တတော ပရာ ဧကေကသ္မိံ ပက္ခေ ဧကေကံ ကတ္ဝာ ဒ္ဝေ ဥတ္တိယော၊ ဇုတိ ယထာဝုတ္တပုဗ္ဗဘေဒံ သြသာရဏံ နိဿာရဏံ။ ပ။ ကမ္မလက္ခဏညော၀ နဝမန္တိ ဥတ္တိကမ္မံ ဇုမာနိ နဝ ဌာနာနိ ဂစ္ဆတိ။

ဥတ္တိဒုတိယကမ္မဌာနဘေဒေ ပန ဝဗုဿ လိန္ဆ၀ိနော ပတ္တနိက္ကုဇ္ဇနဝသေန ခန္ဓကေ ဝုတ္တာ နိဿာရဏာဘာ, တဿေ၀ ပတ္တုက္ကုဇ္ဇနဝသေန ဝုတ္တာ သြသာရဏာဘာ စ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

သီမာသမ္မုတိ တိစီ၀ရေန အ၀ိပ္ပ၀ါသသမ္မုတိ သန္ထ တသမ္မုတိ ဘတ္တုဒ္ဒေသက၊ သေနာသနဂ္ဂါဟာပက၊ ဘဏ္ဍာဂါရိက၊ စီ၀ရပဋိဂ္ဂါဟက၊ စီ၀ရဘာဇက၊ ယာဂုဘာဇက၊ ဖလဘာဇက၊ ခဇ္ဇဘာဇက၊ အပ္ပမတ္တကဝိဿဇ္ဇက၊ သာဋိယဂ္ဂါဟာပက၊ ပတ္တဂ္ဂါဟာပက၊ အာရာမိကပေသက၊ သာမဏေရပေသကသမ္မုတိတိ ဧတာသံ သမ္မုတိနံ ဝသေန သမ္မုတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ကထိနစီ၀ရဒါနမတကစီ၀ရဒါန၀သေန ဒါနံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ကထိနုဒ္ဓါရ၀သေန ဥဒ္ဓါရော ဇ၀ေဒိတဗ္ဗော။ ကုဋိ၀တ္ထုဝိဟာရ၀တ္ထုဒေသနာ၀သေန ဒေသနာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ယာ ပန တိဏ၀တ္ထာရကသမထေ သဗ္ဗသင်္ဂါဟိကဥတ္တိဿ ကေကသ္မိံ ပက္ခေ ဧကေကံ ဥတ္တိဿာတိ တိသော ဥတ္တိယော ဌပေတ္ဝာ ပုန ကေသ္မိံ ပက္ခေ ကော ကေသ္မိံ ပက္ခေ ကောတိ ဒ္ဝေ ဥတ္တိဒုတိယကမ္မ၀ါစာ ဝုတ္တာ၊ တာသံ ဝသေန ကမ္မလက္ခဏံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဇုတိ ဥတ္တိဒုတိယကမ္မံ ဇုမာနိ သတ္တ ဌာနာနိ ဂစ္ဆတိ။

ဥတ္တိစတုတ္ထကမ္မဒွာနဘေဒေ ပန တဇ္ဇနီယကမ္မာဒိနံ သတ္တန္နံ ကမ္မာနံ ဝသေန နိဿာရဏာ, တေသံယေဝ စ ကမ္မာနံ ပဋိပ္ပဿမ္ဘနဝသေန ဩသာရဏာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ဘိက္ခုနောဝါဒကသမ္မုတိဝသေန သမ္မုတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ပရိဝါသ-ဒါနမာနတ္တဒါနဝသေန ဒါနံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ မူလာယပဋိကဿနကမ္မဝသေန နိဂ္ဂဟော ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဥက္ခိတ္တာနုဝတ္တိကာ အဋ္ဌ ယာဝတတိယကာ အရိဋ္ဌော စက္ကာဒို စ ဇုမေ တေ ယာဝတတိယကာတိ ဇုမာသံ ကောဒသန္နံ သမနု-ဘာသနာနံ ဝသေန သမနုဘာသနာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ဥပသမ္ပဒါကမ္မအဇ္ဈာနကမ္ম-ဝသေန ပန ကမ္မလက္ခဏံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဇုတိ ဥတ္တိစတုတ္ထကမ္မံ ဇုမာနံ သတ္တ ဌာနာနိ ဂစ္ဆတိ။

၄၉၇။ ဇုတိ ကမ္မာနိ စ ကမ္မဝိပတ္တိဩ ဝိပတ္တိဝိရဟိတာနံ ကမ္မာနံ ဌာန-ပဘေဒဂမနဩ ဒဿေတွာ ဇုဒါနိ တေသံ ကမ္မာနံ ကာရကဿ သံဃဿ ပရိစ္ဆေဒံ ဒဿေန္တော ပုန **စတုဝဂ္ဂကရဏေ ကမ္မ**တိအာဒိမာဟ။ တဿတ္ထော ပရိသတော ကမ္မဝိပတ္တိဝဇ္ဇနာယံ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗောတိ။

ကမ္မဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

အဋ္ဌဝသဝဂ္ဂါဒိဝဏ္ဏနာ

၄၉၈။ ဇုဒါနိ ယာနိ တာနိ ဇေတသံ ကမ္မာနံ ဝတ္ထုဘူတာနိ သိက္ခာပဒါနိ၊ ဇေတသံ ပညတ္တိယံ အာနိသံသံ ဒဿေတုံ **ဒွေ အဋ္ဌဝသေ ပဋိစ္စာ**တိအာဒိ အာရဒ္ဓံ။ တတ္ထ **ဒိဋ္ဌဓမ္မိကာနံ ဝေရာနံ သံဝရာယာ**တိ ပါဏာတိပါတာဒိနံ ပဉ္စန္နံ ဒိဋ္ဌဓမ္မိကဝေရာနံ သံဝရတ္ထာယ ပိဒဟာနတ္ထာယ။ **သမ္ပရာယိကာနံ ဝေရာနံ ပဋိဃာတာယာ**တိ ဝိပါကဒုက္ခသမ္ဘိတာနံ သမ္ပရာယိကဝေရာနံ ပဋိဃာတတ္ထာယ သမုစ္ဆေဒနတ္ထာယ အနုပ္ပဒ္ဒနတ္ထာယ။ **ဒိဋ္ဌဓမ္မိကာနံ ဝဇ္ဇာနံ သံဝရာယာ**တိ ဇေတသံယေဝ ပဉ္စန္နံ ဝေရာနံ သံဝရတ္ထာယ။ **သမ္ပရာယိကာနံ ဝဇ္ဇာန**န္တိ ဇေတသံ-ယေဝ ဝိပါကဒုက္ခာနံ။ ဝိပါကဒုက္ခာနေဝ ဟိ ဇုဓ ဝဇ္ဇနိယဘာဝတော ဝဇ္ဇာနိတိ ဝုတ္တာနိ။ **ဒိဋ္ဌဓမ္မိကာနံ ဘယာန**န္တိ ဂရဟာ ဥပဝါဒေါ တဇ္ဇနိယာဒိနံ ကမ္မာနိ ဥပေါသထပဝါရဏာနံ ဌပနံ အကိတ္တိပကာသနိယကမ္မန္တိ ဇေတာနိ ဒိဋ္ဌဓမ္မိက-ဘယာနိ နာမ၊ ဇေတသံ သံဝရတ္ထာယ။ **သမ္ပရာယိကဘယာနိ** ပန ဝိပါက-ဒုက္ခာနိယေဝ၊ ဇေတသံ ပဋိဃာတတ္ထာယ။ **ဒိဋ္ဌဓမ္မိကာနံ အကုသလာန**န္တိ

၁-အာသဝါနံ (သျာ)

ပဗ္ဗဝေရဒဿအကုသလကမ္မပထပ္ပဘေဒါနံ အကုသလာနံ သံဝရတ္ထာယ။ ဝိပါက-ဒုက္ခာနေဝ ပန အက္ခမဇ္ဇေန **သမ္ပရာယိကအကုသလာနီ**တိ ဝုစ္စန္တိ၊ တေသံ ပဋိဃာတတ္ထာယ။ **ဂိဟီနံ အနုကမ္ပာယာ**တိ အဂါရိကာနံ သဒ္ဓါရက္ခဏ-ဝသေန အနုကမ္ပနတ္ထာယ။ **ပါဒိန္ဆာနံ ပက္ခုပန္ဆေဒါယာ**တိ ပါဒိန္ဆပုဂ္ဂလာနံ ဂဏှဗန္ဓဘေဒနတ္ထာယ ဂဏဘောဇနသိက္ခာပဒံ ပညတ္တံ။ သေသံ သဗ္ဗတ္ထ ဥတ္တာနမေဝ။ ယံ ဟေတ္ထ ဝတ္တဗ္ဗံ သိယာ၊ တံ သဗ္ဗံ ပဌမပါရာဇိကဝဏ္ဏနာယမေဝ ဝုတ္တန္တိ။

သိက္ခာပဒေသု အတ္ထဝသေန ဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၄၉၉။ ပါတိမောက္ခာဒီသု **ပါတိမောက္ခုဒ္ဒေသော**တိ ဘိက္ခူနံ ပဋိမောက္ခုဒ္ဒေသော ဘိက္ခုနိနံ စတုဗ္ဗိဓော။ ပရိဝါသဒါနာဒီသု **ဩသာရဏီယံ ပညတ္တိ**န္တိ အဒ္ဓာရဿသု ဝါ တေစတ္တာလီသာယ ဝါ ဝတ္ထေသု ဝတ္တမာနဿ ဩသာရဏီယံ ပညတ္တံ။ ယေန ကမ္မေန ဩသာရီယတိ၊ တံ ကမ္မံ ပညတ္တန္တိ အတ္ထော။ **နိဿာရဏီယံ ပညတ္တိ**န္တိ ဘဏ္ဍနကာရကာဒယော ယေန ကမ္မေန နိဿာရီယန္တိ၊ တံ ကမ္မံ ပညတ္တန္တိ အတ္ထော။

၅၀၀။ အပညတ္တေတိအာဒီသု **အပညတ္တေ ပညတ္တိ**န္တိ သတ္တာပတ္တိက္ခန္ဓာ ကကုသန္ဓဿ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓိံ ကောဏာဂမနဿ ကဿပဿ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓိံ ဌပေတ္ဝာ အန္တရာ ကေနစိ အပညတ္တေ သိက္ခာပဒေ ပညတ္တံ နာမ။ မက္ကဋိဝတ္ထုအာဒိ-ဝိနီတကထာ သိက္ခာပဒေ ပညတ္တေ[1] အနုပညတ္တံ နာမ။ သေသံ သဗ္ဗတ္ထ ဥတ္တာနမေဝါတိ။

အာနိသံသဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၅၀၁။ ဇာဒါနိ သဗ္ဗသိက္ခာပဒါနံ ဧကေကေန အာကာရေန နဝဓာ သင်္ဂဟံ ဒဿေတုံ **နဝ သင်္ဂဟာ**တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ **ဝတ္ထုသင်္ဂဟော**တိ ဝတ္ထုနာ သင်္ဂဟော။ ဧဝံ သေသေသုပိ ပဒေသု ဝေဒိတဗ္ဗော။ အယံ ပနေတ္ထ အတ္ထယောဇနာ—ယသ္မာ ဟိ ကေသိက္ခာပဒမ္ပိ အဝတ္ထုသ္မိံ ပညတ္တံ နတ္ထိ၊ တသ္မာ သဗ္ဗာနိ ဝတ္ထုနာ သင်္ဂဟိတာနိတိ ဧဝံ တာဝ ဝတ္ထုသင်္ဂဟော ဝေဒိတဗ္ဗော။

၁-သိက္ခာပဒပညတ္တေ (သ၊ ဂ၊ က)

ယဿ္မာ ပန ဒွေ အာပတ္တိကွန္ဓာ သီလဝိပတ္တိယာ သင်္ဂဟိတာ၊ ပဉ္စာပတ္တိကွန္ဓာ အာစာရဝိပတ္တိယာ၊ ဆ သိက္ခာပဒါနိ အာဇီဝဝိပတ္တိယာ သင်္ဂဟိတာနိ၊ တသ္မာ သမ္ဘာနိဝိ ဝိပတ္တိယာ သင်္ဂဟိတာနိတိ ဧဝံ ဝိပတ္တိသင်္ဂဟော ဝေဒိတဗ္ဗော။

ယဿ္မာ ပန သတ္တဟာပတ္တိဟိ မုတ္တံ ကေသိက္ခာပဒမ္ပိ နတ္ထိ၊ တသ္မာ သမ္ဘာနိ အာပတ္တိယာ သင်္ဂဟိတာနိတိ ဧဝံ အာပတ္တိသင်္ဂဟော ဝေဒိတဗ္ဗော။

သမ္ဘာနိ စ သတ္တာသု နဂရေသု ပညတ္တာနိတိ နိဒါနေန သင်္ဂဟိတာနိတိ ဧဝံ နိဒါနသင်္ဂဟော ဝေဒိတဗ္ဗော။

ယဿ္မာ ပန ကေသိက္ခာပဒမ္ပိ အဏ္ဏာစာရိကပုဂ္ဂလေ အာသတိ ပညတ္တံ နတ္ထိ၊ ဘသ္မာ သမ္ဘာနိ ပုဂ္ဂလေန သင်္ဂဟိတာနိတိ ဧဝံ ပုဂ္ဂလသင်္ဂဟော ဝေဒိတဗ္ဗော။

သမ္ဘာနိ ပန ပဉ္စဟိ စေဝ သတ္တဟိ စ အာပတ္တိကွန္ဓေဟိ သင်္ဂဟိတာနိ၊ သမ္ဘာနိ နာဝိနာ ဆဟိ သမုဋ္ဌာနေဟိ သမုဋ္ဌန္တိ သမုဋ္ဌာနေန သင်္ဂဟိတာနိ။ သမ္ဘာနိ စ စတ္ထူသု အဓိကရဏေသု အာပတ္တာဓိကရဏေန သင်္ဂဟိတာနိ။ သမ္ဘာနိ သတ္တဟိ သမထေဟိ သမထံ ဂစ္ဆန္တိ သမထေဟိ သင်္ဂဟိတာနိ။ ဧဝမေတ္ထ ခန္ဓသမုဋ္ဌာနအဓိကရဏသမထသင်္ဂဟာဝိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ သေသံ ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တနယမေဝါတိ။

သမန္တပါသာဒိကာယ ဝိနယသံဝဏ္ဏနာယ
နဝသင်္ဂဟိတဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

နိဋ္ဌိတာ စ ပရိဝါရဿ အနုတ္တာနတ္ထပဒဝဏ္ဏနာတိ။

နိဂမနကထာ

ဇ္ဈောဝတာ စ—

ဉာဘတော ဝိဘင်္ဂန္ဓက- ပရိဝါရဝိဘင်္ဂဒေသနံ နာထော။
ဝိနယပိဋကံ ဝိနေန္တော၊ ဝေနေယျံ ယံ ဇိနော အာဟ။

သမဓိကသင်္ဂဝိသတိ- သဟဿမတ္တေန တဿ ဂန္ထေန။
သံဝဏ္ဏနာ သမတ္တာ၊ **သမန္တပါသာဒိကာ** နာမ။

တတြိဒံ သမန္တပါသာဒိကာယ သမန္တပါသာဒိကတ္တသ္မိံ—

အာစရိယပရမ္မရတော၊ နိဒါနဝတ္ထုပ္ပဘေဒဒီပနတော။
ပရသမယဝိဓေ့နတော၊ သကသမယဝိသုဒ္ဓိတော စေဝ။

ဗုဒ္ဓဗိမ္ဗောတိ နာမေန၊ ဝိသုတဿ ယသဿိနော။
ဝိနယညဿ မိရဿ၊ သုတ္တာ ထေရဿ သန္တိကေ။

မဟာမေဃဝနုယျာနေ၊ ဘူမိဘာဂေ ပတိဋ္ဌိတော။
မဟာဝိဟာရော ယော သင်္ဃ၊ မဟာဗောဓိဝါသိတော။

ယံ တဿ ဒက္ခိဏော ဘာဂေ၊ ပဓာနဃရမုတ္တမံ။
သုစိစာရိတ္တသီလေန၊ ဘိက္ခုသံဃေန သေဝိတံ။

ဥဋ္ဌာရကုလသမ္ဘူတော၊ သံဃုပဋ္ဌာယကော သဒါ။
အနာကုလာယ သဒ္ဓါယ၊ ပသန္နော ရတနတ္တယေ။

မဟာနိဂမသာမီတိ၊ ဝိဿုတော တတ္ထ ကာရယိ။
စာရုပါကာရသဒ္ဓိတံ၊ ယံ ပါသာဒံ မနောရမံ။

သီတစ္ဆာယတရုပေတံ၊ သမ္ပန္နသလိလာသယံ။
ဝသတာ တတြ ပါသာဒေ၊ မဟာနိဂမသာမိနော။

သုစိသီလသမာစာရံ၊ ထေရံ **ဗုဒ္ဓသီရိ**ဂုယံ။
ယာ ဥဒ္ဒိသိတ္ထာ အာရဒ္ဓါ၊ ဒ္ဝဒ္ဓါ ဝိနယဝဏ္ဏနာ။

ပါလယန္တာသ သကလံ၊ လက်ာဒိပံ နိရဗ္ဗုဒံ။
ရညော သိရိနိဝါသဿ၊ **သိရိပါလ**ယသသိနော။

သမဝိသတိမေ ခေမေ၊ ဇယသံဝစ္ဆရေ အယံ။
အာရဒ္ဓါ ကေဝိသမ္မိ၊ သမ္ပတ္တေ ပရိနိဋ္ဌိတာ။

ဥပဒ္ဓဝါ ကုလေ လောကေ၊ နိရုပဒ္ဓဝတော အယံ။
ကေသံဝစ္ဆရေနေဝ၊ ယထာ နိဋ္ဌံ ဥပါဂတာ။

ဧဝံ သဗ္ဗဿ လောကဿ၊ နိဋ္ဌံ ဓမ္မူပသံဟိတာ။
သီဃံ ဂစ္ဆန္တု၊ အာရမ္ဘာ[1]၊ သဗ္ဗေပိ နိရုပဒ္ဓဝါ။

စိရဋ္ဌိတတ္ထံ ဓမ္မဿ၊ ကရောန္တေန မယာ ဣမံ။
သဒ္ဓမ္မဗဟုမာနေန၊ ယဉ္စ ပုညံ သမာစိတံ။

သဗ္ဗဿ အာနုဘာဝေန၊ တဿ သဗ္ဗေပိ ပါဏိနော။
ဘဝန္တု၊ ဓမ္မရာဇဿ၊ သဒ္ဓမ္မရသသေဝိနော။

စိရံ တိဋ္ဌတု သဒ္ဓမ္မော၊ ကာလေ ဝဿံ စိရံ ပဇံ။
တပ္ပေတု ဒေဝေါ ဓမ္မေန၊ ရာဇာ ရက္ခတု မေဒိနိန္တိ။

ပရမဝိသုဒ္ဓသဒ္ဓါဗုဒ္ဓိဝိရိယပဋိမဏ္ဍိတေန သီလာစာရဇ္ဇဝမဒ္ဒဝါဒိဂုဏသမုဒယ-
သမုဒိတေန သကသမယသမယန္တရဂဟနဒ္ဓော၇ါဟဏသမတ္ထေန ပညာဝေ-
ယျတ္တိယသမန္နာဂတေန တိပိဋကပရိယတ္တိပဘေဒေ သာဒ္ဓကထေ သတ္ထုသာသနေ
အပ္ပဋိဟတညာဏပဘာဝေန မဟာဝေယျာကရဏေန ကရဏသမ္ပတ္တိဇနိတ-
သုခဝိနိဂ္ဂတမဓုရောဒါရ[2] ဝစနလာဝဏ္ဏယုတ္တေန[3] ယုတ္တမုတ္တဝါဒိနာ ဝါဒိဝရေန
မဟာကဝိနာ ပဘိန္နပဋိသမ္ဘိဒါပရိဝါရေ ဆဠဘိညာဒိပဘေဒဂုဏပဋိမဏ္ဍိတေ

၁-အာရဗ္ဘာ (က)　　၂....မဓုရောဠာရ (သီ၊ သျာ)　　၃....နေလဝဏ္ဏယုတ္တေန (က)

ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မေ သုပ္ပတိဋ္ဌိတဗုဒ္ဓိနံ ထေရဝံသပ္ပဒီပါနံ ထေရာနံ မဟာဝိဟာရ-ဝါသိနံ ဝံသာလင်္ကာရဘူတေန ဝိပုလဝိသုဒ္ဓဗုဒ္ဓိနာ **ဗုဒ္ဓဃောသေါတိ** ဂရုဟိ ဂဟိတနာမဓေယ္ယေန ထေရေန ကတာ အယံ **သမန္တပါသာဒိကာ** နာမ ဝိနယသံဝဏ္ဏနာ—

တာဝ တိဋ္ဌတု လောကသ္မိံ၊ လောကနိတ္ထရဏောသိနံ။
ဒဿေန္တီ ကုလပုတ္တာနံ၊ နယံ သီလဝိသုဒ္ဓိယာ။
ယာဝ ဗုဒ္ဓေါတိ နာမမ္ပိ၊ သုဒ္ဓစိတ္တာသ တာဒိနော။
လောကမ္ပိ လောကဇေဋ္ဌဿ၊ ပဝတ္တတိ မဟေသိနောတိ။

သမန္တပါသာဒိကာ နာမ

ဝိနယအဋ္ဌကထာ နိဋ္ဌိတာ။

ဂုဏဝဂ္ဂါဒိအဋ္ဌကထာယ

သံဝဏ္ဏိတပဒါနံ အနုက္ကမဏိကာ

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[အ]	
အကတမညွကံ	၄၄
အကတာတိရိတ္တံ	၁၇၃
အကမ္မာသာနိ	၁၅၄
အကပ္ပိယံ	၁၇၃
အကရဏံ	၁၅၁
အကာမာ	၆၅
အကိတ္တယိ	၁၀၇
အကိရိယတော	၁၅၇
အကိရိယာ	၁၅၁
အကုသလမူလာနိ	၁၆၇
အခဏ္ဍာနိ	၁၅၄
အဂေါစရော	၁၁၇
အဂ္ဂပိဏ္ဍံ	၆၃
အဂ္ဂဒ္ဓဝင်္ဂိန်	၅၀
အဂ္ဂါသနံ	၆၃
အဂ္ဂေါဒကံ	၆၃
အဋ္ဌသမောဓာနော	၂၇
အဂ်ဟီနော	၁၆၁
အဂ်လိယာ	၅၀
အစက္ခုဿံ	၅၆
အစိတ္တကော	၁၆၀-၂၂၅
အစ္ဆုဿန်ဟံ	၆၁
အဆိဒ္ဒါနိ	၁၅၄
အဆ္ဆတ္တံ	၁၅၂
အဆ္ဆတ္တံ မနသိကရိတ္ဝာ	၁၂၆
အဆ္ဆုပဂမနံ	၁၉၉

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[အ]	
အညာပဋိဝေဓော	၁၂၃
အညာ ဝါ တာဒိသိကာ	ဂ
အညာဝိဟိတော	၂၂၄
အဋ္ဌာနေ နာယန်ဿိ	၄၄
အဋ္ဌကဘတ္တံ	၁၀၇
အဋ္ဌဂရုဓမ္မကထာ	၁၂၇
အဋ္ဌ လောကဓမ္မာ	၁ဂ၀
အဋ္ဌင်္ဂုလပရမံ	၅၆
အဋ္ဌိကာနိ	၄ဂ
အဋ္ဌိလ္လေန	၁၂၉
အဏုပလွက်ံ	၁၃၂
အဏုဒုကံ	၅၃
အဏုယောဂေါ	၅ဂ
အတိမဋ္ဌာဟကံ	၃၆
အတိရစ္ဆာနကထိကေန	၂၀၅
အတိဝေဒ္ဓေတိ	၄၃
အတိဝေလံ	၁၇ဂ
အတေကိစ္ဆော	၁၁၂
အထုလ္လဝဇ္ဇာ	၁၅ဂ
အဒ္ဓာပဋိသင်္ခိဒါပတ္တော	၂၂၁
အဒ္ဓာသတံ	၁ဂ၅
အဒ္ဓာရဿ	၂၁၂
အဒုဋ္ဌုလ္လာ	၁၅၇
အဒွါနဟီနော	၁၆၁
အဒေသနာဂါမိနိယာ	၂၁၉
အဓက္ခဂါမာဝဿုတာ	၁၄၂

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဇ္ဇကော
[အ]	
အနိယတော	၁၉၁
အနုကမ္ပိတာ	၁၂၆
အနုကိုဏ္ဍကော	၁၅၈
အနုစိဏ္ဏော	၁၁၂
အနုဇ္ဇတာယ	၁၈၄
အနုဠ်ဆေတဇ္ဈော	၄
အနုပခဇ္ဇ	၁၁၉
အနုပါဒါ	၂၀၈
အနုဗလပ္ပဒါနံ	၃၉
အနုဝံဒနာ	၃၉
အနုဝဒ္ဓိ	၃၆
အနုဝါဒနိဒါနံ	၁၉၇
အနုဝါဒေါ	၉
အနုသမ္ပဝင်္ကတာ	၃၉
အနုသာဝနေန	၂၂၂
အနောကာသကမ္မံ	၂၁၆
အန္တရာ	၅၆
အန္တရာကာဇံ	၅၅
အန္တရာပတ္တိ	၁၅၈
အန္တရာဘဋ္ဌကော	၉၃
အန္တရာယိကာ	၁၉
အန္တရာ သတ္တိနံ	၆၃
အန္တောဗူတိံ	၁၂၃
အန္တော ဝါ ဗဟိ ဝါ	၄
အပကဿန္တိ	၁၁၅
အပကတတ္တာသ	၂၁၉
အပညတ္တံ	၅၈
အပရာပတ္တိ	၁၅၇
အပရာမဋ္ဌာနိ	၁၅၄
အပရိဟူရော	၁၆၁

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဇ္ဇကော
[အ]	
အဓမ္မစုဒိတကော	၁၅၈
အဓမ္မစောဒကော	၁၅၈-၂၀၆
အဓမ္မေန ဂဏ္ဍန်္တိ	၃၇
အဓမ္မေန ဝူပသမ္မတိ	၃၆
အဓိကရဏံ	၁၇၆
အဓိကရဏဝါရော	၁၄၀
အဓိစ္စာပတ္တိကော	၁၅၈
အဓိဋ္ဌာနသီ	၂၁၂
အဓိဝါသနာ	၁၉၉
အနဇ္ဈာပတ္တိ	၁၅၁
အနတ္ထာယ	၂၂၀
အနတ္ထော	၄
အနဓိဋ္ဌာနံ	၁၇၂
အနနုလောမိကေဟိ	၂
အနန္တရာယိကာ	၁၅၇
အနန္တရာယိကော	၁၉
အနန္တာနိ	၄၂
အနဝဇ္ဇပညတ္တိ	၁၅၇
အနဝသေသာ	၁၅၇
အနဝဿဝါယ	၁၅၂
အနသုရတ္တေန	၂၀၆
အနာဂတံ ဘာရံ	၁၆၂
အနာဃာတံ	၁၂၅
အနာဒိကရော	၁၅၈
အနာနာကထိကေန	၂၀၅
အနာပတ္တိကရာ	၁၅၇
အနာမန္တစာရော	၁၇၂
အနာရောစနာ	၁၄
အနာဝါသော	၄-၁၂
အနာသိတာ	၁၅၈

ပဒါနုက္ကမော	ဗိဉ္ဇကော်
[အ]	
အဝိဒိတံ	၁၇၃
အဝိဒ္ဒသု	၁၃၄
အဝိပဋိသာရကရံ	၁၂၅
အဝိပဋိသာရော	၂၀၈
အဝိရုဇ္ဈိ	၁၉၀
အသံဝရော	၁၃၉
အသဗလာနိ	၁၅၄
အသမန္နာဟရန္တော	၂၂၄
အသဒ္ဓမ္မော	၁၇၉
အသန္နိဋ္ဌေါ	၁၁၂
အသာဟသိကေန	၂၀၆
အသမ္မုခါ ကတံ	၁
အသိဿ	၅၃
အသုစိ	၃၈-၂၀၇
အဿတရိရထာ	၆၂
အဟိမေခလိကာ	၁၁၀
[အာ]	
အာကာရအကောဝိဒေါ	၂၀၉
အာဂတံ ဘာရံ	၁၆၂
အာဂန္တုကဘတ္တံ	၁၀၄
အာဂန္တုကေန	၁၀
အာဂန္တုကဿ	၁၁
အာဂါဠ္ဟာယ	၁၆၅
အာစမနသရာဝကေ	၁၂၂
အာစရိယော	၂၂၄
အာဒေယျဝါစော	၆၂
အာဒေသနာ	၁၁၂
အာဓောနဂ္ဂါဟိ	၁၅၂
အာပဏံ	၁၂၉

ပဒါနုက္ကမော	ဗိဉ္ဇကော်
[အ]	
အပလောကနကမ္မံ	၃၉
အပါသာဒိကံ	၁၇၈
အပိဿု ဘိက္ခူ။ ပကတာ	၃
အပေသိ	၆၂
အပုဋ္ဌောသနာ	၁၉၉
အပုဋ္ဌမာနတ္တံ	၁၆
အပုဋိဘတ္တာဘောဂိ	၁၅၃
အပ္ပေဝ နာမ	၃၇
အဗ္ဘာစိက္ခန္တိ	၁၀၀
အဗ္ဘာသဟနတာ	၃၉
အဘာဗ္ဘာပတ္တိကာ	၁၅၀
အဘိက္ခုကော အာဝါသော	၁၂
အဘိညာတာ	၁၁၀
အဘိဏှာပတ္တိကော	၁၅၀
အဘိဝါဒနပစ္စုဋ္ဌာနံ	၆
အဘိသန္နကာယာ	၅၀
အဘုံ မေ	၄၀
အမှာကံ	၁၁၀
အရိယာ	၁၅၄
အလက္ခိကော	၁၁၁
အလဇ္ဇိ	၃၈
အလမတ္ထတရာ	၁
အလာဘာယ	၄-၂၂၀
အလ္လေဟိ ပါဒေဟိ	၀၇
အဝဂ်ံ	၁၂၉
အဝဟကာသန္တိ	၁၁၅
အဝဿုတံ	၁၂၃
အဝါသာယ	၂၂၀
အဝိကပ္ပနာ	၁၇၃
အဝိဇာနိဝုဋ္ဌာ	၁၃၄

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဉ္ဇကော်
[အာ]	
အာဝပတ္တိကရာ ဓမ္မော	၁၅၇
အာဝပတ္တိနိဒါနံ	၁၉၇
အာဝပတ္တိ ဒုက္ကဋဿ	၆-၅၃
အာဝပတ္တိဝုဋ္ဌာနတာ	၁၂၆
အာပဒါသု	၅၆
အာပါယိကော	၁၁၂
အာဗာဓပစ္စယာ	၄၅-၅၃
အာဘိသေကိကံ	၁၇၃
အာမလကဝဋ္ဋကဝိဒ္ဓံ	၅၉
အာမိသဂရုကော	၂၂၂
အာမုတ္တမဏိကုဏ္ဍလော	၆၂
အာယတကော	၄၆
အာယမိဿာမိ	၁၁၂
အာရညိကင်္	၁၀
အာရတိ	၁၅၁
အာရာမဝတ္ထု	၇၆
အာရာမေ	၆၂
အာရာမော	၇၆
အာဝဋ္ဋတ္ထော	၄၇
အာဝရဏံ	၁၂၉
အာဝါသော	၁၂
အာဝိ စေဝ ရဟော စ	၁၅၃
အာဝေနိ်	၁၁၅
အာဝေနိကဘာဝံ	၂၂၃
အာဝေသနဝိတ္ထကံ	၅၀
အာသဇ္ဇ နံ	၁၁၂
အာသနပရိယန္တော	၉
အာသနာဘိဟာရံ	၆
အာသန္ဒိကော	၅၉
အာသာဒေတဗ္ဗော	၄

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဉ္ဇကော်
[အာ]	
အာသိတ္တကူပဓာနံ	၅၁
အာဠ်ဠေန္ဒော	၆၂
[ဣ]	
ဣက္ခာသံ	၆၁
ဣတ္ထိယုတ္တံ	၁၃၁
ဣဒမတ္ထိတံ	၁၇၇
ဣဒ်ဓံ	၁၁၉
ဣဒ်ဓိပါဋိဟာရိယံ	၄၆
[ဥ]	
ဥက္ကာသိကံ	၄၄
ဥက္ခိတ္တကော	၁၅၀-၂၂၄
ဥစ္စဝတ္ထုကံ	၅၀
ဥစ္ဆင်္ဂေ	၁၁၀
ဥစ္ဆိဋ္ဌောဒကံ	၄၀
ဥဇုမဒ္ဒဝေန	၂၀၇
ဥဒကဒ္ဒါနံ	၅၀
ဥဒကတလကေန	၄၅
ဥဒကပုဉ္ဆနီ	၅၁
ဥဒကမာတိကံ	၅၁
ဥဒပဇ္ဇထ	၁၁၂
ဥဒေါသိတော	၁၃၁
ဥဒ္ဒေသကော	၉၁
ဥဒ္ဒေသဘတ္တံ	၈၀
ဥဒ္ဒသုဓံ	၆၂
ဥပကဏ္ဏကံ	၂၀၄
ဥပဃာတိကာ	၁၆၁
ဥပနိဿာ	၂၀၀
ဥပသမ္ပဒံ	၁၅၅

ပဒါနုက္ကမော	ဗိန္ဒုင်္ကော
[ဍ]	
ဍပဿယံ	၁၃၁
ဍပေါသထိကံ	၁၀၄
ဍပေါသထေ	၁၁
ဍမ္ဗာဟိကာယ	၄၂
ဍဘောဟိ ဟတ္ထေဟိ	၁၂၀
ဍမဒ္ဒေန္တိ	၄၅
ဍလ္လောကံ	၆၁
ဍသဘဒါနံ	၁၇၃
ဍဿိတပရိသဿိတော	၁၇၃
ဍဿာဒေတာ	၂၁၆
ဍဿိတမန္တိ	၂၁၆
[ဎ]	
ဎိဟတာ	၁၂၂
[ဝ]	
ဝံ ဝရသေယျံ	၁၆
ကေစက်မေ	၁၃
ကောဇနေ	၅၁
ကောဝတ္ထော	၂၂၄
ကောသနေ	၁၂
ကုပ္ပါဒါ	၂၁၄
တေဒဝေါစ	၃
ဌေကပါဒဗိဠံ	၅၉
[ဿ]	
ဿကာသော	၉
ဿဂမ္ဘေတွာ	၅၀
ဿဏောဇနံ	၇
ဿတမသိကော	၂၂၄
ဿတာရော	၁၇၀

ပဒါနုက္ကမော	ဗိန္ဒုင်္ကော
[ဿ]	
ဿခဏသမောခဏံ	၃၂
ဿခဏသမောခဏော	၂၆
ဿပုနာပေတဗ္ဗံ	၁၁၀
ဿရမတ္တကံ	၃၇
ဿလောကေန္တိ	၁၂၉
ဿဝဋ္ဋိကံ	၄၄
ဿဿရကံ	၅၀
ဿဿရတ္တာ	၁၁၉
ဿသာရကံ	၆၂
[၈]	
ကံသမယော	၄၇
ကံသပတ္တရိကာ	၅၃
ကက္ခဋတ္တာယ ဝါဋတ္တာယ	၃၈
ကဋ္ဌဆုပရိသာဝဏံ	၅၀
ကဋာဟံ	၇၇
ကဋိသုတ္တကံ	၄၄
ကဏ္ဍသုတ္တကံ	၄၄
ကဏ္ဏကိတာ	၄၉
ကတကံ	၅၂
ကတာပတ္တိဝါရော	၁၄၀
ကတ္တရိကာယ	၅၃
ကထိနံ	၄၉
ကထိနံ နပွဟောတိ	၄၉
ကထိနရဇ္ဇုံ	၄၉
ကဒ္ဒမောဒကေန	၁၂၈
ကပဏော	၁၁၂
ကပိသီသကံ	၅၀
ကပ္ပံ	၁၁၁
ကပ္ပဋ္ဌော	၁၁၂

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဇ္ဇကော်
[က]	
ကုမ္ဘကာရိကဿ	၅၇
ကုမ္ဘထေနကေဟိ	၁၂၇
ကုမ္မဂ္ဂံ ပဋိသေဝတိ	၂၀၄
ကုရုဝိန္ဒကသုတ္တိယာ	၄၄
ကုလပဒေသော	၂၀၆
ကုလက်ပါဒကံ	၆၁
ကူဋဋ္ဌိတိကာ	၉၂
ကေနာဘတံ	၁၃၉
ကောဏ္ဍံ	၅၉
ကောဏ္ဍေန ဩသဏ္ဍောနိ	၄၅
ကောဋိသဿရံ	၆၃
ကောဋ္ဌကော	၅၀
ကောဋ္ဌကံ	၆၃
ကိံဇာတိကံ	၁၉၇
ကိံနိဒါနံ	၁၉၇
ကိံပဘံ	၁၉၇
ကိံသမုဋ္ဌာနံ	၁၉၇
ကိံသမုဒယံ	၁၉၇
[ခ]	
ခတ္တံ	၆၂
ခတော ဥပဟတိန္ဒြိယော	၂၀၄
ခန္ဓကာ	၁၄၁
ခုဒ္ဒကေ	၈၄
ခုရသိပါဋိကံ	၅၃
ခေဋ္ဌာသကဿ	၁၁၁
[ဂ]	
ဂဏော	၁၅
ဂဏ္ဍုပတိကံ	၆၁

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဇ္ဇကော်
[က]	
ကမ္ပံ	၈-၁၂၀
ကမ္မဋ္ဌ	၂၀၉
ကမ္မိကာ	၈
ကမ္မဿ ကိရိယာ	၁၉၉
ကမ္မာကမ္မာနိ	၂၂၃
ကရကဋကော	၅၁
ကရဏံ	၁၉၉
ကရဏဒုက္ကဋကာ	၁၆၁
ကလာဗုကံ	၅၄
ကဿာဏဝါက္ကရဏာ	၅၆
ကဿမ္ဘကဇာတံ	၁၂၃
ကဋိမ္ဘကံ	၄၉
ကာယိကံ ဥပဃာတိကံ	၃
ကာယိကေန ဥပဃာတိကေန	၁၆၆
ကာယိကေန မိစ္ဆာဇီဝေန	၁၆၆
ကာယိကေန ဒဝေန	၃
ကာယိကော အနာစာရော	၃
ကံဳယိကော မိစ္ဆာစာရော	၃
ကာယေန ပဋိက္ကောသနာ	၁၆၁
ကာယေန ဝုဋ္ဌာတိ	၁၆၂
ကာရညတာ	၁၂၆
ကိစ္စယတာ ကရဏီယတာ	၃၉
ကိစ္စယနိဒါနံ	၁၉၇
ကိဏ္ဏေန	၄၉
ကိရိယတော သမုဋ္ဌိတာ	၁၅၇
ကုက္ကုသံ မတ္တိကံ	၁၃၂
ကုဋိဘတ္တံ	၁၀၆
ကုဋ္ဌေ	၄၄
ကုဏ္ဍကမတ္တိကံ	၆၁
ကုပ်ံ	၅၃

ပဒါနုက္ကမော	ဗိဇ္ဈကော်
[ဂ]	
ဂတိ မိဂါနံ ပဝနံ	၁၉၃
ဂန္ဓဇဟတ္ထကေန	၄၄
ဂရုကရဏော	၁၅၃
ဂရုကာ	၁၅၇
ဂဟနဒိသိတော	၂၁၁
ဂဟိတေ ဝတ္တဗ္ဗော	၄၃
ဂါမမုဒ္ဒဝါ	၄၄
ဂိလာနဿ ဆတ္တံ	၅၂
ဂိလာနော	၁၁
ဂိဟိဒ္ဓဇော	၄
ဂိဟိပဋိသံယုတ္တံ	၃ဂ-၁၅ဂ
ဂိဟီနံ ဗုဒ္ဓဿ ဒါဝတ္ထုံ	၄
ဂီတံ	၄၅
ဂုဏကံ	၅၄
ဂုတ္တဇ္ဈာယ	ဂဖ
ဂုဠကဘတ္တံ	၁ဝ၇
ဂူဠကံ	၄၂
ဃေဃံသိကာယ	၅ဝ
ဃေစရော	၁၁၇
ဃေလောမိကံ	၅၃
[ဃ]	
ဃဋိကဋာဟံ	၄ဂ
ဃဋိကာ	၅ဝ
ဃရာဝါသတ္ထံ	၁၁ဝ
ဃရူပစာရော	၉ဝ
[စ]	
စက္ကလိကံ	၅၉-ဂ၇
စက္ကဝဠကံ	၅၁

ပဒါနုက္ကမော	ဗိဇ္ဈကော်
[စ]	
စဏ္ဍော	၂ဝ၇
စတုကဏ္ဏကံ	၅၄
စတုက္ကဘတ္တံ	၁ဝ၇
စတုရဿကံ	၅၃
စတ္တာရိ မဟာဝိကဋဋာနိ	၁ဖ၉
စတ္တာရော ပုဗ္ဗကိစ္စာ	၁၇၂
စတ္တာရော ပတ္တကလ္လာ	၁၇၂
စတ္တာရော သာမုက္ကံသာ	၁ဖ၉
စတယော ဘိက္ခုသမ္မုတိယော	၁၇၂
စန္ဒနဂဏ္ဌိ	၄ဖ
စမ္မခဏ္ဍံ	၅၁
စလကာနိ	၄ဂ
စာတုမာသံ	၅၁
စာဝနာမိပ္ပါယော	၂၁၉
စိတ္တကမ္မဒါနံ	၁၇၃
စီမိလိကာ	၅၉
စုဏ္ဏေနိ	၄၅
စုဒိတကော	၁၅ဂ-၂ဝဖ
စူဠသုဒ္ဓန္တော	၂၅
စေလပဋိကံ	၅၂
စောဒကော	၁၅ဂ-၂ဝဖ
စောဒနာ	၂ဝဝ
စောဠကံ	၄၇
စောဠကေန	ဂ၇
စောဠဘိသိ	ဖဝ
[ဆ]	
ဆန္ဒသော အာရောပေမ	၅၆
ဆန္ဒမတိဝဿတိ	၁၂၃-၁၉၃
ဆမာယံ	၁၂-၁၃

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဋ္ဌကော်
[ဆ]	
ဆ သာမိစိယော	၁၇၈
ဆာဒေတုကာ	၂၀
ဆာရတ္တံ မာနတ္တံ	၁၆
[ဇ]	
ဇဃနံ	၁၂၉
ဇလံဝ ယသသာ အင်္ဂ	၁၁၂
ဇာလဝါတပါနံ	၅၉
ဇိမ္ပံ	၂၀၄
[ဈ]	
ဈာယိတုံ	၅၈
[ဉ]	
ဉတ္တိကမ္မံ	၃၉
ဉတ္တိစတုတ္ထကမ္မံ	၃၉
ဉတ္တိဒုတိယကမ္မံ	၃၉
[ဋ]	
ဋဝိတံ	၁၂၃
ဋပေတွာ သာဝကိရံ	၁၃၁
ဋီတဓမ္မော	၁၂၃
[တ]	
တက္ကရသ	၁၅၄
တဋ္ဋ	၁၀၇
တတြာသ	၄၂
တယော ပဋိက္ခေပါ	၁၆၃
တလမဋ္ဌံ	၁၄၂
တာလဝဏ္ဏံ	၅၄

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဋ္ဌကော်
[တ]	
တာလဝတ္ထုသမ္ပဒါပမော	၁၉၀
တာဋ္ဌာနိ	၅၉
တိကဘောဇနံ	၁၁၁
တိဏံ	၈၂
တိဏာဘိသိ	၆၀
တိဏဝတ္ထာရကေန	၃၈
တိတ္ထိယဒ္ဓဇော	၄
တိဝဿန္တရေန	၇၆
တီရံ ဝါဟေတိ	၁၂၉
တုမ္ဟကဋ္ဌာဟံ	၄၈
တုဝဋ္ဋံ	၁၈၄
တုလံ	၅၁
တေန စ သော သာဒိတမ္ပေါ	၁၀
တေသံ အန္ဓဗ္ဗ	၅၈
[ထ]	
ထမ္ဘေ	၄၄
ထုလ္လစ္စယံ	၁၉၁
ထုလ္လဝဇ္ဇာ	၃၈-၁၅၈
ထူတိဝဏံ	၁၇၃
[ဒ]	
ဒက္ခကထိနံ	၄၉
ဒက္ခပရိဿာဝနံ	၅၀
ဒက္ခသတ္ထကံ	၄၉
ဒက္ခသမ္မုတိံ	၅၃
ဒဒေယျ	၅၈
ဒါယံ အာလိမ္ပေန္တိ	၅၆
ဒါသံ ဥပဋ္ဌာပေန္တိ	၁၂၉
ဒိဋ္ဌာဝိကမ္မာ	၂၁၈

ပဒါနုက္ကမော	ဗိန္ဒုက်ော
[ဒ]	
ဒုက္ကဋံ	၁၉၂
ဒုက္ခဉ္စ	၁၅၄
ဒုက္ခဿာယ	၁၅၄
ဒုက္ခဟာနိံ	၁၄၁
ဒုဂ္ဂဟောတိ ပစ္စုက္ကမိတမ္ပံ	၄၃
ဒုစ္စရိတာနိ	၁၆၇
ဒုဋ္ဌုလ္လာ	၁၅၇
ဒုဿာသိတံ	၁၉၂
ဒုမာသိကံ ဝါ ဒုဝဂ်ံလံ ဝါ	၄၅
ဒုဿပတ္တေန	၁၂၉
ဒုဿဝဋ္ဋိယာ	၁၂၉
ဒုဿဝေဏိယာ	၁၂၉
ဒူတေန	၁၁
ဒေဒ္ဒုဘကံ	၅၄
ဒေဝတာ ရက္ခန္တိ	၁၈၄
ဒ္ဝါရံ	၁၂၁
ဒ္ဝေ ဝေနယိကာ	၁၆၁
[ဓ]	
ဓမ္မကုသလော	၂၂၁
ဓမ္မပဋိသန္ဓိဒါပတ္တော	၂၂၁
ဓမ္မိကံ ပဋိဿဝံ	၄
ဓမ္မေန ဂုပသမ္မတိ	၃၆
ဓုရဘတ္တံ	၁၀၆
ဓူမကာလိကံ	၈၄
ဓူမနေတ္တံ	၅၀
ဓောတပါဒကံ	၅၂
ဓောတပါဒကာ	၈၇
ဓောဝိတမ္ဘာ	၁၂၂
[န]	
နဇ္ဇာဒေတိ	၅၆
နဒီသု ဇဂ္ဂတော	၁၁၂

ပဒါနုက္ကမော	ဗိန္ဒုက်ော
[န]	
နဘိက္ခ္ဝေဟိ သမ္မယော ဇေတမ္ဗံ	၉
နမတက်ံ	၄၉-၅၁
နဝကမ္မံ	၁၃၁
နဝစနီယံ	၉
နသမ္မတိ	၁၃၁
နသာမဏေရော	၈
နာဂမာသဒေါ	၁၁၁
နာဂဟတဿ	၁၁၁
နာတိဟရန္တိ	၈၆
နာနာဝံဝါသကဿ	၂၁၉
နာနာသိမာယ	၂၁၉
နာနုဘဝန္တိ	၁၁၀
နာမမတ္တံ	၁၄၁
နာသိတကော	၁၅၈
နာဠိကာဂဏ္ဌော	၆၁
နိဏ္ဏာပေတိ	၃၆
နိဒါနောဂဓံ	၁၃၈
နိဒ္ဒါပေတဗ္ဗံ	၁၁၀
နိပ္ပါတိတာ	၁၁၀
နိဗ္ဗိဒါ	၂၀၈
နိဗ္ဗေဇ္ဇေန္တိ	၄၃
နိယျာနိကာ	၁၅၄
နိရုတ္တိကုသလော	၂၂၁
နိရုတ္တိပဋိသန္ဓိဒါပတ္တော	၂၂၁
နိရုပဓိ	၆၂
နိလ္လောဇေန္တော ဃရံ	၅၁
နိဿဋ္ဌိယံ	၁၉၂
နိဿိတဇပ္ပိ	၂၁၆
နိဿိမေ ဠိတဿ	၆၅

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဋ္ဌကော်
[နာ]	
နိစစိတ္တေန	၂၀၅
နေတ္တိဓမ္မာနုလောမိကံ	၁၅၀
နေတ္ထာရံ ဝတ္တာန်္	၃
နေဝ သုတ္တံ အာဂတံ	၄၂
နော သုတ္တာဝိဘင်္ဂေါ	၄၂
[ပ]	
ပကတတ္တာနံ	၆
ပကတတ္တော	၁၉
ပကတိမဏ္ဍလံ	၄၇
ပကုဋ္ဌံ	၆၂
ပက္ခမာနတ္တံ	၁၆-၂၀
ပက္ခိကံ	၁၀၃
ပဃနံ	၆၂
ပစ္ဆတ္ထရိတ္ဝာ	၀၇
ပစ္ဆာဒ္ဒရိတုံ	၆၁
ပစ္ဆာဒ္ဒါရဿ	၂၁၂
ပဆ္ဆိမာ ဇနတာ	၄၆
ပဆ္ဆု ဘိသိယော	၆၀
ပဆ္ဆု ယထာဝုဏှံ	၇
ပဇာတ္တံ	၁၆၁
ပဇာတ္တာနုလောမံ	၁၆၁
ပဇာတ္တိဝါရော	၁၄၀
ပဇာတ္တေတံ	၂၂၃
ပဇာပေဿာမိ	၁၁၁
ပဋိဂ္ဂိံ	၅၆
ပဋိကုဋိယော၀ ဩသဿ္တိ	၁၁၁
ပဋိက္ကမန်္တိ	၁၁၇
ပဋိဂ္ဂဟံ	၅၀
ပဋိဆ္ဆန္နပရိဝါသော	၁၈

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဋ္ဌကော်
[ပ]	
ပဋိဆ္ဆန္နမာနတ္တံ	၁၆
ပဋိဘာနစိတ္တံ	၆၁
ပဋိဘာနံ	၁၇၄
ပဋိဘာနပဋိသမ္ဘိဒါပဋ္ဌော	၂၂၁
ပဋိမန္ဒေထ	၁
ပဋိဝိရတိ	၁၅၁
ပဋိသန်ဓိသတိ	၆၃
ပဋိဟညတိ	၅၈
ပဋိကံ သုကရန္တကံ	၅၄
ပဏ္ဍုကလောဟိတကာ	၁
ပဏ္ဍုပလာသော	၁၉၀
ပတ္တံ	၁၂၁
ပတ္တကုဏ္ဍောလိကာ	၄၈
ပတ္တမာဠကံ	၄၇
ပတ္တဟတ္ထေန	၄၈
ပတ္တာဓာရကံ	၄၇
ပတ္ထဒ္ဓေန	၁၁၁
ပယောဂဿ	၂၁၂
ပရမ္မုခာဘတံ	၁၃၉
ပရိဂုဟတိ	၂၀၁
ပရိစိတာယ	၁၈၄
ပရိဏာမေတိ	၂၂၄
ပရိတ္တံ	၅၆
ပရိတ္တာဏကိဠိကံ	၆၂
ပရိနိဗ္ဗုတော	၆၂
ပရိဘဏ္ဍံ	၁၂၁
ပရိဘ၀ါ	၂၁၉
ပရိဘဏ္ဍကရဏမတ္တေန	၈၄
ပရိဘဏ္ဍန္တေ	၄၈
ပရိဘောဇနီယံ	၁၂၁

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဇ္ဇကော်
[ပ]	
ပရိဝါသံ	၁၄
ပရိဝေဏံ	၅၆
ပလိဃော	၆၂
ပလ္လင်္ကေန	၁၃၂
ပဝနဉ္ဇော	၅၄
ပဝိဝေကံ	၁၇၇
ပဿဒ္ဓိ	၂၀၈
ပဿဝပါဒုကံ	၅၆
ပဟဋ္ဌကဏ္ဍုဝါလော	၁၁၁
ပဟု	၂၀
ပါကဋော	၅၁
ပါစိတ္တိယံ	၁၉၂
ပါဋိဟီရံ	၁၃၁
ပါဋိဒေသနီယာ	၁၉၂
ပါဋိပဒိကံ	၁၀၄
ပါတဗ္ဘတံ	၁၆၆
ပါဒံ	၁၂၉
ပါဒကထလိကံ	၆
ပါဒကောဋ္ဌံ	၁၂၉
ပါဒပီဌံ	၆
ပါဒေါဒကံ	၆
ပါနဝဂါရံ	၁၂၉
ပါနီယံ	၁၁၈
ပါနီယဘာဇနံ	၆၂
ပါပကိကံ	၁၇၃
ပါဝိဆ္ဆော	၁၇၇-၂၁၉
ပါဝိဋ္ဌတရာ	၈
ပါမင်္ဂံ	၄၄
ပါမုဇ္ဇံ	၂၀၈
ပါရာဇိကံ	၁၉၁

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဇ္ဇကော်
[ပ]	
ပါရာဇိကဂါထာ	၂၂၀
ပါရာဇိကသာမန္တံ	၄၃
ပါရိဝါသိကာ	၆
ပါသာဒိကံ	၁၇၈
ပါသာဒေါ	၅၈
ပိဋ္ဌမဒ္ဒံ	၆၁
ပိဋ္ဌိ မေ အာဂိလာယတိ	၁၁၂
ပိယကရဏော.	၁၅၃
ပိယရူပါဘိနန္ဒိနော	၁၃၄
ပိဋ္ဌံ	၇၇
ပိဋ္ဌိကာ	၅၉
ပိတိ	၂၀၈
ပုဂ္ဂလဂရု	၂၂၂
ပုထုပါဏိကံ	၄၄
ပုဗ္ဗာဘိကိဏ္ဏေသု	၅၁
ပုဗ္ဗကရဏံ	၂၁၂
ပုဗ္ဗာပတ္တိ	၁၅၇
ပုဗ္ဗာပရကုသလော	၂၂၁
ပုဗ္ဗ|ပရိပါစိတာ	၁၄၂
ပုရက္ခတ္တာ	၅၂
ပုရတော	၉
ပုရာဏမလ္လိ	၁၃၀
ပုရိသဗျဉ္ဇနံ	၁၃၀
ပုရေသမဏေန ဝါ ပန္ထာ-သမဏေန ဝါ	၁၀
ပေက္ခတိ အနုပေက္ခတိ	၃၆
ပေဠကိတ္တလံ	၅၉
ပေရိသိယံ	၅၆
ပေါသာ	၁၃၄

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဇ္ဇကော်
[ဖ]	
ဖာတိကမ္မဋ္ဌာယ	၈၇
ဖာသုကာ နမေန္တိ	၁၂၉
ဖုလ္လံ	၆၃
ဖောသိတုံ	၆၁
[ဗ]	
ဗန္ဓနမတ္တံ	၅၃
ဗန္ဓနရဇ္ဇုံ	၅၀
ဗလဝနိဿိတော	၂၁၁
ဗလဝါဗလဝံ	၁
ဗဟိ ဋ္ဌတေန	၁၁၇
ဗဟိဒ္ဓါ	၁၅၂
ဗဟုဇနအဟိတာယ	၂၁၀
ဗဟုလီကတာယ	၁၈၄
ဗာဟာဂဟဏာ	၁၂၃
ဗာဟိရလောမိ ဉ္ဇန္တိ	၄၆
ဗိဒလကံ	၄၉
ဗိဒလမဏ္ဍကံ	၅၉
ဗိမ္မောဟနံ	၇၇
ဗျဉ္ဇနကုသလော	၂၂၁
ဗျဉ္ဇနဿာယာယ	၄၂
ဗြဟ္မံ ပုညံ	၁၁၁
[ဘ]	
ဘင်္ဂါ	၄၆
ဘဏ္ဍိကာဒ္ဌပနမတ္တေန	၈၄
ဘတပဋိယာဘတံ	၁၇၃
ဘတ္တံ	၇

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဇ္ဇကော်
[ဘ]	
ဘတ္တိကမ္မံ	၆၁
ဘဒ္ဒဝိဋ္ဌံ	၅၉
ဘဗ္ဗာပတ္တိကာ	၁၅၈
ဘဝေါ	၁၁၀
ဘာဏကံ	၇၇
ဘာဝိတာယ	၁၈၄
ဘာသာနုသန္ဓိကုသလော	၂၁၆
ဘာသိတပရိက္ကန်ံ	၃၇
ဘိသံ ဃသမာနဿ	၁၁၂
ဘိက္ခဂ္ဂေန	၁၃၄
ဘိက္ခာဒါယိကာယ	၁၂၁
ဘိက္ခုနိုနံ အနုပခ္ခ	၃၉
ဘိက္ခု ဂဏ္ဌေတ္ဝာ	၆၄
ဘိတ္တိ	၈၇
ဘိသိ	၇၇
ဘီရု	၂၀၇
ဘုဇိဿာနိ	၁၅၄
ဘုသိကာ ဥဒ္ဓရာပေတဗ္ဗာ	၁၁၀
ဘေဿွာ	၁၁၂
ဘောဂ္ဂပဃာတိကာ	၁၆၁
[မ]	
မကသကုဋိကာ	၅၀
မကသဗိဇနိ	၅၂
မဂါ	၁၃၄
မဏ္ဍဝါဋကံ	၅၄
မဏ္ဍော	၇၆
မဏ္ဍိဋ္ဌိကာ	၁၂၇
မဏိမယော	၄၇
မန္တနာ	၂၀၈

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဇ္ဇကော်
[မ]	
မန္ဒတ္တာ မောမ္ဟတ္တာ	၂၁၉
မဇ္ဈော	၂၀၇
မမာနကုဇ္ဇံ	၁၁၂
မလမတ္တံ	၅၃
မလ္လမုဋ္ဌိကာ	၄၄
မဿုံ ဝဖုာပေန္တိ	၅၃
မဟတော တဋ္ဌာကဿ	၁၂၇
မဟာဂိလာနော	၁၀၅
မဟာဝရုဟဿ	၁၁၂
မဟာသုဒ္ဓန္တော	၂၆
မဟိံ ဝိကုဗ္ဗတော	၁၁၂
မဟိယာ	၁၃၄
မဇ္ဈောရိကာ	၅၁
မာ ဇာတု	၁၁၂
မာနသိနော	၁၁၀
မာ မံ ဇာနိံသု	၁၀
မိမုဉ္စန္တော	၄၇
မိဿိံ	၅၉
မိထု ယထာဝုမ္ဘံ	၆
မိဿကံ	၃၅
မိဿကသမော.ဓာနံ	၃၂
မိဿကသမောဓာနော	၂၀
မုခံ အာလိမ္ပန္တိ	၄၅
မုဏ္ဍဝဋ္ဋိ	၅၁
မုရဇံ	၅၄
မေတ္တံ ကာယကမ္မံ	၁၅၃
မေတ္တံ မနောကမ္မံ	၁၅၃
မေတ္တံ ဝစီကမ္မံ	၁၅၃
မောဃသုတ္တကံ	၄၉

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဇ္ဇကော်
[ယ]	
ယထာပတိရူပေ	၂၀၅
ယထာဘတံ	၂၂၄
ယထာဘုတဉာဏဒဿနံ	၂၀၀
ယထာဘူတဉာဏဒဿနံ	၂၀၈
ယထာရတ္တံ	၂၂၃
ယဒေဝ ကိဉ္စိ	၄
ယဒေဝ သာ ဝိဇ္ဇာနာ	၁၃၁
ယန္တကံ သုစိကံ	၅၉
ယဿန္တရတော နု သန္တိ ကောပါ	၁၁၀
ယာနီကတာယ	၁၈၄
ယာယံ ဒိဋ္ဌိ	၁၅၄
ယာဝတိကာ စ ဘိက္ခူ။ ကမ္မပ္ပတ္တာ	၄၁
ယေဘုယျသိကာယ	၃၇
ယော တတ္ထ အနုဝါဒေါ	၃၉
ယော လဂ္ဂေယျ	၄၈
[ရ]	
ရဇောဟရဏသမေန	၂၀၅
ရဋ္ဌေ	၅၉
ရာဇာဇာတကာ	၁၁၁
ရုက္ခတ္ထလံ	၅၉
ရောမန္ထကဿ	၅၃
[လ]	
လတာတ္ထလံ	၅၉
လဟုကာ	၁၅၇
လိခိတုံ	၄၇
လိင်္ဂပါတုဘာဝေန	၁၆၈
လေဏတ္ထံ	၅၈
လေသကပ္ပေန	၆၄

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဋ္ဌကော်
[ဝ]	
ဝိနန္ဒနရဇ္ဇုံ	၄၉
ဝိနန္ဒနသုတ္တကံ	၄၉
ဝိနယပုရေက္ခာရတာ	၁၂၆
ဝိနယဗျာကရဏာ	၂၂၄
ဝိနိတဝတ္ထူနိ	၁၅၁
ဝိပစ္စတာယ ဝေါဟာရော	၃၉
ဝိပတ္တိဝါရော	၁၄၀
ဝိပဂ်ကတံ	ဂ၄
ဝိပဂ်ကတဘောဇနော	၆၄
ဝိပဂ်ဝါသော	၁၄
ဝိဘတ္တိ	၁၃၉
ဝိဘင်ဝေါ	၁၁၀-၁၉၃
ဝိမုတ္တိ	၂၀ဂ
ဝိမုတ္တိဉာဏဒဿနံ	၂၀ဂ
ဝိရတိ	၁၅၁
ဝိရာဂေါ	၂၀ဂ
ဝိဝဋ္ဋံ နာတိဝဿတိ	၁၂၃
ဝိဝဋ္ဋံ	၁၉၃
ဝိဝါဒနိဒါနံ	၁၉၇
ဝိသမနိဿိတော	၂၁၁
ဝိသမာ	၄၉
ဝိသေသကံ	၁၂၉
ဝိဿဇ္ဇေတဗ္ဗံ	၁၁၇
ဝိဟာရပရိယန္တော	၉
ဝိဟာရဘတ္တံ	၁၀၆
ဝိဟာရဝတ္ထု	၇၆
ဝိဟာရော	၅၈-၇၆
ဝိတိဟရတိ	၂၀၄
ဝိသတိမဋ္ဌံ	၅၃
ဝုဋ္ဌာတဗ္ဗံ	၁၂

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဋ္ဌကော်
[လ]	
လောကာယတံ	၅၆
လောမံ ပါတေန္တိ	၃
လောဟကုမ္ဘိ	၇၇
[ဝ]	
ဝဂ်ါဂဏ္ဌန္တိ	၃၇
ဝစနက္ခမေန	၂၀၆
ဝဋ္ဋိတော	၁၁၉
ဝဓေန္တိ ကဋ္ဌသိုံ	၁၃၄
ဝဏ္ဏာဝဏ္ဏာယော	၄၂
ဝဏ္ဏာဝဏ္ဏော	၂၁၀
ဝတ္ထုကတာယ	၁၀၄
ဝတ္ထုဝိပန္နံ	၂၁၃
ဝတ္ထုဝိပန္နော	၁၆၁
ဝတ္ထုဿ	၂၁၂
ဝလ္လိကာ	၄၄
ဝဿသဟဿံ	၁၂၇
ဝါစသိကေန	၁၆၆
ဝါစသိကော မိဿာဇီဝေါ	၃
ဝါတပါနဘိသိ	၅၉
ဝါဒိတံ	၄၅
ဝါရကော	၇၇
ဝါရဘတ္တံ	၁၀၆
ဝါသယေတ္ထ ဗဟုဿုတေ	၅၀
ဝါသေတုံ	၅၀
ဝိဂ်ယ့ ပရိကမ္မံ	၄၄
ဝိဂ်ဟုတ္တရိ	၁၄၃
ဝိဇ္ဇောတလတိ	၅၃
ဝိညူပုဿတ္ထာနိ	၁၅၄
ဝိဓူပနံ	၅၂

ပဒါနုက္ကမော	စိဋ္ဌင်္ကော
[ဝ]	
ဝုမ္ဗုတရေန	၁၃
ဝေဒိကာဝါတပါနံ	၅၉
ဝေယျာယိကံ	၆၂
ဝေရမဏိ	၁၅၁
ဝေလာ	၁၅၁
ဝေသိ ဝုဋ္ဌာပေန္တိ	၁၂၉
ဝေဟာရန္တေ၊	၂၂၂
[သ]	
သံကိလိဋ္ဌံ	၁၇၀
သံဃဂရု	၂၂၂
သံဃာဒိသေသော	၁၉၁
သံဃော	၂၀၀
သံဝရော	၁၃၉
သံဝေလ္လိယံ	၅၄
သံသဋ္ဌာ	၁၉၀
သံသာရဏာကိဋ္ဌိကော	၆၂
သံဟရန္တေ၊	၅၂
သကာယ နိရုတ္တိယာ	၅၆
သက္ခရာ	၅၂
သဂ်ဟဝါရော	၁၄၀
သဂ်ါမာဝစရေန	၂၀၅
သစိတ္တကော	၁၆၀
သဋ္ဌိန္ဒ	၂၀၁
သညုတ္တိယာ	၄၂
သညာပေတိ	၃၆
သညာဝိမောက္ခာ	၁၅၉
သတဝလိကံ	၅၄
သတိ ကရဏီယေ	၅၆
သတ္တာဟော	၄၉

ပဒါနုက္ကမော	စိဋ္ဌင်္ကော
[သ]	
သတ္ထုသာသနံ	၁၇၅
သဒ္ဓမ္မဂရုကော	၂၂၂
သဒ္ဓမ္မော	၁၇၉
သန္နိဋ္ဌိပရာမာသိ	၁၅၂
သမ္ဗကာလံ	၆၅
သမ္ဗုံသုကူလိ်ကေန	၄၀
သမ္ဗော အာသတ္တိယော	၆၂
သမ္ဗေဟေဝ ကေဠံ၊	၃၀
သမ္ဗံ ပါသာဒပရိဘောဂံ	၇၆
သဘာဂမဗ္ဗာနံ	၁၄၁
သမဏ္ဍဒါနံ	၁၇၃
သမထဝါရော	၁၄၀
သမာဓိ	၂၀၀
သမာဓိသံဝတ္တနိကာနိ	၁၅၄
သမာနသံဝါသကော	၁၅၀
သမုက္ကဋ္ဌပဒါနံ	၁၅၅
သမုစ္ဆယဝါရော	၁၄၀
သမုဋ္ဌာနဝါရော	၁၄၀
သမောဓာနပရိဝါသော	၂၆
သမောဓာနမာနတ္တံ	၁၆-၃၂
သမ္ဖေဒံ	၁၄၁
သမ္မန္နတိ	၁၁၁
သရကုတ္တိ·	၄၆
သရဇာ	၁၃၄
သရတာယသ္မာ	၃၇
သရဘည်ံ	၄၆
သရာမိ ခေါ အဟံ	၄၃
သရိတကံ	၄၉
သရိတသိပါဋိကံ	၄၉
သရိတသာရိတံ	၃၇

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဉ္ဇကော်
[သ]	
သလာကံ	၄၉
သလာကံ ဂါဟေတိ	၁၁၃
သလာကဂ္ဂါဟေန	၂၂၂
သလာကဝါတပါနံ	၅၉
သဟဝါသော	၁၄
သာ အာပတ္တိ	ဂ
သာကစ္ဆာတမ္ဟော	၂၂၁
သာခုကံ	၁၂၀
သာနုဝါဒေါ	၃ဂ
သာမိစိကမ္မံ	၆
သာရဏ္ဍာ	၂၀၀
သာလောကေ	၁၂၆
သာဝဇ္ဇပညတ္တိ	၁၅၇
သာဝသေသာ	၁၅၇
သာသပကုဋ္ဌံ	၆၁
သိတ္ထတေလကံ	၆၁
သိတ္ထတေလကေန	၄၅
သိဝိကာဂဇ္ဇော	၆၁
သိသိရော	၅ဂ
သီတံ ဥဏ္ဍံ	၅ဂ
သီတိဘူတော	၆၂
သီလသာမညဂတော	၁၅၄
သီသပ္ပမာဏံ	၆ဝ
သုဏ္ဍသံသဂ္ဂေါ	၁၄၂
သုခံ	၂ဝဂ
သုခတ္ထံ	၅ဂ
သုဂ္ဂဟောတိ သာဝေတမ္ဟံ	၄၃
သုစရိတာနိ	၁၆၇
သုတံ	၁၁၂

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဉ္ဇကော်
[သ]	
သုဇ္ဇော	၂၂၄
သုဒ္ဓံ ဗြဟ္မစာရိံ	၁၆၆
သုဒ္ဓကံ	၃၅
သုဒ္ဓန္တပရိဝါသော	၂၁
သုပရိဂ္ဂဟိတံ	၄၂
သုဝုတ္ထံ	၂ဝဝ
သုသဓာရဒ္ဓါယ	၁ဂ၄
သူစိကာ	၅ဝ
သူနံ ဌပေန္တိ	၁၂၉
သူပဿ သြကာသော	၁၂ဝ
သေခိယံ	၁၉၂
သေတဋ္ဌိကာ	၁၂၇
သေတု	၁၅၂
သေတုဃာတော	၁၅၂-၁၆၁
သေနာသနာ သြတ္ထရိတဗ္ဗံ	၁၂၁
သေနာသနံ	၆၅
သေယျဂ္ဂေန	၆၅
သေယျာ	၆၅
သေယျာပရိယန္တော	၆
သောဘဏံ	၅၄
သောသာနိကံ	၁၇၃
[ဟ]	
ဟတ္ထံ ကောဋ္ဌာပေန္တိ	၁၂၆
ဟတ္ထကောဋ္ဌံ	၁၂၆
ဟတ္ထဖဏကေန	၄၅
ဟတ္ထဘိတ္တိံ	၆၁
ဟတ္ထိနခံ	၇၆
ဟတ္ထိသောဏ္ဍကံ	၅၄
ဟဒယေ ဒရံ	၆၂

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဇ္ဇကော်
[ဟ]	
ဟတ္ထိယံ	၅၇
ဟတ္ထိယဂဇ္ဇော	၆၁
ဟရိတကပဏ္ဍိကံ ပကိဏ္ဏကံ	၁၃၀
ဟိတပရိသဏ္ဍိနော	၂၀၆

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဇ္ဇကော်
[ဟ]	
ဟိတေသိတာ	၁၂၆
ဟိတေသီ	၂၀၁
ဟေဋ္ဌာ ဝိဝဋ္ဋေ	၁၃၂
ဟေတုနိဒါနံ	၁၉၈

နိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

နာနာပါဌာ

ပဌမော မူလပါဌော၊ သီ-သီဟဠပေါတ္ထကံ၊ သျာ-သျာမပေါတ္ထကဲ၊ ကံ-ကမ္ဗောဇပေါတ္ထကံ၊ ဋ္ဌ-ဋ္ဌဂ်လိသပေါတ္ထကံ၊ က-ကေသုစိ မရမ္ဗပေါတ္ထကေသု ဒိဿမာနပါဌော၊ က-သီ-ကေသုစိ သီဟဠပေါတ္ထကေသု ဒိဿမာနပါဌော၊ ဠ-အဋ္ဌကထာ။

နိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာဒိအဋ္ဌကထာယ

နာနာပါဌာ — ဝိဇ္ဇက်ာ

[အ]

အက္ခာတိ = အက္ခာတာ (က) — ၁၁၂
အဂဏနူပဂါ နာမ = အဂဏနူပိဂါ နာမ (သျာ၊က) — ၁၅၈
အစ္ဆရိကံ ဝါ = အစ္ဆရံ ဝါ (သီ၊သျာ) — ၄၆
အဇာနနသ သမေန = အဇာနနသမေန (က)
အဇာနန္တသ သမေန (သျာ) — ၂၀၉
အဇာနိတ္ဝာ = နဇာနာတိ (သျာ) — ၁၇၇
အညတ္ထ သမ္ဗတ္ထ ယဃဝုဏံ = အညတ္ထ ယထာဝုဏံ (သီ၊သျာ) — ၁၃၁
အညေ အညေ အာဂန္ဆန္တိ = အညော အညော အာဂန္ဆတိ (သီ)
အညေ အာဂန္ဆန္တိ (က) — ၁၂၂
အန္နာနံ = အဒ္ဒာနံ (သီ၊သျာ) — ၄၄
အတ္တနာ = အတ္တနော (သီ) — ၁၅၂
အတ္တနာ ဝါ = အတ္တနာဝ (က) — ၁၆၀
အတ္တနော ရုစိကေန = အတ္တနော စိတ္တရုစိကေန (သီ)
အတ္တနာ ရုစိတေန (သျာ) — ၁၁၉
အတ္တရက္ခဏတ္ထာယ = အာရက္ခတ္ထာယ (သီ) — ၃၀
အတိဒူရေ = အတိဒူရော (သီ၊က) — ၁၀၂
အဓမ္မိကမာနတ္တစာရာဝသာနေ = အဓမ္မိကမာနတ္တာဝဿာနေ — ၂၅
အဓိကဂဏ္ဌနကော = အတိရေကဂဏ္ဌနကော (သျာ၊က) — ၇၉
အနုကဒ္ဒိတာတိ = အနုကမ္ပတာတိ (က) — ၁၂၆
အနောကာသော = အနောကာသေ (သီ၊သျာ) — ၁၄၉

နာနာဝါဒါ ဗိဇ္ဇက်ာ

[အ]

အပ္ပမတ္တောဝ ဘာဇယေတိ = အပ္ပမတ္တော ဝိဘာဇယေတိ (သီ၊ သျာ) ၁၀၈
အပိ = အပိစ (သျာ၊ က) ၁၇၃
အပုစ္ဆိတွာ = ပုစ္ဆိတွာ (သီ) ၂၂၀
အဘုဋ္ဌိတွာဝ = ဘုဋ္ဌိတွာဝ (သီ) ၁၀၃
အရဟဒ္ဓဇဋ္ဌိယန်္ကံ = အရဃဇ္ဇဋ္ဌိယန်္ကံ (သီ)
အရဟတ္ထဇဋ္ဌိယန်္ကံ (က) ၅၁
အလ္လဟတ္ထေန = အဒ္ဒဟတ္ထေန (သီ၊ က) ၄၅
အဝပကာသန္တိ အတိ ဝိယ ပကာသေန္တိ = ဝိပကာသန္တိ
အတိ ဝိယ ပကာသေန္တိ (သီ) အပကာသန္တိ အတိ ဝိယ
အာကဟုန္တိ (ယောဇနာ) ၁၁၅
အသန္နိဒ္ဓေါ စ အက္ခာတိတိ = အသန္နိဒ္ဓော စ အက္ခာတာတိ (က) ၁၁၂
အသမ္မဒ္ဒဒ္ဒဝါနံ = အသမ္မဇ္ဇနဒ္ဒဝါနံ (သျာ၊ က) ၉၉
အသာရေတွာ = အသာရေတွာဝ (သျာ၊ က) ၂၄၄
အသုကသ္မိံ = အမုကသ္မိံ (က) ၂၀၉
အဟမက္ခိသန္တိ = အာစိက္ခိသန္တိ (သီ) ၁၈၇

[အာ]

အာပတ္တိသမ်ါတံ = အနာပတ္တိသမ်ါတံ (သျာ) ၁၉၃
အာရမ္ဘာ = အာရုဗ္ဘာ (က) ၂၆၄
အာမလကဝဋ္ဋကဋိဋ္ဌံ = အာမလ္လကဝတ္ထုကဋိဋ္ဌံ (သီ)
အာမလကဝတ္ထုကဋိဋ္ဌံ (သျာ) ၈၂
အာလိန္ဒကမိဖုကာဒိနံ = အာလိန္ဒကမိဓုကာဒိနံ (သီ၊ သျာ) ၄၇
အာဝဇ္ဇေတွာ = အာဝဇ္ဇတွာ (သျာ) ၁၀၈
အာဝေနိန္တိ = အာဝေဏ်ိတိ (သီ) အာဝေဏ်ိကန္တိ (သျာ) ၁၁၅
အာသီသာယံ = အာသိံသာယံ (သီ၊ သျာ) အာသံသာယံ (က) ၁၁၂
အာဟရိမံ = အသံဟာရိမံ (သျာ) ၆၁
အာဟရိဿသီတိ = အာဟရိယတီတိ (သီ၊ သျာ) ၉၅

[ဣ]

ဣမာ ပန အာပတ္တိယော စ အနာပတ္တိယော စ = ဣမာ ပန
အာပတ္တိယော (သီ၊ က) ၂၃၄

[ဧ]

ဥတုကာလေ = ဥတုကာလံ (က) ၆၆
ဥဒကဋ္ဌာနန္တိ = ဥဒကာဓာနန္တိ (သီ) ၅၀
ဥဒကမ္ပိ နာ အာဟရတိ = ဥဒကမ္ပိ အာဟရတိ (သီ) ၆၄
ဥဒ္ဓသုဓန္တိ = ဥဒ္ဓါသုဓန္တိ (သျာ) ဥဒ္ဓသုဝန္တိ (သီ) ၆၂
ဥဒေါသိတောတိ = ဥဒ္ဒေါသိကောတိ (သီ၊ သျာ) ၁၃၁
ဥဒ္ဓဿ္ဆေ = ဥဒ္ဓတေ (က) ၂၂၆
ဥပဓုနာဋ္ဌိ = ဥပဓုနာဋ္ဌိံ (သျာ) ၂၅၃
ဥပလဇ္ဈတိ = လဇ္ဈတိ (က) ၂၀၆
ဥပေါသထေဝါ ပဝါရဏာဝါ = ဥပေါသထံ ဝါ ပဝါရဏံ ဝါ (သီ) ၁၃၉
ဥသိတမန္တိ စာတိ = ဥသိဘမန္တိ စာတိ ဥသာဒမန္တိ (သီ)
ဥသိတမန္တိ စာတိ ဥသဒမန္တိ (သျာ) ၂၁၆
ဥလ္လောကေတဗ္ဗံ = ဩလောကေတဗ္ဗံ (သျာ၊ က) ၁၂၁

[ဩ]

ဩဟတာတိ ဩဟဒိတာ = ဩဟတာတိ ဩဟနိတာ (သျာ)
ဥဟတာတိ ဥဟဒိတာ (က) ၁၂၂

[ဧ]

ဧကစာရိကဝတ္တံ ပူရယိ်သု = ပူရယိ်သု အာစရိယဝတ္တံ (က) ၇၂
ဧတ္တကာ = ဧတ္တိကာ (သီ) ၂၅-၂၀၃
ဧဝဋ္ဌိ = ဧတဋ္ဌိ (သီ) ၀၅
ဧဝရူပံ = ဧဝရူပိ် (သီ၊ သျာ) ၁၆၃

[ဩ]

ဩဂမ္မေဘွာ = ဩဂမ္မေဟွာ (သီ၊ သျာ၊ က) ၅၀
ဩတ္ထရကံ နာမ = ဩတ္ထိရကံ နာမ (သျာ) ၅၀
ဩပုဋ္ဌိဘွာ = ဩမုဋ္ဌိဟွာ (သျာ) ၉၀
ဩဘာသနာ တယော်တိ = ဩဘာသနေ တယော်တိ (က) ၂၂၀
ဩသာရကန္တိ = ဩသာရကော်တိ (သီ) ဩသာရကိန္တိ (သျာ) ၆၂
ဩလောကေန္တိတိ = ဩလောကနကေနာတိ (သျာ) ၁၂၉

နာနာဝါဒါ ဗိုင်္ဂဂ်ာ

[က]

ကဋ္ဌအန္ဓကာရဝါသိ = ကာဠန္ဓကာဠဝါသိ (သျာ) ၁၇၄
ကမ္မနိဒဿနံ = ကမ္မဒဿနံ (က) ၂၄၃
ကာယူရာဒိနိ = ကေယူရာဒိနိ (သျာ) ၄၄
ကုသလစိတ္တံ = ကုသလတ္တံ (သီ) ၄၁
ကေတကပါရောဟကုန္တာလပဏ္ဍာဒိမယာဝိ = ...ကန္ဒလပဏ္ဍာဒိ-
မယာဝိ (သီ) ကဏ္ဍလပဏ္ဍာဒိမယာဝိ (သျာ) ၅၂

[ခ]

ခေတ္တံ ဝတ္ထု = ခေတ္တံ ခေတ္တဝတ္ထု (က) ၇၇
ခိဏော = ခဏော (သျာ၊က) ၅၁

[ဂ]

ဂဏနူပဂါ = ဂဏနူဝိဂါ (သျာ၊က) ဂဏနူဝိကာ (ယောဇနာ) ၁၅၈
ဂဟေတွာ = ကတွာ (သျာ) ၁
ဂါမမုဒ္ဒဝါတိ = ဂါမုပဒ္ဒဝါတိ (သီ) ဂါမပုဒ္ဒဝါတိ (သျာ) ၄၄
ဂါမမောဒ္ဒဝါတိဝိ = ဂါမပေါဒ္ဒဝါတိဝိ (သီ) ဂါမပေါသကာတိဝိ (သျာ) ၄၄
ဂါဟေတုံ = ဂါဟေတုံ ရုစ္ဈတီတိ (သျာ) ၇၃
ဂါဟေထာတိ = ဂါဟေတမ္ဘာတိ (သီ) ၈၉
ဂိဟိသံသဂ္ဂေဟိ = သံသဂ္ဂေဟိ (သီ) ၂

[ဃ]

ဃဋ္ဋပိဋ္ဌာဒိ = ဃဋ္ဋပိဓာနာဒိ (သျာ) ၈၄

[စ]

စတူသု ဒိသာသု အပ္ပဋိဟတစာရဿ = ( ) နတ္ထိ-သီ-သျာ။ ၅၈
စမ္ဘေတွာ = ဆဒ္ဒေတွာ ဝမေတွာ (သျာ) စုမ္ဘေတွာ (က) ၄၈
စမ္ဘခဏ္ဍပရိဟာရေန = စမ္ဘခဏ္ဍပရိဘောဂေန (က) ၅၁
စလယနတော = ဝေလနတော (က) ၁၅၁
စိက္ခလေန = စိက္ခဏေန (သီ) ၄၅
စုဠ္လဝဂ္ဂဿ = စုလ္လဝဂ္ဂဿဲ (သီ၊သျာ) ၁
စောဠကဗ္ဘတ္ထိနံ နိဝါသနံ = စောဠကိတ္ထိနိဝါသနံ (သီ)
စောဠကဗ္ဘတ္ထိနံ နိဝါသနံ. (သျာ) ၁၄

[ဆ]

ဆန္နမတိဝဿတီတိ = သုဆန္နမတိဝဿတီတိ (က) ၁၂၃
ဆဗ္ဘဂ္ဂိယေသု = ဆသု ဆဗ္ဘဂ္ဂိယေသု (က) ၁
ဆာဒေဓီတိ = ဆာဒေဿာမီတိ (က) ၁၉

[ဇ]

ဇပွတိ = ဇပ္ပေတီတိ (သျာ၊က) ၂၀၄

[တ]

တထာ = ကထံ (သီ) ၁၉၂
တရဂ်ဝတ္ထ = တရဂ်ဘေဒဝတ္ထ (သီ) ၄၆
တဿာ = တဿ (က) ၂၄၁
တြ ယွာယံ = တြာယံ (က) ၁၀
တီဏဝတ္ထုတော = တီဏဝတ္ထုသ္မိံ (သီ) ဒိန္နဝတ္ထုတော (က) ၈၂
တီရတော = တီရံ (သျာ) ၁၂၃
တံအဿနကမ္မံ = တံအဿနကဝါဒိကာယဝိ (သီ၊သျာ၊က) ၈၁
တံ တေ = တတော (သီ) ၇၅

[ဒ]

ဒဏ္ဍမုဂ္ဂရော = ဒဏ္ဍမုဂ္ဂရော နာဝါ (သီ) ၈၃
ဒဿဘာဂတော = ဒဿမဘာဂတော (သီ) ၂၅၅
ဒဿဘာဂံ = ဒဿမဘာဂံ (သီ၊က) ၂၅၅
ဒါတုကာမာ = ဝန္ဒိတုကာမာ (သျာ၊က) ၁၂၀
ဒုရုတ္တဝါစံ = ဒုရုတ္တဝါစာ (သီ) ဒုရုတ္တဝစနံ (က) ၂၀၆
ဒူရေ = ဒူရော (က) ၁၀၅
ဒွဂ်ံလေဟိ = ဒွဂ်ံလံ (သျာ) ၄၅

[ဝ]

ဝုရေ = ဒူရေ (သီ၊သျာ၊က) ပုရေ (ကတ္ထစိ) ၁၂၀
ဝမ္မကရဏတ္ထိကဿ = ဓမ္မကရကတ္ထိကဿ (သီ၊သျာ) ၁၀၈

နာနာပါဌာ ဗိဒ္ဓကံ်ာ

[နံ]

နံ ဂဏ္ဌာတိ = ဂဏ္ဌာတိ (သျာ၊က) ၁၀၀
နံ စာပိ သော = နံ စာပိ သံဃဘေဒကော (က) ၂၄၀
နံ ဟနေ = နံ ဟညေ (သျာ) ၁၈၀
နာဠိ = နာဠိံ (သျာ) ၂၅၃
နိဇ္ဈိတာ = ဝိနိဇ္ဈိတာ (သျာ) ၁၄၁
နိဗန္ဓာဝိတံ = နိဗဒ္ဓါဝိတံ (သျာ) ၁၀၅
နိယသသ = နိယသသ (သျာ၊က) ၂
နိရက်တော = နိရာကတော (?) ၁၉၁
နော ပရိသကပ်ကေနာတိ = နော ပရိသကပ်ုယေနာကိ (သီ၊သျာ) ၂၀၆

[ပ]

ပက်ခိပန်္တိ = ပါရုပန်္တိ (က) ၅၅
ပဋပေါဠလိကံ = ပဋပေါဠလိကံ (သီ) ၁၃၁
ပဋိဆန္နာယ = အပဋိဆန္နာယ (သျာ၊က) ၃၂
ပတ်ကုလ္လောလိကာတိ = ပတ်ကလ္လောလိကာတိ (သီ) ၄၈
ပတိရူပေ ဂါဟကေ = ပဋိဂါဟကေ (က) ၂၃၄
ပထဝီခဏ်တိ = ပထဝိံ ခဏ်တိ (သီ) ၁၄၃
ပရဘာဂေါ = ပဌမဘာဂေါ (က) ၁၀၈
ပရိက်ကန်ံ = ပရိကန်ံ (သီ၊သျာ) ၃၇
ပရိက်ကမိတ္ထာ = ပရက်ကမိတ္ထာ (သျာ) ပရိက်ကမေတ္ထာ (က) ၃၇
ပရံ = ကေပဒမို (သျာ) ၂၀၇
ပလိဗောဓတ်ထာယ = ဌပနတ်ထာယ (သျာ) ၂၀၇
ပလိဗောဓတ်ထာယ = ပလိဗောဓတာယ (သီ) ၉
ပဝါရဏာကမ်ံ = ပဝ ရဏကမ်ံ (သီ) ၁၇၇
ပဿိဿသိတိ = ပဿိသန်္တိတိ (သီ) ၃၁
ပဟောတိ = နု ပဟောတိ (သီ) ၇၆
ပါကဋာ = အပါရုတာ (သီ) ၅၁
....ပါစိတ်တိယာဝဟံ = ... ပါစိတ်တိယာဝ တံ (က) ၁၃၅
ဗိဟိတော = ဘီတော (က) ၁၁၃
ဗုဒ္ဓိတဗ္ဗော = ဝတ်ဗ္ဗော (သီ) ၁၆၆

နာနာဝါဒ၁ ဗိဇ္ဇကံ၁

[ပ]

ပုန ခါဒိတုကာမော = န ခါဒိတုကာမော (သီ၊က) ၄၉
ပုန ဒိဝသေသု = ပုန ပုန ဒိဝသေသု (သီ) ၇
ပုရေဇာတပစ္စယေ = ပုရေဇာတပစ္စယော (က) ၂၁၂
ပသေဿာမီတိ = ပသေယျာဟာတိ (သီ) ၃၀

[ဖ]

ဖလမတ္တမေဝ = တလမတ္တမေဝ (သီ) ၈၀
ဖာတိကမ္မလောဘေန = ဖာတိကမ္မလာဘေန (သျာ၊က) ၂၅၅
ဖောဋ္ဌေတိ = ပါဋ္ဌေတိ (သီ) ၄၆

[ဗ]

ဗဟု = ဗဟုံ (သျာ၊က) ၁၀၃
ဗဒလမဇ္ဈကန္တိ = ဝဒလမဇ္ဈန္တိ (သီ၊သျာ) ၅၉
ဗမ္ဘေဝ်ဟနေ = ဗမ္ဘောဟနေ (က) ၆၀
ဗဓေဟိ အညေ ရက္ခာ = ဗဓေဟိ ရက္ခာ (က) ၂၅၅
ဗဘဇ္ဈ = ဝိဂဇ္ဈ (က) ၁၇၄

[ဘ]

ဘက္ကိုကာဋ္ဌပနမတ္ထေနာတိ = ဂက္ကိုကာထပနမတ္ထေနာတိ (သီ) ၈၄
ဘတပဋိယာဘတန္တိ = ဂတပဋိယာဂတန္တိ (သျာ) ၁၇၃
ဘဒ္ဒကံ = ဂရုံ (သီ) ဂရုကံ (သျာ) ၁၂၇
ဘဝန္တိ = လဘန္တိ (သီ) ၁၀၀
ဘာသာယ = ဝါစာယ (သဗ္ဗတ္ထ) ၁၆
ဘာသာယ = ဝါစာယ (သီ၊က) ၂၃-၃၀
ဘာသိတပရိက္ကန္တန္တိ = ဘာသိတပရိကန္တန္တိ (သီ၊သျာ) ၃၇
ဘိက္ခာဟာရေန = ဘိက္ခာစာရေန (သျာ) ၇
ဘိန္နိဝါလော = ဘေက္ကိုဝါလော (သီ) ဘိက္ကိုဝါလော (က) ၈၈
ဘုသာ = အာဘုသော (က) ၁၅၁
ဘူမိ = ဘုမ္မိ (သီ၊သျာ) ၁၃၄
ဘူမိတိ = ဘုမ္မိတိ (သီ၊သျာ) ၁၃၄

[မ]

မဇ္ဈော ဝါ = မဇ္ဈံ ဝါ ၄၈
မဇ္ဈိဋ္ဌကာ = မဇ္ဈဋ္ဌိကာ (က) မဇ္ဈေဋ္ဌိကာ (သီ၊သျာ) ၁၂၇
....မဓုရောဒါရ = ...မဓုရောဋ္ဌာရ (သီ၊သျာ) ၂၆၄
မဟာဋ္ဌာရိ = မဟာနဋ္ဌာရာ (သီ) ၈၀
မဟာပဇာပတိယာ = မဟာပဇာပတိဂေါတမိယာ (က) ၂၃၉
မိမိုန္တိ မိမုကံ = မိဋ္ဌန္တိ မိဋ္ဌကံ (သီ) မိဃန္တိ ဝိဋ္ဌဖလကံ (သျာ) ၅၉
မုတ္တံ = မုက္ကံ (သီ၊သျာ) ၇၅

[ယ]

ယထာဇာတမေဝ = ယထာဘတမေဝ (သီ) ၈၄
ယထာဋ္ဌိတိကာယ = နု ဋ္ဌိတိက်ာယ (သီ) ဋ္ဌိတိကာယ (သျာ) ၉၆
ယထာ သော တံ = ယထာယောဂံ (သီ) ၃၆
ယဒိ = ယဒါ (က) ၂၅၆
ယဒိ ဝါ = ယဒိ တံ (သီ၊က) ၁၃၅
ယာ = ယာယ (က) ၂၀၀
ယာစိတေန = ယာစိတေ (သီ) ယာစိတော (က) ၁၂၇
ယံ တုမော = ယံ တုမှော (က) ၁၁၁

[ရ]

ရက္ခံ ဖလကံ = ရက္ခဖလကံ (က) ၄၄

[လ]

လဋ္ဌိပ္ပကာသနာနိ = လဋ္ဌိပကာသနာနံ (က) ၂၁၈
လဇ္ဇတိတိ = ပဋိလဇ္ဇတိတိ (သီ) ၈၉
လူခဘဏ္ဍံ = သလာကဘဏ္ဍံ (သီ) ၁၀၄
လောမသံဟရဏံ = လောမရာဇိသံဟရဏံ (သျာ) ၅၃

[ဝ]

ဝစနမနုပ္ပဒါနန္တိ = ဓနမနုပ္ပဒါနန္တိ (က) ၂၁၀
ဝစနလာဝဏ္ဏယုတ္တေန = နေလဝဏ္ဏယုမ်တ္တေန (က) ၂၆၄
ဝစနေဃာသပိဒဟနတ္ထမတ္တံ = ...ပိဒဟနတ္ထံ အတ္ထံ (သျာ၊က) ၂၀၈

[ဝ]

ဝိနန္ဒိတုံ ရဇ္ဇုံ = ဝိနန္ဒိတရဇ္ဇုံ (သျာ) ၄၉
ဝိနိစ္ဆယသမ္ပဒိဂ္ဂဟဏတ္ထာယ = သမ္ပဒိဂ္ဂဟဏတ္ထာယ (သီ) ၂၀၇
ဝိနိစ္ဆယံ ပါပနတ္ထာယ = ဝိနိစ္ဆယဒ္ဓာပနတ္ထာယ (သျာ) ၂၀၇
ဝိပတ္တိ° အပတ္တာ နာမ = ဝိပတ္တိ° အာပန္နာ နာမ (သီ) ဝိပတ္တိအာပတ္တာ
နာမ (သျာ) ၁၅၁
ဝိရမတီတိ = ဝိရတီတိ (သျာ၊က) ၁၅၁
ဝိဝဋ္ဋကော = ဝိဝဋ္ဋကေ (သျာ၊က) ၄၃
ဝိဟာရဝါရိကဿ = ဝိဟာရစာရိကဿ (သီ) ၁၀၀
ဝိတိက္ကမံ = ဝိတိက္ကမတိ (သီ၊သျာ) ၄၁
ဝုဋ္ဌာပေတုံ န ဝဋ္ဋတိ = ဝုဋ္ဌာပေတုံ ဝဋ္ဋတိ (သီ) ၆၄
ဝေဒယာမဟံ = ဝေဒိယာမဟံ (သျာ) ၁၆
ဝေရာနံ = အာသဝါနံ (သျာ) ၂၆၀

[သ]

သကဝိဟာရတော = ပကတိဝိဟာရတော (က) ၈၉
သက်ဋ်ဌေတေ = သက်စိတေ (သီ) ၈၇
သစေဝိ = သစေ ဟိ (သီ) ၇၈
သဉ္ဆဝိ = သစ္ဆဝိ (သီ) ၄၅
သမ္မာဝတ္တနံ = သမ္မာဝတ္တံ (က) ၃
သမ္မုခါ မေတ္တံ ကာယကမ္မံ နာမ = သမ္မုခါ ကာယကမ္မံ နာမ (သီ) ၁၅၃
သမုဒ္ဒာနသီသေသု = သမုဒ္ဒာနေသု (သီ၊သျာ) ၁၄၂
သတဝလိကံ = သတဝလ္လိကံ (သျာ၊က) ၅၄
(သတသဟဿုနကေန ဝါ) = ( ) နတ္ထိ သီ-သျာပေါတ္ထကေသု ၇၉
သဗ္ဗကပ်ိယတာယ = သဗ္ဗတ္ထ ကပ်ိယာ၊ တာယ (သျာ) ၁၆၄
သတိဝိနယလဒ္ဓါ = သတိဝိနယံ လဒ္ဓါ (သီ၊က) ၃၆
သယံ = အယံ (က) ၂၁၃
သရတု = သရတိ (သီ) ၃၇
....သရာဝါနိ = ...သရာဝါဒိ (က) ....သရာဝကာဒိ (သျာ) ၇၆
သလာကဘတ္တေ = သလာကဘတ္တံ (သီ၊က) ၉၈

နာနာဝါဒါ ဗိဉ္ဇက်ာ

[သ]

သာဝနံ = အနုသာဝနံ (သီ) ၂၄၆
သာသပံကုဋ္ဌန္တိ = သာသပကုလ္လန္တိ (သီ)
သာသပကုဋ္ဌန္တိ (သျာ) ၆၁
သိက္ခာပဒေ ပညတ္တေ = သိက္ခာပဒပညတ္တေ (သျာ၊က) ၂၆၁
သုဝဏ္ဏဖာလသန္တိရေန = သုဝဏ္ဏထာလသန္တိရေန (သီ) ၆၃
သေတဋ္ဌိကာ = သေတဋ္ဌကာ (သီ၊ သျာ၊က) ၁၂၇
သေမှာဒိဒေါသုဿန္နကာယာ = သေမှာဒိဒေါသာ-
ဘိသန္နကာယာ (သျာ) ၅၀
သောဘဏံ = သောဘကံ (သီ၊သျာ) ၅၄
သံကသာယန္တိယော = သက်ာယန္တိယော (သီ)
သင်္ကိယန္တိယော (သျာ) ၁၃၀
သန္တိရန္တိတိ = သံဟရန္တိတိ (သီ၊သျာ၊က) ၆၁

[ဟ]

ဟညတိတိ = ဟနတိတိ (က) ၁၅၂
ဟရန္တိတိ = ဟရန္တိတိပိ (သီ၊သျာ) ၆၁
ဟာသေတဗ္ဗောတိ = ပဟာသေတဗ္ဗောတိ (သီ) ၂၀၇